

ISSN-2320-3501

निरयणञ्च दुर्लभं चित्रायक्षीयमुत्तमम् । जगन्नाथपञ्चाङ्गं सर्वार्थसिद्धिदायकम् ॥

श्रीजगन्नाथपञ्चाङ्गम्

राजा - बुधः

विक्रमाब्दः - २०७७

ख्रीष्टाब्दः - २०२०-२१

चर्चलानम्

५	४	३
६	५	४
७	६	५
८	७	६
९	८	७
१०	९	८
११	१०	९
१२	११	१०

प्रमादी-सम्बत्सरः

मन्त्री - चन्द्रः

शकाब्दः - १९४२

गतकल्यब्द - ५१२१

जगत्सम्बत्सरम्

५	४	३
६	५	४
७	६	५
८	७	६
९	८	७
१०	९	८
११	१०	९
१२	११	१०

नीलाचलनिवासाय नित्याय परमात्मने । बलभद्रसुभद्राभ्यां जगन्नाथाय ते नमः ॥

पञ्चाङ्गकर्ता प्रधानसम्पादकश्च- प्रो.मदनमोहनपाठकः (लब्धस्वर्णपदकः)

फलित-सिद्धान्तज्योतिषाचार्यः, विद्यावारिधिः (पी-एच. डी), शिक्षाशास्त्री (बी.एड.)

आचार्योऽध्यक्षश्च (Professor & Head) ज्योतिषविभागे

राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थानम्, मानित-विश्वविद्यालयस्य लखनऊ-परिसरः, विशालखण्डः-४, गोमतीनगरम्, लखनऊ-२२६०१० (उ.प्र.)

प्रकाशकः- ज्योतिर्विज्ञान-अनुसन्धान-केन्द्रम्, वेदानन्दश्रमः, खरगापुर, गोमतीनगर, लखनऊ-२२६०१० (उ.प्र.)

वर्षम् - २१

www.vedanandashram.in

मूल्यम्- ५१/-

ISSN-2320-3501

श्रीजगन्नाथपञ्चाङ्गस्य लोकार्पण-समारोहः

पञ्चाङ्गस्य लोकार्पणं कुर्वन्तः
पुरीस्थ-गोवर्धनपीठाधीश्वरा अनन्तश्रीविभूषित-
जगद्गुरुशङ्कराचार्यश्रीनिश्चलानन्दस्वामीवर्य्याः

महाशिवरात्रिः
सम्वत्- २०५६

पञ्चाङ्गस्य लोकार्पणं कुर्वन्तः
मानवसंसाधनविकासमन्त्रालयद्वारासञ्चालितस्य
नवदेहलीस्थितस्य
राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थानस्य निदेशकाः
श्रीमन्तः प्रो. वेम्पटिकुटुम्बशास्त्रिमहोदयाः

१८ जनवरी २००१
सम्वत्- २०५७

॥ श्रीजगन्नाथपञ्चाङ्गम् ॥ ISSN-2320-3501

आद्यसंरक्षको दिग्दर्शकश्च-स्व. पं कल्याणदत्तशर्मा, (राष्ट्रपति-सम्मानितः)

भू.पू.अध्यक्षः(जन्तर-मन्तर) वेधशाला, जयपुर (राजस्थान)

सम्मानित-प्राध्यापकः श्री ला.ब.शा.रा.सं.विद्यापीठम्, नई दिल्ली-१६

संप्रेरकाः- डॉ हरिहरझा, (राष्ट्रपति-सम्मानितः)

भू.पू.प्राचार्यः, श्रीसदाशिवकेन्द्रीयसंस्कृतविद्यापीठम्, पुरी- १

स्व. प्रो.शुकदेवचतुर्वेदी, (राष्ट्रपति-सम्मानितः)

श्रीलालबहादुरशास्त्री, राष्ट्रियसंस्कृतविद्यापीठम्, नई दिल्ली-१६

प्रो.ओंकारनाथचतुर्वेदी, भू.पू. ज्यौतिषविभागाध्यक्षः

श्रीलालबहादुरशास्त्री, राष्ट्रियसंस्कृतविद्यापीठम्, नई दिल्ली-१६

स्व. पं रामदेव झा, भू.पू.आचार्यः ज्यौतिषविभागे

श्रीलालबहादुरशास्त्री, राष्ट्रियसंस्कृतविद्यापीठम्, नई दिल्ली-१६

प्रो.रामचन्द्र झा, भू.पू.आचार्यः ज्यौतिषविभागे

का.सिं.संस्कृतविश्वविद्यालयः दरभङ्गा, बिहार- ८४६००८

प्रो.शिवाकान्त झा आचार्यः ज्यौतिषविभागे

का.सिं.संस्कृतविश्वविद्यालयः, दरभङ्गा, बिहार- ८४६००८

प्रो. सर्वनारायण झा, कुलपतिः

कामेश्वरसिंहदरभङ्गासंस्कृतविश्वविद्यालयः, दरभङ्गा, बिहार- ८४६००८

स्व. पं. बैद्यनाथपाठकः, पञ्चाङ्गकर्तुः पूज्यपिता, संस्थापकः-वेदानन्दाश्रमः

ग्राम-पटपरिया, पो.-रूपडीह-८४५४०१, वाया-मोतिहारी, पूर्वीचम्पारण

पञ्चाङ्गकर्तारः -प्रो. मदनमोहनपाठकः

आचार्योऽध्यक्षश्च ज्यौतिषविभागे, राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थानम्, लखनऊ-परिसरः, लखनऊ-१०

www.vedanandashram.in email:- profmmpathak@gmail.com

सहायकसम्पादकाः-

डॉ.ज्योतिप्रसाददाशः, डॉ.विकासः, डॉ.दीनदयालत्रिपाठी, डॉ.शैलेशकुमारतिवारी,

डॉ.पुरुषोत्तमकुमारः, डॉ.बालकिशोरतिवारी श्रीवेदप्रकाशपाठकः, श्रीआनन्दप्रकाशपाठकः,

श्रीप्रिंसकुमारपाण्डेयः

॥ ॐ श्रीजगन्नाथाय नमः ॥

प्रथम-प्रस्तावना

वेदा हि यज्ञार्थमभिप्रवृत्ताः कालानुपूर्वा विहिताश्च यज्ञाः ।

यस्मादिदं कालविधानशास्त्रं यो ज्यौतिषं वेद स वेद यज्ञान् ॥

वैदिक-लौकिक-धर्मशास्त्रीयकृत्यानां सम्पादनार्थं तत्सम्बन्धि शुभा-शुभफलादेशार्थं तस्य कालनिर्धारणार्थञ्च ज्यौतिषशास्त्रं प्रवर्तते । यतो हि शास्त्रस्यास्य कालविधायकत्व-मभिहितमस्ति । कालः सृजति भूतानि कालः संहरते प्रजाः इति वचनेन कालज्ञानं नितरामपेक्षते । सूर्यादयो ग्रहाः अश्विनी-प्रभृतिनक्षत्राणि कालविधानस्य मूलाधारत्वेनाख्यातानि सन्ति । तेषां गतिं स्थितिञ्च ज्ञानार्थं ज्यौतिर्विदः निर्माय पञ्चाङ्गं लोकानुपकुर्वन्ति । पञ्चाङ्गे ग्रहस्थितिवशादेव तिथि-वार-नक्षत्र-योग-करणानि विभिन्नव्रतोपवासमुहूर्तानि च मुख्यतया प्रतिपादितानि भवन्ति । पञ्चाङ्गनिर्माण-परम्परायामनेकेषु क्षेत्रेषु अनेकानि पञ्चाङ्गानि निर्मितानि भवन्ति । तेषु दृक्सिद्धपञ्चाङ्गस्य समादरो भवति । यथोक्तम्-

यात्राविवाहोत्सवजातकादौ खेटैः स्फुटैरेव फलस्फुटत्वम् ।

स्यात् प्रोच्यते तेन नभश्चराणां स्फुटक्रिया दृग्गणितैक्यकृद्या ॥ -सिद्धान्तशिरोमणिः

तत्तद्गतविशान्नित्यं यथा दृक्तुल्यतां ग्रहाः ।

प्रयान्ति तत्प्रवक्ष्यामि स्फुटीकरणमादरात् ॥ -सूर्यसिद्धान्तः

तेभ्यः स्याद् ग्रहणादिदिक्सममियं प्रोक्ता मया सा तिथिः ।

ग्राह्या मङ्गलधर्मनिर्णयविधावेषा यतो दृक् समा ॥ - तिथिचिन्तामणिः

अतः सम्प्रति दृक्सिद्ध-पञ्चाङ्गनिर्माण-पद्धतिषु श्रीबैकटेशबापूशास्त्रि-केतकरमहोदयस्य पद्धतिः सर्वतोऽर्वाचीनः दृक्सिद्धश्चेति विचिन्त्य श्रीसदाशिवकेन्द्रीयसंस्कृतविद्यापीठस्य ज्यौतिषप्राध्यापकेन आयुष्मता डॉ.मदनमोहनपाठकेन स्वीयैः सहयोगिभिः महता श्रमेण दत्ताऽवधानेन च पञ्चाङ्गमिदं सम्पादितमिति समेषां धर्मानुरागि-सज्जनानां कृते सन्तोषावहो विषयः । जायतां पञ्चाङ्गमिदं जगन्मङ्गलालयेति शम् ।

मकरसंक्रान्तिः 2000

डॉ. हरिहरझा (राष्ट्रपति-सम्मानितः)

दरभङ्गा

पूर्व-प्राचार्यः,

श्रीसदाशिवकेन्द्रीयसंस्कृतविद्यापीठम्, पुरी-1

संरक्षकः-श्रीजयप्रकाशत्रिपाठी (आई. ए. एस.) लखनऊ, श्रीशिवाकान्तद्विवेदी (आई. ए. एस.,) लखनऊ, श्री डी.सी.चतुर्वेदी (सी.ए. दिल्ली)

(श्रीजगन्नाथपञ्चाङ्गम्, पूर्वार्द्धः संवत्-२०७७ / पृ.सं. 1)

विषयानुक्रमणिका

विषयसूची	पृष्ठ-संख्या	
प्रस्तावना-विदुषां-सम्मतयः, आत्मनिवेदनम्	01 - 07	
पञ्चाङ्गश्रवणफलं, राजा-मन्त्री-प्रभृतीनां फलं, सम्बत्सरानयन- प्रदोषव्रत-महालयाश्राद्ध-श्रीकृष्णजन्माष्टमीव्रतनिर्णयश्च-	08 - 10	
पुं-स्त्री-नपुं-सू.चं.-नक्षत्राणि, सप्तनाडीचक्रं, संक्रान्तिवाहन-वृष्टिविचार-पुण्यकाल-	11	
विवाहे पञ्चशलाकाचक्रं, अक्षौहिणीसंख्यापरिभाषा-	12	
वर्षफलसारांशः-	13	
आय-व्ययचक्रम्, ग्रहणविवरणम्-	14	
ग्रहणे सूतकव्यवस्था, निषिद्धकर्माणि, ग्रहणे स्नानादिकालव्यवस्था	15	
ग्रहणफलनिर्धारणसिद्धान्तः, जगन्नाथपञ्चाङ्गस्य सत्य-भविष्यवाणी च-	16 - 18	
रोगे त्रिनाडीविचार-दन्तजननफल-राहुविचारश्च-ग्रहाणां शुष्काशुष्क- तत्त्वविचारः, भद्रावास-चन्द्रवासफल-सिद्धादियोगचक्रं-शास्त्रमाहात्म्यञ्च -	19	
राशिफलम्, विवाहे मृत्युबाणविचारः, गृहस्थाश्रमविशेषता -	20	
प्रभावदिगौरवसम्बत्सरनामानि, ताराविचारः, रवियोगबोधकचक्रम्-	21	
2077 सम्बत्सरस्य रवियोगाः	22 - 24	
2077 सम्बत्सरस्य सर्वार्थसिद्धियोगाः-	25 - 26	
विविधमुहूर्तविचारः	27	
यात्रामुहूर्तविचारः, सर्वदिग्गमननक्षत्राणि, यात्रायां वर्जितकालः,	28	
दिशानुरोधेन वार-तिथि-नक्षत्रशूलाः, वारशूलपरिहारः, यात्रायां	29	
शुभशकुनानि, सार्वदिग्गमनमुहूर्तः, करणबोधकचक्रं-धर्माजनवैशिष्ट्यञ्च-	30	
वेला (चौघडीया) फलं, अर्द्धप्रहरावबोधकचक्रं, माहेन्द्रादियोगचक्रञ्च -	31	
समर्धमहर्घादिबोधकं काकिणीबोधकञ्च चक्रम्-	32 - 33	
भूशयनबोधकचक्रम्, गृहनिर्माणप्रकारः, गृहे कूप-नल-प्रभृतीनां		
दिग्व्यवस्था, राहुकालविचारश्च-		
शिलान्यासव्यवस्था, देवालय-गेह-जलाशयादिषु राहुमुखविचारः,		
गज-कूर्म-दैत्य-नागभूमिलक्षणम्, कलशचक्रम्, वृषवास्तुचक्रम्,		
वास्तुभूमेः प्लवत्वविचारः, कलिमाहात्म्यम्-		
वास्तुप्रकरणम्-		
विवाहादिमुहूर्तविचारः, विवाहप्रभेदाः, विवाहे विचारणीयाः विन्दवः-		
ग्रहराशिसञ्चारः, जन्मलग्नफलम्, समयशुद्धिः,		
ग्रहाणामुदयास्तादि-व्यवस्था, शरीरे पञ्चवायवः,		
सात्त्विक-राजसिक-तामसिकयज्ञलक्षणञ्च-	34 - 35	
अस्य विक्रमाब्दस्य पञ्चाङ्गम्	36 - 61	
गरली (हि.प्र.), मोतिहारी (बिहार), लखनऊ- (उ.प्र.)		
दिल्ली-नगराणां सूर्योदयास्त-सारिणी-	62 - 67	
अस्य विक्रमाब्दस्य दैनिकसूर्यादिस्पष्टग्रहाः	68 - 80	
पुरीनगरस्य दैनिकलग्नसारिणी	81 - 92	
षड्वर्गचक्रम् -	93 - 96	
लग्नसारिणीपरिवर्तनचक्रम्	97	
इष्टार्कराशि-अंशवशेन पुरी-मोतिहारी-		
गरलीनगराणाम् सारिणीतः लग्नज्ञानम्-	98 - 100	
दशमलग्नसारिणी	101	
वर्षप्रवेशसारिणी, वर्षप्रवेशसाधनप्रकारः,		
मुद्दादशासाधनं-मुन्यासाधनं तत्फलञ्च-	102	
शतपदचक्रम्	103 - 105	
विवाहे मेलापकविचारः, त्रिज्येष्टविचारः, मंगलदोषः परिहारश्च -	106	
विवाहप्रसङ्गे प्रतिकूल- (अशौच) दोषः, योनि-गण-नाडीकूटचक्राणि-	107	
वरकन्यागुणैक्यचक्रम्	108	
अष्टविधमेलापकविचारः-	109	
आयुर्दायसाधनं, परमायुषोऽधिकारिणः, भावहोराघटीलग्नानयनं,		
त्रिविधः बालमृत्यवः, आयुवर्धनोपायाश्च	110	
विंशोत्तरीय-योगिनीदशान्तर्दशा-भुक्त-भोग्यानयनप्रकारः,		
मङ्गलादियोगिनीनां शान्तिमन्त्राः, गरुडादिवर्गचक्रं, नेत्रस्फुरणफलञ्च-	111	
ग्रहकृतानिष्टफलशमनार्थं दानादिपदार्थाः, ग्रहाणां शान्तिमन्त्राश्च-	112	
क्रान्ति-वेलान्तरसारिणी-	113 - 114	
भारतस्य प्रसिद्धनगराणाम् अक्षांश-रेखांशसारिणी, स्वप्नविचारः-	115 - 116	
षोडशोपचार-सर्वदेवपूजनविधिः-	117 - 120	
तर्पणविधिः, पुरश्चरण-रोगोपद्रवशान्तिविचारः-	121 - 124	
वर्धापनविधिः (जन्मदिनपूजाविधिः)	125 - 127	
केचन विशिष्टमन्त्रप्रयोगाः-	128 - 129	
प्रातःस्मरणीयगणेशस्तोत्रम्, नवग्रहस्तोत्रं, कनकधारास्तोत्रम्,		
अन्नपूर्णास्तोत्रं, श्रीसूक्तं, जगन्नाथाष्टकञ्च	130 - 132	
॥ हरिः ॐ ॥		

विविधविषयानां-विषयानुक्रमणिका

विषयसूची

पृष्ठ-संख्या

चैत्रशुक्लपक्षे- अशोककलिकापानमन्त्रस्तत्पानफलञ्च, रामनवमीविषये, व्रतीनां कृते सामान्यो नियमः, शिवविष्णुप्रतिमास्पर्शविषयः, सूर्यग्रहणसमा अमा. -	36
वैशाखकृष्णपक्षे- वैशाखमासकृत्यं, वैशाखे दान/त्याज्यवस्तूनि, प्रदोषनिर्णयः-	37
वैशाखशुक्लपक्षे- परशुरामार्घ्यदानमन्त्रः, वैशाखशुक्लतृतीयाकृत्यं, अक्षयतृतीया निर्णयः, गङ्गात्पत्तिः, जानकीनवमीव्रतं, श्रीनृसिंह14निर्णयः-	38
ज्येष्ठकृष्णपक्षे- एकादश्यां विशेषः, वटसावित्रीव्रते विशेषः, रविगोचरफलम्, मिथुनसंक्रान्तौ पुण्यकालविषये, वृष्टिविचारः, सूर्य-चन्द्रर्क्षाणि-	39
ज्येष्ठशुक्लपक्षे- गङ्गादशहराविषये वाराहे, दशहरायाः दशयोगाः, दशपापानि, दिनानुरोधेन क्षौरकर्मफलम्, सर्वौषधीः -	40
आषाढकृष्णपक्षे- राहुकेत्वोः गोचरफलम्, श्रेष्ठव्रतानि, सत्यमहिमा, स्त्रियाः उपवेशनविषये, सूतकनिर्णयः, कुष्ठनिवारकव्रतम्,	41
आषाढशुक्लपक्षे- जगन्नाथरथयात्रा, रथयात्राकालनिर्णयः, आर्द्रास्थे सूर्ये पायसभोजनफलं, सुवृष्टियोगः, विष्णुशयनोत्सवः, सुप्तभूमिलक्षणम्, ग्रीष्मनवरात्रनिर्णयः, निन्दकालकथनम्-	42
श्रावणकृष्णपक्षे- अशुद्धकालस्तत्र निषिद्धकार्याणि, पञ्चपातकानि, ब्रह्महत्या-मद्यपान-स्वर्णस्तेय-गुरुपत्न्या-सम्भोगसमं कर्माणि, ग्रहगोचरफलानि, मध्यमाधिमासानयनम्-	43
श्रावणशुक्लपक्षे- रक्षाबन्धनं, रक्षाबन्धनमन्त्रः, आकाशे अश्विन्यादिनक्षत्राणां स्थितिः-	44
भाद्रकृष्णपक्षे- जन्माष्टमीनिर्णयः, जन्माष्टम्युपवासनिर्णयः-	45
भाद्रशुक्लपक्षे- हरितालिकाव्रतनिर्णयः, भाद्रशुक्लचतुर्थ्यां चन्द्रदर्शनफलं, तद्दर्शने जपनीयो मन्त्रः, अगस्त्योदयकालनिर्णयः, दशावतारप्रार्थना -	46
शुद्ध आश्विनकृष्णपक्षे- राहुकेत्वोः राशिसञ्चारफलम्, अथ श्रेष्ठव्रतानि, सत्यमहिमा, शनिसञ्चारफलम्	47
अशुद्ध आश्विनशुक्लपक्षे- चन्द्रगोचरफलं, अधिमाससम्भववर्षज्ञानं, सर्पापसारणमन्त्रः-	48
अशुद्ध आश्विनकृष्णपक्षे- सुरापान-धूम्रपान-ताम्बूलभक्षणादीनां निषेधः-	49
शुद्ध आश्विनशुक्लपक्षे- दुर्गाऽऽगमनयानविचारस्तत्फलम्, विजयदशम्यां	

देव्यागमनयानफलं, बलिदानविषये, महाष्टमीनिर्णयः, महानवमीनिर्णयः, विजयादशमी -50	
कार्तिककृष्णपक्षे- तुलसीमाहात्म्यं, हनुमज्जन्मदिनं, शौर्यवर्धनार्थं सुन्दरकाण्डस्थ-हनुमच्चरित्रस्य जपनीयमन्त्राः, दीपावल्यां रात्रौ जागरणविषयः, गोवत्सद्वादशीनिर्णयः-	51
कार्तिकशुक्लपक्षे- भ्रातृद्वितीयायां भगिनीपठनीयमन्त्रः, एकादश्यां विष्णूत्थापनमन्त्रः, आकाशे दीपदानफलं, प्रातः स्नानफलं, अक्षयनवमीनिर्णयः-	52
मार्गशीर्षकृष्णपक्षे- धर्मलक्षणं, धैर्यमहिमा, षोडशोपचारः, पञ्चोपचारश्च, सन्तानप्रदगोपालमन्त्रः, चल-स्थिर-करणानां नामानि तेषामधिपतयश्च -	53
मार्गशीर्षशुक्लपक्षे- रविवासरे त्याज्यवस्तूनि, रविव्रतभक्ष्याणि, पुं-स्त्री-नपुंसकनक्षत्राणि -	54
पौषकृष्णपक्षे- वैष्णवानामेकादशीव्रतनिर्णयः, विद्यादानमाहात्म्यम्,	55
पौषशुक्लपक्षे- पञ्चगव्यं, पञ्चरत्नानि, परान्तविषये, स्वपवित्रवस्तूनि, सौर-चान्द्रवर्षे सावनदिनघट्यादिसंख्या, ऋणनाशकमङ्गलस्तोत्रम् -	56
माघकृष्णपक्षे- माघे त्यजेन्मूलकम्, माघस्नानमन्त्रः, माघस्नानफलं नियमाश्च, गणेशोत्पत्तिविषयः -	57
माघशुक्लपक्षे- तिलचतुर्थीनिर्णयः, रथसप्तमीनिर्णयः, भीष्माष्टमी-द्वादशीनिर्णयः, तुलसीपत्रोत्तनमन्त्रः, वारुणीयोगः, अल्पायुषः विषये युधिष्ठिरं प्रति भीष्मोक्तिः-	58
फाल्गुनकृष्णपक्षे- शुक्रनीती षडाततायिनः, दशतारकविचारः, वृष्टिविषये गर्भपुष्टिविचारः, महाशिवरात्रिनिर्णयः, विद्यामहिमा -	59
फाल्गुनशुक्लपक्षे- दीर्घायुर्विषये महाभारते युधिष्ठिरं प्रति भीष्मोक्तिः, भद्रानिवासस्तत्फलञ्च, होलिकादहनम्, वसन्तोत्सवः (होली) निर्णयः -	60
चैत्रकृष्णपक्षे- वारुणीयोगः, शुक्रगुरोश्च बाल्यास्त-वार्द्धक्यकथनम्, सद्बुद्धिप्राप्त्युपायाः-	61

पञ्चाङ्गप्राप्तिस्थानम् -

श्रीरामचन्द्रस्वामीसेवाश्रम, लोकनाथरोड, पुरी, उडिशा
 डॉ.प्रभातकुमारमहापात्र, ज्यौतिषविभागाध्यक्ष, मो.- 09437232477
 राष्ट्रिय-संस्कृत-संस्थान, श्रीरणवीरपरिसर, कोट भलवाल, जम्मू -181122, जम्मू
 डॉ.जयप्रकाशचौधरी, ज्यौतिषव्याख्याता, मो.-09818426243।
 श्रीसन्तानगपालसंस्कृतमहाविद्यालय, छत्तरपुर, नईदिल्ली-110030,
 पं.नन्दकिशोरतिवारी, दूरभाषः- 098327-36827, बीरीडङ्गाल (भाटापारा),
 पो. बराकर-713324, जिला-बर्दवान, पश्चिम-बङ्गाल।
 वेदानन्दाश्रम- न्यू वेलबनवा, टाउन थाना से पूर्व, मोतिहारी- 845401
 वेदानन्दाश्रम-(शाखा)(नजदीक-महेश इण्टर कॉलेज) गीतापुरी, खरगापुर, गोमतीनगर,
 लखनऊ-226010 सम्पर्कसूत्र- 9455437066, 7007797813
www.vedanandashram.in -mail- profmmpathak@gmail.com

विदुषां शुभसम्मतयः

Professor H. K. Satapathy

M.A., LL.M, PH.D.sahitya-puran-Acharya

VICE-CHANCELLOR

Shri Jagannath Sanskrit Vishvavidyalaya
Srivihar, Puri (Orissa)

22663 (Off)
22640 (Res)
24568 (Res)
Fax: (06752) 25673 Off)
Date: 20.10.2000

शुभाशंसनम्

वेदा हि यज्ञार्थमभिप्रवृताः कालानुपूर्वा विहिताश्च यज्ञाः ।

तस्मादिदं कालविधानशास्त्रं यो ज्योतिषं वेत्ति स वेद यज्ञान् ।।

अनया दृष्ट्या ज्योतिषशास्त्रस्य मानवजीवने महती आवश्यकता विद्यते । कालः सृजति भूतानि कालः संहरते प्रजाः इत्यनेन कालविधानशास्त्रस्य शास्त्रान्तरापेक्षया गौरवमनस्विकार्यं महत्त्वञ्चा- वर्णनीयमित्यपि वक्तुं शक्यते । मानवसमाजस्य भूयसे कल्याणाय विशिष्टसंस्कृतविदुषा पण्डित डॉ.मदनमोहनपाठकमहोदयेन एकं प्रमाणिकं निर्भरयोग्यञ्च पञ्चाङ्गं भगवतः श्रीजगन्नाथस्य नाम्ना श्रीजगन्नाथपञ्चाङ्गमिति प्रणीतम् । बहुविषयसम्बलितं दृक्सिद्धं पञ्चाङ्गमेतत् मानवसमाजस्य बहुविधकल्याणं साधयतीत्यत्र नास्ति कापि विप्रतिपत्तिः पञ्चाङ्गमिदमस्माकं न केवलमुत्कलवासिनां अपितु समेषां भारतवासिनाञ्च महते कल्याणाय सम्पत्स्यते इति मम द्रढीयान् विश्वासः पञ्चाङ्गकर्तुः आचार्य डॉ.पाठकमहोदयस्य कृते शुभाभिनन्दनं विनिवेद्य श्रीजगन्नाथपञ्चाङ्गस्य बहुलप्रसारं कामये ।

प्रो.हरेकृष्णशतपथी

श्रीअरुणकुमारउपाध्यायः, (I.P.S.) उडिशा संवर्ग B.9, C-B-9, Cantonment Road
M.Sc. (Math) A.I.F.C. Cuttack, (Orissa)
मोब. -९४३७०३४१७२

शुभाशंसनम्

सृष्टि-लोकरचना-देवतत्त्व-ग्रहगति-कालनिर्धारणादीनामेकमात्रं ज्ञानात्मकं साधनभूतं ज्योतिषम् । सर्वाणि लोकव्यवहाराणि दिक्-देश-कालानुसारेण प्रचलन्ति । वेदाङ्गेषु लोचनरूपस्य ज्योतिषशास्त्रस्य परम्परा उत्कलप्रदेशे म.म. चन्द्रशेखरसामन्तस्य सिद्धान्तदर्पणेन सुरक्षिता । तां दृक्सिद्ध-परम्परां संरक्षणाय शास्त्रस्यास्य प्रचार-प्रसाराय निरयणं दृक्सिद्धं चित्रापक्षीयमिदं श्रीजगन्नाथपञ्चाङ्गं प्रवर्तितमस्ति । शास्त्रस्य अस्य प्रचाराय पञ्चाङ्गकर्तुः सर्वविधविकासाय च भगवन्तं जगन्नाथं प्रार्थये । इत्थं-मदनमोहनपाठकशर्मणः कृतिरियं सुयशं फलमानुयादिति शुभं कामयते ।

अरुणकुमारउपाध्यायः, सिद्धान्तदर्पणव्याख्याता

जगद्गुरुरामानन्दाचार्य

राजस्थानसंस्कृतविश्वविद्यालयः

ग्राम-मदार्ज, पोस्ट- भंकरोटा,

जयपुरम् - 302026 (राज.)

e-mail: kvrkus@yahoo.com

website: jrsanskrituniversity.ac.in

प्रो. के. वी. रामकृष्णमाचार्यः

कुलपतिः

Prof. K.V. Ramakrishnamacharyulu

Vice-Chancellor

0141-5132001 (O) 5132002 (R)

09414065613 (M)

आशीर्वाक्

तिथेश्च श्रियमाप्नोति वारादायुष्यवर्धनम् । नक्षत्राद्धरते पापं योगाद्रोगनिवारणम् ।।

करणात्कार्यसिद्धिस्तु पञ्चाङ्गफलमुत्तमम् । कालवित्कर्मकृद्धिमान् देवतानुग्रहं लभेत् ।।

वैज्ञानिकयुगेऽस्मिन् वेदस्य निर्मलचक्षुर्भूतस्य ज्योतिषशास्त्रस्य तदाधृत्य प्रवर्तमानस्य पञ्चाङ्गस्य च महद्वैशिष्ट्यं प्रत्यक्षमेव प्रतिभाति ।

श्रीमत्कामितदायि कल्मषहरं दुर्दोषशान्तिप्रदं

नानायज्ञविशेषलभ्यफलदं भूदानतुल्यं नृणाम् ।

आरोग्यायुरभीष्टदं शुचिकरं सन्तानसौख्योदयं

पुण्यं कर्मसुसाधनं श्रुतिहितं पञ्चाङ्गमाकर्ण्यताम् ।।

राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थानस्य गरलीपरिसरे ज्योतिषशास्त्रविभागाध्यक्षरूपेण कार्यं कुर्वता ज्योतिर्विदाऽऽयुष्मता डॉ मदनमोहनपाठकेन ऐदं प्राथम्येन देववाण्यां गैर्वाण्यां श्रीजगन्नाथपञ्चाङ्गं विरचय्य मुद्राप्यत इति परमामोदकोऽयं विचारसारः । पञ्चाङ्गे दृक्सिद्धान्ताधारेण उपस्थापिता विषयाः शास्त्रसम्मतः आचारविहिताः सर्वलोकोपयोगिनश्च सन्ति । एका क्रिया द्व्यर्थकरीति वचनानुसारं पाठकमहोदयः पञ्चाङ्गरचनया साकं संस्कृतभाषाप्रचारमपि विदधातीति मोमुद्यते मदीयं मनः । अभिनन्दे च पाठकमहोदयस्यामुं साधूद्यमम् ।

पञ्चाङ्गमिदं सामान्यजनानां दैनन्दिनोपयोगायच्छात्राणां, शिक्षकाणां जिज्ञासूनां ज्ञानवर्धनाय, पण्डितानां प्रमोदाय लोककल्याणाय भवतीति मे दृढसप्रत्ययः ।

प्रार्थये जगन्नाथं गोविन्दं पठन-पाठन-पञ्चाङ्गनिर्माण-ग्रन्थलेखनादिकर्मसु बद्धश्रद्धं पाठकमहोदयमिमम् आयुरारोग्यैश्वर्यादिप्रदानेनाभिरक्षतादिति ।

स्थानम्- राजस्थानसंस्कृतविश्वविद्यालयः

दिनाङ्कः- 21 जनवरी 2008

21.01.08

शुभाशंसनम्

वेदो हि भारतवर्षस्य सर्वस्वम् । वेदस्य षडङ्गानि प्रसिद्धान्येव सन्ति । तेषु ज्यौतिषशास्त्रस्यात्यन्तं महत्त्वं सर्वेऽपि सहृदयाः सुधियः स्वीकुर्वन्त्येव । इत्थं ज्यौतिषशास्त्रन्तु जीवनस्य सर्वान् क्रियाकलापान् प्रतिक्षणं प्रभावयति । शास्त्रस्यास्याधारभूतं तत्त्वं भवति पञ्चाङ्गम् । पञ्चाङ्गमुपजीव्यैव सामाजिकाः स्वीयानि सर्वाण्यपि कर्माणि सम्पादयन्ति । पञ्चाङ्गनिर्माणकार्यं न केवलं कठिनमपितु समयसापेक्षमपि । स्वकीयं सर्वमपि कार्यं निर्वहन्तोऽपि पञ्चाङ्गनिर्माण-कार्यं सम्पादयन्तः ज्यौतिषशास्त्रे कृतभूरिपरिश्रमाः आयुष्मन्तः डॉ. पाठकमहोदयाः प्रशंसनीयं कार्यं कुर्वन्तीति निश्चप्रचम् । पञ्चाङ्गमिदं सामाजिकानां ज्यौतिषजिज्ञासूनां च कृते नितरां लाभप्रदमस्ति । पञ्चाङ्गेऽस्मिन् सर्वेषामप्यावश्यकतत्त्वानां निरूपणं कृतमस्ति । भगवतो जगन्नाथस्य कृपया सर्वदैव कार्यमिदं निर्विघ्नं सेत्स्यतीति दृढो मे विश्वासः ।

दिनाङ्कः- २१/११/२००७

हरिप्रबोधिनी एकादशी,

प्रो. सुरेन्द्रझाः

प्राचार्यः, राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थानम्,
गरलीपरिसरः,

अस्माकमार्यजातीयानां सर्वापि क्रिया सूर्योदयात् सूर्योदयं यावत्कालाधीना वर्तते । कालज्ञानञ्च ज्योतिषशास्त्रेण सम्पद्यते । ज्योतिषशास्त्रमाधृत्य पञ्चाङ्गनिर्माणे परम्पराद्वयी । एका रैवतपक्षीया, अपरा चित्रापक्षीया च । तत्रापि पञ्चाङ्गनिर्माणे धर्मशास्त्रेषु वर्णितानां पर्वणां निर्णयः प्रामुख्येण क्रियते । निर्णयसिन्धौ धर्मसिन्धौ च वर्णितानां पर्वणां १५६१ संख्या भवति । तत्रापि सम्प्रदायभेदात् तत्सेवने काल-भेदः सुस्पष्टम् । तच्च कालज्ञानं ज्योतिषशास्त्रेण भवतीति कृत्वाऽस्मन्मित्रवर्येण दैवज्ञेन डॉ. श्रीमदनमोहनपाठकेन चित्रापक्षमाधृत्य श्रीजगन्नाथपञ्चाङ्गस्य प्रकाशनं क्रियते । एतत्पञ्चाङ्गमाश्रित्य यथाकालं धर्मसेवने आर्यजातीयानां प्रवृत्तिर्भूयादिति कामयते ।

विद्यावाचस्पतिः हरिनारायणतिवारी

दि. १/१/२००२,

प्रवाचकः, व्याकरणविभागे,

केन्द्रीय संस्कृत विद्यापीठ, गरली- १७७१०८

शुभाशंसनम्

प्रो. राजेन्द्रमिश्रः

कुलपतिचरः,

श्रीसम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालय, वाराणसी,

स्वस्ति,

Residence:- Teacher's Colony, Loury,

Summer Hill, Shimla - 05

094181-76968 (M)

Date:- 30 March 2008

मिश्रोऽभिराजराजेन्द्र आत्मीयप्रवरमाचार्यश्रीमदनमोहनपाठकं सप्रणयमभिनन्दति जयजीववचोभिः । समवाप्य भवत्प्रेषितं श्रीजगन्नाथपञ्चाङ्गं महान् प्रमोदस्समजनि । तत्राऽत्मापेक्षिताः सर्वेऽपि दैनन्दिनसमाचाराः सम्यक्तया विलसन्ति । किञ्च, पञ्चाङ्गविषयिणी भवदीया मनोरमा शैल्यपि साधु प्रभावत्येव । शुभं कामयन् विरमति -

प्रो. राजेन्द्रमिश्रः

प्राध्यापक डॉ. मदनमोहनपाठकशर्मभिः सम्पादितं नूतनवर्षस्य पञ्चाङ्गं दृष्टम् । गणना दृष्ट्या विविधविषयसङ्कलनदृष्ट्या च यथैतन्निर्दोषं तथैव धर्मशास्त्रीयव्रतोत्सवादिकमस्य शास्त्रसम्मतं वर्तते । विद्वज्जनैः साधारणजनैश्चावश्यमेवादृतं भविष्यति । एतदर्थं श्रीपाठकमहोदयाः धन्यवादाः । आशासे, एते महोदया इमं साधूद्यममग्रेसरायिष्यन्तीति शुभं कामयते ।

आवासः- गान्धीनगर, पो. जटनी,

मण्डलम्- खोर्द्धा- 752052

दिनाङ्कः- 26/12/2001

पं. परशुरामशास्त्री,

अवसरप्राप्तः प्रवाचकः,

श्री स.शि.के.सं.विद्यापीठम्, पुरी

श्रीजगन्नाथपञ्चाङ्गमिति नाम्ना संस्कृभाषायां मित्रवर्येण डॉ. पाठकमहोदयेन ज्योतिषशास्त्र-रहस्यैरुपनिबद्धं, प्रकाशितञ्च पञ्चाङ्गं सर्वतो मयाऽवलोकितम् । सामान्यजनानां, सर्वेषां विदुषाञ्चेदं पञ्चाङ्गं महते लाभाय कल्पत इत्यत्र नास्ति संशयलेशः । पञ्चाङ्गे निर्दिष्टा समस्ता अंशाः सप्रमाणाः, समसामयिकाः, लोकोपकारिणश्च सन्ति । पुनश्च संस्कृतभाषायाः प्रचारप्रसारो भवतीति विशेषो विशेषः । अभिनन्दे श्रीपाठकमहोदयं, कामये अस्य पञ्चाङ्गस्य विपुलप्रचारो भवतात्, प्रार्थये च निलाद्रिनाथं जगन्नाथं यदमुष्यै सर्वविधमङ्गलं विदधात्विति ।

श्रीजगन्नाथपञ्चाङ्गं ज्योतिर्विद्याप्रकाशकम् ।

राजते भारते राष्ट्रे गैर्वाण्या समलङ्कृतम् ॥

डॉ. के. साम्बशिवमूर्तिः, सहाचार्यः (शिक्षा), 09928525565 (मोबा.)

जगद्गुरुगुरुमानन्दाचार्य राजस्थानसंस्कृतविश्वविद्यालयः

ग्राम-मदाऊ, पोस्ट- भांकरोटा, जयपुरम् - 302026 (राज.)

Date:- 20 Jan 2008

शुभाशंसनम्

वेदाङ्गे ज्योतिषस्य माहात्म्यं सर्वजनविदितमेव । सर्वाण्यपि श्रुति-स्मृति-पुराणोक्तानि नित्य-नैमित्तिक-काम्यकर्माणि पञ्चाङ्गाश्रितानि भवन्तीति सुधयः संविदन्त्येव । अनेन पञ्चाङ्गस्य महत्ता, लोकोपयोगिता, आवश्यकता च सर्वेऽपि आस्तिकाः अनुभवन्ति । अस्याः आवश्यकतायाः पूर्तये महाप्रभोः भगवतः जगन्नाथस्य नाम्ना नामितमिदं श्रीजगन्नाथपञ्चाङ्गं समेषामजस्रमुपकाराय स्यादिति भगवन्तं नीलाद्रिनाथं जगन्नाथं अभ्यर्थये ।

आचार्य (डॉ.) विनोदकुमारशर्मा
अध्यक्षः ज्योतिषविभागे

जगद्गुरुमानन्दाचार्य राजस्थानसंस्कृतविश्वविद्यालयः,
ग्राम-मदाऊ, पोस्ट- भांकरोटा, जयपुरम् 302026 (राज.)

सुहृदसद्भावनाः

एम.एम.पाठकवर्येण पाठितं भाषितं सदा । तत्सर्वं ग्रथितं तेन ग्रन्थरूपेण राजते ॥
ग्रन्थराजमिमं भाति जगन्नाथस्य भाषया । तथा लोके जगन्नाथो भासते भास्करो यथा ॥
तद्वदेव हि पञ्चाङ्गं जगन्नाथाख्यभूषितम् । मूर्तित्रयमुखाभासैः भासतां भुवनत्रयम् ॥
ज्योतिःशास्त्रमिदं नेत्रं सर्वेषां दिग्दर्शकम् । यदाजीवनपर्यन्तं निमीलनमसम्भवम् ॥
तस्मात् विज्ञजनाः सर्वे ह्याश्रयन्तु सदा भुवि । श्रीजगन्नाथपञ्चाङ्गं धर्मार्थकाममोक्षदम् ॥
सुहृदसद्भावना प्रोक्ता के.बी.यस्.आरसूरिणा । विधातुं मङ्गलं नित्यं पञ्चाङ्गं सुमनोरमम् ॥

हरिप्रबोधिनी एकादशी
संवत्- 2067
गरलीपरिसरः

प्रो.के.बी.सुब्बरायडु
प्र.प्राचार्यः,
राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थानम्,

शुभाशंसनम्

श्रीसदाशिवकेन्द्रायसंस्कृतविद्यापीठस्य ज्योतिषविभागीयप्राध्यापक-प्रवरेण डॉ.पाठकमहोदयेन निर्मितं श्रीजगन्नाथपञ्चाङ्गमरभाषाया सम्पादित- मवलोक्य मोमोदते मे मनः । ज्योतिषशास्त्रं प्रत्यक्षप्रमाणमङ्गीकरोति । अतःदृक्सिद्धं निरयणं चित्रापक्षीय-पञ्चाङ्गमिदं सर्वथा शुद्धं, किमपि विशिष्टं नूतनतत्त्वसम्बलितञ्चावलोक्य प्रसन्नतामनुभवन् पञ्चाङ्गस्य प्रचार-प्रसाराय सम्पादकस्यास्य सर्वविधविकासाय भगवन्तं जगन्नाथं प्रार्थये । जायतां पञ्चाङ्गमिदं जगन्मङ्गलायेति शुभं कामये ।

पं हरिहर महापात्रः, अवसरप्राप्ताध्यापकः,
श्रीजगन्नाथमन्दिरपुरोहितः, मुक्तिमण्डप अधिकारी, पुरी-752001

शुभाशंसनम्

भारते वेद-वेदाङ्गानां प्रचार-प्रसारार्थमनेकानि शिक्षानुष्ठानानि अजस्रं कार्यरतानि सन्ति । तेषु श्रीसदाशिवकेन्द्रायसंस्कृतविद्यापीठमन्यतमम् । यतः अनुष्ठानस्यास्य अनेके आचार्याः छात्राश्च देशे-विदेशे संस्कृतं सम्बर्धयितुं कृतसंकल्पाः सन्ति । तामेव परम्परामनुसृत्य विद्यापीठस्य ज्योतिष-विभागस्तत्रापि सृहदः डॉ.पाठकमहोदयाः त्रिस्कन्धमपि ज्योतिष-शास्त्रं-प्रचारयितुं स्वीयैः सहयोगिभिः सुरभाषया दृक्सिद्धान्त- मनुसृत्य श्रीजगन्नाथपञ्चाङ्गं निर्माय लोकानुपकुर्वन्तीति प्रमोदस्य विषयः पञ्चाङ्गमिदं जगतः श्रेयसे स्यादिति दृढं नो विश्वासः ।

डॉ. जी.गङ्गना

डॉ.नागवरप्रसादराव चण्डपाटि
वरिष्ठ-प्रवाचकः, वेदान्तविभागे एवं
सचिवः, श्री.स.शि.के.सं.वि.कर्मचारीसंघस्य

उपाचार्यः, वेदान्तविभागाध्यक्षश्च
श्री.स.शि.के.सं.वि.,पुरी
दिनाङ्कः-२५/१०/२०००

शुभाशंसनम्

षट्सु वेदाङ्गेषु ज्योतिषशास्त्रस्य नेत्राङ्गत्वं सुप्रसिद्धम् । मानवजीवने श्रुति-स्मृति-पुराणोक्तनिखिलोत्सवानां संस्काराणां व्रतादीनाञ्च विहितकालज्ञानमनेन शास्त्रोक्तविधिना रचितपञ्चाङ्गमाध्यमेनैव भवति । पञ्चाङ्गस्य स्फुटत्वं दृक्सिद्ध-स्फुटग्रहैरेव भवितुमर्हति । अतः पञ्चाङ्ग-स्यास्य प्रधानसम्पादकेन केतकीयग्रहगणितसिद्धान्तनिर्मितं दृश्यपञ्चाङ्गमिदं सूक्ष्मं लोकोपकारयुक्तं भवेदिति मन्ये ।
प्रो. शिवाकान्तझा
दि. 3.2.2000 आचार्यः, ज्योतिषविभागे, का.सि.सं. विश्वविद्यालयः, दरभङ्गा

शुभाशंसनम्

कालाद् बहोः बुधगणेशितकार्यपुण्यं पञ्चाङ्गलेखनमहोमरभाषया स्यात् ।
सम्पादयन् मदनमोहनपाठकस्तन् नाथेन युक् च भवतात् जगतां प्रसिद्धम् ॥

डॉ. सुरेन्द्रपाठकः
दि.4.2.2000 प्रवाचकः, व्याकरणविभागाध्यक्षः श्री स.के.सं.के.विद्यापीठम्, पुरी

शुभाशंसनम्

पञ्चाङ्गनिर्माणपरम्परा सुसमृद्धा वर्तते भारतीयनाम् । परं नात्र साम्यमवलोक्यते । एतदर्थं पूर्वपरम्परायाः परिपालनाय सार्वभौमिकत्वसम्पादनाय च शताब्देः नूतनोऽयं प्रयासः पाठकमहोदयानां सर्वथा प्रशंसनीयः ।

डॉ. लोकमान्य मिश्रः विभागाध्यक्षः, प्रशिक्षणविभागः
दि. 4/2/2000 श्री स.शि.के.सं.विद्यापीठम्, पुरी

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

आत्म-निवेदनम्

यद्भासा भासते नित्यं जगदेतच्चराचरम् । तमादिपुरुषं देवं भास्करं समुपास्महे ॥

अखण्ड-ब्रह्माण्ड-नायकस्य महाप्रभोः भगवतः जगन्नाथदेवस्य प्रेरणया, सर्वशक्तिस्वरूपाया भगवत्या जगदम्बायाः कृपया च सर्वप्रथमं विश्वविश्रुते श्रीक्षेत्रे श्रीजगन्नाथधाम्नि पञ्चाङ्गस्य दृश्यगणनानुसारं सम्पादनमारब्धम् । तदनन्तरं विगते एकविंशतिशताब्द्याः प्रथमे दशके सारस्वतयज्ञमिदं देवभूमौ हिमाचले प्रचलितम् । तदनन्तरं इदानीं तस्मात् स्थानान्तरितः सन् तां परम्परामनुसृत्यैव स्वान्तः सुखाय बहुजनहितायेति दृष्ट्या उत्तर-प्रदेशे भारतसर्वकारेण सञ्चालिते राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थाने (मानित-विश्वविद्यालये) लखनऊ-परिसरे कार्यं कुर्वता मया पञ्चाङ्गप्रकाशनयज्ञमिदं सम्पाद्यते । अस्मिन् कर्मणि बहूनां महच्चरणानां गुरुजनानां, सुहृदां, छात्राणाञ्च प्रत्यक्ष-परोक्षरूपेण सहयोगो मया

प्राप्यते । तेषां समेषां कृते कार्त्तज्ञं विज्ञापयामि । तेषु सर्वप्रथमं स्मर्यन्ते राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थानस्य कुलपतयः **प्रो.पी.एन.शास्त्रीवर्यः**, कुलसचिवाः **प्रो. सुब्रह्मण्यशर्ममहोदयाः**, लखनऊ-परिसरस्य प्राचार्याः **प्रो.विजयकुमारजैनमहोदयाः**, जम्मूतः स्थानान्तरिताः शृङ्गेरी-परिसरस्य परं वैयाकरणाः **सुहृदः प्रो.हरिनारायणतिवारीमहोदयाः**, जम्मूपरिसरस्य **प्रो.प्रभातकुमारमहापात्रमहोदयाः**, **प्रो.मदनमोहनझामहोदयाः**, डॉ.चन्द्रमौलिरैणामहोदयाः, वेदव्यासपरिसरस्य डॉ.विष्णुकुमारनिर्मलमहोदयाः, अस्य परिसरस्य श्रीमन्तः डॉ.अमितकुमारशुक्ल-डॉ.उमेशकुमारपाण्डेय-डॉ.चन्द्रश्रीपाण्डेयाः, पुरीपरिसरस्य डॉ.ज्योतिप्रसाददाशप्रभृतयो विभागीयाचार्याः, भोपालपरिसरस्य **प्रो.हंसधरझामहोदयाः**, जम्मूपरिसर-प्राचार्याः **प्रो.वासुदेवशर्ममहोदयाः**, देहलीस्थितस्य संस्थान-मुख्यालयस्य परीक्षाविभागाधिकारिणः **प्रो.ईश्वरभट्टमहोदयाः**, मुम्बई-परिसरस्य **प्रो.भारतभूषणमिश्रमहोदयाः** एवञ्च **श्रीजयप्रकाशत्रिपाठीवर्यः** (आई.ए.एस.), श्रीरामचन्द्रस्वामी-सेवाश्रमस्य अध्यक्षः **महन्थश्रीइन्दिरामण-रामानुजदासवर्यः**, **महन्थ-श्रीरामानुजाचार्यवर्यः** श्रीनिवासआश्रमः पुरी, तथा इह सर्वेऽपि सहायक-सम्पादनसमिते सर्वे सदस्याः विशेषेण धन्यवादार्हाः सन्ति, येषां सर्वविध-सहयोगः सर्वथा अविस्मरणीयो वर्तते । एवमेव शुभसम्मतीः प्रदातारः शुभेच्छवः सुधियः, एवं ज्योतिष-विभागस्य **अमित-आनन्द-हिमांशु-अभिनवानन्द-विभाप्रभृतयः** सर्वेच्छात्रा येषां सहयोगेन सततप्रोत्साहप्रदानेन च कार्यमिदं सुसम्पन्नतां प्राप्नोतीति मत्वा तेषां समेषामजस्रमभ्युदयाय भगवन्तं जगन्नाथं भगवतीं जगदम्बाञ्च प्रार्थये । सर्वान्ते प्रकाशनकर्मणि टङ्कजकन्यदोषाद् बुद्धिभ्रमदोषाच्च या अशुद्ध्यस्ताः कृपया स्वबुद्ध्या स्वयमेव संशोध्य व्यवहरन्तः स्वोपदेशामृतैः संसूच्य सफलीकुर्वन्तु ममोद्यमं गुणैकपक्षपातिनो विद्वांस इति-

दि.०८/१०/२०१९

भौमवासरः

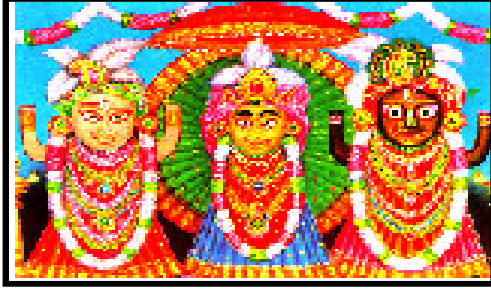
संवत् २०७६, विजयादशमी

निवेदयति

मदन मोहन पाठकः

(श्रीजगन्नाथपञ्चाङ्गम्, पूर्वार्द्धः संवत्-२०७७ / पृ.सं. 7)

श्रीगणेशाय नमः

श्रीजगन्नाथपञ्चाङ्गम्

पञ्चाङ्गश्रवणफलम् -

तिथिर्वाश्च नक्षत्रं योगः करणमेव च ।

पञ्चाङ्गस्य फलं श्रुत्वा गङ्गास्नानफलं लभेत् ॥१॥

राज्यं स्यादचलं नृपश्रवणतो मन्त्रिश्रवात् कौशलं

धान्येशात् कमला स्थिरा च सुरसा वाणी भवेन्मेघपात् ॥

धर्मे बुद्धिरतिस्थिरा रसपतेर्दीर्घायुराप्तिर्भवेत्

सस्येशाद्विमलामतिः शुभकरी राजावली श्रूयताम् ॥२॥

श्रीकल्याणगुणावहं रिपुहरं दुस्स्वप्नदोषापहं

गङ्गास्नानविशेषपुण्यफलदं गोदानतुल्यं नृणाम् ॥

आयुर्वृद्धिदमुत्तमं शुभयुतं सन्तानसम्पत्प्रदं

नानाकर्मसुसाधनं समुचितं पञ्चाङ्गमाकर्ण्यताम् ॥३॥

अथास्मिन् वत्सरे वर्तमानकल्पारम्भतः ससन्धयः षण्मनवो व्यतीताः, वर्तमानो वैवस्वतमनुः तस्य प्रवृत्तेः सप्तविंशतिमितानि महायुगानि व्यतीतानि, अष्टविंशतितमे युगे, त्रयो युगचरणाः गताः, अत्र सत्ययुगप्रमाणम् - १७,२८,०००, त्रेतायुगप्रमाणम्- १२,९६,०००, द्वापरयुगप्रमाणम्- ८,६४,०००, कलियुगप्रमाणम्- ४,३२,०००, चतुर्थ-चरणे कलौ कलेरारम्भतो गतकलिः-५१२१, भोग्यकलिः-४,२६,८७९, कल्पादितः-१९७२९४९११९, सृष्ट्यादितः १९५५८८५१२१, श्रीरामरावणयोर्युद्धतो गतवर्षाणि - ८८०१६२, श्रीकृष्णावतारात् गतवर्षाणि

- ५२५६, महाभारत-युद्धाद् गतवर्षाणि- ५१२१, श्रीमहावीर(जैन)निर्वाणात् गतवर्षाणि- २५४६, विक्रमाब्दः - २०७७, शकाब्दः-१९४२, श्रीबुद्धसम्बत्सरः-२६४४ - ४५, श्रीलक्ष्मण-सम्बत्सरः- ९११-९१२, आङ्गलाब्दः २०२०-२१, सन् १४२७ साल, तत्र बार्हस्पत्यमानेन प्रभवादि षष्ठ्यब्दानां मध्ये वर्षारम्भे प्रमादी नामकसम्बत्सरस्तत्संख्या ४७, अस्य मेषार्कसमये गतमासादिः ००/२६/५२/४८, भोग्यमासादिः ११/०३/०७/१२ ॥

एतदनुसारं ज्येष्ठकृष्ण ४/५ सोमवासरे तदनुसारं ११ मई २०२० दिनाङ्के दिवा ११/३० समये प्रमादी (४७) सम्बत्सरस्यावसानं तथा नूतन-आनन्द(४८)सम्बत्सरस्य आरम्भो भविष्यति। यतः वर्षारम्भे प्रमाथीसम्बत्सरः, अतः आवर्षान्तं सङ्कल्पादौ प्रमादीसम्बत्सरस्य प्रयोगो विधेयः। अत्र युगं नाम अग्निदैवतं, वर्षनाम आषाढः, मेघनाम आवर्तः, रोहिणी-निवासः सन्धौ। समय- निवासः वणिक्-गृहे।

अथ वर्षादि विश्वाज्ञानम्- वर्षेऽस्मिन् वर्षाविश्वा ९, धान्यं- १३, शीतं ७, तृणं १३, तेजः १७, वायुः १३, वृद्धिः १५, क्षयः १५, विग्रहः ११, ऐक्यम् ११३, सत्यम्- ११, धर्मः- १११, पापम् १८। अथ क्षुधादि विश्वा- क्षुधा-१३, तृष्णा- १३, निद्रा- १३, आलस्यम्- ७, उद्यमः- १३, शान्तिः- १५, क्रोधः- १३, दण्डः-५, मैत्री- १५, उत्सवः- ११, पापः-५, पुण्यः-११।

वर्षादौ केतकीयायनांशाः-२४/०७/४१ ग्रहलाघवीयायनांशाः- २४/५८/००

॥ हरिः ॐ ॥

अथ वर्षारम्भे प्रमादीसम्बत्सरः(४७) तत्फलम्-

निष्पत्तिः सर्वशस्यानां सर्वत्र जायते प्रिये!।

प्रमादीसम्बत्सरे देवि! प्रमादौ जायते तदा ॥

अर्थात् प्रमादीसम्बत्सर में सर्वत्र अच्छी फसल की पैदावार होती है। लेकिन लोग प्रमादी होते हैं।

ज्येष्ठकृष्णे ४/५ तिथावानन्दसम्बत्सरः(४८) तत्फलम्-

निष्पन्नानाञ्च शस्यानां सर्ववस्तु महर्घता।

तैलं घृतं समं ज्ञेयमानन्दे नन्दिताः प्रजाः ॥

सूक्ष्मगणना के अनुसार वर्षारम्भ में आनन्दसम्बत्सर है। संहिता ग्रन्थ के अनुसार आनन्द नामक संवत्सर में शस्य निर्मित सभी वस्तुयें महँगी होती हैं। तेल एवं घृत आदि रस पदार्थ के भाव सम एवं प्रजा सुखी रहती है।

राजा बुधस्तत्फलम् -

राजानो मुदिता भवन्त्यतिबलाः कीर्तिप्रतापान्विता

गीते नृत्यरताः सदा विजयिनः कान्तामखे षट्पदाः।

वृष्टिःशस्यकरी घनाम्बरयुता विप्राश्चपूर्नालया

रोगानाञ्च विनाशनं नरपशोश्चन्द्रात्मजेऽब्दाधिपे ॥

अर्थात् इस वर्ष आकाशीय ग्रह मण्डल में राजा का अधिकार बुध को मिला है। अतः इस वर्ष उच्चाधिकारी-गण कीर्ति, प्रताप एवं सर्वशक्तिसम्पन्न होकर प्रसन्नता को प्राप्त करते हुए नृत्यगीतादि में निरत रहकर सबल विजय एवं विलासपूर्ण जीवन व्यतीत करेंगे। शस्यकरी वृष्टि, मानव एवं पशुओं में नैरुज्यता, धनवस्त्रादि से ब्राह्मणों का घर परिपूर्ण, प्रजावर्ग तथा पशुओं में भी रोगों का अभाव देखने को मिलेगा।

मन्त्री चन्द्रस्तत्फलम्-

शशिनि मन्त्रीगते बहु सस्यवत्यपि धरा रमते सुखमण्डिता ।

वियति वारिधरा बहुवर्षिणो जनपदाः सुखराशिसुशोभिताः ॥

अर्थात् इस वर्ष मन्त्री का अधिकार चन्द्र को प्राप्त है एतदर्थ पृथ्वी पर अधिक अन्न की पैदावार, प्रजावर्ग में सुख-सौमनस्य की अधिकता, पृथ्वी पर अधिक वर्षा तथा जनपद में रहने वाले लोग परिपूर्ण सुख-शान्ति का अनुभव करेंगे।

मेघेशो रविस्तत्फलम् -

जलदपे यदि वासरपे तदा सरसि वै रमते जनता रसम् ।

यवचणेशुनिवारसुशालिभिः सुखचयं सुलभं भुवि वर्तते ॥

अर्थात् जिस वर्ष आकाशीय ग्रहमन्त्री-मण्डल में वर्षा विभाग का अधिकारी सूर्य हो तो उस वर्ष अच्छी वृष्टि नहीं होती है। तथापि यव-चना-ईख-निवार तथा धान्य की अच्छी पैदावार होती है।

सस्येशो बुधस्तत्फलम् -

जलधरा जलराशिमुचो भृशं सुखसमृद्धियुतं निरुपद्रवम् ।

द्विजगणः श्रुतिपाठकरः सदा प्रथमसस्यपतौ सति बोधने ॥

अर्थात् जिस वर्ष कृषिविभाग बुध के पास हो तो उस वर्ष अच्छी वृष्टि होने से सुख-समृद्धि की विपुलता तथा उपद्रव-रहित द्विजगण वेदादि के पारायण में निरत रहते हैं।

धनेशो बुधस्तत्फलम् -

द्रविणपो हिमरश्मिसुतो यदा विविधसंग्रहवस्तुफला तदा ।

द्विजवरा जययज्ञसुसंयुताः कृषिविशेषविशेषितमानसाः ॥

अर्थात् जिस वर्ष ग्रह मन्त्री-मण्डल में धनेश बुध हो तो उस वर्ष धन-धान्यादि के साथ विविध पदार्थ के संग्रह तथा उनके व्यवसाय द्वारा व्यवसायी वर्गों को विविध-लाभ होता है। ब्राह्मण-वर्ग यज्ञादि-शुभकार्य में संसक्त रहते हैं तथा कृषक-वर्ग कृषिकार्य-द्वारा विशेष लाभ प्राप्त करते हैं।

फलेशरविफलम् -

द्रुमवती फल पुष्पवतीधरा प्रमुदिता फलभोगविशेषतः ।

बहुजलं जलदो भुवि मुञ्चति क्वचिदपि प्रमितं फलपो रविः ॥

अर्थात् जिस वर्ष फलेश रवि हो उस वर्ष पृथ्वी पर फल तथा फूलों की अधिकता, प्रजावर्ग प्रसन्नता पूर्वक फलादि का उपभोग करते हैं। अधिक वृष्टि परन्तु कहीं कहीं पेय-जल का अभाव भी परिलक्षित होता है।

रसेशशनिफलम् -

रविसुते रसपे रससंक्षयो न जलदा गददात् च पयोधराः ।

अजगवां गजवाजिखरोष्ट्रहा जनपदेषु नरान्नरसैर्युता ॥

अर्थात् जिस वर्ष आकाशीय ग्रह मन्त्री-मण्डल में रस-विभाग शनि को मिलता है उस वर्ष रसयुक्त-पदार्थों का अभाव, वृष्टि की अल्पता अथवा खण्डवृष्टि, गाय आदि पालतू चतुष्पदों का नाश अथवा उनसे प्राप्त होने वाले दुग्धादि की अल्पता परिलक्षित होती है।

धान्येशो भौमस्तत्फलम् -

भूमिजे ग्रीष्मधान्येशे ग्रीष्मधान्यमहर्घकम् ।

शालीक्षुघृततैलादि महर्घाणि भवन्ति च ॥

जिस वर्ष आकाशीय ग्रह मन्त्री-मण्डल में धान्येश मङ्गल हो उस वर्ष खरीफ की फसलें (ग्रीष्मकालीन फसलें), धान, ईख, घृत, तैलादि पदार्थ महर्घें होते हैं।

नीरसेशगुरुफलम् -

हरिद्रापीतवस्तूनि पीतवस्त्रादिकं च यत् ।

नीरसेशो यदा जीवः सर्वेषां प्रीतिरुत्तमा ॥

जिस वर्ष आकाशीय ग्रह मन्त्री-मण्डल में नीरस-विभाग का आधिपत्य गुरु को मिलता है उस वर्ष हल्दी आदि पीले पदार्थ, पीले वस्त्र तथा अन्य पीले पदार्थों में सभी प्रजा-वर्ग का अनुराग बढ़ता है।

दुर्गेशरविफलम् -

नयविशेषकरस्तरणिस्तदा गतभयानरराजपुरोगमाः ।

समधिकेन तदा नृपतो न्यतः पथिषु संत्रजतां न भयं क्वचित् ॥

जिस वर्ष रवि दुर्गेश हो उस वर्ष सम्पूर्ण देश के राज्याधिकारी तथा जनता में परस्पर सौहार्द का माहौल बना रहता है। सभी लोग अपने अपने दायित्वों के निर्वाह में निरत रहते हैं।

वर्षनाम आषाढस्तत्फलम्-

प्लवाब्दे तु राजानः सर्वदा कलहोत्सुकाः ।

क्वचिद्भीतिः क्वचिद्भीतिः क्वचिद् वृद्धिः जलं क्वचित् ॥

आषाढ नामक वर्ष के प्रभाव से प्रशासक-वर्ग परस्पर कलह में निरत रहेंगे । सर्वत्र भीति का वातावरण, कहीं अच्छी वृष्टि होने के कारण फसल की अधिकता होगी ।

आवर्तमेघफलम्-

आवर्ते छिन्नवृष्टिः स्यात् ॥

अर्थात् इस वर्ष आवर्त नामक मेघ के योग से खण्डवृष्टि का योग है । अतः कहीं प्रचूर वृष्टि तथा कहीं वृष्टि का सर्वथा अभाव स्पष्टरूपेण परिलक्षित होगा ।

सन्धौ रोहिणीवासफलम्- खण्डवृष्टिश्च सन्धिषु ॥

जिस वर्ष रोहिणी का निवास सन्धि में हो उस वर्ष खण्डवृष्टि का योग उपस्थित होता है ।
वणिक्गृहे समयनिवासफलम्- वणिक् गेहे शुभं नास्ति ॥

जिस वर्ष समय का निवास वणिक् के घर में हो उस वर्ष वणिक्-वर्ग को अनुकूलता नहीं होती है ।

सम्बत्सरानयनप्रकारः-

शकेन्द्रकालः पृथगाकृतिघ्नः शशाङ्कनन्दाश्वयुगैः समेतः ।

शराद्रिवस्विन्दुहतः स लब्धः षष्ठ्याप्तशेषे प्रभवादयोऽब्दाः ॥२२॥

अर्थात् शकाब्दः द्विस्थः स्थाप्यः । प्रथमस्थानीयः शकाब्दः आकृति (२२) घ्नः द्वाविंशत्यागुणितः, शशाङ्कनन्दाश्वयुगैः (४२९१) योजनीयः, समागते फले शराद्रिवस्विन्दु (१८७५) संख्यया विभाज्यते । तत्र लब्धिस्थानीया संख्या (वर्ष-मास-दिन-घटी-पलादिका) द्वितीयस्थाने स्थापिते शकाब्दे संयोज्य केवलं वर्षस्थानीया (प्रथमस्थानीयासंख्या) षष्ठ्या (६०) विभाज्यते तदा शेषस्थानीयासंख्या वर्तमानसम्बत्सरं द्योतयति, तथा तस्य सम्बत्सरस्य अवसानं लब्धिस्थानीया संख्या द्योतयति । तद्यथोदाहरणम्-

शकाब्दः १९३४ × २२ + ४२९१ ÷ १८७५ = २४/११/२३/५६/५, (लब्धि=वर्षमास-दिनघटीपलविपलात्मिका) । इयं लब्धि द्वितीयस्थाने स्थापिते शकाब्दे योज्यते तदा १९३४+२४/११/२३/५६/५ तदा १९५८/११/२३/५६/५, अत्र प्रथमस्थानीययोगफलं १९५८ ÷ ६० = अत्र शेषस्थानीयासंख्या ३८ वर्षारम्भस्य सम्बत्सरनाम क्रोधी इति द्योतयति । अस्य भुक्तमासादयः (लब्धयः) ११/२३/५६/५ सन्ति । एताः संख्या १२ राशौ विशोध्यते तदा ०/६/३/५५ क्रोधीसम्बत्सरस्य भोग्यमासादि आगता । अनेन मेषार्कदिनाङ्कात् अग्रे षष्ठे दिवसे अर्थात् २०/४/२०१२ दिनाङ्के ३/५५ घट्यादौ क्रोधी सम्बत्सरस्य अवसानन्तथा विश्वावसु-सम्बत्सरस्य प्रवेशो भविष्यति, परं वर्षपर्यन्तं संकल्पादौ क्रोधी-सम्बत्सरस्यैव प्रयोगः कर्तव्यः ।

प्रदोषव्रतनिर्णयः

यहाँ कुछ व्रतों के धर्मशास्त्रीय निर्णय दिये जाते हैं- प्रदोष-व्यापिनी त्रयोदशी वाले दिन प्रदोष व्रत किया जाता है । सूर्यास्त के बाद त्रि-मुहूर्त व्यापिनी त्रयोदशी ग्रहण करनी चाहिए- सूर्यास्तमानोत्तर त्रिमुहूर्तात्मक प्रदोषव्यापिनी त्रयोदशी ग्राह्या ॥ (धर्मसिन्धु) परन्तु यदि दोनों दिन त्रयोदशी प्रदोष-व्यापिनी हो, तो यह व्रत दूसरे दिन करना चाहिए । यथा-दिनद्वये प्रदोषव्याप्तौ साम्येन तदेकदेशस्पर्श वा उत्तरा ॥ कालमाधवकार ने भी कहा है- प्रदोषव्यापिनी नक्ते तिथि व्याप्तिर्दिनद्वये । अव्याप्तिर्वाथवांशेन व्याप्तिः स्यात्सर्वथोत्तरा ॥

महालयाश्राद्धनिर्णयः

आश्विन कृष्णपक्ष (पितृ-पक्ष) में आत्मीय मृत व्यक्ति की जो तिथि आए, उस दिन पार्वण-श्राद्ध अपराह्ण-व्यापिनी मृत्युतिथि के दिन करना चाहिए । यथा- पूर्वाह्न मातृकं श्राद्धमपराह्णे तु पैतृकम् ॥ एकोद्दिष्टं तु मध्याह्ने प्रातर्वृद्धि निमित्तकम् ॥ शास्त्रानुसार यदि मृत्यु तिथि अपराह्ण-काल को दो दिन असमान रूप से व्याप्त हो अर्थात् एक दिन अधिक और दूसरे दिन कम समय के लिए व्याप्त हो, तो वहाँ अधिक अपराह्ण काल-व्याप्ति वाले दिन श्राद्ध करना चाहिए ।

अपराह्ण-द्वये चामा यदि स्यात् तत्र याऽधिका ।

सा ग्राह्या यदि तुल्या स्यादने वद्धौ परा स्मृता ॥ (ज्योतिर्निबन्ध)

इस वर्ष आश्विन कृष्ण द्वितीया तिथि दो दिन (३ और ४ सितम्बर, २०२० ई. को) अपराह्ण-व्यापिनी है । अतः ऊपर्युक्त नियमानुसार द्वितीया तिथि का श्राद्ध ३ सित. २०२० ई. को करना चाहिए ।

श्रीकृष्ण-जन्माष्टमीव्रतनिर्णयः

इस वर्ष ११ अग. मंगलवार को अर्धरात्रि-व्यापिनी अष्टमी में गृहस्थी-जन तथा १२ अग. बुधवार -उदयकालिक अष्टमी में वैष्णव, संन्यासी जन श्रीकृष्णजन्माष्टमी व्रत का पालन करेंगे । गतवर्षों की भाँति इस वर्ष (वि. संवत् २०७७ में) श्रीकृष्ण जन्माष्टमी व्रतादि का पर्व स्मार्त और वैष्णव भेद से दो दिन है । इस व्रत के सम्बन्ध में दो मत हैं । स्मार्त लोग (सामान्य गृहस्थी) अर्धरात्रि का स्पर्श होने पर सप्तमीयुता अष्टमी में व्रत/उपवास करते हैं । जबकि वैष्णव मतावलम्बी अर्धरात्रि अष्टमी की उपेक्षा करके नवमी विद्धा अष्टमी में व्रतादि करते हैं-

“स्मार्तानां गृहिणी पूर्वा पोष्या, निष्काम वनस्थेविधवाभिः वैष्णवैश्च परै वा पोष्या । वैष्णवास्तु अर्द्धरात्रिव्यापिनीमपि रोहिणी सप्तमी विद्धा अष्टमी परित्यज्य नवमी युतैव ग्राह्या ॥ (धर्मसिन्धु)

पुं-स्त्री-नपुंसकानि नक्षत्राणि तथा सूर्यचन्द्रक्षणि-				
पुंनक्षत्राणि	स्त्रीनक्षत्राणि	नपुंनक्षत्राणि	सूर्यनक्षत्राणि	चन्द्रनक्षत्राणि
मू. पू.षा. उ.षा. श्रव. धनि. शत. पू.भा. उ.भा.रेव. अश्वि.भर.कृ. रो.मू.	आ., पुन., पु. आश्ले., मघा, पू.फा., उ.फा., ह.,चि.स्वा.	वि., अनु., ज्ये., 	रोहि.,मृग.,पू.फा.,उ.फा., ह., चि., स्वा.,विशा., अनु., ज्ये., मू., शत., उ.भा.	अश्वि.,भर.,कृ.,आर्द्रा, पुन.,पु.,आश्ले., म., पू.षा., उ.षा.,श्रव., धनि., , पू.भा. रेव.

॥ स्पष्टार्कबोधकं सप्तनाडीचक्रम् ॥

नाडी	चण्डा	समीरा	दहना	सौम्या	नीरा	जलम्	अमृतम्
अधिपाः	शनिः	सूर्यः	भौमः	गुरुः	शुक्रः	बुधः	चन्द्रः
नक्षत्राणि	कृ., अनु., वि., भर.	रो.,ज्ये., स्वा.,अश्वि.	रे.,मू., चि.,मू.	आ., उ.भा., ह., पू.षा.	पू.भा.,उ. फा., उ.षा., पुन.	पु.,पू.फा., अभि.,शत.	आश्ले.,म., श्रव.,धनि.

संक्रान्तिवाहनविचारः-

ग्रन्थकर्ता-लक्ष्मीनारायणशर्मा हैदराबादस्थः)

सूर्यभादिनभं यावत् संख्या तु गणयेत्सुधीः। नवभिर्भागमाहृत्य शेषाङ्के वाहनं रवेः ॥
अश्वशृङ्गालमण्डूकाश्लगश्च शिखिमूषकौ। माहिषं रासभो हस्ती वृष्ट्यर्थे वाहनक्रमः॥
महिषशिखीमण्डूकगजेषु बहुलं जलम्। शेषन्तु मध्यमं ज्ञेयं नास्ति छागे च जम्बुके॥

वृष्टिविचारः-

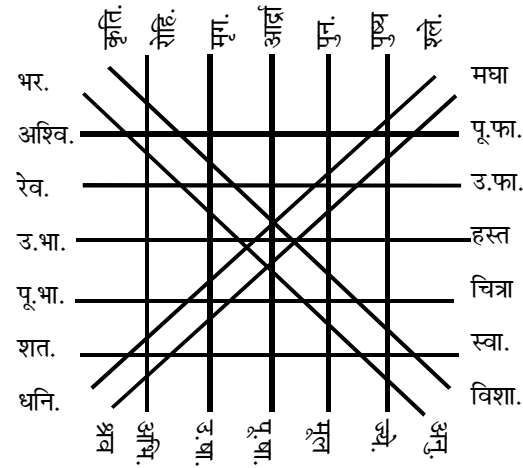
सूर्ये सूर्ये भवेद्वायुश्चन्द्रे चन्द्रे न वर्षति। सूर्य-चन्द्रसमायोगे तदा वर्षति मेघराट्।
यदा स्यादमृता नाडी तथा च जलसंज्ञिका। जलप्रियो वाहनश्च तदा वर्षति वारिदः॥
स्त्री-स्त्री तु शीतलच्छाया पुं-पुं वारिविनाशकः। स्त्री-पुं योगः प्रभवति तदा वर्षति देवराट्॥
बुध-शुक्रमहीसूनुगुरवश्चैकनाडिगाः। निःसंशयं तदा काले जयते वृष्टिरुत्तमाः॥

(भविष्यफलभास्करे पृ.सं.150,

सौरमासानुसारं द्वादशराशिषु संक्रान्तिपुण्यकालव्यवस्था- (धर्मसिन्धौ)

राशयः	मे.	वृ.	मि.	क.	सिं.	क.	तु.	वृ.	ध.	म.	कु.	मी.
घटवह्नि पुण्यकालः	प्राग्व्यं १५-१५	पूर्वा-१६	परा-१६	पूर्वा-२०	पूर्वा-१६	परा-१६	प्राग्व्यं १५-१५	पूर्वा-१६	परा-१६	परा-४०	पूर्वा-१६	परा-१६

विवाहे पञ्चशलाकाचक्रम्

विवाहादिकर्म में पञ्चशलाका वेध तथा विवाहेतर समस्त कार्य में सप्तशलाका चक्र का विचार किया जाता है। जैसे भरणी नक्षत्रस्थ ग्रह अनुराधानक्षत्र को तथा अनुराधानक्षत्रस्थ ग्रह भरणीनक्षत्र को वेधित करता है।

सूक्ष्मता विचार- जो भी ग्रह नक्षत्र के यदि प्रथम चरण पर हो तो विद्ध नक्षत्र के चतुर्थचरण को, द्वितीयचरण पर हो तो वेधितनक्षत्र के तृतीयचरण को, तृतीयचरण पर हो तो द्वितीयचरण को, चतुर्थचरण पर हो तो प्रथमचरण को विशेष विद्ध करेगा। यहाँ पर शुभग्रह से विद्ध नक्षत्र का चरण तथा पापग्रह से विद्ध सम्पूर्ण नक्षत्र का ही त्याग करना चाहिए। द्वायाधिक शुभग्रह तथा पापग्रह से वेधित नक्षत्र या राहु विद्ध नक्षत्र विवाह में त्याग देना चाहिए। तद्यथा-

शुभाशुभग्रहैर्विद्धं भं विवाहे विवर्जयेत्।

द्वायादिविद्धं महादुष्टं राहुविद्धं तथैव च ॥ नरपतिजयचर्या

वधूप्रवेशने दाने वरणे पाणिपीडने।

वेधः पञ्चशलाकाख्योऽन्यत्रसप्तशलाककः ॥ श्रीपतिः

अक्षौहिणीसंख्याज्ञानम्

अयुतं च नागास्त्रिगुणी रथानां लक्षैकयोद्धा दशलक्षवाजिनाम्।

पदातिसंख्या षट्-त्रिंशकोटयः अक्षौहिणीनां मुनयो वदन्ति ॥

वर्षफलसारांश:- (संवत् २०७७)

वर्षारम्भ में गौरव सम्बत्सर के अनुसार प्रभवादि सम्बत्सरों में प्रमादी (४७) नामक सम्बत्सर चल रहा है। परन्तु ज्येष्ठकृष्ण ४/५ सोमवार तदनुसार दिनाङ्क ११ मई २०२० को दिन में ११/३० बजे आनन्द(४८) सम्बत्सर का प्रारम्भ होगा। तथापि वर्षान्त यावत् शुभाशुभकृत्यों के सङ्कल्पादि में प्रमादी (४७) सम्बत्सर का ही प्रयोग होगा।

२०७६ संवत् का अवसान २४ मार्च २०२० मंगलवार को दिवा १४/४१ बजे कर्कलग्न, उ.भा. नक्षत्र तथा मीनराशिस्थ चन्द्र के सञ्चारावस्था में हुआ है। चैत्रशुक्लप्रतिपदा बुधवार को होने से वर्षेश अर्थात् इस नूतन २०७७ संवत् का राजा बुध है।

मेषसंक्रान्ति १३ अप्रैल २०२० तदनुसार वैशाख कृष्णपक्ष ६ तिथि सोमवार को २१/०० बजे होने से नूतन वर्ष का मन्त्री चन्द्र है। इस वर्ष के राजा का दायित्व बुध को तथा मन्त्री का दायित्व चन्द्र को मिला है। अतः बुधस्य राज्ये सजलं महीतलं गृहे-गृहे तूर्यविवाह मंगलम्। प्रकुर्वते दान दयाञ्जनोऽपि स्वस्थं सुभिक्षं धन-धान्यसंकुलम् ॥ के अनुसार वृष्टि की प्रचूरता रहेगी। घर-घर मांगलिक कृत्यों का सम्पादन होगा। उपकारादि कृत्यों में लोग दान करेंगे। सुभिक्ष से धन-धान्यादि की प्रचूरता रहेगी। वर्षकुण्डली में यह बुध व्ययेश तथा पराक्रमेश होकर राहु से दृष्ट होकर अष्टम स्थान में बैठा है। यह योग देश के उच्चाधिकारियों के लिए अनुकूल नहीं है। उनके जान-माल की सुरक्षा का विशेष ध्यान दिया जाना चाहिए। सेना के जान-माल का ध्यान रखा जाना चाहिए। प्रशासनिक अदूरदर्शिता का कुपरिणाम राजनेताओं को झेलना पड़ेगा। वर्षलग्नेश चन्द्र षष्ठेश गुरु से दृष्ट होकर भाग्यस्थ है। शीर्ष अधिकारियों की रक्षा उनके अध्यात्मबल से होगी। देश के भीतर गुप्त शत्रुगण विशिष्ट अधिकारियों पर अपने प्रत्यक्ष व परोक्ष वार करने में नहीं चूकेंगे। गृहकलह की पूर्ण सम्भावना है। भारत के सैन्य शक्ति का विस्तार होगा। विश्व मंच पर भारत की प्रतिष्ठा बढ़ेगी। यत्र-तत्र प्रजावर्ग को विशिष्टाधिकारियों का कोपभाजन होना पड़ेगा। देश के गद्दार यदा कदा अपनी योजनाओं में सफल होते दिखेंगे। तथापि वैश्विक परिदृश्य में भारत की छवि उदीयमान सूर्य की तरह रहेगी।

किसी विशिष्ट जन के निधन से देश को अत्यन्त व्यथित होना पड़ेगा। यदा कदा अविवेक से सत्ता-पक्ष को नुकसान उठाना पड़ सकता है। दुर्गेश रवि पर षष्ठेश की दृष्टि से आतंकियों के आतंक से देश को जूझना पड़ेगा जिससे सैन्य-शक्ति का नुकसान सम्भव है। सय्येश व धनेश बुध की स्थिति बहुत अनुकूल नहीं है जिससे कहीं बाढ़ तो कहीं सूखे की चपेट से फसल का नाश सम्भव है। आर्थिक मन्दी के कारण भी देश को जूझना पड़ेगा। लेकिन वर्षकुण्डली में धनेश सूर्य एवं लाभेश शुक्र अनुकूल परिस्थिति में हैं। परिणामतः आर्थिक स्थिति में अनुकूलता बनी रहेगी। फलेश सूर्य तथा रसेश शनि अनुकूल स्थिति में हैं। जिससे फल, दूध व अन्यान्य रसयुक्त पदार्थों

की पैदावार में वृद्धि आयेगी। तेलहन व गन्ना की पैदावार तो अच्छी होगी। गोवंश की रक्षा हेतु सरकार को विशेष ध्यान रखना होगा। वर्षकुण्डली का भाग्येश कर्मेश क्रमशः गुरु व मंगल अपने अनुकूल स्थान में अवस्थित हैं। यह स्थिति भोगैश्वर्य पदार्थों की समृद्धि को द्योतित कर रहा है। इलेक्ट्रिक व इलेक्ट्रॉनिक क्षेत्रों में सतत अनुसंधान से देश का मान बढ़ेगा। श्रृङ्गारसामग्री, सङ्गीत-वाद्य-नृत्य-अभिनेतृवर्ग इन सभी क्षेत्रों में विकास की पूर्ण सम्भावना है। स्त्रीवर्ग सम्माननीय पदों पर अधिष्ठित भी होंगी। यद्यपि यत्र-तत्र स्त्रियों को दुष्टों के कुचक्र का शिकार भी होना पड़ सकता है। अतः स्त्रीवर्ग को अपनी सुरक्षा का विशेष ध्यान रखना चाहिए तथा राज्याधिकारियों को भी स्त्रीवर्ग की सुरक्षा हेतु स्थायी ठोस नियम बनाना चाहिए। जगत् कुण्डली में षष्ठभावस्थ सूर्य षष्ठेश मंगल से दृष्ट है। अतः विश्व स्तर पर आतंकियों को नष्ट करने के लिए व्यापक कदम उठाये जायेंगे, जिससे आतंकियों का नाश होगा। जगत् कुण्डली में पराक्रमेश उच्चस्थ मंगल के साथ तृतीयभाव में स्वगृही है। इससे देश का मान-सम्मान विश्व-में बढ़ेगा। भारतीय सैन्य-शक्ति अपने नये आयुधों से सुसज्जित हो शत्रुओं को स्तम्भित करने में सफल होंगी। तथापि शत्रुगण अपने कुकृत्यों से हमारे सैनिकों की क्षति कर सकते हैं। सीमा पार से शत्रुओं तथा आतंकियों के हमलों से हमारे सैनिकों के क्षति की सम्भावना है। अतः हमें सावधान रहना होगा। अन्वेषण के क्षेत्र में किये गये नये प्रयासों से देश के वैज्ञानिकों को विश्व-मञ्च पर प्रतिष्ठा मिलेगी। इस वर्ष नवागन्तुक रोगों तथा अग्निकाण्ड जैसे समस्याओं से प्रजावर्ग को कष्ट सम्भव है। सप्तमेश अष्टमेश शनि प्राच्य ज्ञान-विज्ञान के क्षेत्र में आशातीत उन्नति कराएगा। मंगल के साथ होने से भौतिक ज्ञान-विज्ञान विशेष कर इलेक्ट्रिकल तथा इलेक्ट्रॉनिक के क्षेत्र में भी व्यापक विकास होगा। वर्ष कुण्डली में षष्ठेश षष्ठ भावस्थ है तथा जगत कुण्डली में षष्ठस्थ उच्चस्थ सूर्य षष्ठेश मंगल से दृष्ट है, अतः व्यापारियों बैंक व ए. टी. एम. के लूटपाट की घटनायें सुनने को मिलेंगी। साथ ही सीमावर्तियों के सहयोग से आतङ्कवादियों का इस देश में सुगमतापूर्वक घुसपैठ भी सम्भव है। अतः दायित्व में लगे सुरक्षाकर्मियों को सतर्क रहने की जरूरत है।

आकाशस्थ ग्रह मन्त्रीमण्डल के दश विभागों में से शुभग्रहों के पास ५ तथा पापफलदायी ग्रहों के पास ५ विभाग हैं। अतः सत्ताधारियों को सूझ-बूझ से अपने कार्यों का क्रियान्वयन करना चाहिए। विशेष धर्मावबोध पूर्वक कर्तव्यनिष्ठा से ही देश तथा समाज का विकास हो सकता है। विशेष जगन्निन्यन्ता भगवान जगन्नाथ तथा भगवती वैष्णवी सभी का मङ्गल करें।

॥ हरिः ॐ ॥

वर्षादौ केतकीयायनांशाः-२४/०७/४१

ग्रहलाघवीयायनांशाः- २४/५८/००

वर्षलग्नम् इ.का. २२/०५											
चैत्र कृष्ण ३० मंगलवासरः दि.२४ मार्च. २०२०											
५										रा. ३	
६										२	
७										१ शु.	
८										मं. श. १०	
										सू. १२चं	
										गु. ९ के.	
										११ बु.	

जगल्लग्नम् इ.का. ३६/४०											
वैशाख कृष्ण ७ मंगलवासरः दि.१४ अप्रै. २०२०											
चं. ९ के.										७	
मं. गु. १० श.										६	
११										५	
१२ बु.										४	
सू. १										३ रा.	
										२ शु.	
										११	

विन्ध्योत्तरवासिनां विंशोत्तरीयमतानुसारेणायव्ययचक्रम्

राशयः	मे.	वृ.	मि.	क.	सिं.	क.	तु.	वृ.	ध.	म.	कु.	मी.	योगः
आयः	२	११	२	११	१४	२	११	२	१४	८	८	१४	९९
व्ययः	५	११	११	५	२	११	११	५	८	११	११	८	९९

विन्ध्यदक्षिणवासिनां अष्टोत्तरीयमतानुसारेणायव्ययचक्रम्

राशयः	मे.	वृ.	मि.	क.	सिं.	क.	तु.	वृ.	ध.	म.	कु.	मी.	योगः
आयः	५	१४	२	११	१४	२	१४	५	८	११	११	८	१०५
व्ययः	५	११	११	८	२	११	११	५	११	५	५	११	९६

ज्यौतिषसम्बन्धी विभिन्न समस्याओं के समाधानार्थ सम्पर्क कर सकते हैं -

प्रो.मदनमोहनपाठक, फलित-सिद्धान्तज्यौतिषाचार्य, प्राप्तस्वर्णपदक
विद्यावारिधि (पी-एच.डी.), शिक्षाशास्त्री (बी.एड.)

आचार्य एवं अध्यक्ष (Professor & Head) ज्यौतिषविभाग

राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थानम्, (मानितविश्वविद्यालय) लखनऊ-परिसर, विशालखण्ड-४,
गोमतीनगर, लखनऊ-२२६०१० (उत्तर-प्रदेश) दूरभाष - ०९४५५४३७०६६

www.vedanandashram.in e-mail-pathak_guruji@rediffmail.com

ग्रहणविवरणम्

विक्रमाब्दः- २०७७, शकाब्दः-१९४२

२०७७ सम्वत्सरे पृथिव्यामस्यां केवलं ग्रहणद्वयं दृश्यं भविष्यति। तयोः ग्रहणद्वयो एकमेव भारते दृश्यमन्यत् सूर्यग्रहणमेकं भारतादहरेव दृश्यं भविष्यति। अत्र वर्षेऽस्मिन् ग्रहणद्वयोः विवरणं संक्षेपेण प्रस्तूयते।

सं. ग्रहणस्वरूपम्	मासः	दिवसः	दिनाङ्कः
(१) कङ्कणसूर्यग्रहणम्	आषाढकृष्ण ३०	रविवासरे	२१ जून २०२०
(२) खग्राससूर्यग्रहणम् (भारते अदृश्यम्)	मार्गशीर्षकृष्ण ३०	सोमवासरे	१४ दिस. २०२०

(१) कङ्कणसूर्यग्रहणम् :- आषाढकृष्णअमायां रविवासरे तदनुसारं २१ जून २०२० दिनांके मृगशिरा/आर्द्राक्षेत्रे मिथुनराशिस्थिते चन्द्रे भारतीयमानकसमयानुसारं दिवा ९/१५ A.M. आरभ्य ३/०५ P.M. वादनपर्यन्तं भारतस्य विभिन्नेषु स्थानेषु भिन्ने-भिन्ने काले दृश्यं भविष्यति। सूर्यग्रहणं सर्वत्र समाने काले दृश्यं नैव भवति। अतः संक्षेपेणात्र भारतस्य केषाञ्चन नगराणां कङ्कणसूर्यग्रहणस्य आरम्भ-अवसानयोः कालं सौविध्यार्थं लिख्यते। तद्यथा -

नगरम्	ग्रहणारम्भः	ग्रहणान्तकालः	नगरम्	ग्रहणारम्भः	ग्रहणान्तकालः
अगरतला	१०/५५	१४/२३	प्रयाग	१/५२ ७	१/५० १
कांगड़ा	१/५२ ३	१/५४ ५	भोपाल	१/५२ ४	१/५४ ७
गोरखपुर	१/५४ २	१/५० ५	रांची	१/५३ ६	१/५० ९
चण्डीगढ़	१/५० ४	१/५४ ८	लखनऊ	१/५२ ६	१/५५ ८
जम्मू	१/५२ १	१/५४ १	बैंगलुरु	१/५२ २	१/५३ १
जयपुर	१/५२ ४	१/५४ ४	मुम्बई	१/५० ०	१/५२ ७
दरभंग	१/५३ ९	१/५४ १	कराण	१/५३ ०	१/५० ४
दिल्ली	१/५२ ०	१/५४ ८	हरिद्वार	१/५२ ३	१/५५ १
पटना	१/५३ ६	१/५० ९	कोलकाता	१/५४ ६	१/५२ ७
पुुरी	१०/५४ ४	०/५४ ८	रितरुपि	१/५२ ८	१/५३ ९

राशयः	मे.	वृ.	मि.	क.	सिं.	क.	तु.	वृ.	ध.	म.	कु.	मी.
ग्रहणफलम्	लाभः	हानिः	निधनम्	घातः/क्षतिः	श्रीप्राप्तिः	व्यथा	सन्ततिचिन्ता	सौख्यम्	स्त्रीकष्टम्	मृत्युः	माननाशः	सुखम्

(श्रीजगन्नाथपञ्चाङ्गम्, पूर्वार्द्धः संवत्-२०७७ / पृ.सं. 13)

ग्रहणे सूतकव्यवस्था: - यस्मिन् यामे चन्द्रग्रहणं तस्मात् पूर्वं (९ घण्टा) प्रहरत्रयं न भुञ्जीत । सूर्यग्रहणे तु (१२ घण्टा) प्रहरचतुष्टये पूर्वं न भुञ्जीत ।

- द्रष्टव्यं- निर्णयसिन्धोः प्रथमपरिच्छेदः पृष्ठ संख्या ९७ ।

ग्रहणे निषिद्धकर्मणि - ग्रहणकाले शयने कृते रोगो, मूत्रे दारिद्र्यं, पुरीषे कृमिः, मैथुने ग्रामसूकरोऽभ्यङ्गे कुष्ठी, भोजने नरकमिति - धर्मसिन्धुः । तद्यथा-

भूकम्पे ग्रहणे यो हि करोति खननं भुवः ।

जन्मान्तरे महापापो ह्यङ्गहीनो भवेद् ध्रुवम् ॥

माधवीये वृद्धगौतमः - सूर्यग्रहे तु नाशनीयात् पूर्वं यामचतुष्टयम् ।

चन्द्रग्रहे तु यामांस्त्रीन् बालवृद्धातुरैर्विना ॥

अर्थात् सूर्यग्रहणात् पूर्वं यामचतुष्टयमर्थात् १२ घण्टात्मकः कालस्तथा चन्द्रग्रहणात् ९ घण्टा पूर्वं सूतककालः स्वीकृतो विद्यते । एतावता अस्मिन् कालाभ्यन्तरे बालवृद्धातुरैर्विना भोजनादिकं निषिद्धमिति । अपि च- ग्रहणदिवसे अहोरात्रमुपवासं कुर्यादिति वचनमपि प्राप्यते । तद्यथा-अयने विषुवे चैव ग्रहणे चन्द्रसूर्ययोः ।

अहोरात्रोषितः स्नातः सर्वपापैः विमुच्यते ॥

आदित्येऽहनि संक्रान्तौ ग्रहणे चन्द्र-सूर्ययोः । पारणमुपवासञ्च न कुर्यात्पुत्रवान् गृही ॥

एवञ्च- सूर्येन्द्रग्रहणं यावत् तावत् कुर्याज्जपादिकम् ॥

स्नानादिकालव्यवस्था -

ग्रस्यमाने भवेत् स्नानं ग्रस्ते होमो विधीयते । मुच्यमाने भवेद्दानं मुक्ते स्नानं विधीयते ॥

सूर्यग्रहणकाले दान-स्नान-ब्राह्मणादीनां वैशिष्ट्यम्-

सर्वं भूमिसमं दानं सर्वं ब्रह्मसमाद्विजाः । सर्वं गङ्गासमं तोयं राहुग्रस्ते दिवाकरे ॥

ग्रहणफलनिर्द्धारणसिद्धान्तः-

जन्मर्क्षे निधनं ग्रहे जनिभतो घातः क्षतिः श्रीर्व्यथा

चिन्ता सौख्यकलत्रदौस्थ्यमृतयः स्युर्माननाशं सुखम् ।

लाभोपाय इति क्रमात्तदशुभध्वस्ते जपः स्वर्णागो-

दानं शान्तिरथो ग्रहं त्वशुभं नो वीक्ष्यमाहुः परे ॥ मुहूर्तचिन्तामणिः- गो. प्र. ६

सूर्यचन्द्रग्रहणयोरनिष्टनिवृत्तये अनुष्ठानदानशान्त्यादयः लिख्यते-

सुवर्णनिर्मितं नागं सतिलं ताम्रभाजनम् । सदक्षिणं सवस्त्रञ्च श्रोत्रियाय निवेदयेत् ॥

सौवर्णं राजतं वापि बिम्बं कृत्वा स्वशक्तितः । उपरागोद्भवक्लेशच्छिदे विप्राय कल्पयेत् ॥

दानमन्त्रः- तमोमय! महाभीम सोमसूर्यविमर्दन । हेमनागप्रदानेन मम शान्तिप्रदो भव ॥

॥ हरिः ॐ ॥

॥ विगत सम्बत् २०७६ के श्रीजगन्नाथपञ्चाङ्ग में की गई सत्य भविष्यवाणियाँ ॥

१. राजनेताओं में परस्पर मतान्तर व आक्रामक रुख दिखेगा- इस वर्ष केन्द्र सरकार ने जम्मू-कश्मीर में धारा ३७० एवं आर्टिकल ३५ए को समाप्त करते हुए लद्दाख को केन्द्रशासितप्रदेश बनाया एवं माननीय सर्वोच्चन्यायालय द्वारा अयोध्या में श्रीरामजन्मभूमि विवाद में श्रीराममन्दिर निर्माण के लिए आदेश दिया एवं CAA, N.R.C. एवं N. P. R. बिल संसद के दोनों सदनों से पास होने के बाद भी इन सभी फैसलों पर देश में भारी विवाद हुआ एवं व्यापक स्तर पर जान माल की क्षति हुई ।

२. राजनेताओं व अधिकारी वर्ग को कहीं-कहीं प्रजावर्ग के आक्रोश का सामना करना पड़ेगा- ऊपर्युक्त बिन्दुओं पर राजनेताओं व अधिकारियों को प्रजावर्ग के आक्रोश का सामना करना पड़ा ।

३. किसी विशिष्ट जन के निधन से देश को अत्यन्त व्यथित होना पड़ेगा- इस वर्ष यशस्वी पूर्व रक्षामन्त्री एवं गोवाप्रदेश के मुख्यमन्त्री मा.श्री मनोहरपरिकर जी एवं पूर्व वित्तमन्त्री मा.श्री अरुणजेटली जी यशस्विनी पूर्वविदेश एवं सूचना-प्रसारण-मन्त्री के पदों को अलंकृत करने वाली मृतभाषिणी माननीया श्रीमती सुषमा स्वराज जी इन तीनों विशिष्ट राजनेताओंके असामयिक निधन से देश व्यथित हुआ ।

४. राजा-मन्त्री में परस्पर अनुकूल सम्बन्ध नहीं रहने से सत्तापक्ष को नुकसान उठाना पड़ेगा- इस वर्ष केन्द्र सरकार की प्रायः सभी योजनाओं/निर्णयों आदि का क्रियान्वयन प.बंगाल की मुख्यमन्त्री सुश्री ममता बनर्जी द्वारा नहीं किया गया एवं प.बंगाल सरकार के पक्ष में विरोध प्रदर्शन किया गया ।

५. वैश्विक परिदृश्य में भारत की छवि उदीयमान सूर्य की तरह रहेगी- भारत के यशस्वी प्रधानमन्त्री माननीय श्रीनरेन्द्रमोदी जी के विश्व के अनेक देशों की यात्रा करने एवं उन देशों से मैत्री सम्बन्ध स्थापित करने से भारत की छवि में दिव्यता आई है ।

६. स्त्री-वर्ग सम्माननीय पदों पर अधिष्ठित होंगी- इस वर्ष भारत की पूर्व रक्षामन्त्री मा. निर्मला सीतारमण जी को वित्तमन्त्री का पद प्राप्त हुआ एवं बिहार के मुजफ्फरपुर जिला की रहने वाली बेटी शिवाङ्गी सिंह ने नौसेना में लड़ाकू विमान के पायलट के रूप में नियुक्ति पाकर इस क्षेत्र की प्रथम महिला पायलट बनने का गौरव प्राप्त किया ।

७. यद्यपि यत्र-तत्र स्त्रियों को दुष्टों के कुचक्र का शिकार भी होना पड़ सकता है - इस वर्ष भारत के तेलङ्गाना आदि कई राज्यों में स्त्रियों को दुष्कर्मियों का शिकार होना पड़ा है, जो सर्वविदित है ।

८. भारतीय सैन्यशक्ति अपने नये आयुधों से सुसज्जित हो शत्रुओंको स्तम्भित करने में सफल होगी - इस वर्ष भारतीय सेना को बहुप्रतीक्षित राफेल लड़ाकू विमान प्राप्त हुआ जिसकी विधिवत् पूजा-अर्चना भारत के यशस्वी रक्षामन्त्री मा. श्रीराजनाथ सिंह जी ने फ्रांस देश में जाकर किया ।

९. अन्वेषण के क्षेत्र में नये प्रयासों से वैज्ञानिकों को विश्वमञ्च पर प्रतिष्ठा मिलेगी- इस वर्ष (ISRO) के द्वारा चन्द्रमा के दक्षिणी ध्रुव पर रोवरप्रज्ञान को भेजा गया । भले ही लैंडिंग सफलता पूर्वक नहीं हो पायी पर भारतीय अन्तरिक्ष अनुसन्धान परिषद् (ISRO) के वैज्ञानिक डा. शिवन आदि को विश्व मञ्च पर प्रतिष्ठा मिली । इस प्रकार अनेकानेक अन्यान्य भविष्यवाणियां सफल हुई हैं

रोगे त्रिनाडीविचारः-									
नाडी	नक्षत्राणि								
आदि	आर्द्रा	पू.फा.	उ.फा.	अनु.	ज्ये.	धनि.	शत.	भर.	कृ.
मध्य	पुन.	मघा	ह.	विशा.	मू.	श्रव.	पू.भा.	अश्वि.	रोहि.
अन्त्य	पुष्य	आश्ले	चि.	स्वा.	पू.षा.	उ.षा.	उ.भा.	रेव.	मृग.

जन्मनक्षत्रं नामनक्षत्रं सूर्यनक्षत्रं दिननक्षत्रञ्चेति एतानि सर्वाण्यपि एकनाडौ यदा भवन्ति तदा असाध्यरोगिणः नूनमेव मृत्युः भवतीति ज्ञातव्यम्। अस्य त्रिनाडीचक्रस्य विचारः यात्रायां रणक्षेत्रे प्रस्थानकालेऽपि कर्तव्यम्।

दन्तजननफलबोधकचक्रम्-												
मासः	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
फलानि	स्वयं नाशः	अनुजनाशः	भगिनीनाशः	मातृनाशः	अग्रजनाशः	भोगाप्तिः	पितृसुखाप्तिः	शरीरकृष्टिः	धनाप्तिः	सुखाप्तिः	सुखाप्तिः	सदन्तजनने स्वनाशः

अथ राहु(काल)वासविचारः

सौरमासक्रमेण मार्गशीर्ष-पौष-माघमासेषु पूर्वस्यां दिशि, फाल्गुन-चैत्र-वैशाखेषु दक्षिणस्यां, ज्येष्ठ-आषाढ-श्रावणमासेषु पश्चिमस्याम्, भाद्र-आश्विन-कार्तिक-मासेषु उत्तरस्यां दिशि राहोः(कालस्य) स्थितिः ज्ञातव्या।

मासिककालविचारः-

यद्राशिगेऽर्के खलुतद्विदिशि स्याद्राहुः सदा तिष्ठति मासि मासे।

द्विरागमे वापि गृहप्रवेशे राहुः प्रशस्तः किल वामपृष्ठे ॥

अत्रेदं ध्यातव्यं यदयं त्रैमासिकराहोः (कालस्य) विचारः भवन-तडागादिनिर्माणकर्मणि करणीयः। द्विरागमनादिषु मासिककालस्य विचारः एव विधेयः। तद्यथा-

त्रैमासिकं तडागादौ मासिकं द्वयङ्गकर्मणीति ॥

अथ पञ्चकविचारः- धनिष्ठा, शतभिषा, पू.भा., उ.भा., रेवती, एतानि पञ्चकनक्षत्राणि सन्ति। एषु नक्षत्रेषु दक्षिणदिग्गयात्रा, गृहच्छादनं, प्रेतदाहः, तृणकाष्ठादिसंग्रहः, शय्यावितानादिकं निषिद्धं वर्तते। अत्रापवादः-

वस्वादौ शतभिषगमध्ये पूर्वार्धे चोत्तरान्तके।

पञ्च-पञ्च घटी त्याज्या रेवतीं सकलां त्यजेत् ॥

ग्रहाणां शुष्काशुष्कतत्त्व स्वरूपादिबोधकचक्रम्-			
ग्रहाः	तत्त्वं	पञ्चभूत सम्बन्धः	स्वरूपम्
सूर्यः	शुष्कः	अग्निः	मध्यमः
चन्द्रः	जलसंज्ञकः	जलम्	दीर्घः
मङ्गलः	शुष्कः	अग्निः	ह्रस्वः
बुधः	जलसंज्ञकः	पृथ्वी	मध्यमः
गुरुः	जलसंज्ञकः	आकाश/तेजः	मध्यम/ह्रस्वः
शुक्रः	जलसंज्ञकः	जलम्	ह्रस्वः
शनिः	शुष्कः	वायुः	दीर्घः
राहुः	शुष्कः	वायुः	दीर्घः
केतुः	शुष्कः	वायुः	मध्यमः

भद्रावासविचारः-		
राशयः	भद्रावासः	फलम्
कर्कसिंह-कुम्भीनेषु	मृत्युलोके	अशुभम्
मेषवृषमिथुन-वृश्चिकेषु	स्वर्गे	शुभम्
कन्यातुला-धनुमकरेषु	पाताले	धनागमः
चन्द्रवासविचारः-		
राशयः	चन्द्रवासः	
मेष-सिंह-धनुषु	पूर्वस्याम्	
वृष-कन्या-मकरेषु	दक्षिणे	
मिथुन-तुला-कुम्भेषु	पश्चिमे	
कर्क-वृश्चिक-मीनेषु	उत्तरस्याम्	

सिद्धादियोगचक्रम् (तिथिदिननक्षत्रादिवशेन)

दिनानि	रवि	चन्द्रः	कुज	बुध	गुरु	शुक्र	शनि
सिद्धियोगः	३-८-१३	१-६-११	३-८-१३	२-७-१२	५-१०-१५	१-६-११	४-९-१४
अमृतयोगः	५-१०-१५	५-१०-१५	२-७-१२	१-६-११	३-८-१३	४-९-१४	१-६-११
मृत्युयोगः	१-६-११	२-७-१२	१-६-११	३-८-१३	४-९-१४	२-७-१२	५-१०-१५
सर्वार्थ-सिद्धियोगः-	अश्वि.ह.पु. उत्तरा.३.मू.	रो.मू.पुष्य अनु.=श्र..	अश्वि.कृ. अश्ले.उ.भा	कृ.रो. मृ ह. अनु.	अश्वि.पुन. पुष्य. अनु.रे.	अश्वि. पुन. अनु.श्र.रे	रो.स्वा.

शास्त्राणां महात्म्यम्-

सद्यः फलति गान्धर्व मासमेकं पुराणकम्।

वेदाः फलन्ति कालेषु ज्योतिर्वैद्यो निरन्तरम् ॥

राशिफलम् (संवत् २०७७)

मेष राशि (Aries) (चु, चे, चो, ला, ली, लु, ले, लो, अ)

यह वर्ष मध्यमोत्तम फलदायक है। अर्थार्जन के मार्ग प्रशस्त होंगे। प्रतियोगिता परीक्षा में आपकी विलक्षण प्रतिभा सफलता प्रदान करेगी, पराक्रम का विस्तार होगा। धनसंग्रह का प्रयोग उपस्थित होगा। भूमि-भवन-वाहन प्राप्ति की दिशा में चल रहे प्रयास सफल होंगे। विपरीतलिंगियों से सावधान रहें, अन्यथा सफलता में बाधा उपस्थित होगी। जीवनसाथी के चयन के दिशा में चल रहे प्रयास में विघ्न बाधाये उपस्थित होंगी। धनार्जन में विघ्न-बाधाये उपस्थित होंगी। आजीविका प्राप्ति की दिशा में चल रहे प्रयास सफल होंगे। तथापि आवर्षान्त गुरु व वर्ष के पूर्वाह्न में केतु विशेष पूज्य हैं। नित्य विष्णुसहस्रनामस्तोत्र का पाठ, गुरुवार को पीले फल, फूल व मिष्ठान का किसी धर्मस्थान में दान तथा पीपलवृक्ष के लेपन से मनोरथ पूर्ण होंगे।

वृष (Taurus) (इ, उ, ए, ओ, बा, बी, बु, बे, बो)

यह वर्ष उत्तर फलदायक है, यद्यपि यदा-कदा मानसिक सन्ताप से उच्चरक्तचाप से संबंधित व्याधियाँ आपको व्यथित करेगी तथापि धर्मबल से अनुकूलता की प्राप्ति होगी। दाम्पत्य जीवन में कटुता यदा-कदा आपको अशान्त कर सकती है। अतः परिवार में व्यवहार को अनुकूल बनायें। वाणी से कोई आहत न हो इसका पूर्ण ध्यान रखें। अन्यथा विरोधियों की संख्या में अभिवृद्धि होगी। आहार व वाग्व्यवहार पर पूर्ण नियन्त्रण रखें। वर्ष के उत्तरार्द्ध में अपने स्वास्थ्य पर विशेष ध्यान रखें। परिवार में मंगलकृत्य का सम्पादन सम्भव है। धनार्जन, तीर्थाटन व सेवाक्षेत्र में प्रोन्नति का सुयोग उपस्थित होगा। जीवनसाथी के चयन तथा आजीविका की प्राप्ति की दिशा में चल रहे प्रयास सफल सिद्ध होंगे। तथापि आवर्षान्त शनि एवं राहु विशेष पूज्य हैं। इनकी आराधना व इनके पदार्थों के दान से सर्वविध अनुकूलता की प्राप्ति होगी।

मिथुन राशि (Gemini) (का, की, कु, घ, ङ, छ, के, को, हा)

यह वर्ष सामान्य फलदायक है। वर्ष के पूर्वाह्न में मिथुनस्थ राहु स्वास्थ्य-बाधा के साथ दाम्पत्य-जीवन को अशांति प्रदान करेगा। दैनिक कारोबार भी मन्द रहेगा। विद्यार्थियों को विद्यार्जन में विघ्न-बाधा का सामना करना पड़ेगा। विद्यार्थी विपरीतलिंगियों से सावधान रहें, अन्यथा विकास में अवरोध उपस्थित होगा। विवाहार्थियों को जीवन-साथी के अन्वेषण की दिशा में चल रहे प्रयास में बाधाये उपस्थित होंगी। धनार्जन व भाग्योदय में अवरोध उपस्थित होगा। सहोदर सुख में बाधा का योग उपस्थित होगा। भौतिक सुख संसाधन प्राप्ति का सुयोग उपस्थित होगा। तथापि गुरु-शनि, राहु-केतु विशेष पूज्य हैं। हनुमानचालीसा, सुन्दरकाण्ड रामायण के नित्यपाठ के साथ रोगियों, बूढ़े व अशक्तजनों की सेवा करने से मनोरथ पूर्ण होंगे।

कर्क राशि (Cancer) (ही, हु, हे, हो, डा, डी, डु, डे, डो)

यह वर्ष आपके लिए अनुकूल फलदायक है। कुटुम्बी जनों का सहयोग मिलेगा। वाहन सुख की प्राप्ति होगी। परिवार में मङ्गलकृत्य का सम्पादन होगा। वर्ष के पूर्वाह्न में विवाहार्थियों को मनोनुकूल फल की प्राप्ति होगी। वर्ष के पूर्वाह्न में प्रतियोगिता-परीक्षा में लगे परीक्षार्थियों को विशेष ध्यान से श्रम करना होगा। कुसङ्गति से बचना श्रेयस्कर होगा। मई से सितम्बर 2020 तक ऋण-रिपु-रोग का आक्रमण होता रहेगा। अनिद्रा की स्थिति बन सकती है। तथापि अर्थार्जन के मार्ग प्रशस्त होंगे। लेकिन अपव्यय से चित्त अशान्त रहेगा। सहोदर भाई-बहनों का सुख प्राप्त होगा। वर्ष के पूर्वाह्न में राहु, आवर्षान्त शनि तथा वर्ष के उत्तरार्द्ध में गुरु विशेष पूज्य हैं। अतः इन ग्रहों के मन्त्रजप, बड़े भाई को प्रसन्न रखने तथा नियमित विष्णुसहस्रनामस्तोत्र का नित्य पाठ तथा पलाश वृक्ष के लगाने से सकल मनोकामना पूर्ण होगी।

सिंह राशि (Leo) (मा, मी, मु, मे, मो, टा, टी, टु, टे)

यह वर्ष मध्यमोत्तम फलदायक है। अर्थार्जन के मार्ग प्रशस्त होंगे। लेकिन विद्यार्थियों को अपने विद्यार्जन के क्षेत्र में विशेष ध्यान देना होगा। विद्यार्थियों को वर्ष के पूर्वाह्न में विशेष ध्यान देने की आवश्यकता है। आजीविका प्राप्ति के दिशा में चल रहे प्रयास सफल होंगे। आर्थिक अभ्युन्नति होगी। सहोदर भाई-बहनों के सौजन्य से आपके मनोरथ पूर्ण होंगे। आकस्मिक धनाप्ति का योग है। वर्ष के पूर्वाह्न में जीवनसाथी के अन्वेषण में विघ्न बाधाये उपस्थित होंगी। लेकिन वर्ष के उत्तरार्द्ध में स्थिति अनुकूल होगी। प्रतियोगिता परीक्षा में संलग्न विद्यार्थियों को विशेष प्रयत्न से कार्य सिद्ध होने के योग हैं। सन्ततिसुख का योग है। दुर्घटना तथा चोट-चपेट से सावधान रहें। प्रतिकूलताओं की निवृत्ति के लिए पीपल का वृक्ष लगावें। तथा गुरुजनों, पूज्यजनों तथा बड़े भाई का नित्य आशीर्वाद ग्रहण करें। विष्णुसहस्रनामस्तोत्र का नित्य पाठ करने से सकल बाधाये दूर होंगी।

कन्या (Virgo) (टो, पा, पी, पु, ष, ण, ठ, पे, पो)

यह वर्ष आपके लिए अनुकूल फलदायक है। वर्ष के पूर्वाह्न में भूमि-भवन-वाहन सुख में बाधाये उपस्थित होंगी। लेकिन अपने क्रोध पर पूर्ण नियन्त्रण रखें। आध्यात्मिकता में यद्यपि अरुचि उत्पन्न होगी। लेकिन आध्यात्मिक-शक्ति से ही आपको सफलता मिलेगी। सन्तति-सुख में बाधा उपस्थित हो सकती है। प्रतियोगियों को सफलता प्राप्ति हेतु विशेष प्रयास करने होंगे। विवाहार्थियों को जीवनसाथी के चयन में सफलता मिलेगी। दैनिक कारोबार का विस्तार होगा। माता-पिता के साथ जीवनसाथी के स्वास्थ्य का ख्याल रखें। वर्षोत्तरार्द्ध में धार्मिक कार्यों में विघ्न-बाधा सम्भव है। अनुकूलता हेतु गणपतिस्तोत्र का पाठ, शनि-राहु केतु का मन्त्रजप व उनके पदार्थों का दान करना श्रेयस्कर होगा। पीपलवृक्ष लगाने से विशेष कल्याण होगा।

तुला (Libra) (रा, री, रु, रे, रो, ता, ति, तु, ते,)

आपके लिए यह वर्ष मध्यमोत्तम फलदायक है। अपने वाक्पुरुषता पर नियन्त्रण रखें। पराक्रम की अभिवृद्धि होगी। लेकिन अध्यात्म-क्षेत्र से मन का भटकाव होगा, यह आपके विकास के लिए अनुकूल नहीं है। ऋण-रिपु-रोग का स्तम्भन होगा। दाम्पत्यसुख की प्राप्ति तथा जीवनसाथी का अभ्युत्कर्ष सम्भव है। विवाहार्थियों को लक्ष्यप्राप्ति में समस्याएँ आयेंगी। लेकिन घर में माङ्गलिक कृत्य का सम्पादन होगा। सेवा क्षेत्र में पदवृद्धि की सम्भावना है। माता-पिता से मनमुटाव तथा भूमि-भवन-वाहन सुख में अवरोध उपस्थित होगा। अर्थार्जन के मार्ग में बाधा आयेंगी। सन्ततिसुख में भी विघ्न-बाधाएँ सम्भव हैं। लेकिन विद्यार्थियों को अपने-अपने दिशा में किए गये प्रयास सफल होंगे। प्रतियोगिता परीक्षा से जुड़े प्रतियोगी समय का सदुपयोग करें, श्रम से सफलता मिल सकती है। तथापि अशुभफलों के उपशमनार्थ शनि, राहु व केतु का जप, तत्तत् पदार्थों का दान श्रेयस्कर होगा। शमी-वृक्ष लगाने तथा वृद्धों व रोगियों की सेवा से कल्याण होगा।

वृश्चिक (Scorpio) (तो, न, नि, नु, ने, नो, या, यि, यु,)

यह वर्ष अनुकूलफलदायक है। पुरुषार्थ व पराक्रम का विकास होगा। लेकिन पारिवारिक विवाद, दाम्पत्य-कलह से मन अशान्त रहेगा। जीवनसाथी के वाग्व्यवहार से अशान्ति की प्राप्ति होगी। दैनिक कारोबार बाधित होगा। विवाहार्थियों को जीवनसाथी के चयन में विघ्न-बाधाएँ उपस्थित होंगी। प्रतियोगिता परीक्षा में संलग्न प्रतियोगियों को यथेष्ट श्रम से सफलता मिलेगी। अर्थसंग्रह में बाधा आयेंगी। अतः अपने निवेश पर विशेष ध्यान रखें। धर्ममार्ग से विमुख न होवें। अनुकूलता प्राप्ति हेतु माता-पिता सहित गुरुजनों का नित्य आशीर्वाद, शनि, राहु, केतु की आराधना व उनके मन्त्रों का जप व दान तथा विष्णुसहस्रनामस्तोत्र के पाठ से विशेष कल्याण होगा। पीपल तथा पलाश के वृक्ष की सेवा करें, विशेष कल्याण होगा।

धनु (Sagittarius) (ये, यो, भा, भी, भू, धा, फा, ढा, भे)

यह वर्ष नेष्टफलदायक है। वर्षारम्भ में पारिवारिक विवाद एवं दाम्पत्य-कलह से मन अशान्त रहेगा। अपने वाक्पुरुषता पर नियन्त्रण रखें। वर्षारम्भ से ही शनि सर्वदा मानसिक अवसाद, ऋण-रिपु-रोगों से पीडित कर सकता है। लम्बित भूमि-भवन-वाहन सम्बन्धि कार्य सफल होंगे। विवाहार्थियों को जीवनसाथी के अन्वेषण में विघ्न उपस्थित होगा। भाई-बहनों से सौहार्द्र बनावें, उनके स्वास्थ्य व व्यवहार का ध्यान रखें। सन्तति-सुख में विघ्न-बाधा सम्भव है। आपके पुरुषार्थ साहस व पराक्रम से आपके अन्यान्य कार्य सिद्ध होंगे। वर्ष के उत्तरार्द्ध में विद्यार्थियों के श्रम सफल होंगे। तथापि आवर्षान्त गुरु, शनि, राहु-केतु का जप पूजन तथा शिवजी की आराधना करें, कल्याण होगा। सर्वदोष निवारणार्थ पीपल लगावें तथा उसकी सेवा करें। विष्णुसहस्रनामस्तोत्र का पाठ तथा बड़े भाई, बहनोई, पिता, पितामहादि की सेवा व आशीर्वाद से सकल मनोरथ पूर्ण होंगे।

मकर (Capricorn) (भो, जा, जी, खी, खु, खे, खो, ग, गी)

यह वर्ष नानुकूल फलदायक है। वर्षारम्भ से ही शनि व केतु भोगैश्वर्य में बाधक तथा अपव्यय का सर्जक है। विद्यार्थियों को अपने क्षेत्र में सफलता प्राप्ति हेतु विशेष ध्यान रखना होगा। विपरीतलिङ्गियों से सावधान रहें। शनि की साहेसाती से आप व्यथित रहेंगे। मानसिक चिड़चिड़ापन तथा क्रोध आपके विकास में बाधक है। अपने निवेश पर विशेष ध्यान रखें। विरोधी-गण के षड्यन्त्र सफल नहीं होंगे। संचित धन के खर्च होने का योग है। कुटुम्बी जनों से विद्वेष, तथा धनसंग्रह में अवरोध उपस्थित हो सकता है। जीवनसाथी के चयन में विघ्न-बाधाएँ उपस्थित होंगी। अतः धैर्य रखें। वर्ष के उत्तरार्द्ध में भूमि-भवन-वाहन प्राप्ति की दिशा में किए गये प्रयास सफल होंगे। तथापि आवर्षान्त शनि राहु व केतु का मन्त्र जप अवश्य करें। तेल में अपनी छाया-दान प्रत्येक शनिवार को करें। साथ ही नित्य सप्तशती का पाठ करें तथा गूलर के वृक्ष की सेवा के साथ बेटी, बहन, बुआ आदि को सम्मानित करने से आपके मनोरथ पूर्ण होंगे।

कुम्भ (Aquarius) (गु, गे, गो, सा, सि, सु, से, सो, दा)

यह वर्ष मध्यम फलदायक है। वर्षारम्भ में भूमि-भवन-वाहन सुख प्राप्ति में उपस्थित गतिरोध दूर होगा। लेकिन धनसंग्रह में बाधा आयेंगी। सन्तति-सुख में अवरोध उपस्थित होगा। भाई-बहनों का नैसर्गिक प्यार व सहयोग मिलेगा। लेकिन अपनी व्यवहारिक-पुरुषता का त्याग करना होगा। विद्यार्थियों को विद्याक्षेत्र में श्रम से सफलता मिलेगी। प्रतियोगियों के लिए जून से नवम्बर 2020 तक का समय उपयोगी है। आपके पराक्रम से शत्रु-गण स्तम्भित होंगे। मातुलपक्ष का विकास होगा। जीवन-साथी के अन्वेषण की दिशा में चल रहे प्रयास ऊपर्युक्त काल में सफल होंगे। तथापि हनुमदाराधना के साथ, सुन्दरकाण्ड का पाठ करें तथा पीपल व गूलर के वृक्ष लगाने व उसकी सेवा से आपको सार्वत्रिक सफलता मिलेगी।

मीन (Pisces) (दि, दु, थ, झ, ज, दे, दो, चा, ची)

यह वर्ष आपके लिए उत्तम फलदायक है। वर्षारम्भ में गुरु सकल कार्यों में सफलता प्रदान करेगा। विद्यार्थियों एवं विशेषकर प्रतियोगियों को थोड़ी सी सावधानी से विशेष सफलता की प्राप्ति होगी। अतः समय का सदुपयोग करें। अर्थार्जन के मार्ग प्रशस्त होंगे। जीवनसाथी की प्राप्ति की दिशा में चल रहे प्रयास सफल होंगे। भूमि-भवन-वाहन प्राप्ति की दिशा में आयी विघ्न-बाधाएँ दूर होंगी। परिवार में माङ्गलिक कार्य सम्पन्न होंगे। तीर्थाटन का योग उपस्थित होगा। धनसंग्रह का सुयोग उपस्थित होगा। आपकी वाक्पुरुषता आपके विकास में बाधा का सर्जन करेगी। कुटुम्बी जनों से सम्यक् व्यवहार करें। सेवा-क्षेत्र में लगे लोगों के लिए यह वर्ष चुनौती से भरा होगा। अपने दायित्व निर्वहन में विशेष सावधानी रखें। सकल बाधाओं के उपशमनार्थ नित्य विष्णुसहस्रनाम स्तोत्र का पाठ करें तथा पीपलवृक्ष लगावें। आपका सौभाग्य निखरेगा और आप शान्ति तथा समृद्धि को प्राप्त करेंगे। ॥ हरिः ॐ ॥

विशेष:- ऊपर्युक्त राशिफल के साथ जन्मकुण्डली के दशान्तर्दशा का फल भी घटित होता है। क्योंकि ये दोनों (एक गोचरफल तथा दूसरा दशा फल) एक ही सिक्के के दो पहलू हैं। अतः मनुष्य जीवन पर इन दोनों का प्रभाव पड़ता है। जैसे दशाफल की प्रतिकूलता तथा राशिफल की अनुकूलता में सामान्य फल जानना चाहिए। इसी प्रकार राशिफल की प्रतिकूलता तथा दशाफल की अनुकूलता में भी सामान्य फल जानना चाहिए। दोनों राशि व दशाफल यदि अच्छे हों तो अत्युत्तमफल समझना चाहिए। दोनों की प्रतिकूलता में अत्यन्त अशुभफल-प्राप्ति की सम्भावना समझनी चाहिए। अतः प्रतिकूल समय में तज्जन्य अनुष्ठान, जप तथा हवनादि कार्य करके अपना कल्याण करना चाहिए। शनि की साढ़ेसाती व ढैया का अशुभफल जन्मकुण्डली में शनि के भावाधिपतित्व, स्थिति व ग्रहयुति पर निर्भर करता है। अतः जन्मकुण्डली में अच्छी अवस्था में स्थित शनि अपने साढ़ेसाती व ढैया में प्रतिकूल परिस्थिति में भी आशातीत शुभफल देता है। लेकिन जन्मकुण्डली का अशुभ शनि अपने साढ़ेसाती व ढैया के समय में धन-धान्य के विनाश के साथ कारोबार, उद्योग-धन्धे, तथा पारिवारिक-सम्बन्धों को बिगाड़ देता है। अतः ग्रहों के प्रतिकूल परिस्थिति में उनका पूजन अनुष्ठानादि अवश्य करना चाहिए। प्रसङ्गवश यहाँ नाम व जन्म-राशि से विचारणीय विषयों को बताया जा रहा है। क्योंकि प्रायः देखा जाता है कि लोग नामराशि के अनुसार ही सभी फल का विचार करने लगते हैं, जो उचित नहीं है। अतः नामराशि से विचारणीय विषय-

देशग्रामगृहे युद्धे सेवायां व्यवहारके। नामराशेः प्रधानत्वं जन्मराशिं न चिन्तयेत् ॥
अर्थात् पुकार नाम से देश-ग्राम एवं घर में सम्बन्ध का विचार, मुकदमा व न्यायपालिका में अपनी स्थिति, नौकरी, मित्रों व आप्तजनो से व्यवहार आदि में नामराशि का ही विचार करना चाहिए। जन्मराशि से विचारणीय विषय-

विवाहे सर्वमाङ्गल्ये यात्रायां ग्रहगोचरे। जन्मराशेः प्रधानत्वं नामराशिं न चिन्तयेत् ॥
अर्थात् जन्मराशि से विवाहादि माङ्गलिक-कृत्यों के सम्पादन, यात्रा एवं ग्रह-गोचर सम्बन्धी विचार मुख्य रूप से करना चाहिए। इन सभी के लिए नामराशि का विचार नहीं करना चाहिए ॥

गृहस्थाश्रम की विशेषता:-

सानन्दं सदनं सुताश्च सुधयः कान्ता न दुर्भाषिणी सन्मित्रं सुधनं स्वयोषितरतिश्चाज्ञापराः सेवकाः।
आतिथ्यं शिवपूजनं प्रतिदिनं मृष्टान्नपानं गृहे साधोः सङ्गमुपासते हि सततं धन्यो गृहस्थाश्रमः ॥
यथा वायुं समाश्रित्य वर्तन्ते सर्वजन्तवः। तथा गृहस्थमाश्रित्य वर्तन्ते सर्व आश्रमाः ॥
किं जातैः बहुभिः पुत्रैः शोकसन्तापकारकैः। वरमेकः कुलालम्बी यत्र विश्रायते कुलम् ॥

पुन्नाम्नो नरकाद्यस्मात् पितरं त्रायते सुतः।
तस्मात् पुत्र इति प्रोक्तः स्वयमेव स्वयम्भुवा ॥

विवाहे मृत्युबाणविचारः

वि उपसर्गपूर्वकं वह-धातोः निष्पन्नोऽयं विवाहशब्दः पाणिग्रहणसंस्कारस्य वाचकः। विवाहस्य अष्टौ प्रकाराः स्मृतिग्रन्थेषु विश्लेषिताः विद्यन्ते। तद्यथा-

ब्राह्मो दैवस्तथा चाऽऽर्षः प्राजापत्यस्तथाऽऽसुरः।

गन्धर्वो राक्षसश्चैव पैशाचश्चाष्टमोऽधमः ॥

एषु अष्टसु विवाहेषु प्राजापत्य-ब्राह्म-दैव-विवाहा ऋषिसंज्ञकाः प्रोक्ताः सन्ति। एषां सम्पादने अर्थात् विवाहमुहूर्तस्य निर्धारणे बहुविधविचारा ज्योतिषशास्त्रस्य मर्मज्ञैः कृता विद्यन्ते। यथा मुहूर्तनिर्धारणे कर्त्तरी-सग्रहचन्द्राष्टम-लग्न-द्वादशाष्टमग्रह-विषघटीलतापात-महापात-खाजूरो-पग्रह-दग्धतिथि-जामित्रैकार्गल-दशयोग-दक्षिणात्यानां बाणदोष-पूर्वोत्तर-पश्चिमप्रदेशेषु प्रसिद्ध-बाणदोषेज्यसितयोर्बुद्धत्वास्तशिशुत्वदोष-सूर्यसंक्रमणाख्यदोष-पङ्कवन्ध काणबधिरलग्नदोष-पञ्चशलाका-सप्तशलाकादिक्रेषु ग्रहवेधनक्षत्रादिवेधप्रभृतयो दोषा विचारणीया भवन्ति। तत्राष्टविधेषु ब्राह्म-दैवार्ष-प्राजापत्यासुर-गान्धर्व-राक्षस-पैशाचेति-विवाहेषु आद्योक्तश्चत्वारो विवाहोक्तेषु मुहूर्तेषु कर्त्तव्या इति शास्त्रकाराणामभिमतम्। तद्यथा नारदः-

प्राजापत्यब्राह्मदैवविवाहा ऋषिसंज्ञकाः।

उक्तकालेषु कर्त्तव्याश्चत्वारः फलदायकाः ॥

एतदतिरिक्तेषु अन्येषु चतुर्षु गान्धर्वासुरपैशाचराक्षसेति विवाहेषु मुहूर्तविचारो न विधेय इति वचनमपि प्राप्यते। तद्यथा - **गान्धर्वासुरपैशाच-राक्षसाख्याश्च सर्वदा।**

अत्र पूर्वोक्तेषु ब्राह्म-दैवार्ष-प्राजापत्य-विवाहेषु ब्राह्मविवाहस्यैव समादरः दृश्यते समाजे। अनेन समुत्पन्नाः सन्ततयः उभयतः एकविंशतिं पुरुषान् पुनन्ति। अतः विशेषेणास्मिन्नेव विवाहे मुहूर्तानां विचारः कर्त्तव्यः। अत्रोक्तेषूपयुक्तदोषेषु विशेषेण दृष्टे मृत्युबाणदोषः विवाह मुहूर्तनिर्धारणे विचार्यन्ते। प्रसङ्गादत्र तदानयनसूत्रमुपस्थाप्यते -

सूर्यगतांशसंख्या + ४ ÷ ९ = शेषमानम्। अत्र शेषमानं यदि ५ आयाति तदा तस्मिन् दिने मृत्युबाणो भवति। अस्य मृत्युबाणस्यारम्भः गतांशारम्भात् सूर्यगतांशान्तं यावद् भविष्यति। यथोदाहरणम्- ३/६/२००५ दिनाङ्के शुक्रवासरे मृत्युबाणविचारः- एतस्मिन् दिवसे श्रीजगन्नाथपञ्चाङ्गानुसारेण प्रातः ५/४७ वादने सूर्यस्य राश्यादिमानम् - १/१८/३७/०६ अत्र सूर्यगतांशा १८ + ४ ÷ ९ = शेषमानं ४ आगतम्। अतः सूर्यः यदा १९ अंशे गमिष्यति तस्मात् कालादारभ्य मृत्युबाणारम्भो भविष्यति। १९ अंशान्तं यावद् अस्य कालो भविष्यति। परं परिहारवचनानुसारेणायं मृत्युबाणः प्रातः-सायं सन्ध्यायान्तथा बुधवासरे एव यदा भवेत्तदा विवाहादिमाङ्गलिकं कार्यं निषिद्धं भवतीति विशेषः। बाणपञ्चकानयनार्थं श्लोकः-

रसगुणशशिनागाढ्याढ्यसंक्रान्तियातांशकमिति रथ तष्टाङ्कैर्यदा पञ्च शेषाः।

रुगनलनृपचौरा मृत्युसंज्ञश्च वाणो नवहृतशरशेषे शेषकैक्ये सशाल्यः ॥

द्रष्टव्यः- मु.चि.वि.प्र.श्लो.सं.७४ इत्यलं विस्तरेणेति दिक् ॥

प्रभवादिगौरवसम्बत्सरनामानि-

1. प्रभवः	13. प्रमाथी	25. खरः	37. शोभकृत्	49. राक्षसः
2. विभवः	14. विक्रमः	26. नन्दनः	38. क्रोधी	50. अनलः
3. शुक्लः	15. वृषः	27. विजयः	39. विश्वावसु	51. पिङ्गलः
4. प्रमोदः	16. चित्रभानुः	28. जयः	40. पराभवः	52. कालः
5. प्रजापतिः	17. सुभानुः	29. मन्मथः	41. प्लवंगः	53. सिद्धार्थी
6. अङ्गिरा	18. तारणः	30. दुर्मुखः	42. कीलकः	54. रौद्रः
7. श्रीमुखः	19. पार्थिवः	31. हेमलम्बी	43. सौम्यः	55. दुर्मतिः
8. भावः	20. व्ययः	32. विलम्बी	44. साधारणः	56. दुन्दुभिः
9. युवा	21. सर्वजित्	33. विकारी	45. विरोधकृत्	57. रुधिरोग्दगारी
10. धाता	22. सर्वधारी	34. शार्वरी	46. परिधावी	58. रक्ताक्षी
11. ईश्वरः	23. विरोधी	35. प्लवः	47. प्रमादी	59. क्रोधनः
12. बहुधान्यः	24. विकृतिः	36. शुभकृत्	48. आनन्दः	60. क्षयः

ताराविचारः

जन्मभाद् गणयेदादौ दिनधिष्यावधिः क्रमात्। नवभिश्च हरेद्भागं शेषं तारां विनिर्दिशेत्॥

जन्म सम्पत् विपत् क्षेम प्रत्यरिः साधको वधः। तथा मैत्रातिमैत्रे च नव ताराः प्रकीर्तिताः॥

शुभाशुभताराः

द्विचतुःषडष्टनवगतास्ताराः शुभप्रदाः। जनुर्विपत्प्रत्यरिश्च वधाख्या न शुभप्रदाः॥

दुष्टताराशान्तिप्रकारः

प्रत्यरौ लवणं दद्याच्छाकं दद्यात् त्रिजन्मसु। गुडं विपत्तितारायां सुवर्णं निधने तिलम्॥

द्वादशराशिस्थचन्द्रफलम्

प्रथमःस्थितिकृच्चन्द्रो द्वितीयश्चार्थलाभदः। तृतीये क्षेममारोग्यं चतुर्थः कलहप्रदः॥

पञ्चमे ज्ञानवृद्धिश्च षष्ठे धान्यधनागमः। सप्तमे राजसम्मानमष्टमे प्राणसंशयः॥

नवमे धर्मलाभः स्याद्दशमे मानसेप्सितम्। एकादशे जयो नित्यं द्वादशे मृत्युमादिशेत्॥

द्वादशप्रथमचन्द्रापवादः

अभिषेके निषेकेऽन्नप्राशने व्रतबन्धने। गृहप्रवेशे यात्रायां चन्द्रो द्वादशगःशुभः॥

जन्मनक्षत्रगश्चन्द्रः प्रशस्तः सर्वकर्मसु। क्षौरभैषज्यवाद्याध्वकर्तनेषु विवर्जयेत्॥

सर्वदोषविनाशकरवियोगाः

सूर्यनक्षत्राणि	चान्द्रनक्षत्राणि					
अश्विनी	रोहिणी	आर्द्रा	आश्लेषा	मघा	हस्त	पू.षा.
भरणी	मृगशिरा	पुनर्वसु	मघा	पू.फा.	चित्रा	उ.षा.
कृतिका	आर्द्रा	पुष्य	पू.फा.	उ.फा.	स्वाती	श्रवण
रोहिणी	पुनर्वसु	आश्लेषा	उ.फा.	हस्त	विशाखा	धनिष्ठा
मृगशिरा	पुष्य	मघा	हस्त	चित्रा	अनुराधा	शतभिषा
आर्द्रा	आश्लेषा	पू.फा.	चित्रा	स्वाती	ज्येष्ठा	पू.भा.
पुनर्वसु	मघा	उ.फा.	स्वाती	विशाखा	मूल	उ.भा.
पुष्य	पू.फा.	हस्त	विशाखा	अनुराधा	पू.षा.	रेवती
आश्लेषा	उ.फा.	चित्रा	अनुराधा	ज्येष्ठा	उ.षा.	अश्विनी
मघा	हस्त	स्वाती	ज्येष्ठा	मूल	श्रवणा	भरणी
पू.फा.	चित्रा	विशाखा	मूल	पू.षा.	धनिष्ठा	कृतिका
उ.फा.	स्वाती	अनुराधा	पू.षा.	उ.षा.	शतभिषा	रोहिणी
हस्त	विशाखा	ज्येष्ठा	उ.षा.	श्रवणा	पू.भा.	मृगशिरा
चित्रा	अनुराधा	मूल	श्रवण	धनिष्ठा	उ.भा.	आर्द्रा
स्वाती	ज्येष्ठा	पू.षा.	धनिष्ठा	शतभिषा	रेवती	पुनर्वसु
विशाखा	मूल	उ.षा.	शतभिषा	पू.भा.	अश्विनी	पुष्य
अनुराधा	पू.षा.	श्रवण	पू.भा.	उ.भा.	भरणी	आश्लेषा
ज्येष्ठा	उ.षा.	धनिष्ठा	उ.भा.	रेवती	कृतिका	मघा
मूल	श्रवण	शतभिषा	रेवती	अश्विनी	रोहिणी	पू.फा.
पू.षा.	धनिष्ठा	पू.भा.प.	अश्विनी	भरणी	मृगशिरा	उ.फा.
उ.षा.	शतभिषा	उ.भा.प.	भरणी	कृतिका	आर्द्रा	हस्त
श्रवण	पू.भा.प.	रेवती	कृतिका	रोहिणी	पुनर्वसु	चित्रा
धनिष्ठा	उ.भा.प.	अश्विनी	रोहिणी	मृगशिरा	पुष्य	स्वाती
शतभिषा	रेवती	भरणी	मृगशिरा	आर्द्रा	आश्लेषा	विशाखा
पू.भा.	अश्विनी	कृतिका	आर्द्रा	पुनर्वसु	मघा	अनुराधा
उ.भा.	भरणी	रोहिणी	पुनर्वसु	पुष्य	पू.फा.	ज्येष्ठा
रेवती	कृतिका	मृगशिरा	पुष्य	आश्लेषा	उ.फा.	मूल

अथ २०७७ विक्रमाब्दस्य रवियोगाः											
नक्षत्रम्	दिनांक	समयः									
भर.	२७ मार्च २०२०	१०/३२ तः	४ ,,	१८/३७ या.	२७ ,,	२०/१० या.	उ.फा.	४ जन २०२१	१८/५८ तः		
॥	२८ ,,	१२/५६ या.	शत.	११ ,,	१६/०७ तः	पू.भा.	२९/३० ,,	००/३३ तः	१८/०६ या.		
रोहिणी	२९ ,,	१५/१८ तः	॥	१२ ,,	१८/३५ या.	॥	३०/१ अक्तु.	०३/०५ या.	१५/१६ ,,	०४/४३ तः	
॥	३० ,,	१७/०८ तः	आश्ले.	२४ ,,	१२/४३ तः	मृग.	७ ,,	२०/०८ तः	१६ ,,	०५/४९ या.	
मृग.	३१ ,,	०६/५५ तः	॥	२५ ,,	११/५२ या.	॥	८ ,,	२२/२९ या.	१८ ,,	०७/३६ तः	
॥	॥ ,,	१८/२९ या.	पू.फा.	२६ ,,	१०/५८ तः	अनु.	१९ ,,	०६/१६ तः	१९ ,,	०९/५९ या.	
पुष्य	२ अप्रैल	१९/०७ तः	॥	२७ ,,	०९/५३ या.	॥	१९/२० ,,	०३/५४ या.	भर.	२१ ,,	१५/४५ तः
॥	३ ,,	१८/२० या.	चि./स्वा.	२९ ,,	०७/२२ तः	मूल	२०/२१ ,,	०२/०३ तः	कृति.	२३ ,,	२१/३५ या.
आश्ले.	४ ,,	१८/२० तः	स्वा.	३०/१ जुला.	०४/२३ या.	॥	२१/२२ ,,	०१/०१ तः	रोहि.	२३/२४ ,,	०३/५० तः
॥	५ ,,	१६/४९ या.	ज्ये.	२/३ ,,	०१/१८ तः	धनि.	२४/२५ ,,	०२/१९ तः	॥	२४ ,,	२३/५८ या.
उ.फा.	६ ,,	१२/०२ तः	॥	३ ,,	रा. १२/०० या.	शत.	२७ ,,	०६/२३ या.	पुन.	२६/२७ ,,	०३/०४ तः
॥	७ ,,	०९/०३ या.	उ.भा.	११ ,,	०५/२२ तः	रेव.	२९ ,,	११/५६ तः	॥	२७/२८ ,,	०३/२५ या.
मूल	१२ ,,	१८/५४ तः	॥	१२ ,,	०८/१३ या.	॥	३० ,,	१४/५४ या.	चित्रा	२ फर.	२२/४३ तः
॥	१३ ,,	१८/४९ या.	पू.फा.	२३ ,,	१७/१९ तः	पुन.	६ नव.	०६/०८ तः	॥	३ ,,	२१/२० या.
पू.षा.	१४ ,,	१९/३४ या.	॥	२४ ,,	१५/४३ या.	॥	७ ,,	०७/१७ या.	उ.भा.	१४ ,,	१६/२० तः
रोहि.	२५ ,,	२१/०३ तः	हस्त	२५ ,,	१४/०९ तः	पुष्य	७ ,,	०७/५६ तः	॥	१५ ,,	१८/३८ या.
॥	२६ ,,	२२/५२ या.	॥	२६ ,,	१२/४६ या.	॥	८ ,,	०८/०१ या.	अश्वि.	१६ ,,	२१/०६ तः
मृग.	२७ ,,	१२/०३ तः	विशा./अनु.	२८ ,,	१०/१० तः	मूल	१७ ,,	१२/२० तः	॥	१७ ,,	२३/५८ या.
॥	२८ ,,	१२/०३ तः	अनु.	३० ,,	०८/०० या.	॥	१८ ,,	१०/१८ या.	मृग.	२१ ,,	०८/२८ तः
पुन.	२९/२९ ,,	०१/११ तः	पू.षा.	१ अगस्त	०६/४० तः	उ.षा.	१९ ,,	०९/१५ तः	आर्द्रा	२३ ,,	१२/१४ या.
॥	२९/३० ,,	०१/३७ या.	॥	२ ,,	०६/३० या.	॥	२० ,,	१४/०० या.	आश्ले.	२५ ,,	१३/०६ तः
मघा	१/२ मई	००/४४ तः	अश्वि.	९ ,,	१९/२१ तः	श्रव.	२१ ,,	०८/५७ तः	॥	२६ ,,	१२/४१ या.
॥	२ ,,	२३/२९ या.	॥	१० ,,	२२/०७ तः	॥	२२ ,,	०९/३२ या.	विशा.	३/४ मार्च	०१/५० तः
पू.फा.	३ ,,	२१/२४ या.	हस्त	२१ ,,	२१/२२ तः	पू.भा.	२३ ,,	१२/५४ तः	॥	४/५ ,,	००/०१ या.
चि.	५ ,,	१६/४३ तः	॥	२२ ,,	१९/०८ या.	उ.भा.	२५ ,,	१८/२४ या.	अनु.	४/५ ,,	००/२२ तः
॥	६ ,,	१३/५३ या.	स्वा.	२३ ,,	१७/०९ तः	भर.	२७/२८ ,,	००/२८ तः	॥	५ ,,	२२/५४ या.
श्रव.	१२/१३ ,,	०४/२१ तः	॥	२४ ,,	१५/१७ या.	॥	२८/२९ ,,	०३/२३ या.	अश्वि.	१५/१६ ,,	०५/०२ तः
॥	१४ ,,	०५/५७ या.	ज्ये./मूल	२६ ,,	१३/०९ तः	मघा	६ दिस.	१४/०७ तः	॥	१७ ,,	०७/४० या.
पुन.	२६ ,,	०६/४० तः	॥	२८ ,,	१२/२८ या.	॥	७ ,,	१३/५९ या.	भर.	१७/१८ ,,	०२/१४ तः
॥	२७ ,,	०७/०१ या.	श्रव.	३० ,,	१३/२९ तः	श्रव.	१७ दिस.	१८/३२ तः	॥	१८ ,,	१०/२३ या.
आश्ले.	२८ ,,	०७/०० तः	कृति.	८ सित.	०८/१९ तः	॥	१८ ,,	१८/२९ या.	रोहि.	१९ ,,	१३/३० तः
॥	२९ ,,	०६/२९ या.	॥	९ ,,	११/०८ या.	शत.	१९ ,,	१९/१५ तः	॥	२० ,,	१६/४९ या.
उ.फा.	३१ ,,	०४/३७ तः	स्वा.	१९/२० सित.	०१/३५ तः	॥	२० ,,	२०/५० या.	पुन.	२२ ,,	२१/२३ तः
॥	१ जून	०३/०७ या.	॥	२० ,,	२३/०१ या.	रेव.	२२/२३ ,,	०१/४३ तः	पुष्य	२४ ,,	२३/२५ या.
हस्त	२/३ ,,	०१/१९ या.	अनु.	२१ ,,	२०/३७ तः	अश्वि.	२५ ,,	०७/४२ या.	पू.फा.	२६ ,,	२२/११ तः
विशा.	३ ,,	२०/५५ तः	॥	२२ ,,	१९/२१ या.	रोहि.	२७ ,,	१३/२१ तः	॥	२७ ,,	२०/०३ या.
			पू.षा./उ.षा.	२४ ,,	१८/०० तः	॥	२८ ,,	१५/३९ या.			
			उ.षा.	२६ ,,	१९/०४ या.	मृग.	२८ ,,	२३/३३ तः			
			श्रव.	२६/२७ ,,	००/१६ तः	॥	२९ ,,	१७/२४ या.			
						॥	२९ ,,	१७/२४ या.			

॥ हरिः ॐ ॥

अथ २०७७ विक्रमाब्दस्य सर्वार्थसिद्धियोगः

दिनांक	दिनम्	समयः	नक्षत्रम्
२६ मार्च	२० बृ.	अहो. रेव./अश्वि.	
२७,,	शु.	दि.१०/३२ या.	अश्वि.
३०,,	सो.	अहोरात्र	रो./मृग
२ अप्रै.	बृ.	अहोरात्रम्	पुन./पु.
२,,	बृ.	रा. ०७/०७ तः	पुष्य
१०,,	शु.	रा. १०/२९ तः	अनु.
१२,,	र.	सा. ०६/५४ तः	मूल
२१,,	मं.	दि. १०/३७ या.	उ.भा.
२३,,	बृ.	दि. ०४/२१ या.	अश्वि.
२५,,	श.	रा. ०९/०३ तः	रोहि.
२७,,	सो.	रा. १२/१३ या.	मृग.
३०,,	बृ.	रा. ०२/१७ या.	पुष्य
३ मई	र.	रा. ०९/२४ तः	उ.फा.
८,,	शु.	दि. ०८/२१ तः	अनु.
१०,,	र.	रा. ०३/४१ या.	मूल
१७,,	र.	दि. ०२/०० तः	उ.भा.
१९,,	मं.	रा. ०८/०६ तः	अश्वि.
२३,,	श.	रा. ०४/५१ या.	रोहि.
२५,,	सो.	प्रा. ०५/५९ या.	मृग.
२८,,	बृ.	प्रा. ०७/०० या.	पुष्य
३१,,	र.	अहोरात्र	उ.फा./ह.
४ जून	बृ.	रा. ०६/३७ तः	अनु.
५,,	शु.	दि. ०४/३१ या.	अनु.
७,,	र.	दि. ०१/३२ या.	मूल
१४,,	र.	रा. १२/२६ या.	उ.भा.
१६,,	मं.	अहोरात्र	अश्वि.

२०,,	श.	दि. १२/०३ या.	रोहि.
२८,,	र.	अहोरात्र	उ.फा./ह.
१/२ जुला.	बु.	रा. ०२/४६ तः	अनु.
२,,	बृ.	रा. ०१/१८ या.	अनु.
५,,	र.	रा. १०/३१ तः	उ.भा.
६,,	सो.	रा. १०/३७ तः	श्रव.
१२,,	र.	दि. ०८/१३ या.	उ.भा.
१४,,	मं.	दि. ०१/४५ या.	अश्वि.
१५,,	बु.	दि. ०४/५२ तः	कृति.
२०,,	सो.	रा. ०८/०८ तः	पुष्य
२१,,	मं.	रा. ०८/०९ तः	आश्ले.
२६,,	र.	दि. १२/४६ या.	हस्त
२९,,	मं.	दि. ०८/४८ तः	अनु.
३०,,	बृ.	दि. ०८/०० या.	अनु.
२ अग.	र.	प्रा. ०६/३० तः	उ.फा.
३,,	सो.	प्रा. ०६/५३ तः	श्रव.
९,,	र.	रा. ०७/२१ तः	अश्वि.
११,,	मं.	रा. १२/५९ तः	कृति.
१२,,	बु.	अहोरात्र	कृति.
१७,,	सो.	प्रा. ०६/४५ तः	पुष्य
१८,,	मं.	रा. ०३/५६ या.	आश्ले.
२६,,	बु.	दि. ०१/०९ या.	अनु.
३०,,	र.	दि. ०१/२९ या.	उ.भा.
३१,,	सो.	दि. ०२/३५ या.	श्रव.
४ सित.	शु.	रा. ११/१६ तः	रेव.
६,,	र.	प्रा. ०५/१६ या.	अश्वि.
८,,	मं.	प्रा. ०८/१९ तः	कृति.
९,,	बु.	अहोरात्र	कृति.
१३,,	र.	दि. ०४/२५ तः	पुष्य

१४,,	सो.	दि. ०३/५५ या.	पुष्य
१५,,	मं.	दि. ०२/३६ या.	आश्ले.
२१,,	सो.	रा. ०८/३७ तः	अनु.
२६,,	श.	रा. ०७/०४ तः	श्रव.
२ अक्तु.	शु.	प्रा. ०५/५० तः	रेव.
४,,	र.	दि. ११/४५ या.	अश्वि.
६,,	मं.	सा. ०५/३८ या.	कृति.
७,,	बु.	अहोरात्र	रोहि./मृग.
९,,	शु.	रा. ११/५३ तः	पुन.
११,,	र.	रा. ०१/०२ या.	पुष्य
१७,,	श.	दि. १२/१८ तः	स्वाती
१९,,	सो.	प्रा. ०६/१६ तः	अनु.
२३,,	शु.	रा. ०१/०५ तः	श्रव.
२५,,	श.	रा. ०२/१९ या.	श्रव.
२९,,	बृ.	दि. ११/५६ तः	रेव.
३०,,	शु.	दि. ०२/५४ या.	रेव.
२ नव.	सो.	रा. १२/०६ तः	रोहि.
४,,	बु.	रा. ०४/४७ या.	मृग.
६,,	शु.	प्रा. ०६/०८ तः	पुन.
८,,	र.	प्रा. ०८/०१ या.	पुष्य
१४,,	श.	रा. ०८/२८ या.	स्वाती
१६,,	सो.	दि. ०२/३५ या.	अनु.
२०,,	शु.	दि. ०८/५७ तः	श्रव.
२१,,	श.	दि. ०८/३२ या.	श्रव.
२४,,	मं.	दि. ०३/२६ तः	उ.भा.
२६,,	बृ.	अहोरात्र	रेव./अश्वि.
२७,,	शु.	रा. १२/२८ या.	अश्वि.
३०,,	सो.	अहोरात्र	रोहि.
२ दिस.	बु.	दि. १०/१८ या.	मृग.

३,,	बृ.	दि. ११/५२ तः	पुन.
४,,	शु.	दि. १२/५९ या.	पुन.
९,,	बु.	दि. १२/१७ तः	हस्त
१८,,	शु.	सा. ०६/२९ या.	श्रव.
२२,,	मं.	रा. ०१/४३ या.	उ.भा.
२४,,	बृ.	अहोरात्र	अश्वि.
२५,,	शु.	प्रा. ०७/४२ या.	अश्वि.
२८,,	सो.	अहोरात्र	रोहि./मृग.
३१,,	बृ.	अहोरात्र	पुन./पुष्य
६ जन. २०२१	बु.	सा. ०५/०३ या.	हस्त
१९,,	मं.	दि. ०९/५९ या.	उ.भा.
२१,,	बृ.	दि. ०३/४५ या.	अश्वि.
२५,,	सो.	रा. ०१/४५ या.	मृग.
२८,,	बृ.	रा. ०३/३८ या.	पुष्य
३१,,	र.	रा. ०१/१३ तः	उ.फा.
७ फर.	र.	दि. ०४/१२ तः	मूल
१४,,	र.	दि. ०४/२० तः	उ.भा.
१६,,	मं.	रा. ०९/०६ तः	अश्वि.
२०,,	श.	अहोरात्र	रोहि.
२२,,	सो.	दि. १०/३७ या.	मृग.
२५,,	बृ.	दि. ०१/०६ या.	पुष्य
२८,,	र.	दि. ०९/३६ तः	उ.फा.
४ मार्च	बृ.	रा. १२/२२ तः	अनु.
५,,	शु.	रा. १०/५४ या.	अनु.
७,,	र.	रा. ०९/१३ या.	मूल
१४,,	र.	रा. ०२/२८ या.	उ.भा.
१६,,	मं.	अहोरात्र	अश्वि.
२०,,	श.	दि. ०४/४९ या.	रोहि.

॥ हरिः ॐ ॥

मुहूर्तप्रकरणम्- षोडशसंस्काराः- गर्भाधानं पुंसवन सीमन्तो जातकर्म च । नामक्रिया निष्क्रमणेऽन्नाशनं वपनक्रिया ।। कर्णवेधो व्रतदेशो वेदारम्भक्रियाविधिः । केशान्तः स्नानमुद्वाहो विवाहाग्निः परिग्रहः ।। त्रेताग्निसंग्रहश्चेति संस्काराः षोडश स्मृताः ।।

<p>अथविवाहमुहूर्तविचारः-</p> <p>तुलायां-कार्तिके देवोत्थानात्परं, वृश्चिके-मार्ग,मकरे- पौष-माघयोः, कुम्भे-फाल्गु, मेषे-चैत्र-वैशाखयोः,वृषे-ज्ये., मिथुने-आषाढस्य हरि- शयनात्प्राक् मासेषु सौरक्रमेण। यतः विवाहादौ स्मृतः सौरः यज्ञादौ सावनः स्मृतः इति वचनात् ।</p> <p>तिथयः १-२-३-५-६-७-८-१०-११-१२-१३-१५</p> <p>सू.चं.बु.बृ.शु.वारेषु,</p> <p>अश्वि.रो. मृ. म. उत्तरा-३, ह. चि. स्वा. अनु. मू. श्र. ध. रे. नक्षत्रेषु, मृत्युबाण-पञ्चशालाका वेधरहितेषु,</p> <p>वृष-मिथुन-कन्या-तुला-धनु-मीन-लग्नेषु,</p>	<p>अथगृहारम्भमुहूर्तविचारः-</p> <p>बृद्धत्वास्तशिश्नुत्वइज्यसितयोः कालं विना, मेषे- चैत्रः, वृषे-ज्ये., कर्के- आषाढः, सिंह- भाद्रपदः, तुलायाम्- आश्विनः, वृश्चिके-कार्तिकः, मकरे- पौषः, कुम्भे- माघः शुभः । वैशाख-आषाढ (पशुगृहं विना) श्रावण-कार्तिक-मार्गशीर्ष-माघ-फाल्गुनमासेषु प्रवेशः शुभः।</p> <p>तिथयः-शुक्लपक्षे-२-३-५-६-७-१०-११-१२-१३-१५तिथिषु, कृष्णपक्षे दशमीं यावत्।</p> <p>चं.बु.बृ.शु.श.वारेषु,</p> <p>अश्वि.रो.मृ.पु.उत्तरा-३, ह.चि.स्वा.अनु.मू.श्र.ध. शत.रे.नक्षत्रेषु, वृषचक्रशुद्धे नक्षत्रे, पृथ्वीशयनरहितेषु ।</p> <p>२, ३, ५, ६, ८, ९, ११, १२, स्वामिशुभदृष्टे, लग्नात् केन्द्रे त्रिकोणे च शुभाः, त्रिषडये पापाः, ८, १२ शुभ-पापरहिते।</p>	<p>अथद्विरागमनमुहूर्तविचारः-</p> <p>विषमवर्षे, मार्गशीर्ष-फाल्गु.-वैशा.मासेषु (सौरक्रमेण), वरस्य रवीज्यशुद्धियोगे, सम्मुख-दक्षिण शुक्रं विना द्विरा- गमनं शुभाय भवति। यतः विवाहे गुरुशुद्धिः स्यात् शुक्रशुद्धिः द्विरागमे। त्रिगमे राहु शुद्धिश्च चन्द्रशुद्धिश्चतुर्गमे।।</p> <p>१-२-३-५-६-७-८-१०-११- १२-१३-१५ तिथिषु,</p> <p>सू.चं.बु.बृ.शु.वारेषु,</p> <p>लग्नु-ध्रुव-चर-मृदुस्तथामूलनक्षत्रेषु। यथा-अश्वि.रो.मृ.पुन. पुष्य.,उत्तरा-३,ह.चि.स्वा. अनु.मू.श्र.ध.नक्षत्रेषु,</p> <p>वृष-मिथुन-कन्या-तुला-मीन-लग्नेषु,</p>
<p>अथोपनयनमुहूर्तविचारः-</p> <p>उत्तरायणे, बृद्धत्वास्तशिश्नुत्वइज्यसितयोः कालं विना, माघादिषण्मासेषु यथा-माघ-फाल्गुन-वैशाख-ज्येष्ठ-आषाढस्य हरिशयनात्प्राक् मासेषु तथा चैत्रे मीने ब्राह्मणवद्वानामुपनयनमुक्तम्। जन्मकालात् ब्राह्मणानां ५ तः १६ वर्षपर्यन्तं, क्षत्रियाणां ६ तः २२ वर्षपर्यन्तं, वैश्यानां ८ तः २४ वर्षपर्यन्तमुपनयनकालः।</p> <p>शुक्ले-२-३-५-१०-११-१२ तथा कृष्णे- २-३-५ तिथिषु ।</p> <p>रुग्बाणादिदोषरहिते काले ।</p> <p>सू.चं.बु.बृ.शु.वारेषु, पूर्वाह्ने ।</p> <p>अश्वि. रो. मृ. आ. पुन. पु. आश्ले. पूर्वा-३, उत्तरा-३, ह. चि. स्वा. अनु. मू. श्र. ध. शत. रे. नक्षत्रेषु, ब्राह्मणानां पुनर्वसु नक्षत्रे उपनयनं निषिद्धम्।</p> <p>वृष-कर्क-तुला-धनु-मीन-लग्नेषु,</p>	<p>अथगृहप्रवेशमुहूर्तविचारः-</p> <p>बृद्धत्वास्तशिश्नुत्वइज्यसितयोः कालं विना, उत्तरायणे, वैशाख-ज्येष्ठ-माघ-फाल्गुनमासेषु, श्रावण-मार्ग-कार्तिकमासेषु प्रवेशः शस्तः। अत्र गृहारम्भोदितैर्मासैर्धिष्ये वारे विशेद् गृहमिति ज्योतिः प्रकाशवचनमपि ग्राह्यम्।</p> <p>१-२-३-५-६-७-८-१०-११-१२-१३-१५ तिथिषु,</p> <p>कृष्णपक्षे दशमीं यावत् ।</p> <p>चं.बु.बृ.शु.श.वारेषु,</p> <p>अश्वि.रो.मृ.पु.उत्तरा-६,ह.चि.स्वा.अनु.मू.श्र.ध.श.रे नक्षत्रेषु, कुम्भचक्रशुद्धौ यथा- सूर्यनक्षत्रात् ५ अशुभः, ततो ८ शुभः, ततो ८ अशुभः, ततो ६ शुभः ।</p> <p>२,३,५,६,८,९,११,१२ लग्नेषु ।</p>	<p>अथवधूप्रवेशमुहूर्तविचारः-</p> <p>विवाहदिवसात्षोडशदिनमध्ये समदिने तथा पञ्चम-सप्तम-नवमदिनेऽपि ततो मासमध्ये विषमदिने, ततो वर्षाभ्यन्तरे विषममासे,चैत्र-पौष-भाद्र-मलमासभिन्नसमये वधूप्रवेशः प्रशस्तः। नात्र कालशुक्रयोर्विचारः।</p> <p>तिथिः- १, २, ३, ५, ६, ७, ८, १०, ११, १२, १३।</p> <p>चं.बु.शु.श.वारेषु मतान्तरेण बुधेऽप्यावश्यके ।</p> <p>अश्वि. रो. मृ. पुष्य. उत्तरा-३, ह. चि. स्वा. मृ. श्र. ध. रे. अनु. नक्षत्रेषु ।</p> <p>२-३-५-६-७-८-९-११-१२ लग्नेषु। शुभैः १-२-५-७-१०-११ स्थितैश्चतुर्थाष्टम-शुद्धे शुभप्रदः ।</p>
<p>नववध्वाः पाकारम्भमुहूर्तः-</p> <p>धन्वर्क-मीनार्क-न्यूनाधिमासान् विहाय बृद्धत्वास्तशिश्नुत्व-इज्य-सितयोःकालंविना, शुक्लपक्षे-१-२-३-५-६-७-८-१०-११-१२-१३-१५ शुभतिथिषु कृष्णे १० तिथिं यावत्, बुध-गुरु-शनि-वारेषु, कृतिका-रोहिणी-मृगशिरा-उत्तरात्रय-पुष्य-विशाखा-ज्येष्ठा-श्रवणा-धनिष्ठा-शतभिषा-रेवती- नक्षत्रेषु, स्थिर (२-८-५-११) द्विस्वभाव (३-६-९-१२) लग्नेषु पाकारम्भः शुभाय भवति।</p>	<p>वृक्षरोपणादिकृषिकर्ममुहूर्तः-</p> <p>रिक्ता ४-९-१४ तिथिं तथा मंगल-बुध-शनिवारान् विहाय, वैवाहिकनक्षत्रेषु- यथा- रेवती-उत्तरात्रय-रोहिणी-मृग-मघा-हस्त-स्वाति-अनुराधा-मूल, चरसंज्ञक- (स्वाति-पुनर्वसु-श्रवणा-धनिष्ठा-शतभिषा,) लग्नुसंज्ञक- (हस्त-अश्विनी-पुष्य-अभिजित्)- नक्षत्रेषु ।</p> <p>स्थिरलग्नेषु विशेषेण वृष-मिथुन-मीनलग्नेषु ।</p>	<p>वाहनक्रयमुहूर्तः-</p> <p>शुक्लपक्षे १-२-३-५-६-७-८-१०-११-१२-१३-१५-तिथिषु, कृष्णपक्षे दशमीं यावत्, अश्वि.-मृग-पुनर्वसु-पुष्य-हस्त- चित्रा-स्वाति-अनुराधा-श्रवणा-धनिष्ठा-शत.-रेवती- नक्षत्रेषु, मंगलवासरं रिक्ता तिथिश्च विहाय वाहनानां क्रयः शुभः।</p> <p>दत्तकपुत्र-पुत्री-ग्रहणमुहूर्तः-</p> <p>शुक्लपक्षे १-२-३-५-६-७-८-१०-११-१२-१३-१५-तिथिषु, कृष्णपक्षे दशमीं यावत्, अश्विनी-पुष्य-हस्त-चित्रा-स्वाति-विशाखा-अनु.-धनिष्ठा-नक्षत्रेषु, स्थिरलग्नेषु दत्तकपुत्र-पुत्री-ग्रहणं शुभाय भवति ।</p>

(श्रीजगन्नाथपञ्चाङ्गम्, पूर्वार्द्धः संवत्-२०७७ / पृ.सं. 22)

मुहूर्तप्रकरणम्- गर्भाधाने विशेषः- पुन्नाम नरकाद्यस्मात् पितरं त्रायते सुतः । तस्मात्पुत्र इति प्रोक्तः स्वयमेव विवस्वता ॥ रजोनिवृत्तेः अनन्तरमग्रिम षोडशरात्रौ, तिथि-नक्षत्र-लग्नगण्डान्तं, निधन-वध-तारे, जन्मनक्षत्रं, अ.-भ.-म.-मूल-रेवतीनक्षत्राणि, ग्रहणदिनं, व्यतिपात-वैधृतियोगौ, माता-पितरौश्राद्धदिनं, त्रिविधोत्पातदिवसं, रिक्ता-भद्रा-८-१४-१५-३० तिथीन्, रविसंक्रान्तिं, संध्याकालं, रवि-भौम-शनि-वारान् विहाय, पुत्रार्थी अग्रिमायां समरात्रौ, कन्यार्थी विषमरात्रौ गर्भाधानं कुर्यात् ।

<p>गर्भाधानमुहूर्तः- रजस्वला यदा नारी योग्या स्याद् गर्भधारणे । ततः कुर्वीत तत्सङ्गं गर्भार्थं बुद्धिमान् नरः ॥ भर्तुः स्पृश्या चतुर्थेऽह्नि स्नानेन स्त्री रजस्वला । पंचमेऽह्नि योग्या स्यादैवे पित्र्ये च कर्मणि ॥ रिक्ता-भद्रा-८-१४-१५-३० तिथीन्, रविसंक्रान्तिं, संध्याकालं विहाय पुत्रार्थी पुंग्रहवासरे, कन्यार्थी स्त्रीग्रहवासरे जन्मनक्षत्रं, अश्विनी-भरणी-मघा-मूल-रेवतीनक्षत्राणि विहाय, केन्द्र- त्रिकोणे शुभग्रहे, त्रिषडाये पापे, पुत्रार्थी पुंग्रहदृष्टे लग्ने, कन्यार्थी स्त्रीग्रहदृष्टे लग्ने गर्भाधानं कुर्यात् ।</p>	<p>नामकरणमुहूर्तः- शुभसमये पूर्वाह्ने, १-२-३-५-७-१०-११-१२-१३ तिथिषु, विप्राणां जन्मदिवसात् ११, क्षत्रियाणां १३, वैश्यानां १६, शूद्राणां ३१ तमे दिवसे, सोम-बुध-गुरु-शुक्रदिवसेषु, शुभे योगे, शुभकरणे, अश्विनी-रोहिणी-पुनर्वसु-पुष्य-उत्तरा-३, हस्त- चित्रा -स्वाति-अनुराधा-श्रवणा-धनिष्ठा-अभि.-रेवती-नक्षत्रेषु, केन्द्रे-कोणे शुभे, स्थिर-द्विस्वभाव-संज्ञकलग्ने । तद्यथा- तज्जातकमदि शिशोर्विधेयं पर्वारख्यरिक्तोत्पत्तिथौ शुभेऽह्नि । एकादशे द्वादशकेपि घसे मृदुधुवक्षिप्रचरोडुषु स्यात् ॥</p>	<p>अक्षरारम्भमुहूर्तः- उत्तरायणे पञ्चमवर्षे (बालो यदि क्षमस्तदा तत्पूर्वमपि) गणेशविष्णुसरस्वती-लक्ष्मीकुलदेव-ग्रामदेवान् विधिवत्सम्पूज्य प्रथमाक्षरारम्भः कार्यः । शुभसमये शुक्लपक्षे २-३-५-६-१०-११- १२ तिथिषु (कृष्णे ५ तिथिं यावत्), चं.बु.बृ.शु.दिनेषु, विद्यारम्भे उपयुक्तेषु- रविवासरः ग्राह्यः, सोमवासरः अग्राह्यः । अश्वि.आर्द्रा.पुन.पुष्य.ह.चि.स्वा.अनु.अभि.श्र.रे.नक्षत्रेषु एवञ्च पञ्च नक्षत्राणि भ.कृ.म.विशा.ज्ये. अग्राह्यानि सन्ति । २-३-६-९-१२ लग्नेषु, लग्ने गुरुः, केन्द्रे कोणे शुभग्रहाः, त्रिषडायेपापाः, शुभावहाः ।</p>
<p>पुंसवन / विष्णुपूजनमुहूर्तः- पूर्वोदितैः पुंसवनं विधेयं मासे तृतीये त्वथ विष्णुपूजा । मासेऽष्टमे विष्णुविधातुर्जीवैर्लग्ने शुभे मृत्युगृहे च शुद्धे ॥ गर्भाधानात् तृतीयमासि गुरु-रवि-मङ्गलवारेषु मृगशिरा-पुष्य- मूल-श्रवणा-पुनर्वसु-हस्तनक्षत्रेषु, रिक्ता-पर्वतिथि एवं ६-८-१२- ३० तिथिरहितेषु पुंसवनं विधेयम् । अष्टमे मासे विष्णुपूजनं कर्तव्यम् । अनेन संस्कारेण जातकः दीर्घायुः, तेजस्वी, सर्वगुणसम्पन्नो भवति । जातकस्य जन्म अपि सुखेन आपरेशन विना च संजायते । सीमन्तोन्नयनमुहूर्तः- जीवाकारदिने मृगेज्यनिर्ऋतिश्रोत्रादितिब्रध्नभै- रिक्तामाकर्करसाष्टवर्ज्यतिथिभिर्मासाधिपे पीवरे । सीमन्तोष्टमषष्ठमासि शुभदैः केन्द्रत्रिकोणे खलै- र्लाभारित्रिषु वा ध्रुवान्त्यसदहे लग्ने च पुंभांशके ॥ षष्ठे अथवा अष्टमे मासे पुंसवनसंस्कारोक्ते मुहूर्ते पुंग्रहवीक्षिते युते लग्ने, केन्द्रे कोणे शुभे, त्रिषडाये पापे सीमन्तोन्नयनसंस्कारोऽयं शुभावहो भवति ।</p>	<p>अन्नप्राशनमुहूर्तः- बालकानां जन्मकालात् षष्ठात्सम ६-८-१०-१२ मासेषु, कन्याकानां पञ्चममासतो विषम-५-७-९-११ मासेषु, शुक्लपक्षे पूर्वाह्ने २-३-५-७-१०-१३-१५-तिथिषु, सोम-बुध-गुरु-शुक्रदिवसेषु, शुभे योगे, शुभकरणे, रोहिणी-उत्तरा-३, मृगशिरा-रेवती-चित्रा-अनुराधा-स्वाति- पुनर्वसु-श्रवणा-धनिष्ठा-शतभिषा-हस्त-अश्विनी-पुष्य- अभिजित्-नक्षत्रेषु, २-३-४-५-६-७-९-१०-११, लग्नेषु शुभदृग्युतलग्ने अन्नप्राशनं शुभम् । तद्यथा- रिक्तानन्दाष्टदशं हरिदिवसमथोसौरिभौमार्कवारा- ल्लग्नं जन्मक्षलग्नाष्टमगृहलवगं मीनमेषालिकञ्च । हित्वा षष्ठात्समे मास्यथ हि मृगदृशां पञ्चमादोजमासे नक्षत्रैः स्यात् स्थिराख्यैः समृदुलधुचरैर्बालकान्नाशनं सत् ॥</p>	<p>मुण्डन / चौल संस्कारमुहूर्तः- धन्वर्क-मीनार्क-न्यूनाधिमासान् विहाय बृद्धत्वास्त-शिशुत्व -इज्य- सितयोः कालं विना, प्रथमे-तृतीये तदुपरि विषमवर्षे, चन्द्र- बुध-गुरु-शुक्रवारेषु, २-३-५-७-१०-११-१३ तिथिषु, अश्वि.- मृग-पुनर्वसु-पुष्य-हस्त-चित्रा-स्वाति-ज्येष्ठा-अभि-श्रव-धनि- शत.-रेवतीनक्षत्रेषु, २-३-४-६-७-९-१२ लग्नेषु, लग्ने गुरुः, केन्द्रे कोणे शुभग्रहाः, त्रिषडाये पापाः शुभावहाः । क्षौरमुहूर्तः- ऊपयुक्तेषु मुण्डनोक्ततिथि-वार-नक्षत्रेषु क्षौरकार्यं शुभावहम् । तत्र वर्ज्यकालः- शनि-रवि-भौमवारेषु, पर्व-४-८-९- १४-१५-३० तिथिषु, संक्रान्तौ, संध्यायां, रात्रौ, आसनं विना, यात्रादिने, स्नानात्परं क्षौरकार्यं निषिद्धम् । क्षौरकर्मणि विशेषः- यज्ञ-विवाह-मृतक-राजाज्ञा- कारागाराद् बहिरागते सति मुहूर्तः नान्वेषणीयः ।</p>
<p>सेवायां कार्यभारग्रहण (Service Joining) मुहूर्तः- क्षिप्र-(हस्त-अश्विनी-पुष्य-अभिजित्) मित्र (मृगशिरा- रेवती-चित्रा-अनुराधा-) संज्ञकनक्षत्रेषु, रवि-बुध-गुरु-शुक्रवारेषु, शुभ(२-३-४-६-७-९-११-१२) लग्नेषु, रवि-मंगलयोः दशमे एकादशे वा भावे स्थिते सति सेवायां कार्यभारग्रहणं करणीयम् । तद्यथा- क्षिप्रे मैत्रे वित्सताकैज्यवारे सौम्ये लग्नेऽर्के कुजे वा खलाभे । योनेर्मैत्र्यां राशिपोश्चापि मैत्र्यां सेवा कार्या स्वामिनः सेवकेन ॥</p>	<p>सिनेमा एवं टी.वी. सीरियल-शुभारम्भमुहूर्तः- सौरमासानुसारेण धन्वर्क-मीनार्क-न्यूनाधिमासान् एवं च श्रावण -आश्विन-पौषमासान् विहाय बृद्धत्वास्त-शिशुत्व-इज्य-सितयोः कालं विना निम्नलिखिते काले यथा - शुभवारः- बुध-गुरु-शुक्रवाराः प्रशस्ताः । तिथयः- शुक्लपक्षे २-३-५-६-१०-११-१२ तिथिषु, कृष्णे १० तिथिं यावत् । शुभनक्षत्राणि-रोहिणी-मृगशिरा-पुनर्वसु-पुष्य-हस्त- स्वाति-विशाखा-श्रवणा-उत्तरात्रय-रेवतीनक्षत्राणि ग्राह्यानि ।</p>	<p>कर्णवेध-मुहूर्तः- समवर्ष-जन्ममास-चैत्रमास-पौषमास-हरिशयन-जन्मतारा- रिक्ता-अमा-पर्वतिथीश्च विहाय २-३-५-६-७-१०-१२-१३ तिथिषु, चन्द्र-बुध-गुरु-शुक्रवारेषु, अश्विनी-मृग-पुनर्वसु-पुष्य-हस्त-चित्रा-अनु-अभि-श्रव- धनि-रेवतीनक्षत्रेषु, २-३-४-५-७-९-१२ लग्नेषु, लग्ने गुरुः, केन्द्रे कोणे शुभग्रहाः, त्रिषडाये पापाः, शुभावहाः ।</p>

(श्रीजगन्नाथपञ्चाङ्गम्, पूर्वार्द्धः संवत्-२०७७ / पृ.सं. 23)

मुहूर्तप्रकरणम्- काल-स्थलबलाबलम्- उलूकस्य ध्वांक्षो निशि बलिभुजां सोऽहिं वशगः, स्थले नक्रे सिंहो मृगपमुदके हन्ति जलजाः। अबुद्ध्या यः कालं व्रजति नृपतिर्देशमथवा, हते दपे वाक्यं स्मरति विदुषां सोऽरिवशगः।।

<p>जनप्रतिनिधेः M.L.A./M.P.नामांकनमुहूर्तः- द्वितीयवारं स्वक्षेत्रे नामाङ्कनार्थं स्थायीजयदयोगे तथा प्रथमवारं नामाङ्कनार्थं यायीजयदयोगे नामाङ्कनं करणीयम्।</p> <p>स्थायीजयदयोगः- वारः-रवि.सोम. गुरु. शनि । तिथयः १,३,५,९,११,१३,१५, नक्षत्राणि- भरणी, रोहिणी, पुनर्वसु, आश्लेषा, हस्त, स्वाति, अनुराधा, उत्तरा-३, धनिष्ठा रेवती ।</p> <p>यायीजयदयोगः- वाराः-मंगल एवं शुक्रवासरौ। तिथयः- ४, ८, १२, ३०। नक्षत्राणि- अश्विनी, कृतिका, मृगशीर्ष, पुष्य, मघा, चित्रा, विशाखा. ज्येष्ठा, पूर्वा-३ एवं श्रवणादीनि नक्षत्राणि। अत्र कश्चिद् विशेषः- नामांकनदिवसे (वैनाशिक- नक्षत्रं) जन्मक्षात् २३ नक्षत्रं न भवेत्, (ताराशुद्धि)-विपत्-प्रत्यरि-वधतारा न भवेत्, चन्द्रशुद्धिः-जन्म-राशितः अथवा नामराशितः चन्द्रः ४-८-१२ राशौ न भवेत्।</p>	<p>नलकूप-तडाग-जलाशयारामसुरमूर्तिप्रतिष्ठामुहूर्तः- सौम्यायने सौम्यप्रकृतिदेवानां, काली-चण्डी-भैरव-प्रभृति उग्र-प्रकृति-देवानां याम्यायानेऽपि, रिक्तातिथिं कुजदिनं च विहाय मृदु-चर-ध्रुव-क्षिप्रसंज्ञकनक्षत्रेषु अर्थात् अश्विनी-रोहिणि-मृग-पुनर्वसु-पुष्य-उत्तरा-३-हस्त-चित्रा-स्वाती-अनुराधा-अभिजित्-श्रवण-धनिष्ठा-शतभिषा-रेवती-नक्षत्रेषु, स्थिर-द्विस्वभावलग्ने, त्रिषडाये शशाङ्के पापे सति शुभः ।</p> <p>आपरेशन(रक्तमोक्षण)मुहूर्तः- रिक्ता-(४-९-१४) भद्रा-(२-७-१२) एवं अमा तिथौ विहाय अन्यस्यां तिथौ। गर-विष्टिकरणे विहाय अन्येऽस्मिन् करणे। मंगल-बुध-शनिवासरान् विहाय अन्येऽस्मिन् वासरे। सर्वारम्भोक्तेषु नक्षत्रेषु ।</p> <p>शुभयोगः- प्रीति-आयुष्मान्-सौभाग्य-शोभन-शिवयोगेषु। स्थिरे अथवा द्विस्वभावलग्ने। लग्नं एवं चन्द्रलग्नं शुभग्रहैः दृष्टं भवेत् ।</p>	<p>गुरुदीक्षामुहूर्तः- शुभमासः- वैशाख, श्रावण, कार्तिक, पौष, माघ एवं फाल्गुन मासाः शुभाः भवन्ति । शुभवारः- बुध, गुरु, शुक्र एवं शनिवासरः शुभदः। मतान्तरे रवि एव सोमवारोऽपि ग्राह्यः । शुभतिथयः- २३, ४, ५, ७, ९, १०, ११, १२, १३, १४ एवं १५। कृष्णपक्षे पञ्चमी यावत्। शुभनक्षत्राणि- अश्विनी, रोहिणी, मृगशिरा, पुनर्वसु, पुष्य, मघा, पू.फा., उ.फा, हस्त, चित्रा, स्वाति, विशाखा, मूल, पूषा., उ.षा., शतभिषा, पू.भा. उ.भा. एवं रेवती च । शुभयोगाः- प्रीति, आयुष्मान्, सौभाग्य, शोभन, शुभ, सिद्धि, वृद्धि व हर्षण योगाः। शुभकरणानि - बव, बालव, कौलव एवं तैतिलानि । शुभलग्नानि -२,३,५,६,९ एवं १२ ।</p>
<p>फैक्टरी/कारखानामुहूर्तः- कालशुद्धिः-बुध-गुरु-शुक्राणामस्तकालं, क्षयाधिकमासं विना। मासशुद्धिः- चैत्र-आषाढ-आश्विन-कार्तिक-पौषमासान् एवं त्रयोदशदिनात्मकपक्षं विहाय। वारशुद्धिः- रवि-मंगलवारं विहाय। तिथिशुद्धिः- १-३-५-८-१०-११-१२-१३ एवं १५ तिथिषु शुभं भवति। शुभनक्षत्राणि-अश्वि.-रोहि.-मृग.-पुन.-पुष्य-मघा-पूर्वा-३, उत्तरा-३,- हस्त-चित्रा-विशा.-अनु.-श्रव.-रेव. नक्षत्राणि। शुभयोगाः-प्रीति-ध्रुव-सिद्धि-वृद्धि-सौभाग्य-आयुष्मान्-शुभ एवं हर्षणयोगाः। शुभकरणानि- बव-बालव-कौलव-तैतिल-करणानि। शुभलग्नानि- वृष-सिंह-कन्या-धनु-मीन-लग्नानि। (लग्नात् ६-१२ स्थाने शुद्धे (ग्रहरहिते) सति)।</p>	<p>पशुक्रयविक्रयमुहूर्तः- क्षिप्रान्त्यवह्नीन्दुभादित्येन्द्राम्बुपवासवेषु हि गवां शस्तः क्रयो विक्रय इति रामाचार्यवचनाद् अश्विनी-पुन.-पुष्य-हस्त-विशाखा-ज्येष्ठा-धनिष्ठा-शतभिषा-रेवती-नक्षत्रेषु, २-३-५-६-७-८-१०-११-१२-१३-१५-तिथिषु, रवि-चन्द्र-बुध-गुरु-शनिवारेषु गवां क्रयो विक्रयश्च शुभो भवति ।</p> <p>अथ सूतिकास्नानविचारः- रेव., उत्तरा-३, रो. मृ. ह. स्वा. अश्वि. अनु. एषु नक्षत्रेषु, १-२-३-५-७-१०-११-१३-१५ एतासु तिथिषु, रवि. मं. बृ. वासरेसु सूतिकास्नानं प्रशस्तम् । आर्द्रा-पुनर्वसु-पुष्य-श्रवणा-मघा-भरणी-विशाखा-कृतिका-मूल-चित्रा-एषु नक्षत्रेषु, ४-६-८-९-१२-१४ एतासु तिथिषु, बुध-शनिवासरयोः अशुभम्। अन्यतिथि-वार-नक्षत्रेषु मध्यमं ज्ञातव्यम् ।</p>	<p>कोषागारादौ द्रव्यप्रयोगमुहूर्तः- अश्वि.मृग.पुन.पुष्य.ह.चि.स्वा.अनु.श्र.ध.श.रे.नक्षत्रेषु सू.मं.बु.बृ.शु.वारेषु शुद्धसमये, ३-५-८-१०-१३-१५ तिथिषु, शुभग्रहयुक्तलग्नेषु, कोषागारादौ द्रव्यस्थापनमेवञ्च स्वा.पुन. मृ.रे.चि.अनु.वि.पुष्य.श्र.ध.श.नक्षत्रेषु,शुभतिथिषु, १-४-७-१० लग्नेषु, चन्द्र-गुरु-शुक्र-शनि-वारेषु ऋणप्रदानं शुभप्रदं भवति। ऋणप्रदाने निषिद्धकालः- बुधवासरः, भ. कृ. आ. आश्ले. म. पूर्वा-३, विशा.ज्ये. नक्षत्राणि, भद्रा च ।</p> <p>व्यवसायमुहूर्तः- अश्विनी-रोहिणी-पुष्य-हस्त-उत्तरा-३,अनु.अभि. नक्षत्रेषु,१-२-३-५-६-७-१०-११-१२-१३-१५-तिथिषु,रवि-चन्द्र-बुध-गुरु-शुक्र-शनि-वारेषु, शुक्लपक्षे, कृष्णे १० तिथिं यावत्, कुम्भलग्नं विहाय अन्ये लग्ने, पापदृग्युतरहिते ८-१२ भावे, शुभदृग्युते २,१०,११, भावे व्यवसायारम्भः शुभप्रदः ।</p>

यात्रामुहूर्तविचारः-

यात्रायां प्रशस्तनक्षत्राणि- हयादित्यमित्रेन्दुजीवान्त्यहस्तश्रवोवासवैरेव यात्रा प्रशस्ताः इति रामाचार्यवचनानुसारेण अश्विनी-मृगशिरा-पुनर्वसु-पुष्य-हस्त-अनुराधा-श्रवणा-धनिष्ठा-रेवतीनक्षत्रेषु यात्रा शुभदायिनी भवति। एवमेव रोहिणी, उत्तरा-३, पूर्वा-३ नक्षत्राणि मध्यमफलदायिनी, भरणी, कृतिका, आर्द्रा, आश्लेषा, मघा, चित्रा, स्वाती, विशाखा, ज्येष्ठाक्षाणि अधमफलदायिनी भवन्ति। एवमेव यात्रायां दिग्द्वारलग्नस्य महत्त्वमपि भवति। प्रसङ्गादत्र दिग्द्वारलग्नानां स्वरूपञ्चोपस्थाप्यते।

तद्यथा दिग्द्वारलग्नानि दिशानुरोधेन तत्फलञ्च

पूर्व	दक्षिण	पश्चिम	उत्तर	दिशा तत्फलञ्च
१/५/९	२/६/१०	३/७/११	४/८/१२	शुभम्
२/६/१०	३/७/११	४/८/१२	१/५/९	मध्यम्
४/८/१२	१/५/९	२/६/१०	३/७/११	भयम्
३/७/११	४/८/१२	१/५/९	२/६/१०	महद्भयम्

अत्र प्रसङ्गात् सर्वदिग्गमननक्षत्राणि लिख्यन्ते-

सर्वदिग्गमने हस्तः पुष्याश्वौ श्रवणो मृगः। सर्वसिद्धिकरः पुष्यः विद्यायाञ्च यथा गुरुः॥

परं यात्रायां न केवलं चन्द्रविचारः अपितु दिक्शूलविचारोऽपि कर्तव्यः। इदानीं यात्रायां वर्जितकालं निम्नलिखितचक्रमाध्यमेन लिख्यते-

वर्जितकालः

दिशा	वारशूलः	तिथिशूलः	नक्षत्रशूलः	वारशूलपरिहारः
पूर्व	सोमः, शनिः	१, ९	श्रवण, ज्येष्ठ	दुग्धम्
आग्नेय	सोमः, गुरुः	३, ११	X	दुग्धं/दधिं प्राश्यम्
दक्षिण	गुरुः	५, १३	अश्वि, धनि, शत, पू.भा, उ.भा, रेव.	दधिं प्राश्यम्
नैऋत्य	रविः, शुक्रः	४, १२	X	घृतम्/यवान् भुक्त्वा
पश्चिम	रविः, शुक्रः	६, १४	रोहि. पुन.	घृतम्/यवान् भुक्त्वा
वायव्य	मंगलः	७, १५	X	गुडम्
उत्तर	मंगलः, बुधः	२, १०	उ.फा. हस्त	गुडम्/तिलान् भुक्त्वा
ईशान	बुधः, शनिः	८, ३०	X	तिलान्/मसान् भुक्त्वा

अथावश्यके दिक्शूलपरिहारः-

न वारदोषाः प्रभवन्ति रात्रौ देवेज्यदैत्येज्यदिवाकराणाम्।

दिवाशशाङ्कार्कजभूसुतानां सर्वत्र निन्द्यो बुधवारदोषः॥

सूर्यवारे घृतं भुक्त्वा चन्द्रवारे पयस्तथा। गुडं मङ्गलवारे तु बुधवारे तिलानपि॥
गुरुवारे दधि प्राश्यं शुक्रवारे यवान्पि। माषान् भुक्त्वा शनिवारे शूलदोषोपशान्तये॥

उत्सवाद्यसमाप्तौ यात्रा न कार्या-

प्रतिष्ठोद्वाहमुत्साहं व्रतं चौलञ्च सूतकम्। असमाप्य न गन्तव्यमार्तवं योषितामपि॥

शकुनादीनां प्राशस्त्यम्-

यात्रायां शकुनं जीव ऊषो गर्गः प्रशंसति। अङ्गिरामनोत्साहं विष्णुर्वाचं द्विजन्मनाम्॥

यात्रायां शुभशकुनानि-

विप्राश्वेभफलान्दुग्धदधिगोसिद्धार्थपद्माम्बरं वेश्यावाद्यमयूरचाषनकुला बद्धैकपश्वामिषम्।
सद्वाक्यं कुसुमेक्षुपूर्णकलशच्छत्राणिमृत्कन्यका रत्नोष्णीषसितोक्षमद्यससुतस्त्रीदीप्तवैश्वानराः॥
आदर्शाञ्जनधौतवस्त्ररजका मीनाज्यसिंहासनं शावं रोदनवर्जितं ध्वजमधुच्छागास्त्रगोरोचनम्।
भारद्वाजनृयानवेदनिनदा माङ्गल्यगीताङ्कुशा दृष्टाः सत्फलदाः प्रयाणसमये रिक्तो घटः स्वानुगः॥

मुहूर्तचिन्तामणिः यात्राप्रक. 11/100,101

यात्रायां विजयादशमीसंज्ञकस्य मुहूर्तस्य प्राशस्त्यम्-

इषमासि सिता दशमी विजया शुभकर्मसु सिद्धिकरी कथिता।

श्रवणर्क्षयुता सुतरां शुभदा नृपतेस्तुगमे जयसन्धिकरी॥

यात्रायां मानसिकी प्रसन्नता आवश्यकी-

चेतो निमित्तशकुनैरतिसुप्रशस्तैर्ज्ञात्वा विलग्नबलमुर्व्यधिपः प्रयाति।

सिद्धिर्भवेदथ पुनः शकुनादितोऽपि चेतोविशुद्धिरधिका न च तां विनेयात्॥

यात्रायामन्ये केचन विचाराः-

दुग्धं त्याज्यं पूर्वमेव त्रिरात्रं क्षौरं त्याज्यं पञ्चरात्रञ्च पूर्वम्।

क्षौद्रं तैलं वासरेऽस्मिन् वमिश्च त्याज्यं यत्नाद् भूमिपालेन नूनम्॥

भुक्त्वा गच्छति यदि चेतैलगुडक्षारपक्वमांसानि।

विनिवर्तते रुग्णः स्त्रीद्विजमवमान्य गच्छतो मरणम्॥

यात्रायां अन्य केचन विचाराः राष्ट्रभाषायां लिख्यते-

(१) शीर्षोदय राशियों (सिंह, कन्या, तुला, वृश्चिक, मिथुन एवं कुम्भ) की लग्न यात्रा में शुभ पृष्ठोदय राशियों (मेष, वृष, कर्क, धनु एवं मकर) की लग्न यात्रा में अशुभ और मीन लग्न सामान्य होती है।

(२) दिग्द्वारलग्न- मेष, सिंह एवं धनु पूर्व में, वृष, कन्या एवं मकर दक्षिण में, मिथुन तुला एवं कुम्भ पश्चिम में और कर्क वृश्चिक एवं मीन लग्न उत्तर में दिग्द्वारलग्न होते हैं। ये यात्रा में प्रशस्त होते हैं।

(३) यात्रा में कुम्भ लग्न एवं कुंभ का नवांश सर्वत्र त्याज्य है।

(४) जिस उद्देश्य से यात्रा की जा रही है, लग्न से उसका भाव शुभ एवं बलवान होना चाहिए, जैसे व्यापार, आजीविका या राजकार्य के लिए यात्रा पर जाना है तो लग्न से दशमभाव शुभ एवं बलवान होना चाहिए।

(५) व्यावसायिक यात्रा स्थिर लग्न में नहीं करनी चाहिए।

(६) चन्द्र शुद्धि -
यात्रा में चन्द्र शुद्धि का विचार इस प्रकार किया जाता है-
(अ) जन्म राशि से ४, ८, १२ वें स्थान में चन्द्रमा वर्जित है।
(आ) जन्म राशि का चन्द्रमा वर्जित है। मतान्तर से यह मध्यम है।
(इ) घात चन्द्रमा में यात्रा नहीं करनी चाहिए।
(ई) यात्रा में चन्द्रमा सामने या दाहिने शुभ होता है और पीछे या बाँयें अशुभ होता है। चन्द्रमा किस दिशा में है? यह जानकारी चन्द्रराशि के अनुसार इस प्रकार की जाती है- मेष, सिंह एवं धनु का चन्द्रमा पूर्व में, वृष, कन्या एवं मकर का चन्द्रमा दक्षिण में, मिथुन, तुला एवं कुम्भ का चन्द्रमा पश्चिम में और कर्क, वृश्चिक तथा मीन का चन्द्रमा उत्तर में होता है।

(७) वारदोष/दिक्शूल का परिहार-
(अ) सम्मुख चन्द्रमा वार-दोष सहित अनेक दोषों का परिहार करता है।
(आ) आवश्यक होने पर सोम एवं शनिवार को प्रारम्भ की २० घटी छोड़कर पूर्व की, मंगल एवं बुध वार को अंतिम १६ घटी छोड़कर उत्तर की, रवि एवं शुक्रवार को अन्तिम १२ घटी छोड़कर उत्तर की तथा गुरु को प्रारम्भ की ८ घटी छोड़कर दक्षिण की यात्रा की जा सकती है।
(इ) अत्यावश्यक होने पर दिशाशूल की शान्ति के लिए रविवार को घी, सोम को दूध, मंगल को गुड़, बुध को तिल, गुरु को दही, शुक्रवार को उड़द (माष) खाकर यात्रा की जा सकती है।
(८) यात्रा के कुछ नियम-
(अ) गर्ग के अनुसार उषाकाल यात्रा में शुभ होता है। बृहस्पति के अनुसार यात्रा में शुकुन महत्त्वपूर्ण होता है। अंगिरा मनोत्साह को यात्रा में प्रशस्त मानते हैं।
(आ) आचार्य लल्ल का मत है, कि राजा एवं शासकों को सुयोग देखकर, बुद्धिजीवियों को नक्षत्र देखकर, चोर एवं तस्करों को शुकुन देखकर तथा अन्य को मुहूर्त देखकर यात्रा करनी चाहिए।
(इ) पिता एवं पुत्र, दो सगे भाई, नौ स्त्रियाँ और तीन ब्राह्मण - एक साथ यात्रा न करें।
(ई) दाहिना पैर आगे रख कर यात्रा करें और कम से कम ३२ पैर चलकर वाहन पर बैठे।
(उ) यात्रा से ९वें दिन, ९वीं तिथि, ९वें नक्षत्र और ९वें मास में घर वापिस नहीं लौटना चाहिए।
(ऊ) यदि गन्तव्य दिन यात्रा का मुहूर्त न मिलता हो, और उससे पहले शुभमुहूर्त बनता हो, तो मुहूर्त वाले दिन यात्रा की दिशा में कुछ दूरी पर प्रस्थान रख कर गन्तव्य दिन को यात्रा की जा सकती है। ऐसा करने से शुभ मुहूर्त का फल प्राप्त होता है।
प्रस्थान में ब्राह्मण को जनेऊ, क्षत्रिय को अस्त्र, वैश्य को चाँदी या सिक्का और शूद्र को सुपाड़ी किसी

वस्त्र में लपेट कर अपने किसी सम्बन्धी, मित्र या परिचित के घर पर शुभ मुहूर्त में रखवा देनी चाहिए। कुछ आचार्यों का मत है, कि प्रस्थान में उक्त चीजों के साथ चावल एवं हल्दी की गाँठ भी रखनी चाहिए। गन्तव्य दिन (अपनी निश्चित तिथि को) यात्रा करते समय उक्त घर से प्रस्थान की सामग्री को साथ लेकर यात्रा की जा सकती है।

प्रस्थान के विषय में यह ध्यान में रखना चाहिए, कि इसकी अवधि निर्धारित है, यथा-पूर्व की यात्रा में ७ दिन, दक्षिण की यात्रा में ५ दिन, पश्चिम की यात्रा में ३ दिन और उत्तर की यात्रा में २ दिन प्रस्थान की अवधि है। अर्थात् उक्त दिशाओं में प्रस्थान रखने के बाद निर्धारित दिनों के भीतर यात्रा कर लेनी चाहिए, अन्यथा प्रस्थान निरस्त हो जाता है।

सर्वदिगमनमुहूर्त:-

कुछ ऐसे नक्षत्र हैं जिनमें सभी दिशाओं में यात्रा की जा सकती है। जैसे -

सर्वदिगमने हस्तः पुष्यासौ श्रवणो मृगः ।

सर्वसिद्धिकरः पुष्यः विद्यायां च यथा गुरुः ॥

अर्थात् हस्त, पुष्य, श्रवण, मृग, पुष्य, नक्षत्रों में सभी दिशाओं में यात्रा की जा सकती है।

शुक्लपक्षीयकरणबोधकचक्रम्-

पूर्वाह्नः	किं.	वाल.	तै.	वणि.	बव.	कौ.	ग.	वि.	वाल.	तै.	वणि.	बव.	कौ.	ग.	वि.
तिथयः	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५
उत्तरा.	बव.	कौ.	ग.	वि.	बाल.	तै.	वणि.	बव.	कौ.	ग.	वि.	बाल.	तै.	वणि.	बव.

कृष्णपक्षीयकरणबोधकचक्रम्-

पूर्वा.	वाल.	तै.	वणि.	ब.	कौ.	ग.	वि.	वा.	तै.	वणि.	बव.	कौ.	ग.	वि.	चतु.
तिथयः	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	३०
उत्तरा.	कौ.	ग.	वि.	वाल.	तै.	वणि.	बव.	कौल.	गर.	वि.	वाल.	तै.	वणि.	श.	नाग.

धर्मांजन/पुण्यांजन की विशेषता :-

मानुष्यं वरवंशजन्मविभवो दीर्घायुरारोग्यता सन्मित्रं सुसुतः सती प्रियतमा भक्तिश्च नारायणे।

विद्वत्त्वं सुजनत्वमिन्द्रियजयः सत्पात्रदाने रतिस्ते पुण्येन विना त्रयोदश गुणाः संसारिणां दुर्लभाः ॥

एवमेव -

पुण्यतीर्थं कृतं येन तपः क्वाप्यतिदुष्करम् । तस्य पुत्रो भवेद्दृश्यः समृद्धो धार्मिकः सुधी ॥

अथ यात्रायां दिनमानस्याष्टमांशवशेन रात्रौ रात्रिमानस्याष्टमांशेन च वेलाफलम्

घ.	सू. दि.	सू. रा.	चं. दि.	चं. रा.	मं. दि.	मं. रा.	बु. दि.	बु. रा.	बृ. दि.	बृ. रा.	शु. दि.	शु. रा.	श. दि.	श. रा.
४	उद्वेगः	शुभः	अमृतः	चरः	रोगः	कालः	लाभः	उद्वेगः	शुभः	अमृतः	चरः	रोगः	कालः	लाभः
४	चरः	अमृतः	कालः	रोगः	उद्वेगः	लाभः	अमृतः	शुभः	रोगः	चरः	लाभः	कालः	शुभः	उद्वेगः
४	लाभः	चरः	शुभः	कालः	चरः	उद्वेगः	कालः	अमृतः	उद्वेगः	रोगः	अमृतः	लाभः	रोगः	शुभः
४	अमृतः	रोगः	रोगः	लाभः	लाभः	शुभः	शुभः	चरः	चरः	कालः	कालः	उद्वेगः	उद्वेगः	अमृतः
४	कालः	कालः	उद्वेगः	उद्वेगः	अमृतः	अमृतः	रोगः	रोगः	लाभः	लाभः	शुभः	शुभः	चरः	चरः
४	शुभः	लाभः	चरः	शुभः	कालः	चरः	उद्वेगः	कालः	अमृतः	उद्वेगः	रोगः	अमृतः	लाभः	रोगः
४	रोगः	उद्वेगः	लाभः	अमृतः	शुभः	रोगः	चरः	लाभः	कालः	शुभः	उद्वेगः	चरः	अमृतः	कालः
४	उद्वेगः	शुभः	अमृतः	चरः	रोगः	कालः	लाभः	उद्वेगः	शुभः	अमृतः	चरः	रोगः	कालः	लाभः

अर्धप्रहरावबोधकचक्रम्-

दिनानि	सूर्यः	चन्द्रः	कुज	बुध	गुरु	शुक्र	शनि
दिने	४-५	२-७	२-६	३-५	७-८	३-४	१-६-८
रात्रौ	४-६	४-७	०-२	५-७	५-८	०-३	१-६-८

दिनार्द्धप्रहरावबोधकं पद्यम्

रवौ वर्ज्याश्चतुः पञ्च सोमे सप्तद्वयं तथा । कुजे षष्ठद्वयञ्चैव बुधे बाणतृतीयकम् ।
गुरौ सप्ताष्टकं ज्ञेयं त्रिचत्वारि च भार्गवे । शनावद्यन्तषष्ठञ्च वर्ज्यार्द्धप्रहरा बुधैः ॥

रात्र्यर्द्धप्रहरावबोधकं पद्यम्

रवौ रसाब्धी हिमगौ हयाब्धी द्वयं महीजे विधुजे शरागौ ।
गुरौ रसाष्टौ भृगुजे तृतीयं शनौ रसाद्यन्तमिति क्षपायाम् ॥

अथ माहेन्द्रादियोगचक्रम्

चैत्रवैशाखश्रावणभाद्रमाघफाल्गुनमासेषु-

रविः- मारअ१०वर०शूर८ मा३० शूर२ अ३८ शू४६ व५२मा५४ व५८ अ ६०
चन्द्रः- मा४शू१०अ१६वर२मार४अ२६शू३०व३२मा३८व४६मा५४व६० ।
कुजः- व४शू६मा१२व१६शू१८अ२२शूर६अ३२व३६शू३८व४६अ५२शू५६अ६०
बुधः- व४अ८व१४अ१८शूर०वर४मार६व३०शू३४अ४०शू४६व५४अ६०
गुरुः- अ६शू१०व१४अ२०वर६अ३०व३४मा३८अ४०व४८अ५२शू५६अ६०
शुक्रः- शूरअ१८वर६अ२८शू३०व३४शू४२अ४८व५६अ५८शू६०
शनिः-शू४व८शू१४अ१८शूर०अ२४शूर६अ३०शू३४व३८अ४२व४६अ५२व५६अ५८शू६०

ज्येष्ठाषाढमासयोः-

रविः-शू४अ१०मा१६वर२शूर४व२८अ३०शू३४मा४०शू४४व५०शू५२मा५६व ६०
चन्द्रः-व८अ १२शू १८अ २४मा ३०व ३६अ ४४व ४८अ ५२शू ५६व ६०
कुजः-अ४शू८व १२शू १४अ १८वर०मार८शू३०व३६अ४०व४४अ४६शू४८व५०अ ५६व६०
बुधः-शूरव६अ१४वर०अ२८शू३०अ४०शू४२व५०अ५६शू५८अ६०
गुरुः-अ२शू४ अ८व१६ अ२२शूर४अ३०शू३४अ३८शू४०व४६अ५२शू५६व६०
शुक्रः-शू४अ१८वर६अ२८शू३०व३४शू३६अ४२शू५८अ५६मा५८शू६०
शनिः-शू४व१०अ१६शू१८वर२अ२६शूर२व३६अ४२व४६अ५०शू५२अ५४व६०
आश्विनकार्तिकमार्गपौषमासेषुः-
रविः- मा६व१४अ२२शूर४मार८शू३४व३८अ४२व४६अ ५२शू५४अ ५८शू ६०
चन्द्रः- अ४व८अ१४व३६अ४४व५०अ५४व६०
कुजः-मारव८व१८वर४शूर६व३८अ४०शू४२अ४८व५२मा५६व ६०
बुधः- शू४अ८मा१४शू१८वर४शूर६व३४अ३८व४६अ५२शू ६०
गुरुः- अ४व१०अ१८शूर२वर८शू३४अ४२व४६अ५२व५८मा ६०
शुक्रः- अ२व८शू१४वर०अ२८व३४अ४२शू४६मा४८व५४मा ६०
शनिः- मा४ शू८ अ१६ शूर४ अ२८ शू३० अ४१ शू४५ व५२ मा५४ शू ६०
न वार-तिथि-नक्षत्रं न योगः करणन्तथा । शिवस्याज्ञां समासाद्य देवकार्यं विचारयेत् ॥
माहेन्द्रे विजयो नित्यममृते कार्यशोभनम् । वक्रे कार्यविनाशः स्याच्छून्ये च मरणं ध्रुवम् ॥
ज्योतिषां ग्रहशास्त्राणां सारमुद्धृत्य यत्नतः । क्रियते मिहिरेणेदं नराणां हितकाम्यया ॥

मा- माहेन्द्रः
अ- अमृतं
व- वक्रः
शू- शून्यं

अथ वस्तूनां क्रमेण चैत्रादिप्रत्येकमासेषु समर्धमहद्यदिबोधकं चक्रं हिन्द्यां लिख्यते ।

सं.	मासः	चै.	वै.	ज्ये.	आ.	श्रा.	भा.	आ.	का.	मा.	पौ.	मा.	फा.
१	वव	०	२	१	०	२	२	२	१	०	२	१	०
२	चना	०	२	१	०	२	२	२	१	०	२	१	०
३	मेहूँ	०	२	१	०	२	२	२	१	०	२	१	०
४	धान	०	२	१	०	२	२	२	१	०	२	१	०
५	तिल	०	२	१	०	२	२	२	१	०	२	१	०
६	खांड	०	२	१	०	२	२	२	१	०	२	१	०
७	गुड	०	२	१	०	२	२	२	१	०	२	१	०
८	घृत	१	०	२	१	०	०	०	२	१	०	२	१
९	लवण	१	०	२	१	०	०	०	२	१	१	२	१
१०	उडद	२	१	०	२	१	१	१	०	२	१	०	२
११	राख	०	२	१	०	२	२	२	१	०	२	१	०
१२	मूँग	२	१	०	२	१	१	१	०	२	१	०	२
१३	कपास	१	०	२	१	०	०	०	२	१	०	२	१
१४	रेडी	१	०	२	१	०	०	०	२	१	०	२	१
१५	सुत	२	१	०	२	१	१	०	१	२	१	०	२
१६	वस्त्र	२	१	०	२	१	१	०	१	२	१	०	२
१७	कम्बल	०	२	१	०	२	२	१	२	०	२	१	०
१८	पाट	०	२	१	०	२	२	१	२	०	२	१	०
१९	चन्दन	०	२	१	०	२	२	२	१	०	२	१	०
२०	लवंग	०	२	१	०	२	२	१	२	०	२	१	०
२१	ककुनी	०	२	१	०	२	२	२	२	०	१	१	०
२२	सुपारी	१	०	२	१	०	०	२	०	१	०	२	०
२३	फिटकीरी	०	२	१	०	०	०	१	२	०	२	१	१
२४	तेल	२	१	०	२	१	१	०	१	२	१	०	२
२५	हींग	२	१	०	२	१	१	०	१	२	१	०	२
२६	हल्दी	२	१	०	२	१	१	०	१	२	१	०	२
२७	जीरा	२	१	०	२	१	१	०	१	२	१	०	२
२८	जवाहन	२	१	०	२	१	१	२	०	२	१	०	२
२९	कर्पूर	२	१	०	२	१	१	०	१	२	१	०	२
३०	धनिया	१	१	२	१	०	०	१	०	१	०	२	१

शाकः खगाब्धिभूपोनः १६४९ शलिवाहनभूपतेः । अनेन युक्तो द्रव्याङ्कश्चैत्रादौ प्रतिमासके १ ।

रुद्रनेत्रे हते शेष फलं चन्द्रेण मध्यमम् । नेत्रेण रसवृद्धिश्च शून्येनार्द्धं स्मृतं बुधैः ॥२॥

अर्थात् जिस वस्तु की जिस मास में सस्ती-महंगी जाननी हो उसका ध्रुवाङ्क ऊपर चक्र से देखकर उसे १६४९ में जोड़कर ३ से भाग दें।

शेष ० हो तो महंगाई, १ हो तो मध्यम और २ हो तो रसवृद्धि होती है ।

काकिणीज्ञानाय चक्रम् - आवास बनाने से पहले निम्नलिखित चक्र का विचार आवश्यक करें-

ग्रामनाम	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ	अ
गृहेशनाम	अ	क	च	ट	त	प	य	श
फल	शुभ	अशुभ	अशुभ	शुभ	शुभ	शुभ	अशुभ	अशुभ
ग्रामनाम	क	क	क	क	क	क	क	क
गृहेशनाम	अ	क	च	ट	त	प	य	श
फल	शुभ	शुभ	अशुभ	शुभ	अशुभ	अशुभ	अशुभ	शुभ
ग्रामनाम	च	च	च	च	च	च	च	च
गृहेशनाम	अ	क	च	ट	त	प	य	श
फल	शुभ	शुभ	शुभ	अशुभ	अशुभ	अशुभ	शुभ	शुभ
ग्रामनाम	ट	ट	ट	ट	ट	ट	ट	ट
गृहेशनाम	अ	क	च	ट	त	प	य	श
फल	अशुभ	अशुभ	शुभ	शुभ	अशुभ	अशुभ	शुभ	शुभ
ग्रामनाम	त	त	त	त	त	त	त	त
गृहेशनाम	अ	क	च	ट	त	प	य	श
फल	अशुभ	शुभ	शुभ	शुभ	शुभ	शुभ	अशुभ	अशुभ
ग्रामनाम	प	प	प	प	प	प	प	प
गृहेशनाम	अ	क	च	ट	त	प	य	श
फल	अशुभ	शुभ	शुभ	शुभ	अशुभ	अशुभ	अशुभ	अशुभ
ग्रामनाम	य	य	य	य	य	य	य	य
गृहेशनाम	अ	क	च	ट	त	प	य	श
फल	शुभ	शुभ	अशुभ	अशुभ	शुभ	शुभ	शुभ	अशुभ
ग्रामनाम	श	श	श	श	श	श	श	श
गृहेशनाम	अ	क	च	ट	त	प	य	श
फल	अशुभ	अशुभ	अशुभ	अशुभ	शुभ	शुभ	शुभ	शुभ

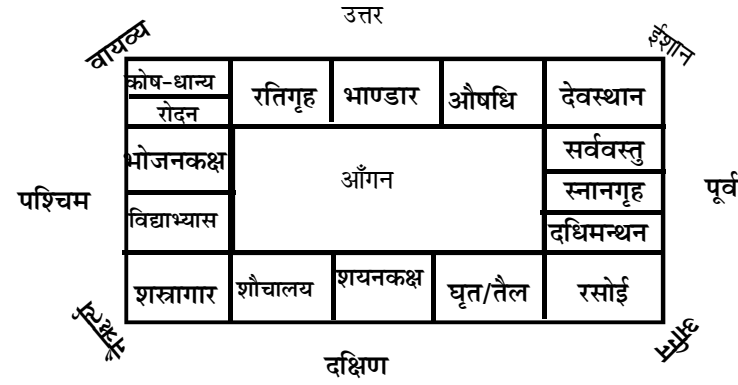
	भूशयनबोधकचक्रम्					
सूर्यनक्षत्राणि	५	७	९	१२	१९	२६
अश्विनी	मृगशिरा	पुनर्वसु	आश्लेषा	उ.फा.	मूल	उ.भा.प.
भरणी	आर्द्रा	पुष्य	मघा	हस्त	पू.षा.	रेवती
कृतिका	पुनर्वसु	आश्लेषा	पू.फा.	चित्रा	उ.षा.	अश्विनी
रोहिणी	पुष्य	मघा	उ.फा.	स्वाती	श्रवणा	भरणी
मृगशिरा	आश्लेषा	पू.फा.	हस्त	विशाखा	धनिष्ठा	कृतिका
आर्द्रा	मघा	उ.फा.	चित्रा	अनुराधा	शतभिषा	रोहिणी
पुनर्वसु	पू.फा.	हस्त	स्वाती	ज्येष्ठा	पू.भा.	मृगशिरा
पुष्य	उ.फा.	चित्रा	विशाखा	मूल	उ.भा.	आर्द्रा
आश्लेषा	हस्त	स्वाती	अनुराधा	पू.षा.	रेवती	पुनर्वसु
मघा	चित्रा	विशाखा	ज्येष्ठा	उ.षा.	अश्विनी	पुष्य
पू.फा.	स्वाती	अनुराधा	मूल	श्रवणा	भरणी	आश्लेषा
उ.फा.	विशाखा	ज्येष्ठा	पू.षा.	धनिष्ठा	कृतिका	मघा
हस्त	अनुराधा	मूल	उ.षा.	शत.	रोहिणी	पू.फा.
चित्रा	ज्येष्ठा	पू.षा.	श्रवणा	पू.भा.	मृगशिरा	उ.फा.
स्वाती	मूल	उ.षा.	धनिष्ठा	उ.भा.	आर्द्रा	हस्त
विशाखा	पू.षा.	श्रवणा	शतभिषा	रेवती	पुनर्वसु	चित्रा
अनुराधा	उ.षा.	धनिष्ठा	पू.भा.	अश्विनी	पुष्य	स्वाती
ज्येष्ठा	श्रवणा	शतभिषा	उ.भा.	भरणी	आश्लेषा	विशाखा
मूल	धनिष्ठा	पू.भा.प.	रेवती	कृतिका	मघा	अनुराधा
पू.षा.	शतभिषा	उ.भा.प.	अश्विनी	रोहिणी	पू.फा.	ज्येष्ठा
उ.षा.	पू.भा.	रेवती	भरणी	मृगशिरा	उ.फा.	मूल
श्रवणा	उ.भा.	अश्विनी	कृतिका	आर्द्रा	हस्त	पू.षा.
धनिष्ठा	रेवती	भरणी	रोहिणी	पुनर्वसु	चित्रा	उ.षा.
शतभिषा	अश्विनी	कृतिका	मृगशिरा	पुष्य	स्वाति	श्रवणा
पू.भा.	भरणी	रोहिणी	आर्द्रा	आश्लेषा	विशाखा	धनिष्ठा
उ.भा.	कृतिका	मृगशिरा	पुनर्वसु	मघा	अनुराधा	शतभिषा
रेवती	रोहिणी	आर्द्रा	पुष्य	पू.फा.	ज्येष्ठा	पू.भा.

गृहनिर्माणप्रकारः

स्नानाग्निपाकशयनास्त्रभुजश्च धान्य-भाण्डारदैवतगृहाणि च पूर्वतः स्युः ।
तन्मध्यतस्तु मथनाज्यपुरीषविद्याभ्यासाख्यरोदनरतौषधसर्वधाम ॥

मुहूर्तचिन्तामणेः वास्तुप्रकरणम्- 12/20-21

गृहस्थों को जीवन में सुख-शान्ति प्राप्ति हेतु वास्तुशास्त्रोक्त विधि से गृहनिर्माण करना चाहिए । अन्यथा अशुभ-फल की प्राप्ति व विभिन्न कारणों से मानसिक-अशान्ति रहती है । गृह-मण्डप में कौन सा गृह किस दिशा में हो इसके ज्ञानार्थ गृहनिर्माण का स्वरूप चक्र द्वारा नीचे प्रदर्शित किये जाते हैं -

कूप-बोरिंग अथवा नल की व्यवस्था-

कूपे वास्तोर्मध्यदेशेऽर्थनाश-स्त्वैशान्यादौ पुष्टिरैश्वर्यवृद्धिः ।

सूनोर्नाशः स्त्रीविनाशो मृतिश्च सम्पत्पीडा शत्रुतः स्याच्च सौख्यम् ॥

अर्थात् कूप व नल इत्यादि मण्डप के मध्य में हों तो अर्थ नाश, ईशानकोण में पुष्टि, पूर्व में ऐश्वर्य-वृद्धि, अग्निकोण में सन्तति-नाश, दक्षिण में स्त्रीविनाश, नैऋत्यकोण में मरण, पश्चिम में हो तो सम्पत्ति की प्राप्ति, वायव्यकोण में हो तो शत्रु से पीडा, उत्तर दिशा में हो तो सौख्य की प्राप्ति होती है । इस प्रकार जल-निर्गम की व्यवस्था भी करनी चाहिए ।

राहुकालः-(अशुभः समयः)- रवौ सायम्-४:३० तः ६:०० या. । सोमे प्रातः-७:३०तः ९:००या. ।

मङ्गले अपराह्न ३:०० तः ४:३० या. । बुधे मध्याह्न १२:०० तः १: ३० या. ।

गुरौ- मध्याह्न -१:३० तः ३:०० या. । शुक्रवासरे- दिवा-१०:३०तः१२:०० या.,

शनौ प्रातः ९:०० तः १०:३० या. ।

अभिजिन्मुहूर्तः- स्पष्टमध्याह्नात् २४ मिनटपूर्व परञ्च अभिजिन्मुहूर्तो भवति ।

शिलान्यास-व्यवस्था

देवालये गेहविधौ जलाशये राहुमुखं शम्भुदिशोः विलोमतः ।

मीनार्क-सिंहार्क-मृगार्कतस्त्रिभे खाते मुखात्पृष्ठविदिक्छुभो भवेत् ॥

देवालये गेहे जलाशये वा सम्यक् प्रकारेण राहुमुखमवगम्य तत्पृष्ठदिशि कृतः प्रथमः खातः शुभाय भवति । यतः सर्पेण दिग्व्याप्ता । अतः यदा ऐशान्यां राहोः मुखं तदा वायव्यामुदरमेवञ्च नैऋत्यां पुच्छमतः खातः आग्नेयां शुभदो भवति । एवमेव यदा वायव्यां राहोः मुखं तदा नैऋत्यामुदरन्तथा तस्य राहोः अग्नेयां पुच्छमतः ऐशान्यां खातः श्रेयस्करो भवति । एवमेव अग्रेऽपि बोध्यम् । तद्यथा विश्वकर्मा-

ईशानतः सर्पति कालसर्पो विहाय सृष्टिं गणयेद्विदिक्षुः ।

शेषस्य वास्तोर्मुखमध्यपुच्छं त्रयं परित्यज्य खनेच्चतुर्थम् ॥

अर्थात् राहुः कालसर्पः उच्यते । अस्य परिभ्रमणं विलोमदिशि भवति । अतः अस्य कालसर्पस्य मुखं पुच्छम् उदरञ्च विहाय पृष्ठदिशि (पृष्ठे) शिलान्यासः (प्रथमखातः) कर्तव्यः । अनेन प्रकारेण वास्तुप्रसङ्गे कृतः प्रथमः खातः शुभाय भवति । विषयेऽस्मिन् द्रष्टव्यं निम्नलिखितं चक्रम् । अपि च द्रष्टव्या- मु.चि. १२/१९ इत्यस्य पी.धारा टीका ।

देवालये गेहारम्भे जलाशयादिनिर्माणे विदिगवस्थितो राहुमुखविचारः-

राहुमुखम्	ऐशान्याम्	वायव्याम्	नैऋत्याम्	आग्नेय्याम्
देवालये	मीन-मेष- वृषभस्थे सूर्ये राहुमुखम्	मिथुन-कर्क- सिंहस्थे सूर्ये राहुमुखम्	कन्या-तुला- वृश्चिकस्थे सूर्ये राहुमुखम्	धनु-मकर-कुम्भ- राशिस्थिते सूर्ये राहुमुखम्
गेहे गृहनिर्माणे	सिंह-कन्या- तुला- राशिस्थिते सूर्ये राहुमुखम्	वृश्चिक-धनु- मकरस्थे सूर्ये राहुमुखम्	कुम्भ-मीन- मेषस्थे सूर्ये राहुमुखम्	वृष-मिथुन-कर्क- राशिस्थिते सूर्ये राहुमुखम्
जलाशये	मकर-कुम्भ- मीन-राशिस्थिते सूर्ये राहुमुखम्	मेष-वृष- मिथुनस्थे सूर्ये राहुमुखम्	कर्क-सिंह- कन्या-राशिस्थिते सूर्ये राहुमुखम्	तुला-वृश्चिक- धनु-राशिस्थिते सूर्ये राहुमुखम्
खातः-	अग्निकोणे	ईशानकोणे	वायव्यकोणे	नैऋत्यकोणे

सफलं गज-कूर्म-दैत्य-नाग-भूमिलक्षणम्-

भूमिसंज्ञा	उच्चता	फलम्
गजपृष्ठभूमिः-	दक्षिण-पश्चिम- नैऋत्य-वायुकोणेषु	धन-धान्य- आयुर्वृद्धिकरी
कूर्मपृष्ठभूमिः-	मध्ये उच्चं, चतुर्दिशं नीचं	शुभप्रदायिका
दैत्यपृष्ठभूमिः-	पूर्वाग्निशम्भुकोणेषु उच्चं- पश्चिमे नीचं	अशुभप्रदा
नागपृष्ठभूमिः-	पूर्व-पश्चिमयोर्द्वैर्ध्वं- दक्षिणोत्तरयोः उच्चता	अशुभप्रदा

वास्तुभूमेः प्लवत्वानुसारं फलम्

पूर्वे	श्रियं
अग्निकोणे	दाहः
दक्षिणे	मृत्युः
नैऋत्ये	धनहानिः
पश्चिमे	सुतक्षयः
वायव्ये	प्रवासः
उत्तरे	धनलाभः
ईशाने	विद्यालाभः

गृहप्रवेशे कलशवास्तुचक्रम् -

स्थानम्	नक्षत्रसंख्या	फलम्	शुभाशुभम्
मुखे	सूर्याधिष्ठितनक्षत्रं	अग्निदाहः	अशुभः
पूर्वे	2-5	उच्चाटनम्	अशुभः
याव्ये	6-9	धनलाभः	शुभः
पश्चिमे	10-13	धनलाभः	शुभः
सौम्ये	14-17	क्लेशः	अशुभः
उदरे	18-21	नाशः	अशुभः
तले	22-24	स्थिरता	शुभः
कण्ठे	27-27	चिरायुः	शुभः

गृहारम्भे वृषवास्तुचक्रम् -

स्थानम्	नक्षत्र संख्या	फलम्	शुभाशुभम्
सिरसि	०-३	अग्निदाहः	अशुभः
अग्र- पादयोः	४-७	उद्वेगः	अशुभः
पृष्ठ- पादयोः	८-११	स्थिरता	अशुभः
पृष्ठे	१२-१४	श्रीप्राप्तिः	शुभः
याम्य- कुक्षिः	१५-१८	विजयः	शुभः
पुच्छे	१९-२१	स्वामीनाशः	अशुभः
वाम- कुक्षि	२२-२५	निर्धनता	अशुभः
मुखे	२६-२८	सन्ततिपीडा	अशुभः

लक्ष्मीयुक्तगृहयोगत्रयम्-

1. स्वोच्चस्थः शुक्रः लग्ने ।
2. स्वोच्चस्थो गुरुः चतुर्थे ।
3. स्वोच्चस्थः शनिः लाभगे ।

वर्षाभ्यन्तरे परहस्तगतगृहयोगः-

1. शत्रुनवांशस्थः एकोऽपि ग्रहः सप्तमस्थः चतुर्थस्थे वा भवेत्तथा ब्राह्मणादि वर्णपतिग्रहः निर्बलः स्यात्तदा वर्षाभ्यन्तरे नवनिर्मितं गृहं क्रीतं गृहं वा परहस्तगतं भवति ।

कलिमाहात्म्यम्

सन्तः क्वापि न सन्ति सन्ति यदि वा दुःखेन जीवन्ति ते विद्वांसोऽपि न सन्ति सन्ति यदि वा मात्सर्ययुक्ताश्च ते । राजानोऽपि न सन्ति सन्ति यदि वा लोभाद्धनग्राहिणो दातारोऽपि न सन्ति सन्ति यदि वा सेवानुकूलाः कलौ ॥ धर्मः प्रव्रजितस्तपः प्रचलितं सत्यञ्च दूरे गतं पृथ्वीमन्दफला नराः कपटिनः चित्तञ्च शाठ्योर्जितम् ॥ राजानोऽर्थपराः न रक्षणपराः पुत्राः पितुर्द्वेषिणः साधुः सीदति दुर्जनः प्रभवति प्राप्ते कलौ दुर्युगे ॥

वास्तुप्रकरणम्

तत्रादौ - वास्तुप्रकरणस्य प्रयोजनम्- गृहस्थस्य क्रियाः सर्वाः न सिध्यन्ति गृहं विना । यतस्तस्माद् गृहारम्भः प्रवेशसमयौ ब्रूवे ॥ अपि च- परगेहे कृताः सर्वाः श्रौतस्मार्तक्रियाः शुभाः । निष्फलाः स्युर्यतस्तासां भूमिशःफलमश्नुते ॥ वासकर्तुरनुकुलस्थानचयनार्थं सूत्रसंख्या (१) - वासकर्तुः नामराशितः पुरस्य २,५,९,१०,११, संख्यकाः राशयः शुभाय भवन्ति । सूत्रसंख्या (२) वासकर्तुः नामवर्गसंख्या x २ + वासस्थानवर्गसंख्या ÷ ८, अत्र प्राप्तं शेषमानं स्थाप्यम् । अनेनैव प्रकारेण वासस्थानवर्गसंख्या x २ + वासकर्तुः नामवर्गसंख्या ÷ ८, अत्रापि प्राप्तं शेषमानं स्थाप्यम् । अनयोः द्वयोः शेषमानयोः योऽधिकः सोऽर्थदो भवति । अर्थात् वासकर्तुः काकिणी ग्रामनामकाकिणीतः अल्पा भवेच्चेत्तदा फलज्ज्ञेयस्करं ज्ञेयम् । उपर्युक्तः विचारः सेवा-व्यवसायादिषु क्षेत्रेषु कर्तव्यः । निम्नलिखितं चक्रमिदं गृहनिर्माणार्थं प्रयुज्यते । यतोहि गृहनिर्माणार्थं गृहस्य उपयुक्तदीर्घविस्तारात्मको भूखण्डो श्रेयस्करो भवतीति ।

अत्र दीर्घविस्तारघातरूपपिण्डवशेनायादिबोधकचक्रम्

दीर्घः	२१	२५	२७	३१	३३	३५	३५	३७	३७	३९	३९	४१	४१	४३	४३	४५	४५	४७	४७	४९	४९	४९	४९	५१	५१	५१	५५	५५	५५	५७	५७	५९	५९
विस्तारः	१९	२१	२५	२९	२७	२९	३३	३१	३३	३३	३५	३५	३९	३५	४१	३७	४३	४१	४५	४१	४३	४५	४५	४७	४९	४७	४९	५३	५१	५५	४९	५३	
आयः	७	५	३	३	३	७	३	३	५	७	५	३	७	१	३	१	७	७	३	१	३	५	७	५	३	१	७	३	३	७	३	७	
वारः	७	७	६	६	३	७	७	५	६	५	७	७	६	७	५	५	६	४	२	७	७	७	५	६	७	४	७	६	४	५	७	३	
अंशः	९	९	९	३	९	६	९	६	९	९	९	६	९	३	३	९	९	६	९	३	६	९	९	९	९	९	३	६	३	९	९	३	६
द्रव्यं	१२	१२	१२	४	१२	८	१२	८	१२	१२	१२	८	१२	४	४	१२	१२	८	१२	४	८	१२	१२	१२	१२	४	८	४	१२	१२	४	८	
ऋणं	५	७	१	१	१	५	१	१	७	५	७	१	५	३	१	३	५	५	१	३	१	७	५	७	१	३	५	१	१	५	१	५	
ऋक्षं	६	१५	२७	१०	२७	२०	६	२३	२१	९	१२	५	२१	२५	१०	९	९	२६	१८	७	८	९	२७	६	१२	२५	२४	१९	९	२४	१६	१४	
तिथिः	१२	१५	१५	७	३	५	१५	१०	३	६	१५	५	१२	१०	४	१५	१५	११	१५	७	११	१५	१५	६	१२	१०	५	१०	६	१५	१३	११	
योगः	३	२१	२७	५	२७	१०	३	२५	२४	१८	६	१६	२४	२६	५	१८	१८	१३	९	१७	४	१८	२७	३	६	२६	७	२३	१८	१२	८	७	
आयुः	७२	१२०	१२०	११२	४८	८०	१२०	५६	४८	९६	१२०	८०	७२	४०	६४	१२०	१२०	५६	१२०	११२	५६	१२०	१२०	९६	७२	४०	८०	४०	९६	१२०	८८	५६	
दीर्घः	५९	६१	६१	६१	६३	६३	६३	६५	६५	६५	६५	६७	६७	६७	६९	६९	७१	७१	७१	७३	७३	७५	७५	७५	७५	७५	७५	७७	७७	७७	७७		
विस्तारः	५१	५१	५३	५५	५३	५५	५७	५९	५३	५७	५९	६३	५५	६१	६५	६१	६३	५७	६५	६९	६१	६३	६५	६३	६५	६७	६९	७३	६५	७१	७५	६७	
आयः	१	७	१	३	३	१	७	५	५	१	३	७	५	७	३	१	३	७	७	३	५	७	१	५	३	१	७	३	५	३	७	७	
वारः	५	६	५	४	७	७	७	७	२	४	५	७	६	५	२	४	७	२	४	५	२	७	५	७	६	५	४	२	७	७	७	७	
अंशः	९	९	३	६	९	९	९	९	६	९	६	९	६	६	३	९	९	९	६	९	६	९	३	९	९	९	९	९	६	६	९	३	
द्रव्यं	१२	१२	४	८	१२	१२	१२	१२	८	१२	८	१२	८	८	४	१२	१२	१२	८	१२	८	१२	४	१२	१२	१२	१२	१२	१२	८	८	१२	४
ऋणं	३	५५	३	१	१	३	५	७	७	३	१	५	७	५	१	३	१	५	५	१	७	५	३	७	१	३	५	१	७	१	५	५	
ऋक्षं	१५	२१	२५	२	९	१८	२७	९	२०	२१	८	९	२३	२६	१०	३	२७	३	११	१५	११	१८	२५	२७	१२	२४	९	६	२६	२१	३	१६	
तिथिः	१२	३	४	५	१२	१५	३	६	५	१५	५	१५	५	११	१०	१२	६	६	५	१२	१४	१२	१०	१५	१५	१५	१५	१५	५	११	१५	७	
योगः	२१	२४	२६	१	१८	९	२७	१८	१०	२४	४	१८	२५	१३	५	१५	२७	१५	१९	२१	१९	९	२६	२७	६	१२	१८	३	१३	२५	१५	८	
आयुः	७२	४९	६४	८०	७२	१२०	४८	९६	८०	१२०	८०	१२०	८०	५६	४०	७२	९६	९६	८०	७२	१०४	७२	४०	१२०	१२०	१२०	१२०	१२०	८०	५६	१२०	११२	

(श्रीजगन्नाथपञ्चाङ्गम्, पूर्वार्द्धः संवत्-२०७७ / पृ.सं. ३१)

<p>विवाहमुहूर्ताः</p> <p>तिथिः दिनं दिनांकः/मासः नक्षत्रं</p> <p>चैत्रशुक्लपक्षे-</p> <p>मीनार्कदोषः</p> <p>वैशाखकृष्णपक्षे-</p> <p>१३ सोमवासरः २० अप्रै. उ.भा.</p> <p>वैशाखशुक्लपक्षे-</p> <p>२ शनि २५ अप्रै. रोहिणी</p> <p>३ रवि २६ ,, रोहिणी</p> <p>४ सोम २७ ,, मृगशिरा</p> <p>८/९ शुक्र १ मई मघा</p> <p>९/१० शनि २ ,, मघा</p> <p>११ रवि ३ ,, उ.फा.</p> <p>१२ सोम ४ ,, उ.फा. / रे.</p> <p>१३ मंगल ५ ,, हस्त</p> <p>१४ बुध ६ ,, स्वा. व्यति.दोषः.</p> <p>१५ गुरु ७ ,, स्वा.(दि.ल.चि)</p> <p>ज्येष्ठकृष्णपक्षे-</p> <p>१ शुक्र ८ मई अनुराधा</p> <p>३/४ रवि १० ,, मूल</p> <p>६ मंगल १२ ,, उ.षा.</p> <p>६/७ बुध. १३,, श्रव.</p> <p>१० रवि १७ ,, उ.भा.</p> <p>११ सोम १८ ,, उ.भा./रे.</p> <p>१२ मंगल १९ ,, रेव./अश्वि.</p>	<p>ज्येष्ठशुक्लपक्षे-</p> <p>१ शनि २३ मई रोहिणी</p> <p>२ रवि २४ ,, मृगशिरा</p> <p>आषाढकृष्णपक्षे-</p> <p>५ बुध १० ,, श्रव./धन.</p> <p>८ शनि १३ ,, उ.भा.</p> <p>९ रवि १४ ,, उ.भा. संक्रांतिदोषः</p> <p>१० सोम १५ ,, रेवती</p> <p>१०/११ मंगल १६,, अश्वि.</p> <p>आषाढशुक्लपक्षे-</p> <p>४/५ गुरु २५ जून मघा</p> <p>७ शनि २७ ,, उ.फा.</p> <p>८ रवि २८ ,, उ.फा./हस्त</p> <p>९ सोम २९ ,, हस्त/चित्रा</p> <p>१० मंगल ३० ,, स्वाती</p> <p>कार्तिकशुक्लपक्षे-</p> <p>११ बुध २५ नव. उ.भा.</p> <p>१२ गुरु २६ ,, रेवती</p> <p>१५ सोम ३० ,, रोहि.</p> <p>मार्गशीर्षकृष्णपक्षे-</p> <p>१ मंगल १ दिस. रोहिणी/मृग.</p> <p>६ रवि ६ ,, मघा</p> <p>७ सोम ७ ,, मघा (दि.ल.चि.)</p>	<p>८ मंगल ८ दिस. उ.फा.</p> <p>९ बुध ९ ,, उ.फा./हस्त</p> <p>१० गुरु १० ,, हस्त/चित्रा</p> <p>११शुक्र ११ ,, चित्रा/स्वाती</p> <p>मार्गशीर्षशुक्लपक्षे-</p> <p>धन्वर्कदोषः</p> <p>पौषकृष्णपक्षे-</p> <p>धन्वर्कदोषः</p> <p>पौषशुक्लपक्षे-</p> <p>गुर्वस्तदोषः</p> <p>माघकृष्णपक्षे-</p> <p>गुर्वस्तदोषः</p> <p>माघशुक्लपक्षे-</p> <p>शुक्रास्तदोषः</p> <p>फाल्गुनकृष्णपक्षे-</p> <p>शुक्रास्तदोषः</p> <p>फाल्गुनशुक्लपक्षे-</p> <p>शुक्रास्तदोषः</p> <p>चैत्रकृष्णपक्षे-</p> <p>शुक्रास्तदोषः</p> <p>उपनयन (यज्ञोपवीत) मुहूर्ताः-</p> <p>चैत्रशुक्लपक्षे-(केवलं विप्रबटूनां)</p> <p>२ गुरु. २६ मार्च२० अश्वि.</p>	<p>५ रवि. ३० मार्च रोहिणी</p> <p>१० शुक्र. ०३ अप्रै. पुष्य</p> <p>१२ रवि. ०५ ,, पू.फा.</p> <p>वैशाखशुक्लपक्षे-</p> <p>३ रवि २५अप्रैल २०२० रोहि.</p> <p>११ रवि ३ मई पू.फा.</p> <p>१२ सोम ४ मई २० उ.फा.</p> <p>ज्येष्ठकृष्णपक्षे -</p> <p>४/५ सोम. ११ मई पू.षा.</p> <p>५ मंगल. १२ ,, उ.षा.(सामवेदीनां)</p> <p>ज्येष्ठशुक्लपक्षे -</p> <p>३ सोम. २५मई आर्द्रा</p> <p>आषाढकृष्णपक्षे -</p> <p>५ बुध १० जून श्रवण</p> <p>आषाढशुक्लपक्षे -</p> <p>३ बुध २४ जून रिक्तापूर्वं पुष्य</p> <p>४/५ गुरु. २५ जून आश्लेषा</p> <p>अक्षर/विद्यारम्भमुहूर्ताः</p> <p>वैशाखशुक्लपक्षे-</p> <p>३ रवि. २६ अप्रै. रोहि.</p> <p>ज्येष्ठशुक्लपक्षे-</p> <p>३ सोम. २५ मई मृग./आर्द्रा</p> <p>५ बुध २७ ,, पुष्य</p> <p>१० सोम १ जून हस्त</p>
---	--	--	---

<p>आषाढशुक्लपक्षे-</p> <p>२ मंगल २३ जून पुन./पुष्य</p> <p>३ बुध २४ ,, पुष्य</p> <p>४/५ गुरु २५ ,, आश्लेषा</p> <p>५ शुक्र २६ ,, पूषा.</p> <p>कार्तिकशुक्लपक्षे-</p> <p>११ बुध २५ नव. उ.भा.</p> <p>वधू प्रवेश-द्विरागमनमुहूर्तः-</p> <p>वैशाखकृष्णपक्षे-</p> <p>८ बुध १५ अप्रै. उ.षा.</p> <p>९/१० गुरु १६ ,, श्रव.</p> <p>१० शुक्र १७ ,, धनिष्ठा</p> <p>१३ सोम २० ,, उ.भा.</p> <p>वैशाखशुक्लपक्षे-</p> <p>६ बुध २९ अप्रै. पुनर्वसु</p> <p>७ गुरु ३० अप्रैल पुष्य</p> <p>११/१२ सोम ४ मई उ.फा.</p> <p>१५ गुरु ७ ,, स्वाती</p> <p>ज्येष्ठकृष्णपक्षे</p> <p>१ शुक्र ८ मई अनुराधा</p> <p>आषाढकृष्णपक्षे</p> <p>५ बुध १० जून श्रवण</p> <p>६ गुरु ११ ,, धनिष्ठा</p> <p>१० सोम १५ जून रेव.</p>	<p>गृहारम्भमुहूर्तः-</p> <p>वैशाखशुक्लपक्षे-</p> <p>३ रवि २६ अप्रै. रोहि.</p> <p>(अक्षयतृतीया)</p> <p>७ गुरु ३० अप्रैल पुष्य</p> <p>११/१२ ०४ मई उ.फा.</p> <p>१५ गुरु ७ मई स्वाती</p> <p>ज्येष्ठशुक्लपक्षे-</p> <p>१० सोम १ जून हस्त</p> <p>(गंगादशहरा)</p> <p>आषाढशुक्लपक्षे-</p> <p>२ मंगल २३ जून पुष्य</p> <p>(रथयात्रा)</p> <p>श्रावणकृष्णपक्षे-</p> <p>१० बुध २९ जुला. अनुराधा</p> <p>कार्तिकशुक्लपक्षे-</p> <p>१५ सोम ३० नव. रोहिणी</p> <p>*गृहप्रवेशमुहूर्तः*</p> <p>वैशाखशुक्लपक्षे-</p> <p>११/१२ सोम ४ मई २०२० उ.फा.</p> <p>ज्येष्ठकृष्णपक्षे-</p> <p>११ सोम १८ ,, उ.भा.</p> <p>१३ बुध २० ,, अश्विनी</p>	<p>श्रावणकृष्णपक्षे(जीर्णगृहप्रवेशः)-</p> <p>११ गुरु १६ जुलाई रोहिणी</p> <p>१२ शुक्र १७ ,, रोहि./मृग.</p> <p>श्रावणशुक्लपक्षे (जीर्णगृहप्रवेशः)-</p> <p>७ सोम २७ ,, चित्रा/स्वा.</p> <p>१० बुध २९ ,, अनुराधा</p> <p>११ गुरु ३० ,, अनुराधा</p> <p>कार्तिककृष्णपक्षे (जीर्णगृहप्रवेशः)-</p> <p>१२ गुरु १२ ,, हस्त</p> <p>कार्तिकशुक्लपक्षे (जीर्णगृहप्रवेशः)-</p> <p>९ सोम २३ नव. शत.</p> <p>११ बुध २५ नव. उ.भा</p> <p>मार्गशीर्षकृष्णपक्षे (जीर्णगृहप्रवेशः)-</p> <p>१० गुरु. १० दिस. हस्त/चित्रा</p> <p>११ शुक्र ११ ,, चित्रा/स्वा.</p> <p>अत्र कश्चिद् विशेषः-</p> <p>गृहप्रवेशप्रकरणे अग्निबाणविचारः मुख्यतमः। परमयन्तु भौमवासरे एव विचारणीयो भवति। उपनयने रोगबाणः। अयं रविवासरे विशेषेण त्याज्यो भवतीति मुहूर्तचिन्तामणिकारः। तद्यथा- रात्रौ चौररुजो दिवा नरपतिर्विहिनः सदा सन्ध्ययोः मृत्युश्चाथ शनौ नृपो दिवि मृतिर्भौमेग्नचौरौ रवौ। रोगोऽथ व्रतगेहगोपनृपसेवायानपाणिग्रहे वर्ज्याश्च क्रमतो बुधैरुगनलक्ष्मापालचौरा मृतिः॥ मुहूर्तचिन्तामणिःविवाहप्रकरणम् ६/७४</p>	<p>विवाह के प्रभेद :-</p> <p>विवाह के आठ प्रभेद बताये गए हैं। ब्राह्मो दैवस्तथा चाऽऽर्षः प्राजापत्यस्तथाऽऽसुरः। गान्धर्वो राक्षसश्चैव पैशाचश्चाष्टमोधमः॥ अर्थात् स्मृतिग्रन्थों में आठ प्रकार के विवाह का वर्णन है। जैसे- १. ब्राह्मविवाह, २. दैवविवाह, ३. आर्षविवाह, ४. प्राजापत्यविवाह, ५. आसुरविवाह, ६. गान्धर्वविवाह, ७. राक्षसविवाह, ८. पैशाचविवाह। इनमें पूर्वोक्त ४ विवाह को सामाजिक मान्यता प्राप्त है तथा अन्यान्य क्रमशः अधमाधम कहे गए हैं। अब इनकी परिभाषायें बताई जा रही हैं।</p> <p>१. ब्राह्मविवाह :-</p> <p>ब्राह्मो विवाह आहूय दीयते शक्त्यलंकृता। तज्जः पुनात्युभयतः पुरुषानेकविंशतिः॥ २-३ दैवविवाह एवं आर्षविवाह :- यज्ञस्थायान्त्विजे दैवमादायार्षन्तु गोयुगम्। चतुर्दशप्रथमजः पुनात्युत्तरजश्च षट्॥</p> <p>४. प्राजापत्यविवाह :-</p> <p>इत्युक्त्वा चरतां धर्मं सह या दीयतेऽर्थिने। सकायः पावयेत्तज्जः षड्वंश्यांश्च सहात्मना॥ ५. आसुरविवाहः, ६. गान्धर्वविवाहः, ७. राक्षसविवाहः, ८. पैशाचविवाह :- आसुरो द्रविणा दानात् गान्धर्वः समयान्मिथः। राक्षसो युद्धहरणात् पैशाचः कन्यकाच्छलात्॥</p> <p>विवाह में विचारणीय बिन्दुः-</p> <p>कुलञ्च शीलञ्च वयञ्च रूपं विद्या च वित्तञ्च सनाथताञ्च। एतान् गुणान् सप्त परीक्ष्य देया कन्या बुधैः शेषमचिन्तनीयम्॥</p> <p>ॐ ॐ ॐ</p>
---	---	--	--

<p>श्रीशुभसंवत् २०७७ ग्रहराशिसंचारः सूर्यस्य सञ्चारः वर्षादौ सूर्यस्य रेवत्यां मीनराशौ सञ्चारः- अश्विन्यां मेषे १३ अप्रै. २० २१/०० भरण्यां २७ अप्रै. १२/०३ कृतिकायां ११ मई ६/१२ वृषे १४ मई १७/०५ रोहिण्यां २४/२५ मई ०२/२५ मृगे. ७/८ जून ००/१७ मिथुने १४ जून २३/४० आर्द्रायां २१ जून २३/१७ पुनर्वसौ ५ जुला. २२/५० कर्के १५ जुला. १०/३२ पुष्ये १९ जुला. २२/२३ आश्ले. ०२ अग. २१/१६ मघायां सिंहे १६ अग. १८/५६ पू.फा. ३० अग. १४/५९ उ.फा. १३ सित. ०८/४६ कन्यायां १६ सित. १८/५२ हस्ते २६/२७ सित. ००/१६ चित्रायां १० अक्तू. १३/१७ तुलायां १७ अक्तू. ६/५१ स्वात्यां २३/२४ अक्तू. ००/०१ विशाखायां ७ नव. ०७/५६ वृश्चिके १६ नव. ०६/४० अनुराधायां १९ नव. १४/०० ज्येष्ठायां ०२ दिस. २०२० १८/१८</p>	<p>मूले-धनुषि १५ दिस. २१/१९ पू.षा. २८ दिस. २३/३३ उ.षा. १०/११ जन. २०२१ ०१/३२ मकरे १४ जन. २१ ०८/०४ श्रवणायां २३/२४ जन. ०३/५० धनिष्ठायां ५/६ फर. ०४/१९ कुम्भे १२ फर. २१/०२ शतभिषजि १९ फर. ११/३० पू.भा ४/५ मार्च ००/०१ मीने- १४ मार्च १७/५५ उ.भा. १७/१८ मार्च २/१४ रेवत्यां ३१ मार्च १३/०४ मङ्गलस्य सञ्चारः वर्षादौ भौमस्य मकरराशौ सञ्चारः- कुम्भे ०४ मई २०२० १९/५९ मीने १८ जून २०/१२ मेघे १६ अगस्त २०/४० वृश्चिके ९/१० सित. ०१/१६ मीने ४ अक्तू. ०५/५१ मार्गी १३/१४ नव. ०३/१६ मेघे २४ दिस. ११/४२ वृषे २२ फर. २१ ०५/०२ अतः परम् आवर्षान्तं भौमस्य वृषराशौ सञ्चारः बुधस्य सञ्चारः वर्षादौ बुधस्य कुम्भराशौ सञ्चारः- मीने ७ अप्रै. २०२० १४/१७</p>	<p>मेघे २४/२५ अप्रै. ०२/२७ वृषे ९ मई ०९/३८ मिथुने २४ मई २३/४६ वृश्चिके १८ जून ०९/५३ मार्गी १२ जुला. १३/३० कर्के १/२ अग. ०३/२३ सिंहे १७ अग. ०८/१७ कन्यायां १२ सित. १२/०१ तुलायां २२ सित. १६/४१ वृश्चिके १३/१४ अक्तू. ०६/०२ मार्गी ३ नव. २२/४७ वृश्चिके २८ नव. ०६/५२ धनुषि १७ दिस. १२/०१ मकरे ४/५ जन. २१ ०३/४३ कुम्भे २५ जन. १६/२० वृश्चिके ३० ,, २०/५३ मकरे ४ फर. २३/१४ मार्गी २०/२१ ,, ०५/४८ कुम्भे ११ मार्च १२/२६ मीने ३०/३१ मार्च ००/३४ मेघे १६ अप्रै. २०/५० अतः परं आवर्षान्तं बुधस्य मेषराशौ सञ्चारः । बृहस्पतेः सञ्चारः वर्षादौ बृहस्पतेः धनुराशौ सञ्चारः- मकरे २९ मार्च २० १९/०३ वृश्चिके १४ मई १९/२७</p>	<p>धनुषि ३० जून १६/३७ मार्गी १२/१३ सित. ०५/४८ मकरे २० नव. ०६/२६ वृश्चिके (अस्तमनं) १४/१५ जन. २१ ०६/१८ उदयः १२ फर. १२/२३ कुम्भे ५ अप्रै. १७/५७ अग्रे आवर्षान्तं बृहस्पतेः कुम्भराशौ सञ्चारः । शुक्रस्य सञ्चारः वर्षारम्भे शुक्रस्य मेषराशौ सञ्चारः- वृषे २८ मार्च २०२० १५/३७ वृश्चिके १३ मई १२/२५ वृश्चिके (अस्तमनं) २९ ,, ०८/५५ उदयः ८/९ जून ०१/४४ मार्गी २५ जून १२/०१ मिथुने ३१ जुला./१ अग. ०४/५६ कर्के ३१ अग./१ सित. ०१/५० सिंहे २७/२८ सित. ००/५० कन्यायां २३ अक्तू. १०/३४ तुलायां १६/१७ नव. ००/५० वृश्चिके ११ दिस. ०५/०४ धनुषि ३/४ जन. २०२१ ०४/५१ मकरे २७/२८ जन. ०३/१८ वृश्चिके (अस्तमनं) १३/१४ फर. ०१/०० कुम्भे २०/२१ फर. ०२/१२ मीने १६/१७ मार्च ०२/४९ मेघे १० अप्रैल ०६/१४</p>
--	---	---	---

<p>शने: सञ्चार: आवर्षान्तं शने: मकरराशौ सञ्चार: मकर वक्रौ ११ मई २० ०८/३२ ,, मार्ग २८/२९ सित. ०५/२५ राहो: सञ्चार: वर्षादौ राहो: मिथुनराशौ सञ्चार: वृषे २३ सित. २०२० ०८/२५ केतो: सञ्चार: वर्षादौ केतो: धनुर्राशौ सञ्चार: वृश्चिके २३ सित. २० ०८/२५</p>	<p>अथ समयशुद्धिविवरणम् तत्रादौ गुरुशुद्धि: गुरो: अस्तमनं (पश्चिमे)- पौषशुक्लपक्ष: ०१ गुरुवासरे दिनाङ्क: १४/१५ जन. २०२१ प्रातः ०६/१८ वादने। गुरोरुदय: (पूर्वे)- माघशुक्लपक्ष: ०१ शुक्रवासरे दिनाङ्क: १२ फर. २०२१ दिवा. १२/२३ वादने। शुक्रशुद्धि: शुक्रास्त: (पूर्वे)- आषाढकृष्णपक्ष: ०३ सोमवासर: दिनाङ्क: ०९ जून २० रा. ०१/४४ वादने। शुक्रास्त: (पश्चिमे)- वैशाखशुक्लपक्ष: ०६ गुरुवासरे दिनाङ्क: २९ मई २०२१</p>	<p>ग्रहाणामुदयास्तयोर्दिग्व्यवस्था सूर्यादभ्यधिका: पश्चादस्तं जीवकुजार्कजा: । ऊना: प्रागुदयं यान्ति ज्ञशुक्रौ वक्रिणौ तथा ॥ अर्थात् सूर्य की राशि से जब गुरु-मंगल-शनि आगे होते हैं तब वे पश्चिम में अस्त होते हैं । पुनः आगे बढ़ते हुए जब सूर्य की राश्यादि के पीछे आते हैं तब पूर्व दिशा में उनका अस्तमन होता है । इसी प्रकार वक्रौ बुध और शुक्र के उदयास्त व्यवस्था को समझना चाहिए । ऊना विवस्वत: प्राच्यामस्तं चन्द्रजभार्गवा: । व्रजन्यभ्यधिका: पश्चादुदयं शीघ्रयायिन: ॥ अर्थात् सूर्य की राशि से जब चन्द्र-बुध-शुक्र ऊन अर्थात् पीछे होते हैं तब पूर्व दिशा में उनका अस्तमन तथा ये सभी सूर्य से आगे जाते हैं तो उनका उदय होता है । - सूर्यसिद्धान्ते ९/२-३ अपि च - सूर्यमुक्ता उदीयन्ते शीघ्रश्चार्के द्वितीयगे । समास्तृतीयगे ज्ञेया मन्दा भानौ चतुर्थके ॥ ब्रका पञ्चमषड्भेऽर्के त्वतिवक्रा नगाष्टगे । नवमे दशमे भानौ जायते कुटिला गतिः ॥ द्वादशैकादशे भानौ जायते शीघ्रतां पुनः । अदृश्यतां पुनर्लोपं व्रजन्यर्कयुता ग्रहाः ॥ पञ्चस्वराः- १/३३-३५ सात्त्विकयज्ञस्य लक्षणम्- अफलाकाक्षिभिर्यज्ञो विधिदृष्टो य ईज्यते । यष्टव्यमेवेति मनः समाधाय स सात्त्विकः ॥ राजसिकयज्ञस्य लक्षणम्- अभिसन्धाय तु फलं दम्भार्थमपि चैव यत् । ईज्यते भरतश्रेष्ठ ! तं यज्ञं विद्धिराजसम् ॥ तामसिकयज्ञस्य लक्षणम्- विधिहीनमसृष्टान्नं मन्त्रहीनमदक्षिणम् । श्रद्धाविरहितं यज्ञं तामसं परिचक्षते ॥ ॥ ॐ शम् ॥</p>
<p>जातकजन्मलग्नफलम्- मेषलग्नोत्पन्नजातफलम्- मेषलग्ने समुत्पन्नश्चण्डो मानी सकोपकः । सुधीः स्वजनहन्ता च विक्रमी परवत्सलः ॥ वृषलग्नोत्पन्नजातफलम्- वृषलग्नभवो लोके गुणभक्तः प्रियंवदः । गुणी कृती धनी लुब्धः शूरः सर्वजनप्रियः ॥ मिथुनलग्नोत्पन्नजातफलम्- मिथुनोदयसञ्जातो मानी स्वजनवल्लभः । त्यागी भोगी धनी कामी दीर्घसूत्ररिर्मर्दकः ॥ कर्कलग्नोत्पन्नजातफलम्- कर्कलग्ने समुत्पन्नो भोगी धर्मी जनप्रियः । मिष्टान्नपानभोगी च सुभाग्यः स्वजनप्रियः ॥ सिंहलग्नोत्पन्नजातफलम्- सिंहलग्नोदये जातो भोगी शत्रुविमर्दकः ।</p>	<p>स्वल्पोदरोऽल्पपुत्रश्च सोत्साही रणविक्रमः ॥ कन्यालग्नोत्पन्नजातफलम्- कन्यालग्नभवो बालो नानाशास्त्रविशारदः । सौभाग्यगुणसम्पन्नः सुन्दरः सुरतप्रियः ॥ तुलालग्नोत्पन्नजातफलम्- तुलालग्नोदये जातः सुधी सत्कर्मजीवनः । विद्वान् सर्वकलाभिज्ञो धनाढ्यो नरपूजितः ॥ वृश्चिकलग्नोत्पन्नजातफलम्- वृश्चिकोदयसञ्जातः शौर्यवानतिदुष्टधीः । विज्ञान-ज्ञानसम्पन्नः सुखी सद्भिग्रहः सुधी ॥ धनुलग्नोत्पन्नजातफलम्- धनुर्लग्नोदये जातो नीतिमान्धर्मवान्सुधी । कुलमध्ये प्रधानश्च प्राज्ञः सर्वस्य पोषकः ॥ मकरलग्नोत्पन्नजातफलम्- मकरोदयसञ्जातो नीचकर्मा बहुप्रजः ।</p>	<p>लुब्धोऽलसो विनष्टश्च स्वकार्येषु कृतोद्यमः ॥ कुम्भलग्नोत्पन्नजातफलम्- कुम्भलग्नोदये जातश्चलचित्तोऽतिसौहृदः । परदाररतो नित्यं मृदुकायो महासुखी ॥ मीनलग्नोत्पन्नजातफलम्- मीनलग्नोदये जातो रत्नकाञ्चनपूरितः । अल्पकामोऽतिदौर्बल्यः दीर्घकालविचिन्तकः ॥ ॥ ॐ शम् ॥ शरीरे पञ्चवायवः- प्राणापान समानाख्या व्यानोदानौ च वायवः । नागः कूर्मोऽथ कुकलो देवदत्तो धनञ्जयः ॥ हृदि प्राणः स्थितो नित्यमपानो गुदमण्डले । समानो नाभिदेशे तु उदानः कण्ठमध्यगः ॥ व्यानः सर्वशरीरे तु प्रधानाः पञ्चवायवः । उद्गारे नाग आख्यातः कूर्म उन्मीलने तथा ॥ कृकलः क्षुत्करो ज्ञेयो देवदत्तो विजृम्भणे । न जहाति मृतं वापि सर्वव्यापि धनञ्जयः ॥</p>

श्रीशुभसम्बत् २०७७ शाके १९४२ चैत्रशुक्लपक्षः (दि.२५ मार्च तः ८ अप्रैल २०२० ई. यावत्) सौम्यायनं याम्यगोलः वसन्तर्तुः ।

अं. मा.प्र. वा. ति. घ. प. दि.रा. घ. मि. न. घ. प. दि.रा. घ. मि. यो. घ. प. क. घ. मि. सूर्योदयः सूर्यास्तः दिनमानं चन्द्रचारः विवरणम् (भारतीयस्टैण्डर्डसमये)												
25 ११ बु. १ २८ १५ सा. ५ ०८ रे. ६० ०० अ हो रात्र ब्र. २५ ५२ ब. १७ ०८ ५ ५० ५ ५५ ३० १३	चान्द्रसम्बत्सर २०७७ प्रा., पञ्चांगफलश्रवणं, वासन्तिकनवरात्रारम्भः, A											
26 १२ बु. २ ३४ ३३ सा. ७ ३९ रे. ३ ५४ प्रा. ७ २४ ऐ. २८ १३ बाल. ६ २३ ५ ५० ५ ५५ ३० १३	मेषे.७/२४ पंचकसमाप्तिः-७/२४।											
27 १३ शु. ३ ४० २४ रा. ९ ५९ अ. ११ १८ दि. १० ३२ वै. ३० १२ तै. ८ ४९ ५ ४९ ५ ५६ ३० १८	सौभाग्यसुन्दरीगौरी ३ व्रतं, मत्स्यावतारः ३, मन्वादिः, स.सि.यो. १०/३२ या.।											
28 १४ श. ४ ४५ २९ रा. १२ ०० भ. १७ ५० दि. १२ ५६ वि. ३१ १७ ऋणि. १० ५९ ५ ४८ ५ ५६ ३० २०	वृषे.१९/३१ भद्रा - १०/५९ तः रा. १२/०० या., वैनायकीश्रीगणेश ४ व्रतं, श्रीसूर्यषष्ठी B											
29 १५ र. ५ ४९ ४३ रा. १ ४० कृ. २३ ४७ दि. ३ १८ प्री. ३२ ०९ ब. १२ ५० ५ ४७ ५ ५६ ३० २३	श्रीसूर्यषष्ठीव्रतस्य द्वितीयदिवसः-(खरणा), श्रीरामराज्यमहोत्सवः, कल्पादिः ५C											
30 १६ सो. ६ ५२ ४१ रा. २ ५० रो. २८ २६ सा. ५ ०८ आयु. ३१ ५० कौ. १४ १५ ५ ४६ ५ ५६ ३० २५	श्रीसूर्यषष्ठीव्रतस्य सायंकालिकार्घ्यदानम् (बिहारे), स्कन्दषष्ठीव्रतम्, D											
31 १७ मं. ७ ५४ १२ रा. ३ २६ मृ. ३१ ५० रा. ६ २९ सो. ३० २६ ग. १४ ५० ५ ४५ ५ ५७ ३० ३०	मिथुने.५/४८ भद्रा रा. ३/२६ तः, श्रीसूर्यषष्ठीव्रतस्य प्रातःकालिकार्घ्यदानं, व्रतपारणञ्च E											
अप्रै. १८ बु. ८ ५४ ०४ रा. ३ २२ आ. ३३ २९ रा. ७ ०८ शो. २७ ३७ वि. १५ २४ ५ ४४ ५ ५७ ३० ३३	भद्रा-१५/२४ या., महाष्टमीव्रतं, दुर्गाष्टमी, अशोकाष्टमी, अशोककलिकापानं, F											
02 १९ बु. ९ ५१ ५७ रा. २ ३१ पुन. ३३ २७ रा. ७ ०७ अति. २३ २४ बाल. १४ ५६ ५ ४४ ५ ५७ ३० ३३	कक्रे.१३/०७ श्रीरामनवमीव्रतं, श्रीरामावतारः, दुर्गानवमी, होमादिकम्, स.सि.यो. G											
03 २० शु. १० ४८ ०५ रा. १२ ५७ पु. ३१ ३२ रा. ६ २० सु. १७ ४० तै. १३ ४४ ५ ४३ ५ ५७ ३० ३५	श्रीरामनवमीव्रतपारणम्। H मीने बुधः १४/१७ ।											
04 २१ श. ११ ४२ २५ रा. १० ४० श्ले. २७ ४७ दि. ४ ४९ धृ. १० २७ ऋणि. ११ ४८ ५ ४२ ५ ५८ ३० ४०	सिंहे.१६/४९ भद्रा ११/४८ तः रा. १०/४० या., कामदा ११ व्रतं, श्रीविष्णुदोलोत्सवः।											
05 २२ र. १२ ३५ ०९ सा. ७ ४५ म. २२ ३१ दि. २ ४१ शू. ५२ २५ ब. ९ १२ ५ ४१ ५ ५८ ३० ४३	गोघृतेन ११ व्रतपारणं, वामन १२ व्रतं, श्रीविष्णुदमनकोत्सवः।											
06 २३ सो. १३ २६ ३४ सा. ४ १८ मू.फा. १५ ५५ दि. १२ ०२ वृ. ४२ ०० कौ. ६ ०१ ५ ४० ५ ५८ ३० ४५	कन्या.१७/१७ अनङ्ग १३ व्रतं, प्रदोष १३ व्रतं, महावीरजयन्ती १३।											
07 २४ मं. १४ १७ ०२ दि. १२ २८ रू.फा. ८ ५३ ५९ दि.रा. ९ ०३ १५ धृ. ३१ ०५ ऋणि. १२ २८ ५ ३९ ५ ५९ ३० ५०	भद्रा १२/२८ तः रा.१०/२७ या., श्रीशिवदमनकोत्सवः, व्रताय पूर्णिमा, H											
08 २५ बु. १५ ५३ ५९ दि.रा. ८ ५७ ३८ चि. ५२ ३८ रा. २ ४२ व्या. २० ०५ बाल. १७ २७ ५ ३९ ५ ५९ ३० ५०	तुला.१४/५८ स्नानदानादौ १५, वैशाखस्नानदाननियमाद्यारम्भः, प्रपादानम्।											
A कलशस्थापनं, ध्वजारोपणं, वर्षशपूजा, चन्द्रदर्शनम्। स.सि.यो. अहोरात्रम्। B व्रतारम्भः दिनत्रयं यावत्। वृषे शुक्रः १५/३७। C नागव्रतार्थं ५। मकरे गुरुः १९/३। D स.सि.यो.-अहो.। E रेवत्यामर्कः ६/५५। F भवान्युत्पत्तिः, महानिशापूजा, अन्नपूर्णापरिक्रमा। G अहो. गुरुपुण्ययोगः १९/०७ तः।												
विविधविषयाः- चैत्रशुक्लाष्टम्यामशोककलिकापानमन्त्रः-त्वामशोककराभीष्टं मधुमाससमुद्भवम्। पिबामि शोकसन्तप्तो मामशोकं सदा कुरु ॥ एतत्पानफलं लिङ्गपुराणे- अशोककलिकाहृष्टौ ये पिबन्ति पुनर्वसौ। चैत्रे मासि सिताष्टम्यां न ते शोकमवानुयुः॥ रामनवमीविषये- निर्णयसिन्धौ- चैत्रशुक्ले तु नवमी पुनर्वसुयुता यदि। सैव मध्याह्नयोगेन महापुण्यतमा भवेत्॥ समेषु व्रतेषु व्रतीनां कृते सामान्यो नियमः- भविष्ये- क्षमा सत्यं दया दानं शौचमिन्द्रियनिग्रहः। देवपूजाग्नहवनं सन्तोषस्तेय वर्जनम्॥ सर्वव्रतेष्वयं धर्मः सामान्यो दशधा स्मृतः॥ शिवविष्णुप्रतिमास्पर्शविषये- (विष्णुधर्मोत्तरे) शूद्रो वाऽनुपनीतो वा स्त्रियो वा पतितोऽपि वा। केशवं वा शिवं वापि स्पृष्ट्वा नरकमश्नुते॥ सूर्यग्रहणसमा अमा - अमायाञ्च यदा वारो भवेद् भूमिसुतस्य च। गङ्गायां यदि लभेत कोटिसूर्यग्रहैः समा॥												
नवरात्रारम्भः, वर्षशपूजा- २५ मार्च वृषे शुक्रः- २८ '' मकरे गुरुः- २९ '' श्रीसूर्यषष्ठीव्रतं सायं- ३० '' श्रीसूर्यषष्ठीव्रतं प्रातः- ३१ '' रेवत्यामर्कः - ३१ '' श्रीरामनवमीव्रतं- ०२ अप्रैल कामदा ११ व्रतं- ०४ '' महावीरजयन्ती- ०६ '' मीने बुधः - ०७ ''												
वैवाहिक दिनांकाः मीनार्कदोषः उपनयनदिनांकाः-(विप्राणां केवलम्) मार्चमासे :- २६, ३० मात्रम् । अप्रैलमासे :- ३, ५ मात्रम् ।												
ग्र. सू. चं. मं. बु. वृ. शु. श. रा. के.	२५ मार्च २०२० प्रातः ५/४७											
रा. ११ ११ ९ १० ८ ० ९ २ ८	१ शु. ११ बु. म. ११ शु. ११ बु. म. ११ शु. ११ बु. म.											
अं. १० १७ ०९ १२ २९ २६ ०६ ०९ ०९	२ १२ सु. चं. १० शु. १० सु. चं. १० शु. १० सु. चं.											
क. ४१ २३ ५१ ५७ २३ ४० ०२ ३९ ३९	३ रा. १ गु. के. ६ ८											
वि. ०८ १२ १४ १३ ०६ ५९ ५५ ०१ ०९	४ ५ ६ ७											
गतिः ५९ ७११ ४१ ६१ ८ ५९ ४ ३ ३	चैत्रशुक्लपक्षः १ बुधवासः											
२८ ५८ ४१ ०१ २९ २४ १८ ११ ११	चैत्रशुक्लपक्षः ८ बुधवासः											
नक्षत्रचरणं उ.भा.-३ रेव.-१ उ.भा.-२ शत.-२ उ.भा.-१ कृ.-१ उ.भा.-३ आर्द्र.-१ मू.-३	चैत्रशुक्लपक्षः १ बुधवासः											
ग्र. सू. चं. मं. बु. वृ. शु. श. रा. के.	१ अप्रैल २०२० प्रातः ५/४७											
रा. ११ २ ९ १० ९ १ ९ २ ८	१ शु. ११ बु. म. ११ शु. ११ बु. म. ११ शु. ११ बु. म.											
अं. १७ १२ ०६ २१ ०० ०३ ०६ ०९ ०९	२ १२ सु. चं. १० शु. १० सु. चं. १० शु. १० सु. चं.											
क. ३६ ३३ ४३ १० १८ २३ ३० १६ १६	३ रा. १ गु. के. ६ ८											
वि. २८ ५८ ०६ ०४ ४१ २५ ५२ ४६ ४६	४ ५ ६ ७											
गतिः ५९ ७८५ ४१ ७८ ७ ५५ ०३ ३ ३	चैत्रशुक्लपक्षः ८ बुधवासः											
१३ ५४ ४२ ४० २४ २३ ४० ११ ११	चैत्रशुक्लपक्षः १५ बुधवासः											
नक्षत्रचरणं रेव.-१ आर्द्र.-२ उ.भा.-४ पू.भा.-१ उ.भा.-२ कृ.-३ उ.भा.-३ आर्द्र.-१ मू.-३	चैत्रशुक्लपक्षः १५ बुधवासः											
ग्र. सू. चं. मं. बु. वृ. शु. श. रा. के.	८ अप्रैल २०२० प्रातः ५/४७											
रा. ११ ५ ९ ११ ९ १ ९ २ ८	१ शु. ११ बु. म. ११ शु. ११ बु. म. ११ शु. ११ बु. म.											
अं. २४ २३ ११ ०० ०१ ०९ ०६ ०८ ०८	२ १२ सु. चं. १० शु. १० सु. चं. १० शु. १० सु. चं.											
क. ३० ०६ ३५ ५७ ०७ ३८ ५४ ५४ ५४	३ रा. १ गु. के. ६ ८											
वि. ०९ ५१ ०१ ४४ २१ १२ ४८ ३० ३०	४ ५ ६ ७											
गतिः ५८ ९१६ ४१ १० ६ ५० ३ ३ ३	चैत्रशुक्लपक्षः १५ बुधवासः											
५७ ३६ ४२ ४१ २२ ५२ ०५ ११ ११	चैत्रशुक्लपक्षः १५ बुधवासः											
नक्षत्रचरणं रेव.-३ हस्त.-४ श्रव.-१ पू.भा.-४ उ.भा.-२ कृ.-४ उ.भा.-४ आर्द्र.-१ मू.-३	चैत्रशुक्लपक्षः १५ बुधवासः											

श्रीशुभसम्बत् २०७७ शाके १९४२ वैशाखकृष्णपक्षः (दि.०९ अप्रैल तः २३ अप्रैल २०२० ई. यावत्) सौम्यायनं याम्यगोलः, मेषार्कतः सौम्यगोलः, वसन्तर्तुः ।

अं. मा. प्र. वा. ति. घ. प. दि. रा. घ. मि. न. घ. प. दि. रा. घ. मि. यो. घ. प. क. घ. मि. सूर्योदयः सूर्यास्तः दिनमानः चन्द्रचारः विवरणम् (भारतीयस्टैण्डर्डसमये)
09 २६ बु. २ ४७ ५२ रा. १२ ४७ स्वा. ४५ २८ रा. ११ ४९ ह. १२ १६ तै. १३ ३७ ५ ३८ ५ ५९ ३० ५३
10 २७ शु. ३ ३९ ४६ रा. ०९ ३९ वि. ३९ ४१ रा. ०९ २९ सि. ५० ४८ वणि. ११ ०९ ५ ३७ ५ ५९ ३० ५५ वृश्चि. १६/०४ भद्रा ११/१९ तः रा. २१/३१ या., स.सि.यो. २१/३१ तः ।
11 २८ श. ४ ३३ १८ सा. ०६ ५५ अनु. ३५ ३४ रा. ०७ ५० व्यति. ४३ ४० ब. ८ १३ ५ ३६ ६ ०० ३१ ०० संकष्टीश्रीगणेश ४ व्रतम् ।
12 २९ र. ५ २८ ३८ सा. ०५ ०२ ज्ये. ३३ १७ सा. ०६ ५४ वरी. ३७ ४८ कौ. ५ ५८ ५ ३५ ६ ०० ३१ ०३ धनु. १८/५४ स.सि.यो. १८/५४ तः ।
13 ३० सो. ६ २६ १३ दि. ०४ ०३ मू. ३३ ०७ सा. ०६ ४९ प. ३३ ४० वणि. १६ ०३ ५ ३४ ६ ०० ३१ ०५ भद्रा १६/०३ तः रा. ३/५९ या. ।
14 वैशा. मं. ७ २५ ५६ दि. ०३ ५६ पू.षा. ३५ ०१ सा. ०७ ३४ शि. ३१ २० ब. १५ ५६ ५ ३४ ६ ०० ३१ ०५ मक.रा. १/५६ मेषेऽर्कः २०/१४, श्रीअम्बेडकरजयन्ती ।
15 २ बु. ८ २७ २७ दि. ०४ ३२ उ.षा. ३८ ४२ रा. ०९ ०२ सि. ३० २५ कौ. १६ ३२ ५ ३३ ६ ०१ ३१ १० शीतलाष्टमी, कालाष्टमी, अद्य पर्युषितान्नभक्षणं विहितं ।
16 ३ बु. ९ ३० ४२ सा. ०५ ४९ श्र. ४३ ५५ रा. ११ ०६ सा. ३१ ०४ ग. १७ ४९ ५ ३२ ६ ०१ ३१ १३ कुम्भे १२/२१ पञ्चकाकरम्भः १२/२१ तः ।
17 ४ शु. १० ३५ २७ सा. ०७ ४२ ध. ५० १४ रा. ०१ ३७ शु. ३२ १० वणि. ६ ४६ ५ ३१ ६ ०२ ३१ १८ भद्रा ६/४६ तः १९/४२ या. ।
18 ५ श. ११ ४१ ०७ रा. ०९ ५८ श. ५७ ३५ रा. ०४ ३३ शु. ३४ १५ ब. ८ ५० ५ ३१ ६ ०२ ३१ १८ वरूथिनी ११ व्रतं (सर्वे), श्रीवल्लभाचार्यजयं ।
19 ६ र. १२ ४७ २१ रा. १२ २६ पू.षा. ६० ०० अ हो रात्रि ब्र. ३६ ३५ कौ. ११ १२ ५ ३० ६ ०२ ३१ २० मीने रा १२/४६ कुशोदकेन ११ व्रतपारणं ।
20 ७ सो. १३ ५३ ५० रा. ०३ ०१ पू.षा. ०५ ०२ प्रा. ०७ ३० ऐं. ३९ ०८ ग. १३ ४४ ५ २९ ६ ०२ ३१ २३ भद्रा ३/०१ तः, प्रदोष १३ व्रतं ।
21 ८ मं. १४ ५९ ३२ रा. ०४ १८ उ.षा. १२ ५० दि. १० ३७ वै. ४१ ३४ वि. १५ ४० ५ २९ ६ ०३ ३१ २५ भद्रा १५/४० या., मासशिवरात्रि १४ व्रतं, स.सि.यो. १०/३७ या. ।
22 ९ बु. ३० ६० ०० अ हो रात्रि रे. २० १३ दि. ०१ ३३ वि. ४३ ४३ चतु. १८ २९ ५ २८ ६ ०३ ३१ २८ मेषे १३/३३ पञ्चकसमा. १३/३३ या०, श्राद्धादौ ३० ।
23 १० बु. ३० ०८ ०१ दि. ०८ ३९ अ. २७ १५ दि. ०४ २१ प्री. ४५ २२ ना. ८ ३९ ५ २७ ६ ०३ ३१ ३० स्नानदानादौ ३०, शुभवारान्विते दर्शे सुभिक्षञ्च प्रजासुखम्, स.सि.यो. १६/२१ या. ।

Z मधुसूदनपूजनम् । अपि जन्मसहस्रोत्थं पापं दहति दारुणम् ॥ वैशाखे दानवस्तूनि- (स्कन्धे)- प्रपा कार्या च वैशाखे देवे देया गलान्तिका । उपानद् व्यजनं छत्रं सूक्ष्मवासांसि चन्दनम् । जलपात्राणि देयानि तथा पूपगृहाणि च । ददाति यो हि मेषादौ सक्तुनम्बुधटान्वितान् । पितृनुदिश्य विप्रेभ्यः सर्वपापैः प्रमुच्यते । वैशाखे त्याज्य-वस्तूनि- कांस्यं माषं मसूरान्नं चणकं कोद्रवन्तथा । शाकं मधु परान्नञ्च पुनर्भोजनमैथुनम् ॥ प्रदोषनिर्णयः- प्रदोषव्यापिनी नक्ते तिथिव्याप्तिदिनद्वये । अव्याप्तिर्वाधवांशेन व्याप्तिः स्यात् सर्वथोत्तराः ॥ (कालमाधवे) ॥

मेघेऽर्कः- १४ अप्रैल अम्बेडकरजयन्ती- ” वरूथिनी ११व्रतं- १८ अप्रैल	वैवाहिक दिनांकाः अप्रैलमासे- २० मात्रम् ।
	उपनयनदिनांकाः- सन्मुहूर्ताभावः ।

ग्र. सू. चं. मं. बु. वृ. शु. श. रा. के.	१५ अप्रैल २०२० प्रातः ५/४७	विविधविषयाः	२२ अप्रैल २०२० प्रातः ५/४७	ग्र. सू. चं. मं. बु. वृ. शु. श. रा. के.
रा. ० ९ ९ ११ ९ १ ९ २ ८	२ शु. १२ बु.	वैशाखमासकृत्यम्- (पाद्रे) तुलसीकृष्णगौराख्या तथाभ्यर्च्यमधुद्विषम् । विशेषेण तु वैशाखे नरो नारायणो भवेत् ॥ माधवं सकलं मासं तुलस्या योऽर्चयेन्नरः । त्रिसन्ध्यं मधुहन्तारं नास्ति तस्य पुनर्भवः ॥ अपि च- प्रातः स्नात्वा विधानेन माधवे माधवप्रियम् । योऽश्वत्थमूलमासिञ्चेत्तोयेन बहुना सदा ॥ कुर्यात्प्रदक्षिणं तं तु सर्वदेवमयं ततः । पितृदेवमनुष्यांश्च तर्पयेत् स चराचरम् ॥ योऽश्वत्थमर्चयेद्देवं उदकेन समन्ततः । कुलानामयुतं तेन तारितं स्यान्न संशयः ॥ एकभुक्तमथो नक्तमयाचितमतन्द्रितः । माधवे मासि यः कुर्यात्लभते सर्वमीप्सितम् ॥ वैशाखे विधिना स्नानं देवनद्यादिके बहिः । हविष्यं ब्रह्मचर्यञ्च भूशय्यानियमस्थितिः । व्रतं दानं दमो देवि ! Z	२ शु. १२ चं. बु. १ सु. ११ १० मं. गु. श. ४ ७ ६ ८	रा. ० ११ ९ ११ ९ ०१ ९ २ ८
अं. ०१ ०२ १६ १२ ०१ १५ ०७ ०८ ०८	३ रा. १ सु. ११		३ रा. १ सु. ११	अं. ०८ २६ २१ २४ ०२ २० ०७ ०८ ०८
क. २२ ०० २६ ०५ ४८ १७ १४ ३२ ३२	४ चं. मं. गु. श. ५ ७ ६ ८		४ चं. मं. गु. श. ५ ७ ६ ८	क. १२ १५ १८ ३२ २१ ११ २९ ०९ ०९
वि. १० ३८ ४७ ५६ ३३ ३९ १९ १५ १५	५ ७ ६ ८		५ ७ ६ ८	वि. ३४ ५२ ०७ ०८ ४४ २५ ४० ५९ ५९
गतिः ५८ ७४८ ४१ १०१ ०५ ४५ ०२ ३ ३	६ ७ ६ ८		६ ७ ६ ८	गतिः ५८ ७१५ ४१ ११३ ०१ ३७ ०१ ०३ ०३
नक्षत्रचरणं ४३ ५२ ३९ ४७ १४ ०३ २७ ११ ११	७ ७ ६ ८		७ ७ ६ ८	नक्षत्र चरणं ३० ३३ ३४ ०६ ०४ २९ ४८ ११ ११
अश्वि-१ उ.षा.-२ श्रव.-२ उ.षा.-२ उ.षा.-२ गतिः-२ उ.षा.-४ आर्द्रा-२ मं.-३	वैशाखकृष्ण ८ बुधवासः		वैशाखकृष्ण ३० बुधवासः	अश्वि-३ रेव.-३ श्रव.-४ रेव.-३ उ.षा.-२ रेहि.-४ उ.षा.-४ आर्द्रा-१ मूल.-३

(श्रीजगन्नाथपञ्चाङ्गम्, संवत्-२०७७ / पृ.सं. ३७)

श्रीशुभसम्बत् २०७७ शाके १९४२ वैशाखशुक्लपक्षः (दि. २४ अप्रैल तः ७ मई २०२० ई. यावत्) सौम्यगोलायनेऽर्कः, वसन्तर्तुः।

अं. मा. प्र. वा. ति. घ. प. दि. रा. घ. मि. न. घ. प. दि. रा. घ. मि. यो. घ. प. क. घ. मि. सूर्योदयः सूर्यास्तः दिनमानः चन्द्रचारः विवरणम् (भारतीयस्टैण्डर्डसमये)
24 ११ शु. १ ११ १५ दि. १ ५६ भ. ३३ ३८ सा. ६ ५३ आयु. ४६ ३० ब. १ ५६ ५ २६ ६ ०३ ३१ ३३ वृषे-रा.१/२५ चन्द्रदर्शनम्, मेघे बुधः रा.२/२७।
25 १२ श. २ १५ ४२ दि. ११ ४२ कृ. ३९ ०४ रा. ९ ०३ सौ. ४७ ०९ कौ. ११ ४२ ५ २५ ६ ०४ ३१ ३८ परशुरामजयन्ती ०३ (प्रदोषव्यापिनी), स.सि.यो. २१/०३ तः।
26 १३ र. ३ १९ १६ दि. १ ०७ रो. ४३ ३६ रा. १० ५२ शो. ४६ ३७ ग. १३ ०७ ५ २५ ६ ०४ ३१ ३८ भद्रा रा.१/३९ तः, अक्षयतृतीया, चन्दनयात्रा बदरीकेदारयात्रारम्भः, सरत्नगर्भ A
27 १४ सो. ४ २१ ५६ दि. २ १० मृग. ४७ ०३ रा. १२ १३ अति. ४५ ३५ वि. १४ १० ५ २४ ६ ०४ ३१ ४० मिथुने-११/३२ भद्रा १४/१०या., भरण्यामर्कः १२/०३, स.सि.यो.१२/१३या.।
28 १५ मं. ५ २३ १४ दि. २ ४२ आ. ४९ २७ रा. १ ११ सु. ४० ३७ बा. १४ ४२ ५ २४ ६ ०५ ३१ ४३ आद्यजगद्गुरुशङ्कराचार्यजय. ५।
29 १६ बु. ६ २३ २८ दि. २ ४६ पुन. ५० ३४ रा. १ ३७ धृ. ४० ३२ तै. १४ ४६ ५ २३ ६ ०५ ३१ ४५ कर्के-१९/३० श्रीरामानुजाचार्यजयन्ती ६।
30 १७ बृ. ७ २२ ११ दि. २ १५ पु. ५२ १५ रा. २ १७ शू. ३६ ०९ वणि. १४ १५ ५ २३ ६ ०६ ३१ ४८ भद्रा १४/१५ तः रा. १/४५ या., गङ्गा ७, गङ्गोत्पत्तिः, गुरुपुण्ययोग ०२/१७ या.।
मई १८ शु. ८ १९ ४१ दि. १ १४ श्ले. ४८ २५ रा. १२ ४४ गं. ३० ४३ ब. १३ १४ ५ २२ ६ ०६ ३१ ५० सिंहे रा.२/४४ श्रमदिवसः, श्रीबगलामुखीजय, दुर्गाष्टमी।
२ १९ श. ९ १५ ३४ दि. ११ ३५ म. ४५ २१ रा. ११ २९ वृ. २४ ०८ कौ. ११ ३५ ५ २१ ६ ०६ ३१ ५३ भद्रा २०/०४ तः, श्रीसीतानवमी, जानकीजय.।
३ २० र. १० १० ०९ दि. १ २५ मू.फा. ४० ७ रा. ९ २४ धृ. १६ २६ ग. ९ २५ ५ २१ ६ ०६ ३१ ५३ कन्या रा.२/५४ भद्रा ०६/४२ या.स.सि.यो. २१/२४ तः।
४ २१ सो. ११ ०३ २४ रा. ६ ३२ उ.फा. ३५ १० सा. ७ २४ व्या. ७ ४६ २७ ब. १७ १० ५ २० ६ ०७ ३१ ५८ मोहिनी ११ व्रतं, (सर्वे), परशुरामद्वादशी (पूर्वविद्धा), कुम्भे भौमः १९/५९।
५ २२ मं. १३ ४६ २६ रा. ११ ५४ ह. २८ २७ सा. ४ ४३ व. ५८ ०१ कौ. १३ ४६ ५ २० ६ ०७ ३१ ५८ कुशोदकेन ११ व्रतपारणं, भौमप्रदोषव्रतं (ऋणमुक्तये)।
६ २३ बु. १४ ३७ १२ रा. ८ १२ चि. २१ २४ दि. १ ५३ सि. ३७ ३५ ग. १० ०३ ५ १९ ६ ०७ ३२ ०० भद्रा २०/१२तः, श्रीनरसिंहावतारः।
७ २४ बृ. १५ २७ ५८ दि. ४ ३० स्वा. १४ ११ दि. १० ५९ व्य. २७ ३५ वि. ६ २१ ५ १९ ६ ०८ ३२ ०३ वृश्चि.रा.३/०० भद्रा- ६/२१ या., टैगोरजय. (७ मई), स्नानदान-व्रतादौ १५, कर्म/बुद्धजयन्ती, B

A कृष्णान्ददानम्, वैनायकी श्रीगणेश ४ व्रतम्। B चन्दनपूर्णमा, वैशाखव्रतनियमादि समा।

Z एव ग्राह्या इति ।। एषा पूर्वाह्नव्यापिनी एव ग्राह्या । दिनद्वयेऽपि तद्व्याप्तौ परैव-इति निर्णयसिन्धुः ।। इदमेव तृतीयापरशुरामजयन्ती प्रदोषव्यापिनी ग्राह्या ।। वैशाखशुक्लसप्तम्यां गङ्गोत्पत्तिः । तद्यथा- वैशाखशुक्ल सप्तम्यां जहनुना जाह्नवी पुरा । क्रोधात् पीता पुनस्त्यक्ता कर्णरश्नात् दक्षिणात् ।। तां तत्र पूजयेद्देवीं गङ्गां गगनमेखलामिति ।।। सा मध्याह्नव्यापिनी ग्राह्या ।। श्रीनृसिंह १४ प्रदोषव्यापिनीग्राह्या ।।

मेघे बुधः - २४ अप्रैल	वैवाहिक दिनांका :
अक्षयतृतीया- २५ "	अप्रैलमासे- २५, २६, २७ मात्रम् ।
भरण्यामर्कः - २७ "	मईमासे- १, २, ३, ४, ५ मात्रम् ।
श्रीशंकराचार्यजय- २८ "	
श्रीरामानुजाचार्यजय- २९ "	उपनयनदिनांका:
गङ्गोत्पत्तिः- ३० "	अप्रैलमासे- २५ मात्रम् ।
सीतानवमी:- ०२ मई	मईमासे- ३, ४ मात्रम् ।
कुम्भे भौमः - ०४ "	
मोहिनीएकादशी- " "	
कूर्मजयन्ती -	

ग्र. सू. चं. मं. बु. बृ. शु. श. रा. के.	२९ अप्रैल २०२० प्रातः ५/४७	वैशाखशुक्लतृतीयां परशुरामार्घ्यदानमन्त्रः- जामदग्न्या! महावीर! क्षत्रियान्तकर ! प्रभो ! । गृहाणार्घ्यं मया दत्तं कृपया परमेश्वर ! ।। वैशाख-शुक्लनवम्यां जानकीव्रतम्- वैशाखस्य सिते पक्षे नवम्यां सोमवासरे । प्रादुर्बभूव लोकानां हिताय जनकात्मजा ।। वैशाखशुक्ल ३कृत्यम् (भविष्ये)- वैशाखे मासे वा पुण्या तृतीया शुक्लपक्षजा । अनन्तफलदा सा तु स्नानदानादिकर्मसु । यत्किञ्चिद्दीयते दानं स्वल्पं वा यदि वा बहु । तत्सर्व-मक्षयं यस्मात्तेनेयमक्षया स्मृता ।। अक्षयतृतीया निर्णयविषये- वैशाखे शुक्लपक्षे तु तृतीया रोहिणीयुता । दुर्लभा बुधवारेण सोमेनापि युता तथा ।। रोहिणीबुधयुक्तापि पूर्वविद्धाविवर्जिता । तृतीया पूर्वाह्नव्यापिनी Z	६ मई २०२० प्रातः ५/४७	ग्र. सू. चं. मं. बु. बृ. शु. श. रा. के.
रा. ० २ ९ ० ९ १ ९ २ ८	२ शु. १२	वैशाखशुक्ल ६ बुधवासरः	३ रा. १ बु. सु.	रा. ० ६ १० ० ९ ०१ ९ २ ८
अं. १५ २२ २६ ०८ ०२ २४ ०७ ०७ ०७	३ चं. ग. १ सु. बु. ११		४ रा. १ बु. सु. १२	अं. २१ ०१ ०० २३ ०३ २६ ०७ ०७ ०७
क. ५९ १६ ०८ १७ ४६ ०५ ४० ४७ ४७	४ १० मं. गु. श. १०		५ रा. १ बु. सु. १३	क. ४८ ३४ ५८ ०८ ०२ ४२ ४६ २५ २५
वि. ४३ ४३ ४१ २५ ४८ ४० १४ ४४ ४४	५ ६ ७ ८ ९ १० ११ १२ १३		६ रा. १ बु. सु. १४	वि. ५० ५१ ०८ ५० २० ४८ ०३ २९ २९
गतिः ५८ ७८ ७४ ४१ १२ ४ ३७ ०१ ०३ ३	६ ७ ८ ९ १० ११ १२ १३ १४		७ रा. १ बु. सु. १५	गतिः ५८ १०४ ४१ १३० ०१ १४ ०० ०३ ३
नक्षत्रचरणं १७ ३४ २६ ०० ४९ ३८ ०७ ११ ११	७ ८ ९ १० ११ १२ १३ १४ १५		८ रा. १ बु. सु. १६	नक्षत्रचरणं ०५ १८ १४ ११ ३२ ५९ २६ ११ ११
भर.-१ पुन.-१ धनि.-१ अश्वि.-३ उ.षा.-२ मृग.-१ उ.षा.-४ आर्द्र.-१ म.-३	८ ९ १० ११ १२ १३ १४ १५ १६		९ रा. १ बु. सु. १७	भर.-३ वि.-३ धनि.-३ भर.-३ उ.षा.-२ मृग.-२ उ.षा.-४ आर्द्र.-१ म.-३

श्रीशुभसम्बत् २०७७ शाके १९४२ ज्येष्ठकृष्णपक्षः (दि.०८ मई तः २२ मई २०२० ई. यावत्) सौम्यगोलायनेऽर्कः, वसन्तर्तुः, वृषार्कतः ग्रीष्मर्तुः।

अं. मा. प्र.	वा. ति.	घ. प. दि. रा.	घ. मि. न.	घ. प. दि. रा.	घ. मि. यो.	घ. प. क. घ. मि.	सूर्योदयः	सूर्यास्तः	दिनमानः	चन्द्रचारः	विवरणम् (भारतीयस्टैण्डर्डसमये)
08	२५ शु.	१ १९ १९ दि.	१ ०२ वि.	७ ३७ दि.	८ २१ वरी.	१७ ५० कौ.	१३ ०२ ५ १८ ६ ०८ ३२ ०५				ज्येष्ठमासारम्भः, स.सि.यो.०८/२१ तः।
09	२६ श.	२ ११ ४५ दि.	१० ०० अनु.	५ ५८ ०२ रा.	५ ५६ ३१ रा.	५ ५६ ३१ रा.	१ २६ ग.	१० ०० ५ १८ ६ ०९ ३२ ०८	धनु रा.४/३१	भद्रा २०/४८ तः, वृषे बुधः ९/३८।	
10	२७ र.	३ ५ ४७ प्रा.	७ ३६ मू.	५६ ०१ रा.	३ ४१ शि.	५ ५८ ३५ वि.	७ ३६ ५ १७ ६ ०९ ३२ १०				भद्रा ७/३६ या. संकष्टीश्रीगणेशचतुर्थीव्रतं।
11	२८ सो.	४ ५९ ५२ रा.	५ १४ मू.षा.	५५ ४० रा.	३ ३३ सा.	५२ ४२ कौ.	१७ ३६ ५ १७ ६ ०९ ३२ १०				कृतिकायामर्कः ६/१२, स.सि.यो. रा. ०३/४१ या.।
12	२९ मं.	६ ६० ०० अ.	हो रात्र	उ.षा. ५७ ४२ रा.	४ २१ शु.	५० २५ ग.	१७ १७ ५ १६ ६ १० ३२ १५	मकरे-९/४५			
13	३० बु.	६ ०० ०८ प्रा.	५ १९ श्र.	६० ०० अ.	हो रात्र	शु. ४९ ५९ वणि.	५ १९ ५ १६ ६ १० ३२ १५				भद्रा प्रा. ५/१९ तः १७/४७ या.।
14	ज्ये. बु.	७ २ २९ प्रा.	६ १५ श्र.	१ ४६ प्रा.	५ ५७ ब्र.	५० २६ ब.	६ १५ ५ १५ ६ १० ३२ १८	कुम्भे-१९/०८			पञ्चकारम्भः १९/८ तः, वृषे सूर्यः १७/०५।
15	२ शु.	८ ६ ३८ प्रा.	७ ५४ ध.	७ ३९ दि.	८ १९ ऐ.	५२ ०८ कौ.	७ ५४ ५ १५ ६ ११ ३२ २०				कालाष्टमी, पर्युषितान्नपानादिकं विहितं, भऊरी श्रीक्षेत्रे (पुण्याम्)।
16	३ श.	९ ११ ५८ दि.	१० ०२ शत.	१४ ३८ दि.	११ ०६ वै.	५४ १७ ग.	१० ०२ ५ १५ ६ ११ ३२ २०				भद्रा २३/१५ तः।
17	४ र.	१० १८ ०३ दि.	१२ २७ मू.षा.	२१ ५६ दि.	२ ०० वि.	५६ ५४ वि.	१२ २७ ५ १४ ६ १२ ३२ २५	मीने-७/१६			भद्रा १२/२४ या., स.सि.यो. १४/०० तः।
18	५ सो.	११ २४ ३० दि.	३ ०२ उ.षा.	२९ २५ दि.	५ ०० प्री.	५९ ३१ बाल.	१५ ०२ ५ १४ ६ १२ ३२ २५				अचला ११ व्रतं।
19	६ मं.	१२ ३० ३५ सा.	५ २८ रे.	३७ ०९ रा.	८ ०६ आयु.	६० ०० तै.	१७ २८ ५ १४ ६ १२ ३२ २५	मेघे-२०/०६			पञ्चकसमाप्तिः २०/०६तः, तिलेन एकादशीव्रतपारणं भौमप्रदोष १२ व्रतं, A
20	७ बु.	१३ ३६ १८ सा.	७ ४४ अ.	४४ ०५ रा.	१० ५१ आयु.	१ ३१ वणि.	१९ ४४ ५ १३ ६ १३ ३२ ३०				भद्रा १९/४४ तः वटसावित्रीव्रतारम्भः (दिनत्रयं यावत्)।
21	८ बु.	१४ ४१ ०६ रा.	९ ३९ भ.	५० ०७ रा.	१ १६ सौ.	३ २१ वि.	८ ४२ ५ १३ ६ १३ ३२ ३०				भद्रा ८/४२ या., वटसावित्रीव्रतस्य द्वितीयदिवसः।
22	९ शु.	३० ४४ ४९ रा.	११ ०९ क.	५५ ०९ रा.	३ १७ शो.	४ १० चतु.	१० २४ ५ १३ ६ १४ ३२ ३३	वृषे-७/४६			स्नानदान-श्राद्धादौ अमा., वटसावित्रीव्रतं स्त्रीणाम्।

A स.सि.यो.२०/०६ तः।

Z तनोति हिबुके मानक्षयं यच्छति। दैन्यं पञ्चमगःकरोति रिपुहा षष्ठोऽर्थहा सप्तमे, पीडामष्टमगः करोति पुरुषे कान्तिक्षयं धर्मगः॥१॥ कर्मसिद्धि जनकस्तु कर्मगो वित्तलाभकृदथायसंस्थितः। द्रव्यनाशजनितां महापदं यच्छति व्ययगतो दिवाकरः॥२॥ मिथुनसंक्रान्तौ पुण्यकालविषये निर्णयसिन्धौ- मिथुनसंक्रान्तौ पराः षोडशघटिकाः पुण्यकालः रात्रौ तु प्रागेवोक्तम्। वृष्टिविचारः-चन्द्रः सूर्यक्षगे वृष्टिः सूर्यः चन्द्रक्षगे सति। उभौ चन्द्रक्षगौ स्यातां स्वल्प-वृष्टिस्तदा भवेत्॥ तावेव यदि सूर्यक्षे तदा वृष्टिर्न जायते ॥ सूर्यनक्षत्राणि- रोहिणी मृगशिरा-पूर्वोत्तर-फाल्गुनी-हस्त-चित्रा-स्वाती-विशाखाऽनुराधा ज्येष्ठा-मूल-शतभिषोत्तराभाद्रपदानीति त्रयोदशक्षाणि, शेषाणि चान्द्रनक्षत्राणि ज्ञेयानि ॥

वृषे बुधः - ०८ मई
कृतिकायामर्कः - १०''
वृषे सूर्यः - १४''
अचला ११ व्रतं- १८''
वटसावित्रीव्रतारम्भः- २०''
वटसावित्रीव्रतं- २२''

वैवाहिक दिनांकाः
मईमासे-८,१०,१२,१७,१८,१९ मात्रम्।
उपनयनदिनांकाः
मईमासे- ११ मात्रम्।

ग्र.	सू.	चं.	मं.	बु.	बृ.	शु.	श.	रा.	के.	१३ मई २०२० प्रातः ५/४७	विविधविषयाः-	२० मई २०२० प्रातः ५/४७	ग्र.	सू.	चं.	मं.	बु.	बृ.	शु.	श.	रा.	के.
रा.	०	९	१०	१	९	१	९	२	८	<div>३ रा. १ सू. २ बु. शु. १२ ५ ११ मं. १० गु. श. १ के.</div>	एकादश्यां विशेषः-अष्टवर्षाधिको मर्त्यो ह्यशीतैर्न्यूनवत्सरैः। एकादश्या-मुपवसेत् पक्षयोरुभयोरपि। पत्यौ जीवति या नारी उपोष्य व्रतमाचरेत्। आयुष्यं हरते भर्तुर्नरकं चैव गच्छति। किन्तु कामं भर्तुर्नुजया व्रतो पवासादीनारभेत्। सौभाग्यसमृद्धये अमायां वटसावित्रीव्रतं कार्यम् तद्यथा-अमायाञ्च तथा ज्येष्ठे वटमूले महासती। त्रिरात्रोपोषिता नारी विधिनानेन पूजयेत्। सावित्रीप्रतिमां कुर्यात् सौवर्णीं वापि मृन्मयीम्। सार्धं सत्यवती साध्वी फलनैवेद्यदीपकैः। हरिद्रा-कटिसूत्रैश्च शुभैः कुङ्कुमकेसरैः। सावित्र्याख्यानकञ्चापि वाचयेद् द्विजसत्तमैः। अथ गोचरे रविफलम्- स्थानं जन्मनि नाशयेदिनकरः कुर्याद् द्वितीये भयं, दुश्चिक्ये श्रियमा Z	<div>३ रा. १ चं. २ सू. बु. शु. १२ ५ ११ मं. १० गु. श. १ के.</div>	रा.	१	०	१०	१	९	१	९	२	८
अं.	२८	१०	०५	०८	०३	२७	०७	०७	०७				अं.	०५	०४	१०	२१	०३	२६	०७	०६	०६
क.	३४	२७	४५	११	०९	४२	४७	०३	०३				क.	१९	५४	३१	५६	०६	४८	४३	४०	४०
वि.	५२	५०	५९	०८	०५	४३	०४	१३	१३				वि.	३९	४७	४३	१८	३२	४२	१९	५८	५८
गतिः	५७	७५	४०	१२	००	००	००	०३	३	ज्येष्ठकृष्ण ७ बुधवासरः		ज्येष्ठकृष्ण १३ बुधवासरः	गतिः	५७	७२	४०	१०	१	१७	०	३	३
नक्षत्रं चरणं	५४	३०	५८	३३	१२	२९	१५	११	११				नक्षत्रं चरणं	४४	३७	३७	३०	०७	२१	५५	११	११
कृति-१	श्रव-१	धनि-४	कृति-४	उ.षा-२	मृग-२	उ.षा-४	आर्द्रा-१	मूल-३					कृति-३	अश्वि-२	शत-२	रोहि-४	उ.षा-२	मृग-२	उ.षा-४	आर्द्रा-१	मूल-३	

(श्रीजगन्नाथपञ्चाङ्गम्, संवत्-२०७७ / पृ.सं. 39)

श्रीशुभसम्बत् २०७७ शाके १९४२ ज्येष्ठशुक्लपक्षः (दि.२३ मई तः ५ जून २०२० ई. यावत्) सौम्यगोलायनेऽर्कः, ग्रीष्मर्तुः ।

अं. मा. प्र.	वा. ति.	घ. प.	दि. रा.	घं. मि.	न. घ.	प. दि. रा.	घं. मि.	यो. घ.	प. क.	घं. मि.	सुर्योदयः	सूर्यास्तः	दिनमानं	चन्द्रचारः	विवरणम् (भारतीयस्टेण्डर्डसमये)	
23	१०	श.	१	४७	२२	रा.	१२	१०	रो.	५९	०४	रा.	४	५१	अति. ४ १५ किं. ११ ४० ५ १३ ६ १४ ३२ ३३	करबीरश्रवतं, दशाश्वमेधे १० दिनात्मकं गङ्गास्नानं, स.सि.यो. रा. ०४/५१ या. ।
24	११	र.	२	४८	५७	रा.	१२	४७	मृ.	६०	००	अ	हो	रात्र	सु. ३ २४ बाल १२ २९ ५ १२ ६ १४ ३२ ३३	मिथु-१७/२५ चन्द्रदर्शनं, रोहिण्यामर्कः रा.२/२५, मिथुने बुधः २३/४६ ।
25	१२	सो.	३	४९	१८	रा.	१२	५५	मृ.	१	५८	प्रा.	५	५९	धृ. १ ५९ ४६ १४ तै. १२ ५१ ५ १२ ६ १४ ३२ ३५	रम्भा ३ व्रतं (प्रदोषे) महाराणाप्रतापजय. ३, स.सि.यो. प्रा.०५/५९ या. ।
26	१३	मं.	४	४८	४६	रा.	१२	४२	आ.	३	४१	प्रा.	६	४०	गं. ५५ ५७ वणि १२ ४८ ५ १२ ६ १५ ३२ ३५	कर्के रा.१२/५६ भद्रा १२/४८ तः १२/४२ या., वैनायकीश्रीगणेशचतुर्थीव्रतं, उमावतारः ४ ।
27	१४	बु.	५	४७	०८	रा.	१२	०३	पुन.	४	३३	प्रा.	७	०१	वृ. ५२ ०२ ब. १२ २२ ५ १२ ६ १६ ३२ ४०	
28	१५	बृ.	६	४४	३३	रा.	११	०१	पु.	४	३०	प्रा.	७	००	धृ. ४७ १० कौ. ११ ३२ ५ १२ ६ १६ ३२ ४०	स्कन्दषष्ठीव्रतं, श्रीशीतलाषष्ठी(उत्कले), गुरुपुण्ययोगः, विन्ध्यवासिनीपूजा,A
29	१६	शु.	७	४१	०९	रा.	०९	४०	आ.	३	२०	प्रा.	६	३२	व्या. ४१ ३३ ग. १० २० ५ १२ ६ १६ ३२ ४०	सिंहे.०६/३२ भद्रा २१/४० तः, भानुसप्तमी, शुक्रास्तः (पश्चिमे) ०८/५५ ।
30	१७	श.	८	३६	५६	सा.	०७	५७	म.	०१ ५८ ३६ ३६ ५८ ३६ ३७ ४१	ह. ३५ १७ वि. ८ ४८ ५ ११ ६ १७ ३२ ४५			भद्रा ०८/४८ या., दुर्गाष्टमी, धूमावतीजयन्ती, स.सि.यो. अहोरात्रम् ।		
31	१८	र.	९	३१	३७	सा.	०५	५०	उ.फा	५४	५०	रा.	३	०७	व. २८ १८ बाल ६ ५३ ५ ११ ६ १७ ३२ ४५	कन्या.१०/१४
जून १९	सो.	१०	२५	३३	दि.	०३	२४	ह.	५०	२०	रा.	१	१९	सि.	२० ३२ ग. १५ २४ ५ ११ ६ १७ ३२ ४५	भद्रा रा. १/५६ तः, गंगादशहरा, गंगावतरणम्, श्रीरामेश्वरप्रतिष्ठादिनम् ।
02	२०	मं.	११	१८	१२	दि.	१२	२८	चि.	४५	०३	रा.	११	१२	व्यति. १२ १५ वि. १२ २८ ५ ११ ६ १८ ३२ ४८	तुला.१४/२२ भद्रा रा. १२/२८ या., निर्जला/भीमसेनी ११ व्रतं ।
03	२१	बु.	१२	११	०६	दि.	०९	३७	स्वा.	३९	२१	रा.	८	५५	व. ३ ५४ २५ बाल ९ ३७ ५ ११ ६ १८ ३२ ४८	तिलेन११व्रतपारणं, चम्पक १२व्रतं, प्रदोष १२ व्रतं, दाक्षिणात्यानां B
04	२२	बृ.	१३	०३ ५५ ३३	१७ ३३	प्रा. ६ ३० २४	वि. ३३ ३६	सा. ६ ३७	शि. ४५ ३३	तै. ६ ३० ५ ११ ६ १९ ३२ ५०					वृश्चिके.१३/११ भद्रा रा.३/२४ तः, वटसावित्रीव्रतस्य द्वितीयदिवसः, स.सि.यो. १८/३७ तः ।	
05	२३	शु.	१५	४८	२७	रा.	१२	३४	अनु.	२८	२०	दि.	४	३१	सि. ३७ ११ वि. १३ ५९ ५ ११ ६ १९ ३२ ५०	भद्रा १३/५९ या., स्नानदानव्रतादौ १५, कबीरजयन्ती, स.सि.यो. १६/३१ या. ।

A गुरुपुण्ययोग प्रा. ०७/०० या. । B वटसावित्रीव्रतं दिनत्रयं यावत् ।

Z यस्मात् तस्माद् दशहरा स्मृता । दशहरायां एतान् श्लोकान् पठित्वा स्नानं कुर्यादिति । दिनानुरोधेन क्षौरकर्मफलम्- आयुः क्षयं प्रकुरुते दिनकृद्दिने च दोषापतेरपि सुखानि च दीर्घमायुः । पृथ्वीसुतस्य च सुरैरपि रक्षितानां क्षौरं करोति निधनं न चिरन्तराणाम् । आरोग्यमिन्दुजदिने चिरजीवितश्च जीवस्य जीवितमिति प्रबलं बलञ्च । नानाविधं विषयभोगसुखं सितस्य मन्दस्य मुण्डनविधौ विभवप्रणाशः । सर्वौषधिः- मुरा मांसी वचा कुष्ठं शैलेयं रजनीद्वयम् । शुण्ठी चम्पकमुस्तञ्च सर्वौषधिगणः स्मृतः ।

रोहिण्यामर्कः-	२४ मई	वैवाहिक दिनांका :
मिथुने बुधः-	" "	मईमासे- २३, २४ मात्रम् ।
गंगादशहरा-	०१ जून	
निर्जला११व्रतं-	०२ "	शुक्रास्तः (पश्चिमे) - २९ मई २०२० तः
वटसावित्रीव्रतारम्भः-	०३ "	
कबीरजयन्ती-	०५ "	उपनयनदिनांकाः मईमासे- २५ मात्रम् ।

ग्र.	सू.	चं.	मं.	बु.	बृ.	शु.	श.	रा.	के.	२७ मई २०२० प्रातः ५/४७	विधिधविषयाः-	०३ जून २०२० प्रातः ५/४७	ग्र.	सू.	चं.	मं.	बु.	बृ.	शु.	श.	रा.	के.	
रा.	१	३	१०	२	९	१	९	२	८	३ बु. रा. १	गङ्गादशहरा- विषये (वाराहे)- दशमी शुक्लपक्षे तु ज्येष्ठे मासि कुजेऽहनि। अवतीर्णा यतः स्वर्गाद्भस्तर्क्षे च सरिद्वरा।। हरन्ति दश पापानि तस्माद्दश हरा स्मृता।। दशहरायां दशयोगाः-(स्कन्दे)- ज्येष्ठे मासि सिते पक्षे दशमीबुधहस्तयोः। व्यतीपाते गरानन्दे कन्याचन्द्रे वृषे रवौ।। दशयोगे नरः स्नात्वा सर्वपापैः प्रमुच्यते।। दशपापानि- अदत्तानामुपादानं हिंसा चैवाविधानतः। परदारोपसेवा च कायिकं त्रिविधं स्मृतम्।। पारुष्यमनृतञ्चैव पैशून्यञ्चापि सर्वशः। असम्बद्धप्रलापश्च वाङ्मयं स्याच्चतुर्विधम्।। परद्रव्येष्वभिधानं मनसाऽनिष्टचिन्तनम्। वितथाभिनवेशश्च मानसं त्रिविधं स्मृतम्।। एतानि दश पापानि हरत्वं मम जाह्नवि! दश पापहरा Z	४ बु. रा. १ २ सू. शु. १२ ५ ११ मं. ६ १० गु. अं. ७ १ के.	४ बु. रा. १ २ सू. शु. १ ५ ११ मं. ६ १० गु. अं. ७ १ के.	अं.	१८	१०	१९	१२	०२	१९	०७	०५	०५
अं.	१२	०२	१५	०३	०२	२४	०७	०६	०६			अं.	१८	१०	१९	१२	०२	१९	०७	०५	०५		
क.	०३	२४	१४	२४	५४	०१	३४	१८	१८			क.	४६	५१	५४	१४	३४	५५	२२	५६	५६		
वि.	२०	०१	४२	४७	४६	१३	५५	४२	४२			वि.	०३	४३	१३	१९	०१	१८	०४	२७	२७		
गतिः	५७	७९९	४०	८५	०२	३१	०१	०३	०३			गतिः	५६	८७९	३९	६१	०३	३८	०२	०३	०३		
नक्षत्रचरणं	३५	४१	१०	४३	२६	४०	३४	११	११			नक्षत्र चरणं	२७	४५	३६	४५	४०	४३	११	११	११		
रोहिः-१	पुनः-४	शतः-३	मृगः-४	उ.षा-२	मृगः-१	उ.षा-४	मृगः-४	मृगः-४	मृगः-२	ज्येष्ठशुक्ल ०५ बुधवासः		रोहिः-३	स्वातिः-२	शतः-४	आर्द्रा-२	उ.षा-२	रोहिः-३	उ.षा-४	मृगः-४	मृगः-२			

(श्रीजगन्नाथपञ्चाङ्गम्, संवत्-२०७७ / पृ.सं. ४०)

अ. क्र.	वा. ति.	घ. प.	दि.	घ. मि.	न.	घ. प.	दि.	घ. मि.	यो.	घ. प.	क. घ. मि.	सूर्योदयः	सूर्यास्तः	दिनमानं	चन्द्रचारः	विवरणम् (भारतीयस्टेण्डेसमये)													
06	२४	श.	१	४२	१७	रा.	१०	०६	ज्ये.	२३	५९	दि.	२	४७	सा.	२९	३६	बाल.	११	२०	५	११	६	१९	३२	५०	धनु.	१४/४७	श्रीगुरुगोविन्दजयन्ती १ ।
07	२५	र.	२	३८	४५	रा.	०८	४१	मू.	२०	५३	दि.	१	३२	शु.	२३	०६	तै.	९	२३	५	११	६	२०	३२	५३			मृगेऽर्कः रा. १२/१७, स.सि.यो. १३/३२ या. ।
08	२६	सो.	३	३४	५५	रा.	०७	०९	मू.षा.	१९	४२	दि.	१	०४	शु.	१८	०६	वणि.	७	५५	५	११	६	२०	३२	५३	मकरे. १९/०७	भद्रा. ७/५५ तः १९/०९ या., संकष्टीश्रीगणेश षड्व्रतम्, A	
09	२७	मं.	४	३४	०३	सा.	०६	४८	उ.षा.	२०	१९	दि.	१	१७	ब्र.	१४	४४	ब.	६	५८	५	११	६	२१	३२	५५			
10	२८	बु.	५	३५	२१	सा.	०७	१९	श्र.	२२	५४	दि.	२	२१	ऐ.	१२	५२	कौ.	७	०३	५	११	६	२१	३२	५५	कुम्भे रा.३/१४	पञ्चकारम्भः रा. ३/१४ तः ।	
11	२९	बु.	६	३८	४०	रा.	०८	३९	घ.	२७	२१	दि.	४	०७	वै.	१२	२०	ग.	७	५९	५	११	६	२१	३२	५५			भद्रा २०/३९ तः ।
12	३०	शु.	७	४३	२२	रा.	१०	३२	श.	३३	२९	सा.	६	३५	चि.	१३	०८	वि.	९	३५	५	११	६	२१	३२	५५			भद्रा ९/३५ या. ।
13	३१	श.	८	४९	०२	रा.	१२	४८	मू.भा.	४०	३५	रा.	९	२५	प्री.	१५	०५	बाल.	११	४०	५	११	६	२२	३२	५७	मीने. १४/४२	श्रीशीतलाष्टमी कालाष्टमीव्रतम् ।	
14	आषा.	र.	९	५५	२०	रा.	०३	२०	उ.भा.	४८	०५	रा.	१२	२६	आयु.	१७	१७	तै.	१४	०४	५	१२	६	२२	३२	५७			मिथुनेऽर्कः रा. २३/४०, स.सि.यो. रा. १२/२६ या. ।
15	२	सो.	१०	६०	००	अ	हो	रात्र	रे.	५५	३३	रा.	३	२५	सो.	१९	५७	वणि.	१६	३१	५	१२	६	२२	३२	५७	मेषे रा.३/२५	भद्रा १६/३१ तः, पञ्चकान्तः रा. ३/२५ या. ।	
16	३	मं.	१०	०१	१४	प्रा.	०५	४२	अ.	६०	००	अ	हो	रात्र	शो.	२२	१२	वि.	५	४२	५	१२	६	२२	३२	५७			भद्रा ५/४२ या, स.सि.यो. अहोरात्रम् ।
17	४	बु.	११	०६	५३	प्रा.	०७	५७	अ.	२	३८	प्रा.	६	१५	अति.	२४	०६	बाल.	७	५७	५	१२	६	२३	३२	५७			योगिनी ११ व्रतम् ।
18	५	बु.	१२	११	१४	दि.	०९	४२	भ.	८	४२	दि.	८	४१	सु.	२४	५३	तै.	९	४२	५	१२	६	२३	३२	५७	वृषे. १५/०९	यवचूर्णेन ११ व्रतं पारणं, प्रदोष १२ व्रतं, मीने भौमः २०/१२ ।	
19	६	शु.	१३	१४	५१	दि.	११	०८	कृ.	१३	२३	दि.	१०	३३	धृ.	२४	४४	वणि.	११	०८	५	१२	६	२३	३२	५७			भद्रा ११/०८ तः २३/३१ या., मासशिवरात्रिव्रतम् ।
20	७	श.	१४	१६	४५	दि.	११	५५	रो.	१७	०६	दि.	१२	०३	शू.	२४	४												

॥ **ॐ** सर्वेषु धर्मकार्येषु पत्नी दक्षिणतः शुभा । अभिषेकविप्रपादप्रक्षालने चैव वामतः॥ **गृह्य-परिशिष्टे** ॥ अग्निमुपसमाधाय दक्षिणतः पतिं भार्यापविशति (हिरण्यकेशी गृह्यसूत्र 5-4-5) (ख) पाणिग्राहस्य दक्षिणतः उपवेशयेत्। (ग) आशीर्वादेऽभिषेके च पादप्रक्षालने तथा। (घ) वामे सिन्दूरदाने च वामे चैव द्विरागमे। वामेऽशनैकशयायां भवेज्जाया प्रियार्थिनी॥ **सूतकविषये-** व्रतयज्ञविवाहेषु श्राद्धे होमार्चने जपे। आरब्धे सूतकं न स्यादनारब्धे तु सूतकम्॥ **कुष्ठनिवारकव्रतम्-** आषाढे कृष्णपक्षे तु योगिनीव्रतमाचरेत्। अस्य व्रतस्य पुण्येन कुष्ठो नश्यति वै ध्रुवम्॥

शुक्रोदयः पूर्वे
८/९ जून २० रा. ०१/४४

वैवाहिक दिनांका :
जूनमासे-१०,१३,१५,१६ मात्रम् ।

उपनयनदिनांकाः
जूनमासे-१० मात्रम् ।

ग्र.	सू.	चं.	मं.	बु.	बृ.	शु.	श.	रा.	के.
रा.	१	९	१०	२	९व.	१व.	९व.	२	८
अं.	२५	१८	२४	१८	०२	१५	०७	०५	०५
क.	२७	२८	२९	०६	०४	४१	०५	३४	३४
वि.	५७	२६	२३	४४	५०	२०	०३	१२	१२
गतिः	५७	७५	३८	३४	०४	३२	०२	०३	०३
नक्षत्रवर्ण	२२	३३	५४	२०	४९	१९	४५	११	११

विविधविषयाः-

गोचरे राहु-केत्वोः राशिसञ्चारफलम्- राहुर्जन्मतो भयञ्च कलहं सौभाग्यमानक्षयं वित्तभ्रंशमहासुखं नृपभयं चार्थक्षयं यच्छति। सन्तापं कलहञ्च वित्तमधिकं शीघ्रं विनाशं नृणां केतोस्तफलमेव राशिषु वदेच्छंसति गर्गादयः॥ **अथ श्रेष्ठव्रतानि**-ब्रह्मचर्यञ्च शौचञ्च सत्यमामिषवर्जनम्। व्रतेष्वेतानि चत्वारि वरीयानीति निश्चयः॥ **सत्यमहिमा**- सत्यं साधुतपः श्रुतं च परमकलेशादिभिर्वर्जितम्॥ स्वाधीनञ्च सुदुर्लभञ्च जगतः साधारणं भूषणम्। साधूनां निकषः सतां कुलधनं सर्वाश्रमाणां बलम्। यन्ल्लेच्छोऽप्यभिधाय गच्छति दिवं सन्त्यज्य तिष्ठेत्कथम्?॥ **स्त्री-उपवेशनविषये**- व्रतबन्धे विवाहे च चतुर्थीसह भोजने। व्रते दाने मखे श्राद्धे पत्नी तिष्ठति दक्षिणे। Z

ग्र.	सू.	चं.	मं.	बु.	बृ.	शु.	श.	रा.	के.
रा.	२	०	१०	२	९व.	१व.	९व.	२	८
अं.	०२	१३	२८	२०	०१	१२	०६	०५	०५
क.	०९	११	५९	३४	२७	३२	४४	११	११
वि.	१३	१८	११	५८	५९	२८	१४	५६	५६
गतिः	५७	७३	३८	०३	०५	१८	०३	०३	०३
नक्षत्रं चरणं	१७	२१	०३	०८	४९	२८	१५	११	११

श्रीशुभसम्बत् २०७७ शाके १९४२ आषाढशुक्लपक्षः (दि. २२ जून तः ५ जुलाई २०२० ई. यावत्) सौम्यगोलायनेऽर्कः, ग्रीष्मर्तुः ।

अं.	मा.प्र.	वा.	ति.	घ.	प.	दि.रा	घं.	मि.	न.	घ.	प.	दि.रा	घं.	मि.	यो.	घ.	प.	क.	घं.	मि.	सूर्योदयः	सूर्यास्तः	दिनमानं	चन्द्रचारः	विवरणम् (भारतीयस्टेण्डर्डसमये)		
22	९	सो	१	१६	१९	दि.	११	४५	आ.	२०	००	दि.	१	१३	वृ.	१७	५९	ब.	११	४५	५	१३	६	२४	३२	५७	ग्रीष्मनवरात्रप्रारम्भः, चन्द्रदर्शनम् ।
23	१०	मं	२	१४	१५	दि.	१०	५५	पुन.	२०	२३	दि.	१	२२	ध्रु.	१३	५०	कौ.	१०	५५	५	१३	६	२४	३२	५७	ककै.७/२० श्रीजगन्नाथरथयात्रा पुण्याम् ।
24	११	बु.	३	११	१९	दि.	०९	४५	पु.	१८	४५	दि.	१२	४३	व्या.	९	०४	ग.	९	४५	५	१३	६	२४	३२	५७	भद्रा २०/५६ तः, वैनायकीश्रीगणेश ४ व्रतम् ।
25	१२	बृ.	४	७	१५	दि.	०८	०८	श्ले	१६	४३	दि.	११	५५	ह.	३	५७	वि.	८	०८	५	१४	६	२५	३२	५७	सिंहे.११/५५ भद्रा ८/०८ या. ।
26	१३	शु.	५	५८	५२	प्रा.रा.	०४	४७	म.	१४	२०	दि.	१०	५८	सि.	५१	१८	कौ.	१७	४२	५	१४	६	२५	३२	५७	स्कन्दषष्ठीव्रतं, कर्दमषष्ठी ।
27	१४	श.	७	५४	०१	रा.	०२	५०	पू.फा.	११	३७	दि.	९	५३	व्यति.	४४	४१	ग.	१५	४८	५	१४	६	२५	३२	५७	कन्या १५/३५ भद्रा रा.२/५० तः ।
28	१५	र.	८	४८	४५	रा.	१२	४५	उ.फा.	८	३२	दि.	८	४०	वरी.	३७	२६	वि.	१३	४७	५	१५	६	२५	३२	५५	भद्रा १३/४७ या., श्रीपरशुरामाष्टमी, दुर्गाष्टमी, स.सि.यो. अहोरात्रम् ।
29	१६	सो.	९	४२	१७	रा.	१०	१०	ह.	५	१७	प्रा.	७	२२	परि.	३०	४३	बाल	११	२७	५	१५	६	२५	३२	५५	शु.ला.१८/३९ श्रीजगन्नाथस्य सायं दर्शनं गुण्डिचामिन्दरे ।
30	१७	मं.	१०	३७	२२	रा.	०८	१२	चि.	०९	४६	प्रा.रा.	५	५७	शि.	२३	३०	तै.	९	११	५	१५	६	२५	३२	५५	गिरजापूजा, श्रीजगन्नाथ बाहुडायत्रा, धनुषि गुरुः १६/३७ ।
31	१८	बु.	११	३१	२८	सा.	०५	५०	वि.	५३	४८	रा.	२	४६	सि.	१५	५८	वणि	७	०१	५	१५	६	२५	३२	५५	वृश्चि.२१/१० भद्रा ७/०१ तः १७/५० या., श्रीजगन्नाथस्वर्णवेशदर्शनं, श्रीहरिशयनी ११व्रतं A
02	१९	बृ.	१२	२५	३२	दि.	०३	२९	अनु	५०	०५	रा.	१	१८	सा.	८	२७	बाल	१५	२९	५	१६	६	२५	३२	५३	यवचूर्णेन ११ व्रतपारणं, वामनपूजा, चातुर्मास्यव्रतारम्भः, प्रदोषव्रतं,B
03	२०	शु.	१३	२०	०१	दि.	०१	१६	ज्ये.	४६	५१	रा.	१२	००	शु.	१४	३२	तै.	१३	१६	५	१६	६	२५	३२	५३	धनु.रा.१२/०० श्रीशिवशयनोत्सवः ।
04	२१	श.	१४	१५	००	दि.	११	१६	मू.	४४	१५	रा	१०	५८	ब्र.	४८	५०	वणि	११	१६	५	१६	६	२५	३२	५३	भद्रा ११/१६ तः २२/३० या. व्रतय १५ ।
05	२२	र.	१५	११	०९	दि	०९	४५	पू.षा.	४३	०४	रा.	१०	३१	ऐ.	४३	४२	ब.	९	४५	५	१७	६	२६	३२	५३	मकरे रा४/३२ स्नानदानादौ १५, गुरुपूर्णिमा, गुरुव्यासयोः पूजा, पुनर्वसुभेऽर्क २२/५०, C

A (सर्वे), स.सि.यो. रा. ०२/४६ तः । B शाकत्यागव्रतारम्भः मासमेकं यावत्, स.सि.यो. रा. ०१/१८ या. । C स्त्री-पुं. चं.-चं. योगः, मूषकवाहनं, नीरानाडी, तदधिपः शुक्रस्तेन सामान्यवृष्टियोगः, स.सि.यो. २२/३१ तः ।

Z अथ विष्णुशयनोत्सवः- एकादश्यान्तु शुक्लायामाषाढे भगवान् हरिः । भुजङ्गशयने शेते क्षीराणवजले सदा ।। **विष्णुशयनविषये कल्पतरौ यमः-** क्षीराब्धौ शेषपर्यङ्के आषाढ्यां संविशेद्धरिः । निद्रां त्यजति कार्तिक्यां तयोः संपूजयेत्सदा ।। ब्रह्महत्यादिकं पापं क्षिप्रमेव व्यपोहति ।। हिंसात्मकैस्तु किं तस्य यज्ञैः कार्यं महात्मनः । प्रस्वापे च प्रबोधे च पूजितो येन केशवः ।। आभाकासितपक्षेषु मैत्रश्रवणरेवती । आदिमध्यावसानेषु प्रस्वापावर्तनोत्सवाः ।। **सुप्तभूमिलक्षणमाह-** प्रद्योतनात्पञ्च नगाङ्कसूर्यनवेन्दुषड्विंशमितेषु भेषु । शेते मही नैव गृहं विधेयं तडागवापीखननं न शस्तम् ।। वास्तुरत्नावली ।। **निन्द्यकालकथनम्-** बाल्यास्तवाङ्गे गुरुशुक्रयोर्वा वक्रातिचारे हरिगे गुरौ वा । विश्वाहपक्षे हरिचापसंस्थे रवौ क्षयाख्ये च तथाधिमासे ।। सूर्यक्षणे देवगुरौ दिनेशे जीवक्षणे केतु समुद्रगमे वा । विवाहचूडाव्रतबन्धपूर्वं सत्कर्मसर्वं न शुभं वदन्ति ।। मकरन्दप्रकाशे-पृ.सं.122 ।। **ग्रीष्मनवरात्रनिर्णयः-** तत्रौदयिकी प्रतिपत् ग्राह्या । दिनद्वये उदयव्याप्तौ अव्याप्तौ वा पूर्वा । नि.सि. द्वितीयपरिच्छेद वत्सरारम्भस्थितिनिर्णयश्च ।।

ग्रीष्मनवरात्रप्रारम्भः- २२ जून
श्रीजगन्नाथरथयात्रा- २३ ,,
श्रीजगन्नाथ बाहुडायत्रा- ३० ,,
श्रीहरिशयनी ११ व्रत- ०१ जुलाई
श्रीशिवशयनोत्सवः- ०३ ,,
गुरुपूर्णिमा - ०५ ,,
पुनर्वसुभेऽर्क - ,, ,,

वैवाहिक दिनांकाः
जूनमासे- २५, २७, २८, २९, ३० मात्रम् ।
उपनयनदिनांकाः
जूनमासे- २४, २५ मात्रम् ।

ग्र.	सू.	चं.	मं.	बु.	बृ.	शु.	श.	रा.	के.	२४ जून २०२० प्रातः ५/४७	विधिनिर्णयः-	०१ जुलाई २०२० प्रातः ५/४७	ग्र.	सू.	चं.	मं.	बु.	बृ.	शु.	श.	रा.	के.
रा.	२	३	११	व.२	व.८	व.१	व.९	०२	०८	४ चं. १ शु.	जगन्नाथरथयात्रा-आषाढस्य सिते पक्षे द्वितीया-पुष्यसंयुता । तस्यार्थे समारोप्य रामं सौभद्रया सह ।। यात्रोत्सवं प्रकर्तव्यमिति ।। रथयात्रा-कालनिर्णयः- आषाढस्य सिते पक्षे द्वितीया-पुष्यसंयुता । ऋक्षाभावे तिथौ कार्या सदा सा प्रीतये मम ।। आर्द्रास्थे सूर्ये पायसभोजनफलम्-आर्द्रायाः प्रथमे पादे क्षीरमश्नान्ति यो नरः । अपि रोषयुतस्तस्य तक्षकः किं करिष्यति । क्षीरं नाम पायसमिति ।। अथ सुवृष्टियोगः- आषाढे शुक्लपक्षे च द्वितीया नवमीदिने । चन्द्रेज्यभृगुवाराः स्युः सुवृष्टिश्च समर्घता ।। आषाढे पौर्णिमायां यत्तन्क्षत्रं विचारयेत् । पूर्वाषाढे सुभिक्षं स्यान्मूलं दुर्भिक्षसूचकम् ।। उत्तराषाढके स्यात्तां पीडाकटकसंहतीति । Z	४ चं. १ शु.	रा.	२	६	११	व.२	व.८	व.१	व.९	०२	०८
अं.	०८	१२	०३	१९	००	११	०६	०४	०४	५ ३ सु.बु.रा. १		५ ३ सु.बु.रा. १	अं.	१५	११	०७	१५	२९	११	०५	०४	०४
क.	५०	२८	२२	२५	४४	१४	२०	४९	४९	६ १२मं.		६ १२मं.	क.	३०	००	३७	४०	५६	४८	५३	२७	२७
वि.	०१	११	२७	४१	३६	०४	०७	४१	४१	७ १ के.गु. ११		७ १ के.गु. ११	वि.	३३	४९	४७	३५	०२	४४	१६	२५	२५
गतिः	५७	८२	३७	२५	०६	०१	०३	०३	०३	८ १०श.		८ १०श.	गतिः	५७	८५	३५	३५	०७	४६	०४	०३	०३
नक्षत्रचरणं	१४	२७	००	३१	३९	४९	४१	११	११	९ १०श.		९ १०श.	नक्षत्र चरणं	१२	४५	४४	५४	१६	२९	०१	११	११
आर्द्रा-१	पुष्य-३	उ.भा-१	आर्द्रा-४	मूल-१	श्रीह-१	उ.भा-३	मृग-४	मूल-२		आषाढशुक्लपक्ष ३ बुधवास		आषाढकृष्णपक्ष ११ बुधवास	आर्द्रा-१	स्वा-२	उ.भा-२	आर्द्रा-३	उ.भा-१	श्रीह-१	उ.भा-३	मृग-३	मूल-२	

श्रीशुभसम्बत् २०७७ शाके १९४२ श्रावणकृष्णपक्षः (दि. ०६ जुलाई तः २० जुलाई २०२० ई. यावत्) सौम्यगोलायनेऽर्कः, ग्रीष्मर्तुः, कर्कार्कतः याम्यायनं वर्षर्तुश्च ।

अं. मा. प्र.	वा. ति.	घ. प. दि. रा.	घ. मि. न.	घ. प. दि. रा.	घ. मि. यो.	घ. प. क. घ. मि.	सूर्योदयः	सूर्यास्तः	दिनमानः	चन्द्रचारः	विवरणम् (भारतीयस्टेण्डर्डसमये)
06	२३ सो.	१ ८ ३९ दि.	०८ ४५ उ. भा.	४३ २१ रा.	१० ३७ वै.	३९ ५१ कौ.	८ ४५ ५ १७	६ २६ ३२ ५३			श्रावणे वर्जयेच्छाकम्, श्रीशिवपूजनारम्भः, श्रावणसोमवासव्रतं, गौरीपूजा, A
07	२४ मं.	२ ७ ४१ दि.	०८ २१ श्र.	४५ ०८ रा.	११ २० वि.	३७ ५२ ग.	८ २१ ५ १७	६ २६ ३२ ५३			भद्रा. २०/३० तः, अशून्यशयन २व्रतम्।
08	२५ बु.	३ ८ २७ दि.	०८ ४० घ.	४८ ३८ रा.	१२ ४५ प्रो.	३६ १४ वि.	८ ४० ५ १८	६ २६ ३२ ५०	कुम्भे. १२/०२		भद्रा. ८/४० या., पञ्चकारम्भः १२/२ तः।
09	२६ बू.	४ ११ ५६ दि.	१० ०४ शत.	५३ २३ रा.	०२ ३९ आयु.	३५ १५ बाल.	१० ०४ ५ १८	६ २५ ३२ ५०			संकष्टीश्रीगणेश ४ व्रतम्।
10	२७ शु.	५ १५ ०६ दि.	११ २० पू. भा.	६० ०० अ.	हो रात्र	सौ. ३७ ३३ तै.	११ २० ५ १८	६ २५ ३२ ४५	मीने. २२/४१		नागपञ्चमी (बंगे)।
11	२८ श.	६ २० २१ दि.	०१ २७ पू. भा.	०० ०९ प्रा.	०५ २२ शो.	३९ १९ वणि.	१३ २७ ५ १९	६ २५ ३२ ४५			भद्रा. १३/२७ तः रा. २/४१ या.।
12	२९ र.	७ २६ २९ दि.	०३ ५५ उ. भा.	०७ १५ दि.	०८ १३ अति.	४१ ४५ ब.	१५ ५५ ५ १९	६ २५ ३२ ४३			स.सि.यो. ०८/१३ या.।
13	३० सो.	८ ३२ ३२ सा.	०६ २१ रे.	१४ ५१ दि.	११ १६ सु.	४४ ०७ कौ.	१८ २१ ५ २०	६ २५ ३२ ४३	मेघे. ११/१६		पञ्चकान्तः ११/१६, कालाष्टमी, शीतलाष्टमी, सोमवारव्रतम्।
14	३१ मं.	९ ३८ १९ रा.	०८ ४० अ.	२१ ०३ दि.	०१ ४५ धू.	४६ १८ तै.	७ ३० ५ २०	६ २५ ३२ ४३			स.सि.यो. १३/४५ या.।
15	३२ बु.	१० ४३ १० रा.	१० ३६ भ.	२८ ५१ दि.	०४ ५२ शू.	४७ ३८ वणि.	९ ३८ ५ २०	६ २५ ३२ ४३	वृषे. २३/३१		भद्रा. ९/३८ तः २२/३४ या., स.सि.यो. १६/५२ तः।
16	श्रा. बु.	११ ४७ ३८ रा.	१२ २४ कृ.	३५ १८ रा.	०७ २८ गं.	४७ ४९ ब.	११ ३० ५ २१	६ २५ ३२ ४०			कामदा ११ व्रतं, कर्केऽर्कः १०/३२।
17	२ शु.	१२ ४८ २८ रा.	१२ ४४ रो.	३७ ५९ रा.	०८ ३३ वृ.	४६ ५९ कौ.	१२ ३४ ५ २१	६ २५ ३२ ४०			दूर्वादलेन ११ व्रतपारणम्।
18	३ श.	१३ ४८ ३५ रा.	१२ ४८ मू.	४० ०१ रा.	०९ २२ धू.	४४ ४१ ग.	१२ ४६ ५ २२	६ २४ ३२ ३५	मिथुने. ८/५७		भद्रा रा. १२/४८ तः, शनिप्रदोषव्रतं, मासशिवरात्रि १३व्रतम्।
19	४ र.	१४ ४६ ४७ रा.	१२ ०५ आ.	४० ३५ रा.	०९ ३६ व्या.	४१ ०० वि.	१२ २६ ५ २२	६ २४ ३२ ३५			भद्रा १२/२६ या., पुष्येऽर्कः २२/२३, स्त्री-स्त्री, चं.-चं. योगः, हस्तीवाहनं, B
20	५ सो.	३० ४३ ४५ रा.	१० ५२ पुन.	३९ २५ रा.	०९ ०८ ह.	३६ ०८ चतु.	११ २८ ५ २२	६ २४ ३२ ३५	कर्के. १५/१५		स्नाना-दान-श्राद्धादौ सोमवती अमा०, सोमवारव्रतं, स.सि.यो. ०९/०८ तः।

A श्रावणसोमवारव्रतं, स.सि.यो. २२/३७ तः। B नीरानाडी, तदधिपः शुक्रस्तेन अल्पवृष्टियोगः।		कर्केऽर्कः - कामदा ११व्रतं- पुष्येऽर्कः- सोमवती अमा. -	१५ जुलाई १६ ” १९ ” २० ”	श्रावणमासे शिवपूजनं प्रशस्तम्
Z मद्यपान-समं कर्म- ब्रह्मोज्जता वेदनिन्दा कौटसाक्ष्यं सुहृद्बन्धः। गहिंतान्नाद्ययोजिग्धः सुरापानसमानि षट् ।। स्वर्णस्तेय-समं कर्म- निक्षेपस्यापहरणं नराश्वरजतस्य च। भूमिवज्रमणीनां च रुक्मस्तेयसमं स्मृतम्।। गुरुपत्न्या सम्भोगसमं कर्म-रेतः सेकः स्वयोनीषु कुमारीष्वन्यजासु च। सख्युः पुत्रस्य च स्त्रीषु गुरुतल्पसमं विदुः।। मनुस्मृतिः-११/५४-५८।। ग्रहगोचरफलानि- सूर्यः षत्रिदशस्थितस्त्रिदशषट्सप्तायगश्चन्द्रमाः, जीवः सप्तनवद्विपञ्चमगतो वक्रार्कजौ षट्-त्रिगौ। सौम्यः षट्द्विचतुर्दशाष्टमगतः सर्वेऽप्युपान्ते शुभाः, शत्रुः सप्तमषड्दशार्कसहितः शार्दूलवत् त्रासकृत्।। वृ.सं.ग्रहगोचराध्यायः श्लो. सं. ४।। मध्यमाधिमसासनयनम्- हीनः शकाब्दे गगनाग्निनागैः ८३०र्नवेन्दु १९ भक्तो यदि शेषकं स्यात् । गुणेशशून्याष्टनृपेषु विश्वे ३, ११, ०, ८, १६, ५, १३ चैत्रादयः सप्तसदाधिमसाः।।				

०८ जुलाई २०२० प्रातः ५/४७										१५ जुलाई २०२० प्रातः ५/४७									
ग्रा.	सू.	चं.	मं.	बु.	बू.	शु.	श.	रा.	के.	ग्रा.	सू.	चं.	मं.	बु.	बू.	शु.	श.	रा.	के.
रा.	२	९	११	२६	८६	१	९६	२	८	रा.	२	०	११	२	८६	१	९६	२	८
अं.	२२	२६	११	१२	२९	१४	०५	०४	०४	अं.	२८	२१	१५	११	२८	१७	०४	०३	०३
क.	१०	२६	४३	०७	०३	०२	२४	०५	०५	क.	५१	०९	३७	४०	१०	३६	५३	४२	४२
वि.	५८	१९	३३	३९	५५	४५	१९	१०	१०	वि.	२८	३०	४८	२९	०१	७	५८	५५	५५
गतिः	५७	५४	३४	१८	०७	२६	०४	०३	०३	गतिः	५७	७२	३२	१६	०७	३५	०४	०३	०३
नक्षत्रचरणं	पुन-१	घनि-१	उ. भा-३	आर्द्रा-२	उ. भा-१	रोहि-२	उ. भा-३	मृग-४	मूल-२	नक्षत्रचरणं	पुन-३	भरणी-३	उ. भा-४	आर्द्रा-२	उ. भा-१	रोहि-३	उ. भा-३	मृग-४	मूल-२
अशुद्धकालस्तत्र निषिद्धकार्याणि- वाप्यारामतडागकूपभवनारम्भ-प्रतिष्ठे व्रतारम्भोत्सर्गवधूप्रवेशनमहादानानि सोमाष्टके। गोदानाग्रयणप्रपाप्रथम कोपाकर्मवेदव्रतं नीलोद्वाहमथातिपन्नशिशुसंस्कारान् सुरस्थापनम्।। दीक्षामौज्जिविवाहमुण्डनपूर्वं देवतीर्थक्षणे, संन्यासाग्निपरिग्रहौ नृपति-सन्दर्शाभिषेकौ गमम्। चातुर्मास्यसमावृत्ती श्रवणयोर्वेधं परीक्षां त्यजेद् वृद्ध त्वास्तशिशुत्वज्यसितयोन्युनाधिमसासे तथा।। महान्ति पञ्च पातकानि- ब्रह्महत्या सुरापानं स्तेयं गुर्वङ्गनागमः। महान्ति पातकान्याहुः संसर्गश्चापि तैः सह।। ब्रह्महत्या समं कर्म- अनृतञ्च समुत्कर्षे राजगामि च पैशुनम् । गुरोश्चालीकनिर्बन्धः समानि ब्रह्महृत्यया।। Z										श्रावणकृष्णपक्ष ३ बुधवासरः									
अशुद्धकालस्तत्र निषिद्धकार्याणि- वाप्यारामतडागकूपभवनारम्भ-प्रतिष्ठे व्रतारम्भोत्सर्गवधूप्रवेशनमहादानानि सोमाष्टके। गोदानाग्रयणप्रपाप्रथम कोपाकर्मवेदव्रतं नीलोद्वाहमथातिपन्नशिशुसंस्कारान् सुरस्थापनम्।। दीक्षामौज्जिविवाहमुण्डनपूर्वं देवतीर्थक्षणे, संन्यासाग्निपरिग्रहौ नृपति-सन्दर्शाभिषेकौ गमम्। चातुर्मास्यसमावृत्ती श्रवणयोर्वेधं परीक्षां त्यजेद् वृद्ध त्वास्तशिशुत्वज्यसितयोन्युनाधिमसासे तथा।। महान्ति पञ्च पातकानि- ब्रह्महत्या सुरापानं स्तेयं गुर्वङ्गनागमः। महान्ति पातकान्याहुः संसर्गश्चापि तैः सह।। ब्रह्महत्या समं कर्म- अनृतञ्च समुत्कर्षे राजगामि च पैशुनम् । गुरोश्चालीकनिर्बन्धः समानि ब्रह्महृत्यया।। Z										श्रावणकृष्णपक्ष १० बुधवासरः									

(श्रीजगन्नाथपञ्चाङ्गम्, संवत्-२०७७ / पृ.सं. 43)

श्रीशुभसम्बत् २०७७ शाके १९४२ श्रावणशुक्लपक्षः (दि.२१ जुलाई तः ३ अगस्त २०२० ई. यावत्) सौम्य-याम्यगोलायनेर्कः वर्षर्तुश्च ।

अं. मा. प्र.	वा. ति.	घ. प. दि. रा.	घ. मि. न.	घ. प. दि. रा.	घ. मि. यो.	घ. प. क. घ.	मि. सुयोदयः	सूर्यास्तः	दिनमानः	चन्द्रचारः	विवरणम् (भारतीयस्टैण्डर्डसमये)
21	६ मं.	१ ३९ ०८ रा.	०९ ०१ पु.	३६ ५७ रा.	०८ ०९ ब.	३० ०५ कि.	९ ५६ ५ २२	६ २४ ३२ ३५			छिन्नमिस्तका/चिन्तापूर्णीदर्शनं १, स.सि.यो. २०/०९ तः।
22	७ बु.	२ ३३ ४७ सा.	०६ ५४ श्ले.	३३ ४२ सा.	०६ ५२ सि.	२३ १८ बाल.	७ ५७ ५ २३	६ २४ ३२ ३३	सिंहे.१८/५२		चन्द्रदर्शनं, करपात्री २ जय०।
23	८ बु.	३ २७ ५९ दि.	०४ ३५ म.	२९ ५० सा.	०५ १९ व्यति.	१६ १३ तै.	५ ४४ ५ २३	६ २३ ३२ ३०			भद्रा रा.३/२२ तः, ठाकुराइनजय०, मधुश्रावणी ३, मिथिलायां गुजरी च, A
24	९ शु.	४ २१ ५५ दि.	०२ १० मू.भा.	२५ ४८ दि.	०३ ४३ वरी.	८ ३४ वि.	१४ १० ५ २४	६ २३ ३२ २७	कन्या.२१/१९		भद्रा १४/१० या., वैनायकीश्रीणेश ४ व्रतम्
25	१० श.	५ १५ २१ दि.	११ ३२ उ.भा.	२१ ५२ दि.	०२ ०९ प.	०१ ५८ बाल.	११ ३२ ५ २४	६ २३ ३२ २७			नागपञ्चमी, नागपूजा।
26	११ र.	६ १० ०२ दि.	०९ २५ ह.	१८ २६ दि.	१२ ४६ सि.	४७ २७ तै.	०९ २५ ५ २४	६ २२ ३२ २५	तुला.२३/५९		कल्कजयन्ती, सोमवारव्रतं, स.सि.यो. १२/४६ या.।
27	१२ सो.	७ ०४ १४ प्रा.	०५ १२ चि.	१४ ३० दि.	११ १२ सा.	४० १८ वि.	१८ ०९ ५ २४	६ २२ ३२ २५			भद्रा ७/१२ तः १८/९ या., सोमवार व्रतं, गोस्वामी तुलसीदासजयन्ती, B
28	१३ मं.	९ ५३ २८ रा.	०२ ४७ स्वा.	११ ५४ दि.	१० १० शु.	३२ ४२ बाल.	१५ ५६ ५ २४	६ २२ ३२ २५	वृश्चि.रा.३/०८		
29	१४ बु.	१० ४९ २९ रा.	०१ १३ वि.	८ २८ दि.	०८ ४८ शु.	२५ ५७ तै.	१४ ०० ५ २५	६ २२ ३२ २३			स.सि.यो. ०८/४८ तः।
30	१५ बृ.	११ ४६ ३० रा.	१२ ०१ अनु.	६ २८ प्रा.	०८ ०० ब्र.	२० ३० वणि.	१२ ३७ ५ २५	६ २२ ३२ २३			भद्रा १२/३७ तः रा.१२/१ या, पुत्रदा ११व्रतं, झूलनयात्रारम्भः, C
31	१६ शु.	१२ ४२ ३१ रा.	१० २५ ज्ये.	४ १८ प्रा.	०७ ०८ ऐ.	१४ ५६ ब.	११ ३३ ५ २५	६ २१ ३२ २०	धनु प्रा.७/०८		दूर्वादलेन ११व्रतपारणम्, मिथुने शुक्रः रा.४/५६।
अग.	१७ श.	१३ ४० १६ रा.	०९ ३२ मू.	३ ०५ प्रा.	०६ ४० वै.	१० ०० कौ.	९ ५८ ५ २६	६ २१ ३२ १८			शनिप्रदोष १३ व्रतं, लोकमान्यतिलकजय० त्रयोदश्यां, कर्के बुधः रा.३/२३।
02	१८ र.	१४ ३८ ५९ रा.	०९ ०२ मू.पा.	२ ४० प्रा.	०६ ३० वि.	०५ ५२ गं.	९ १७ ५ २६	६ २० ३२ १५	मकरे १२/३६		भद्रा २१/२ तः, आश्लेषाभेऽर्कः २१/१६, स्त्री-पुं. चं.-चं. योगः, छागवाहनं, D
03	१९ सो	१५ ३८ ३९ रा.	०८ ५५ उ.पा.	३ ३५ प्रा.	०६ ५३ प्री.	०२ २९ वि.	८ ५८ ५ २७	६ २० ३२ १३			भद्रा ८/५८ या., स्नानदान-व्रतादौ १५, रक्षाबन्धनं भद्रापरं, श्रावणी उपाकर्म E

A स्वर्णगौरी ३व्रतम्। B दूर्वाष्टमी, श्रीनैनादेवी-श्रीव्रजेश्वरीदेवीपूजनं हि०प्र०। C स.सि.यो. ०८/०० या.। D नीरानाडी, तदधिपः शुक्रस्तेन मध्यमोत्तम-वृष्टियोगः, स.सि.यो. ०६/३० तः। E झूलनयात्रासमा०, अमरनाथयात्रारम्भः, गायत्रीजय०, सोमवारव्रतं, स.सि.यो. ०६/५३ तः।

Z त्र्यस्रिच च त्रिचरणाभमर्दलो वृत्तमञ्चयमलाभमर्दलाः॥ मुहूर्तचिन्तामणिः २/५९-६०॥

नागपञ्चमी -	२५ जुलाई	रक्षा बन्धनम् ०३ अगस्त २०२० सो म वा सर :
तुलसीदासजय०-	२७ "	
पुत्रदा११व्रतं-	३० "	
झूलनयात्रा-	" "	
मिथुने शुक्रः-	३१ जु./०१ अग .	
कर्के बुधः -	०१ अग .	
आश्लेषाभेऽर्कः	०२ "	
रक्षाबन्धनम् -	०३ "	

विधिविषयाः-									
२२ जुलाई २०२० प्रातः ५/४७									
ग्रा.	सू.	चं.	मं.	बु.	बृ.	शु.	श.	रा.	के.
ग्रा.	३	३	११	२	८व.	१	९व.	२	८
अं.	०५	२२	१९	१५	२७	२२	०४	०३	०३
क.	३२	०४	१८	३३	१६	१०	२२	२०	२०
वि.	१४	३८	१७	५४	१४	४५	५८	३९	३९
गतिः	५७	८४	३०	५५	०७	४३	०४	०३	०३
१७	५२	१४	०३	३३	२१	२७	११	११	
२९ जुलाई २०२० प्रातः ५/४७									
ग्रा.	सू.	चं.	मं.	बु.	बृ.	शु.	श.	रा.	के.
ग्रा.	३	७	११	२	८व.	१	९	२	८
अं.	१२	०१	२२	२३	२६	२७	०३	०२	०२
क.	१३	४३	४२	४६	२४	३२	५२	५८	५८
वि.	२७	१८	२१	२७	२८	२२	०५	२४	२४
गतिः	५७	८३	१	२७	८९	७	३९	०४	०३
२२	२२	३८	४१	०८	०७	२१	११	११	
नक्षत्रचरणं									
पु.-१	आश्ले.-२	रेव.-१	आर्द्रा.-३	उ.षा.-१	रेवि.-४	उ.षा.-३	मृग.-४	मूल.-२	
प्राग्वशुक्लपक्ष २ बुधवासरः									

विधिविषयाः-									
२९ जुलाई २०२० प्रातः ५/४७									
ग्रा.	सू.	चं.	मं.	बु.	बृ.	शु.	श.	रा.	के.
ग्रा.	३	७	११	२	८व.	१	९	२	८
अं.	१२	०१	२२	२३	२६	२७	०३	०२	०२
क.	१३	४३	४२	४६	२४	३२	५२	५८	५८
वि.	२७	१८	२१	२७	२८	२२	०५	२४	२४
गतिः	५७	८३	१	२७	८९	७	३९	०४	०३
२२	२२	३८	४१	०८	०७	२१	११	११	
नक्षत्रचरणं									
पु.-३	विशा.-४	रेव.-२	पुन.-२	पू.षा.-४	मृग.-२	उ.षा.-३	मृग.-३	मूल.-१	
प्राग्वशुक्लपक्ष १० बुधवासरः									

श्रीशुभसम्बत् २०७७ शाके १९४२ भाद्रकृष्णपक्षः (दि.४ अगस्त तः १९ अगस्त २०२० ई. यावत्) सौम्य-याम्यगोलायनेकः वर्षर्तुश्च ।

अं. मा. प्र.	वा. ति.	घ. प. दि. रा.	घ. मि. न.	घ. प. दि. रा.	घ. मि. यो.	घ. प. क.	घ. मि. सुयोदयः	सूयास्तः	दिनमानः	चन्द्रचारः	विवरणम् (भारतीयस्टेण्डर्डसमये)
04	२०	मं. १ ३९ ५६ रा. ०९ २५ श्रव.	०५ ३६ प्रा. ०७ ४१ आयु.	०९ ०७ ४१ आयु.	०९ ०७ ४१ आयु.	०९ ०७ ४१ आयु.	०९ ०७ ४१ आयु.	०९ ०७ ४१ आयु.	३२ १०	कुम्भे २१/२२	दधि भाद्रपदे त्यजेत्, पञ्चकारम्भः २१/२२ ।
05	२१	बु. २ ४२ ४६ रा. १० ३३ ध.	८ ५९ दि. ०९ ०३ शो.	०९ ०३ ४५ शो.	०९ ०३ ४५ शो.	०९ ०३ ४५ शो.	०९ ०३ ४५ शो.	०९ ०३ ४५ शो.	३२ ०८		अशुन्यशयन २ व्रतं, विन्ध्यवासिनी २ जय० ।
06	२२	बु. ३ ४७ ०८ रा. १२ १९ शत.	१३ ३४ दि. १० ५४ अति.	१० ५४ अति.	१० ५४ अति.	१० ५४ अति.	१० ५४ अति.	१० ५४ अति.	३२ ०५		भद्रा ११/२६ तः रा. १२/१९ या., कज्जली ३, गोपूजा ३ ।
07	२३	शु. ४ ५१ ४४ रा. ०२ १० पू. भा.	१९ ०५ दि. ०१ ०६ सु.	०१ ०६ सु.	०१ ०६ सु.	०१ ०६ सु.	०१ ०६ सु.	०१ ०६ सु.	३२ ०३	मीने ६/३३	संकष्टी श्रीगणेश ४ व्रतं, बहुरात्रतम् ।
08	२४	श. ५ ५७ ४० रा. ०४ ३२ उ. भा.	२६ ३२ दि. ०४ ०५ सु.	०४ ०५ सु.	०४ ०५ सु.	०४ ०५ सु.	०४ ०५ सु.	०४ ०५ सु.	३२ ००		
09	२५	र. ६ ६० ०० अ हो रात्र	३४ ३९ रा. ०७ २१ ध्रु.	०७ २१ ध्रु.	०७ २१ ध्रु.	०७ २१ ध्रु.	०७ २१ ध्रु.	०७ २१ ध्रु.	३२ ५८	मेघे १९/२१	चन्दन/लहली/हलषष्ठी व्रतं, पञ्चकसमा० १९/२१, स.सि.यो. ०७/२१ तः ।
10	२६	सो. ६ ३ ४२ प्रा. ०६ ५८ अ.	४१ ३६ रा. १० ०७ शू.	०७ ३५ वणि.	०७ ३५ वणि.	०७ ३५ वणि.	०७ ३५ वणि.	०७ ३५ वणि.	३२ ५५		भद्रा ६/५८ तः २० /१३ या., ।
11	२७	मं. ७ ९ ५९ दि. ०९ २९ भ.	४८ ४५ रा. १२ ५९ गं.	०८ ०२ ब.	०८ ०२ ब.	०८ ०२ ब.	०८ ०२ ब.	०८ ०२ ब.	३२ ५५		श्रीकृष्णजन्माष्टमी व्रतं स्मा., स.सि.यो. रा. १२/५९ तः ।
12	२८	बु. ८ १५ २१ दि. ११ ३८ कृ.	५४ ४९ रा. ०३ २६ वृ.	१० ०२ कौ.	११ ३८ ५ ३०	११ ३८ ५ ३०	११ ३८ ५ ३०	११ ३८ ५ ३०	३२ ५०	वृषे ७/४२	श्रीकृष्णजन्माष्टमी व्रतं वैष्ण., स.सि.यो. अहोरात्रम् ।
13	२९	बु. ९ १९ १५ दि. ०१ १३ रो.	५९ १७ रा. ०५ १३ ध्रु.	१० ५८ ग.	१३ १३ ५ ३०	१३ १३ ५ ३०	१३ १३ ५ ३०	१३ १३ ५ ३०	३२ ४७		भद्रा रा. १/४५ तः, गोकुलाष्टमी ।
14	३०	शु. १० २१ ५१ दि. ०२ १४ मृग.	६० ०० अ हो रात्र	व्या. १० ५३ वि.	१४ १४ ५ ३०	१४ १४ ५ ३०	१४ १४ ५ ३०	१४ १४ ५ ३०	३२ ४७	मिथुने १७/५१	भद्रा १४/१४ या. ।
15	३१	श. ११ २२ ३० दि. ०२ ३० मृग.	०२ ४५ प्रा. ०६ २९ ह.	०९ २३ बाल	१४ ३० ५ ३०	१४ ३० ५ ३०	१४ ३० ५ ३०	१४ ३० ५ ३०	३२ ४५		चतुःसप्ततितमः स्वतन्त्रतादिवसः, जया ११व्रतम् ।
16	भाद्र	र. १२ २१ ०० दि. ०१ ५५ आ.	०३ ५५ प्रा. ०७ ०५ व.	०६ २० तै.	१३ ५५ ५ ३१	१३ ५५ ५ ३१	१३ ५५ ५ ३१	१३ ५५ ५ ३१	३२ ४३	कर्के १२/५०	कुष्माण्डेन ११व्रतपारणं, अघोर/वत्स/प्रदोष १२ व्रतं, सिंह बुधः ८/१७, मघायां A
17	२	सो. १३ १७ ३९ दि. १२ ३५ पुन.	०३ ०६ प्रा. ०६ ४५ सि.	०९ ४८ ४३	१२ ३५ ५ ३१	१२ ३५ ५ ३१	१२ ३५ ५ ३१	१२ ३५ ५ ३१	३२ ४०		भद्रा १२/३५ तः २३/३३ या., मास शिवरात्रिव्रतम्, स.सि.यो. ०६/४५ तः ।
18	३	मं. १४ १२ ३३ दि. १० ३२ पु.	०९ ५६ ३२ प्रा. ०३ ५६ वरी.	४८ २० शकु	१० ३२ ५ ३१	१० ३२ ५ ३१	१० ३२ ५ ३१	१० ३२ ५ ३१	३२ ३८	सिंहे रा. ३/५६	श्राद्धौ ३०, कुशोत्पाटिनी अमा०, ऊँ हूँ फट् स्वाहा इति मन्त्रेण कुशोत्पाटनं, B
19	४	बु. ३० ०६ ४८ रा. ०४ ४० म.	५१ २४ रा. ०२ ०५ प.	३९ ५८ ना.	७ ५७ ५ ३१	७ ५७ ५ ३१	७ ५७ ५ ३१	७ ५७ ५ ३१	३२ ३५		स्नान-दानादी अमा० ।

A सिंह चार्कः १८/५६, स्त्री-स्त्री, चं.-चं. योगः, महिषवाहनं, नीरानाडी, तदधिपः शुक्रस्तेन मध्यमोत्तमवृष्टियोगः, मेघे भौमः २०/४० । B स.सि. यो. ०३/२६ तः ।

विविधविषयाः-

जन्माष्टमी-निर्णयः- श्रावणे बहुले पक्षे कृष्णजन्माष्टमीव्रतम् । रात्रियुक्तं प्रकुर्वीत विशेषेणन्दुसंयुतमिति । तत्र- तिथ्यन्ते चोत्सवान्ते वा व्रती कुर्वीत पारणम् । यामत्रयोर्ध्वगामिन्यां प्रातरेव हि पारणमित्यादिना च स्मार्तगृहाश्रमीणां जन्माष्टमी । अन्यदपि- अष्टमी-रोहिणी-युक्ता निश्चयं यदि दृश्यते । मुख्यकाल इति ख्यातस्तत्र यातो हरिः स्वयम् । पुराणान्तरेऽपि- रोहिणी च यदा कृष्णे पक्षेऽष्टम्यां द्विजोत्तम ! जयन्ती नाम सा प्रोक्ता सर्वपापहरा तिथिः ।

जन्माष्टम्युपवासनिर्णयः- कृष्णपक्षेऽष्टमी चैव कृष्णपक्षे चतुर्दशी । पूर्वविद्धैव कर्तव्या परविद्धा न कुत्रचित् । उपवासेषु राजेन्द्र ! एष धर्मस्सनातनः ।।

बहुरात्रतम्- ०७ अगस्त
श्रीकृष्णजन्माष्टमी स्मा- ११ ''
श्रीकृष्णजन्माष्टमी वैष्ण- १२ ''
मघायामर्कः - १६ ''
मेघे भौमः - '' ''
सिंहे बुधः - '' ''
कुशोत्पाटिनी अमा०- १८ ''

ग्र.	सू.	चं.	मं.	बु.	बु.	शु.	श.	रा.	के.	०५ अगस्त २०२० प्रातः ५/४७	ग्र.	सू.	चं.	मं.	बु.	बु.	शु.	श.	रा.	के.	१२ अगस्त २०२० प्रातः ५/४७	१९ अगस्त २०२० प्रातः ५/४७	ग्र.	सू.	चं.	मं.	बु.	बु.	शु.	श.	रा.	के.
रा.	३	१०	११	३	८व.	२	९व.	२	८	<div>५ ४ सु. बु. १०श. १२मं. १गु.के.</div>	रा.	३	०	११	३	८व.	२	९व.	२	८	<div>६ ४ सु. बु. १०श. १२मं. १गु.के.</div>	<div>६ ४ सु. बु. १०श. १२मं. १गु.के.</div>	रा.	४	४	०	४	८व.	२	९व.	२	८
अं.	१८	०४	२५	०५	२५	०३	०३	०२	०२		अं.	२५	२९	२८	१९	२४	०९	०२	०२	०२			अं.	०२	००	००	०३	२४	१६	०२	०१	०१
क.	५५	४३	४६	३७	३६	३०	२२	३६	३६		क.	३७	०४	२८	३४	५३	५६	५३	१३	१३			क.	२१	५९	४२	४७	१८	४५	२७	५१	५१
वि.	१८	०८	२१	०६	२९	१३	०६	०८	०८		वि.	५६	३४	१२	४४	५४	२७	४४	५३	५३			वि.	३१	३२	१८	५३	०५	१४	४३	३८	३८
गतिः	५७	७४	२४	११	०६	५३	०४	०३	०३	गतिः	५७	७४	२०	१२	०५	५७	०३	०३	०३	गतिः	५७	७४	१६	११	०४	५९	०३	०३	०३			
नक्षत्रचरणं	२८	४८	३३	३८	२७	३६	१०	११	११	नक्षत्रचरणं	३५	३६	५५	०७	३४	०८	५३	११	११	नक्षत्र चरणं	४४	५०	४१	४०	३०	५९	३०	११	११			
आहले-१	१	४	३	१	४	३	१	३	१	भद्रकृष्णपक्ष २ बुधवासरः	आहले-१	१	४	३	१	४	३	१	३	१	भद्रकृष्णपक्ष २ बुधवासरः	भद्रकृष्णपक्ष ३० बुधवासरः	भद्रकृष्णपक्ष ३० बुधवासरः	भद्रकृष्णपक्ष ३० बुधवासरः	भद्रकृष्णपक्ष ३० बुधवासरः	भद्रकृष्णपक्ष ३० बुधवासरः	भद्रकृष्णपक्ष ३० बुधवासरः	भद्रकृष्णपक्ष ३० बुधवासरः	भद्रकृष्णपक्ष ३० बुधवासरः	भद्रकृष्णपक्ष ३० बुधवासरः		
धनि-४	४	३	१	४	३	१	४	३	१		धनि-४	४	३	१	४	३	१	४	३	१		धनि-४	४	३	१	४	३	१	४	३	१	
रेव-३	३	१	४	३	१	४	३	१	३		रेव-३	३	१	४	३	१	४	३	१	३		रेव-३	३	१	४	३	१	४	३	१	३	
पुष्य-१	१	४	३	१	४	३	१	४	३		पुष्य-१	१	४	३	१	४	३	१	४	३		पुष्य-१	१	४	३	१	४	३	१	४	३	
पू. भा.-४	४	३	१	४	३	१	४	३	१		पू. भा.-४	४	३	१	४	३	१	४	३	१		पू. भा.-४	४	३	१	४	३	१	४	३	१	
मृग-४	४	३	१	४	३	१	४	३	१		मृग-४	४	३	१	४	३	१	४	३	१		मृग-४	४	३	१	४	३	१	४	३	१	
उ. भा.-३	३	१	४	३	१	४	३	१	३		उ. भा.-३	३	१	४	३	१	४	३	१	३		उ. भा.-३	३	१	४	३	१	४	३	१	३	
मृग-३	३	१	४	३	१	४	३	१	३		मृग-३	३	१	४	३	१	४	३	१	३		मृग-३	३	१	४	३	१	४	३	१	३	
मूल-१	१	४	३	१	४	३	१	४	३		मूल-१	१	४	३	१	४	३	१	४	३		मूल-१	१	४	३	१	४	३	१	४	३	

(श्रीजगन्नाथपञ्चाङ्गम्, संवत्-२०७७ / पृ.सं. ४५)

श्रीशुभसम्बत् २०७७ शाके १९४२ भाद्रशुक्लपक्षः (दि.२० अगस्त तः ०२ सित २०२० ई. यावत्) सौम्य-याम्यगोलायनेकः वर्षर्तुश्च ।

अं. मा. प्र.	वा. ति.	घ. प. दि. रा.	घ. मि. न.	घ. प. दि. रा.	घ. मि. यो.	घ. प. क.	घ. मि. सुयोदयः	सूयास्तः	दिनमानः	चन्द्रचारः	विवरणम् (भारतीयस्टेण्डर्डसमये)
20	५	बु. २ ५० ४७ रा. ०१ ५१ मू. फा. ४५ ५८ रा. ११ ५५ शि. ३१ ०७ बाल. १५ २५ ५ ३२ ६ ०९ ३१ ३३ कन्या रा. ५/१७ चन्द्रदर्शनम् ।									
21	६	शु. ३ ४२ ५५ रा. १० ४२ उ. फा. ३९ ३६ रा. ०९ २२ सि. २२ ०६ तै. १२ १६ ५ ३२ ६ ०८ ३१ ३० वराहावतारः, गौरी ३, हरितालिका (तीज)व्रतं, मुहूर्म, श्रीवाराहजय० ।									
22	७	श. ४ ३८ २६ रा. ०८ ५४ ह. ३४ ०१ सा. ०७ ०८ सा. १२ ५३ वणि. ०९ ४८ ५ ३२ ६ ०७ ३१ २७ भद्रा ९/४८ तः २०/५४ या., वैनायकीश्रीगणेश ४ व्रतं, बहुलाव्रतम् ।									
23	८	र. ५ २८ ३४ दि. ०४ ५८ चि. २९ ०३ सा. ०५ ०९ शु. ५५ ०६ ब. ०६ ५६ ५ ३२ ६ ०६ ३१ २६ तुलायां. ६/०८ ऋषिपञ्चमीव्रतं, मध्याह्नव्यापिनी, साम्बत्सरी पञ्चमी (जैन०), A									
24	९	सो. ६ २२ १० दि. ०२ २५ स्वा. २४ ४४ दि. ०३ २७ ब्र. ४८ २७ तै. १४ २५ ५ ३३ ६ ०५ ३१ २० श्रीलोलार्कषष्ठी, काश्यां लोलार्ककुण्डस्नानम् (पुत्राप्तये) ।									
25	१०	मं. ७ १६ ५५ दि. १२ १९ वि. २१ १७ दि. ०२ ०४ ऐ. ४१ ३४ वणि. १२ १९ ५ ३३ ६ ०५ ३१ २० वृश्चि. ८/२५ भद्रा १२/१९ तः २३/२८ या., सन्तानसप्तमी, अपराजिता सप्तमी ।									
26	११	बु. ८ १२ ४१ दि. १० ३७ अनु. १८ ५९ दि. ०१ ०९ वै. ३५ ३४ ब. १० ३७ ५ ३३ ६ ०४ ३१ १८ राधाष्टमी, श्रीमहालक्ष्मीव्रतारम्भः षोडशदिवसात्मकः, दूर्वाष्टमी, B									
27	१२	बु. ९ ०९ २८ दि. ०९ २० ज्ये. १८ १२ दि. १२ ५० वि. ३० ३८ कौ. ०९ २० ५ ३३ ६ ०३ ३१ १५ धनुषि १२/५० महानन्दानवमी, श्रीमद्भागवतसप्ताहारम्भः ।									
28	१३	शु. १० ०७ ११ दि. ०८ २६ मू. १७ १४ दि. १२ २८ प्री. २६ २० ग. ०८ २६ ५ ३४ ६ ०२ ३१ १० भद्रा २०/१३ तः, दशावतारव्रतम् ।									
29	१४	श. ११ ०६ ०८ दि. ०८ ०१ पू. षा. १७ ४९ दि. १२ ४२ आयु. २२ ५२ वि. ०८ ०१ ५ ३४ ६ ०२ ३१ १० मकरे १८/५४ भद्रा ८/०१ या., पद्मा/कर्मा ११व्रतम् ।									
30	१५	र. १२ ०६ १७ दि. ०८ ०५ उ. षा. १९ ४७ दि. ०१ २९ सौ. २० २५ बाल. ०८ ०५ ५ ३४ ६ ०१ ३१ ०८ कृष्णपण्डेन ११ व्रतपारणम्, वामन १२ व्रतं मु. पर्व मुहूर्म ताजिया, C									
31	१६	सो. १३ ०७ १९ दि. ०८ ३० श्र. २२ ३२ दि. ०२ ३५ शो. १८ ४५ तै. ०८ ३० ५ ३४ ६ ०० ३१ ०५ कुम्भे रा. ३/२३ पञ्चकारम्भः रा. ३/२३ तः, श्रीअनन्त १४ व्रतं, प्रदोषव्रतं, व्रताय पूर्णिमा, D									
सित. १७	मं. १४ ०९ ३५ दि. ०९ २४ घ. २६ ३४ दि. ०४ १२ अति. १८ १५ वणि. ०९ २४ ५ ३४ ५ ५९ ३१ ०३ भद्रा ९/२४ तः २२/०४ या. ।										
02	१८	बु. १५ १२ ५५ दि. १० ४५ शत. ३१ ३४ सा. ०६ १३ सु. १७ ५७ ब. १० ४५ ५ ३५ ५ ५८ ३० ५८ स्नानदानादौ पूर्णिमा, महालयारम्भः, प्रतिपच्छाद्धम् ।									

A गुरुपञ्चमी (उत्कले) । B स.सि.यो. १३/०९ या. । पू.फा.भेज्कः १४/५९, स्त्री-पुं. सू.-चं. योगः, मण्डूकवाहनं, अमृतानाडी, तदधिपः चन्द्रस्तेन उत्तमवृष्टियोगः । D कर्क शुकः रा. १/५०, स.सि.यो. १४/३५ या. ।

Z रोदीस्तव ह्येष स्यमन्तकः ।। अगस्त्योदयकालनिर्द्धारणम्-संख्याविधानाप्रतिदेशमस्य विज्ञाय संदर्शनमादिशेजः । तच्चोज्जयिन्यामगतस्य कन्यां भागैः स्वराख्यैः स्फुटभास्करस्य ।। बृ.सं.अंग.चाराध्याये, श्लो.सं.-15 ।। दशम्यां तिथौ-दशावतारप्रार्थना-मत्स्य-कूर्म-वराह-नृसिंह-वामन-परशुराम-राम-कृष्ण-बुद्ध-कल्किरिति । प्रार्थना-वेदानुद्धरते जगन्निवहते भूगोलमुद्विषते दैत्यान् दारयते बलिं छलयते क्षत्रक्षयं कुर्वते । पौलस्त्यं जयते हलं कलयते कारुण्यमातन्वते । म्लेच्छान्मूर्छयते दशाकृतिकृते कृष्णाय तुभ्यं नमः ।।

हरितालिकाव्रतम्- २१ अगस्त
बहुलाव्रतम्- २२ "
ऋषिपञ्चमीव्रतं- २३ "
राधाष्टमी- २६ "
श्रीमहालक्ष्मीव्रतारम्भः- " "
पद्मा ११व्रतं- २९ "
श्रीअनन्त१४व्रतं- ३१ "

प्र.	सू.	चं.	मं.	बु.	बु.	शु.	श.	रा.	के.	२६ अगस्त २०२० प्रातः ५/४७	विविधविषयाः-	०२ सित. २०२० प्रातः ५/४७	प्र.	सू.	चं.	मं.	बु.	बु.	शु.	श.	रा.	के.		
रा.	४	७	०	४	८व.	२	९	२	८	<div><div>६</div><div>४</div><div>५ सु.बु.</div><div>३ शु.रा.</div><div>१०श.</div><div>१२</div></div>	हरितालिकाव्रतनिर्णयः- भाद्रे मासि सिते पक्षे तृतीया हस्तसंयुता। तदनुष्ठानमात्रेण सर्वपापैः प्रमुच्यते।। तत्र मन्त्रः-ॐ नमः शिवाय शान्ताय पञ्चवज्राय शूलिने। नन्दिभृङ्गमहाव्यालगणयुक्ताय सम्भवे।। शिवायै हरकान्तायै प्रकृत्यै सृष्टिहेतवे। नमस्ते ब्रह्मचारिण्यै जगद्धात्र्यै नमो नमः।। संसारभयसंतापात् त्राहि मां सिंहवाहनी। येन कामेन देवी त्वं पूजयामि महेश्वरि !। राजसौभाग्यसम्पत्तिं देहि मामम्ब! पार्वति!। भाद्रशुक्लचतुर्थ्यां चन्द्रदर्शनफलम्-सिंहादित्ये शुक्लपक्षे चतुर्थ्यां चन्द्रदर्शनम्। मिथ्याभिदूषणं कुर्यात्तस्मात्पश्येन्न तं तदा।। कृते चन्द्रदर्शने जपनीयो मन्त्रः-सिंहः प्रसेनमवधीत् सिंहो जाम्बवता हतः। सुकुमारक!माZ	<div><div>६</div><div>४ शु.</div><div>५ सु.बु.</div><div>३ रा.</div><div>१०श.</div><div>१२</div></div>	रा.	४	१०	०	४	८व.	३	९व.	२	८		
अं.	०९	१२	२	१७	२३	२३	०२	०१	०१				अं.	१५	१३	०३	२९	२३	०१	०१	०१	०१	०१	०१
क.	०६	२९	२४	१२	५०	५२	०४	२९	२९				क.	५२	२७	३१	३४	३०	१४	४५	०७	०७	०७	०७
वि.	१२	०३	४५	५२	०७	१९	३९	२२	२२				वि.	०७	००	३१	२७	५०	३१	०६	०७	०७	०७	०७
गतिः	५७	८२	११	१०९	०४	६२	०३	०३	०३	१ गु.के.	११चं.	१मं.	गतिः	५८	७३५	०५	१००	०२	६४	०२	०३	०३		
	५४	०४	४७	५१	००	१९	०१	११	११				०५	४३	४६	५२	०१	१५	२९	११	११	११	११	
नक्षत्रचरणं	मवा.-३	अतु.-३	अश्वि.-१	पू.फा.-२	पू.षा.-४	पुन.-२	उ.षा.-२	मृग.-३	मूल.-१	भाद्रशुक्लपक्ष ८ बुधवासः		भाद्रशुक्लपक्ष १५ बुधवासः	नक्षत्रचरणं	पू.फा.-१	शत.-३	अश्वि.-२	उ.फा.-१	पू.षा.-४	पुन.-४	उ.षा.-२	मृग.-३	मूल.-१		

(श्रीजगन्नाथपञ्चाङ्गम्, संवत्-२०७७ / पृ.सं. 46)

श्रीशुभसम्बत् २०७७ शाके १९४२ शुद्धआश्विनकृष्णपक्षः (दि.०३ सित तः १७ सित २०२० ई. यावत्) सौम्य-याम्यगोलायनेर्कः वर्षर्तुः कन्यार्कतः शरदृतुः।

अं. मा. प्र.	वा. ति.	घ. प.	दि. रा.	घ. मि.	न. घ.	प. दि. रा.	घ. मि.	यो.	घ. प.	क. घ.	मि.	सुर्योदयः	सूर्यास्तः	दिनमानः	चन्द्रचारः	विवरणम् (भारतीयस्टैण्डर्डसमये)				
03 १९	बु.	१	१७	२३	दि. १२	३२	पू. भा. ३७	३२	रा. ०८	३६	धृ. १८	५२	कौ. १२	३२	५ ३५	५ ५८	३० ५८	मीने. १४/००	दुग्धमश्विनयुजे त्यजेत्, द्वितीयाच्छादं, अशून्यशयन २ व्रतं, फसली सन् A	
04 २०	शु.	२	२२	३८	दि. ०२	३८	उ. भा. ४४	१३	रा. ११	१६	शू. २०	२६	ग. १४	३८	५ ३५	५ ५६	३० ५३		भद्रा रा. ३/५० तः, स.सि.यो. २३/१६तः ।	
05 २१	श.	३	२८	३९	सा. ०५	०३	रे. ५१	३९	रा. ०२	१५	गं. २२	२१	वि. १७	०३	५ ३५	५ ५६	३० ५२	मेघे रा. २/१५	भद्रा १७/३ या., तृतीयाश्राद्धम्, शिक्षकदिवसः ।	
06 २२	र.	४	३४	४५	रा. ०७	३०	अ. ५९	११	प्रा. ०५	१६	वृ. २४	४२	ब. ०६	१६	५ ३६	५ ५५	३० ४८		चतुर्थीश्राद्धम्, श्रीसंकष्टीश्रीगणेश ४ व्रतं, स.सि.यो. ०५/१६ या.।	
07 २३	सो	५	४०	४७	रा. ०९	५५	भ. ६०	००	अ. हो	रात्र	धृ. २७	१४	कौ. ०८	४२	५ ३६	५ ५४	३० ४५		पञ्चमीश्राद्धम्, भरणीश्राद्धम् ।	
08 २४	मं.	६	४६	५०	रा. १२	२०	भ. ०६	४८	दि. ०८	१९	व्या. २९	३२	ग. ११	०७	५ ३६	५ ५३	३० ४२	वृषे.१३/३७	भद्रा रा. १२/२० तः, षष्ठीश्राद्धं, स.सि.यो. ०८/१९ तः।	
09 २५	बु.	७	५१	३२	रा. ०२	१३	क्र. १३	५०	दि. ११	०८	ह. ३१	१५	वि. १३	१६	५ ३६	५ ५२	३० ४०		भद्रा १३/१६ या. , सप्तमीश्राद्धं, स.सि.यो. अहोरात्रम् ।	
10 २६	बु.	८	५५	०४	रा. ०३	३८	रो. १९	३८	दि. ०१	२७	व. ३२	०५	बाल	१४	५५	५ ३६	५ ५१	३० ३८	मिथु. रा. २/०७	जीवित्युत्रिका व्रतं, अष्टकाश्राद्धं, श्रीमहालक्ष्मीव्रतसमा० ।
11 २७	शु.	९	५६	४५	रा. ०४	१९	मू. २२	५५	दि. ०२	४७	सि. ३१	४०	तै. १५	५८	५ ३७	५ ५०	३० ३३		मातृनवमी, जीवित्युत्रिकाव्रतपारणं, मातामहश्राद्धम् ।	
12 २८	श.	१०	५६	२५	रा. ०४	११	आ. २६	३०	दि. ०४	१३	व्यति. २९	५८	वणि. १६	१५	५ ३७	५ ४९	३० ३०		भद्रा १६/१५ तः रा. ४/११ या. , दशमीश्राद्धं, कन्याभे बुधः १२/१	
13 २९	र.	११	५४	००	रा. ०३	१३	पुन. २६	५९	दि. ०४	२५	वरी. २६	३२	ब. १५	४२	५ ३७	५ ४८	३० २८	कर्के.१०/२२	एकादशीश्राद्धं, श्रीइन्दिरा ११ व्रतं, उ.फा. भेऽर्कः ८/४६, स्त्री-स्त्री, D	
14 ३०	सो	१२	४९	३३	रा. ०१	२७	पु. २५	४३	दि. ०३	५५	प. १५	२२	कौ. १४	२०	५ ३८	५ ४७	३० २३		द्वादशीश्राद्धं, गुडेन ११ व्रतपारणं, हिन्दीदिवसः, स.सि.यो. १५/५५ या. ।	
15 ३१	मं.	१३	४३	३१	रा. ११	०२	श्ले. २२	२५	दि. ०२	३६	शि. १४	५४	ग. १२	१४	५ ३८	५ ४७	३० २३	सिंहे.१४/३६	भद्रा २३/२ तः, त्रयोदशीश्राद्धं, भौमप्रदोषव्रतं, स.सि.यो. १४/३६ या. ।	
16	आ.	बु.	१४	३५	३६	रा. ०७	५२	म. १७	२१	दि. १२	३४	सि. ०६	४०	वि. ०९	२७	५ ३८	५ ४६	३० २०		भद्रा १/२७ या, चतुर्दशीश्राद्धं, दग्धशस्त्राग्निहतानाम् अज्ञाततिथिनां, B
17 २	बु.	३०	२६	५४	दि. ०४	२४	पू. फा. ११	०६	दि. १०	०४	शु. ४७	३३	चतु. ०६	०८	५ ३८	५ ४५	३० १८	कन्या १५/२२	स्नान-दान-श्राद्धादौ सर्वपितृश्राद्धं, महालयासमाप्तिः, पितृविसर्जनम्, C	

A १४२८ प्रा., पञ्चकान्तः १४/०० । B यतिसन्यासीवैष्णवानां श्राद्धं, मासशिवरात्रि व्रतं, कन्या भेऽर्कः १८/५२ । C विश्वकर्मापूजा । D सू.-चं. योगः, शिखीवाहनं, नीरानाडी, तदधिपः शुक्रस्तेन मध्यमोत्तम सू.-चं. योगः, शिखीवाहनं, नीरानाडी, तदधिपः शुक्रस्तेन मध्यमोत्तमवृष्टियोगः, वृष्टियोगः, स.सि.यो. १६/२५ तः ।

Z धर्मयुताः । धनधान्यहिरण्यविनाशकरा रविराहुशनैश्चरभूमिसुताः ।।

शिक्षकदिवसः- ०५ सित०
जीवित्युत्रिकाव्रतं- १० ''
श्रीमहालक्ष्मीव्रतसमा०- '' ''
कन्याभे बुधः- १२ ''
उ.फा.भेऽर्कः- १३ ''
श्रीइन्दिरा ११ व्रतं- '' ''
कन्यासंक्रान्ति १६ ,,
विश्वकर्मापूजा- १७ ''
महालयासमाप्तिः- '' ''

प्र.	सू.	चं.	मं.	बु.	बृ.	शु.	श.	रा.	के.	०९ सित. २०२० प्रातः ५/४७		विविधविषयाः-		१६ सित. २०२० प्रातः ५/४७		प्र.	सू.	चं.	मं.	बु.	बृ.	शु.	श.	रा.	के.	
रा.	४	१	०	५	८	३	९	१	७	६ बु. ४ शु.		गोचरे राहु-केत्वोः राशिसञ्चारफलम्- राहुर्जन्मगतो भयञ्च कलहं सौभाग्यमानक्षयं वित्तभ्रंशमहासुखं नृपभयं चार्थक्षयं यच्छति। सन्तापं कलहञ्च वित्तमधिकं शीघ्रं विनाशं नृणां केतोस्तत्फलमेव राशिषु वदेच्छसन्ति गर्गादयः॥ अथ श्रेष्ठव्रतानि-ब्रह्मचर्यञ्च शौचञ्च सत्य-मामिषवर्जनम्। व्रतेष्वेतानि चत्वारि वरीयानीति निश्चयः॥ सत्यमहिमा- सत्यं साधुतपः श्रुतं च परमक्लेशादिभिर्वर्जितम्॥ स्वाधीनञ्च सुदुर्लभञ्च जगतः साधारणं भूषणम्। साधूनां निकषः सतां कुलधनं सर्वाश्रमाणां बलम्। यन्मलेच्छोऽप्यभिधाय गच्छति दिवं सन्त्यज्य तिष्ठेत्कथम्?॥ गोचरे शन्यादिपापग्रहाणां सञ्चारफलम्- द्विजन्मनि पञ्चमसप्तमगाचतुराष्टक-द्वादश- Z		६ बु. ४ शु.		१६ सित. २०२० प्रातः ५/४७	रा.	४	४	०	५	८	३	९	१	७
अं.	२२	०७	०३	१०	२३	८	०१	००	००	७ ५ सू. ३		७ ५ सू. ३		७ ५ सू. ३		अं.	२९	०९	०३	२१	२३	१६	०१	००	००	
क.	३९	१५	५७	५५	२०	४९	२९	४४	४४	८ के. २चं.रा.		८ के. २चं.रा.		८ के. २चं.रा.		क.	२८	१८	०४	१८	१९	३५	१८	२२	२२	
वि.	२३	४०	१०	०९	४२	२३	३१	५१	५१	१गु. ११ १मं.		१गु. ३		१गु. ३		वि.	०६	३२	४८	२७	५९	०३	१८	३६	३६	
मितिः	५८	७२३	००	९२	००	६५	०१	०३	०३	१गु. ११ १मं.		१गु. ३		१गु. ३		मितिः	५८	८९०	०५	८४	००	६७	०१	०३	०३	
नक्षत्रं चरणं	पू.फा.-३	कृति.-४	अश्वि.-२	हस्त.-१	पू.षा.-४	पुष्य.-२	उ.षा.-२	कृति.-२	विशा.-४	१०श. १२		१०श. १२		१०श. १२		नक्षत्रं चरणं	३१	२९	५०	१८	४१	१९	१४	११	११	
	पू.फा.-३	कृति.-४	अश्वि.-२	हस्त.-१	पू.षा.-४	पुष्य.-२	उ.षा.-२	कृति.-२	विशा.-४	शुद्धआश्विनकृ. ७ बुधवासरः		शुद्धआश्विनकृ. ७ बुधवासरः		शुद्धआश्विनकृ. ७ बुधवासरः			उ.षा.-१	मघा.-३	अश्वि.-१	हस्त.-४	पू.षा.-३	पुष्य.-४	उ.षा.-२	कृति.-२	विशा.-४	

(श्रीजगन्नाथपञ्चाङ्गम्, संवत्-२०७७ / पृ.सं. 47)

श्रीशुभसम्बत् २०७७ शाके १९४२ अशुद्धआश्विनशुक्लपक्षः (दि.१८ सित. तः १ अक्ट. २०२० ई. यावत्) सौम्य-याम्यगोलायनेर्कः शरदृतुः ।

अं. मा.प्र.	वा. ति.	घ. प.	दि. रा.	घ. मि.	न. घ.	प. दि. रा.	घ. मि.	यो. घ.	प. क.	घ. मि.	सूर्योदयः	सूर्यास्तः	दिनमानः	चन्द्रचारः	विवरणम् (भारतीयस्टेण्डर्डसमये)
18	३ शु.	१ १७ ३४	दि. १२ ४०	उ.फा. ०४ ५३	०४ ५३	रा. ०१ ३५	०१ ३५	शु. ३७ १२	ब. १२ ४०	५ ३८	५ ४४	३० १५			चन्द्रदर्शनं, मलमासारम्भः ।
19	४ श.	२ १८ ३३	दि. १३ ०५	चि. ५७ २७	५७ २७	रा. ०१ ३५	०१ ३५	ब्र. २६ ५७	तै. १९ १२	५ ३८	५ ४३	३० १२	तुलायां. १४/५९		
20	५ र.	४ ५१ ३०	रा. ०२ १४	स्वा. ४३ २७	४३ २७	रा. ११ ०१	११ ०१	रें. १६ ४९	वणि. १५ ५०	५ ३८	५ ४२	३० १०			भद्रा १५/५० तः रा. २/१४ या, वैनायकीश्रीगणेशऋतम् ।
21	६ सो.	५ ४३ ३६	रा. ११ ०५	वि. ३७ २४	३७ २४	रा. ०८ ३७	०८ ३७	वै. ०९ ५८	ब. १२ ३९	५ ३९	५ ४१	३० ०५	वृश्चि. १५/१३		स. सि.यो. २०/३७ तः ।
22	७ मं.	६ ३९ १०	रा. ०९ १९	अनु. ३४ १४	३४ १४	रा. ०७ २१	०७ २१	प्री. ५१ ३८	कौ. १० १२	५ ३९	५ ४०	३० ०३			तुलाभे बुधः १६/४१ ।
23	८ बु.	७ ३५ १७	सा. ०७ ४६	ज्ये. ३१ ४३	३१ ४३	सा. ०६ २०	०६ २०	आयु. ४५ २९	ग. ०८ ३२	५ ३९	५ ३९	३० ००	धनुषि. १८/२०		भद्रा १९/४६ तः, वृषे राहुः वृश्चिके च केतुः ८/२५ ।
24	९ बृ.	८ ३२ ५९	सा. ०६ ५१	मू. ३० ५३	३० ५३	सा. ०६ ००	०६ ००	सौ. ४० ४४	वि. ०७ १८	५ ३९	५ ३८	२९ ५८			भद्रा ७/१८ या. ।
25	१० शु.	९ ३२ १०	सा. ०६ ३२	पू.षा. ३१ २८	३१ २८	सा. ०६ १५	०६ १५	शो. ३७ १४	बाल. ०६ ४१	५ ४०	५ ३८	२९ ५५	मकर.रा. १२/२७		
26	११ श.	१० ३२ ५६	सा. ०६ ५०	उ.षा. ३३ २९	३३ २९	सा. ०७ ०४	०७ ०४	अति. ३४ ४७	तै. ०६ ४१	५ ४०	५ ३७	२९ ५३			हस्तेऽर्कः रा. १२/१६, स्त्री-पुं, सू.-चं. योगः, अश्ववाहनं, सौम्यानाडी, A
27	१२ र.	११ ३४ ५७	सा. ०७ ३३	श्र. ३६ ४५	३६ ४५	रा. ०८ १०	०८ १०	सु. ३३ ३०	वणि. ०७ ११	५ ४०	५ ३५	२९ ५०			भद्रा ७/११ तः, १९/३३ या, पुरुषोत्तम ११व्रतं, सिंहेशुक्रः रा. १२/५० ।
28	१३ सो.	१२ ३८ १०	रा. ०८ ५६	घ. ४१ ३६	४१ ३६	रा. १० १८	१० १८	धृ. ३३ २०	ब. ०८ १४	५ ४०	५ ३६	२९ ४८	कुम्भे. ९/१४		गुडेन ११व्रतपारणं, पञ्चकारम्भः ९/१४ तः ।
29	१४ मं.	१३ ४२ २८	रा. १० ४०	शत. ४७ १०	४७ १०	रा. १२ ३३	१२ ३३	शू. ३३ ४३	कौ. ०९ ४८	५ ४१	५ ३४	२९ ४३			भौमप्रदोषव्रतं ऋणमुक्तये ।
30	१५ बु.	१४ ४७ ३५	रा. १२ ४३	पू.भा. ५३ ३०	५३ ३०	रा. ०३ ०५	०३ ०५	गं. ३५ ३६	ग. ११ ४१	५ ४१	५ ३३	२९ ४०	मीने. २०/२७		भद्रा रा. १२/४३ तः ।
अक्टू १६	बृ.	१५ ५३ १४	रा. ०२ ५९	उ.भा. ६० ००	६० ००	अ. हो	रात्र	वृ. ३६ २५	वि. १३ ५१	५ ४१	५ ३२	२९ ३८			भद्रा १३/५१ या., स्नान-दान-व्रतादौ पूर्णिमा ।

A तदधिपो गुरुस्तेन उत्तमवृष्टियोगः, स.सि.यो. १९/०४ तः ।

तुलाभे बुधः २२ सित. वैवाहिक दिनांकाः
वृषे राहुः २३ ,,
हस्तेऽर्कः २६ ,,
पुरुषोत्तम ११व्रतं २७ ,,
सिंहे शुक्रः ,,

ग्र.	सू.	चं.	मं.	बु.	बृ.	शु.	श.	रा.	के.	२३ सित. २०२० प्रातः ५/४७	विविधविषयाः-	३० सित. २०२० प्रातः ५/४७	ग्र.	सू.	चं.	मं.	बु.	बृ.	शु.	श.	रा.	के.
रा.	५	७	व.०	६	८	३	व.९	१	७	७ बु. ५	अथ चन्द्रगोचरफलम्- जन्मन्यन्तं दिशति हिमगुर्वितनाशं द्वितीये, दद्याद् द्रव्यं सहजभवने कुक्षिरोगं चतुर्थे ॥१॥ कार्यभ्रंशं तनयगृहगो वित्तलाभश्च षष्ठे, द्यूने द्रव्यं युवतिसहितं मृत्युसंस्थेऽपि मृत्युम् ॥ नृपभयं कुरुते नवमः शशिः दशमभावगतस्तु महत्सुखम् । विविधमायगते कुरुते धनं व्ययगतस्तु रुजश्च धनक्षयः ॥ अधिमाससम्भववर्षज्ञानम्- कृष्णपक्षे नवम्यादौ मेषार्को यत्र जायते । तद् वर्षे मलमासः स्याच्छुभकर्मसु निन्दितः ॥ मकरन्दप्रकाशे- पू.सं. ९२॥ सर्पापसारणमन्त्रः- सर्पापसर्प भद्रन्ते दूरं गच्छ महाविष ॥ जन्मेजयस्य यज्ञान्ते आस्तीक वचनं स्मर ॥ आस्तीकवचनं श्रुत्वा यः सर्पो न निवर्तते । शतधा भिद्यते मूर्ध्ना शिशिवृक्षफलं यथा-महाभारते ॥	७ बु. ५	ग्र.	सू.	चं.	मं.	बु.	बृ.	शु.	श.	रा.	के.
अं.	०६	२२	०२	००	२३	२४	०१	००	००	८ के. ६ सू. ४ शु.		८ के. ६ सू. ४ शु.	अं.	१३	२२	०१	०८	२३	०२	०१	२९	२९
क.	१८	४५	४२	४१	२८	३०	११	००	००	९ गु. ३		९ गु. ३	क.	१०	३१	०७	४८	४६	३३	०९	३८	३८
वि.	२२	१५	२९	३०	४४	०२	४१	२१	२१	१०श. १२ २रा.		१०श. १२ २रा.	वि.	१५	१७	१५	१८	४७	०७	५१	०५	०५
गतिः	५८	१९	११	७४	०२	६८	००	०३	०३	११ १२ १३		११ १२ १३	गतिः	५८	२४	१६	६१	०३	६९	०१	०३	०३
नक्षत्रचरणं	४५	५३	३२	५०	०१	३२	३४	११	११	११ १२ १३		११ १२ १३	नक्षत्रचरणं	५८	४८	०४	२०	२०	३६	४२	११	११
उ.फा.-३	ज्येष्ठा-२	अश्वि-१	चित्रा-३	पू.षा.-४	आर्द्रा-३	उ.षा.-२	कृति.-२	विशाख-४					उ.फा.-३	ज्येष्ठा-२	अश्वि-१	चित्रा-३	पू.षा.-४	आर्द्रा-३	उ.षा.-२	कृति.-२	विशाख-४	

श्रीशुभसम्बत् २०७७ शाके १९४२ अशुद्धआश्विनकृष्णपक्षः (दि.०२ अक्तु तः १६ अक्तु २०२० ई. यावत्) सौम्य-याम्यगोलायनेकः वर्षतुः कन्यार्कतः शरदृतुः ।

अं. मा. प्र. वा. ति. घ. प. दि. रा. घ. प. दि. रा. घ. मि. यो. घ. प. क. घ. मि. सूर्योदयः सूर्यास्तः दिनमानः चन्द्रचारः विवरणम् (भारतीयस्टेण्डर्डसमये)	
02 १७ शु. १ ५९ २३ रा. ०४ २६ उ. भा. ०० २२ प्रा. ०५ ५० ध्रु. ३८ २४ बाल १५ ४२ ५ ४१ ५ ३१ २९ ३५	गाँधी/शास्त्री जय., स.सि.यो. ०५/५० तः ।
03 १८ श. २ ६० ०० अ. हो रात्र रे. ०७ ४४ दि. ०८ ४७ व्या. ४० ३९ तै. १८ ११ ५ ४१ ५ ३१ २९ ३५	मेघे. ८/४७ पंचकसमा. ८/४७ ।
04 १९ र. २ ५ ३५ प्रा. ०७ ५६ अ. १५ १० दि. ११ ४५ ह. ४३ ०८ ग. ०७ ५६ ५ ४२ ५ ३० २९ ३०	भद्रा २१/१० तः, मीने भौमः ५/५१, स.सि.यो ११/४५ या. ।
05 २० सो. ३ ११ ४८ दि. १० २५ भा. २२ ४५ दि. ०२ ४८ व. ४५ २६ वि. १० २५ ५ ४२ ५ २९ २९ २७	वृषे. २१/३० भद्रा १०/२५ या., संकष्टी श्रीगणेशचतुर्थीव्रतम् ।
06 २१ मं. ४ १७ ३९ दि. १२ ४६ कृ. २९ ५१ सा. ०५ ३८ सि. ४७ १३ बाल १२ ४६ ५ ४२ ५ २८ २९ २५	स.सि.यो. १७/३८ या. ।
07 २२ बु. ५ २२ ३६ दि. ०२ ४४ रो. ३६ ०५ रा. ०८ ०८ व्यति. ४८ २९ तै. १४ ४४ ५ ४२ ५ २७ २९ २३	स.सि.यो. अहोरात्रम् ।
08 २३ बृ. ६ २६ ४२ दि. ०४ २४ मृ. ४१ ३१ रा. १० २९ व. ४८ १२ वणि १६ २४ ५ ४३ ५ २६ २९ १८	मिथुने. ९/१८ भद्रा १६/२४ तः रा. ४/५७ या., मु.पर्व चेहलुम् ।
09 २४ शु. ७ २९ २८ सा. ०५ ३० आ. ४५ २६ रा. ११ ५३ परी. ४८ १५ ब. १७ ३० ५ ४३ ५ २५ २९ १५	स.सि.यो. २३/५३ तः ।
10 २५ श. ८ ३० २२ सा. ०५ ५२ पुन. ४७ ४४ रा. १२ ४९ शि. ४६ १७ कौ. १७ ५२ ५ ४३ ५ २४ २९ १२	कर्के. १८/३५ चित्रायामर्कः १३/१७, स्त्री-स्त्री, सू.-चं. योगः, मण्डूकवाहनं, दहनानाडी, A
11 २६ र. ९ २९ ३० सा. ०५ ३१ पु. ४८ १७ रा. ०१ ०२ सि. ४२ ४८ ग. १७ ३१ ५ ४३ ५ २४ २९ १२	भद्रा रा. ४/५६ तः रविपुष्ययोगः रा. ०१/०२ या. ।
12 २७ सो. १० २६ ३३ दि. ०४ २१ श्ले. ४६ ४६ रा. १२ २६ सा. ३७ ४७ वि. १६ २१ ५ ४४ ५ २३ २९ ०८	सिंहे रा. १२/२६ भद्रा १६/२१ या. ।
13 २८ मं. ११ २१ ४५ दि. ०२ २६ म. ४३ ०८ रा. १० ५९ शु. ३१ ११ बाल १४ २६ ५ ४४ ५ २२ २९ ०५	पुरुषोत्तम ११ व्रतं, गुडेन ११ व्रतपारणं, प्रदोष १२ व्रतम् ।
14 २९ बु. १२ १५ ०९ दि. ११ ४८ पू. फा. ३८ १२ रा. ०९ ०१ शु. २३ ०६ तै. ११ ४८ ५ ४४ ५ २१ २९ ०३	कन्या. रा. ३/४० भद्रा ०८/३७ तः १८/४५ या., मासशिवरात्रि १४ व्रतम् ।
15 ३० बृ. १३ १७ १० प्रा. ०८ ३७ उ. फा. ३१ ४३ सा. ०६ २६ ब्र. १३ ३९ वणि ०८ ३७ ५ ४५ ५ २० २८ ५७	तुला. रा. १/५७ स्नान-दान-श्राद्धादौ अमा., मलमाससमाप्तिः ।
16 ३१ शु. ३० ४८ ०८ रा. ०१ ०० ह. २४ १४ दि. ०३ २७ ऐ. ०३ २९ चतु. १४ ५७ ५ ४५ ५ २० २८ ५७	

A तदधिपो भौमस्तेन खण्डवृष्टियोगः ।

Z शृण्वन्ति मत्कथां नराः । स्वविष्टां खादयन्त्येतान्नरके यमकिङ्कराः ॥ गृहस्था नैव विज्ञेय तेनैव ब्रह्मचारिण । वानप्रस्था न ते ज्ञेय यतयो न भवन्ति हि ॥ धर्मेणैव नृणां ज्ञेय तमाखूधूपानत । पतन्ति रौरवे घोरे नरके नात्र संशय ॥ (संस्कारगणपतौ म.प.स्मारके) ॥

गाँधी/शास्त्री जय. २ अक्तु.
मीने भौमः ४ ,,
चित्रायामर्कः १० ,,
रविपुष्ययोगः ११ ,,
मलमाससमाप्तिः १६ ,,

ग्र. सू. चं. मं. बु. बृ. शु. श. रा. के.	०७ अक्तु. २०२० प्रातः ५/४७	विविधविषयाः-	१४ अक्तु. २०२० प्रातः ५/४७	ग्र. सू. चं. मं. बु. बृ. शु. श. रा. के.
रा. ५ १ ४ ११ ६ ८ ४ ९ १ ७	७ बु. ५ शु.	सुरापान-धूपपानादिनिषेधः-गौडी पैष्ठी तथा माध्वी विज्ञेया त्रिविधासुरा । चतुर्थी स्त्री सुरा ज्ञेया यया सम्मोहितं जगत् ॥ मद्यपानं महापापं नारीसङ्गस्तथैव च । तस्माद् द्वयं परित्यज्य तत्त्वनिष्ठो भवेन्मुनि ॥ सुरां पीत्वा द्विजो मोहादग्निवर्णा सुरां पिबेत् । तया स काये निर्दग्धे मुच्यते किल्बिषात्तत ॥ विजया कल्पमेकं तु दशकल्पं तु नागिनी । तमालं शतकल्पं तु धूपसंख्या न दीयते ॥ तमालपत्रं हयाधानैर्ये भक्षयन्ति नराधमाः । तेषां तु नरके वासो यावद् ब्रह्मा चतुर्मुख ॥ ये पिबन्ति धूपपानं लक्ष्मीः तस्य विनश्यति । तद्-गृहाद् याति लक्ष्मीर्वै गुरौ भक्तिर्न संभवेत् ॥ ब्राह्मणाः क्षत्रियाः शूद्राः वैश्याश्च मुनिसत्तम ॥ श्वपचैः सदृशो ज्ञेय तमाल-पानमात्रत ॥ ताम्बूलं भक्षयन्तो येZ	७ बु. ५ चं. ८ के. ६ सु. ४ शु. ९ गु. ३ १०श. १२मं. २रा. चं. ११ १	रा. ५ ४ ४ ११ ६ ८ ४ ९ १ ७
अं. २० १५ २९ १४ २४ १० ०१ २९ २९	८ के. ६ सु. ४ शु.		८ के. ६ सु. ४ शु.	अं. २६ १७ २६ १७ २४ १८ ०१ २८ २८
क. ०३ ५४ ०५ ५६ १३ ४३ १२ १५ १५	९ गु. ३		९ गु. ३	क. ५८ ३० ५२ ३२ ४९ ५९ २० ५३ ५३
वि. ४६ ३६ २९ २१ ५० १६ ५३ ५० ५०	१०श. १२मं. २रा. चं. ११ १		१०श. १२मं. २रा. चं. ११ १	वि. ५७ १३ ०९ १४ ३० ३८ ४९ ३४ ३४
गतिः ५९ ७२३ १८ ३८ ०४ ७० ०० ०३ ०३				गतिः ५९ ८८९ १९ ०३ ०५ ७१ ०१ ०३ ०३
नक्षत्रचरणं १२ ३३ ४४ १८ ३५ ३३ ५० ११ ११				नक्षत्र चरणं २७ ४९ ०० ३५ ४६ २२ ३१ ११ ११
हस्त-४ रोहि.-२ रेव.-४ स्वाति.-३ पू.षा.-४ मघा.-४ उ.षा.-२ मृग.-२ ज्येष्ठा.-४	अशुद्धआश्विनकृ. ५ बुधवासरः		अशुद्धआश्विनकृ. १२ बुधवासरः	चित्रा.-२ पू.षा.-२ रेव.-४ स्वाति.-४ पू.षा.-४ पू.षा.-२ उ.षा.-२ मृग.-२ ज्येष्ठा.-४

(श्रीजगन्नाथपञ्चाङ्गम्, संवत्-२०७७ / पृ.सं. ४९)

अ.मा.प्र.	वा.	ति.	घ.	प.	दि.	घं.	मि.	न.	घ.	प.	दि.	घं.	मि.	यो.	घ.	प.	क.	घं.	मि.	सूर्योदयः	सूर्यास्तः	दिनमानः	चन्द्रचारः	विवरणम् (भारतीयस्टेण्डर्डसमये)				
17	का.	श.	१	३८	१३	रा.	०९	०२	चि.	१६	२२	दि	१२	०८	वि.	४१	३५	कि.	११	०१	५	४५	५	१९	२८	५५	शारदीयनवरात्रारम्भः, कलशस्थापनम्, ध्वजारोपनम्, केशसंस्कारद्रव्याणि दद्यात्।	
18	२	र.	२	२८	३८	सा.	०५	१३	स्वा.	०८	२६	दि.	०९	०८	प्री.	३०	४३	कौ.	१७	१३	५	४६	५	१८	२८	५०	पुष्टोदरं द्वितीयायां केशसंयमहेतवे ।	
19	३	सो.	३	२०	०२	दि.	०१	४७	वि.	०१	१४	प्रा.	०६	१६	आयु.	२०	२३	ग.	१३	५७	५	४६	५	१७	२८	४८	भद्रा रा. १२/२७ तः रा., दर्पणञ्च तृतीयायां सेन्दुरालक्तकं तथा, स.सि.यो. ०६/१६ तः ।	
20	४	मं.	४	१३	००	दि.	१०	५८	ज्ये.	४०	४२	रा.	०२	०३	सौ.	११	०५	वि.	१०	५८	५	४६	५	१७	२८	४८	धनु. रा. २/०३	भद्रा १०/५८ या., वैनायकीश्रीगणेशऋतम्, मधुपर्कं च चतुर्थ्यां तु तिलकं नेत्रमण्डनम् ।
21	५	बु.	५	०७	२७	दि.	०८	४६	मू.	४८	०५	रा.	०१	०१	शो.	०३	११	बाल.	०८	४६	५	४७	५	१५	२८	४७	उपाङ्गललितपुत्रतम्, पञ्चम्यामङ्गराजञ्च शक्यालङ्कुराणि च, मूने सरस्वत्याऽऽवाहनम् ।	
22	६	बृ.	६	०३	५०	प्रा.	०७	११	पू.षा.	४७	०९	रा.	१२	३९	सु.	५१	५४	तै.	०७	१९	५	४७	५	१५	२८	४०	विल्वाभिमन्त्रणं षष्ठ्यां, षष्ठ्यां बिल्वतरो बोधं सायं सन्ध्यासु कारयेत् ।	
23	७	शु.	७	०२	१४	प्रा.	०६	४१	उ.षा.	४८	१४	रा.	०१	०५	धृ.	४८	२५	वणि.	०६	४१	५	४७	५	१५	२८	४०	मकरे ०६/४५	भद्रा ६/४१ तः १८/४५ या., महासप्तमीव्रतं, स्वात्यामर्कः रा. १२/०१, B
24	८	श.	८	०२	३३	प्रा.	०६	४९	श्र.	५१	१७	रा.	०२	१९	शू.	४६	३२	ब.	०६	४९	५	४८	५	१४	२८	३५	महाष्टमीव्रतं, उपोषणमाध्यम्यामात्मशक्त्यार्थं पूजनम्, अन्नपूर्णापरिक्रमा, C	
25	९	र.	९	०४	३३	प्रा.	०७	३७	घ.	५५	४६	रा.	०४	०६	गं.	४६	००	कौ.	०७	३७	५	४८	५	१३	२८	३३	कुम्भे १५/१२	विजयादशमी, नवरात्रव्रतपारणं, पञ्चकसमाप्ति १५/१२ ।
26	१०	सो.	१०	०८	०८	दि.	०९	०४	शत.	६०	००	अ	हो	रात्र	वृ.	४६	४०	ग.	०९	०४	५	४९	५	१३	२८	३०	भद्रा २२/०० तः, विजयादशम्यां सीमोलंघनं, पट्टाभिषेकं, उलंघित्वासीमनं D	
27	११	मं.	११	१२	४८	दि.	१०	५६	शत.	०१	२७	प्रा.	०६	२३	ध्रु.	४७	५१	वि.	१०	५६	५	४९	५	१२	२८	२७	मीने रा. २/१९	भद्रा १०/५६ या., पापाङ्कुशा१व्रतं(सर्वे), भरतमिलाप ।
28	१२	बु.	१२	१८	४०	दि.	०१	०८	पू.षा.	०७	५०	दि.	०८	५८	व्या.	४९	५१	बाल.	१३	०८	५	५०	५	१२	२८	२५		प्रदोष१२व्रतं, पचनाभ१२व्रतं, द्विदलत्यागव्रतारम्भः ।
29	१३	बृ.	१३	२४	४६	दि.	०३	४४	उ.षा.	१५	१६	दि.	११	५६	ह.	५१	४९	तै.	१५	४४	५	५०	५	११	२८	२३		स.सि.यो. ११/५६ तः ।
30	१४	शु.	१४	३१	०९	सा.	०६	१८	रे.	२२	४०	दि.	०२	५४	व.	५४	०४	वणि.	१८	१८	५	५०	५	१०	२८	२०		

नवत्रारम्भ	१७ अक्तु.
तुलाभेऽर्कः	१८ ,,
महाष्टमीव्रतं	२४ ,,
महानवमीव्रतं	,, ,,
विजयादशमी	२५ ,,
पापाकुशा ११ व्रतं	२७ ,,
बाल्मीकि जयन्ती	३१ ,,
कोजगरा	,, ,,
कार्तिकस्नानारम्भः	,, ,,

[illegible]

श्रीशुभसम्बत् २०७७ शाके १९४२ कार्तिककृष्णपक्षः (दि.०१ नव. तः १५ नव. २०२० ई. यावत्) याम्यगोलायनेर्कः शरदृतुः ।

अं. मा. प्र. वा. ति. घ. प. दि. रा. घ. मि. न. घ. प. दि. रा. घ. मि. यो. घ. प. क. घ. मि. सूर्योदयः सूर्यास्तः दिनमानः चन्द्रचारः विवरणम् (भारतीयस्टैण्डर्डसमये)	अं. मा. प्र. वा. ति. घ. प. दि. रा. घ. मि. न. घ. प. दि. रा. घ. मि. यो. घ. प. क. घ. मि. सूर्योदयः सूर्यास्तः दिनमानः चन्द्रचारः विवरणम् (भारतीयस्टैण्डर्डसमये)
नव. १६ र. १ ४३ २८ रा. ११ १४ भ. ३७ १४ रा. ०८ ४४ व्यति. ५८ २९ बाल १० ०१ ५ ५१ ५ ०९ २८ १५ वृषे रा.३/३४ कार्तिके द्विदलं त्यजेत्, तुलस्याः विष्णोश्च पूजनम् ।	नव. १६ र. १ ४३ २८ रा. ११ १४ भ. ३७ १४ रा. ०८ ४४ व्यति. ५८ २९ बाल १० ०१ ५ ५१ ५ ०९ २८ १५ वृषे रा.३/३४ कार्तिके द्विदलं त्यजेत्, तुलस्याः विष्णोश्च पूजनम् ।
02 १७ सो २ ४९ ०० रा. ०१ २८ कृ. ४५ ३४ रा. १२ ०६ वरी. ६० ०० तै. १२ २१ ५ ५२ ५ ०९ २८ १२ अश्विन्याशयनरत्रतं, स.सि.यो. रा. १२/०६ तः ।	02 १७ सो २ ४९ ०० रा. ०१ २८ कृ. ४५ ३४ रा. १२ ०६ वरी. ६० ०० तै. १२ २१ ५ ५२ ५ ०९ २८ १२ अश्विन्याशयनरत्रतं, स.सि.यो. रा. १२/०६ तः ।
03 १८ मं. ३ ५३ ४१ रा. ०३ २० रौ. ५१ ०५ रा. ०२ १८ वरी. ०१ ०२ वणि १४ २४ ५ ५२ ५ ०८ २८ १० भद्रा १४/२४ तः रा. ०३/१५ या. ।	03 १८ मं. ३ ५३ ४१ रा. ०३ २० रौ. ५१ ०५ रा. ०२ १८ वरी. ०१ ०२ वणि १४ २४ ५ ५२ ५ ०८ २८ १० भद्रा १४/२४ तः रा. ०३/१५ या. ।
04 १९ बु. ४ ५७ ३६ रा. ०४ ५५ मृग. ५६ ०० रा. ०४ १७ प. ०१ ०५ ब. १६ ०७ ५ ५३ ५ ०८ २८ ०८ मिथुने १५/१७ संकष्टीश्रीगणेशरत्रतं, करवाचौथ, स.सि.यो. रा. ०४/१७ या. ।	04 १९ बु. ४ ५७ ३६ रा. ०४ ५५ मृग. ५६ ०० रा. ०४ १७ प. ०१ ०५ ब. १६ ०७ ५ ५३ ५ ०८ २८ ०८ मिथुने १५/१७ संकष्टीश्रीगणेशरत्रतं, करवाचौथ, स.सि.यो. रा. ०४/१७ या. ।
05 २० बृ. ५ ६० ०० अ हो रात्र आ. ६० ०० अ हो रात्र शि. ०० ४९ कौ. १७ २९ ५ ५३ ५ ०७ २८ ०५ स.सि.यो. ०६/०८ तः	05 २० बृ. ५ ६० ०० अ हो रात्र आ. ६० ०० अ हो रात्र शि. ०० ४९ कौ. १७ २९ ५ ५३ ५ ०७ २८ ०५ स.सि.यो. ०६/०८ तः
06 २१ शु. ५ ०० २५ प्रा. ०६ ०४ आ. ०० ३४ प्रा. ०६ ०८ सि. ०१ ५९ तै. ०६ ०४ ५ ५४ ५ ०७ २८ ०३ कर्के रा.१/०० स.सि.यो. ०६/०८ तः	06 २१ शु. ५ ०० २५ प्रा. ०६ ०४ आ. ०० ३४ प्रा. ०६ ०८ सि. ०१ ५९ तै. ०६ ०४ ५ ५४ ५ ०७ २८ ०३ कर्के रा.१/०० स.सि.यो. ०६/०८ तः
07 २२ श. ६ ०१ ५७ प्रा. ०६ ४१ पुन. ०३ २७ प्रा. ०७ १७ शु. ५७ ३३ वणि ०६ ४१ ५ ५४ ५ ०७ २८ ०३ भद्रा ०६/४१ तः १८/४३ या., स्कन्दषष्ठी, विशाखायामर्कः ७/५६, नपुं.-स्त्री, D	07 २२ श. ६ ०१ ५७ प्रा. ०६ ४१ पुन. ०३ २७ प्रा. ०७ १७ शु. ५७ ३३ वणि ०६ ४१ ५ ५४ ५ ०७ २८ ०३ भद्रा ०६/४१ तः १८/४३ या., स्कन्दषष्ठी, विशाखायामर्कः ७/५६, नपुं.-स्त्री, D
08 २३ र. ७ ०२ ०५ प्रा. ०६ ४५ पु. ०५ १६ प्रा. ०८ ०१ शु. ५३ ४९ ब. ०६ ४५ ५ ५५ ५ ०६ २७ ५७ अहोईरत्रतं, रविपुष्ययोगः ०८/०१, कालाष्टमी/राधाष्टमी, अरुणोदये A	08 २३ र. ७ ०२ ०५ प्रा. ०६ ४५ पु. ०५ १६ प्रा. ०८ ०१ शु. ५३ ४९ ब. ०६ ४५ ५ ५५ ५ ०६ २७ ५७ अहोईरत्रतं, रविपुष्ययोगः ०८/०१, कालाष्टमी/राधाष्टमी, अरुणोदये A
09 २४ सो ८ ०७ ३१ प्रा. ०६ ५० श्ले. ०५ २९ प्रा. ०८ ०७ ब्र. ४८ ५१ तै. १७ ३२ ५ ५५ ५ ०६ २७ ५७ सिंहे. ८/०७	09 २४ सो ८ ०७ ३१ प्रा. ०६ ५० श्ले. ०५ २९ प्रा. ०८ ०७ ब्र. ४८ ५१ तै. १७ ३२ ५ ५५ ५ ०६ २७ ५७ सिंहे. ८/०७
10 २५ मं. १० ५२ ४५ रा. ०३ ०२ म. ०३ ५७ प्रा. ०७ ३१ रौ. ४२ २८ वणि १६ ०० ५ ५६ ५ ०५ २७ ५३ भद्रा १६/०० तः रा. ०३/०२ या. ।	10 २५ मं. १० ५२ ४५ रा. ०३ ०२ म. ०३ ५७ प्रा. ०७ ३१ रौ. ४२ २८ वणि १६ ०० ५ ५६ ५ ०५ २७ ५३ भद्रा १६/०० तः रा. ०३/०२ या. ।
11 २६ बु. ११ ४६ ३६ रा. १२ ३४ पू. फा. ०० ५५ प्रा. ०६ ३८ रौ. ३४ ५५ ब. १३ ४८ ५ ५६ ५ ०५ २७ ५३ कन्या. ११/५१ रम्भा ११रत्रतं (सर्वे), ।	11 २६ बु. ११ ४६ ३६ रा. १२ ३४ पू. फा. ०० ५५ प्रा. ०६ ३८ रौ. ३४ ५५ ब. १३ ४८ ५ ५६ ५ ०५ २७ ५३ कन्या. ११/५१ रम्भा ११रत्रतं (सर्वे), ।
12 २७ बृ. १२ ३८ ५२ सा. ०९ ३० ह. ५० ३५ रा. ०२ ११ वि. २६ १० कौ. ११ ०२ ५ ५७ ५ ०५ २७ ५० बिल्व/तुलसीदलेन ११रत्रतपारणं, गोवत्स १२, ।	12 २७ बृ. १२ ३८ ५२ सा. ०९ ३० ह. ५० ३५ रा. ०२ ११ वि. २६ १० कौ. ११ ०२ ५ ५७ ५ ०५ २७ ५० बिल्व/तुलसीदलेन ११रत्रतपारणं, गोवत्स १२, ।
13 २८ शु. १३ ३० २० सा. ०६ ०५ चि. ४३ ४९ रा. ११ २९ प्री. १६ ३० ग. ०७ ४७ ५ ५७ ५ ०४ २७ ४८ तुला. १२/५० भद्रा १८/०५ तः रा. ०४/१२ या., धनतेरस, धन्वन्तरि/कामेश्वरीजय., B	13 २८ शु. १३ ३० २० सा. ०६ ०५ चि. ४३ ४९ रा. ११ २९ प्री. १६ ३० ग. ०७ ४७ ५ ५७ ५ ०४ २७ ४८ तुला. १२/५० भद्रा १८/०५ तः रा. ०४/१२ या., धनतेरस, धन्वन्तरि/कामेश्वरीजय., B
14 २९ श. १४ २० ५२ दि. ०२ १९ स्वा. ३६ १६ रा. ०८ २८ आयु. ०५ ५२ श. १४ १९ ५ ५८ ५ ०४ २७ ४५ दीपावली, लक्ष्मी/काली/कुबेरेन्द्रादीनां पूजनं, स.सि.यो. २०/२८ या. ।	14 २९ श. १४ २० ५२ दि. ०२ १९ स्वा. ३६ १६ रा. ०८ २८ आयु. ०५ ५२ श. १४ १९ ५ ५८ ५ ०४ २७ ४५ दीपावली, लक्ष्मी/काली/कुबेरेन्द्रादीनां पूजनं, स.सि.यो. २०/२८ या. ।
15 ३० र. ३० ११ २० दि. १० ३१ वि. २८ ३६ सा. ०५ २५ शो. ४४ २० ना. १० ३१ ५ ५९ ५ ०४ २७ ४२ वृश्चि. १२/१० स्नान-दान-श्रद्धादौ अमा., अन्नकूट १, गोवर्धनपूजा १, मार्गपालीबन्धनं १, C	15 ३० र. ३० ११ २० दि. १० ३१ वि. २८ ३६ सा. ०५ २५ शो. ४४ २० ना. १० ३१ ५ ५९ ५ ०४ २७ ४२ वृश्चि. १२/१० स्नान-दान-श्रद्धादौ अमा., अन्नकूट १, गोवर्धनपूजा १, मार्गपालीबन्धनं १, C

A राधाकुण्डस्नानं मथुरायां, श्रीमाधवाचार्यजय., स.सि.यो. ०८/०१ या. । B मासशिवरात्रि १३रत्रतं, नरकनिवारण १४, यामाय दीपदानम् ।

C महावीरनिर्वाणदिवसः (जैनां), पापवारान्विते दर्शे दुर्भिक्षञ्च प्रजाभयम् । D सू.-चं. योगः, श्रृङ्गालवाहनं, चण्डानाडी, तदधिपः शनिस्तेन वृष्ट्याभावः ।

Z क्लिष्टकर्मणः । हनुमान् शत्रुसैन्यानां निहन्ता मारुतात्मजः । न रावणं सहस्रं मे युद्धे प्रतिबलं भवेत् । शिलाभिश्च प्रहरतः पादपैश्च सहस्रशः । अर्दयित्वा पुरीं लङ्कामभिवाद्य च मैथिलीम् । समुद्धार्थो गमिष्यामि मिषतां सर्वराक्षसाम् । दीपावल्यां रात्रौ जागरणविषये विशेषः- अर्धरात्रे भ्रमत्येव लक्ष्मीराश्रयितुं गृहान् । अतः स्वलङ्कृतलिप्ता दीपैर्जाग्रज्जनोत्सवाः । कार्तिककृष्णद्वादशीगोवत्सद्वादशीनिर्णयः- सा प्रदोषव्यापिनी ग्राह्या । दिनद्वये सत्वे पूर्वा एव ग्राह्या ।

करवाचौथ	०४ नव.
विशाखायामर्कः	०७ ,,
रम्भा ११रत्रतं	११ ,,
धनतेरस	१३ ,,
नरकनिवारण १४	,, ,,
दीपावली	१४ ,,
धन्वर्कः	,, ,,

ग्र. सू. चं. मं. बु. बृ. शु. श. रा. के.	०४ नव. २०२० प्रातः ५/४७	विविधविषयाः-	११ नव. २०२० प्रातः ५/४७	ग्र. सू. चं. मं. बु. बृ. शु. श. रा. के.
रा. ६ १ ११ व. ६ ८ ५ ९ १ ७	८ के. ६ शु.	तुलसीमाहात्म्यं-(पाद्ये)-तुलसीदललक्षणे कार्तिके योऽर्चयेद्धरिम् । पदे पदे मुनिश्रेष्ठ ! लभते भौतिकं फलम् । हनुमज्जन्मदिनम्-आश्विनस्यासिते पक्षे भूतायां च महानिशि । भौमवासरेऽञ्जनादेवी हनुमन्तमजीजनत् । शौर्यवर्धनार्थं वाल्मीकिरामायणस्य सुन्दरकाण्डस्थहनुमच्चरित्रं पठेत्- नहि द्रक्ष्यामि यदि तां लङ्कायां जनकात्मजाम् । अनेनैव हि वेगेन गमिष्यामि सुरालयम् । यदि वा त्रिदेवे सीतां न द्रक्ष्यामि कुतश्चमः । बद्ध्वा राक्षस- राजानमानयिष्यामि रावणम् । । सर्वथा कृतकार्योऽहमेष्यामि सह सीतया । अस्य जपनीयमन्त्राः- जयत्यतिबलो रामो लक्ष्मणश्च महाबलः । राजा जयति सुग्रीवो राघवेणाभिपालितः । दासोऽहं कौशलेन्द्रस्य रामस्य Z	८ के. ६ शु.	रा. ६ ४ व ११ ६ ८ ५ ९ १ ७
अं. १७ २४ २१ ०१ २७ १४ ०२ २७ २७	१ गु. ७ सु. बु. ५ चं.		१ गु. ७ सु. बु. ५ चं.	अं. २४ २६ २१ ०५ २८ २२ ०२ २७ २७
क. ५४ ५८ ४२ ४६ २३ १८ १२ ४६ ४६	१०श. ४		१०श. ४	क. ५५ १४ ०६ ५८ २७ ५२ ३८ २४ २४
वि. १९ ५३ ५२ १४ ०० २३ ४८ ४८ ४८	११ १		११ १	वि. ५१ ५८ ३१ १० ५० २२ ५५ ३३ ३३
गतिः ६० ७२९ ०७ ०८ ०८ ७३ ०३ ०३ ०३	१२ मं. २ रा. चं.		१२ मं. २ रा. चं.	गतिः ६० ८७४ ०१ ६४ ०९ ७३ ०४ ०३ ०३
०७ ३५ ३६ ३२ ५३ १४ २९ ११ ११	कार्तिककृष्णपक्ष ४ बुधवासरः		कार्तिककृष्णपक्ष ११ बुधवासरः	२० ५९ ५७ ४० ४५ ४१ ०४ ११ ११
नक्षत्रचरणं				नक्षत्रचरणं
स्वाति-४				विशा-२
मृग-१				पू. फा-४
रेव-२				रेव-२
चित्रा-३				चित्रा-४
उ.षा-१				उ.षा-१
हस्त-२				हस्त-४
उ.षा-२				उ.षा-२
मृग-२				मृग-२
ज्येष्ठा-४				ज्येष्ठा-४

श्रीशुभसम्बत् २०७७ शाके १९४२ कार्तिकशुक्लपक्षः (दि.१६ नव. तः ३० नव. २०२० ई. यावत्) याम्यगोलायनेर्कः हेमन्तर्तुः ।																																
अं. मा.प्र.	वा. ति.	घ. प.	दि.रा	घ. मि.	न.	घ. प.	दि.रा	घ. मि.	यो.	घ. प.	क. घ.	मि.	सूर्योदयः	सूर्यास्तः	दिनमानः	चन्द्रचारः	विवरणम् (भारतीयस्टेण्डर्डसमये)															
16	मार्ग.सो.	१	२३	०५	प्रा. रा.	६	४९	अनु.	२१	३१	दि	०२	३५	अति.	३३	५७	बाल	१७	१८	५	५९	५	०४	२७	४२	चन्द्रदर्शनं, यमद्वितीया(भैयादूज), चित्रगुप्तपूजा, वृश्चिकेऽर्कः ०६/४०, A						
17	२	मं.	३	४६	५२	रा.	१२	४५	ज्ये.	१५	२४	दि	१२	१०	सु.	२४	२५	तै.	१४	१६	६	००	५	०४	२७	४०	धनुषि.१२/१०					
18	३	बु.	४	४१	५१	रा.	१०	४४	मू.	१०	४४	दि.	१०	१८	धृ.	१६	१७	वणि.	११	४४	६	००	५	०३	२७	३८	भद्रा ११/४४ तः, २२/४४ या., वैनायकीश्रीगणेश४व्रतं, श्रीसूर्यषष्ठीव्रतारम्भः B					
19	४	बु.	५	३८	४८	रा.	०९	३२	पू.षा.	०८	०३	दि.	०९	१५	शू.	०९	२६	ब.	१०	०८	६	०१	५	०३	२७	३५	मकरे.१५/१० श्रीसूर्यषष्ठीव्रतस्य द्वितीयदिवसः(खरणा), अनुराधायामर्कः १४/००, C					
20	५	शु.	६	३७	५५	रा.	०९	११	उ.षा.	०७	२१	दि.	०८	५७	गं.	०४	२९	कौ.	०९	२१	६	०१	५	०३	२७	३५	श्रीसूर्यषष्ठीव्रतस्य सायंकालिकार्घ्यदानं, स्कन्दषष्ठी, मकरे गुरुः ०६/२६ ।					
21	६	श.	७	३८	५७	रा.	०९	३७	श्र.	०८	४६	दि.	०९	३२	वृ.	०१	०७	ग.	०९	२४	६	०२	५	०२	२७	३०	कुम्भे.२२/१३ भद्रा २१/३७ तः, श्रीसूर्यषष्ठीव्रतस्य प्रातः कालिकार्घ्यदानं, व्रतपारणं च, D					
22	७	र.	८	४२	०२	रा.	१०	५२	धनि.	१२	०९	दि.	१०	५५	ध्रु.	००	१०	वि.	१०	१४	६	०३	५	०२	२७	२८	भद्रा १०/१४ या., गोपाष्टमी ।					
23	८	सो.	९	४६	४७	रा.	१२	४६	शत.	१७	०७	दि.	१२	५४	व्या.	००	१४	बाल	११	४९	६	०३	५	०२	२७	२८	अक्षयनवमी, कुष्माण्डनवमी, श्रीराधापाददर्शनं(साक्षीगोपाले), E					
24	९	मं.	१०	५२	३१	रा.	०३	०४	पू.भा.	२३	२५	दि.	०३	२६	ह.	००	०४	तै.	१३	५५	६	०४	५	०३	२७	२८	मीने.८/४८ स.सि.यो. १५/२६ तः ।					
25	१०	बु.	११	५८	४८	रा.	०५	३५	उ.भा.	३०	५०	सा.	०६	२४	व.	०१	४६	वणि.	१६	१९	६	०४	५	०३	२७	२८	भद्रा १६/१९ तः रा. ०५/३५ या., श्रीहरिप्रबोधनी११व्रतं(सर्वे), तुलसीविवाहः					
26	११	बु.	१२	६०	००	अ	हो	रात्र	रे.	३८	१६	रा.	०९	२३	सि.	०३	५३	ब.	१८	५६	६	०५	५	०३	२७	२५	मेघे.२१/२३ स.सि.यो. अहोरात्रम्, भीष्मपञ्चकारम्भः, बिल्व/तुलसीदलेन ११ व्रतपारणं, F ।					
27	१२	शु.	१२	०५	३०	प्रा.	०८	१८	अ.	४५	५४	रा.	१२	२८	व्यति.	०६	०७	बाल	०८	१८	६	०६	५	०३	२७	२३	प्रदोषव्रतं, स.सि.यो. रा. १२/२८ या. ।					
28	१३	श.	१३	११	४८	दि.	१०	४९	भ.	५३	१३	रा.	०३	२३	वरी.	०८	२७	तै.	१०	४९	६	०६	५	०३	२७	२३	वैकुण्ठ१४व्रतं, वृश्चिके बुधः ०६/५२, ।					
29	१४	र	१४	१७	३९	दि.	०१	११	कृ.	५९	५१	रा.	०६	०३	प.	१०	२०	वणि.	१३	११	६	०७	५	०३	२७	२०	वृषे.१०/०३ भद्रा १३/११ तः रा. ०२/१३ या., श्रीकाशीविश्वनाथप्रतिष्ठादिनम् ।					
30	१५	सो.	१५	२२	५०	दि.	०३	१६	रो.	६०	००	अ	हो	रात्र	शि.	११	४३	ब.	१५	१६	६	०८	५	०३	२७	१८	स्नान-दान-व्रतदौ१५, गुरुनानकजयं, भीष्मपञ्चकनिवृत्तिः, स.सि.यो. अहो. ।					
A तुलायां शुक्रः १२/५०, स.सि.यो. १४/३५ या. । B दिनत्रयं यावत् । C स.सि.यो. ०८/५७ तः । D पञ्चकारम्भः २०/१३, स.सि.यो. ०९/३२ या. । E त्रिपुरसुन्दरीदर्शनं(बंगे) । F चातुर्मासव्रतसमाप्तिः, पञ्चकनिवृत्तिः २१/२३ ।																	भैयादूज १६ नव. वृश्चिकेऽर्कः " " अनुराधायामर्कः १९ " श्रीसूर्यषष्ठीव्रतस्य " " श्रीसूर्यषष्ठीव्रतस्य सायं २० " श्रीसूर्यषष्ठीव्रतस्य प्रातः २१ " गोपाष्टमी २२ " अक्षयनवमी २३ " श्रीहरिप्रबोधनी११व्रतं २५ " गुरुनानकजयन्ती ३० "								वैवाहिक-दिनाकाः- नव.मासे.-२५,२६,३० मात्रम् । <div>श्रीहरिप्रबोधनी११व्रतम् २५ नवम्बर २०२० बुधवासरः</div>							
Z हरये परमात्मने । प्रणतक्लेश-नाशाय गोविन्दाय नमो नमः ।। आकाशे दीपदानफलम्- तुलायां तिलतैलेन सायंकाले समागते । आकाशदीपं यो दद्यान्मासमेकं हरिं प्रति ।। महतीं श्रियमवाप्नोति रूपसौभाग्यसम्पदः ।। प्रातः स्नानफलम्- तुला-मकर-मेघेषु प्रातः स्नानं विधीयते । हविष्यं ब्रह्मचर्यञ्च महापातकनाशनम् ।। अक्षयनवमीनिर्णयः- कार्तिकशुक्लनवमीपौर्वाहिकी ग्राह्या ।।																																

ग्र.	सू.	चं.	मं.	बु.	बु.	शु.	श.	रा.	के.	१८ नव.२०२० प्रातः ५/४७										विविधविषयाः-										२५ नव.२०२० प्रातः ५/४७										ग्र.	सू.	चं.	मं.	बु.	बु.	शु.	श.	रा.	के.
रा.	७	८	११	६	८	६	९	१	७	<div>सू. के. ६ ७ बु. शु. ५ १०श. ४ ११ १ १२ मं. २रा.</div>										भ्रातृद्वितीयायां भगिनीपठनीयमन्त्रः-भ्रातस्तवानु जाताहं भुंक्ष्व भक्तमिदं शुभम् । प्रीतये यमराजस्य यमुनायाः विशेषतः ।। कनिष्ठभ्रातरि सति-भ्रातस्तवाग्रजाताऽहमिति योज्यम् । ऊर्जशुक्लद्वितीयायामपराह्नेऽर्चयेद्ययम् । स्नानं कृत्वा भानुजायां यमलोकं न पश्यतीति ।। इयं यमद्वितीया मध्याह्न व्यापिनी पूर्वविद्धा च । एकादश्यां विष्णूत्थापनम्- एकादश्याञ्च शुक्लायां कार्तिके मासि केवलम् । प्रसुप्तं बोधयेद्भ्रात्रौ श्रद्धा-भक्ति-समन्वितः ।। एकादश्यां विष्णूत्थापनमन्त्रः-उतिष्ठोतिष्ठ गोविन्द! त्यज निद्रां जगत्पते! । त्वया चोत्थीयमानेन प्रोत्थितं भुवनत्रयम् ।। कृष्णाय वासुदेवाय Z										<div>१. बु. शु. ६ १० सु. ८ सु. के. ६ ११ ५ १२ रा. ४ १ ३</div>										रा.	७	११	११	६	९	६	९	१	७
अं.	०१	१०	२१	१४	२९	०१	०३	२७	२७																															अं.	०९	१०	२१	२५	००	१०	०३	२६	२६
क.	५८	२६	०९	४९	३८	२९	०८	०२	०२																															क.	०९	२६	५०	१७	५४	०८	४२	४०	४०
वि.	४७	३७	४२	५३	३१	१६	५९	१७	१७																															वि.	५९	१३	३०	३३	२९	३४	४३	०२	०२
गतिः	६०	८४०	०३	८६	१०	७४	०४	०३	०३	गतिः	६०	७१३	०८	९२	११	७४	०५	०३	०३																														
नक्षत्रचरणं	३१	४०	३६	२२	३३	०३	३६	११	११	नक्षत्र चरणं	४१	१०	४२	२७	१६	२१	०६	११	११																														
विशा-४	मूल-४	रेव-२	स्वा-३	उ.षा-१	चित्रा-३	उ.षा-२	मृग-२	ज्येष्ठा-४		विशा-४	उ.षा-२	स्वा-३	उ.षा-३	मृग-२	ज्येष्ठा-४																																		
अश्लेषा-४										अश्लेषा-४																																							

कार्तिकशुक्लपक्षः ४ बुधवासरः

कार्तिकशुक्लपक्षः ११ बुधवासरः

श्रीशुभसम्बत् २०७७ शाके १९४२ मार्गशीर्षकृष्णपक्षः (दि.०१ दिस. तः १४ दिस. २०२० ई. यावत्) याम्यगोलायनेर्कः हेमन्तर्तुः ।

अं.प्र.वा.ति.घ.प.दि.रा.घ.मि.न.घ.प.दि.रा.घ.मि.यो.घ.प.क.घ.मि.सुर्योदयःसूर्यास्तःदिनमानचन्द्रचारः	विवरणम् (भारतीयस्टेण्डर्डसमये)
01 १६ मं. १ २६ ४९ सा. ०४ ५३ रो. ०५ ३६ प्रा. ०८ २३ सि. १२ २४ कौ. १६ ५३ ६ ०९ ५ ०३ २७ १५ मिथु.२१/२०	कार्तिकव्रतपारणं, छाड़खाई (उत्कले) ।
02 १७ बु. २ ३० ०१ सा. ०६ ०९ मृग. १० २३ दि. १० १८ सा. १२ २० ग. १८ ०९ ६ ०९ ५ ०३ २७ १५	ज्येष्ठाभेर्कः १८/१८, स.सि.यो. १०/१८ या. ।
03 १८ बु. ३ ३२ ४३ रा. ०७ १४ आ. १४ १७ दि. ११ ५२ शु. ११ २४ वणि. ०६ ४१ ६ ०९ ५ ०३ २७ १५	भद्रा ०६/४१ तः १९/१४ या., सौभाग्यसुन्दरीव्रतं, स.सि.यो. ११/५२ तः ।
04 १९ शु. ४ ३३ ०८ रा. ०७ २५ पुन. १७ ०३ दि. १२ ५९ शु. ०९ ५६ ब. ०७ १९ ६ १० ५ ०३ २७ १२ कर्क ६/४२	संकष्टीश्रीगणेश ४ व्रतं, स.सि.यो. १२/५९ या. ।
05 २० श. ५ ३३ ०९ रा. ०७ २७ पु. १८ ०२ दि. ०१ २४ व्र. ०७ ३१ कौ. ०७ २६ ६ ११ ५ ०४ २७ १२	मालवीयपुण्यतिथिः, कार्तिकेयपूजा ५, श्रीक्षेत्रे परिक्रमा (पुर्ण्यम्) ।
06 २१ र. ६ ३२ ०५ रा. ०७ ०१ श्ले. १९ ५० दि. ०२ ०७ ऐ. ०३ २८ ग. ०७ १४ ६ ११ ५ ०४ २७ १२ सिंह.१४/०७	भद्रा १९/०१ तः ।
07 २२ सो. ७ २९ ५४ सा. ०६ १० म. १९ २७ दि. ०१ ५९ वै. ०४ ०९ ब. १८ १० ६ १२ ५ ०४ २७ १०	भद्रा ०६/३५ या. ।
08 २३ मं. ८ २६ ३० सा. ०४ ४९ मू.फा. १७ ३१ दि. ०१ १३ प्री. ४८ ४० कौ. १६ ४९ ६ १३ ५ ०४ २७ ०८ कन्या.१८/५९	कालभैरवाष्टमी, प्रथमाष्टमी (उत्कले) ।
09 २४ बु. ९ २२ ०६ दि. ०३ ०३ उ.फा. १५ ११ दि. १२ १७ आयु. ४१ ३९ ग. १५ ०३ ६ १३ ५ ०४ २७ ०८	भद्रा रा.०१/५३ त, स.सि.यो. १२/१७ तः ।
10 २५ बु. १० १६ १५ दि. १२ ४४ ह. ११ २१ दि. १० ४६ सौ. ३३ ४८ वि. १२ ४४ ६ १४ ५ ०५ २७ ०८ तुला.२१/४८	भद्रा १२/४४ या. ।
11 २६ शु. ११ ०९ ४० दि. १० ०६ चि. ०६ ३१ दि. ०८ ५० शो. २५ ०१ बाल. १० ०६ ६ १४ ५ ०५ २७ ०८	उत्पन्ना ११व्रतं, वृश्चिके शुक्रः ०५/०४ ।
12 २७ श. १२ ०९ ५३ प्रा. ७ ०३ स्वा. ०० ४३ प्रा. ६ ३२ अति. १५ ४० ग. १७ २५ ६ १५ ५ ०५ २७ ०५ वृश्चि.२२/४२	भद्रा रा ०३/५१ तः, गोमूत्रेण ११व्रतपारणं, प्रदोष १३व्रतम् ।
13 २८ र. १४ ४५ ४१ रा. १२ ३२ अनु. ४८ १७ रा. ०१ ३५ सु. ०५ ३८ वि. १४ ११ ६ १६ ५ ०६ २७ ०५	भद्रा १४/११ या., मासशिवरात्रिव्रतम् ।
14 २९ सो. ३० ३७ ४४ रा. ०९ २२ ज्ये. ४२ १० रा. ११ ०८ शू. ४६ १६ चतु. १० ५७ ६ १६ ५ ०६ २७ ०५ धनु.२३/०८	स्नान-दान-श्राद्धादौ अमा., सोमवती अमा., शुभवारान्विते दशे सुभिक्षश्च प्रजासुखम् ।

Z जगत्पते! देहि मे तनयं कृष्ण! त्वामहं शरणं गतः॥ इति मन्त्रस्य सपादलक्षसंख्यकजप- स्तिलपायसधृतैस्तद्दशांशहोमस्तद्दशांशतर्पणं तद्दशांशमार्जनं तद्दशांशब्राह्मणभोजनञ्च सन्ततिप्रदम्॥ सप्तचलकरणनामानि तेषामधिपतयश्च- बवबालवकौलवतैतिलाख्यगरवणिजविष्टसंज्ञानाम्। पतयः स्युरिन्द्रकमलज-मित्रार्थमभूश्रियः सयमाः॥ चत्वारि स्थिरकरणनामानि तेषामधिपतयश्च- कृष्णचतुर्दश्यर्थाद् ध्रुवाणि शकुनि चतुष्पदं नागम्। किंस्तुघ्नमिति च तेषां कलिवृषफणिमारुताः पतयः॥ बृहत्संहिताकरणगुणध्यायः श्लो.सं. १-२॥

कार्तिकव्रतपारणं ०१ दिस.
ज्येष्ठाभेर्कः ०२ ,,
प्रथमाष्टमी ०८ ,,
उत्पन्ना ११व्रतं ११ ,,
वृश्चिके शुक्रः ,, ,,
गोमूत्रेण ११व्रतपारणं १२ ,,

वैवाहिक दिनांकाः
दिस.मासे.-१,६,८,९,१०,११ मात्रम् ।

०१ दिस.२०२० प्रातः ५/४७										०९ दिस.२०२० प्रातः ५/४७									
प्र.	सू.	चं.	मं.	बु.	बु.	शु.	श.	रा.	के.	प्र.	सू.	चं.	मं.	बु.	बु.	शु.	श.	रा.	के.
रा.	७	२	११	७	९	६	९	१	७	रा.	७	५	११	७	९	६	९	१	७
अं.	१६	०४	२३	०६	०२	१८	०४	२६	२६	अं.	२३	०६	२४	१८	०३	२७	०४	२५	२५
क.	०८	१०	०५	०९	१५	४९	१९	१७	१७	क.	१४	००	४९	०५	४०	३२	५९	५५	५५
वि.	१७	३४	१८	३०	११	४९	४६	४७	४७	वि.	३२	१२	४८	३०	०२	३८	४७	३१	३१
गतिः	६०	७४३	१३	९३	११	७४	०५	०३	०३	गतिः	६०	८५६	१७	९३	१२	७४	०५	०३	०३
नक्षत्रचरणं	अनु-४	मृग-४	रेव-२	अनु-१	उषा-२	स्वा-४	उषा-३	मृग-१	ज्येष्ठा-३	नक्षत्रचरणं	अनु-२	उ.षा-३	रेव-३	ज्ये-१	उ.षा-३	विशा-३	उ.षा-३	मृग-१	ज्येष्ठा-३
मार्गशीर्षकृष्णपक्षः २ बुधवासरः										मार्गशीर्षकृष्णपक्षः ९ बुधवासरः									

श्रीशुभसम्बत् २०७७ शाके १९४२ मार्गशीर्षशुक्लपक्षः (दि.१५ दिस. तः ३० दिस. २०२० ई. यावत्) याम्यगोलायनेर्कः हेमन्तर्तुः ।

अं. मा. प्र. वा. ति. घ. प. दि. रा. घ. मि. न. घ. प. दि. रा. घ. मि. यो. घ. प. क. घ. मि. सूर्योदयः सूर्यास्तः दिनमानः चन्द्रचारः	विवरणम् (भारतीयस्टेण्डर्डसमये)
15 पौ. मं. १ ३१ २९ सा. ०६ ५३ मू. ३६ ५६ रा. ०९ ०३ गं. ३७ २८ ब. ६ ५३ द. १७ ५ ०६ २७ ०५	मूले धनुषि चार्कः २१/१९, खरमासारम्भः ।
16 २ बु. २ २४ ४८ दि. ०४ १२ मू. भा. ३३ ०१ रा. ०७ २९ वृ. २९ ३९ कौ. १६ १२ द. १७ ५ ०७ २७ ०५	मकरे रा. १/१५ चन्द्रदर्शनम् ।
17 ३ बु. ३ २० ३८ दि. ०२ ३२ उ. भा. ३० ३८ सा. ०६ ३२ ध्रु. २३ २२ ग. १४ ३२ द. १७ ५ ०७ २७ ०५	भद्रा रा. ०२/१० तः, धनुषि बुधः १२/०९ ।
18 ४ शु. ४ १८ ४८ दि. ०१ ४९ श्र. ३० २७ सा. ०६ २९ व्या. १८ २८ वि. १३ ४९ द. १८ ५ ०८ २७ ०५	भद्रा १३/४९ या., वैनायकीश्रीगणेशोऽव्रतं, स.सि.यो. १८/२९ या. ।
19 ५ श. ५ १८ ४९ दि. ०१ ५० धनि. ३२ २२ सा. ०७ १५ ह. १५ १८ बाल. १३ ५० द. १८ ५ ०८ २७ ०३	कुम्भे. ६/५२ विवाहपञ्चमी, श्रीसीतारामविवाहोत्सवः, श्रीपञ्चमी, पञ्चकारम्भ ०६/५२ तः ।
20 ६ र. ६ २० ५७ दि. ०२ ४३ शत. ३६ १६ रा. ०८ ५० व. १४ १० तै. १४ ४३ द. २० ५ ०९ २७ ०३	स्कन्ध/चम्पा/हलधरषष्ठी ।
21 ७ सो. ७ २४ ५३ दि. ०४ १७ मू. भा. ४१ १९ रा. १० ५२ सि. १३ ४५ वृणि. १६ १७ द. २० ५ ०९ २७ ०३	मीने. १६/२१ भद्रा १६/१७ तः रा. ०५/२४ या. ।
22 ८ मं. ८ ३० २४ सा. ०६ ३१ उ. भा. ४८ २५ रा. ०१ ४३ व्यति. १४ ०४ ब. १८ ३१ द. २१ ५ १० २७ ०३	दुर्गाष्टमी, स.सि.यो. रा. ०१/४३ या. ।
23 ९ बु. ९ ३६ ३१ रा. ०८ ५७ रे. ५५ ४१ रा. ०४ ३७ वरी. १६ ४६ बाल. ७ ४४ द. २१ ५ १० २७ ०३	मेघे रा. ४/३७ पञ्चकसमाप्तिः रा. ०४/३७, श्रीनन्दानवमी ।
24 १० वृ. १० ४३ १० रा. ११ ३८ अ. ६० ०० अ. हो रात्र प. १८ ५२ तै. १० १७ द. २२ ५ ११ २७ ०३	मेघे भौमः ११/४२, स.सि.यो. अहोरात्रम् ।
25 ११ शु. ११ ४९ ३१ रा. ०२ १० अ. ०३ २० प्रा. ०७ ४२ शि. २१ ०५ वृणि. १२ ५४ द. २२ ५ ११ २७ ०३	भद्रा १२/५४ तः रा. ०२/१० या., मोक्षदा११व्रतं(सर्वे), गीताजय., क्रिशमस डे, A
26 १२ श. १२ ५५ २१ रा. ०४ ३१ भ. १० ४५ दि. १० ४१ सि. २२ ५६ ब. १५ २० द. २३ ५ १२ २७ ०३	वृषे. १७/२१ गोमूत्रेण११व्रतपारणं, मत्स्य१२व्रतम् ।
27 १३ र. १३ ६० ०० अ. हो रात्र कृ. १७ २६ दि. ०१ २१ सा. २४ २७ कौ. १७ ३० द. २३ ५ १२ २७ ०३	
28 १४ सो. १३ ०० १५ प्रा. ०६ २९ रो. २३ ०९ दि. ०३ ३९ शु. २५ ०६ तै. ६ २९ द. २३ ५ १३ २७ ०५	मिथु. रा. ४/३१ सोमप्रदोषव्रतं, अनंग१३व्रतं, पू.षा.भेऽर्कः २३/३३, स.सि.यो. अहोरात्रम् ।
29 १५ मं. १४ ०३ ४४ प्रा. ०७ ५३ मृग. २७ ३२ सा. ०५ २४ शु. २४ ३४ वृणि. ७ ५३ द. २३ ५ १३ २७ ०५	भद्रा ०७/५३ तः २०/२२ या., व्रताय पूर्णिमा, पिशाचमोचनयात्रा१४, दत्तात्रयजय. (प्रदोषे)
30 १६ बु. १५ ०६ ०८ दि. ०८ ५१ आ. ३० ४४ सा. ०६ ४२ ब्र. २३ १८ ब. ८ ५१ द. २४ ५ १४ २७ ०५	स्नान-दानादौ-पुन्यतमा१५ ।

A स.सि.यो. ०७/४२ या. ।

विविधविषयाः- रविवासरे त्याज्यवस्तूनि- क्षौरं तैलं जलञ्छोष्णमामिषं निशि- भोजनम् । रतिस्नानञ्च मध्याह्ने रवौ सप्त विवर्जयेत् । रविव्रतभक्ष्याणि- पत्रत्रित्वं तुलास्यास्त्रिपलमथ घृतं मार्गशीर्षादिभक्ष्यं मुष्टीनां त्रिस्तलानां त्रिपल-दधि तथा दुग्धकं गोमयञ्च । त्रित्वं तोयाञ्जलीनां त्रिमरिचकमथो त्रिपलाः शक्तवः स्युर्गोमूत्रं शर्करासङ्गविरिति विधिना भानुवारे क्रमेण । वृष्ट्यादिज्ञानार्थं पुं-नपुंसकस्त्रीसंज्ञकनक्षत्राणि-निर्कृतिभाद् युगचन्द्रमिता मता बुधवरैः पुरुषा इह तारकाः । द्वयधिपभात् त्रिमिता हि नपुंसका दशमिता गदिताः शिवतः स्त्रियः । मकरन्दप्रकाशे-पृ.सं.128 ।।

खरमासारम्भः १५ दिस.
धनुषि बुधः १७ दिस.
विवाहपञ्चमी १९ दिस.
मेघे भौमः २४ दिस.
मोक्षदा११व्रतं २५ दिस.
क्रिशमस डे " "
पू.षा.भेऽर्कः २८ ,,

वैवाहिक दिनांकाः
धन्वर्कदोषः

ग्र. सू. चं. मं. बु. वृ. शु. श. रा. के.	१६ दिस. २०२० प्रातः ५/४७	२३ दिस. २०२० प्रातः ५/४७	ग्र. सू. चं. मं. बु. वृ. शु. श. रा. के.	३० दिस. २०२० प्रातः ५/४७	ग्र. सू. चं. मं. बु. वृ. शु. श. रा. के.
रा. ८ ८ ११ ७ ९ ७ ९ १ ७	रा. ८ ८ ११ ७ ९ ७ ९ १ ७	रा. ८ ८ ११ ७ ९ ७ ९ १ ७	रा. ८ ८ ११ ७ ९ ७ ९ १ ७	रा. ८ ८ ११ ७ ९ ७ ९ १ ७	रा. ८ ८ ११ ७ ९ ७ ९ १ ७
अं. ०० १८ २६ २८ ०५ ०६ ०५ २५ २५	अं. ०० १८ २६ २८ ०५ ०६ ०५ २५ २५	अं. ०० १८ २६ २८ ०५ ०६ ०५ २५ २५	अं. ०० १८ २६ २८ ०५ ०६ ०५ २५ २५	अं. ०० १८ २६ २८ ०५ ०६ ०५ २५ २५	अं. ०० १८ २६ २८ ०५ ०६ ०५ २५ २५
क. २१ १५ ५९ ०३ ०८ १६ ४२ ३३ ३३	क. २१ १५ ५९ ०३ ०८ १६ ४२ ३३ ३३	क. २१ १५ ५९ ०३ ०८ १६ ४२ ३३ ३३	क. २१ १५ ५९ ०३ ०८ १६ ४२ ३३ ३३	क. २१ १५ ५९ ०३ ०८ १६ ४२ ३३ ३३	क. २१ १५ ५९ ०३ ०८ १६ ४२ ३३ ३३
वि. ३३ ११ ४२ २७ २९ ४० २३ १६ १६	वि. ३३ ११ ४२ २७ २९ ४० २३ १६ १६	वि. ३३ ११ ४२ २७ २९ ४० २३ १६ १६	वि. ३३ ११ ४२ २७ २९ ४० २३ १६ १६	वि. ३३ ११ ४२ २७ २९ ४० २३ १६ १६	वि. ३३ ११ ४२ २७ २९ ४० २३ १६ १६
गतिः ६१ ८४३ २० ९४ १२ ७४ ०६ ०३ ०३	गतिः ६१ ८४३ २० ९४ १२ ७४ ०६ ०३ ०३	गतिः ६१ ८४३ २० ९४ १२ ७४ ०६ ०३ ०३	गतिः ६१ ८४३ २० ९४ १२ ७४ ०६ ०३ ०३	गतिः ६१ ८४३ २० ९४ १२ ७४ ०६ ०३ ०३	गतिः ६१ ८४३ २० ९४ १२ ७४ ०६ ०३ ०३
०३ ०६ २४ २१ ५५ ५६ १७ ११ ११	०३ ०६ २४ २१ ५५ ५६ १७ ११ ११	०३ ०६ २४ २१ ५५ ५६ १७ ११ ११	०३ ०६ २४ २१ ५५ ५६ १७ ११ ११	०३ ०६ २४ २१ ५५ ५६ १७ ११ ११	०३ ०६ २४ २१ ५५ ५६ १७ ११ ११
नक्षत्रचरणं	नक्षत्रचरणं	नक्षत्रचरणं	नक्षत्रचरणं	नक्षत्रचरणं	नक्षत्रचरणं
मूल-१ पू.षा-२ रेव-४ ज्ये-४ उ.षा-३ अश्वि-१ उ.षा-३ मृग-१ ज्येष्ठा-३	मूल-१ पू.षा-२ रेव-४ ज्ये-४ उ.षा-३ अश्वि-१ उ.षा-३ मृग-१ ज्येष्ठा-३	मूल-१ पू.षा-२ रेव-४ ज्ये-४ उ.षा-३ अश्वि-१ उ.षा-३ मृग-१ ज्येष्ठा-३	मूल-१ पू.षा-२ रेव-४ ज्ये-४ उ.षा-३ अश्वि-१ उ.षा-३ मृग-१ ज्येष्ठा-३	मूल-१ पू.षा-२ रेव-४ ज्ये-४ उ.षा-३ अश्वि-१ उ.षा-३ मृग-१ ज्येष्ठा-३	मूल-१ पू.षा-२ रेव-४ ज्ये-४ उ.षा-३ अश्वि-१ उ.षा-३ मृग-१ ज्येष्ठा-३

(श्रीजगन्नाथपञ्चाङ्गम्, संवत्-२०७७ / पृ.सं. 54)

श्रीशुभसम्बत् २०७७ शाके १९४२ पौषकृष्णपक्षः (दि. ३१ दिस. २०२० तः १३ जन. २०२१ ई. यावत्) याम्यगोलायनेर्कः हेमन्तर्तुः ।

अं. मा. प्र. वा. ति. घ. प. दि. रा. घ. मि. न. घ. प. दि. रा. घ. मि. यो. घ. प. क. घ. मि. सूर्योदयः सूर्यास्तः दिनमानः चन्द्रचारः विवरणम् (भारतीयस्टैण्डर्डसमये)
31 १७ बु. १ ७ १२ दि. ९ १७ पुन. ३२ ४४ सा ७ ३० ऐ. २१ ०२ कौ. ९ १७ ६ २४ ५ १५ २७ ०८ कर्क. १३/१८ स.सि.यो. अहोरात्रं, गुरुपुष्य योगः १९/३० तः ।
जन १८ शु. २ ७ १० दि. ९ १७ पु. ३३ ३९ रा. ७ ५३ वै. १७ ४५ ग. ९ १७ ६ २५ ५ १६ २७ ०८ भद्रा २१/३० तः, ख्रिस्तनववर्षारम्भः २०२१ ।
02 १९ श. ३ ६ ०० दि. ८ ४९ श्ले. ३३ ४६ रा. ७ ५५ वि. १३ ३९ वि. ८ ४९ ६ २५ ५ १६ २७ ०८ सिंहे. १९/५५ भद्रा ०८/४९ या., संकष्टीश्रीगणेशव्रतम् ।
03 २० र. ४ ३ ५५ दि. ७ ५९ म. ३२ ५६ रा. ७ ३५ प्री. ९ ०७ बाल. ७ ५९ ६ २५ ५ १७ २७ १० धनुषि शुक्रः रा. ०४/५१ ।
04 २१ सो. ५ ०१ ३७ प्रा. ६ ५ ५३ मू. फा. ३१ २२ सा. ६ ५८ आयु. ७ ५३ ५१ ग. १८ १० ६ २५ ५ १७ २७ १० कन्या रा. १२/४५ भद्रा रा. ०५/२८ तः, मकरे बुधः रा. ०३/४३ ।
05 २२ मं. ७ ५३ ५४ रा. ४ ०० उ. फा. २९ १० सा. ६ ०६ शो. ५१ ३६ वि. १६ ४४ ६ २६ ५ १८ २७ १० भद्रा १६/४४ या. ।
06 २३ बु. ८ ४९ १० रा. २ ०६ ह. २६ ३३ सा ५ ०३ अति. ४४ ३८ बाल. १५ ०३ ६ २६ ५ १८ २७ १० तुला रा. ४/२३ अष्टकाश्राद्धं, स.सि.यो. १७/३० या. ।
07 २४ बृ. ९ ४४ ०६ रा. १२ ०५ चि. २३ १३ दि. ३ ४४ सु. ३७ २७ तै. १३ ०५ ६ २७ ५ १९ २७ १०
08 २५ शु. १० ३८ २६ रा. ९ ४९ स्वा. १९ १३ दि. २ ०८ धृ. २९ ४१ वणि. १० ५७ ६ २७ ५ २० २७ १२ भद्रा १०/५७ तः. २१/४९ या. ।
09 २६ श. ११ ३२ १३ सा. ७ २० वि. १५ ०८ दि. १२ ३० शू. २१ ३९ बाल. १९ २० ६ २७ ५ २१ २७ १५ वृश्चि. ६/५४ सफला ११ व्रतम् ।
10 २७ र. १२ २५ ५२ दि. ४ ४८ अनु. १० २८ दि. १० ३८ गं. १३ १८ तै. १६ ४८ ६ २७ ५ २१ २७ १५ गोमयेन ११ व्रतपारणं, उ.षा. भेऽर्कः रा. ०१/३२ ।
11 २८ सो. १३ १९ ३१ दि. २ १५ ज्ये. ५ ४२ प्रा. ८ ४४ वृ. ०५ ०३ वणि. १४ १५ ६ २७ ५ २२ २७ १८ धनुषि. ८/४४ भद्रा १४/१५ तः, रा. ०१/०४ या., सोमप्रदोषव्रतम् ।
12 २९ मं. १४ १३ ३८ दि. ११ ५४ मू. ०१ २९ प्रा. ७ ०५ ०३ व्या. ४९ ३६ श. ११ ५४ ६ २७ ५ २२ २७ १८ मासशिवरात्रिव्रतं, श्रद्धादौ अमा., स्वामीविवेकानन्दजय. (१२ जन.) ।
13 ३० बु. ३० ८ २४ दि. ९ ५० उ.षा. ५५ ४२ रा. ४ ४५ ह. ४३ ०४ ना. ९ ५० ६ २८ ५ २३ २७ १८ मकरे ११/२८ स्नान-दानादौ अमा., लोहड़ीपर्व ।

॥ जानाति लोकोऽयं विद्यया विना । तस्मात् सदैव धर्मात्मन् विद्यादानरतो भवेत् ॥ वाजपेयसहस्रस्य सम्यगिष्टस्य यत्फलम् । तत्फलं समवाप्नोति विद्यादानान्नसंशयः ॥ तस्माद्देवालये नित्यं धर्मशास्त्रस्य वा श्रुतेः । पाठनं कारयेद्वा जन् यदीच्छेद्धर्ममात्मनः ॥ आत्मवित्तानुसारेण विद्यादानं करोति यः । असाध्यं फलमाप्नोति आढ्यतुल्यं न संशयः ॥ गारुडे-दानानामुत्तमं दानं विद्यादानं विदुर्बुधाः । आहुः समस्तविद्यानां श्रियमेवाधिदैवतम् ॥

धनुषि शुक्रः ०३ जन.
मकरे बुधः ०४,,
सफला ११ व्रतं ०९,,
उ.षा. भेऽर्कः १०,,
लोहड़ीपर्व १३,,

वैवाहिक दिनांकाः
धन्वर्कदोषः

ग्र. सू. चं. मं. बु. वृ. शु. श. रा. के.	६ जन. २०२१ प्रातः ५/४७	विविधविषयाः- वैष्णवानामेकादशीव्रतनिर्णयः-दशमी पञ्चपञ्चाशद्-घटिका चेत् प्रदृश्यते । तर्हि चैकादशी त्याज्या द्वादशी समुपोषयेत् ॥ दशमी-पलमात्रेण त्याज्या चैकादशी तिथिः । मदि राबिन्तु पातेन त्याज्यो गङ्गाघटो ॥ यथा नारदपुराणे- क्षये वाप्यथवा वृद्धौ सप्राप्ते वा दिनत्रये । उपोष्या द्वादशी तत्र त्रयोदश्यान्तु पारणम् । कौर्म-तिथिक्षये तु सप्राप्ते उपोष्या द्वादशी भवेत् । दशमी शेषसंयुक्ता न कुर्वीत कदाचन ॥ भविष्ये-दशमी-शेषसंयुक्तो यदि स्यादरुणोदयः । वैष्णवेन न कर्तव्यं तद्दिनैकादशी- व्रतम् ॥ अरुणोदयवेधस्तु वैष्णवेषु प्रकीर्तितः । विद्यादानमाहात्म्यम्- यत् पुण्यं तीर्थयात्रिणां यत् पुण्यं यज्वनां नृणाम् ॥ तत्पुण्यं कोटिगुणितैः विद्यादानैर्न संशयः ॥ धर्माधर्मौ नऽ	१३ जन. २०२१ प्रातः ५/४७	ग्र. सू. चं. मं. बु. वृ. शु. श. रा. के.
रा. ८ ५ ० ९ ९ ८ ०९ १ ७	बु. गु. श. के. ८	वैष्णवानामेकादशीव्रतनिर्णयः-दशमी पञ्चपञ्चाशद्-घटिका चेत् प्रदृश्यते । तर्हि चैकादशी त्याज्या द्वादशी समुपोषयेत् ॥ दशमी-पलमात्रेण त्याज्या चैकादशी तिथिः । मदि राबिन्तु पातेन त्याज्यो गङ्गाघटो ॥ यथा नारदपुराणे- क्षये वाप्यथवा वृद्धौ सप्राप्ते वा दिनत्रये । उपोष्या द्वादशी तत्र त्रयोदश्यान्तु पारणम् । कौर्म-तिथिक्षये तु सप्राप्ते उपोष्या द्वादशी भवेत् । दशमी शेषसंयुक्ता न कुर्वीत कदाचन ॥ भविष्ये-दशमी-शेषसंयुक्तो यदि स्यादरुणोदयः । वैष्णवेन न कर्तव्यं तद्दिनैकादशी- व्रतम् ॥ अरुणोदयवेधस्तु वैष्णवेषु प्रकीर्तितः । विद्यादानमाहात्म्यम्- यत् पुण्यं तीर्थयात्रिणां यत् पुण्यं यज्वनां नृणाम् ॥ तत्पुण्यं कोटिगुणितैः विद्यादानैर्न संशयः ॥ धर्माधर्मौ नऽ	बु. गु. श. के. ८	रा. ८ ८ ० ९ ९ ८ ०९ १ ७
अं. २१ १६ ०५ ०१ ०९ ०२ ०८ २४ २४	११ १० सू. ९ शु. ७	वैष्णवानामेकादशीव्रतनिर्णयः-दशमी पञ्चपञ्चाशद्-घटिका चेत् प्रदृश्यते । तर्हि चैकादशी त्याज्या द्वादशी समुपोषयेत् ॥ दशमी-पलमात्रेण त्याज्या चैकादशी तिथिः । मदि राबिन्तु पातेन त्याज्यो गङ्गाघटो ॥ यथा नारदपुराणे- क्षये वाप्यथवा वृद्धौ सप्राप्ते वा दिनत्रये । उपोष्या द्वादशी तत्र त्रयोदश्यान्तु पारणम् । कौर्म-तिथिक्षये तु सप्राप्ते उपोष्या द्वादशी भवेत् । दशमी शेषसंयुक्ता न कुर्वीत कदाचन ॥ भविष्ये-दशमी-शेषसंयुक्तो यदि स्यादरुणोदयः । वैष्णवेन न कर्तव्यं तद्दिनैकादशी- व्रतम् ॥ अरुणोदयवेधस्तु वैष्णवेषु प्रकीर्तितः । विद्यादानमाहात्म्यम्- यत् पुण्यं तीर्थयात्रिणां यत् पुण्यं यज्वनां नृणाम् ॥ तत्पुण्यं कोटिगुणितैः विद्यादानैर्न संशयः ॥ धर्माधर्मौ नऽ	११ १० सू. ९ शु. ७	अं. २८ २६ ०८ १३ ११ ११ ०८ २४ २४
क. ४५ ३९ २४ ४६ ५० ३५ ०१ २६ २६	१२ ६ चं.	वैष्णवानामेकादशीव्रतनिर्णयः-दशमी पञ्चपञ्चाशद्-घटिका चेत् प्रदृश्यते । तर्हि चैकादशी त्याज्या द्वादशी समुपोषयेत् ॥ दशमी-पलमात्रेण त्याज्या चैकादशी तिथिः । मदि राबिन्तु पातेन त्याज्यो गङ्गाघटो ॥ यथा नारदपुराणे- क्षये वाप्यथवा वृद्धौ सप्राप्ते वा दिनत्रये । उपोष्या द्वादशी तत्र त्रयोदश्यान्तु पारणम् । कौर्म-तिथिक्षये तु सप्राप्ते उपोष्या द्वादशी भवेत् । दशमी शेषसंयुक्ता न कुर्वीत कदाचन ॥ भविष्ये-दशमी-शेषसंयुक्तो यदि स्यादरुणोदयः । वैष्णवेन न कर्तव्यं तद्दिनैकादशी- व्रतम् ॥ अरुणोदयवेधस्तु वैष्णवेषु प्रकीर्तितः । विद्यादानमाहात्म्यम्- यत् पुण्यं तीर्थयात्रिणां यत् पुण्यं यज्वनां नृणाम् ॥ तत्पुण्यं कोटिगुणितैः विद्यादानैर्न संशयः ॥ धर्माधर्मौ नऽ	१२ ६ चं.	क. ५३ १९ ४१ १२ २८ १९ ५१ ०४ ०४
वि. ०७ ५९ ४८ ५९ २४ १८ ५६ ३० ३०	१३ ५	वैष्णवानामेकादशीव्रतनिर्णयः-दशमी पञ्चपञ्चाशद्-घटिका चेत् प्रदृश्यते । तर्हि चैकादशी त्याज्या द्वादशी समुपोषयेत् ॥ दशमी-पलमात्रेण त्याज्या चैकादशी तिथिः । मदि राबिन्तु पातेन त्याज्यो गङ्गाघटो ॥ यथा नारदपुराणे- क्षये वाप्यथवा वृद्धौ सप्राप्ते वा दिनत्रये । उपोष्या द्वादशी तत्र त्रयोदश्यान्तु पारणम् । कौर्म-तिथिक्षये तु सप्राप्ते उपोष्या द्वादशी भवेत् । दशमी शेषसंयुक्ता न कुर्वीत कदाचन ॥ भविष्ये-दशमी-शेषसंयुक्तो यदि स्यादरुणोदयः । वैष्णवेन न कर्तव्यं तद्दिनैकादशी- व्रतम् ॥ अरुणोदयवेधस्तु वैष्णवेषु प्रकीर्तितः । विद्यादानमाहात्म्यम्- यत् पुण्यं तीर्थयात्रिणां यत् पुण्यं यज्वनां नृणाम् ॥ तत्पुण्यं कोटिगुणितैः विद्यादानैर्न संशयः ॥ धर्माधर्मौ नऽ	१३ ५	वि. ०६ ४० ४१ ४१ १२ ३८ ०३ १४ १४
गतिः ६१ ८०० २७ ९८ १३ ७५ ०६ ०३ ०३	१४ ४	वैष्णवानामेकादशीव्रतनिर्णयः-दशमी पञ्चपञ्चाशद्-घटिका चेत् प्रदृश्यते । तर्हि चैकादशी त्याज्या द्वादशी समुपोषयेत् ॥ दशमी-पलमात्रेण त्याज्या चैकादशी तिथिः । मदि राबिन्तु पातेन त्याज्यो गङ्गाघटो ॥ यथा नारदपुराणे- क्षये वाप्यथवा वृद्धौ सप्राप्ते वा दिनत्रये । उपोष्या द्वादशी तत्र त्रयोदश्यान्तु पारणम् । कौर्म-तिथिक्षये तु सप्राप्ते उपोष्या द्वादशी भवेत् । दशमी शेषसंयुक्ता न कुर्वीत कदाचन ॥ भविष्ये-दशमी-शेषसंयुक्तो यदि स्यादरुणोदयः । वैष्णवेन न कर्तव्यं तद्दिनैकादशी- व्रतम् ॥ अरुणोदयवेधस्तु वैष्णवेषु प्रकीर्तितः । विद्यादानमाहात्म्यम्- यत् पुण्यं तीर्थयात्रिणां यत् पुण्यं यज्वनां नृणाम् ॥ तत्पुण्यं कोटिगुणितैः विद्यादानैर्न संशयः ॥ धर्माधर्मौ नऽ	१४ ४	गतिः ६१ ८३० २९ ९५ १४ ७५ ०७ ०३ ०३
नक्षत्रचरणं ०९ ०१ २५ ३२ ५३ १० ५८ ११ ११	१५ ३	वैष्णवानामेकादशीव्रतनिर्णयः-दशमी पञ्चपञ्चाशद्-घटिका चेत् प्रदृश्यते । तर्हि चैकादशी त्याज्या द्वादशी समुपोषयेत् ॥ दशमी-पलमात्रेण त्याज्या चैकादशी तिथिः । मदि राबिन्तु पातेन त्याज्यो गङ्गाघटो ॥ यथा नारदपुराणे- क्षये वाप्यथवा वृद्धौ सप्राप्ते वा दिनत्रये । उपोष्या द्वादशी तत्र त्रयोदश्यान्तु पारणम् । कौर्म-तिथिक्षये तु सप्राप्ते उपोष्या द्वादशी भवेत् । दशमी शेषसंयुक्ता न कुर्वीत कदाचन ॥ भविष्ये-दशमी-शेषसंयुक्तो यदि स्यादरुणोदयः । वैष्णवेन न कर्तव्यं तद्दिनैकादशी- व्रतम् ॥ अरुणोदयवेधस्तु वैष्णवेषु प्रकीर्तितः । विद्यादानमाहात्म्यम्- यत् पुण्यं तीर्थयात्रिणां यत् पुण्यं यज्वनां नृणाम् ॥ तत्पुण्यं कोटिगुणितैः विद्यादानैर्न संशयः ॥ धर्माधर्मौ नऽ	१५ ३	नक्षत्रचरणं ०७ ५७ ०१ ५२ ०४ १३ ०५ ११ ११
पू.षा.-३ हस्त-२ अश्वि.-२ उ.षा.-२ उ.षा.-४ मूल.-१ उ.षा.-४ मृग.-१ ज्ये.-३	पौषकृष्णपक्षः ८ बुधवासः	वैष्णवानामेकादशीव्रतनिर्णयः-दशमी पञ्चपञ्चाशद्-घटिका चेत् प्रदृश्यते । तर्हि चैकादशी त्याज्या द्वादशी समुपोषयेत् ॥ दशमी-पलमात्रेण त्याज्या चैकादशी तिथिः । मदि राबिन्तु पातेन त्याज्यो गङ्गाघटो ॥ यथा नारदपुराणे- क्षये वाप्यथवा वृद्धौ सप्राप्ते वा दिनत्रये । उपोष्या द्वादशी तत्र त्रयोदश्यान्तु पारणम् । कौर्म-तिथिक्षये तु सप्राप्ते उपोष्या द्वादशी भवेत् । दशमी शेषसंयुक्ता न कुर्वीत कदाचन ॥ भविष्ये-दशमी-शेषसंयुक्तो यदि स्यादरुणोदयः । वैष्णवेन न कर्तव्यं तद्दिनैकादशी- व्रतम् ॥ अरुणोदयवेधस्तु वैष्णवेषु प्रकीर्तितः । विद्यादानमाहात्म्यम्- यत् पुण्यं तीर्थयात्रिणां यत् पुण्यं यज्वनां नृणाम् ॥ तत्पुण्यं कोटिगुणितैः विद्यादानैर्न संशयः ॥ धर्माधर्मौ नऽ	पौषकृष्णपक्षः ३० बुधवासः	उ.षा.-१ पू.षा.-४ अश्वि.-३ श्रव.-१ श्रव.-१ मूल.-४ उ.षा.-४ मृग.-१ ज्ये.-३

श्रीशुभसम्बत् २०७७ शाके १९४२ पौषशुक्लपक्षः (दि.१४ जन. तः २८ जन २०२१ ई. यावत्) याम्य-सौम्यगोलायनेकः शिशिरर्तुः ।

अं.	मा.प्र.	वा.	ति.	घ. प.	दि.रा.	घं. मि.	न.	घ. प.	दि.रा.	घं. मि.	यो.	घ. प.	क.	घं. मि.	सूर्योदयः	सूर्यास्तः	दिनमानः	चन्द्रचारः	विवरणम् (भारतीयस्टेण्डर्डसमये)
14	माघ	बृ.	१	४	२६	प्रा.	८ १४	श्र.	५४ ५१	रा.	४ २४	व.	३७ ४७	ब.	८ १५ ६ २८	५ २४ २७ २०			चन्द्रदर्शनं, मकरेऽर्कः ०८/०४, मकरार्कपुण्यकालः पूर्वाह्ने खिचडीपर्वः, A
15	२	शु.	२	२	१३	प्रा.	७ २१	शनि.	५५ ३७	रा.	४ ४३	सिं.	३३ ४८	कौ.	७ २१ ६ २८	५ २४ २७ २०	कुम्भे.१६/३३		पञ्चकारम्भः १६/३३ तः ।
16	३	श.	३	१	४१	प्रा.	७ ०८	शत.	५८ २२	प्रा.	५ ४९	व्यति.	३१ ०८	ग.	७ ०८ ६ २८	५ २५ २७ २३			भद्रा १९/२६ तः ।
17	४	र.	४	३	११	प्रा.	७ ४४	मू.भा.	६० ००	अ	हो रात्र	वरी.	३० ०५	वि.	७ ४४ ६ २८	५ २५ २७ २३	माने रा.१/०९		भद्रा ०७/४४ या., वैयनायकीश्रीगणेशऋतम् ।
18	५	सो.	५	६	२३	दि.	९ ०१	मू.भा.	२ ४९	प्रा.	७ ३६	प.	३० २०	बाल.	९ ०१ ६ २८	५ २६ २७ २५			
19	६	मं.	६	११	१३	दि.	१० ५७	उ.भा.	८ ४७	दि.	९ ५९	शि.	३१ ४३	तै.	१० ५७ ६ २८	५ २६ २७ २५			स.सि.यो. ०९/५९ या. ।
20	७	बु.	७	१७	००	दि.	१ १६	रे.	१५ ३७	दि.	१२ ४३	सिं.	३३ ३२	त्रिणि.	१३ १६ ६ २८	५ २७ २७ २७	मेषे.१२/४३		भद्रा १३/१६ तः रा. ०२/३४ या., गुरुगोविन्दसिंहजय. ७ , पञ्चकान्तः १२/४३ ।
21	८	बृ.	८	२३	२९	दि.	३ ५२	अ.	२३ १२	दि.	३ ४५	सा.	३५ ४९	ब.	१५ ५२ ६ २८	५ २८ २७ ३०			स.सि.यो. १५/४५ या. ।
22	९	शु.	९	२९	०९	सा.	६ ०८	भ.	३० ४५	सा.	६ ४६	शु.	३८ ०३	कौ.	१८ ०८ ६ २८	५ २९ २७ ३३	वृषे रा.१/२९		श्रवणाभेऽर्कः रा. ०३/५० ।
23	१०	श.	१०	३६	१८	रा.	८ ५९	कृ.	३७ ४९	रा.	९ ३५	शु.	३९ ४५	तै.	७ ३३ ६ २८	५ २९ २७ ३३			
24	११	र.	११	४०	५४	रा.	१० ५०	रो.	४३ ४४	रा.	११ ५८	ब्र.	४० ३५	त्रिणि.	९ ५४ ६ २८	५ ३० २७ ३५			भद्रा ०९/५४ तः २२/५० या., पुत्रदा११व्रतम् ।
25	१२	सो.	१२	४४	२१	रा.	१२ ११	मृग.	४८ १६	रा.	१ ४५	ऐ.	४० २४	ब.	११ ३० ६ २७	५ ३१ २७ ४०	मिथुने.१२/५१		गोमयेन११व्रतपारणं, कूर्म१२व्रतं, कुम्भे बुधः १६/२०, स.सि.यो. रा. ०१/४५ या. ।
26	१३	मं.	१३	४६	२०	रा.	१२ ५९	आ.	५१ ३३	रा.	३ ०४	वै.	३८ ५६	कौ.	१२ ३५ ६ २७	५ ३१ २७ ४०			प्रदोश१३व्रतम्, गणतन्त्रदिवसः द्विसप्ततितमः (७२) ।
27	१४	बु.	१४	४६	४८	रा.	१ १०	पुन.	५२ २५	रा.	३ २५	वि.	३६ १४	ग.	१३ ०४ ६ २७	५ ३२ २७ ४३	कके.२१/४१		भद्रा रा. ०१/१० तः मकरे शुक्रः रा. ०३/१८ ।
28	१५	बृ.	१५	४५	२७	रा.	१२ ३८	पु.	५२ ५८	रा.	३ ३८	प्रो.	३२ १९	वि.	१२ ५४ ६ २७	५ ३२ २७ ४३			भद्रा १२/५४ या., स्नान-दान-व्रतादौ पूर्णमा, गुरुपुष्ययोगः रा. ०३/३८ या. ।

A खरमाससमाप्तिः, गुर्वस्तः (पश्चिमे) प्रा. ०६/१८ ।

Z ३५४/२२/०० ॥ यतः एकस्मिन् चान्द्रमासे सावनदिनसंख्या- ३५४/२२/०० ॥ ऋणानाशकं सर्वकामफलप्रदञ्च मङ्गलस्तोत्रम्- मङ्गलो भूमिपुत्रश्च ऋणहर्ता धनप्रदः । स्थिरासनो महाकायः सर्वकामार्थसाधकः ॥ लोहितो लोहिताक्षश्च सामगानां कृपाकरः । धरात्मजः कुजो भौमो भूमिजो भूमिनन्दनः ॥ अङ्गारको यमश्चैव सर्वरोगापकारकः । वृष्टिकर्ताऽपहर्ता च सर्वकामफलप्रदः ॥

मकरेऽर्कः १४ जन.
गुरुगोविन्दसिंहजय. २० ,,
श्रवणाभेऽर्कः २२ ,,
पुत्रदा११व्रतम् २४ ,,
कुम्भे बुधः २५ ,,
मकरे शुक्रः २७ ,,

वैवाहिक दिनांकाः
गुर्वस्तदोषः

ग्र. सू. चं. मं. बु. बृ. शु. श. रा. के.	२० जन.२०२१ प्रातः ५/४७	विविधविषयाः-	२७ जन.२०२१ प्रातः ५/४७	ग्र. सू. चं. मं. बु. बृ. शु. श. रा. के.
रा. १ ११ ० ९ ९ ८ ९ १ ७	स. बु. गु. श्र. के. ८	पञ्चगव्यम्- गोमूत्रं गोमयं क्षीरं दधिः सर्पिः कुशोदकम् । पञ्चगव्यमिदं प्रोक्तं देहशुद्धौ विधीयते ॥ पञ्चरत्नानि- वज्रमौक्तिकं वैदूर्यपुष्परगेन्द्रनीलकम् । पञ्चरत्नमिदं प्रोक्तं मन्त्रैः कुम्भेषु निःक्षिपेत् । परान्नविषये- गुर्वन्नं मातुलान्नं च श्वशुरान्नं तथैव च । पितुः पुत्रस्य चैवान्नं न परान्नमिति स्मृतिः ॥ स्वपवित्र-वस्तूनि- आसनं वसनं शय्या जायाऽपत्यं कमण्डलुः । आत्मनः शुचिरेतानि न परेषां कदाचन । सौरवर्षे सावनदिनसंख्या- पञ्चाङ्गरामास्तितथयः खरमाः साद्धिद्विदसाः कुदिनाद्यमब्दे । अस्याकर्मसोऽर्कलवः प्रदिष्टस्त्रिंशदिनः सावनमास एव ॥ सि.शि.म.गतिवासना श्लो.सं.८ । सौराब्दे सावन-दिनघट्यादि-३६५/१५/३०/२२/३० ॥ चान्द्रवर्षे सावनदिनघट्यादि- Z	११ बु. १ शु. १० सू. गु. श. ८ के. ८	रा. १ १ ० १० ९ ८ ९ १ ७
अं. ०६ २६ १२ २३ १३ २० ०९ २३ २३	११ १ शु. ७		११ बु. १ शु. १० सू. गु. श. ८ के. ८	अं. १३ २१ १५ ०१ १४ २८ १० २३ २३
क. ०० ३६ ०८ ४८ ०७ ०६ ४० ४१ ४१	१२ चं. ६		११ बु. १ शु. १० सू. गु. श. ८ के. ८	क. ०७ २३ ४४ ०९ ४६ ५२ ३० १९ १९
वि. ४७ ३४ ५८ ०० ०७ ०७ ४८ ५९ ५९	१२ मं. ३		११ बु. १ शु. १० सू. गु. श. ८ के. ८	वि. ५९ ०१ ५५ ३६ ४१ ३५ ४७ ४३ ४३
गतिः ६१ ७१ ३० ७९ १४ ७५ ०७ ०३ ०३	१२ रा. ४		११ बु. १ शु. १० सू. गु. श. ८ के. ८	गतिः ६० ७८ १३ ३१ ३३ १४ ७५ ०७ ०३ ०३
नक्षत्रचरणं ०४ ५५ २२ ५७ १२ १३ ०८ ११ ११	१२ रा. ४		११ बु. १ शु. १० सू. गु. श. ८ के. ८	गतिः ५८ ३८ २८ ०५ १५ १३ ०८ ११ ११
उ. भा. -३ रेव. -३ अश्वि. -४ धनि. -१ श्रव. -१ पू. भा. -३ उ. भा. -४ मृग. -१ कृ. -३	१२ रा. ४		११ बु. १ शु. १० सू. गु. श. ८ के. ८	नक्षत्रचरणं श्रव. -१ पुन. -१ भर. -१ शत. -१ श्रव. -१ उ. भा. -१ श्रव. -१ रोहि. -४ ज्ये. -२

(श्रीजगन्नाथपञ्चाङ्गम्, संवत्-२०७७ / पृ.सं. 56)

श्रीशुभसम्बत् २०७७ शाके १९४२ माघकृष्णपक्षः (दि.२९ जन तः ११ फर २०२१ ई. यावत्) याम्य-सौम्यगोलायनेर्कः शिशिरर्तुः।																																					
अं. मा. प्र. वा. ति. घ. प. दि. रा. घ. मि. न. घ. प. दि. रा. घ. मि. यो. घ. प. क. घ. मि. सूर्योदयः सूर्यास्तः दिनमानं चन्द्रचारः विवरणम् (भारतीयस्टेण्डर्डसमये)																																					
29	१६	शु.	१	४३	०५	रा.	११	४१	श्ले.	५२	१७	रा.	३	२२	आयु.	२७	२६	बाल.	१२	०९	६	२७	५	३३	२७	४५	सिंहे रा३/२२	माघे त्यजेन्मूलकम्।									
30	१७	श.	२	३९	२५	रा.	१०	१२	म.	४९	४५	रा.	२	२०	सौ.	२१	३६	तै.	१०	५६	६	२६	५	३४	२७	५०											
31	१८	र.	३	३५	०६	रा.	८	२९	पू.फ.	४६	५७	रा.	१	१३	शो.	१५	१६	वणि.	९	२०	६	२६	५	३४	२७	५०		भद्रा ०९/२० तः २०/२९ या., संकष्टीश्रीगणेशव्रतं, स.सि.यो रा. ०१/१३ तः।									
फर	१९	सो.	४	३०	४९	सा.	६	४६	उ.फ.	४३	५०	रा.	११	५८	अति.	८	२९	बाल.	१८	४६	६	२६	५	३५	२७	५३	कन्या.६/५४										
02	२०	मं.	५	२५	२८	दि.	४	३६	ह.	४०	४४	रा.	१०	४३	सु.	५९	१८	तै.	१६	३६	६	२५	५	३५	२७	५५											
03	२१	बु.	६	२०	२४	दि.	२	३५	चि.	३७	१८	रा.	९	२०	शु.	४७	०९	वणि.	१४	३५	६	२५	५	३६	२७	५८	तुला.१०/०१	भद्रा १४/३५ तः रा. ०१/३५ या.।									
04	२२	बु.	७	१५	२४	दि.	१२	३५	स्वा.	३३	४७	रा.	७	५६	गं.	३३	५६	ब.	१२	३५	६	२५	५	३६	२७	५८		अष्टकाश्राद्धं, मकरे बुधः २३/१४।									
05	२३	शु.	८	१०	३५	दि.	१०	३८	वि.	३०	३५	सा.	६	३८	वृ.	३२	५१	कौ.	१०	३८	६	२४	५	३६	२८	०३	वृश्चि.१२/५७	धनिष्ठाभेऽर्कः रा. ०४/१९।									
06	२४	श.	९	५	३२	प्रा.	८	३७	अनु.	२७	२२	सा.	५	२१	ध्रु.	२५	४२	ग.	८	३७	६	२४	५	३७	२८	०५		भद्रा १९/३७ तः।									
07	२५	र.	१०	००	३८	प्रा.	६	३८	ज्ये.	२४	३३	दि.	४	१२	व्या.	१८	५८	ब.	१७	४२	६	२३	५	३७	२८	०५	धनु.१६/१२	भद्रा ०६/३८ या., स.सि.यो १६/१२ तः।									
08	२६	सो.	१२	५१	४५	रा.	३	०५	मू.	३१	३७	दि.	३	०२	ह.	१३	१७	कौ.	१५	५६	६	२३	५	३८	२८	१०		षट्-तिला११व्रतं(सर्वे)।									
09	२७	मं.	१३	४८	०९	रा.	१	३९	पू.षा.	१९	२६	दि.	२	०९	व.	५९	१२	ग.	१४	२२	६	२३	५	३८	२८	१०	मकरे २०/०८	भद्रा रा. ०१/३९ तः, गोदुग्धेन११व्रतपालनं, प्रदोषव्रतम्।									
10	२८	बु.	१४	४५	२५	रा.	१२	३०	उ.षा.	१८	०२	दि.	१	३३	व्यति	५५	४६	किं.	१३	०४	६	२०	५	३९	२८	१५		भद्रा १३/०४ या., मासशिवरात्रिव्रतम्।									
11	२९	बु.	३०	४४	०२	रा.	११	५७	श्र.	१८	१७	दि.	१	३९	वरी.	५२	०२	चतु.	१२	१३	६	२०	५	३९	२८	२०	कुम्भे रा१/४५	स्नान-दान-श्राद्धादौ मौनी अमा., पञ्चकारम्भः रा. ०१/४५ तः।									
<p>Z हविष्यं ब्रह्मचर्यञ्च माघस्नाने महाफलम्।। माघस्नाने नियमास्तुनारदीये- न वह्निं सेवयेत् स्नातोह्यस्नातोऽपि वरानने।। होमार्थं सेवयेद्वह्निं शीतार्थं न कदाचन।। त्रिभागस्तु तिलानां हि चतुर्थः शर्करान्वितः। अनभ्यङ्गीवरारोहे सर्वमासं नयेद् व्रती।। अप्रावृत्तशरीरस्तु यः कष्टं स्नानमाचरेत्। पदे-पदे अश्वमेधस्य फलं प्राप्नोति मानवः। शङ्खचक्रधरं देवं माघवं नाम पूजयेत्। वह्निं हुत्वा विधानेन ततस्त्वेकाशनो भवेत्। भूशय्याब्रह्मचर्येण शक्तः स्नानमाचरेत्। अशक्तो ब्रह्मचर्यादौ स्वेच्छा सर्वत्र कथ्यते। अपि च- तिलस्नायीतिलोद्धतीतिलहोमीतिलोदकी।। तिलभुक्तिलदाता च षट्तिताः पापनाशना।। गणेशोत्पत्तिविषये- सर्वदेवमयः साक्षात् सर्वमंगलकारकः माघकृष्णचतुर्थ्यां तु प्रादुर्भूतो गणाधिपः।। “चतुर्थी गणनाथस्य मातृविद्धा प्रशस्यते” गणेश गौरी बहुलाव्यतिरिक्ता प्रकीर्तिता।।</p>																																					
<p>मकरे बुधः ०४ फर. धनिष्ठाभेऽर्कः ०५ ,, षट्-तिला११व्रतं ०८ ,, मौनी अमा. ११ ,,</p>																																					
<p>वैवाहिक दिनांकाः गुर्वस्तदोषः</p>																																					
ग्र. सू. चं. मं. बु. वृ. शु. श. रा. के.	३ फर.२०२१ प्रातः ५/४७																	विविधविषयाः-										१० फर.२०२१ प्रातः ५/४७									
रा. ९ ५ ० १० ९ ९ १ ७																		माघे त्यजेन्मूलकमिति विषये निर्णयसिन्धौ- पौष्ये तु समतीतायां यावद्भवति पूर्णिमा। माघमासस्य तावद्धि पूजा विष्णोर्विधीयते।। पितृणां देवतानाञ्च मूलकं नैव दापयेत्। ब्राह्मणं मूलकं दत्त्वा चरेच्चान्द्रायणं व्रतम्।। अन्यथा याति नरकं क्षत्रविट्बृद्ध एव च। वर्जनीयं प्रयत्नेन मूलकं मदिरापमम्।। माघस्नानमन्त्रः- दुःखदारिद्र्यनाशाय श्रीविष्णोस्तोषणाय च। प्रातःस्नानं करोम्यद्य माघे पापविनाशनम् ।। मकरस्थे रवौ माघे गोविन्दाच्युत-माधव!। स्नानेनानेन मे देव ! यथोक्तफलदो भव ।। अमृतोद्भव! श्रीवृक्ष! शंकरस्य सदाप्रिय!। क्षमस्व शिवपूजार्थं तव पत्रं चिनोम्यहम् ।। माघ स्नानफलम्- (निर्णयसिन्धौ)- तुलामकरमेषेषु प्रातःस्नायी सदा भवेत्। Z																			
अं. २० २७ १९ ०१ १६ ०७ ११ २२ २२	११ बु. १ सु.गु.१०शु.श.के.८																											११ बु. १ सु.गु.१०शु.श.के.८									
क. १४ ३६ २८ १८ २६ ३८ २० ५७ ५७	१ मं. ७																											१ मं. ७									
वि. २७ २४ ०३ ०८ २६ ५७ ३७ २८ २८	२ रा. ४ ६ चं.																											२ रा. ४ ६									
गतिः ६० ८४९ ३२ ३१ १४ ७५ ०७ ०३ ०३																												गतिः ६० ८०८ ३३ ७१ १४ ७५ ०६ ०३ ०३									
५२ ४१ २४ ४१ १४ ११ ०४ ११ ११																												४३ ०४ १० ३१ १० ०९ ५८ ११ ११									
नक्षत्रचरणं	माघकृष्णपक्षः ६ बुधवासरः																	माघकृष्णपक्षः १४ बुधवासरः										नक्षत्रचरणं									
श्रव.-४ चित्रा.-२ भर.-२ धनि.-३ श्रव.-२ उ.षा.-४ श्रव.-१ रोहि.-४ ज्ये.-२																												धनि.-२ उ.षा.-३ भर.-३ धनि.-१ श्रव.-३ श्रव.-२ श्रव.-१ रोहि.-४ ज्ये.-२									

श्रीशुभसम्बत् २०७७ शाके १९४२ माघशुक्लपक्षः (दि.१२ फर. तः २७ फर. २०२१ ई. यावत्) याम्य-सौम्यगोलायनेकः शिशिरर्तुः ।

अं. मा.प्र. वा. ति. घ. प. दि.रा. घ. मि. न. घ. प. दि.रा. घ. मि. यो. घ. प. क. घ. मि. सूर्योदयः सूर्यास्तः दिनमानः चन्द्रचारः	विवरणम् (भारतीयस्टेण्डर्डसमये)
12 फा. शु. १ ४३ ४३ रा. ११ ४९ धनि. १८ ४७ दि. १ ५१ प. ४९ २३ किं. ११ ५३ ६ २० ५ ४० २८ २०	शिशिरगुप्तनवरात्रारम्भ, श्रीवल्लभाचार्यजय.१, कुम्भेऽर्कः २१/०२, A
13 २ श. २ ४५ ०९ रा. १२ २४ शत. २१ ६० दि. २ ४७ शि. ४८ १४ बाल. १२ ०६ ६ २० ५ ४० २८ २०	चन्द्रदर्शनं, शुक्रास्तः (पूर्व) रा. ०१/०० ।
14 ३ र. ३ ४८ १६ रा. १ ३७ पू.भा. २५ ०२ दि. ४ २० सि. ४७ ४२ तै. १३ ०० ६ १९ ५ ४१ २८ २६	मीने.९/५७ स.सि.यो १६/२० तः ।
15 ४ सो. ४ ५२ ४१ रा. ३ २३ उ.भा. ३० ४८ सा. ६ ३८ सा. ४८ १६ वणि. १४ ३० ६ १९ ५ ४१ २८ २६	भद्रा १४/३० तः रा ०३/२३ या., वैनायकीगणेशव्रतम् ।
16 ५ मं. ५ ५८ १३ रा. ५ ३५ रे. ३६ ५९ रा. ९ ०६ शु. ४९ ५८ ब. १६ २९ ६ १८ ५ ४२ २८ ३०	मेघे.२१/०६ पञ्चकान्तः २१/०६, वसंतपंचमी, श्रीसरस्वतीपूजा, वागीश्वरीजय., B
17 ६ बु. ६ ६० ०० अ. हो रात्र अ. ४४ ११ रा. ११ ५८ शु. ५२ १८ कौ. १८ ५० ६ १८ ५ ४२ २८ ३३	श्रीशीतलाषष्ठी ।
18 ७ बृ. ६ ४ ३३ प्रा. ८ ०६ भ. ५१ ५० रा. ३ ०१ ब्र. ५४ ३३ तै. ८ ०६ ६ १७ ५ ४३ २८ ३३	
19 ८ शु. ७ ११ ११ दि. १० ४५ कृ. ५९ २० रा. ६ ०१ ऐ. ५६ ३९ वणि. १० ४५ ६ १७ ५ ४३ २८ ३८	वृषे.९/४६ भद्रा १०/४५ तः २१/२५ या., अचलासप्तमी, माधवाचार्यजय., C
20 ९ श. ८ १७ २४ दि. १ १४ रो. ६० ०० अ. हो रात्र वै. ५८ १८ ब. १३ १४ ६ १६ ५ ४४ २८ ३८	श्रीशीतलाष्टमी, भीमाष्टमी, दुर्गाष्टमी, स.सि.यो. अहोरात्रं, कुम्भे शुक्रः रा. २ /१२ ।
21 १० र. ९ २२ ४३ दि. ३ २१ रो. ५ २९ प्रा. ८ २८ वि. ५८ ४३ कौ. १५ २१ ६ १६ ५ ४४ २८ ४२	मिथुने.२१/३२ महानन्दानवमी, श्रीहरसुब्रह्मजय. (भभुआँ चैनपुर), नवम्यां नवरात्रव्रतस्य D
22 ११ सो. १० २६ ३३ दि. ४ ५२ मृ. १० ५६ दि. १० ३७ प्रीति. ५८ ०० ग. १६ ५२ ६ १५ ५ ४५ २८ ४५	भद्रा रा. ०५/१९ तः, नवरात्रव्रतसमाप्तिः व्रतपारणञ्च, शिशिरनवरात्रदशमी, E
23 १२ मं. ११ २८ ५३ सा. ५ ४७ आ. १४ ५९ दि. १२ १४ आयु. ५५ ५३ वि. १७ ४७ ६ १४ ५ ४६ २८ ४८	भद्रा १६/४७ या., जया११व्रतम् ।
24 १३ बु. १२ २९ १६ सा. ५ ५६ पुन. १७ ०७ दि. १ ०५ सौ. ५२ १२ बाल. १७ ५६ ६ १४ ५ ४६ २८ ५०	कर्के.६/५२ गोदुग्धेन११व्रतपारणं, भीष्म१२, शालिग्रामशिलादानम् ।
25 १४ बृ. १३ २७ ४३ सा. ५ १८ पु. १७ १३ दि. १ ०६ शो. ४८ ०३ तै १७ १८ ६ १३ ५ ४७ २८ ५३	प्रदोषव्रतं, गुरुपुष्ययोगः १३/०६ या., ।
26 १५ शु. १४ २४ २२ दि. ३ ५८ श्ले. १६ १० दि. १२ ४१ अति. ४० ४६ वणि. १५ ५८ ६ १३ ५ ४७ २८ ५६	सिंहे.१२/४१ भद्रा १५/५८ तः, रा. ०२/५९ या., व्रताय माघीपूर्णिमा,
27 १६ श. १५ १९ ३१ दि. २ ०० म. १२ ४६ दि. ११ १८ सु. ३३ २३ ब. १४ ०० ६ १२ ५ ४८ १९ ००	स्नान-दानादौ माघीपूर्णिमा, माघ स्नानव्रत समा., संत रविदासजयन्ती ।

A गुरुरुदयः(पूर्व) १२/२३ । B तक्षकपूजा, स.सि.यो. २१/०६ । C शतभिषजिऽर्कः ११/३० । D होमादिकं, वृषे भौमः ०५/०२ । E स.सि.यो. १०/३७

Z लभ्येत शतसूर्यग्रहैः समा ॥ अल्पायुषः विषये युधिष्ठिरं प्रति भीष्मोक्तिः-ये नास्तिका निक्रियाश्च गुरुशास्त्राभिलंघिनः । अधर्मज्ञा दुराचारास्ते भवन्ति गतायुषः ।। विशीला भिन्नमर्यादा नित्यं सङ्कीर्णमैथुनाः । अल्पायुषो भवन्तीह नरा निरयगामिनः ।। अक्रोधनः सत्यवादी भूतानामविहिंसकः । अनुसूयुरजिह्वाश्च शतवर्षाणि जीवति ।। पन्था देयो ब्राह्मणाश्च गोभ्यो राजभ्य एव च । वृद्धाय भारतप्ताय गर्भिण्यै दुर्बलाय च ।।

कुम्भेऽर्कः १२ फर.
गुरुरुदयः(पूर्व) " "
शुक्रास्तः(पूर्व) १३ "
श्रीसरस्वतीपूजा १६ "
कुम्भे शुक्रः २० "
शिशिरनवरात्रदशमी २२ "

वैवाहिक दिनांकाः
गुर्वस्तदोषः

ग्र. सू. चं. मं. बु. वृ. शु. श. रा. के.	१७ फर.२०२१ प्रातः ५/४७	विविधविषयाः-	२४ फर.२०२१ प्रातः ५/४७	ग्र. सू. चं. मं. बु. वृ. शु. श. रा. के.
रा. १० ० ० ९ ९ ९ ९ १ ७	११ सु. १	तिलचतुर्थीनिर्णयः- माघशुक्लचतुर्थी तिलचतुर्थी । सा प्रदोषव्यापिनी ग्राह्या ।।	१२ सु. १	रा. १० २ १ ९ ९ १० ९ १ ७
अं. ०४ ०४ २७ १७ ११ २५ १२ २२ २२	१२ बु. गु. शु. ६ के.	माघशुक्लसप्तमी(रथसप्तमी)निर्णयः- माघशुक्लसप्तमी रथसप्तमी ।	१३ सु. १	अं. ११ २९ ०१ १७ २१ ०३ १३ २१ २१
क. २४ २४ ११ ५१ ४४ १० ५८ १२ १२	१ मं. चं. ७	सा अरुणोदयव्यापिनी ग्राह्या ।। माघशुक्लाष्टमी भीष्माष्टमी- माघमासि	१४ सु. १	क. २७ १४ ०९ २१ २२ ५६ ४५ ५० ५०
वि. ३३ ०५ १७ ३६ ४० ५७ १२ ५७ ५७	२ रा. ४ ६	सिताष्टम्यां सतिलं भीष्मतर्पणम् । श्राद्धञ्च ये नराः कुर्युस्ते स्युः सन्ततिभागिनः ।।	१५ सु. १	वि. ५० ३९ ३२ २४ १५ २२ १२ ४२ ४२
गतिः ६० ७१२ ३३ २६ १४ ७५ ०६ ०३ ०३	३ ५	माघशुक्लद्वादशी भीष्मद्वादशी, इयं पूर्वयुता ग्राह्या ।। त्वया कृतमिदं वीर!	१६ सु. १	गतिः ६० ७९२ ३४ २१ १३ ७५ ०६ ०३ ०३
नक्षत्रचरणं ३२ २० ४८ ०५ ०१ ०५ ४८ ११ ११	माघशुक्लपक्षः ६ बुधवासरः	तव नाम्ना भविष्यति । सा भीष्मद्वादशीत्येषा सर्वपापहरा शुभेति हेमाद्रौ	१७ सु. १	नक्षत्र चरणं २२ ०८ २० ३१ ४९ ०१ ३४ ११ ११
धातुः-४ अश्वि-२ कृति-१ श्रव-३ श्रव-१ धनि-१ श्रव-१ रोहि-४ कं-२		पादावचनात् ।। तुलसीपत्रोत्थनमन्त्रः- तुलस्यामृतजन्मा त्वं केशवस्य सदा प्रिया । क्षमस्व हरिपूजार्थं तव पत्रं चिनोम्यहम् ।। तिथितत्त्वचिन्तामणौ	१८ सु. १	धातुः-४ अश्वि-२ कृति-१ श्रव-३ श्रव-१ धनि-१ श्रव-१ रोहि-४ कं-२
		वारुणीयोगः- वारुणेन समा युक्ता मधौ कृष्णा त्रयोदशी । गङ्गायां यदि Z		

(श्रीजगन्नाथपञ्चाङ्गम्, संवत्-२०७७ / पृ.सं. 58)

श्रीशुभसम्बत् २०७७ शाके १९४२ फाल्गुनकृष्णपक्षः (दि.२८ फर. तः १३ मार्च २०२१ ई. यावत्) याम्य-सौम्यगोलायनेर्कः शिशिरर्तुः ।

अं.मा.प्र.	वा. ति.	घ. प. दि.रा	घ. मि. न.	घ. प. दि.रा	घ. मि. यो.	घ. प. क.	घ. मि. सूर्योदयः	सूर्यास्तः	दिनमान	चन्द्रचारः	विवरणम् (भारतीयस्टेण्डर्डसमये)
28	१७ र.	१ १३ ४२ दि.	११ ४१ मू.फा.	८ ३० दि.	९ ३६ ध्रु.	२५ १८ कौ.	११ ४१ ६ १२ ५ ४८	२९ ०५	कन्या.१५/०७	महाराणाप्रतापजय.१,शिवाजीजय.१, स.सि.यो. ०९/३६ तः ।	
मा.च.	१८ सो.	२ ७ ०९ दि.	९ ०३ उ.फा.	०३ ४३ प्रा. रा.	७ ४० ३९ शू.	१६ ५१ ग.	९ ०३ ६ ११ ५ ४९	२९ ०५		भद्रा १९/५२ तः ।	
02	१९ मं.	३ ०१ १८ प्रा. रा.	६ ०३ ४२ उ.चि.	५३ ४९ रा.	३ ४३ वृ.	०८ ४९ ब.	१७ ०८ ६ ११ ५ ४९	२९ ०५	तुला.१४/४५	भद्रा ६/४२ या., संकष्टश्रीगणेशव्रतम्	
03	२० बु.	५ ४७ ०८ रा.	१ ०१ स्वा.	४९ ०९ रा.	१ ५० ध्रु.	५१ ५० कौ.	१४ १७ ६ १० ५ ५०	२९ ११			
04	२१ वृ.	६ ४१ १५ रा.	१० ४० वि.	४५ ३० रा.	१२ २२ व्या.	४४ ०८ ग.	११ ५० ६ १० ५ ५०	२९ १२	वृश्चि.१८/४४	भद्रा २२/४० तः, पू.भा.भेऽर्कः रा. १२/०१, स.सि.यो. रा.१२/२२ तः ।	
05	२२ शु.	७ ३६ ०० रा.	८ ३३ अनु.	४१ ५२ रा.	१० ५४ ह.	३७ ०३ वि.	९ ३६ ६ ०९ ५ ५१	२९ १५		भद्रा ०९/३६ या., स.सि.यो. २२/५४ या. ।	
06	२३ श.	८ ३१ २६ सा.	६ ४२ ज्ये.	३९ १३ रा.	९ ४९ व.	३० ३३ कौ.	१८ ४२ ६ ०८ ५ ५२	२९ १८	धनुषि.२१/४९	जानकीअष्टमी, अष्टकाश्राद्धम् ।	
07	२४ र.	९ २७ २८ सा.	५ ०७ मू.	३७ ४३ रा.	९ १३ सि.	२४ ४२ ग.	१७ ०७ ६ ०८ ५ ५२	२९ २०		भद्रा रा. ०४/३० तः, दयानन्दसरस्वतीजय.९, स.सि.यो.२१/१३ या. ।	
08	२५ सो.	१० २४ २७ दि.	३ ५४ मू.षा.	३६ १७ रा.	८ ३८ व्यति.	१९ २९ वि.	१५ ५४ ६ ०७ ५ ५३	२९ २३	मकरे रा.२/३४	भद्रा १५/५४ या. ।	
09	२६ मं.	११ २२ १४ दि.	३ ०१ उ.षा.	३५ ५९ रा.	८ २१ वरी.	१५ ४८ बाल.	१५ ०१ ६ ०७ ५ ५३	२९ २७		विजया११व्रतम् ।	
10	२७ बु.	१२ २० ५५ दि.	२ २८ श्र.	३६ ४० रा.	८ ४६ परी.	११ १० तै.	१४ २८ ६ ०६ ५ ५४	२९ ३०		गोदध्ना११व्रतपारणम् ।	
11	२८ वृ.	१३ २० ५१ दि.	२ २५ धनि.	३८ ४० रा.	९ ३४ शि.	८ १७ वणि.	१४ २५ ६ ०६ ५ ५४	२९ ३३	कुम्भे.९/१०	भद्रा१४/२५ तः रा.०२/३३ या., प्रदोषव्रतं, कुम्भे बुधः १२/२६ ।	
12	२९ शु.	१४ २१ ३२ दि.	२ ४२ शत.	४२ ३४ रा.	११ ०७ सि.	६ ११ श	१४ ४२ ६ ०५ ५ ५५	२९ ३५		महाशिवरात्रिव्रतं, श्रीवैद्यनाथजय. ।	
13	३० श.	३० २३ ४० दि.	३ ३२ मू.भा.	४५ ३७ रा.	१२ १९ सा.	५ २५ ना.	१५ ३२ ६ ०४ ५ ५६	२९ ३८	मीने. १८/०१	स्नान-दान-श्रद्धादौ अमा. ।	

८ व्यापिनीति। तद्यथा माधवीये-त्रयोदश्यस्तगे सूर्ये चतसृस्वेव नाडिषु। भूतविद्धा तु या तत्र शिवरात्रिव्रतं चरेत्॥ स्मृत्यन्तरे- प्रदोषव्यापिनीग्राह्या शिवरात्रि चतुर्दशी। रात्रौ जागरणं यस्मात् तस्मात् समुपोषयेत्॥ अत्र प्रदोषो रात्रिः उत्तरार्द्धे तस्या हेतुत्वोक्तेः। अपि च- भवेद्यत्र त्रयोदश्यां भूतव्याप्ता महानिरीतिः॥ निर्णयसिन्धुः॥ निशीथव्यापिनीपक्षे नारदः- अर्धरात्रियुता यत्र माघकृष्णाचतुर्दशी। शिवरात्रिव्रतं तत्र सोऽश्वमेधफलं लभेत् ॥ अपि च- भवेद्यत्र त्रयोदश्यां भूतव्याप्ता महानिरीतिः। शिवरात्रिव्रतं तत्र कुर्याज्जागरणं तथेति॥

विद्यामहिमा- विद्या नाम नरस्य कीर्तिरतुला भाग्यक्षये चाश्रयः। धेनुकामदुधा रतिश्च विरहे नेत्रं तृतीयञ्च सा ।

सत्कारायतनं कुलस्य महिमा रत्नैर्विना भूषणम् । तस्मात्सर्वमुपेक्ष्य हेतुविषयं विद्याधिकारं कुरु ॥ भास्कराचार्यः ॥

महाराणाप्रतापजय. १, २८ फर.
शिवाजीजय.१,
पू.भा.भेऽर्कः ४ मार्च
जानकीअष्टमी ६
दयानन्दसरस्वतीजय. ९, ७
विजया११व्रतम् ९
कुम्भे बुधः ११
महाशिवरात्रिव्रतं १२

वैवाहिक दिनांकाः
शुक्रास्तदोषः

ग्र.	सू.	चं.	मं.	बु.	वृ.	शु.	श.	रा.	के.	३ मार्च.२०२१ प्रातः ५/४७										विविधविषयाः-										१० मार्च.२०२१ प्रातः ५/४७										ग्र.	सू.	चं.	मं.	बु.	वृ.	शु.	श.	रा.	के.																			
रा.	१०	६	१	९	९	१०	९	१	७	<div>१२१०बु.गु.श.</div> <div>११सू.शु.</div> <div>२मं.रा.</div> <div>८के.</div> <div>४५७</div> <div>चं.</div>										<p>षडाततायिनः शुक्रनीतौ-अग्निदो गरदश्चैव शस्त्रोन्मत्तो धनापहः। क्षेत्रदारहरश्चैतान् षड्विद्यादाततायिनः॥ वृष्टिविचारे दशतारक-विचारप्रसङ्गः-पौषे मूलभरण्यन्तं चन्द्रचारेण गर्भति। आर्द्रादितो विशाखा-न्तं सूर्यचारेण वर्षति।। एवं चैत्रे तथा ज्येष्ठे शुक्लपक्षे प्रयत्नतः। आर्द्रादि शतताराणां ज्ञात्वा गर्भं वदेत् फलम्। तत्र गर्भपुष्टिविचारः- वाताभ्रगर्ज-तडितोदकानि हिमप्रपातः करकावधातः। अकाल सन्ध्यापरिवेषणञ्च नवप्रकारैः प्रभवन्ति गर्भाः।। तत्र पुष्टिगर्भे सुवृष्टिः- समे मध्यमवृष्टिः हीने चाल्पवृष्टिरिति। शिवरात्रिनिर्णयः- फाल्गुनकृष्णचतुर्दशी शिवरात्रिः। सा च केषु क्वचिद्वचनेषु प्रदोषव्यापिनी ग्राह्येत्युक्तम्, केषुचिन्निशीथ Z</p>										<div>१२१०बु.गु.श.</div> <div>११सू.शु.</div> <div>२मं.रा.</div> <div>८के.</div> <div>४५७</div> <div>चं.</div>										रा.	१०	९	१	९	१०	९	१	७	१० मार्च.२०२१ प्रातः ५/४७										अं.	२५	१४	०९	२८	२४	२१	१५	२१	२१
अं.	१८	०८	०५	२१	२२	१२	१४	२१	२१																															क.	३०	५९	१५	३०	३२	२५	१३	०६	०६	वि.	१३	५०	४४	३६	०१	३७	४०	११	११	गतिः	५९	७८	३५	६९	१३	७४	१५	०३
क.	२९	०३	११	३०	५८	४१	३०	२८	२८	३	५७	१४	०९	४३	१३	५२	५८	११	११	गतिः	५७	१४	०९	४३	१३	५२	५८	११	११	नक्षत्रचरणं	पू.भा.-२	श्रव.-२	वृत्ति.-४	घनि.-२	घनि.-१	पू.भा.-१	श्रव.-२	रोहि.-४	ज्ये.-२																													
वि.	४६	१०	१३	५१	११	१८	२८	२६	२६	माल्गुनकृ.पक्षः ५ बुधवासरः										माल्गुनकृ.पक्षः १२ बुधवासरः																																																

श्रीशुभसम्बत् २०७७ शाके १९४२ फाल्गुनशुक्लपक्षः (दि.१४ मार्च तः २८ मार्च २०२१ ई. यावत्) याम्य-सौम्यगोलायनेर्कः शिशिरर्तुः मीनार्कतः वसन्तर्तुः।

अं. मा. प्र. वा. ति. घ. प. दि. रा. घ. मि. न. घ. प. दि. रा. घ. मि. यो. घ. प. क. घ. मि. सूर्योदयः सूर्यास्तः दिनमानः चन्द्रचारः विवरणम् (भारतीयस्टैण्डर्डसमये)		
14 चैत्र रा. १ २७ ०१ दि. ४ ५२ उ.भा. ५१ ०० रा. २ २८ शु. ४ ५९ ब. १६ ५२ ६ ०४ ५ ५६ २९ ४१	चन्द्रदर्शनं, श्रीरामकृष्णपरमहंसजय., मीनेऽर्कः १७/५५, खरमासारम्भः, A	
15 २ सो. २ ३१ ३० सा. ६ ३९ रे. ५७ २७ रा. ५ ०२ शु. ५ ४२ कौ. १८ ३९ ६ ०३ ५ ५६ २९ ४२	मेघे रा. ५/०२ पञ्चकान्तः रा. ०५/०२।	
16 ३ मं. ३ ३७ ०४ रा. ८ ५३ अ. ६० ०० अ. हो रात्र ब्र. ७ १३ तै. ७ ४६ ६ ०३ ५ ५७ २९ ४८	मीने शुक्रः रा. ०२/४९, स.सि.यो. अहोरात्रम्।	
17 ४ बु. ४ ४३ २१ रा. ११ २२ अ. ४ ०५ प्रा. ७ ४० ऐं. ९ ०८ वणि. १० ०७ ६ ०२ ५ ५८ २९ ५०	भद्रा १०/०७ तः २३/२२ या., उ.भा.भेऽर्कः रा. ०२/१४।	
18 ५ बु. ५ ४९ ५५ रा. २ ०० भर. १० ५३ दि. १० २३ वै. ११ ३५ ब. १२ ४१ ६ ०२ ५ ५८ २९ ५०	वृषे. १७/१०	
19 ६ शु. ६ ५६ ०८ रा. ४ २८ कृ. १८ ४३ दि. १ ३० वि. १४ ०७ कौ. १५ १४ ६ ०१ ५ ५९ २९ ५६		
20 ७ श. ७ ६० ०० अ. हो रात्र रो. २७ ०२ दि. ४ ४९ प्री. १६ १३ रा. १७ ३७ ६ ०० ६ ०० २९ ५७	कामदा ७ व्रतं, स.सि.यो. १६/४९ या.।	
21 ८ र. ७ १ ५७ प्रा. ६ ४६ मृग. ३३ २३ सा. ७ २० आयु. १७ ३७ वणि. ६ ४६ ५ ५९ ६ ०० ३० ००	मिथुने. ६/०४ भद्रा ०६/४६ तः १९/३५ या., होलाष्टकारम्भः।	
22 ९ सो. ८ ६ ३० दि. ८ २४ आ. ३८ २९ रा. ९ २३ सौ. १८ ०२ ब. ८ २४ ५ ५९ ६ ०१ ३० ००		
23 १० मं. ९ ९ ३६ दि. ९ ४९ पुन. ४१ ३९ रा. १० ३७ शो. १६ ५८ कौ. ९ ४९ ५ ५९ ६ ०१ ३० ०५	कर्के. १६/१८	
24 ११ बु. १० १० ४७ दि. १० १७ पु. ४३ ३७ रा. ११ २५ अति. १४ ३३ रा. १० १७ ५ ५८ ६ ०२ ३० ०८	भद्रा २२/०६ तः, फगु १० (उत्कले)।	
25 १२ बृ. ११ ९ ५४ दि. ९ ५६ श्ले. ४२ ४९ रा. ११ ०६ सु. १० १९ वि. ९ ५६ ५ ५८ ६ ०२ ३० ११	सिंहे. २३/०६ भद्रा ०९/५६ या., आमलकीरंगभरी ११ व्रतम्।	
26 १३ शु. १२ ६ ५५ प्रा. ८ ४३ म. ४० ३४ रा. १० ११ ध्रु. ५७ ३८ बाल. ८ ४३ ५ ५७ ६ ०३ ३० ११	गोदध्ना ११ व्रतपारणम्।	
27 १४ श. १३ ०२ ०३ प्रा. ६ ४६ मू. फा. ३५ १५ रा. ८ ०३ गं. ४८ ५७ रा. १७ २६ ५ ५७ ६ ०३ ३० १५	कन्या रा. १/२८ भद्रा ०४/०७ तः प्रदोषव्रतम्।	
28 १५ र. १५ ४७ ४७ रा. ०१ ०३ उ.फा. २९ ३३ सा. ५ ४५ वृ. ३९ ३९ वि. १४ ३५ ५ ५६ ६ ०४ ३० १८	भद्रा १४/३५ या., स्नान-दान-व्रतादौ पूर्णिमा, सायं होलिकादाहः, B	

A स.सि.यो. रा. ०२/२८ या.। B स.सि.यो. अहोरात्रम्।

Z (मु. चि. १/४५)। **होलिकादहनम्**-फाल्गुनशुक्लपौर्णमासी सायाह्नव्यापिनी ग्राह्या। **तद्यथा**-सायाह्ने होलिकां कुर्यात् पूर्वाह्ने क्रौडनं गवाम्।। प्रदोषव्यापिनी ग्राह्या पौर्णिमाफाल्गुनी सदा। तस्यां भद्रामुखं त्यक्त्वा पूज्या होला निशामुख - इति नारदः।। तत्र दिनद्वये प्रदोषव्याप्तौ परैव ग्राह्या।। भद्रायां द्वे न कर्तव्ये श्रावणी फाल्गुनी तथा। श्रावणी नृपतिं हन्ति ग्रामं दहति फाल्गुनी।। **वसन्तोत्सवः (होली) विषये**- चैत्रकृष्णप्रतिपदि वसन्तोत्सवः। सा चौदयिकी ग्राह्या। प्रवृत्ते मधुमासे तु प्रतिपद्युदिते रवाविति-भविष्योक्तेः।। दिनद्वये तथात्वे पूर्वा। **तद्यथा**- वत्सरादौ वसन्तादौ बलिराज्ये तथैव च। पूर्वविद्धैव कर्तव्या प्रतिपत् सर्वदा बुधैः -इति वृद्धवशिष्टः।। चैत्रे मासि महाबाहो पुण्ये तु प्रतिपदिने। यस्तत्राश्वपचं स्पृष्ट्वा स्नानं कुर्यान्नरोत्तमः। न तस्य दुरितं किञ्चिन्नाधायो व्याधयो नृप! इति।।

मीनेऽर्कः	१४ मार्च	
मीने शुक्रः	१६ ,,	
उ.भा.भेऽर्कः	१७ ,,	
कामदा ७ व्रतं,	२० ,,	वैवाहिक दिनांकाः
होलाष्टकारम्भः	२१ ,,	शुक्रास्तदोषो मीनार्कदोषश्च
फगु १० (उत्कले)	२४ ,,	
रंगभरी ११ व्रतम्	२५ ,,	
होलिकादाहः	२८ ,,	

ग्र. सू. चं. मं. बु. बृ. शु. श. रा. के.	१७ मार्च. २०२१ प्रातः ५/४७	विविधविषयाः-	२४ मार्च. २०२१ प्रातः ५/४७	ग्र. सू. चं. मं. बु. बृ. शु. श. रा. के.
रा. ११ ० १ १० ९ ११ ९ १ ७	१२ सू. शु. १० गु. श.	महाभारते दीर्घायुर्विषये युधिष्ठिरं प्रति-भीष्मोक्तिः-युधिष्ठिर उवाच- शतायुर्वक्तः पुरुषः शतवीर्यश्च जायते। कस्मात्स म्रियते पुरुषः बाला अपि पितामहः?।। भीष्म उवाच- अत्र तेऽहं प्रवक्ष्यामि यन्मां त्वमनुपृच्छसि। अल्पायुर्येन भवति दीर्घायुर्वापि मानवः। आचाराल्लभते आयुराचाराल्लभते श्रियम्। आचाराल्लभते कीर्त्तौ पुरुषः प्रेत्य चेह च।। दुराचारी हि पुरुषो नेहायुर्विन्दते महान्। यस्मात् त्रसन्ति भूतानि तथा परिभवन्ति च।। आचारलक्षणो धर्मः सन्तश्चरित्रलक्षणः। साधूनाञ्च यथा वृत्तमेतदाचारलक्षणम्।। भद्रानिवासस्तत्फलञ्च -कुम्भकर्कद्वये मर्त्ये स्वर्गे ऽब्जेऽजात् त्रयेऽल्लिगे। स्त्रीधनुर्जूनकनकेऽधो भद्रा तत्रैव तत्फलम्।। Z	११ बु. १० गु. श. १२ सू. शु. १० गु. श.	रा. ११ ३ १ १० ९ ११ ९ १ ७
अं. ०२ १२ १३ ०७ २६ ०० १५ २० २०	१ चं. ११ बु. १० गु. श.		११ बु. १० गु. श. १२ सू. शु. १० गु. श.	अं. ०९ ०७ १७ १७ २७ ०८ १६ २० २०
क. २९ २८ २२ १८ ०३ ०९ ५४ ४३ ४३	२ मं. रा. ८ के. ७		११ बु. १० गु. श. १२ सू. शु. १० गु. श.	क. २६ ०६ ३१ २४ ३१ ५२ ३२ २१ २१
वि. ०८ १२ ३८ १४ १८ १७ २४ ५६ ५६	३ ५ ७		११ बु. १० गु. श. १२ सू. शु. १० गु. श.	वि. २५ ४७ ३० ५७ ३१ ११ २० ४० ४०
गतिः ५९ ७१ ० ३५ ७२ १२ ७४ ०५ ०३ ०३	४ ६ ७		११ बु. १० गु. श. १२ सू. शु. १० गु. श.	गतिः ५९ ७९ २ ३५ ९२ १२ ७४ ०५ ०३ ०३
नक्षत्रचरणं ४२ ०६ २७ १३ ४८ ४५ ३६ ११ ११	४ ६ ७		११ बु. १० गु. श. १२ सू. शु. १० गु. श.	नक्षत्र चरणं २९ ५१ ४१ २३ २० ३९ १० ११ ११
पू. भा. -४ अश्वि-४ रोहि-२ शत-१ धनि-१ पू. भा. -४ श्रव-२ रोहि-४ कुं-२	४ ६ ७		११ बु. १० गु. श. १२ सू. शु. १० गु. श.	पू. भा. -२ अश्वि-२ रोहि-३ शत-४ धनि-२ पू. भा. -२ श्रव-२ रोहि-४ कुं-२

श्रीशुभसम्बत् २०७७ शाके १९४२ चैत्रकृष्णपक्षः (दि.२९ मार्च तः १२ अप्रैल २०२१ ई. यावत्) याम्य-सौम्यगोलायनेर्कः वसन्तर्तुः।

अं. मा.प्र.	वा. ति.	घ. प.	दि. रा.	घं. मि.	न.	घ. प.	दि. रा.	घं. मि.	यो.	घ. प.	क.	घं. मि.	सूर्योदयः	सूर्यास्तः	दिनमानः	चन्द्रचारः	विवरणम् (भारतीयस्टेण्डर्डसमये)													
29	१६	सो.	१	३९	१८	रा.	९	३८	ह.	२३	१३	दि.	३	१२	ध्रु.	२९	५३	बाल.	११	२०	५	५५	६	०५	३०	२०	तुला.रा.१/५३	होली वसन्तोत्सवः ।		
30	१७	मं.	२	३०	३४	सा.	६	०९	चि.	१६	३९	दि.	१२	३५	व्या.	१९	४५	तै.	७	५३	५	५५	६	०५	३०	२३		भद्रा रा. ०४/२७ तः ।		
31	१८	बु.	३	२२	११	दि.	२	४६	स्वा.	९	५५	दि.	९	५२	ह.	१०	०१	वि.	१४	४६	५	५४	६	०६	३०	२७	वृश्चि.रा.२/०५	भद्रा १४/४६ या., रेवत्यामर्कः १३/०४ ।		
अप्रै	१९	बृ.	४	१४	१९	दि.	११	३८	वि.	०४	५८	प्रा. रा.	७	०५	३०	व.	५२	१०	बाल.	११	३८	५	५४	६	०६	३०	३३		स.सि.यो. प्रा. ०७/३० तः ।	
02	२०	शु.	५	७	१८	दि.	८	४८	ज्ये.	५४	५४	रा.	०३	५१	व्यति.	४२	३४	तै.	८	४८	५	५३	६	०७	३०	३३	धनु. रा.३/५१			
03	२१	श.	६	०१	५६	प्रा. रा.	०४	३९	मू.	५२	१९	रा.	२	४९	वरी.	३६	५८	वि.	१७	३४	५	५३	६	०७	३०	३८		भद्रा प्रा.०६/२९ तः १७/३४ या. ।		
04	२२	र.	८	५३	४०	रा.	३	२०	पू.षा.	५०	५७	रा.	२	१५	प.	३२	३५	बाल.	१५	५९	५	५२	६	०८	३०	४१		शीतलाष्टमी, सन्तानाष्टमी, अष्टकाश्राद्धं, स.सि.यो. रा. ०२/१५ तः ।		
05	२३	सो.	९	५१	५०	रा.	२	३५	उ.षा.	५१	०२	रा.	२	१६	शि.	२५	१७	तै.	१४	५७	५	५१	६	०९	३०	४२	मकरे.८/१५	कुम्भे गुरुः १७/५७, स.सि.यो. ०२/१६ तः ।		
06	२४	मं.	१०	५१	१३	रा.	२	२०	श्र.	५२	११	रा.	२	४३	सि.	२४	५४	वनि.	१४	२७	५	५१	६	०९	३०	४५		भद्रा १४/२७ तः रा. ०२/२० या., वृद्धाङ्गारकव्रतं (बुढवा मंगल) ।		
07	२५	बु.	११	५१	५९	रा.	२	३८	धनि.	५४	५०	रा.	३	४६	सा.	२२	१०	ब.	१४	२९	५	५०	६	१०	३०	५०	कुम्भे १५/१४	पापमोचनी ११ व्रतं(सर्वे), पञ्चकारम्भः १५/१४ तः ।		
08	२६	बृ.	१२	५३	४१	रा.	३	१८	शत.	४८	२५	रा.	५	१२	शु.	२१	२३	कौ.	१४	५८	५	५०	६	१०	३०	५०		गोधूतेन ११ व्रतपारणम् ।		
09	२७	शु.	१३	५६	५०	रा.	४	३४	पू.भा.	६०	००	अ	हो	रात्र	शु.	२१	११	ग.	१५	५६	५	५०	६	१०	३०	५३	मीने रा.२/३९	भद्रा रा. ०४/३४ तः, प्रदोषव्रतम् ।		
10	२८	श.	१४	६०	००	अ	हो	रात्र	पू.भा.	३	१८	प्रा.	७	०८	व्र.	२१	१८	वि.	१७	२१	५	४९	६	११	३०	५६		भद्रा १७/२१ या., मेघे शुक्रः ०६/१४ ।		
11	२९	र.	१४	००	४९	प्रा.	६	०८	उ.भा.	८	४५	दि.	८	०७	ऐं.	२२	१३	श.	६	०८	५	४८	६	१२	३१	००		मासशिवरात्रिव्रतं, श्राद्धादौ अमा., स.सि.यो. ०८/०७ या. ।		
12	३०	सो.	३०	०५	४७	प्रा.	८	०७	रे.	१५	४२	दि.	१२	०५	वै.	२४	००	ना.	८	०७	५	४८	६	१२	३१	०२	मेघे.१२/०५	स्नान-दानादौ अमा. ।		

बुद्धयः सम्भवन्ति॥ ब्रह्मचर्यं तपः शौचं सन्तोषो भूतसौहृदम्। गृहस्थस्याप्यृतौ गन्तुः सर्वेषां मदुपासनम्॥ इति जितात्मा स्वधर्मे भजन्नित्यमनन्यभाक्। सर्वभूतेषु मदभावो मदभक्तिं विन्दतेऽचिरात् ॥ इति॥

होली	२९ मार्च
रेवत्यामर्कः	३१ "
सन्तानाष्टमी	०४ "
कुम्भे गुरुः	०५ "
वृद्धाङ्गारकव्रतं	०६ "
पापमोचनी	०७ "
मेघे शुक्रः	१० "
वैवाहिक दिनांकाः : शुक्रास्तदोषो मीनार्कदोषश्च	

ग्र. सू. चं. मं. बु. बृ. शु. श. रा. के.	३१ मार्च.२०२१ प्रातः ५/४७	विविधविषयाः-	७ अप्रैल २०२१ प्रातः ५/४७	ग्र. सू. चं. मं. बु. बृ. शु. श. रा. के.
रा. ११ ६ १ १० ९ ११ ९ १ ७	१ ११ बु. १०	तिथितत्त्वचिन्तामणौ वारुणीयोगः- वारुणेन समा युक्ता मधौ कृष्णा त्रयोदशी। गङ्गायां यदि लभ्येत शतसूर्यग्रहः समा॥ शुक्रस्य बाल्यास्तवाङ्गव्ययकथनम्- प्राच्यामुदेति दिवसे खलु यत्र शुक्रस्तस्मात्परं त्रिदिनमस्य च बाल्यमुक्तम्। अस्तङ्गतो भवति यत्र दिने प्रतीच्यां पूर्वतः शरदिनं खलु वाङ्मकं स्यात्॥ पूर्वास्तदिवसात् पूर्वपक्षं क्षीणं भृगोः सुतः। पश्चिमोदयतः पश्चात्पुष्टो दिग्भिर्दिनैर्भवेत्॥ गुरोर्बाल्यास्तवाङ्गव्ययकथनम्- गुरोर्बाल्यञ्च वाङ्मक्यं बुधैः पक्षमुदाहृतम्। उदयात् परतः पूर्वः भवेतामस्ततो हि ते॥ मकरन्दप्र. - पृ.सं. १२२॥ सद्बुद्धिप्राप्त्युपायः- चित्ताक्रान्तं धातुबद्धं शरीरं नष्टे चित्ते धातवो यान्ति नाशम्। तस्माच्चित्तं सर्वतो रक्षणीयं स्वस्थे चित्ते चैत्रकृष्णपक्षः ३ बुधवासः	१ ११ बु. १०	रा. ११ ९ १ ११ १० ११ ९ १ ७
अं. १६ १७ २१ २८ २८ १७ १९ १९	१ १२ सु. १०		१ १२ सु. १०	अं. २३ २५ २५ ११ ०० २६ १७ १९ १९
क. २२ ३१ ४१ ४० ५६ ३४ ०७ ५९ ५९	३ १		३ १	क. १६ ५३ ५३ ०३ १६ १५ ३८ ३७ ३७
वि. ०३ २२ ५९ २१ १२ १७ ०८ २५ २५	४ ६ ८ के		४ ६ ८ के	वि. ०१ २३ ५० ४७ ५१ ३१ २७ ०९ ०९
गतिः ५९ ८८ ९ ३५ १०१ ११ ७४ ०४ ०३ ०३	५ ७ चं		५ ७ चं	गतिः ५९ ७६ ७ ३६ १११ ११ ७४ ०४ ०३ ०३
नक्षत्रचरणं १४ ५४ ५४ ५९ ४७ ३१ ४१ ११ ११	६ ७ के		६ ७ के	नक्षत्र चरणं ०० २३ ०५ ५६ १० २३ ११ ११ ११
उ.भा.-४ स्वा.-४ रोहि.-४ पू.भा.-३ धनि.-२ रेव.-१ श्रव.-३ रोहि.-३ ज्ये.-१	७ के		७ के	उ.भा.-३ धनि.-३ रेव.-३ श्रव.-३ रोहि.-३ ज्ये.-२

गरली (हि.प्र.)-मोतिहारी (बिहार)-लखनऊ (उ.प्र.)-दिल्ली-नगराणां दैनिक-सूर्योदय-सूर्यास्त-सारिणी

मासः		जनवरी												फरवरी												मासः								
स्थानं	गरली				मोतिहारी				लखनऊ				दिल्ली				गरली				मोतिहारी				लखनऊ				दिल्ली				स्थानं	
दिनांकः	सूर्योदयः	सूर्यास्तः			सूर्योदयः	सूर्यास्तः			सूर्योदयः	सूर्यास्तः			सूर्योदयः	सूर्यास्तः			सूर्योदयः	सूर्यास्तः			सूर्योदयः	सूर्यास्तः			सूर्योदयः	सूर्यास्तः	दिनांकः							
१	७	२४	५	३१	६	३९	५	०८	६	५७	५	१८	७	१८	५	३१	७	१८	५	५८	६	३६	५	३२	६	५४	५	४२	७	१३	५	५६	१	
२	७	२५	५	३१	६	३९	५	०९	६	५७	५	१८	७	१८	५	३२	७	१८	५	५९	६	३५	५	३३	६	५३	५	४२	७	१३	५	५७	२	
३	७	२५	५	३३	६	३९	५	१०	६	५८	५	१९	७	१९	५	३२	७	१७	६	००	६	३५	५	३४	६	५३	५	४३	७	१२	५	५८	३	
४	७	२५	५	३३	६	३९	५	१०	६	५८	५	२०	७	१९	५	३३	७	१६	६	०१	६	३४	५	३५	६	५२	५	४४	७	१२	५	५८	४	
५	७	२५	५	३४	६	३९	५	१२	६	५८	५	२१	७	१९	५	३४	७	१६	६	०२	६	३४	५	३५	६	५२	५	४५	७	११	५	५९	५	
६	७	२५	५	३५	६	४०	५	१२	६	५८	५	२१	७	१९	५	३५	७	१५	६	०३	६	३३	५	३६	६	५१	५	४५	७	१०	६	००	६	
७	७	२६	५	३६	६	४०	५	१३	६	५८	५	२२	७	१९	५	३५	७	१४	६	०४	६	३२	५	३७	६	५१	५	४६	७	१०	६	०१	७	
८	७	२६	५	३७	६	४०	५	१३	६	५९	५	२३	७	१९	५	३६	७	१४	६	०५	६	३२	५	३८	६	५०	५	४७	७	०९	६	०२	८	
९	७	२६	५	३७	६	४०	५	१४	६	५९	५	२४	७	१९	५	३७	७	१३	६	०५	६	३१	५	३८	६	४९	५	४८	७	०८	६	०२	९	
१०	७	२६	५	३८	६	४०	५	१५	६	५९	५	२४	७	१९	५	३८	७	१२	६	०६	६	३०	५	३९	६	४९	५	४९	७	०८	६	०३	१०	
११	७	२६	५	३९	६	४०	५	१६	६	५९	५	२५	७	१९	५	३९	७	११	६	०७	६	३०	५	४०	६	४८	५	४९	७	०७	६	०४	११	
१२	७	२५	५	४०	६	४०	५	१६	६	५९	५	२६	७	१९	५	३९	७	१०	६	०८	६	२९	५	४०	६	४७	५	५०	७	०६	६	०५	१२	
१३	७	२५	५	४१	६	४०	५	१७	६	५९	५	२७	७	१९	५	४०	७	०९	६	०९	६	२८	५	४१	६	४६	५	५१	७	०५	६	०६	१३	
१४	७	२५	५	४२	६	४०	५	१८	६	५९	५	२७	७	१९	५	४१	७	०८	६	१०	६	२८	५	४२	६	४६	५	५१	७	०४	६	०६	१४	
१५	७	२५	५	४३	६	४०	५	१९	६	५९	५	२८	७	१९	५	४२	७	०८	६	११	६	२७	५	४३	६	४५	५	५२	७	०४	६	०७	१५	
१६	७	२५	५	४४	६	४०	५	२०	६	५९	५	२९	७	१९	५	४३	७	०७	६	१२	६	२६	५	४३	६	४४	५	५३	७	०३	६	०८	१६	
१७	७	२५	५	४४	६	४०	५	२०	६	५९	५	३०	७	१९	५	४३	७	०६	६	१२	६	२५	५	४४	६	४३	५	५३	७	०३	६	०९	१७	
१८	७	२४	५	४५	६	४०	५	२१	६	५८	५	३१	७	१९	५	४४	७	०५	६	१३	६	२५	५	४५	६	४३	५	५४	७	०२	६	०९	१८	
१९	७	२४	५	४६	६	४०	५	२२	६	५८	५	३१	७	१८	५	४५	७	०४	६	१४	६	२४	५	४५	६	४२	५	५५	७	०१	६	१०	१९	
२०	७	२४	५	४७	६	४०	५	२३	६	५८	५	३२	७	१८	५	४६	७	०३	६	१५	६	२३	५	४६	६	४१	५	५५	६	००	६	११	२०	
२१	७	२४	५	४८	६	३९	५	२४	६	५८	५	३३	७	१८	५	४७	७	०२	६	१६	६	२२	५	४७	६	४०	५	५६	६	५९	६	११	२१	
२२	७	२३	५	४९	६	३९	५	२४	६	५८	५	३४	७	१८	५	४८	७	०१	६	१७	६	२१	५	४७	६	३९	५	५७	६	५८	६	१२	२२	
२३	७	२३	५	५०	६	३९	५	२५	६	५७	५	३५	७	१७	५	४९	७	००	६	१७	६	२०	५	४८	६	३८	५	५७	६	५७	६	१३	२३	
२४	७	२२	५	५१	६	३९	५	२६	६	५७	५	३५	७	१७	५	४९	६	५८	६	१८	६	१९	५	४८	६	३७	५	५८	६	५६	६	१४	२४	
२५	७	२२	५	५२	६	३८	५	२७	६	५७	५	३६	७	१७	५	५०	६	५७	६	१९	६	१९	५	४९	६	३६	५	५८	६	५५	६	१४	२५	
२६	७	२२	५	५२	६	३८	५	२८	६	५६	५	३७	७	१६	५	५१	६	५६	६	२०	६	१८	५	५०	६	३६	५	५९	६	५४	६	१५	२६	
२७	७	२१	५	५३	६	३८	५	२८	६	५६	५	३८	७	१६	५	५२	६	५५	६	२१	६	१७	५	५०	६	३५	६	००	६	५३	६	१६	२७	
२८	७	२१	५	५४	६	३७	५	२९	६	५६	५	३८	७	१५	५	५३	६	५४	६	२१	६	१६	५	५१	६	३४	६	००	६	५२	६	१६	२८	
२९	७	२०	५	५५	६	३७	५	३०	६	५५	५	३९	७	१५	५	५४	६	५३	६	२२	६	१६	५	५१	६	३३	६	०१	६	५१	६	१६	२९	
३०	७	२०	५	५६	६	३६	५	३१	६	५५	५	४०	७	१४	५	५४	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	३०
३१	७	१९	५	५७	६	३६	५	३१	६	५४	५	४१	७	१४	५	५५	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	३१

गरली (हि.प्र.)-मोतिहारी (बिहार)-लखनऊ (उ.प्र.)-दिल्ली-नगराणां दैनिक-सूर्योदय-सूर्यास्त-सारिणी

मासः	मार्च												अप्रैल												मासः
स्थानं	गरली			मोतिहारी			लखनऊ			दिल्ली			गरली			मोतिहारी			लखनऊ			दिल्ली			स्थानं
दिनांकः	सूर्योदयः	सूर्यास्तः		सूर्योदयः	सूर्यास्तः		सूर्योदयः	सूर्यास्तः		सूर्योदयः	सूर्यास्तः		सूर्योदयः	सूर्यास्तः		सूर्योदयः	सूर्यास्तः		सूर्योदयः	सूर्यास्तः		सूर्योदयः	सूर्यास्तः		दिनांकः
१	६ ५३	६ २२		६ १५	५ ५१		६ ३२	६ ०२		६ ५१	६ १७		६ १४	६ ४४		५ ४२	६ ०७		५ ५९	६ १८		६ १५	६ ३५		१
२	६ ५२	६ २३		६ १४	५ ५२		६ ३१	६ ०२		६ ५०	६ १७		६ १३	६ ४४		५ ४१	६ ०७		५ ५७	६ १८		६ १४	६ ३६		२
३	६ ५१	६ २४		६ १३	५ ५२		६ ३०	६ ०३		६ ४९	६ १८		६ ११	६ ४५		५ ४०	६ ०८		५ ५६	६ १९		६ १३	६ ३६		३
४	६ ४९	६ २४		६ १२	५ ५३		६ २९	६ ०३		६ ४७	६ १९		६ १०	६ ४६		५ ३९	६ ०८		५ ५५	६ १९		६ १२	६ ३७		४
५	६ ४८	६ २५		६ ११	५ ५४		६ २८	६ ०४		६ ४६	६ १९		६ ०९	६ ४६		५ ३७	६ ०९		५ ५४	६ २०		६ ११	६ ३७		५
६	६ ४७	६ २६		६ १०	५ ५४		६ २७	६ ०४		६ ४५	६ २०		६ ०८	६ ४७		५ ३६	६ ०९		५ ५३	६ २०		६ १०	६ ३८		६
७	६ ४६	६ २७		६ ०९	५ ५५		६ २६	६ ०५		६ ४४	६ २१		६ ०६	६ ४८		५ ३५	६ १०		५ ५२	६ २१		६ ०९	६ ३८		७
८	६ ४५	६ २७		६ ०८	५ ५५		६ २५	६ ०५		६ ४३	६ २१		६ ०५	६ ४७		५ ३४	६ १०		५ ५१	६ २१		६ ०७	६ ३९		८
९	६ ४३	६ २८		६ ०७	५ ५६		६ २४	६ ०६		६ ४२	६ २२		६ ०५	६ ४८		५ ३३	६ ११		५ ५०	६ २२		६ ०६	६ ३९		९
१०	६ ४२	६ २९		६ ०६	५ ५६		६ २२	६ ०७		६ ४१	६ २२		६ ०३	६ ५०		५ ३२	६ ११		५ ४९	६ २२		६ ०५	६ ४०		१०
११	६ ४१	६ २९		६ ०५	५ ५७		६ २१	६ ०७		६ ४०	६ २३		६ ०१	६ ५०		५ ३१	६ १२		५ ४८	६ २२		६ ०४	६ ४१		११
१२	६ ४०	६ ३०		६ ०४	५ ५७		६ २०	६ ०८		६ ३९	६ २४		६ ००	६ ५१		५ ३०	६ १२		५ ४७	६ २३		६ ०३	६ ४१		१२
१३	६ ३८	६ ३१		६ ०३	५ ५८		६ १९	६ ०८		६ ३८	६ २४		५ ५९	६ ५२		५ २९	६ १३		५ ४६	६ २४		६ ०२	६ ४२		१३
१४	६ ३७	६ ३२		६ ०२	५ ५८		६ १८	६ ०९		६ ३६	६ २५		५ ५८	६ ५२		५ २८	६ १३		५ ४५	६ २४		६ ०१	६ ४२		१४
१५	६ ३६	६ ३२		६ ००	५ ५९		६ १७	६ ०९		६ ३५	६ २५		५ ५७	६ ५३		५ २७	६ १४		५ ४४	६ २५		६ ००	६ ४३		१५
१६	६ ३५	६ ३३		५ ५९	५ ५९		६ १६	६ १०		६ ३४	६ २६		५ ५५	६ ५४		५ २६	६ १४		५ ४३	६ २५		५ ५९	६ ४३		१६
१७	६ ३३	६ ३४		५ ५८	६ ००		६ १५	६ १०		६ ३३	६ २७		५ ५४	६ ५४		५ २५	६ १५		५ ४२	६ २६		५ ५८	६ ४४		१७
१८	६ ३२	६ ३४		५ ५७	६ ००		६ १४	६ ११		६ ३२	६ २७		५ ५३	६ ५५		५ २४	६ १५		५ ४१	६ २६		५ ५७	६ ४५		१८
१९	६ ३१	६ ३५		५ ५६	६ ०१		६ १३	६ ११		६ ३१	६ २८		५ ५२	६ ५६		५ २३	६ १६		५ ४०	६ २७		५ ५६	६ ४५		१९
२०	६ २९	६ ३६		५ ५५	६ ०१		६ १२	६ १२		६ ३०	६ २८		५ ५१	६ ५६		५ २२	६ १६		५ ३९	६ २७		५ ५५	६ ४६		२०
२१	६ २८	६ ३६		५ ५४	६ ०२		६ ११	६ १२		६ २८	६ २९		५ ५०	६ ५७		५ २१	६ १७		५ ३८	६ २८		५ ५४	६ ४६		२१
२२	६ २७	६ ३७		५ ५३	६ ०२		६ ०९	६ १३		६ २७	६ २९		५ ४९	६ ५८		५ २०	६ १७		५ ३७	६ २८		५ ५३	६ ४७		२२
२३	६ २५	६ ३८		५ ५२	६ ०३		६ ०८	६ १३		६ २६	६ ३०		५ ४९	६ ५८		५ २०	६ १८		५ ३६	६ २९		५ ५२	६ ४७		२३
२४	६ २४	६ ३८		५ ५२	६ ०३		६ ०७	६ १४		६ २५	६ ३०		५ ४७	६ ५९		५ १९	६ १८		५ ३६	६ २९		५ ५१	६ ४८		२४
२५	६ २३	६ ३९		५ ५१	६ ०४		६ ०६	६ १४		६ २४	६ ३१		५ ४६	७ ००		५ १८	६ १९		५ ३५	६ ३०		५ ५०	६ ४९		२५
२६	६ २२	६ ४०		५ ४९	६ ०४		६ ०५	६ १५		६ २३	६ ३२		५ ४५	७ ०१		५ १७	६ १९		५ ३४	६ ३०		५ ४९	६ ४९		२६
२७	६ २०	६ ४०		५ ४८	६ ०५		६ ०४	६ १५		६ २१	६ ३२		५ ४४	७ ०१		५ १६	६ २०		५ ३३	६ ३१		५ ४८	६ ५०		२७
२८	६ १९	६ ४१		५ ४७	६ ०५		६ ०३	६ १६		६ २०	६ ३३		५ ४३	७ ०२		५ १५	६ २१		५ ३२	६ ३१		५ ४७	६ ५०		२८
२९	६ १८	६ ४२		५ ४६	६ ०५		६ ०२	६ १६		६ १९	६ ३३		५ ४२	७ ०३		५ १४	६ २१		५ ३१	६ ३२		५ ४६	६ ५१		२९
३०	६ १६	६ ४२		५ ४५	६ ०६		६ ०१	६ १७		६ १८	६ ३४		५ ४१	७ ०३		५ १४	६ २२		५ ३१	६ ३२		५ ४५	६ ५२		३०
३१	६ १५	६ ४३		५ ४४	६ ०६		६ ००	६ १७		६ १७	६ ३४		ॐ	ॐ		ॐ	ॐ		ॐ	ॐ		ॐ	ॐ		३१

गरली (हि.प्र.)-मोतिहारी (बिहार)-लखनऊ (उ.प्र.)-दिल्ली-नगराणां दैनिक-सूर्योदय-सूर्यास्त-सारिणी

[illegible]

गरली (हि.प्र.)-मोतिहारी (बिहार)-लखनऊ (उ.प्र.)-दिल्ली-नगराणां दैनिक-सूर्योदय-सूर्यास्त-सारिणी

मासः		जुलाई										अगस्त										मासः											
स्थानं	गरली				मोतिहारी				लखनऊ				दिल्ली				गरली				मोतिहारी				लखनऊ				दिल्ली				स्थानं
दिनांकः	सूर्योदयः	सूर्यास्तः	सूर्योदयः	सूर्यास्तः	सूर्योदयः	सूर्यास्तः	सूर्योदयः	सूर्यास्तः	सूर्योदयः	सूर्यास्तः	सूर्योदयः	सूर्यास्तः	सूर्योदयः	सूर्यास्तः	सूर्योदयः	सूर्यास्तः	सूर्योदयः	सूर्यास्तः	सूर्योदयः	सूर्यास्तः	सूर्योदयः	सूर्यास्तः	सूर्योदयः	सूर्यास्तः	सूर्योदयः	सूर्यास्तः	सूर्योदयः	सूर्यास्तः	दिनांकः				
१	५	२३	७	३४	५	००	६	४८	५	१८	६	५८	५	३१	७	१९	५	४०	७	२२	५	१५	६	३९	५	३३	६	४८	५	४६	७	०८	१
२	५	२३	७	३४	५	०१	६	४८	५	१९	६	५८	५	३१	७	१९	५	४१	७	२१	५	१६	६	३८	५	३४	६	४८	५	४७	७	०७	२
३	५	२३	७	३४	५	०१	६	४८	५	१९	६	५८	५	३२	७	१९	५	४१	७	२१	५	१६	६	३७	५	३४	६	४७	५	४७	७	०७	३
४	५	२४	७	३४	५	०१	६	४८	५	२०	६	५८	५	३२	७	१९	५	४२	७	२०	५	१७	६	३७	५	३५	६	४७	५	४८	७	०६	४
५	५	२४	७	३४	५	०२	६	४८	५	२०	६	५८	५	३२	७	१९	५	४३	७	१९	५	१७	६	३६	५	३५	६	४६	५	४९	७	०५	५
६	५	२५	७	३४	५	०२	६	४८	५	२०	६	५८	५	३३	७	१९	५	४३	७	१८	५	१८	६	३५	५	३६	६	४५	५	४९	७	०५	६
७	५	२५	७	३४	५	०३	६	४७	५	२१	६	५८	५	३३	७	१८	५	४४	७	१७	५	१८	६	३५	५	३६	६	४४	५	५०	७	०४	७
८	५	२६	७	३४	५	०३	६	४७	५	२१	६	५८	५	३४	७	१८	५	४५	७	१६	५	१९	६	३४	५	३७	६	४३	५	५०	७	०३	८
९	५	२६	७	३३	५	०४	६	४७	५	२२	६	५७	५	३४	७	१८	५	४५	७	१६	५	१९	६	३३	५	३७	६	४३	५	५१	७	०२	९
१०	५	२७	७	३३	५	०४	६	४७	५	२२	६	५७	५	३५	७	१८	५	४६	७	१५	५	२०	६	३२	५	३८	६	४२	५	५१	७	०१	१०
११	५	२७	७	३३	५	०४	६	४७	५	२३	६	५७	५	३५	७	१८	५	४७	७	१४	५	२०	६	३१	५	३८	६	४१	५	५२	७	००	११
१२	५	२८	७	३३	५	०५	६	४७	५	२३	६	५७	५	३६	७	१८	५	४७	७	१३	५	२१	६	३१	५	३८	६	४०	५	५२	७	००	१२
१३	५	२८	७	३२	५	०५	६	४७	५	२३	६	५७	५	३६	७	१७	५	४८	७	१२	५	२१	६	३०	५	३९	६	३९	५	५३	७	०१	१३
१४	५	२९	७	३२	५	०६	६	४६	५	२४	६	५६	५	३७	७	१७	५	४९	७	११	५	२२	६	२९	५	३९	६	३८	५	५३	७	०१	१४
१५	५	२९	७	३२	५	०६	६	४६	५	२४	६	५६	५	३७	७	१७	५	४९	७	१०	५	२२	६	२८	५	४०	६	३८	५	५४	७	०२	१५
१६	५	३०	७	३१	५	०७	६	४६	५	२४	६	५६	५	३८	७	१६	५	५०	७	०९	५	२३	६	२७	५	४०	६	३७	५	५५	७	०२	१६
१७	५	३१	७	३१	५	०७	६	४५	५	२५	६	५६	५	३८	७	१६	५	५१	७	०८	५	२३	६	२६	५	४१	६	३६	५	५५	७	०३	१७
१८	५	३१	७	३१	५	०८	६	४५	५	२६	६	५५	५	३९	७	१६	५	५१	७	०७	५	२४	६	२६	५	४१	६	३६	५	५६	७	०३	१८
१९	५	३२	७	३०	५	०८	६	४५	५	२६	६	५५	५	३९	७	१५	५	५२	७	०६	५	२४	६	२५	५	४२	६	३४	५	५६	७	०४	१९
२०	५	३२	७	३०	५	०९	६	४४	५	२७	६	५४	५	४०	७	१५	५	५३	७	०५	५	२५	६	२५	५	४२	६	३३	५	५७	७	०४	२०
२१	५	३३	७	२९	५	०९	६	४४	५	२७	६	५४	५	४०	७	१४	५	५३	७	०३	५	२५	६	२३	५	४३	६	३२	५	५७	७	०५	२१
२२	५	३४	७	२९	५	१०	६	४४	५	२८	६	५४	५	४१	७	१४	५	५४	७	०२	५	२६	६	२२	५	४३	६	३१	५	५८	७	०५	२२
२३	५	३४	७	२८	५	१०	६	४३	५	२८	६	५३	५	४१	७	१३	५	५५	७	००	५	२६	६	२१	५	४४	६	३०	५	५८	७	०६	२३
२४	५	३५	७	२८	५	११	६	४३	५	२९	६	५३	५	४२	७	१३	५	५६	६	५९	५	२६	६	२०	५	४४	६	२९	५	५९	७	०६	२४
२५	५	३६	७	२७	५	११	६	४२	५	२९	६	५२	५	४२	७	१२	५	५६	६	५८	५	२७	६	१९	५	४५	६	२८	५	५९	७	०७	२५
२६	५	३६	७	२६	५	१२	६	४२	५	३०	६	५२	५	४३	७	१२	५	५७	६	५६	५	२७	६	१८	५	४५	६	२७	६	००	७	०७	२६
२७	५	३७	७	२६	५	१२	६	४१	५	३०	६	५१	५	४४	७	११	५	५८	६	५५	५	२८	६	१७	५	४६	६	२६	६	००	७	०७	२७
२८	५	३७	७	२५	५	१३	६	४१	५	३१	६	५१	५	४४	७	११	५	५८	६	५४	५	२८	६	१६	५	४६	६	२५	६	०१	७	०८	२८
२९	५	३८	७	२४	५	१३	६	४०	५	३१	६	५०	५	४५	७	१०	५	५९	६	५३	५	२९	६	१५	५	४६	६	२४	६	०१	७	०८	२९
३०	५	३९	७	२४	५	१४	६	४०	५	३२	६	४९	५	४५	७	०९	६	००	६	५२	५	२९	६	१४	५	४७	६	२३	६	०२	७	०९	३०
३१	५	३९	७	२३	५	१४	६	३९	५	३२	६	४९	५	४६	७	०९	६	००	६	५२	५	३०	६	१३	५	४७	६	२२	६	०२	७	०९	३१

गरली (हि.प्र.)-मोतिहारी (बिहार)-लखनऊ (उ.प्र.)-दिल्ली-नगराणां दैनिक-सूर्योदय-सूर्यास्त-सारिणी

मास:		सितम्बर														अक्टूबर														मास:			
स्थानं	गरली				मोतिहारी				लखनऊ				दिल्ली				गरली				मोतिहारी				लखनऊ				दिल्ली				स्थानं
दिनांक:	सूर्योदय:	सूर्यास्त:	सूर्योदय:	सूर्यास्त:	सूर्योदय:	सूर्यास्त:	सूर्योदय:	सूर्यास्त:	सूर्योदय:	सूर्यास्त:	सूर्योदय:	सूर्यास्त:	सूर्योदय:	सूर्यास्त:	सूर्योदय:	सूर्यास्त:	सूर्योदय:	सूर्यास्त:	सूर्योदय:	सूर्यास्त:	सूर्योदय:	सूर्यास्त:	सूर्योदय:	सूर्यास्त:	सूर्योदय:	सूर्यास्त:	दिनांक:						
१	६ ००	६ ५०	५ ३०	६ १२	५ ४८	६ २१	६ ०३	६ ३९	६ १८	६ ११	५ ४३	५ ३८	६ ००	५ ४७	६ १८	६ ०४	१																
२	६ ०१	६ ४९	५ ३०	६ ११	५ ४८	६ २०	६ ०३	६ ३८	६ १९	६ १०	५ ४३	५ ३६	६ ०१	५ ४६	६ १८	६ ०२	२																
३	६ ०१	६ ४८	५ ३१	६ १०	५ ४९	६ १९	६ ०४	६ ३७	६ १९	६ ०९	५ ४४	५ ३५	६ ०२	५ ४५	६ १९	६ ०१	३																
४	६ ०२	६ ४७	५ ३१	६ ०८	५ ४९	६ १८	६ ०४	६ ३६	६ २०	६ ०७	५ ४४	५ ३४	६ ०२	५ ४४	६ १९	६ ००	४																
५	६ ०३	६ ४५	५ ३२	६ ०७	५ ४९	६ १६	६ ०५	६ ३५	६ २१	६ ०६	५ ४४	५ ३३	६ ०३	५ ४३	६ २०	५ ५९	५																
६	६ ०३	६ ४४	५ ३२	६ ०६	५ ५०	६ १५	६ ०५	६ ३३	६ २१	६ ०५	५ ४५	५ ३२	६ ०३	५ ४२	६ २०	५ ५८	६																
७	६ ०३	६ ४३	५ ३३	६ ०५	५ ५०	६ १४	६ ०६	६ ३२	६ २२	६ ०४	५ ४५	५ ३१	६ ०४	५ ४१	६ २१	५ ५७	७																
८	६ ०४	६ ४१	५ ३३	६ ०४	५ ५१	६ १३	६ ०६	६ ३१	६ २३	६ ०३	५ ४६	५ ३०	६ ०४	५ ३९	६ २१	५ ५६	८																
९	६ ०४	६ ४०	५ ३३	६ ०३	५ ५१	६ १२	६ ०७	६ ३०	६ २३	६ ०१	५ ४६	५ २९	६ ०५	५ ३८	६ २२	५ ५५	९																
१०	६ ०६	६ ३९	५ ३४	६ ०२	५ ५२	६ ११	६ ०७	६ २९	६ २४	६ ००	५ ४७	५ २८	६ ०५	५ ३७	६ २३	५ ५४	१०																
११	६ ०६	६ ३८	५ ३४	६ ०१	५ ५२	६ १०	६ ०८	६ २७	६ २५	५ ५८	५ ४७	५ २७	६ ०६	५ ३६	६ २३	५ ५४	११																
१२	६ ०७	६ ३६	५ ३५	५ ५८	५ ५२	६ ०९	६ ०८	६ २६	६ २५	५ ५७	५ ४८	५ २६	६ ०६	५ ३५	६ २४	५ ५३	१२																
१३	६ ०७	६ ३५	५ ३५	५ ५७	५ ५३	६ ०७	६ ०९	६ २५	६ २६	५ ५६	५ ४८	५ २५	६ ०७	५ ३४	६ २४	५ ५२	१३																
१४	६ ०८	६ ३४	५ ३५	५ ५६	५ ५३	६ ०६	६ ०९	६ २४	६ २७	५ ५५	५ ४९	५ २४	६ ०७	५ ३३	६ २५	५ ५१	१४																
१५	६ ०९	६ ३२	५ ३६	५ ५६	५ ५४	६ ०५	६ १०	६ २३	६ २७	५ ५४	५ ४९	५ २३	६ ०८	५ ३२	६ २५	५ ५०	१५																
१६	६ ०९	६ ३१	५ ३६	५ ५५	५ ५४	६ ०४	६ १०	६ २२	६ २८	५ ५२	५ ५०	५ २२	६ ०८	५ ३१	६ २६	५ ४९	१६																
१७	६ १०	६ ३०	५ ३७	५ ५४	५ ५५	६ ०३	६ ११	६ २०	६ २९	५ ५१	५ ५०	५ २१	६ ०९	५ ३०	६ २७	५ ४८	१७																
१८	६ १०	६ २८	५ ३७	५ ५३	५ ५५	६ ०२	६ ११	६ १९	६ ३०	५ ५०	५ ५१	५ २०	६ ०९	५ २९	६ २७	५ ४७	१८																
१९	६ ११	६ २७	५ ३७	५ ५२	५ ५५	६ ०१	६ १२	६ १८	६ ३०	५ ४९	५ ५१	५ १९	६ १०	५ २८	६ २८	५ ४६	१९																
२०	६ ११	६ २६	५ ३८	५ ५०	५ ५६	५ ५९	६ १२	६ १७	६ ३१	५ ४८	५ ५२	५ १८	६ ११	५ २८	६ २९	५ ४५	२०																
२१	६ १२	६ २४	५ ३८	५ ४९	५ ५६	५ ५८	६ १३	६ १६	६ ३२	५ ४७	५ ५३	५ १७	६ ११	५ २७	६ २९	५ ४४	२१																
२२	६ १३	६ २३	५ ३९	५ ४८	५ ५७	५ ५७	६ १३	६ १४	६ ३३	५ ४६	५ ५३	५ १६	६ १२	५ २६	६ ३०	५ ४३	२२																
२३	६ १३	६ २२	५ ३९	५ ४७	५ ५७	५ ५६	६ १४	६ १३	६ ३३	५ ४५	५ ५४	५ १६	६ १२	५ २५	६ ३१	५ ४२	२३																
२४	६ १४	६ २०	५ ४०	५ ४६	५ ५८	५ ५५	६ १४	६ १२	६ ३४	५ ४४	५ ५४	५ १५	६ १३	५ २४	६ ३१	५ ४१	२४																
२५	६ १४	६ १९	५ ४०	५ ४५	५ ५८	५ ५४	६ १५	६ ११	६ ३५	५ ४३	५ ५५	५ १४	६ १४	५ २३	६ ३२	५ ४०	२५																
२६	६ १५	६ १८	५ ४०	५ ४४	५ ५८	५ ५३	६ १५	६ १०	६ ३६	५ ४२	५ ५५	५ १३	६ १४	५ २२	६ ३३	५ ३९	२६																
२७	६ १६	६ १६	५ ४१	५ ४२	५ ५९	५ ५२	६ १६	६ ०८	६ ३६	५ ४१	५ ५६	५ १२	६ १५	५ २२	६ ३३	५ ३८	२७																
२८	६ १६	६ १५	५ ४१	५ ४१	५ ५९	५ ५०	६ १६	६ ०७	६ ३७	५ ४०	५ ५७	५ ११	६ १५	५ २१	६ ३४	५ ३७	२८																
२९	६ १७	६ १४	५ ४२	५ ४०	६ ००	५ ५०	६ १७	६ ०६	६ ३८	५ ३९	५ ५७	५ ११	६ १६	५ २०	६ ३५	५ ३६	२९																
३०	६ १८	६ १२	५ ४२	५ ३९	६ ००	५ ४८	६ १७	६ ०५	६ ३९	५ ३८	५ ५८	५ १०	६ १७	५ १९	६ ३५	५ ३५	३०																
३१	ॐ ॐ																																

गरली (हि.प्र.)-मोतिहारी (बिहार)-लखनऊ (उ.प्र.)-दिल्ली-नगराणां दैनिक-सूर्योदय-सूर्यास्त-सारिणी

मासः	नवम्बर												दिसम्बर												मासः							
स्थानं	गरली			मोतिहारी			लखनऊ			दिल्ली			गरली			मोतिहारी			लखनऊ			दिल्ली			स्थानं							
दिनांकः	सूर्योदयः	सूर्यास्तः		सूर्योदयः	सूर्यास्तः		सूर्योदयः	सूर्यास्तः		सूर्योदयः	सूर्यास्तः		सूर्योदयः	सूर्यास्तः		सूर्योदयः	सूर्यास्तः		सूर्योदयः	सूर्यास्तः		सूर्योदयः	सूर्यास्तः	दिनांकः								
१	६ ४०	५ ३६		५ ५९	५ ०८		६ १८	५ १८		६ ३७	५ ३२		७ ०७	५ २१		६ २१	४ ५७		६ ४०	५ ०७		७ ००	५ १९		१							
२	६ ४१	५ ३५		६ ००	५ ०८		६ १९	५ १७		६ ३७	५ ३१		७ ०७	५ २१		६ २२	४ ५७		६ ४१	५ ०७		७ ०१	५ १९		२							
३	६ ४२	५ ३४		६ ०१	५ ०७		६ १९	५ १६		६ ३८	५ ३१		७ ०८	५ २१		६ २३	४ ५७		६ ४२	५ ०७		७ ०२	५ १९		३							
४	६ ४३	५ ३३		६ ०१	५ ०६		६ २०	५ १६		६ ३९	५ ३०		७ ०९	५ २१		६ २४	४ ५७		६ ४२	५ ०७		७ ०३	५ २०		४							
५	६ ४४	५ ३३		६ ०२	५ ०६		६ २१	५ १५		६ ४०	५ २९		७ १०	५ २१		६ २४	४ ४७		६ ४३	५ ०७		७ ०३	५ २०		५							
६	६ ४५	५ ३२		६ ०३	५ ०५		६ २२	५ १४		६ ४०	५ २९		७ ११	५ २१		६ २५	४ ४८		६ ४४	५ ०७		७ ०४	५ २०		६							
७	६ ४६	५ ३१		६ ०३	५ ०४		६ २२	५ १४		६ ४१	५ २८		७ ११	५ २१		६ २६	४ ४८		६ ४५	५ ०७		७ ०५	५ २०		७							
८	६ ४७	५ ३०		६ ०४	५ ०४		६ २३	५ १३		६ ४२	५ २७		७ १२	५ २१		६ २६	४ ४८		६ ४५	५ ०७		७ ०६	५ २०		८							
९	६ ४८	५ ३०		६ ०५	५ ०३		६ २४	५ १३		६ ४३	५ २७		७ १३	५ २१		६ २७	४ ४८		६ ४६	५ ०७		७ ०६	५ २०		९							
१०	६ ४९	५ २९		६ ०६	५ ०३		६ २४	५ १२		६ ४४	५ २६		७ १४	५ २१		६ २८	४ ४८		६ ४७	५ ०८		७ ०७	५ २०		१०							
११	६ ५०	५ २८		६ ०६	५ ०२		६ २५	५ १२		६ ४४	५ २५		७ १४	५ २१		६ २८	४ ४८		६ ४७	५ ०८		७ ०८	५ २१		११							
१२	६ ५१	५ २८		६ ०७	५ ०२		६ २५	५ ११		६ ४५	५ २५		७ १५	५ २२		६ २९	४ ४९		६ ४८	५ ०८		७ ०८	५ २१		१२							
१३	६ ५२	५ २७		६ ०८	५ ०१		६ २७	५ ११		६ ४६	५ २४		७ १६	५ २२		६ ३०	४ ४९		६ ४९	५ ०९		७ ०९	५ २१		१३							
१४	६ ५३	५ २७		६ ०९	५ ०१		६ २७	५ १०		६ ४७	५ २४		७ १६	५ २२		६ ३०	४ ४९		६ ४९	५ ०९		७ १०	५ २१		१४							
१५	६ ५३	५ २६		६ ०९	५ ०१		६ २८	५ १०		६ ४७	५ २३		७ १७	५ २२		६ ३१	५ ००		६ ५०	५ ०९		७ १०	५ २२		१५							
१६	६ ५४	५ २५		६ १०	५ ००		६ २९	५ ०९		६ ४८	५ २३		७ १८	५ २३		६ ३१	५ ००		६ ५०	५ १०		७ ११	५ २२		१६							
१७	६ ५५	५ २५		६ ११	४ ००		६ ३०	५ ०९		६ ४९	५ २३		७ १८	५ २३		६ ३२	५ ००		६ ५१	५ १०		७ ११	५ २३		१७							
१८	६ ५६	५ २४		६ १२	४ ५९		६ ३०	५ ०९		६ ५०	५ २२		७ १९	५ २३		६ ३३	५ ०१		६ ५२	५ १०		७ १२	५ २३		१८							
१९	६ ५७	५ २४		६ १२	४ ५९		६ ३१	५ ०८		६ ५१	५ २२		७ १९	५ २४		६ ३३	५ ०१		६ ५२	५ ११		७ १३	५ २३		१९							
२०	६ ५८	५ २४		६ १३	४ ५९		६ ३२	५ ०८		६ ५१	५ २१		७ २०	५ २४		६ ३४	५ ०२		६ ५३	५ ११		७ १३	५ २४		२०							
२१	६ ५९	५ २३		६ १४	४ ५९		६ ३३	५ ०८		६ ५२	५ २१		७ २०	५ २५		६ ३४	५ ०२		६ ५३	५ १२		७ १४	५ २४		२१							
२२	७ ००	५ २३		६ १५	४ ५८		६ ३३	५ ०८		६ ५३	५ २१		७ २१	५ २५		६ ३५	५ ०३		६ ५४	५ १२		७ १४	५ २५		२२							
२३	७ ०१	५ २३		६ १५	४ ५८		६ ३४	५ ०७		६ ५४	५ २१		७ २१	५ २६		६ ३५	५ ०३		६ ५४	५ १३		७ १५	५ २५		२३							
२४	७ ०१	५ २२		६ १६	४ ५८		६ ३५	५ ०७		६ ५५	५ २०		७ २२	५ २६		६ ३६	५ ०४		६ ५५	५ १३		७ १५	५ २६		२४							
२५	७ ०२	५ २२		६ १७	४ ५८		६ ३६	५ ०७		६ ५६	५ २०		७ २२	५ २७		६ ३६	५ ०४		६ ५५	५ १४		७ १६	५ २६		२५							
२६	७ ०३	५ २२		६ १८	४ ५८		६ ३६	५ ०७		६ ५६	५ २०		७ २३	५ २७		६ ३६	५ ०४		६ ५५	५ १४		७ १६	५ २७		२६							
२७	७ ०४	५ २१		६ १८	४ ५७		६ ३७	५ ०७		६ ५७	५ २०		७ २३	५ २८		६ ३७	५ ०४		६ ५६	५ १५		७ १६	५ २८		२७							
२८	७ ०५	५ २१		६ १९	४ ५७		६ ३८	५ ०७		६ ५८	५ २०		७ २३	५ २८		६ ३७	५ ०६		६ ५६	५ १६		७ १७	५ २८		२८							
२९	७ ०६	५ २१		६ २०	४ ५७		६ ३९	५ ०७		६ ५९	५ २०		७ २४	५ २९		६ ३८	५ ०६		६ ५७	५ १६		७ १७	५ २९		२९							
३०	७ ०७	५ २१		६ २१	४ ५७		६ ३९	५ ०७		६ ५९	५ २०		७ २४	५ ३०		६ ३८	५ ०७		६ ५७	५ १७		७ १७	५ २९		३०							
३१	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	७	२४	५	३०	६	३८	५	०८	६	५७	५	१८	७	१८	५	३०	३१

२०२० ख्रीष्टाब्दे अप्रैल-मासस्य (५/४७ प्रातःकालस्य) दैनिक-स्पष्टग्रहास्तत्रदिनद्वयान्तरं ग्रहगतिः

दिनांकः	सूर्यः				चन्द्रः				मङ्गलः				बुधः				गुरुः				शुक्रः				शनिः				राहुः				केतुः				दिनांकः
	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	
१	११	१७	३६	२८	२	१२	३३	५८	९	०६	४३	०६	१०	२१	१०	०४	९	००	१८	४१	१	०३	२३	२५	९	०६	३०	५२	२	०९	१६	४६	८	०९	१६	४६	1
२	११	१८	३५	४०	२	२५	३९	५२	९	०७	२४	४८	१०	२२	२८	४४	९	००	२६	०५	१	०४	१८	४८	९	०६	३४	३२	२	०९	१३	३५	८	०९	१३	३५	2
३	११	१९	३४	५०	३	०९	११	४०	९	०८	०६	३१	१०	२३	४९	१३	९	००	३३	२०	१	०५	१३	३६	९	०६	३८	०८	२	०९	१०	२४	८	०९	१०	२४	3
४	११	२०	३३	५८	३	२३	११	५७	९	०८	४८	१३	१०	२५	११	३०	९	००	४०	२६	१	०६	०७	४९	९	०६	४१	३८	२	०९	०७	१३	८	०९	०७	१३	4
५	११	२१	३३	०४	४	०७	४०	४५	९	०९	२९	५५	१०	२६	३५	३२	९	००	४७	२३	१	०७	०१	२४	९	०६	४५	०३	२	०९	०४	०३	८	०९	०४	०३	5
६	११	२२	३२	०७	४	२२	३४	४१	९	१०	११	३७	१०	२८	०१	१६	९	००	५४	१२	१	०७	५४	२०	९	०६	४८	२३	२	०९	००	५२	८	०९	००	५२	6
७	११	२३	३१	०९	५	०७	४६	४५	९	१०	५३	१९	१०	२९	२८	४१	९	०१	००	५१	१	०८	४६	३७	९	०६	५१	३८	२	०८	५७	४१	८	०८	५७	४१	7
८	११	२४	३०	०९	५	२३	०६	५१	९	११	३५	०१	११	००	५७	४४	९	०१	०७	२१	१	०९	३८	१२	९	०६	५४	४८	२	०८	५४	३०	८	०८	५४	३०	8
९	११	२५	२९	०६	६	०८	२३	२७	९	१२	१६	४३	११	०२	२८	२५	९	०१	१३	४३	१	१०	२९	०४	९	०६	५७	५३	२	०८	५१	१९	८	०८	५१	१९	9
१०	११	२६	२८	०२	६	२३	२५	३८	९	१२	५८	२५	११	०४	००	४२	९	०१	१९	५५	१	११	१९	११	९	०७	००	५२	२	०८	४८	०९	८	०८	४८	०९	10
११	११	२७	२६	५५	७	०८	०४	५२	९	१३	४०	०६	११	०५	३४	३५	९	०१	२५	५७	१	१२	०८	३२	९	०७	०३	४६	२	०८	४४	५८	८	०८	४४	५८	11
१२	११	२८	२५	४७	७	२२	१६	०७	९	१४	२१	४७	११	०७	१०	०३	९	०१	३१	५१	१	१२	५७	०६	९	०७	०६	३५	२	०८	४१	४७	८	०८	४१	४७	12
१३	११	२९	२४	३७	८	०५	५७	५२	९	१५	०३	२७	११	०८	४७	०६	९	०१	३७	३४	१	१३	४४	४९	९	०७	०९	१८	२	०८	३८	३६	८	०८	३८	३६	13
१४	०	००	२३	२४	८	१९	११	३४	९	१५	४५	०८	११	१०	२५	४४	९	०१	४३	०८	१	१४	३१	४१	९	०७	११	५६	२	०८	३५	२६	८	०८	३५	२६	14
१५	०	०१	२२	१०	९	०२	००	३८	९	१६	२६	४७	११	१२	०५	५६	९	०१	४८	३३	१	१५	१७	३९	९	०७	१४	२९	२	०८	३२	१५	८	०८	३२	१५	15
१६	०	०२	२०	५३	९	१४	२९	३०	९	१७	०८	२६	११	१३	४७	४३	९	०१	५३	४७	१	१६	०२	४२	९	०७	१६	५६	२	०८	२९	०४	८	०८	२९	०४	16
१७	०	०३	१९	३५	९	२६	४२	५०	९	१७	५०	०५	११	१५	३१	०६	९	०१	५८	५२	१	१६	४६	४७	९	०७	१९	१७	२	०८	२५	५३	८	०८	२५	५३	17
१८	०	०४	१८	१५	१०	०८	४५	०८	९	१८	३१	४३	११	१७	१६	०५	९	०२	०३	४७	१	१७	२९	५२	९	०७	२१	३३	२	०८	२२	४३	८	०८	२२	४३	18
१९	०	०५	१६	५३	१०	२०	४०	२८	९	१९	१३	२०	११	१९	०२	४०	९	०२	०८	३१	१	१८	११	५५	९	०७	२३	४३	२	०८	१९	३२	८	०८	१९	३२	19
२०	०	०६	१५	२८	११	०२	३२	१७	९	१९	५४	५६	११	२०	५०	५२	९	०२	१३	०६	१	१८	५२	५३	९	०७	२५	४८	२	०८	१६	२१	८	०८	१६	२१	20
२१	०	०७	१४	०२	११	१४	२३	२२	९	२०	३६	३२	११	२२	४०	४१	९	०२	१७	३०	१	१९	३२	४४	९	०७	२७	४७	२	०८	१३	१०	८	०८	१३	१०	21
२२	०	०८	१२	३४	११	२६	१५	५२	९	२१	१८	०७	११	२४	३२	०८	९	०२	२१	४४	१	२०	११	२५	९	०७	२९	४०	२	०८	०९	५९	८	०८	०९	५९	22
२३	०	०९	११	०४	०	०८	११	२५	९	२१	५९	४१	११	२६	२५	१४	९	०२	२५	४८	१	२०	४८	५४	९	०७	३१	२८	२	०८	०६	४९	८	०८	०६	४९	23
२४	०	१०	०९	३३	०	२०	११	२०	९	२२	४१	१४	११	२८	१९	५६	९	०२	२९	४१	१	२१	२५	०७	९	०७	३३	१०	२	०८	०३	३८	८	०८	०३	३८	24
२५	०	११	०७	५९	१	०२	१७	०२	९	२३	२२	४३	०	००	१६	१७	९	०२	३३	२४	१	२२	००	०२	९	०७	३४	४६	२	०८	००	२७	८	०८	००	२७	25
२६	०	१२	०६	२४	१	१४	३०	०८	९	२४	०४	१६	०	०२	१४	१४	९	०२	३६	५६	१	२२	३३	३६	९	०७	३६	१७	२	०७	५७	१६	८	०७	५७	१६	26
२७	०	१३	०४	४६	१	२६	५२	४३	९	२४	४५	४६	०	०४	१३	४५	९	०२	४०	१७	१	२३	०५	४६	९	०७	३७	४२	२	०७	५४	०६	८	०७	५४	०६	27
२८	०	१४	०३	०७	२	०९	२७	१७	९	२५	२७	१४	०	०६	१४	५०	९	०२	४३	२८	१	२३	३६	२९	९	०७	३९	०१	२	०७	५०	५५	८	०७	५०	५५	28
२९	०	१५	०१	२६	२	२२	१६	४३	९	२६	०८	४१	०	०८	१७	२५	९	०२	४६	२८	१	२४	०५	४०	९	०७	४०	१४	२	०७	४७	४४	८	०७	४७	४४	29
३०	०	१५	५९	४३	३	०५	२४	१७	९	२६	५०	०७	०	१०	२१	२५	९	०२	४९	१७	१	२४	४३	१८	९	०७	४१	२१	२	०७	४४	३३	८	०७	४४	३३	30

यात्रा विवाहोत्सवजातकादौ खेटैः स्फुटैरेव फलस्फुटत्वम्

२०२० ख्रीष्टाब्दे मई-मासस्य (५/४७ प्रातःकालस्य) दैनिक-स्पष्टग्रहास्तत्रादिनद्वयान्तरं ग्रहगतिः

दिनांकः	सूर्यः				चन्द्रः				मङ्गलः				बुधः				गुरुः				शुक्रः				शनिः				राहुः				केतुः				दिनांकः
	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	
१	०	१६	५७	५९	३	१८	५२	४६	९	२७	३१	३१	०	१२	२६	४५	९	०२	५१	५५	१	२४	५९	१८	९	०७	४२	२३	२	०७	४१	२२	८	०७	४१	२२	1
२	०	१७	५६	१२	४	०२	४४	२२	९	२८	१२	५४	०	१४	३३	२०	९	०२	५४	२२	१	२५	२३	३७	९	०७	४३	१८	२	०७	३८	१२	८	०७	३८	१२	2
३	०	१८	५४	२४	४	१६	५९	३८	९	२८	५४	१५	०	१६	४१	००	९	०२	५६	३९	१	२५	४६	११	९	०७	४४	०८	२	०७	३५	०१	८	०७	३५	०१	3
४	०	१९	५२	३५	५	०१	३६	४४	९	२९	३५	३४	०	१८	४९	३६	९	०२	५८	४४	१	२६	०६	५६	९	०७	४४	५२	२	०७	३१	५०	८	०७	३१	५०	4
५	०	२०	५०	४३	५	१६	३०	५७	१०	००	१६	५२	०	२०	५८	५७	९	०३	००	३८	१	२६	२५	५०	९	०७	४५	३०	२	०७	२८	३९	८	०७	२८	३९	5
६	०	२१	४८	५०	६	०१	३४	५१	१०	००	५८	०८	०	२३	०८	५०	९	०३	०२	२०	१	२६	४२	४८	९	०७	४६	०३	२	०७	२५	२९	८	०७	२५	२९	6
७	०	२२	४६	५५	६	१६	३९	०९	१०	०१	३९	२२	०	२५	१९	०१	९	०३	०३	५२	१	२६	५७	४७	९	०७	४६	२९	२	०७	२२	१८	८	०७	२२	१८	7
८	०	२३	४४	५९	७	०१	३४	१५	१०	०२	२०	३०	०	२७	२९	१५	९	०३	०५	१२	१	२७	१०	४३	९	०७	४६	४९	२	०७	१९	०७	८	०७	१९	०७	8
९	०	२४	४३	००	७	१६	११	४४	१०	०३	०१	४३	०	२९	३९	१४	९	०३	०६	२१	१	२७	२१	३३	९	०७	४७	०४	२	०७	१५	५६	८	०७	१५	५६	9
१०	०	२५	४१	०१	८	००	२५	३४	१०	०३	४२	५१	१	०१	४८	४३	९	०३	०७	१९	१	२७	३०	१३	९	०७	४७	१३	२	०७	१२	४६	८	०७	१२	४६	10
११	०	२६	३८	५९	८	१४	१२	४१	१०	०४	२३	५६	१	०३	५७	२३	९	०३	०८	०६	१	२७	३६	४०	९	०७	४७	१६	२	०७	०९	३५	८	०७	०९	३५	11
१२	०	२७	३६	५६	८	२७	३२	४७	१०	०५	०४	५९	१	०६	०४	५७	९	०३	०८	४१	१	२७	४०	५१	९	०७	४७	१३	२	०७	०६	२४	८	०७	०६	२४	12
१३	०	२८	३४	५२	९	१०	२७	५०	१०	०५	४५	५९	१	०८	११	०८	९	०३	०९	०५	१	२७	४२	४३	९	०७	४७	०४	२	०७	०३	१३	८	०७	०३	१३	13
१४	०	२९	३२	४६	९	२३	०१	२०	१०	०६	२६	५७	१	१०	१५	४१	९	०३	०९	१७	१	२७	४२	१४	९	०७	४६	४९	२	०७	००	०२	८	०७	००	०२	14
१५	१	००	३०	३८	१०	०५	१७	३५	१०	०७	०७	५२	१	१२	१८	२०	९	०३	०९	१८	१	२७	३९	२२	९	०७	४६	२९	२	०६	५६	५२	८	०६	५६	५२	15
१६	१	०१	२८	२९	१०	१७	२१	१०	१०	०७	४८	४४	१	१४	१८	५२	९	०३	०९	०८	१	२७	३४	०५	९	०७	४६	०२	२	०६	५३	४१	८	०६	५३	४१	16
१७	१	०२	२६	१९	१०	२९	२६	३८	१०	०८	२९	३३	१	१६	१७	०६	९	०३	०८	४६	१	२७	२६	२३	९	०७	४५	३०	२	०६	५०	३०	८	०६	५०	३०	17
१८	१	०३	२४	०७	११	११	०८	१७	१०	०९	१०	२०	१	१८	१२	५१	९	०३	०८	१३	१	२७	१६	१५	९	०७	४४	५२	२	०६	४७	१९	८	०६	४७	१९	18
१९	१	०४	२१	५४	११	२२	५९	५६	१०	०९	५१	०३	१	२०	०५	५७	९	०३	०७	२८	१	२७	०३	४१	९	०७	४४	०९	२	०६	४४	०९	८	०६	४४	०९	19
२०	१	०५	१९	३९	०	०४	५४	४७	१०	१०	३१	४३	१	२१	५६	१८	९	०३	०६	३२	१	२६	४८	४२	९	०७	४३	१९	२	०६	४०	५८	८	०६	४०	५८	20
२१	१	०६	१७	२३	०	१६	५५	२४	१०	११	१२	२०	१	२३	४३	४८	९	०३	०५	२५	१	२६	३१	२१	९	०७	४२	२४	२	०६	३७	४७	८	०६	३७	४७	21
२२	१	०७	१५	०६	०	२९	०३	४१	१०	११	५२	५३	१	२५	२८	२०	९	०३	०४	०७	१	२६	११	४०	९	०७	४१	२३	२	०६	३४	३६	८	०६	३४	३६	22
२३	१	०८	१२	४७	१	११	२१	०४	१०	१२	३३	२३	१	२७	०९	५२	९	०३	०२	३७	१	२५	४९	४३	९	०७	४०	१७	२	०६	३१	२६	८	०६	३१	२६	23
२४	१	०९	१०	२७	१	२३	४८	४२	१०	१३	१३	४८	१	२८	४८	१९	९	०३	००	५६	१	२५	२५	३६	९	०७	३९	०५	२	०६	२८	१५	८	०६	२८	१५	24
२५	१	१०	०८	०६	२	०६	२७	४०	१०	१३	५४	१०	२	००	२३	३९	९	०२	५९	०४	१	२४	५९	२३	९	०७	३७	४७	२	०६	२५	०४	८	०६	२५	०४	25
२६	१	११	०५	४४	२	१९	१९	०३	१०	१४	३४	२९	२	०१	५५	४९	९	०२	५७	००	१	२४	३१	१३	९	०७	३६	२४	२	०६	२१	५३	८	०६	२१	५३	26
२७	१	१२	०३	२०	३	०२	२४	०१	१०	१५	१४	४२	२	०३	२४	४७	९	०२	५४	४६	१	२४	०१	१३	९	०७	३४	५५	२	०६	१८	४२	८	०६	१८	४२	27
२८	१	१३	००	५५	३	१५	४३	४२	१०	१५	५४	५२	२	०४	५०	३०	९	०२	५२	२०	१	२३	२९	३३	९	०७	३३	२१	२	०६	१५	३२	८	०६	१५	३२	28
२९	१	१३	५८	२९	३	२९	१९	०२	१०	१६	३४	५७	२	०६	१२	५६	९	०२	४९	४४	१	२२	५६	२३	९	०७	३१	४२	२	०६	१२	२१	८	०६	१२	२१	29
३०	१	१४	५६	०२	४	१३	१०	३३	१०	१७	१४	५८	२	०७	३२	०३	९	०२	४६	५७	१	२२	२१	५५	९	०७	२९	५७	२	०६	०९	१०	८	०६	०९	१०	30

यात्रा विवाहोत्सवजातकादौ खेटैः स्फुटैरेव फलस्फुटत्वम्

२०२० ख्रीष्टाब्दे जून-मासस्य (५/४७ प्रातःकालस्य) दैनिक-स्पष्टग्रहास्तत्रदिनद्वयान्तरं ग्रहगतिः

दिनांकः	सूर्यः				चन्द्रः				मङ्गलः				बुधः				गुरुः				शुक्रः				शनिः				राहुः				केतुः				दिनांकः
	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	
१	१	१६	५१	०४	५	११	३९	३४	१०	१८	३४	४६	२	१०	००	०७	९	०२	४०	५०	१	२१	०९	५५	९	०७	२६	११	२	०६	०२	४९	८	०६	०२	४९	1
२	१	१७	४८	३४	५	२६	१२	२५	१०	१९	१४	३२	२	११	०८	५९	९	०२	३७	३१	१	२०	३२	४९	९	०७	२४	१०	२	०५	५९	३८	८	०५	५९	३८	2
३	१	१८	४६	०३	६	१०	५१	४३	१०	१९	५४	१३	२	१२	१४	१९	९	०२	३४	०१	१	१९	५५	१८	९	०७	२२	०४	२	०५	५६	२७	८	०५	५६	२७	3
४	१	१९	४३	३०	६	२५	३१	२८	१०	२०	३३	४९	२	१३	१६	०४	९	०२	३०	२१	१	१९	१७	३७	९	०७	१९	५३	२	०५	५३	१६	८	०५	५३	१६	4
५	१	२०	४०	५७	७	१०	०५	०२	१०	२१	१३	१९	२	१४	१४	०८	९	०२	२६	३१	१	१८	४०	००	९	०७	१७	३७	२	०५	५०	०५	८	०५	५०	०५	5
६	१	२१	३८	२३	७	२४	२६	०७	१०	२१	५२	४४	२	१५	०८	२८	९	०२	२२	३०	१	१८	०२	४३	९	०७	१५	१६	२	०५	४६	५५	८	०५	४६	५५	6
७	१	२२	३५	४६	८	०८	२९	३०	१०	२२	३२	०३	२	१५	५८	५९	९	०२	१८	२०	१	१७	२५	५८	९	०७	१२	५०	२	०५	४३	४४	८	०५	४३	४४	7
८	१	२३	३३	१२	८	२२	११	४१	१०	२३	११	१६	२	१६	४५	३६	९	०२	१३	५९	१	१६	५०	०१	९	०७	१०	१९	२	०५	३३	३४	८	०५	३३	३४	8
९	१	२४	३०	३५	९	०५	३१	०९	१०	२३	५०	२२	२	१७	२८	१२	९	०२	०९	२९	१	१६	१५	०४	९	०७	०७	४३	२	०५	३७	२२	८	०५	३७	२२	9
१०	१	२५	२७	५७	९	१८	२८	२६	१०	२४	२९	२३	२	१८	०६	४४	९	०२	०४	५०	१	१५	४१	२०	९	०७	०५	०३	२	०५	३४	१२	८	०५	३४	१२	10
११	१	२६	२५	१९	१०	०१	०४	५९	१०	२५	०८	१७	२	१८	४१	०४	९	०२	००	०१	१	१५	०९	०१	९	०७	०२	१८	२	०५	३१	०१	८	०५	३१	०१	11
१२	१	२७	२२	३९	१०	१३	२४	२८	१०	२५	४७	०४	२	१९	११	०९	९	०१	५५	०२	१	१४	३८	१७	९	०६	५९	२८	२	०५	२७	५०	८	०५	२७	५०	12
१३	१	२८	१९	५९	१०	२५	३०	३९	१०	२६	२५	४४	२	१९	३६	५२	९	०१	४९	५५	१	१४	०९	१८	९	०६	५६	३४	२	०५	२४	३९	८	०५	२४	३९	13
१४	१	२९	१७	१९	११	०७	२७	५६	१०	२७	०४	१७	२	१९	५८	१०	९	०१	४४	३९	१	१३	४२	१३	९	०६	५३	३५	२	०५	२१	१९	८	०५	२१	१९	14
१५	२	००	१४	३७	११	१९	२०	५२	१०	२७	४२	४३	२	२०	१४	५९	९	०१	३९	१४	१	१३	१७	०९	९	०६	५०	३३	२	०५	१८	१८	८	०५	१८	१८	15
१६	२	०१	११	५६	०	०१	१३	५६	१०	२८	२१	०१	२	२०	२७	१५	९	०१	३३	४१	१	१२	५४	१२	९	०६	४७	२६	२	०५	१५	०७	८	०५	१५	०७	16
१७	२	०२	०९	१३	०	१३	११	१८	१०	२८	५९	११	२	२०	३४	५८	९	०१	२७	५९	१	१२	३३	२८	९	०६	४४	१४	२	०५	११	५६	८	०५	११	५६	17
१८	२	०३	०६	३०	०	२५	२६	३९	१०	२९	३७	१४	२	२०	३८	०६	९	०१	२२	१०	१	१२	१५	००	९	०६	४०	५९	२	०५	०८	४५	८	०५	०८	४५	18
१९	२	०४	०३	४६	१	०७	३२	५७	११	००	१५	०८	२	२०	३६	४३	९	०१	१६	१२	१	११	५८	५३	९	०६	३७	४०	२	०५	०५	३५	८	०५	०५	३५	19
२०	२	०५	०१	०२	१	२०	०२	२४	११	००	५२	५४	२	२०	३०	५१	९	०१	१०	०७	१	११	४५	०८	९	०६	३४	१७	२	०५	०२	२४	८	०५	०२	२४	20
२१	२	०५	५८	१८	२	०२	४६	२४	११	०१	३०	३१	२	२०	२०	३८	९	०१	०३	५५	१	११	३३	४६	९	०६	३०	५०	२	०४	५९	१३	८	०४	५९	१३	21
२२	२	०६	५५	३३	२	१५	४५	३३	११	०२	०७	५९	२	२०	०६	१४	९	००	५७	३५	१	११	२४	४८	९	०६	२७	१९	२	०४	५६	०२	८	०४	५६	०२	22
२३	२	०७	५२	४७	२	२८	५९	४४	११	०२	४५	१८	२	१९	४७	४९	९	००	५१	०९	१	११	१८	१५	९	०६	२३	४५	२	०४	५२	५२	८	०४	५२	५२	23
२४	२	०८	५०	०१	३	१२	२८	११	११	०३	२२	२७	२	१९	२५	४१	९	००	४४	३६	१	११	१४	०४	९	०६	२०	०७	२	०४	४९	४१	८	०४	४९	४१	24
२५	२	०९	४७	१५	३	२६	०९	३८	११	०३	५९	२७	२	१९	००	१०	९	००	३७	५७	१	११	१२	१५	९	०६	१६	२६	२	०४	४६	३०	८	०४	४६	३०	25
२६	२	१०	४४	२९	४	१०	०२	२२	११	०४	३६	१७	२	१८	३१	३७	९	००	३१	११	१	११	१२	४५	९	०६	१२	४२	२	०४	४३	१९	८	०४	४३	१९	26
२७	२	११	४१	४२	४	२४	०४	२८	११	०५	१२	५७	२	१८	००	२९	९	००	२४	२०	१	११	१५	३३	९	०६	०८	५५	२	०४	४०	०९	८	०४	४०	०९	27
२८	२	१२	३८	५५	५	०८	१३	४५	११	०५	४९	२६	२	१७	२७	१५	९	००	१७	२३	१	११	२०	३६	९	०६	०५	०४	२	०४	३६	५८	८	०४	३६	५८	28
२९	२	१३	३६	०८	५	२२	२७	५८	११	०६	२५	४४	२	१६	५२	२८	९	००	१०	२१	१	११	२७	५१	९	०६	०१	११	२	०४	३३	४७	८	०४	३३	४७	29
३०	२	१४	३३	२०	६	०६	४४	३४	११	०७	०१	५१	२	१६	१६	४३	९	००	०३	१४	१	११	३७	१५	९	०६	५७	१५	२	०४	३०	३६	८	०४	३०	३६	30

यात्रा विवाहोत्सवजातकादौ खेटैः स्फुटैरेव फलस्फुटत्वम्

२०२० ख्रीष्टाब्दे जुलाई-मासस्य (५/४७ प्रातःकालस्य) दैनिक-स्पष्टग्रहास्तत्रदिनद्वयान्तरं ग्रहगतिः

दिनांकः	सूर्यः				चन्द्रः				मङ्गलः				बुधः				गुरुः				शुक्रः				शनिः				राहुः				केतुः				दिनांकः
	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	
१	२	१५	३०	३३	६	२१	००	४९	११	०७	३७	४७	२	१५	४०	३५	८	२९	५६	०२	१	११	४८	४४	९	०५	५३	१६	२	०४	२७	२५	८	०४	२७	२५	1
२	२	१६	२७	४५	७	०५	१३	३४	११	०८	१३	३१	२	१५	०४	४१	८	२९	४८	४६	१	१२	०२	१५	९	५	४९	१५	२	०४	२४	१५	८	०४	२४	१५	2
३	२	१७	२४	५७	७	१९	१९	३२	११	०८	४९	०३	२	१४	२९	३८	८	२९	४१	२६	१	१२	१७	४५	९	५	४५	११	२	०४	२१	०४	८	०४	२१	०४	3
४	२	१८	२२	०९	८	०३	१५	२१	११	०९	२४	२३	२	१३	५६	०४	८	२९	३४	०२	१	१२	३५	१०	९	५	४१	०५	२	०४	१७	५३	८	०४	१७	५३	4
५	२	१९	१९	२१	८	१६	५७	५८	११	०९	५९	३०	२	१३	२४	३२	८	२९	२६	३५	१	१२	५४	२६	९	५	२६	५६	२	०४	१४	४२	८	०४	१४	४२	5
६	२	२०	१६	३३	९	००	२४	५४	११	१०	३४	२५	२	१२	५५	३८	८	२९	१९	०४	१	१३	१५	२९	९	५	३२	४६	२	०४	११	३२	८	०४	११	३२	6
७	२	२१	१३	४६	९	१३	३४	३२	११	११	०९	०५	२	१२	२९	५१	८	२९	११	३१	१	१३	३८	१७	९	५	२८	३३	२	०४	०८	२१	८	०४	०८	२१	7
८	२	२२	१०	५८	९	२६	२६	१९	११	११	४३	३३	२	१२	०७	३९	८	२९	०३	५५	१	१४	०२	४५	९	५	२४	१९	२	०४	०५	१०	८	०४	०५	१०	8
९	२	२३	०८	१०	१०	०९	००	५६	११	१२	१७	४६	२	११	४९	२७	८	२८	५६	१७	१	१४	२८	४९	९	५	२०	०३	२	०४	०१	५९	८	०४	०१	५९	9
१०	२	२४	०५	२३	१०	२१	२०	०९	११	१२	५१	४४	२	११	३५	३६	८	२८	४८	३७	१	१४	५६	२८	९	५	१५	४५	२	०३	५८	४८	८	०३	५८	४८	10
११	२	२५	०२	३५	११	०३	२६	५०	११	१३	२५	२८	२	११	२६	२५	८	२८	४०	५५	१	१५	२५	३६	९	५	११	२६	२	०३	५५	३८	८	०३	५५	३८	11
१२	२	२५	५९	४८	११	१५	२४	४०	११	१३	५८	५७	२	११	२२	०८	८	२८	३३	१३	१	१५	५६	११	९	५	०७	०५	२	०३	५२	२७	८	०३	५२	२७	12
१३	२	२६	५७	०१	११	२७	१७	५६	११	१४	३२	१०	२	११	२२	५८	८	२८	२५	२९	१	१६	२८	१०	९	५	०२	४४	२	०३	४९	१६	८	०३	४९	१६	13
१४	२	२७	५४	१४	०	०९	११	१६	११	१५	०५	०७	२	११	२९	०२	८	२८	१७	४५	१	१७	०१	३०	९	४	५८	२१	२	०३	४६	०५	८	०३	४६	०५	14
१५	२	२८	५१	२८	०	२१	०९	३०	११	१५	३७	४८	२	११	४०	२९	८	२८	१०	०१	१	१७	३६	०७	९	४	५३	५८	२	०३	४२	५५	८	०३	४२	५५	15
१६	२	२९	४८	४२	१	०३	१७	०७	११	१६	१०	१२	२	११	५७	२२	८	२८	०२	१७	१	१८	११	५८	९	४	४९	३३	२	०३	३९	४४	८	०३	३९	४४	16
१७	३	००	४५	५६	१	१५	३८	२०	११	१६	४२	१९	२	१२	१९	४५	८	२७	५४	३३	१	१८	४९	०१	९	४	४५	०८	२	०३	३६	३३	८	०३	३६	३३	17
१८	३	०१	४३	११	१	२८	१६	३२	११	१७	१४	०८	२	१२	४७	३८	८	२७	४७	३८	१	१९	२७	१४	९	४	४०	४३	२	०३	३३	२२	८	०३	३३	२२	18
१९	३	०२	४०	२६	२	११	१४	०५	११	१७	४५	३८	२	१३	२१	०१	८	२७	३९	०९	१	२०	०६	३३	९	४	३६	१७	२	०३	३०	१२	८	०३	३०	१२	19
२०	३	०३	३७	४२	२	२४	३१	५७	११	१८	१६	५१	२	१३	५९	५३	८	२७	३१	२९	१	२०	४६	५६	९	४	३१	५०	२	०३	२७	०२	८	०३	२७	०२	20
२१	३	०४	३४	५८	३	०८	०९	३३	११	१८	४७	४४	२	१४	४४	१२	८	२७	२३	५१	१	२१	२८	२१	९	४	२७	२४	२	०३	२३	५०	८	०३	२३	५०	21
२२	३	०५	३२	१४	३	२२	०४	३८	११	१९	१८	१७	२	१५	३३	५४	८	२७	१६	१४	१	२२	१०	४५	९	४	२२	५८	२	०३	२०	३९	८	०३	२०	३९	22
२३	३	०६	२९	३१	४	०६	१३	३०	११	१९	४८	३१	२	१६	२८	५७	८	२७	०८	४१	१	२२	५४	०६	९	४	१८	३१	२	०३	१७	२८	८	०३	१७	२८	23
२४	३	०७	२६	३९	४	२०	३१	२८	११	२०	१८	२४	२	१७	२९	१५	८	२७	०१	१०	१	२३	३८	२३	९	४	१४	०६	२	०३	१४	१८	८	०३	१४	१८	24
२५	३	०८	२४	०७	५	०४	५३	३१	११	२०	४७	५५	२	१८	३४	४५	८	२६	५३	४२	१	२४	२३	३२	९	४	०९	४०	२	०३	११	०७	८	०३	११	०७	25
२६	३	०९	२१	२६	५	१९	१५	००	११	२१	१७	०६	२	१९	४५	२०	८	२६	४६	१७	१	२५	०९	३२	९	४	०५	१५	२	०३	०७	५६	८	०३	०७	५६	26
२७	३	१०	१८	४०	६	०३	३२	०६	११	२१	४५	५४	२	२१	००	५४	८	२६	३८	५७	१	२५	५६	२२	९	४	००	५१	२	०३	०४	४५	८	०३	०४	४५	27
२८	३	११	१६	०६	६	१७	४२	०७	११	२२	१४	१९	२	२२	२१	१९	८	२६	३१	४०	१	२६	४३	५९	९	३	५६	२७	२	०३	०१	३५	८	०३	०१	३५	28
२९	३	१२	१३	२७	७	०१	४३	१८	११	२२	४२	२१	२	२३	४६	२७	८	२६	२४	२८	१	२७	३२	२२	९	३	५२	०५	२	०२	५८	२४	८	०२	५८	२४	29
३०	३	१३	१०	४९	७	१५	३४	४०	११	२३	०९	५९	२	२५	१६	०८	८	२६	१७	२०	१	२८	२१	२९	९	३	४७	४४	२	०२	५५	१३	८	०२	५५	१३	30

यात्रा विवाहोत्सवजातकादौ खेटैः स्फुटैरेव फलस्फुटत्वम्

२०२० ख्रीष्टाब्दे अगस्त-मासस्य (५/४७ प्रातःकालस्य) दैनिक-स्पष्टग्रहास्तत्रदिनद्वयान्तरं ग्रहगतिः

दिनांकः	सूर्यः				चन्द्रः				मङ्गलः				बुधः				गुरुः				शुक्रः				शनिः				राहुः				केतुः				दिनांकः
	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	
१	३	१५	०५	३५	८	१२	४५	३१	११	२४	०४	०१	२	२८	२८	२०	८	२६	०३	२०	२	००	०१	४९	९	०३	३९	०५	२	०२	४८	५१	८	०२	४८	५१	१
२	३	१६	०३	००	८	२६	०३	५२	११	२४	३०	२३	३	००	१०	२४	८	२५	५६	२८	२	००	५२	५९	९	०३	३४	४७	२	०२	४५	४१	८	०२	४५	४१	२
३	३	१७	००	२५	९	०९	०९	५७	११	२४	५६	२०	३	०१	५६	०६	८	२५	४९	४२	२	०१	४४	४७	९	०३	३०	३२	२	०२	४२	३०	८	०२	४२	३०	३
४	३	१७	५७	५१	९	२२	०३	१०	११	२५	२१	४९	३	०३	४५	०६	८	२५	४३	०२	२	०२	३७	१२	९	०३	२६	१८	२	०२	३९	१९	८	०२	३९	१९	४
५	३	१८	५५	१८	१०	०४	४३	०८	११	२५	४६	५१	३	०५	३७	०६	८	२५	३६	२९	२	०३	३०	१३	९	०३	२२	०६	२	०२	३६	०८	८	०२	३६	०८	५
६	३	१९	५२	४६	१०	१७	०९	५६	११	२६	११	२४	३	०७	३१	४४	८	२५	३०	०२	२	०४	२३	४९	९	०३	१७	५६	२	०२	३२	५८	८	०२	३२	५८	६
७	३	२०	५०	१५	१०	२९	२४	२६	११	२६	३५	२९	३	०९	२८	४०	८	२५	२३	४२	२	०५	१७	५८	९	०३	१३	४८	२	०२	२९	४७	८	०२	२९	४७	७
८	३	२१	४७	४५	११	११	२८	२१	११	२६	५९	०४	३	११	२७	३०	८	२५	१७	२९	२	०६	१२	३९	९	०३	०९	४२	२	०२	२६	३६	८	०२	२६	३६	८
९	३	२२	४५	१६	११	२३	२४	२३	११	२७	२२	०८	३	१३	२७	५२	८	२५	११	२३	२	०७	०७	५२	९	०३	०५	३९	२	०२	२३	२५	८	०२	२३	२५	९
१०	३	२३	४२	४८	०	०५	१६	०९	११	२७	४४	४१	३	१५	२९	२६	८	२५	०५	२५	२	०८	०३	३४	९	०३	०१	३८	२	०२	२०	१५	८	०२	२०	१५	१०
११	३	२४	४०	२१	०	१७	०७	५७	११	२८	०६	४३	३	१७	३१	५०	८	२४	५९	३५	२	०८	५९	४६	९	०२	५७	४०	२	०२	१७	०४	८	०२	१७	०४	११
१२	३	२५	३७	५६	०	२९	०४	३८	११	२८	२८	१२	३	२९	३४	४४	८	२४	५३	५४	२	०९	५६	२७	९	०२	५३	४४	२	०२	१३	५३	८	०२	१३	५३	१२
१३	३	२६	३५	३१	१	११	११	१३	११	२८	४९	०७	३	२१	३७	५१	८	२४	४८	२०	२	१०	५३	३५	९	०२	४९	५२	२	०२	१०	४२	८	०२	१०	४२	१३
१४	३	२७	३३	०८	१	२३	३२	४३	११	२९	०९	२९	३	२३	४०	५४	८	२४	४२	५५	२	११	५१	०९	९	०२	४६	०२	२	०२	०७	३१	८	०२	०७	३१	१४
१५	३	२८	३०	४६	२	०६	१३	४३	११	२९	२९	१६	३	२५	४३	३९	८	२४	३७	३९	२	१२	४९	०९	९	०२	४२	१६	२	०२	०४	२१	८	०२	०४	२१	१५
१६	३	२९	२८	२५	२	१९	१७	५३	११	२९	४८	२७	३	२७	४५	५३	८	२४	३२	३१	२	१३	४७	३५	९	०२	३८	३२	२	०२	०१	१०	८	०२	०१	१०	१६
१७	४	००	२६	०६	३	०२	४७	२२	०	००	०७	०१	३	२९	४७	२६	८	२४	२७	३३	२	१४	४६	२५	९	०२	३४	५२	२	०१	५७	५९	८	०१	५७	५९	१७
१८	४	०१	२३	४८	३	१६	४२	०७	०	००	२४	५९	४	०१	४८	०८	८	२४	२२	४४	२	१५	४५	३८	९	०२	३१	१६	२	०१	५४	४८	८	०१	५४	४८	१८
१९	४	०२	२१	३१	४	००	५९	३२	०	००	४२	१८	४	०३	४७	५३	८	२४	१८	०५	२	१६	४५	१४	९	०२	२७	४३	२	०१	५१	३८	८	०१	५१	३८	१९
२०	४	०३	१९	१५	४	१५	३४	२२	०	००	५८	५९	४	०५	४६	३३	८	२४	१३	३५	२	१७	४५	१३	९	०२	२४	१३	२	०१	४८	२७	८	०१	४८	२७	२०
२१	४	०४	१७	०१	५	००	१९	२४	०	०१	१५	००	४	०७	४४	०४	८	२४	०९	१५	२	१८	४५	३३	९	०२	२०	४८	२	०१	४५	१६	८	०१	४५	१६	२१
२२	४	०५	१४	४८	५	१५	०६	३०	०	०१	३०	२१	४	०९	४०	२३	८	२४	०५	०५	२	१९	४६	१४	९	०२	१७	२६	२	०१	४२	०५	८	०१	४२	०५	२२
२३	४	०६	१२	३७	५	२९	४७	५८	०	०१	४५	०१	४	११	३५	२७	८	२४	०१	०५	२	२०	४७	१६	९	०२	१४	०८	२	०१	३८	५५	८	०१	३८	५५	२३
२४	४	०७	१०	२७	६	१४	१७	४५	०	०१	५८	५९	४	१३	२९	१४	८	२३	५७	१५	२	२१	४८	३८	९	०२	१०	५४	२	०१	३५	४४	८	०१	३५	४४	२४
२५	४	०८	०८	१९	६	२८	३१	५९	०	०२	१२	१४	४	१५	२१	४३	८	२३	५३	३६	२	२२	५०	१९	९	०२	०७	४४	२	०१	३२	३३	८	०१	३२	३३	२५
२६	४	०९	०६	१२	७	१२	२९	०३	०	०२	२४	४५	४	१७	१२	५२	८	२३	५०	०७	२	२३	५२	१९	९	०२	०४	३९	२	०१	२९	२२	८	०१	२९	२२	२६
२७	४	१०	०४	०६	७	२६	०९	०७	०	०२	३६	३२	४	१९	०२	४३	८	२३	४६	४९	२	२४	५४	३८	९	०२	०१	३८	२	०१	२६	११	८	०१	२६	११	२७
२८	४	११	०२	०२	८	०९	३३	२१	०	०२	४६	३४	४	२०	५१	१५	८	२३	४३	४२	२	२५	५७	१५	९	०१	५८	४१	२	०१	२३	०१	८	०१	२३	०१	२८
२९	४	१२	००	००	८	२२	४३	२१	०	०२	५६	५०	४	२२	३८	२८	८	२३	४०	४५	२	२७	००	०८	९	०१	५५	४९	२	०१	१९	५०	८	०१	१९	५०	२९
३०	४	१२	५६	५९	९	०५	४०	३९	०	०३	०७	१९	४	२४	२४	२३	८	२३	३८	००	२	२८	०३	२०	९	०१	५३	०१	२	०१	१६	३९	८	०१	१६	३९	३०

यात्रा विवाहोत्सवजातकादौ खेटैः स्फुटैरेव फलस्फुटत्वम्

२०२० ख्रीष्टाब्दे सितम्बर-मासस्य (५/४७ प्रातःकालस्य) दैनिक-स्पष्टग्रहास्तत्रदिनद्वयान्तरं ग्रहगतिः

दिनांकः	सूर्यः				चन्द्रः				मङ्गलः				बुधः				गुरुः				शुक्रः				शनिः				राहुः				केतुः				दिनांकः
	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	
१	४	१४	५४	०३	१०	०१	०१	४५	०	०३	२३	५६	४	२७	५२	२२	८	२३	३३	०२	३	००	१०	३१	९	०१	४७	३९	२	०१	१०	१८	८	०१	१०	१८	1
२	४	१५	५२	०७	१०	१३	२७	००	०	०३	३१	३१	४	२९	३४	२७	८	२३	३०	५०	३	०१	१४	३१	९	०१	४५	०६	२	०१	०७	०७	८	०१	०७	०७	2
३	४	१६	५०	१२	१०	२५	४२	४३	०	०३	३७	१७	५	०१	१५	१९	८	२३	२८	४९	३	०२	१८	४६	९	०१	४२	३७	२	०१	०३	५६	८	०१	०३	५६	3
४	४	१७	४८	४२	११	०७	४९	३२	०	०३	४२	४४	५	०२	५४	५७	८	२३	२६	५९	३	०३	२३	१६	९	०१	४०	१३	२	०१	००	४५	८	०१	००	४५	4
५	४	१८	४६	२९	११	१९	४८	३३	०	०३	४७	२०	५	०४	३३	२२	८	२३	२५	२१	३	०४	२८	०२	९	०१	३७	५५	२	००	५७	३४	८	००	५७	३४	5
६	४	१९	४४	४०	०	०१	४१	३५	०	०३	५१	०५	५	०६	२०	३५	८	२३	२३	५४	३	०५	३३	०१	९	०१	४५	४१	२	००	५४	२४	८	००	५४	२४	6
७	४	२०	४२	५२	०	१३	३१	१६	०	०३	५३	५८	५	०७	४६	३७	८	२३	२२	३८	३	०६	३८	१५	९	०१	३३	३३	२	००	५१	१३	८	००	५१	१३	7
८	४	२१	४१	०७	०	२५	२१	१२	०	०३	५६	००	५	०९	२१	२८	८	२३	२१	३४	३	०७	४३	४२	९	०१	२१	२९	२	००	४८	०२	८	००	४८	०२	8
९	४	२२	३९	२३	१	०७	१५	४०	०	०३	५७	१०	५	१०	५५	०९	८	२३	२०	४२	३	०८	४९	२३	९	०१	२९	३१	२	००	४४	५१	८	००	४४	५१	9
१०	४	२३	३७	४१	१	१९	१९	३४	०	०३	५७	२७	५	१२	२७	४१	८	२३	२०	०१	३	०९	५५	१७	९	०१	२७	३९	२	००	४१	४१	८	००	४१	४१	10
११	४	२४	३६	००	२	०१	३८	०६	०	०३	५६	५२	५	१३	५९	०३	८	२३	१९	३२	३	११	०१	२४	९	०१	२५	५२	२	००	३८	३०	८	००	३८	३०	11
१२	४	२५	३४	२२	२	१४	१६	२९	०	०३	५५	२४	५	१५	२९	१६	८	२३	१९	१४	३	१२	०७	४४	९	०१	२४	१०	२	००	३५	१९	८	००	३५	१९	12
१३	४	२६	३२	४५	२	२७	१९	२४	०	०३	५३	०४	५	१६	५८	१९	८	२३	१९	०८	३	१३	१४	१६	९	०१	२२	३३	२	००	३२	०८	८	००	३२	०८	13
१४	४	२७	३१	१०	३	१०	५०	२०	०	०३	४९	५१	५	१८	२६	१३	८	२३	१९	१४	३	१४	२१	००	९	०१	२१	०३	२	००	२८	५८	८	००	२८	५८	14
१५	४	२८	२९	३७	३	२४	५०	३६	०	०३	४५	४५	५	१९	५२	५५	८	२३	१९	३१	३	१५	२७	५६	९	०१	१९	३७	२	००	२५	४७	८	००	२५	४७	15
१६	४	२९	२८	०६	४	०९	१८	३२	०	०३	४०	४८	५	२१	१८	२७	८	२३	१९	५९	३	१६	३५	०३	९	०१	१८	१८	२	००	२२	३६	८	००	२२	३६	16
१७	५	००	२६	३७	४	२४	०९	०१	०	०३	३४	५८	५	२२	४२	४५	८	२३	२०	४०	३	१७	४२	२२	९	०१	१७	०४	२	००	१९	२५	८	००	१९	२५	17
१८	५	०१	२५	१०	५	०९	१३	५२	०	०३	३८	१७	५	२४	०५	५०	८	२३	२१	३२	३	१८	४९	३२	९	०१	१५	५५	२	००	१६	१४	८	००	१६	१४	18
१९	५	०२	२३	४७	५	२४	२२	५६	०	०३	२०	४६	५	२५	२७	३९	८	२३	२२	३३	३	१९	५७	३३	९	०१	१४	५३	२	००	१३	०४	८	००	१३	०४	19
२०	५	०३	२२	२१	६	०९	२५	५५	०	०३	१२	२४	५	२६	४८	११	८	२३	२३	५०	३	२१	०५	२५	९	०१	१३	५६	२	००	०९	५३	८	००	०९	५३	20
२१	५	०४	२१	००	६	२४	१४	०४	०	०३	०३	१३	५	२८	०७	२२	८	२३	२५	१७	३	२२	१३	२७	९	०१	१३	०५	२	००	०६	४२	८	००	०६	४२	21
२२	५	०५	१९	४०	७	०८	४१	२६	०	०२	५३	१४	५	२९	२५	०९	८	२३	२६	५५	३	२३	२१	२९	९	०१	१२	२०	२	००	०३	३१	८	००	०३	३१	22
२३	५	०६	१८	२२	७	२२	४५	१५	०	०२	४२	२९	६	००	४१	३०	८	२३	२८	४४	३	२४	३०	०२	९	०१	११	४१	२	००	००	२१	८	००	००	२१	23
२४	५	०७	१७	०७	८	०६	२५	०८	०	०२	३०	५७	६	०१	५६	२०	८	२३	३०	४५	३	२५	३८	३४	९	०१	११	०७	१	२९	५७	१०	७	२९	५७	१०	24
२५	५	०८	१५	५३	८	१९	४४	००	०	०२	१८	४१	६	०३	०९	३४	८	२३	३२	५७	३	२६	४७	१७	९	०१	१०	४०	१	२९	५३	५९	७	२९	५३	५९	25
२६	५	०९	१४	४१	९	०२	४३	४३	०	०२	०५	४२	६	०४	२१	०७	८	२३	३५	२१	३	२७	५६	०८	९	०१	१०	१८	१	२९	५०	४८	७	२९	५०	४८	26
२७	५	१०	१३	३२	९	१५	२७	४२	०	०१	५२	०२	६	०५	३०	५४	८	२३	३७	५६	३	२९	०५	०९	९	०१	१०	०२	१	२९	४७	३८	७	२९	४७	३८	27
२८	५	११	१२	२४	९	२७	५८	४६	०	०१	३७	४३	६	०६	३८	४६	८	२३	४०	४२	४	००	१४	२०	९	०१	०९	५२	१	२९	४४	२७	७	२९	४४	२७	28
२९	५	१२	११	१८	१०	१०	१९	२०	०	०१	२२	४७	६	०७	४४	३८	८	२३	४३	३९	४	०१	२३	३९	९	०१	०९	४९	१	२९	४१	१६	७	२९	४१	१६	29
३०	५	१३	१०	१५	१०	२२	३१	१७	०	०१	०७	१५	६	०८	४८	१८	८	२३	४६	४७	४	०२	३३	०७	९	०१	०९	५१	१	२९	३८	०५	७	२९	३८	०५	30

यात्रा विवाहोत्सवजातकादौ खेटैः स्फुटैरेव फलस्फुटत्वम्

२०२० ख्रीष्टाब्दे अक्तुबर-मासस्य (५/४७ प्रातःकालस्य) दैनिक-स्पष्टग्रहास्तत्रदिनद्वयान्तरं ग्रहगतिः

दिनांकः	सूर्यः				चन्द्रः				मङ्गलः				बुधः				गुरुः				शुक्रः				शनिः				राहुः				केतुः				दिनांकः
	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.					
१	५	१४	०९	१३	११	०४	३६	०५	०	००	५१	११	६	०९	४९	३८	८	२३	५०	०७	४	०३	४२	४३	९	०१	०९	५९	१	२९	३४	५४	७	२९	३४	५४	1
२	५	१५	१८	१३	११	१६	३४	५८	०	००	३४	३५	६	१०	४८	२७	८	२३	५३	३७	४	०४	५२	२९	९	०१	१०	१३	१	२९	३१	४४	७	२९	३१	४४	2
३	५	१६	०७	१६	११	२८	२९	०५	०	००	१७	३२	६	११	४४	३२	८	२३	५७	१८	४	०६	०२	२२	९	०१	१०	३३	१	२९	२८	३३	७	२९	२८	३३	3
४	५	१७	०६	२०	०	१०	१९	५०	०	००	००	०३	६	१२	३७	३८	८	२४	०१	१०	४	०७	१२	२४	९	०१	१०	५९	१	२९	२५	२२	७	२९	२५	२२	4
५	५	१८	०५	२७	०	२२	०९	०९	११	२९	४२	११	६	१३	२७	३०	८	२४	०५	१३	४	०८	२२	३३	९	०१	११	३१	१	२९	२२	११	७	२९	२२	११	5
६	५	१९	०४	३५	१	०३	५९	३७	११	२९	२३	५९	६	१४	१३	५१	८	२४	०९	२६	४	०९	३२	५१	९	०१	१२	०९	१	२९	१९	०१	७	२९	१९	०१	6
७	५	२०	०३	४६	१	१५	५४	३६	११	२९	०५	२९	६	१४	५६	२१	८	२४	१३	५०	४	१०	४३	१६	९	०१	१२	५३	१	२९	१५	५०	७	२९	१५	५०	7
८	५	२१	०२	५८	१	२७	५८	०९	११	२८	४६	४५	६	१५	३४	३९	८	२४	१८	२५	४	११	५३	४९	९	०१	१३	४३	१	२९	१२	३९	७	२९	१२	३९	8
९	५	२२	०२	१३	२	१०	१४	५३	११	२८	२६	५०	६	१६	०८	२२	८	२४	२३	१०	४	१३	०४	२९	९	०१	१४	३९	१	२९	०९	२८	७	२९	०९	२८	9
१०	५	२३	०१	३०	२	२२	४९	४१	११	२८	०८	४६	६	१६	३७	०३	८	२४	२८	०६	४	१४	१५	१७	९	०१	१५	४१	१	२९	०६	१७	७	२९	०६	१७	10
११	५	२४	००	४८	३	०५	४७	२४	११	२७	४९	३७	६	१७	००	१६	८	२४	३३	११	४	१५	२६	१२	९	०१	१६	४९	१	२९	०३	०७	७	२९	०३	०७	11
१२	५	२५	००	०९	३	१९	१२	०८	११	२७	३०	२६	६	१७	१७	३२	८	२४	३८	२७	४	१६	३७	१४	९	०१	१८	०३	१	२९	५९	५६	७	२९	५९	५६	12
१३	५	२५	५९	३२	४	०३	०६	२५	११	२७	११	१९	६	१७	२८	२१	८	२४	४३	५४	४	१७	४८	२२	९	०१	१९	२३	१	२८	५६	४५	७	२८	५६	४५	13
१४	५	२६	५८	५७	४	१७	३०	१३	११	२६	५२	०९	६	१७	३२	१४	८	२४	४९	३०	४	१८	५९	३८	९	०१	२०	४९	१	२८	५३	३४	७	२८	५३	३४	14
१५	५	२७	५८	२४	५	०२	२०	०२	११	२६	३३	०९	६	१७	२८	३९	८	२४	५५	१६	४	२०	११	००	९	०१	२२	२०	१	२८	५०	२४	७	२८	५०	२४	15
१६	५	२८	५७	५३	५	१७	२८	५१	११	२६	१४	१९	६	१७	१७	१०	८	२५	०१	१२	४	२१	२२	२८	९	०१	२३	५८	१	२८	४७	१३	७	२८	४७	१३	16
१७	५	२९	५७	२३	६	०२	४६	४९	११	२५	५५	४२	६	१६	५७	२४	८	२५	०७	१७	४	२२	३४	०३	९	०१	२५	४१	१	२८	४४	०२	७	२८	४४	०२	17
१८	६	००	५६	५६	६	१८	०२	४६	११	२५	३७	२१	६	१६	२९	०५	८	२५	१३	३३	४	२३	४५	४४	९	०१	२७	३०	१	२८	४०	५१	७	२८	४०	५१	18
१९	६	०१	५६	३१	७	०३	०६	१३	११	२५	१९	१८	६	१५	५२	०५	८	२५	१९	५८	४	२४	५७	३१	९	०१	२९	२५	१	२८	३७	४१	७	२८	३७	४१	19
२०	६	०२	५६	०८	७	१७	४८	५५	११	२५	०१	३६	६	१५	०६	३३	८	२५	२६	३२	४	२६	०९	२५	९	०१	३१	२६	१	२८	३४	३०	७	२८	३४	३०	20
२१	६	०३	५५	४७	८	०२	०५	५४	११	२४	४४	१७	६	१४	१२	५३	८	२५	३३	१६	४	२७	२१	२४	९	०१	३३	३२	१	२८	३१	१९	७	२८	३१	१९	21
२२	६	०४	५५	२८	८	१५	५५	२९	११	२४	२७	२५	६	१३	११	४८	८	२५	४०	०९	४	२८	३३	२९	९	०१	३५	४४	१	२८	२८	०८	७	२८	२८	०८	22
२३	६	०५	५५	११	८	२९	१८	४३	११	२४	११	०१	६	१२	०४	२४	८	२५	४७	११	४	२९	४५	३९	९	०१	३८	०२	१	२८	२४	५७	७	२८	२४	५७	23
२४	६	०६	५४	५६	९	१२	१८	२९	११	२३	५५	०९	६	१०	५२	११	८	२५	५४	२३	५	००	५७	५५	९	०१	४०	२६	१	२८	२१	४७	७	२८	२१	४७	24
२५	६	०७	५४	४३	९	२४	५८	३२	११	२३	३९	४९	६	०९	३६	५९	८	२६	०१	४३	५	०२	१०	१६	९	०१	४२	५५	१	२८	१८	३६	७	२८	१८	३६	25
२६	६	०८	५४	३२	१०	०७	२२	४६	११	२३	२५	०४	६	०८	२०	५५	८	२६	०९	१३	५	०३	२२	४३	९	०१	४५	३०	१	२८	१५	२५	७	२८	१५	२५	26
२७	६	०९	५४	२३	१०	१९	३४	५१	११	२३	१०	५६	६	०७	०६	१७	८	२६	१६	५१	५	०४	३५	१५	९	०१	४८	१०	१	२८	१२	१४	७	२८	१२	१४	27
२८	६	१०	५४	१६	११	०१	३७	५९	११	२२	५७	२६	६	०५	५५	२२	८	२६	२४	३८	५	०५	४७	५२	९	०१	५०	५६	१	२८	०९	०४	७	२८	०९	०४	28
२९	६	११	५४	१०	११	१३	३४	५६	११	२२	४४	३७	६	०४	५०	२५	८	२६	३२	३३	५	०७	००	३४	९	०१	५३	४७	१	२८	०५	५३	७	२८	०५	५३	29
३०	६	१२	५४	०७	११	२५	२८	००	११	२२	३२	२९	६	०३	५३	२०	८	२६	४०	३७	५	०८	१३	२१	९	०१	५६	४४	१	२८	०२	४२	७	२८	०२	४२	30

यात्रा विवाहोत्सवजातकादौ खेटैः स्फुटैरेव फलस्फुटत्वम्

२०२० ख्रीष्टाब्दे नवम्बर-मासस्य (५/४७ प्रातःकालस्य) दैनिक-स्पष्टग्रहास्तत्रदिनद्वयान्तरं ग्रहगतिः

दिनांकः	सूर्यः				चन्द्रः				मङ्गलः				बुधः				गुरुः				शुक्रः				शनिः				राहुः				केतुः				दिनांकः
	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	
१	६	१४	५४	०६	०	१९	०९	५५	११	२२	१०	२२	६	०२	२८	४०	८	२६	५७	१०	५	१०	३९	०८	९	०२	०२	५४	१	२७	५६	२०	७	२७	५६	२०	1
२	६	१५	५४	०८	१	०१	०२	१०	११	२२	०२	२६	६	०२	०२	५७	८	२७	०५	३९	५	११	५२	०९	९	०२	०६	०७	१	२७	५३	१०	७	२७	५३	१०	2
३	६	१६	५४	१३	१	१२	५७	४३	११	२१	५१	१६	६	०१	४८	५०	८	२७	१४	१५	५	१३	०५	१४	९	०२	०९	२५	१	२७	४९	५९	७	२७	४९	५९	3
४	६	१७	५४	१९	१	२४	५८	५३	११	२१	४२	५२	६	०१	४६	१४	८	२७	२३	००	५	१४	१८	२३	९	०२	१२	४८	१	२७	४६	४८	७	२७	४६	४८	4
५	६	१८	५४	२६	२	०७	०८	२८	११	२१	३५	१६	६	०१	५४	४६	८	२७	३१	५३	५	१५	३१	३७	९	०२	१६	१७	१	२७	४३	३७	७	२७	४३	३७	5
६	६	१९	५४	३६	२	१९	२९	४६	११	२१	२८	२७	६	०२	१३	४८	८	२७	४०	५४	५	१६	४४	५५	९	०२	१९	५१	१	२७	४०	२७	७	२७	४०	२७	6
७	६	२०	५४	४८	३	०२	०६	२७	११	२१	२२	२७	६	०२	४२	३७	८	२७	५०	०२	५	१७	५८	१७	९	०२	२३	२९	१	२७	३७	१६	७	२७	३७	१६	7
८	६	२१	५५	०१	३	१५	०२	१८	११	२१	१७	१५	६	०३	२०	२१	८	२७	५९	१८	५	१९	११	४३	९	०२	२७	१३	१	२७	३४	०५	७	२७	३४	०५	8
९	६	२२	५५	१६	३	२८	२०	५१	११	२१	१२	५१	६	०४	०६	०६	८	२८	०८	४१	५	२०	२५	१२	९	०२	३१	०३	१	२७	३०	५४	७	२७	३०	५४	9
१०	६	२३	५५	३३	४	१२	०४	४५	११	२१	०९	१९	६	०४	५८	५९	८	२८	१८	१२	५	२१	३८	४५	९	०२	३४	५६	१	२७	२७	४४	७	२७	२७	४४	10
११	६	२४	५५	५१	४	२६	१४	५८	११	२१	०६	३१	६	०५	५८	१०	८	२८	२७	५०	५	२२	५२	२२	९	०२	३८	५५	१	२७	२४	३३	७	२७	२४	३३	11
१२	६	२५	५६	११	५	१०	४९	५७	११	२१	०४	३४	६	०७	०२	५०	८	२८	३७	३५	५	२४	०६	०३	९	०२	४२	५९	१	२७	२१	२२	७	२७	२१	२२	12
१३	६	२६	५६	३३	५	२५	४५	१३	११	२१	०३	२६	६	०८	१२	१६	८	२८	४७	२७	५	२५	१९	४७	९	०२	४७	०७	१	२७	१८	११	७	२७	१८	११	13
१४	६	२७	५६	५७	६	१०	५३	२०	११	२१	०३	०६	६	०९	२५	४७	८	२८	५७	२७	५	२६	३३	३४	९	०२	५१	२०	१	२७	१५	००	७	२७	१५	००	14
१५	६	२८	५७	२२	६	२६	०४	५६	११	२१	०३	३४	६	१०	४२	४८	८	२९	०७	३३	५	२७	४७	२५	९	०२	५५	३८	१	२७	११	५०	७	२७	११	५०	15
१६	६	२९	५७	४९	७	११	१०	००	११	२१	०४	४९	६	१२	०२	४७	८	२९	१७	४६	५	२९	०१	१९	९	०३	००	०१	१	२७	०८	३९	७	२७	०८	३९	16
१७	७	००	५८	१७	७	२५	५९	३१	११	२१	०६	५२	६	१३	२५	१६	८	२९	२८	०५	६	००	१५	१६	९	०३	०४	२८	१	२७	०५	२८	७	२७	०५	२८	17
१८	७	०१	५८	४७	८	१०	२६	३७	११	२१	०९	४२	६	१४	४९	५३	८	२९	३८	३१	६	०१	२९	१६	९	०३	०८	५९	१	२७	०२	१८	७	२७	०२	१८	18
१९	७	०२	५९	१८	८	२४	२७	१७	११	२१	१३	१८	६	१६	१६	१५	८	२९	४९	०४	६	०२	४३	१९	९	०३	१३	३५	१	२६	५९	०४	७	२६	५९	०४	19
२०	७	०३	५९	५१	९	०८	००	२७	११	२१	१७	३९	६	१७	४४	०५	८	२९	५९	४३	६	०३	५७	५५	९	०३	१८	१६	१	२६	५५	५६	७	२६	५५	५६	20
२१	७	०५	००	२६	९	२१	०७	१९	११	२१	२२	४६	६	१९	१३	०७	९	००	१०	२८	६	०५	११	३३	९	०३	२३	०१	१	२६	५२	४५	७	२६	५२	४५	21
२२	७	०६	०१	०२	१०	०३	५१	२८	११	२१	२८	३७	६	२०	४३	०९	९	००	२१	१९	६	०६	२५	४४	९	०३	२७	५०	१	२६	४९	३४	७	२६	४९	३४	22
२३	७	०७	०१	३९	१०	१६	१६	२२	११	२१	३५	१२	६	२२	१४	००	९	००	३२	१७	६	०७	३९	५८	९	०३	३२	४४	१	२६	४६	२४	७	२६	४६	२४	23
२४	७	०८	०२	१८	१०	२८	२६	३३	११	२१	४२	३०	६	२३	४५	३१	९	००	४३	२०	६	०८	५४	१५	९	०३	३७	४१	१	२६	४३	१३	७	२६	४३	१३	24
२५	७	०९	०२	५९	११	१०	२६	१३	११	२१	५०	३०	६	२५	१७	३३	९	००	५४	२९	६	१०	०८	३४	९	०३	४२	४३	१	२६	४०	०२	७	२६	४०	०२	25
२६	७	१०	०३	४०	११	२२	१९	२३	११	२१	५९	१२	६	२६	५०	००	९	०१	०५	४५	६	११	२२	५५	९	०३	४७	४९	१	२६	३६	५१	७	२६	३६	५१	26
२७	७	११	०४	२३	०	०४	०९	३९	११	२२	०८	३५	६	२८	२२	४७	९	०१	१७	०५	६	१२	३७	१९	९	०३	५२	५९	१	२६	३३	४०	७	२६	३३	४०	27
२८	७	१२	०५	०७	०	१६	००	०७	११	२२	१८	३८	६	२९	५५	४९	९	०१	२८	३२	६	१३	५१	४४	९	०३	५८	१२	१	२६	३०	३०	७	२६	३०	३०	28
२९	७	१३	०५	५३	०	२७	५३	२७	११	२२	२९	२१	७	०१	२९	०३	९	०१	४०	०३	६	१५	०६	१२	९	०४	०३	३०	१	२६	२७	१९	७	२६	२७	१९	29
३०	७	१४	०६	४०	१	०९	५१	४८	११	२२	४०	४२	७	०३	०२	२६	९	०१	५१	४१	६	१६	२०	४३	९	०४	०८	५२	१	२६	२४	०८	७	२६	२४	०८	30

यात्रा विवाहोत्सवजातकादौ खेटैः स्फुटैरेव फलस्फुटत्वम्

२०२० ख्रीष्टाब्दे दिसम्बर-मासस्य (५/४७ प्रातःकालस्य) दैनिक-स्पष्टग्रहास्तत्रदिनद्वयान्तरं ग्रहगतिः

दिनांकः	सूर्यः				चन्द्रः				मङ्गलः				बुधः				गुरुः				शुक्रः				शनिः				राहुः				केतुः				दिनांकः
	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	
१	७	१५	०७	२८	१	२१	५६	५८	११	२२	५२	४२	७	०४	३५	५६	९	०२	०३	२३	६	१७	३५	१५	९	०४	१४	१७	१	२६	२०	५७	७	२६	२०	५७	१
२	७	१६	०८	१७	२	०४	१०	३४	११	२३	०५	१८	७	०६	०९	३०	९	०२	१५	११	६	१८	४९	४९	९	०४	१९	४६	१	२६	१७	४७	७	२६	१७	४७	२
३	७	१७	०९	०७	२	१६	३४	११	११	२३	१८	३१	७	०७	४३	०८	९	०२	२७	०३	६	२०	०४	२५	९	०४	२५	१८	१	२६	१४	३६	७	२६	१४	३६	३
४	७	१८	०९	५९	२	२९	०९	३०	११	२३	३२	१९	७	०९	१६	४८	९	०२	३९	०१	६	२१	१९	०३	९	०४	३०	५५	१	२६	११	२५	७	२६	११	२५	४
५	७	१९	१०	५१	३	११	५८	१४	११	२३	४६	४२	७	१०	५०	३०	९	०२	५१	०४	६	२२	३३	४३	९	०४	३६	३४	१	२६	०८	१४	७	२६	०८	१४	५
६	७	२०	११	४५	३	२५	०२	११	११	२४	०१	३९	७	१२	२४	१३	९	०३	०३	११	६	२३	४८	२४	९	०४	४२	१७	१	२६	०५	०३	७	२६	०५	०३	६
७	७	२१	१२	४०	४	०८	२३	०३	११	२४	१७	१०	७	१३	५७	५७	९	०३	१५	२३	६	२५	०३	०७	९	०४	४८	०४	१	२६	०१	५३	७	२६	०१	५३	७
८	७	२२	१३	३५	४	२२	०२	११	११	२४	३३	१३	७	१५	३१	४३	९	०३	२७	४०	६	२६	१७	५२	९	०४	५३	५४	१	२५	५८	४२	७	२५	५८	४२	८
९	७	२३	१४	३२	५	०६	००	१२	११	२४	४९	४८	७	१७	०५	३०	९	०३	४०	०२	६	२७	३२	३८	९	०४	५९	४७	१	२५	५५	३१	७	२५	५५	३१	९
१०	७	२४	१५	३०	५	२०	१६	३२	११	२५	०६	५४	७	१८	३९	१९	९	०३	५२	२७	६	२८	४७	२६	९	०५	०५	४३	१	२५	५२	२०	७	२५	५२	२०	१०
११	७	२५	१६	२८	६	०४	४८	५१	११	२५	२४	३०	७	२०	१३	११	९	०४	०४	५७	७	००	०२	१५	९	०५	११	४२	१	२५	४९	१०	७	२५	४९	१०	११
१२	७	२६	१७	२८	६	१९	३२	५८	११	२५	४२	३६	७	२१	४७	०५	९	०४	१७	३२	७	०१	१७	०५	९	०५	१७	४४	१	२५	४५	५९	७	२५	४५	५९	१२
१३	७	२७	१८	२८	७	०४	२२	५८	११	२६	०१	११	७	२३	२१	०३	९	०४	३०	१०	७	०२	३१	५७	९	०५	२३	५०	१	२५	४२	४८	७	२५	४२	४८	१३
१४	७	२८	१९	२९	७	१९	११	२७	११	२६	२०	१४	७	२४	५५	०६	९	०४	४२	५३	७	०३	४६	५०	९	०५	२९	५८	१	२५	३९	३७	७	२५	३९	३७	१४
१५	७	२९	२०	३०	८	०३	५१	०९	११	२६	३९	४५	७	२६	२९	१४	९	०४	५५	३९	७	०५	०१	४४	९	०५	३६	०९	१	२५	३६	२७	७	२५	३६	२७	१५
१६	८	००	२१	३३	८	१८	१५	११	११	२६	५९	४२	७	२८	०३	२७	९	०५	०८	२९	७	०६	१६	४०	९	०५	४२	२३	१	२५	३३	१६	७	२५	३३	१६	१६
१७	८	०१	२२	३६	९	०२	१८	१७	११	२७	२०	०६	७	२९	३७	४८	९	०५	२१	२४	७	०७	३१	३६	९	०५	४८	४०	१	२५	३०	०५	७	२५	३०	०५	१७
१८	८	०२	२३	४०	९	१५	५७	१८	११	२७	४०	५६	८	०१	१२	१७	९	०५	३४	२१	७	०८	४६	३४	९	०५	५४	५९	१	२५	२६	५४	७	२५	२६	५४	१८
१९	८	०३	२४	४४	९	२९	११	२२	११	२८	०२	१०	८	०२	४६	५४	९	०५	४७	२३	७	१०	०१	३३	९	०६	०१	२१	१	२५	२३	४३	७	२५	२३	४३	१९
२०	८	०४	२५	४९	१०	१२	०१	४४	११	२८	२३	४९	८	०४	२१	४१	९	०६	००	२८	७	११	१६	३२	९	०६	०७	४५	१	२५	२०	३३	७	२५	२०	३३	२०
२१	८	०५	२६	५५	१०	२४	३१	१४	११	२८	४५	५१	८	०५	५६	३९	९	०६	१३	३६	७	१२	३१	३३	९	०६	१४	१२	१	२५	१७	२२	७	२५	१७	२२	२१
२२	८	०६	२८	०१	११	०६	४३	४९	११	२९	०८	१७	८	०७	३१	४८	९	०६	२६	४८	७	१३	४६	३४	९	०६	२०	४१	१	२५	१४	११	७	२५	१४	११	२२
२३	८	०७	२९	०७	११	१८	४४	००	११	२९	३१	०५	८	०९	०७	०९	९	०६	४०	०३	७	१५	०१	३७	९	०६	२७	१२	१	२५	११	००	७	२५	११	००	२३
२४	८	०८	३०	१४	०	००	३६	३०	११	२९	५४	१५	८	१०	४२	४४	९	०६	५३	२१	७	१६	१६	४०	९	०६	३३	४६	१	२५	०७	५०	७	२५	०७	५०	२४
२५	८	०९	३१	२२	०	१२	२६	०२	०	००	१७	४६	८	१२	१८	३२	९	०७	०६	४२	७	१७	३१	४४	९	०६	४०	२२	१	२५	०४	३९	७	२५	०४	३९	२५
२६	८	१०	३२	२९	०	२४	१७	००	०	००	४१	३८	८	१३	५४	३४	९	०७	२०	०६	७	१८	४६	४८	९	०६	४७	००	१	२५	०१	२८	७	२५	०१	२८	२६
२७	८	११	३३	३७	१	०६	१३	२४	०	०१	०५	५१	८	१५	३०	५१	९	०७	३३	३३	७	२०	०१	५४	९	०६	५३	४०	१	२४	५८	१७	७	२४	५८	१७	२७
२८	८	१२	३४	४६	१	१८	१८	२९	०	०१	३०	२४	८	१७	०७	२४	९	०७	४७	०३	७	२१	१७	००	९	०७	००	२२	१	२४	५५	०७	७	२४	५५	०७	२८
२९	८	१३	३५	५४	२	००	३४	४९	०	०१	५५	१५	८	१८	४४	१२	९	०८	००	३६	७	२२	३२	०६	९	०७	०७	०६	१	२४	५१	५६	७	२४	५१	५६	२९
३०	८	१४	३७	०३	२	१३	०४	०५	०	०२	२०	२६	८	२०	२१	१६	९	०८	१४	११	७	२३	४७	१३	९	०७	१३	५१	१	२४	४८	४५	७	२४	४८	४५	३०
३१	८	१५	३८	१२	२	२५	४७	१५	०	०२	४५	५५	८	२१	५८	३४	९	०८	२७	४९	७	२५	०२	२१	९	०७	२०	३९	१	२४	४५	३४	७	२४	४५	३४	३१

यात्रा विवाहोत्सवजातकादौ खेटैः स्फुटैरेव फलस्फुटत्वम्

(श्रीजगन्नाथपञ्चाङ्गम्-स्पष्टग्रहाः, संवत्-२०७७ / पृ.सं. 75)

२०२१ ख्रीष्टाब्दे जनवरी-मासस्य (५/४७ प्रातःकालस्य) दैनिक-स्पष्टग्रहास्तत्रदिनद्वयान्तरं ग्रहगतिः

दिनांकः	सूर्यः				चन्द्रः				मङ्गलः				बुधः				गुरुः				शुक्रः				शनिः				राहुः				केतुः				दिनांकः
	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	
१	८	१६	३९	२१	३	०८	४४	३४	०	०३	११	४२	८	२३	३६	०८	९	०८	४१	२९	७	२६	१७	२९	९	०७	२८	२८	१	२४	४२	२३	७	२४	४२	२३	1
२	८	१७	४०	३०	३	२१	५५	३९	०	०३	३७	४६	८	२५	१३	५६	९	०८	५५	११	७	२७	३२	३८	९	०७	३४	१८	१	२४	३९	१३	७	२४	३९	१३	2
३	८	१८	४१	३९	४	०५	१९	४७	०	०४	०४	०७	८	२६	५१	५७	९	०९	०८	५६	७	२८	४७	४७	९	०७	४१	११	१	२४	३६	०२	७	२४	३६	०२	3
४	८	१९	४२	४९	४	१८	५५	५६	०	०४	३०	४५	८	२८	३०	०९	९	०९	२२	४३	८	००	०२	५७	९	०७	४८	०४	१	२४	३२	५१	७	२४	३२	५१	4
५	८	२०	५३	५८	५	०२	४३	०२	०	०४	५७	३९	९	००	०८	३०	९	०९	३६	३२	८	०१	१८	०७	९	०७	५५	००	१	२४	२९	४०	७	२४	२९	४०	5
६	८	२१	४५	०७	५	१६	३९	५९	०	०५	२४	४८	९	०१	४६	५९	९	०९	५०	२४	८	०२	३३	१८	९	०८	०१	५६	१	२४	२६	३०	७	२४	२६	३०	6
७	८	२२	४६	१६	६	००	४५	४१	०	०५	५२	१३	९	०३	२५	३१	९	१०	०४	१७	८	०३	४८	२८	९	०८	०८	५४	१	२४	२३	१९	७	२४	२३	१९	7
८	८	२३	४७	२५	६	१४	५८	४६	०	०६	१९	५३	९	०५	०४	०२	९	१०	१८	१२	८	०५	०३	३९	९	०८	१५	५३	१	२४	२०	०८	७	२४	२०	०८	8
९	८	२४	४८	३४	६	२९	१७	१८	०	०६	४७	४७	९	०६	४२	२७	९	१०	३२	०८	८	०६	१८	५१	९	०८	२२	५३	१	२४	१६	५७	७	२४	१६	५७	9
१०	८	२५	४९	४२	७	१३	३८	३६	०	०७	१५	५५	९	०८	२०	३९	९	१०	४६	०७	८	०७	३४	०२	९	०८	२९	५४	१	२४	१३	४६	७	२४	१३	४६	10
११	८	२६	५०	५०	७	२७	५९	०३	०	०७	४४	१७	९	०९	५८	३२	९	११	००	०७	८	०८	४९	१४	९	०८	३६	५६	१	२४	१०	३६	७	२४	१०	३६	11
१२	८	२७	५१	५८	८	१२	१४	१८	०	०८	१२	५३	९	११	३५	५६	९	११	१४	०९	८	१०	०४	२६	९	०८	४३	५९	१	२४	०७	२५	७	२४	०७	२५	12
१३	८	२८	५३	०६	८	२६	१९	४०	०	०८	४१	४१	९	१३	१२	४१	९	११	२८	१२	८	११	१९	३८	९	०८	५१	०३	१	२४	०४	१४	७	२४	०४	१४	13
१४	८	२९	५४	१३	९	१०	१०	३७	०	०९	१०	४२	९	१४	४८	३३	९	११	४२	१६	८	१२	३४	५१	९	०८	५८	०८	१	२४	०१	०३	७	२४	०१	०३	14
१५	९	००	५५	२०	९	२३	४३	३३	०	०९	३९	५६	९	१६	२३	१७	९	११	५६	२२	८	१३	५०	०३	९	०९	०५	१३	१	२३	५७	५३	७	२३	५७	५३	15
१६	९	०१	५६	२७	१०	०६	५६	११	०	१०	०९	२२	९	१७	५६	३६	९	१२	१०	२९	८	१५	०५	१६	९	०९	१२	१९	१	२३	५४	४२	७	२३	५४	४२	16
१७	९	०२	५७	३३	१०	१९	४७	५८	०	१०	३८	५९	९	१९	२८	१०	९	१२	२३	३७	८	१६	२०	२८	९	०९	१९	२५	१	२३	५१	३१	७	२३	५१	३१	17
१८	९	०३	५८	३८	११	०२	२०	०१	०	११	०८	४८	९	२०	५७	३४	९	१२	३८	४६	८	१७	३५	४१	९	०९	२६	२३	१	२३	४८	२०	७	२३	४८	२०	18
१९	९	०४	५९	४३	११	१४	३४	५७	०	११	३८	४८	९	२२	२४	२१	९	१२	५२	५६	८	१८	५०	५४	९	०९	३३	४०	१	२३	४५	१०	७	२३	४५	१०	19
२०	९	०६	००	४७	११	२६	३६	३४	०	१२	०८	५८	९	२३	४८	००	९	१३	०७	०७	८	२०	०६	०७	९	०९	४०	४८	१	२३	४१	५९	७	२३	४१	५९	20
२१	९	०७	०१	५१	०	०८	२९	२९	०	१२	३९	२०	९	२५	०७	५७	९	१३	२१	१९	८	२१	२१	२०	९	०९	४७	५६	१	२३	३८	४८	७	२३	३८	४८	21
२२	९	०८	०२	५४	०	२०	१८	४६	०	१३	०९	५१	९	२६	२३	३३	९	१३	४५	३१	८	२२	३६	३२	९	०९	५५	०४	१	२३	३५	३७	७	२३	३५	३७	22
२३	९	०९	०३	५७	१	०२	०९	४२	०	१३	४०	३३	९	२७	३४	०४	९	१३	४९	४४	८	२३	५१	४५	९	१०	०२	१३	१	२३	३२	३६	७	२३	३२	३६	23
२४	९	१०	०४	५८	१	१४	०७	२२	०	१४	११	२४	९	२८	३८	४६	९	१४	०३	५८	८	२५	०६	५८	९	१०	०९	२१	१	२३	२९	१६	७	२३	२९	१६	24
२५	९	११	०५	५९	१	२६	१६	२५	०	१४	४२	२५	९	२९	३६	४८	९	१४	१८	१२	८	२६	२२	११	९	१०	१६	३०	१	२३	२६	०५	७	२३	२६	०५	25
२६	९	१२	०६	५९	२	०८	४०	४३	०	१५	१३	३६	१०	००	२७	२२	९	१४	३२	२६	८	२७	३७	२३	९	१०	२३	३९	१	२३	२२	५४	७	२३	२२	५४	26
२७	९	१३	०७	५९	२	२१	२३	०१	०	१५	४४	५५	१०	०१	०९	३६	९	१४	४६	४१	८	२८	५२	३५	९	१०	३०	४७	१	२३	१९	४३	७	२३	१९	४३	27
२८	९	१४	०८	५७	३	०४	२४	३९	०	१६	१६	२३	१०	०१	४२	४१	९	१५	००	५६	९	००	०७	४८	९	१०	३७	५५	१	२३	१६	३३	७	२३	१६	३३	28
२९	९	१५	०९	५४	३	१७	४५	२३	०	१६	४८	००	१०	०२	०५	५३	९	१५	१५	११	९	०१	२३	००	९	१०	४५	०३	१	२३	१३	२२	७	२३	१३	२२	29
३०	९	१६	१०	५१	४	०१	२३	२५	०	१७	१९	४४	१०	०२	१८	३२	९	१५	२९	२६	९	०२	३८	१२	९	१०	५२	११	१	२३	१०	११	७	२३	१०	११	30
३१	९	१७	११	४७	४	१५	१५	३६	०	१७	५१	३८	१०	०२	२०	१२	९	१५	४३	४१	९	०३	५३	२४	९	१०	५९	१८	१	२३	०७	००	७	२३	०७		31

यात्रा विवाहोत्सवजातकादौ खेटैः स्फुटैरेव फलस्फुटत्वम्

(श्रीजगन्नाथपञ्चाङ्गम्-स्पष्टग्रहाः, संवत्-२०७७ / पृ.सं. 76)

२०२१ ख्रीष्टाब्दे फरवरी-मासस्य (५/४७ प्रातःकालस्य) दैनिक-स्पष्टग्रहास्तत्रदिनद्वयान्तरं ग्रहगतिः

दिनांकः	सूर्यः				चन्द्रः				मङ्गलः				बुधः				गुरुः				शुक्रः				शनिः				राहुः				केतुः				दिनांकः
	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	
१	९	१८	१२	४१	४	२९	१७	५५	०	१८	२३	३८	१०	०२	१०	३८	९	१५	५७	५६	९	०५	०८	३५	९	११	०६	२५	१	२३	०३	४९	७	२३	०३	४९	1
२	९	१९	१३	३५	५	१३	२६	१०	०	१८	५५	४७	१०	०१	४९	४९	९	१६	१२	११	९	०६	२३	४६	९	११	१३	३१	१	२३	००	३९	७	२३	००	३९	2
३	९	२०	१४	२७	५	२७	३६	३४	०	१९	२८	०३	१०	०१	१८	०८	९	१६	२६	२६	९	०७	३८	५७	९	११	२०	३७	१	२२	५७	२८	७	२२	५७	२८	3
४	९	२१	१५	१९	६	११	४६	१५	०	२०	००	२७	९	००	३६	१६	९	१६	४०	४०	९	०८	५४	०८	९	११	२७	४१	१	२२	५४	१७	७	२२	५४	१७	4
५	९	२२	१६	०९	६	२५	५३	१९	०	२०	३२	५७	९	२९	४५	१५	९	१६	५४	५४	९	१०	०९	१९	९	११	३४	४६	१	२२	५१	०६	७	२२	५१	०६	5
६	९	२३	१६	५८	७	०९	५६	४०	०	२१	०५	३५	९	२८	४६	२८	९	१७	०९	०८	९	११	२४	२९	९	११	४१	४९	१	२२	४७	०६	७	२२	४७	०६	6
७	९	२४	१७	४६	७	२३	५५	३६	०	२१	३८	१९	९	२७	४१	३६	९	१७	२३	२०	९	१२	३९	३९	९	११	४८	५१	१	२२	४४	४५	७	२२	४४	४५	7
८	९	२५	१८	३२	८	०७	४९	१५	०	२२	११	१०	९	२६	३२	३१	९	१७	३७	३३	९	१३	५४	४८	९	११	५५	५३	१	२२	४१	३४	७	२२	४१	३४	8
९	९	२६	१९	१८	८	२१	३६	२१	०	२२	४४	०८	९	२५	२१	१४	९	१७	५१	४४	९	१५	०९	५८	९	१२	०२	५३	१	२२	३८	२३	७	२२	३८	२३	9
१०	९	२७	२०	०२	९	०५	१५	०५	०	२३	१७	११	९	२४	०९	४३	९	१८	०५	५५	९	१६	२५	०६	९	१२	०९	५३	१	२२	३५	१३	७	२२	३५	१३	10
११	९	२८	२०	४५	९	१८	४३	०९	०	२३	५०	२१	९	२२	५९	५२	९	१८	२०	०५	९	१७	४०	१५	९	१२	१६	५१	१	२२	३२	०२	७	२२	३२	०२	11
१२	९	२९	२१	२६	१०	०१	५८	१३	०	२४	२३	३६	९	२१	५३	२३	९	१८	३४	१३	९	१८	५५	२३	९	१२	२३	४८	१	२२	२८	५१	७	२२	२८	५१	12
१३	१०	००	२२	०६	१०	१४	५८	२०	०	२४	५६	५७	९	२०	५१	४२	९	१८	४८	२१	९	२०	१०	३१	९	१२	३०	४४	१	२२	२५	४०	७	२२	२५	४०	13
१४	१०	०१	२२	४५	१०	२७	४२	१९	०	२५	३०	२४	९	१९	५५	५८	९	१९	०२	२८	९	२१	२५	३८	९	१२	३७	३८	१	२२	२२	२९	७	२२	२२	२९	14
१५	१०	०२	२३	२२	११	१०	१०	१२	०	२६	०३	५७	९	१९	०७	०३	९	१९	१६	३३	९	२२	४०	४५	९	१२	४४	३१	१	२२	१९	१९	७	२२	१९	१९	15
१६	१०	०३	२३	५८	११	२२	२३	१५	०	२६	३७	३४	९	१८	२५	२९	९	१९	३०	३७	९	२३	५५	५१	९	१२	५१	२२	१	२२	१६	०८	७	२२	१६	०८	16
१७	१०	०४	२४	३३	०	०४	२४	०५	०	२७	११	१७	९	१७	५१	३६	९	१९	४४	४०	९	२५	१०	५७	९	१२	५८	१२	१	२२	१२	५७	७	२२	१२	५७	17
१८	१०	०५	२५	०५	०	१६	१६	२५	०	२७	४५	०५	९	१७	२५	३१	९	१९	५८	४१	९	२६	२६	०२	९	१३	०५	००	१	२२	०९	४६	७	२२	०९	४६	18
१९	१०	०६	२५	३७	०	२८	०४	५३	०	२८	१८	५८	९	१७	०७	०८	९	२०	१२	४१	९	२७	४१	०७	९	१३	११	४७	१	२२	०६	३६	७	२२	०६	३६	19
२०	१०	०७	२६	०७	१	०९	५४	४१	०	२८	५२	५६	९	१६	५६	१६	९	२०	२६	३९	९	२८	५६	११	९	१३	१८	३२	१	२२	०३	२५	७	२२	०३	२५	20
२१	१०	०८	२६	३५	१	२१	५१	२०	०	२९	२६	५८	९	१६	५२	३७	९	२०	४०	३६	१०	००	११	१५	९	१३	२५	१४	१	२२	००	१४	७	२२	००	१४	21
२२	१०	०९	२७	०१	२	०४	००	२०	१	००	०१	०५	९	१६	५५	५१	९	२०	५४	३१	१०	०१	२६	१८	९	१३	३१	५५	१	२१	५७	०३	७	२१	५७	०३	22
२३	१०	१०	२७	२६	२	१६	२६	४३	१	००	३५	१६	९	१७	०५	३५	९	२१	०८	२४	१०	०२	४१	२०	९	१३	३८	३५	१	२१	५३	५३	७	२१	५३	५३	23
२४	१०	११	२७	५०	२	२९	१४	३९	१	०१	०९	३२	९	१७	२१	२४	९	२१	२२	१५	१०	०३	५६	२२	९	१३	४५	१२	१	२१	५०	४२	७	२१	५०	४२	24
२५	१०	१२	२८	१२	३	१२	२६	४७	१	०१	४३	५२	९	१७	४२	५५	९	२१	३६	०४	१०	०५	११	२३	९	१३	५१	४६	१	२१	४७	३१	७	२१	४७	३१	25
२६	१०	१३	२८	३२	३	२६	०३	४४	१	०२	१८	१६	९	१८	०९	४४	९	२१	४९	५१	१०	०६	२६	२४	९	१३	५८	१९	१	२१	४४	२०	७	२१	४४	२०	26
२७	१०	१४	२८	५०	४	१०	०३	३५	१	०२	५२	४३	९	१८	४१	२८	९	२२	०३	३५	१०	०७	४१	२४	९	१४	०४	५०	१	२१	४९	०९	७	२१	४९	०९	27
२८	१०	१५	२९	०६	४	२४	२२	०३	१	०३	२९	१५	९	१९	१७	४५	९	२२	१७	१८	१०	०८	५६	२४	९	१४	११	१८	१	२१	३७	५९	७	२१	३७	५९	28
२९																																					29

विना एकेन चक्रेण न रथस्य गतिर्भवेत् । तथैव पुरुषाकारः विना दैवं न सिद्ध्यति ॥
अर्थात् जैसे एक चक्र से रथ गतिमान नहीं हो सकता उसी प्रकार भाग्य के विना कर्म फलीभूत नहीं होता ।

२०२१ ख्रीष्टाब्दे मार्च-मासस्य (५/४७ प्रातःकालस्य) दैनिक-स्पष्टग्रहास्तत्रदिनद्वयान्तरं ग्रहगतिः

दिनांकः	सूर्यः				चन्द्रः				मङ्गलः				बुधः				गुरुः				शुक्रः				शनिः				राहुः				केतुः				दिनांकः
	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	
१	१०	१६	२९	२१	५	०८	५२	५२	१	०४	०१	५१	९	१९	५८	१७	९	२२	३०	५८	१०	१०	११	२२	९	१४	१७	४४	१	२१	३४	४८	७	२१	३४	४८	1
२	१०	१७	२९	३४	५	२३	२८	५२	१	०४	३६	३०	९	२०	४२	४५	९	२२	४४	३६	१०	११	२६	२०	९	१४	२९	०७	१	२१	३१	३७	७	२१	३१	३७	2
३	१०	१८	२९	४६	६	०८	०३	१०	१	०५	११	१३	९	२१	३०	५१	९	२२	५८	११	१०	१२	४१	१८	९	१४	३०	२८	१	२१	२८	२६	७	२१	२८	२६	3
४	१०	१९	२९	५५	६	२२	३०	१२	१	०५	४५	५९	९	२२	२२	२०	९	२३	११	४४	१०	१३	५६	१४	९	१४	३६	४७	१	२१	२५	१६	७	२१	२५	१६	4
५	१०	२०	३०	०३	७	०६	४६	१९	१	०६	२०	४८	९	२३	१६	५८	९	२३	२५	१४	१०	१५	११	१०	९	१४	४३	०२	१	२१	२२	०५	७	२१	२२	०५	5
६	१०	२१	३०	०९	७	२०	४९	४५	१	०६	५५	४१	९	२४	१४	३२	९	२३	३८	४१	१०	१६	२६	०५	९	१४	४९	१५	१	२१	१८	५४	७	२१	१८	५४	6
७	१०	२२	३०	१३	८	०४	४०	१२	१	०७	३०	३८	९	२५	१४	५१	९	२३	५२	०५	१०	१७	४०	५९	९	१४	५५	२६	१	२१	१५	४३	७	२१	१५	४३	7
८	१०	२३	३०	१५	८	१८	१८	१४	१	०८	०५	३७	९	२६	१७	४४	९	२४	०५	२७	१०	१८	५५	५३	९	१५	०१	३३	१	२१	१२	३२	७	२१	१२	३२	8
९	१०	२४	३०	१५	९	०१	४४	३६	१	०८	४०	३९	९	२७	२३	०२	९	२४	१८	४६	१०	२०	१०	४६	९	१५	०७	३८	१	२१	०९	२२	७	२१	०९	२२	9
१०	१०	२५	३०	१३	९	१४	५९	५०	१	०९	१५	४४	९	२८	३०	३६	९	२४	३२	०१	१०	२१	२५	३७	९	१५	१३	४०	१	२१	०६	११	७	२१	०६	११	10
११	१०	२६	३०	१०	९	२८	०४	०४	१	०९	५०	५३	९	२९	४०	१९	९	२४	४५	१४	१०	२२	४०	२९	९	१५	२९	३८	१	२१	०३	००	७	२१	०३	००	11
१२	१०	२७	३०	०४	१०	१०	५७	०४	१	१०	२६	०४	१०	००	५२	०४	९	२४	५८	२३	१०	२३	५५	१९	९	१५	२५	३४	१	२०	५९	४९	७	२०	५९	४९	12
१३	१०	२८	२९	५७	१०	२३	३८	२४	१	११	०१	१७	१०	०२	०५	४६	९	२५	११	२९	१०	२५	१०	०८	९	१५	३१	२६	१	२०	५६	३९	७	२०	५६	३९	13
१४	१०	२९	२९	४७	११	०६	०७	४४	१	११	३६	३४	१०	०३	२१	१८	९	२५	२४	३१	१०	२६	२४	५७	९	१५	३७	१६	१	२०	५३	२८	७	२०	५३	२८	14
१५	११	००	२९	३६	११	१८	२५	०८	१	१२	११	५३	१०	०४	३८	३६	९	२५	३७	३०	१०	२७	३९	४४	९	१५	४३	०२	१	२०	५०	१७	७	२०	५०	१७	15
१६	११	०१	२९	२३	०	००	३१	२३	१	१२	४७	१४	१०	०५	५७	३६	९	२५	५०	२६	१०	२८	५४	३१	९	१५	४८	४५	१	२०	४७	०६	७	२०	४७	०६	16
१७	११	०२	२९	०८	०	१२	२८	१२	१	१३	२२	३८	१०	०७	१८	१४	९	२६	०३	१८	११	००	०९	१७	९	१५	५४	२४	१	२०	४३	५६	७	२०	४३	५६	17
१८	११	०३	२८	५०	०	२४	१८	१८	१	१३	५८	०५	१०	०८	४०	२७	९	२६	१६	०६	११	०१	२४	०२	९	१६	००	००	१	२०	४०	४५	७	२०	४०	४५	18
१९	११	०४	२८	३१	१	०६	०५	२३	१	१४	३३	३३	१०	१०	०४	१३	९	२६	२८	५०	११	०२	३८	४६	९	१६	०५	३२	१	२०	३७	३४	७	२०	३७	३४	19
२०	११	०५	२८	१०	१	१७	५३	५४	१	१५	०९	०४	१०	११	२९	२९	९	२६	४१	३०	११	०३	५३	२९	९	१६	११	०१	१	२०	३४	२३	७	२०	३४	२३	20
२१	११	०६	२७	४७	१	२९	४८	५७	१	१५	४४	३८	१०	१२	५६	१३	९	२६	५४	०७	११	०५	०८	११	९	१६	१६	२७	१	२०	३१	१२	७	२०	३१	१२	21
२२	११	०७	२७	२१	२	११	५५	५४	१	१६	२०	१३	१०	१४	२४	२३	९	२७	०६	३९	११	०६	२२	५२	९	१६	२१	४८	१	२०	२८	०२	७	२०	२८	०२	22
२३	११	०८	२६	५४	२	२४	२०	११	१	१६	५५	५०	१०	१५	५३	५८	९	२७	१९	०७	११	०७	३७	३२	९	१६	२७	०६	१	२०	२४	५१	७	२०	२४	५१	23
२४	११	०९	२६	२५	३	०७	०६	४७	१	१७	३१	३०	१०	१७	२४	५७	९	२७	३१	३१	११	०८	५२	११	९	१६	३२	२०	१	२०	२१	४०	७	२०	२१	४०	24
२५	११	१०	२५	५४	३	२०	१९	३८	१	१८	०७	११	१०	१८	५७	२०	९	२७	४३	५१	११	१०	०६	५०	९	१६	३७	३०	१	२०	१८	२९	७	२०	१८	२९	25
२६	११	११	२५	२०	४	०४	००	५१	१	१८	४२	५५	१०	२०	३१	०५	९	२७	५६	०६	११	११	२१	२७	९	१६	४२	३७	१	२०	१५	१९	७	२०	१५	१९	26
२७	११	१२	२४	४५	४	१८	०९	४९	१	१९	१८	४०	१०	२२	०६	१२	९	२८	०८	१६	११	१२	३६	०३	९	१६	४७	३९	१	२०	१२	०८	७	२०	१२	०८	27
२८	११	१३	२४	०७	५	०२	४२	५३	१	१९	५४	२७	१०	२३	४२	४१	९	२८	२०	२२	११	१३	५०	३८	९	१६	५२	३७	१	२०	०८	५७	७	२०	०८	५७	28
२९	११	१४	२३	२८	५	१७	३३	२२	१	२०	३०	१६	१०	२५	२०	३२	९	२८	३२	२४	११	१५	०५	१२	९	१६	५७	३२	१	२०	०५	४६	७	२०	०५	४६	29
३०	११	१५	२२	४६	६	०२	३२	३७	१	२१	०६	०७	१०	२६	५९	४५	९	२८	४४	२०	११	१६	१९	४५	९	१७	०२	२२	१	२०	०२	३६	७	२०	०२	३६	30
३१	११	१६	२२	०३	६	१७	३१	२२	१	२१	४१	५९	१०	२८	४०	२१	९	२८	५६	१२	११	१७	३४	१७	९	१७	०७	०८	१	१९	५९	२५	७	१९	५९	२५	31

यात्रा विवाहोत्सवजातकादौ खेटैः स्फुटैरेव फलस्फुटत्वम्

(श्रीजगन्नाथपञ्चाङ्गम्-स्पष्टग्रहाः, संवत्-२०७७ / पृ.सं. 78)

२०२१ ख्रीष्टाब्दे अप्रैल-मासस्य (५/४७ प्रातःकालस्य) दैनिक-स्पष्टग्रहास्तत्रदिनद्वयान्तरं ग्रहगतिः

दिनांकः	सूर्यः				चन्द्रः				मङ्गलः				बुधः				गुरुः				शुक्रः				शनिः				राहुः				केतुः				दिनांकः
	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	रा.	अं.	क.	वि.	
१	११	१७	२१	१७	७	०२	२१	१६	१	२२	१७	५३	११	००	२२	२०	९	२९	०७	५९	११	१८	४८	४८	९	१७	११	४९	१	१९	५३	१४	७	१९	५३	१४	1
२	११	१८	२०	३०	७	१६	५६	०४	१	२२	५३	४९	११	०२	०५	४२	९	२९	१९	४१	११	२०	०३	१८	९	१७	१६	२७	१	१९	५३	०३	७	१९	५३	०३	2
३	११	१९	१९	४०	८	०१	१२	०१	१	२३	२९	४६	११	०३	५०	२८	९	२९	३१	१७	११	२१	१७	४७	९	१७	२१	००	१	१९	४७	५२	७	१९	४९	५२	3
४	११	२०	१८	४८	८	१५	०७	४९	१	२४	०५	४५	११	०५	३६	३९	९	२९	४२	४९	११	२२	३२	१४	९	१७	२५	३२	१	१९	४६	४२	७	१९	४६	४२	4
५	११	२१	१७	५५	८	२८	४३	५२	१	२४	४१	४५	११	०७	२४	१६	९	२९	५४	१५	११	२३	४६	४१	९	१७	२९	५३	१	१९	४३	३१	७	१९	४३	३१	5
६	११	२२	१६	५९	९	१२	०१	४४	१	२५	१७	४७	११	०९	१३	१८	१०	००	०५	३६	११	२५	०१	०६	९	१७	३४	१२	१	१९	०४	२०	७	१९	४०	२०	6
७	११	२३	१६	०१	९	२५	०३	२३	१	२५	५३	५०	११	११	०३	४७	१०	००	१६	५१	११	२६	१५	३१	९	१७	३८	२७	१	१९	३७	०९	७	१९	३७	०९	7
८	११	२४	१५	०१	१०	०७	५०	४६	१	२६	२९	५५	११	१२	५५	४३	१०	००	२८	०१	११	२७	२९	५४	९	१७	४२	३८	१	१९	३३	५९	७	१९	३३	५९	8
९	११	२५	१३	५९	१०	२०	२५	३८	१	२७	०६	०१	११	१४	४९	०६	१०	००	३९	०५	११	२८	४४	१६	९	१७	४६	४४	१	१९	३०	४८	७	१९	३०	४८	9
१०	११	२६	१२	५५	११	०२	४९	२४	१	२७	४२	०८	११	१६	४३	५६	१०	००	५०	०३	११	२९	५८	३७	९	१७	५०	४५	१	१९	२७	३७	७	१९	२७	३७	10
११	११	२७	११	५०	११	१५	०३	१८	१	२८	१८	१६	११	१८	४०	१३	१०	०१	००	५५	०	०१	१२	५७	९	१७	५४	४१	१	१९	२४	२६	७	१९	२४	२६	11
१२	११	२८	१०	४२	११	२७	०८	२७	१	२८	५४	२६	११	२०	३७	५५	१०	०१	११	४२	०	०२	२७	१६	९	१७	५८	३३	१	१९	२१	१५	७	१९	२१	१५	12
१३	११	२९	०९	३२	०	०९	०६	०२	१	२९	३०	३७	११	२२	३७	०२	१०	०१	२२	२२	०	०३	४१	३४	९	१८	०२	१९	१	१९	१८	०५	७	१९	१८	०५	13
१४	०	००	०८	२०	०	२०	५७	३७	२	००	०६	४९	११	२४	३७	३०	१०	०१	३२	५६	०	०४	५५	५०	९	१८	०६	०१	१	१९	१४	५४	७	१९	१४	५४	14
१५	०	०१	०७	०६	१	०२	४५	१९	२	००	४३	०३	११	२६	३९	१८	१०	०१	४३	२६	०	०६	४०	०६	९	१८	०९	३८	१	१९	११	४३	७	१९	११	४३	15
१६	०	०२	०५	५०	१	१४	३१	५५	२	०१	१९	१७	११	२८	४२	२०	१०	०१	५३	४६	०	०७	२४	२०	९	१८	१३	१०	१	१९	०८	३२	७	१९	०८	३२	16
१७	०	०३	०४	३२	१	२६	२०	५५	२	०१	५५	३३	०	००	४६	३२	१०	०२	०४	०१	०	०८	३८	३३	९	१८	१६	३७	१	१९	०५	२२	७	१९	०५	२२	17
१८	०	०४	०३	१३	२	०८	०८	२७	२	०२	३१	४९	०	०२	५१	४६	१०	०२	१४	१०	०	०९	५२	४५	९	१८	१९	५८	१	१९	०२	११	७	१९	०२	११	18
१९	०	०५	०१	५१	२	२०	२३	०३	२	०३	०८	०७	०	०४	५७	५६	१०	०२	२४	१२	०	११	०६	५६	९	१८	२३	१५	१	१८	५९	००	७	१८	५९	००	19
२०	०	०६	००	२७	३	०२	४५	३३	२	०३	४४	२६	०	०७	०४	५१	१०	०२	३४	०७	०	१२	२१	०६	९	१८	२६	२६	१	१८	५५	४९	७	१८	५५	४९	20
२१	०	०६	५९	०२	३	१५	२८	४४	२	०४	२०	४६	०	०९	१२	२०	१०	०२	४३	५६	०	१३	३५	१४	९	१८	२९	३३	१	१८	५२	३९	७	१८	५२	३९	21
२२	०	०७	५७	३४	३	२८	३६	५२	२	०४	५७	०६	०	११	२०	११	१०	०२	५३	३७	०	१४	४९	२२	९	१८	३२	३४	१	१८	४९	२८	७	१८	४९	२८	22
२३	०	०८	५६	०५	४	१२	१३	०४	२	०५	३३	२८	०	१३	२८	०८	१०	०३	०३	१२	०	१६	०३	२८	९	१८	३५	२९	१	१८	४६	१७	७	१८	४६	१७	23
२४	०	०९	५४	३३	४	२६	१८	१८	२	०६	०९	५१	०	१५	३५	५७	१०	०३	१२	४०	०	१७	१७	३३	९	१८	३८	१९	१	१८	४३	०६	७	१८	४३	०६	24
२५	०	१०	५३	१०	५	१०	५०	३९	२	०६	४६	१५	०	१७	४३	१९	१०	०३	२२	००	०	१८	३१	३७	९	१८	४१	०४	१	१८	३९	५५	७	१८	३९	५५	25
२६	०	११	५१	२५	५	२५	४५	०१	२	०७	२२	३९	०	१९	४९	५७	१०	०३	३१	१३	०	१९	४५	४०	९	१८	४३	४४	१	१८	३६	४५	७	१८	३६	४५	26
२७	०	१२	४९	४८	६	१०	५३	२४	२	०७	५९	०५	०	२१	५५	३२	१०	०३	४०	१९	०	२०	५९	४१	९	१८	४६	१८	१	१८	३३	३४	७	१८	३३	३४	27
२८	०	१३	४८	१०	६	२६	०६	०८	२	०८	३५	३१	०	२३	५९	४६	१०	०३	४९	१७	०	२२	१३	४२	९	१८	४८	४७	१	१८	३०	२३	७	१८	३०	२३	28
२९	०	१४	४६	२९	७	११	१३	२२	२	०९	११	५८	०	२६	०२	२०	१०	०३	५८	०८	०	२३	२७	४१	९	१८	५१	१०	१	१८	२७	१२	७	१८	२७	१२	29
३०	०	१५	४४	४७	७	२६	०६	३२	२	०९	४८	२६	०	२८	०२	५६	१०	०४	०६	५१	०	२४	४१	३९	९	१८	५३	२८	१	१८	२४	०२	७	१८	२४	०२	30

यात्रा विवाहोत्सवजातकादौ खेटैः स्फुटैरेव फलस्फुटत्वम्

जनवरी-मासस्य दैनिक-लग्नसारिणी भारतीय-स्टैण्डर्ड (IST) समयानुसारेण प्रदत्तोऽस्ति

दिनांकः	मकरः		कुम्भः		मीनः		मेषः		वृषः		मिथुनः		कर्कः		सिंहः		कन्या		तुला		वृश्चिकः		धनुः		दिनांकः
	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	
1	०७	१९	०९	०४	१०	३८	१२	१५	१३	५९	१५	५९	१८	१०	२०	२८	२२	३८	००	४४	०२	५७	०५	१३	1
2	०७	१५	०९	००	१०	३४	१२	११	१३	५५	१५	५५	१८	०६	२०	२४	२२	३४	००	४०	०२	५३	०५	१०	2
3	०७	११	०८	५६	१०	३०	१२	०७	१३	५१	१५	५१	१८	०२	२०	२०	२२	३०	००	३६	०२	४९	०५	०६	3
4	०७	०७	०८	५२	१०	२६	१२	०३	१३	४७	१५	४७	१७	५८	२०	१६	२२	२६	००	३२	०२	४५	०५	०२	4
5	०७	०४	०८	४८	१०	२२	११	५९	१३	४३	१५	४३	१७	५४	२०	१२	२२	२२	००	२८	०२	४१	०४	५८	5
6	०७	००	०८	४४	१०	१८	११	५५	१३	३९	१५	३९	१७	५०	२०	०८	२२	१८	००	२४	०२	३७	०४	५४	6
7	०६	५६	०८	४०	१०	१४	११	५१	१३	३५	१५	३५	१७	४६	२०	०४	२२	१४	००	२०	०२	३३	०४	५०	7
8	०६	५२	०८	३६	१०	१०	११	४७	१३	३१	१५	३२	१७	४२	२०	००	२२	१०	००	१६	०२	२९	०४	४६	8
9	०६	४८	०८	३२	१०	०६	११	४३	१३	२७	१५	२७	१७	३८	१९	५६	२२	०६	००	१२	०२	२५	०४	४२	9
10	०६	४४	०८	२८	१०	०२	११	३९	१३	२३	१५	२३	१७	३४	१९	५२	२२	०२	००	०८	०२	२१	०४	३८	10
11	०६	४०	०८	२४	०९	५८	११	३५	१३	१९	१५	१९	१७	३०	१९	४८	२१	५८	००	०४	०२	१७	०४	३४	11
12	०६	३६	०८	२०	०९	५४	११	३१	१३	१५	१५	१५	१७	२६	१९	४४	२१	५४	००	००	०२	१३	०४	३०	12
13	०६	३२	०८	१६	०९	५०	११	२७	१३	११	१५	११	१७	२२	१९	४०	२१	५०	२३	५६	०२	०९	०४	२६	13
14	०६	२८	०८	१२	०९	४६	११	२३	१३	०७	१५	०७	१७	१८	१९	३६	२१	४६	२३	५२	०२	०५	०४	२२	14
15	०६	२४	०८	०८	०९	४२	११	१९	१३	०३	१५	०३	१७	१४	१९	३२	२१	४२	२३	४८	०२	०१	०४	१८	15
16	०६	२०	०८	०४	०९	३८	११	१५	१२	५९	१४	५९	१७	१०	१९	२८	२१	३८	२३	४४	०१	५७	०४	१४	16
17	०६	१६	०८	००	०९	३४	११	११	१२	५५	१४	५५	१७	०६	१९	२४	२१	३४	२३	४०	०१	५३	०४	१०	17
18	०६	१२	०७	५६	०९	३०	११	०७	१२	५१	१४	५१	१७	०२	१९	२०	२१	३०	२३	३६	०१	४९	०४	०६	18
19	०६	०८	०७	५२	०९	२६	११	०३	१२	४७	१४	४७	१६	५८	१९	१६	२१	२६	२३	३२	०१	४५	०४	०२	19
20	०६	०४	०७	४८	०९	२२	१०	५९	१२	४३	१४	४३	१६	५४	१९	१२	२१	२२	२३	२८	०१	४१	०३	५८	20
21	०६	००	०७	४४	०९	१८	१०	५५	१२	३९	१४	३९	१६	५०	१९	०८	२१	१८	२३	२४	०१	३७	०३	५४	21
22	०५	५६	०७	४०	०९	१४	१०	५१	१२	३५	१४	३५	१६	४६	१९	०४	२१	१४	२३	२०	०१	३३	०३	५०	22
23	०५	५२	०७	३६	०९	१०	१०	४७	१२	३१	१४	३१	१६	४२	१९	००	२१	१०	२३	१६	०१	२९	०३	४६	23
24	०५	४८	०७	३२	०९	०६	१०	४३	१२	२७	१४	२७	१६	३८	१८	५६	२१	०६	२३	१२	०१	२५	०३	४२	24
25	०५	४४	०७	२८	०९	०२	१०	३९	१२	२३	१४	२३	१६	३४	१८	५२	२१	०२	२३	०८	०१	२१	०३	३८	25
26	०५	४०	०७	२४	०८	५८	१०	३५	१२	१९	१४	१९	१६	३०	१८	४८	२०	५८	२३	०४	०१	१७	०३	३४	26
27	०५	३६	०७	२०	०८	५४	१०	३१	१२	१५	१४	१५	१६	२६	१८	४४	२०	५४	२३	००	०१	१३	०३	३०	27
28	०५	३२	०७	१६	०८	५१	१०	२७	१२	११	१४	११	१६	२३	१८	४०	२०	५०	२२	५६	०१	०९	०३	२६	28
29	०५	२८	०७	१२	०८	४७	१०	२४	१२	०७	१४	०७	१६	१९	१८	३६	२०	४६	२२	५२	०१	०५	०३	२२	29
30	०५	२४	०७	०८	०८	४३	१०	२०	१२	०३	१४	०३	१६	१५	१८	३२	२०	४२	२२	४८	०१	०१	०३	१८	30
31	०५	२०	०७	०५	०८	३९	१०	१६	११	५९	१४	००	१६	११	१८	२८	२०	३८	२२	४४	००	५८	०३	१४	31

(दैनिकलग्नसारिणी, श्रीजगन्नाथपञ्चाङ्गम्-संवत्-२०७७ / पृ.सं. 80)

फरवरी-मासस्य दैनिक-लग्नसारिणी भारतीय-स्टैण्डर्ड (IST) समयानुसारेण प्रदत्तोऽस्ति

दिनांकः	कुम्भः		मीनः		मेघः		वृषः		मिथुनः		कर्कः		सिंहः		कन्या		तुला		वृश्चिकः		धनुः		मकरः		दिनांकः
	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	
1	०७	०१	०८	३५	१०	१२	११	५६	१३	५६	१६	०७	१८	२४	२०	३५	२२	४१	००	५४	०३	१०	०५	१६	1
2	०६	५७	०८	३१	१०	०८	११	५२	१३	५२	१६	०३	१८	२१	२०	३१	२२	३७	००	५०	०३	०७	०५	१२	2
3	०६	५३	०८	२७	१०	०४	११	४८	१३	४८	१५	५९	१८	१७	२०	२७	२२	३३	००	४६	०३	०३	०५	०९	3
4	०६	४९	०८	२३	१०	००	११	४४	१३	४४	१५	५५	१८	१३	२०	२३	२२	२९	००	४२	०२	५९	०५	०५	4
5	०६	४५	०८	१९	०९	५६	११	४०	१३	४०	१५	५१	१८	०९	२०	१९	२२	२५	००	३८	०२	५५	०५	०१	5
6	०६	४१	०८	१५	०९	५२	११	३६	१३	३६	१५	४७	१८	०५	२०	१५	२२	२१	००	३४	०२	५१	०४	५७	6
7	०६	३७	०८	११	०९	४८	११	३२	१३	३२	१५	४३	१८	०१	२०	११	२२	१७	००	३०	०२	४७	०४	५३	7
8	०६	३३	०८	०७	०९	४४	११	२८	१३	२८	१५	३९	१७	५७	२०	०७	२२	१३	००	२६	०२	४३	०४	४९	8
9	०६	३०	०८	०३	०९	४०	११	२४	१३	२४	१५	३५	१७	५३	२०	०३	२२	०९	००	२२	०२	३९	०४	४५	9
10	०६	२८	०७	५९	०९	३६	११	२०	१३	२०	१५	३१	१७	४९	१९	५९	२२	०५	००	१८	०२	३५	०४	४२	10
11	०६	२५	०७	५५	०९	३२	११	१६	१३	१६	१५	२७	१७	४५	१९	५५	२२	०१	००	१४	०२	३१	०४	३७	11
12	०६	२२	०७	५१	०९	२८	११	१२	१३	१२	१५	२३	१७	४१	१९	५१	२१	५७	००	१०	०२	२७	०४	३३	12
13	०६	२१	०७	४७	०९	२४	११	०८	१३	०८	१५	१९	१७	३७	१९	४७	२१	५३	००	०६	०२	२३	०४	२९	13
14	०६	१७	०७	४३	०९	२०	११	०४	१३	०४	१५	१५	१७	३३	१९	४३	२१	४९	००	०२	०२	१९	०४	२५	14
15	०६	१३	०७	३९	०९	१६	११	००	१३	००	१५	११	१७	२९	१९	३९	२१	४५	२३	५८	०२	१५	०४	२१	15
16	०६	०९	०७	३५	०९	१२	१०	५६	१२	५६	१५	०७	१७	२५	१९	३५	२१	४१	२३	५४	०२	११	०४	१७	16
17	०६	०५	०७	३१	०९	०८	१०	५२	१२	५२	१५	०३	१७	२१	१९	३१	२१	३७	२३	५०	०२	०७	०४	१३	17
18	०६	०१	०७	२७	०९	०४	१०	४८	१२	४८	१४	५९	१७	१७	१९	२७	२१	३३	२३	४६	०२	०३	०४	०९	18
19	०५	५७	०७	२३	०९	००	१०	४४	१२	४४	१४	५५	१७	१३	१९	२३	२१	२९	२३	४२	०१	५९	०४	०५	19
20	०५	५३	०७	१९	०८	५६	१०	४०	१२	४०	१४	५१	१७	०९	१९	१९	२१	२५	२३	३८	०१	५५	०४	०१	20
21	०५	४९	०७	१५	०८	५२	१०	३६	१२	३६	१४	४७	१७	०५	१९	१५	२१	२१	२३	३४	०१	५१	०३	५७	21
22	०५	४५	०७	११	०८	४८	१०	३२	१२	३२	१४	४३	१७	०१	१९	११	२१	१७	२३	३०	०१	४७	०३	५४	22
23	०५	४१	०७	०७	०८	४४	१०	२८	१२	२८	१४	३९	१६	५७	१९	०७	२१	१३	२३	२६	०१	४३	०३	५०	23
24	०५	३७	०७	०३	०८	४०	१०	२४	१२	२४	१४	३५	१६	५३	१९	०३	२१	०९	२३	२२	०१	३९	०३	४६	24
25	०५	३३	०६	५९	०८	३६	१०	२०	१२	२०	१४	३१	१६	४९	१८	५९	२१	०५	२३	१८	०१	३५	०३	४२	25
26	०५	२९	०६	५५	०८	३२	१०	१६	१२	१६	१४	२७	१६	४५	१८	५५	२१	०१	२३	१४	०१	३१	०३	३८	26
27	०५	२५	०६	५२	०८	२८	१०	१२	१२	१२	१४	२३	१६	४१	१८	५१	२०	५७	२३	१०	०१	२७	०३	३४	27
28	०५	२१	०६	४८	०८	२४	१०	०८	१२	०८	१४	१९	१६	३७	१८	४८	२०	५३	२३	०६	०१	२३	०३	३०	28
29	०५	१७	०६	४४	०८	२१	१०	०४	१२	०४	१४	१५	१६	३३	१८	४४	२०	५९	२३	०२	०१	१९	०३	२६	29

मार्च-मासस्य दैनिक-लग्नसारिणी भारतीय-स्टैण्डर्ड (IST) समयानुसारेण प्रदत्तोऽस्ति

दिनांक	मीनः		मेघः		वृषः		मिथुनः		कर्कः		सिंहः		कन्या		तुला		वृश्चिकः		धनुः		मकरः		कुम्भः		दिनांक
	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	
1	०६	४४	०८	२१	१०	०५	१२	०४	१४	१६	१६	३४	१८	४४	२०	५०	२३	०३	०१	२०	०३	२६	०५	१७	1
2	०६	४०	०८	१७	१०	०२	१२	०१	१४	१२	१६	३०	१८	४०	२०	४६	२२	५९	०१	१६	०३	२२	०५	१३	2
3	०६	३६	०८	१३	०९	५७	११	५७	१४	०८	१६	२६	१८	३६	२०	४२	२२	५५	०१	१२	०३	१८	०५	०९	3
4	०६	३२	०८	०९	०९	५३	११	५३	१४	०४	१६	२२	१८	३२	२०	३८	२२	५१	०१	०८	०३	१४	०५	०६	4
5	०६	२८	०८	०५	०९	४९	११	४९	१४	००	१६	१८	१८	२८	२०	३४	२२	४७	०१	०४	०३	१०	०५	०२	5
6	०६	२४	०८	०१	०९	४५	११	४५	१३	५६	१६	१४	१८	२४	२०	३०	२२	४३	०१	००	०३	०६	०४	५८	6
7	०६	२०	०७	५७	०९	४१	११	४१	१३	५२	१६	१०	१८	२०	२०	२६	२२	३९	००	५६	०३	०२	०४	५४	7
8	०६	१६	०७	५३	०९	३७	११	३७	१३	४८	१६	०६	१८	१६	२०	२२	२२	३५	००	५२	०२	५८	०४	५०	8
9	०६	१२	०७	४९	०९	३३	११	३३	१३	४४	१६	०२	१८	१२	२०	१८	२२	३१	००	४८	०२	५४	०४	४६	9
10	०६	०९	०७	४५	०९	२९	११	२९	१३	४०	१५	५८	१८	०८	२०	१४	२२	२७	००	४४	०२	५०	०४	४२	10
11	०६	०६	०७	४१	०९	२५	११	२५	१३	३६	१५	५४	१८	०४	२०	११	२२	२३	००	४०	०२	४६	०४	३८	11
12	०६	०४	०७	३७	०९	२१	११	२१	१३	३२	१५	५०	१८	००	२०	०६	२२	१९	००	३६	०२	४२	०४	३४	12
13	०६	०२	०७	३३	०९	१७	११	१७	१३	२८	१५	४६	१७	५६	२०	०२	२२	१५	००	३२	०२	३९	०४	३०	13
14	०६	००	०७	२९	०९	१३	११	१३	१३	२४	१५	४२	१७	५२	१९	५८	२२	११	००	२८	०२	३५	०४	२६	14
15	०५	५६	०७	२५	०९	०९	११	०९	१३	२०	१५	३८	१७	४९	१९	५४	२२	०७	००	२४	०२	३१	०४	२२	15
16	०५	५२	०७	२१	०९	०५	११	०५	१३	१६	१५	३४	१७	४४	१९	५०	२२	०३	००	२०	०२	२७	०४	१८	16
17	०५	४८	०७	१७	०९	०१	११	०१	१३	१२	१५	३०	१७	४०	१९	४६	२१	५९	००	१६	०२	२३	०४	१४	17
18	०५	४४	०७	१३	०८	५७	१०	५७	१३	०८	१५	२६	१७	३६	१९	४२	२१	५५	००	१२	०२	१९	०४	१०	18
19	०५	४०	०७	०९	०८	५३	१०	५३	१३	०४	१५	२२	१७	३२	१९	३८	२१	५१	००	०८	०२	१५	०४	०६	19
20	०५	३६	०७	०५	०८	४९	१०	४९	१३	००	१५	१८	१७	२८	१९	३४	२१	४८	००	०४	०२	११	०४	०२	20
21	०५	३२	०७	०१	०८	४५	१०	४५	१२	५६	१५	१४	१७	२४	१९	३०	२१	४४	००	००	०२	०७	०३	५८	21
22	०५	२८	०६	५७	०८	४१	१०	४१	१२	५२	१५	१०	१७	२०	१९	२६	२१	४०	२३	५६	०२	०३	०३	५४	22
23	०५	२४	०६	५३	०८	३७	१०	३७	१२	४९	१५	०६	१७	१६	१९	२२	२१	३६	२३	५२	०१	५९	०३	५०	23
24	०५	२०	०६	४९	०८	३३	१०	३३	१२	४५	१५	०२	१७	१२	१९	१८	२१	३२	२३	४८	०१	५५	०३	४६	24
25	०५	१६	०६	४५	०८	२९	१०	२९	१२	४१	१४	५८	१७	०८	१९	१४	२१	२८	२३	४४	०१	५१	०३	४२	25
26	०५	१२	०६	४१	०८	२५	१०	२५	१२	३७	१४	५४	१७	०४	१९	१०	२१	२४	२३	४०	०१	४७	०३	३८	26
27	०५	०८	०६	३७	०८	२१	१०	२१	१२	३३	१४	५०	१७	००	१९	०६	२१	२०	२३	३६	०१	४३	०३	३४	27
28	०५	०४	०६	३३	०८	१७	१०	१७	१२	२९	१४	४६	१६	५६	१९	०२	२१	१६	२३	३२	०१	३९	०३	३०	28
29	०५	००	०६	२९	०८	१३	१०	१३	१२	२५	१४	४२	१६	५२	१८	५८	२१	१२	२३	२८	०१	३४	०३	२६	29
30	०४	५६	०६	२६	०८	०९	१०	०९	१२	२१	१४	३८	१६	४८	१८	५४	२१	०८	२३	२४	०१	३१	०३	२२	30
31	०४	५२	०६	२२	०८	०५	१०	०५	१२	१७	१४	३४	१६	४५	१८	५०	२१	०४	२३	२०	०१	२७	०३	१८	31

(दैनिकलग्नसारिणी, श्रीजगन्नाथपञ्चाङ्गम्-संवत्-२०७७ / पृ.सं. 82)

अप्रैल-मासस्य दैनिक-लग्नसारिणी भारतीय-स्टैण्डर्ड (IST) समयानुसारेण प्रदत्तोऽस्ति

दिनांकः	मेषः		वृषः		मिथुनः		कर्कः		सिंहः		कन्या		तुला		वृश्चिकः		धनुः		मकरः		कुम्भः		मीनः		दिनांकः
	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	
1	०६	१८	०८	०२	१०	०२	१२	१३	१४	३१	१६	४१	१८	४६	२१	००	२३	१७	०१	२३	०३	१४	०४	४८	1
2	०६	१४	०७	५८	०९	५८	१२	०९	१४	२७	१६	३७	१८	४३	२०	५६	२३	१३	०१	१९	०३	११	०४	४५	2
3	०६	१०	०७	५४	०९	५४	१२	०५	१४	२३	१६	३३	१८	३९	२०	५४	२३	०९	०१	१६	०३	०७	०४	४१	3
4	०६	०६	०७	५०	०९	५०	१२	०१	१४	१९	१६	२९	१८	३५	२०	४९	२३	०५	०१	१२	०३	०३	०४	३७	4
5	०६	०२	०७	४६	०९	४६	११	५७	१४	१५	१६	२५	१८	३१	२०	४४	२३	०१	०१	०८	०२	५९	०४	३३	5
6	०५	५८	०७	४२	०९	४२	११	५३	१४	११	१६	२१	१८	२७	२०	४०	२२	५७	०१	०४	०२	५५	०४	२९	6
7	०५	५४	०७	३८	०९	३८	११	४९	१४	०७	१६	१७	१८	२३	२०	३६	२२	५३	०१	००	०२	५१	०४	२५	7
8	०५	५०	०७	३४	०९	३४	११	४५	१४	०३	१६	१३	१८	१९	२०	३२	२२	४९	००	५३	०२	४७	०४	२१	8
9	०५	४६	०७	३०	०९	३०	११	४१	१३	५९	१६	०९	१८	१५	२०	२८	२२	४५	००	५२	०२	४३	०४	१७	9
10	०५	४३	०७	२६	०९	२६	११	३७	१३	५५	१६	०५	१८	११	२०	२४	२२	४१	००	४८	०२	३९	०४	१३	10
11	०५	४०	०७	२२	०९	२२	११	३३	१३	५१	१६	०१	१८	०७	२०	२०	२२	३७	००	४४	०२	३५	०४	०९	11
12	०५	३८	०७	१८	०९	१८	११	२९	१३	४७	१५	५७	१८	०३	२०	१६	२२	३३	००	४०	०२	३१	०४	०५	12
13	०५	३६	०७	१४	०९	१४	११	२५	१३	४३	१५	५३	१७	५९	२०	१२	२२	२९	००	३६	०२	२७	०४	०१	13
14	०५	३४	०७	१०	०९	१०	११	२१	१३	३९	१५	४९	१७	५५	२०	०८	२२	२५	००	३२	०२	२३	०३	५७	14
15	०५	३०	०७	०६	०९	०६	११	१७	१३	३५	१५	४५	१७	५१	२०	०४	२२	२१	००	२८	०२	१९	०३	५३	15
16	०५	२६	०७	०२	०९	०२	११	१३	१३	३१	१५	४१	१७	४७	२०	००	२२	१७	००	२४	०२	१५	०३	४९	16
17	०५	२२	०६	५८	०८	५८	११	०९	१३	२७	१५	३७	१७	४३	१९	५६	२२	१३	००	२०	०२	११	०३	४५	17
18	०५	१८	०६	५४	०८	५४	११	०५	१३	२३	१५	३३	१७	३९	१९	५२	२२	०९	००	१६	०२	०७	०३	४१	18
19	०५	१४	०६	५०	०८	५०	११	०१	१३	१९	१५	२९	१७	३५	१९	४७	२२	०५	००	१२	०२	०३	०३	३७	19
20	०५	१०	०६	४६	०८	४६	१०	५७	१३	१५	१५	२५	१७	३१	१९	४४	२२	०१	००	०८	०१	५९	०३	३३	20
21	०५	०६	०६	४२	०८	४२	१०	५३	१३	११	१५	२१	१७	२७	१९	४०	२१	५७	००	०४	०१	५५	०३	२९	21
22	०५	०२	०६	३८	०८	३८	१०	४९	१३	०७	१५	१७	१७	२३	१९	३६	२१	५३	००	०३	०१	५१	०३	२५	22
23	०४	५८	०६	३४	०८	३४	१०	४५	१३	०३	१५	१३	१७	१९	१९	३२	२१	५०	२३	५९	०१	४७	०३	२१	23
24	०४	५४	०६	३०	०८	३०	१०	४१	१२	५९	१५	०९	१७	१५	१९	२८	२१	४६	२३	५५	०१	४३	०३	१७	24
25	०४	५०	०६	२६	०८	२६	१०	३७	१२	५५	१५	०५	१७	११	१९	२४	२१	४२	२३	५१	०१	३९	०३	१३	25
26	०४	४६	०६	२२	०८	२२	१०	३३	१२	५१	१५	०१	१७	०७	१९	२०	२१	३८	२३	४७	०१	३५	०३	०९	26
27	०४	४२	०६	१८	०८	१८	१०	२९	१२	४७	१४	५७	१७	०३	१९	१६	२१	३४	२३	४३	०१	३१	०३	०५	27
28	०४	३८	०६	१४	०८	१४	१०	२५	१२	४३	१४	५३	१६	५९	१९	१२	२१	३०	२३	३९	०१	२७	०३	०१	28
29	०४	३४	०६	१०	०८	१०	१०	२१	१२	३९	१४	४९	१६	५५	१९	०८	२१	२६	२३	३५	०१	२३	०२	५६	29
30	०४	३०	०६	०६	०८	०६	१०	१७	१२	३५	१४	४५	१६	५१	१९	०४	२१	२२	२३	३१	०१	१९	०२	५३	30
ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ

(दैनिकलग्नसारिणी, श्रीजगन्नाथपञ्चाङ्गम्-संवत्-२०७७ / पृ.सं. 83)

मई-मासस्य दैनिक-लग्नसारिणी भारतीय-स्टैण्डर्ड (IST) समयानुसारेण प्रदत्तोऽस्ति

दिनांक	वृष		मिथुनः		कर्कः		सिंहः		कन्या		तुला		वृश्चिकः		धनुः		मकरः		कुम्भः		मीनः		मेषः		दिनांक
	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	
1	०६	०३	०८	०२	१०	१४	१२	३२	१४	४२	१६	४८	१९	००	२१	१८	२३	२७	०१	१५	०२	४९	०४	२६	1
2	०५	५९	०७	५८	१०	१०	१२	२८	१४	३८	१६	४४	१८	५७	२१	१४	२३	२३	०१	११	०२	४५	०४	२२	2
3	०५	५५	०७	५५	१०	०६	१२	२४	१४	३४	१६	४०	१८	५३	२१	१०	२३	१९	०१	०७	०२	४२	०४	१८	3
4	०५	५१	०७	५१	१०	०२	१२	२०	१४	३०	१६	३६	१८	४९	२१	०६	२३	१५	०१	०४	०२	३८	०४	१५	4
5	०५	४७	०७	४७	०९	५८	१२	१६	१४	२६	१६	३२	१८	४५	२१	०२	२३	११	०१	००	०२	३४	०४	११	5
6	०५	४३	०७	४३	०९	५४	१२	१२	१४	२२	१६	२८	१८	४१	२०	५८	२३	०७	००	५६	०२	३०	०४	०७	6
7	०५	३९	०७	३९	०९	५०	१२	०८	१४	१८	१६	२४	१८	३७	२०	५४	२३	०३	००	५२	०२	२६	०४	०३	7
8	०५	३५	०७	३५	०९	४६	१२	०४	१४	१४	१६	२०	१८	३३	२०	५०	२२	५९	००	४८	०२	२२	०३	५९	8
9	०५	३१	०७	३१	०९	४२	१२	००	१४	१०	१६	१६	१८	२९	२०	४६	२२	५५	००	४४	०२	१८	०३	५५	9
10	०५	२७	०७	२७	०९	३८	११	५६	१४	०६	१६	१२	१८	२५	२०	४२	२२	५१	००	४०	०२	१४	०३	५१	10
11	०५	२४	०७	२३	०९	३४	११	५२	१४	०२	१६	०८	१८	२१	२०	३८	२२	४७	००	३६	०२	१०	०३	४७	11
12	०५	२२	०७	१९	०९	३०	११	४८	१३	५८	१६	०४	१८	१७	२०	३४	२२	४४	००	३२	०२	०६	०३	४३	12
13	०५	२१	०७	१५	०९	२६	११	४४	१३	५४	१६	००	१८	१३	२०	३०	२२	४०	००	२८	०२	०२	०३	३९	13
14	०५	१९	०७	११	०९	२२	११	४०	१३	५०	१५	५६	१८	०९	२०	२६	२२	३६	००	२४	०१	५८	०३	३५	14
15	०५	१५	०७	०७	०९	१८	११	३६	१३	४६	१५	५२	१८	०५	२०	२२	२२	३२	००	२०	०१	५४	०३	३१	15
16	०५	११	०७	०३	०९	१४	११	३२	१३	४२	१५	४८	१८	०१	२०	१८	२२	२८	००	१६	०१	५०	०३	२७	16
17	०५	०७	०६	५९	०९	१०	११	२८	१३	३८	१५	४४	१७	५७	२०	१४	२२	२४	००	१२	०१	४६	०३	२३	17
18	०५	०३	०६	५५	०९	०६	११	२४	१३	३४	१५	४०	१७	५३	२०	१०	२२	२०	००	०८	०१	४२	०३	१९	18
19	०४	५९	०६	५१	०९	०२	११	२०	१३	३०	१५	३६	१७	४९	२०	०६	२२	१६	००	०४	०१	३८	०३	१५	19
20	०४	५५	०६	४७	०८	५८	११	१६	१३	२६	१५	३२	१७	४५	२०	०२	२२	१२	००	००	०१	३४	०३	११	20
21	०४	५१	०६	४३	०८	५४	११	१२	१३	२२	१५	२८	१७	४१	१९	५८	२२	०८	२३	५६	०१	३०	०३	०७	21
22	०४	४७	०६	३९	०८	५०	११	०८	१३	१८	१५	२४	१७	३७	१९	५४	२२	०४	२३	५२	०१	२६	०३	०३	22
23	०४	४३	०६	३५	०८	४६	११	०४	१३	१४	१५	२०	१७	३३	१९	५०	२२	००	२३	४८	०१	२२	०२	५९	23
24	०४	३९	०६	३१	०८	४२	११	००	१३	१०	१५	१६	१७	२९	१९	४६	२१	५६	२३	४४	०१	१८	०२	५५	24
25	०४	३५	०६	२७	०८	३८	१०	५६	१३	०६	१५	१२	१७	२५	१९	४२	२१	५२	२३	४०	०१	१४	०२	५१	25
26	०४	३१	०६	२३	०८	३४	१०	५२	१३	०२	१५	०८	१७	२१	१९	३८	२१	४८	२३	३६	०१	१०	०२	४७	26
27	०४	२७	०६	१९	०८	३०	१०	४८	१२	५८	१५	०४	१७	१७	१९	३४	२१	४४	२३	३२	०१	०६	०२	४३	27
28	०४	२३	०६	१५	०८	२६	१०	४४	१२	५४	१५	००	१७	१३	१९	३०	३१	४०	२३	२८	०१	०२	०२	३९	28
29	०४	१९	०६	११	०८	२३	१०	४०	१२	५०	१४	५६	१७	०९	१९	२६	२१	३६	२३	२४	००	५८	०२	३५	29
30	०४	१५	०६	०७	०८	१९	१०	३६	१२	४६	१४	५२	१७	०५	१९	२२	२१	३२	२३	२०	००	५४	०२	३१	30
31	०४	११	०६	०३	०८	१५	१०	३२	१२	४३	१४	४९	१७	०१	१९	१८	२१	२८	२३	१६	००	५०	०२	२७	31

(दैनिकलग्नसारिणी, श्रीजगन्नाथपञ्चाङ्गम्-संवत्-२०७७ / पृ.सं. 84)

जून-मासस्य दैनिक-लग्नसारिणी भारतीय-स्टैण्डर्ड (IST) समयानुसारेण प्रदत्तोऽस्ति

दिनांकः	मिथुनः		कर्कः		सिंहः		कन्या		तुला		वृश्चिकः		धनुः		मकरः		कुम्भः		मीनः		मेघः		वृषः		दिनांकः
	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	
1	०६	००	०८	११	१०	२८	१२	३९	१४	४५	१६	५७	१९	१४	२१	२५	२३	१२	००	४७	०२	२४	०४	०७	1
2	०५	५६	०८	०७	१०	२५	१२	३५	१४	४१	१६	५३	१९	११	२१	२१	२३	०८	००	४३	०२	२०	०४	०३	2
3	०५	५२	०८	०३	१०	२१	१२	३१	१४	३७	१६	४९	१९	०७	२१	१७	२३	०५	००	३९	०२	१६	०३	५९	3
4	०५	४८	०७	५९	१०	१७	१२	२७	१४	३३	१६	४६	१९	०३	२१	१३	२३	०१	००	३५	०२	१२	०३	५६	4
5	०५	४४	०७	५५	१०	१३	१२	२३	१४	२९	१६	४२	१८	५९	२१	०९	२२	५७	००	३१	०२	०८	०३	५२	5
6	०५	४०	०७	५१	१०	०९	१२	१९	१४	२५	१६	३८	१८	५५	२१	०५	२२	५३	००	२७	०२	०४	०३	४८	6
7	०५	३६	०७	४७	१०	०५	१२	१५	१४	२१	१६	३४	१८	५१	२१	०१	२२	४९	००	२३	०२	००	०३	४४	7
8	०५	३२	०७	४३	१०	०१	१२	११	१४	१७	१६	३०	१८	४७	२०	५७	२२	४५	००	१९	०१	५६	०३	४०	8
9	०५	२८	०७	३९	०९	५७	१२	०७	१४	१३	१६	२६	१८	४३	२०	५३	२२	४१	००	१५	०१	५२	०३	३६	9
10	०५	२४	०७	३५	०९	५३	१२	०३	१४	०९	१६	२२	१८	३९	२०	४९	२२	३७	००	११	०१	४८	०३	३२	10
11	०५	२२	०७	३१	०९	४९	११	५९	१४	०५	१६	१८	१८	३५	२०	४५	२२	३३	००	०७	०१	४४	०३	२८	11
12	०५	२१	०७	२७	०९	४५	११	५५	१४	०१	१६	१४	१८	३१	२०	४१	२२	२९	००	०३	०१	४०	०३	२४	12
13	०५	१९	०७	२३	०९	४१	११	५१	१३	५७	१६	१०	१८	२७	२०	३७	२२	२५	२३	५९	०१	३६	०३	२०	13
14	०५	१५	०७	१९	०९	३७	११	४७	१३	५३	१६	०६	१८	२३	२०	३३	२२	२१	२३	५५	०१	३२	०३	१६	14
15	०५	११	०७	१५	०९	३३	११	४३	१३	४९	१६	०२	१८	१९	२०	२९	२२	१७	२३	५१	०१	२८	०३	१२	15
16	०५	०७	०७	११	०९	२९	११	३९	१३	४५	१५	५८	१८	१५	२०	२५	२२	१३	२३	४७	०१	२४	०३	०८	16
17	०५	०३	०७	०७	०९	२५	११	३५	१३	४१	१५	५४	१८	११	२०	२१	२२	०९	२३	४३	०१	२०	०३	०४	17
18	०५	५९	०७	०३	०९	२१	११	३१	१३	३८	१५	५०	१८	०७	२०	१७	२२	०५	२३	३९	०१	१६	०३	००	18
19	०४	५५	०६	५९	०९	१७	११	२७	१३	३४	१५	४६	१८	०३	२०	१३	२२	०१	२३	३५	०१	१२	०२	५६	19
20	०४	५१	०६	५५	०९	१३	११	२३	१३	३०	१५	४२	१७	५९	२०	०९	२१	५७	२३	३१	०१	०८	०२	५२	20
21	०४	४७	०६	५१	०९	०९	११	१९	१३	२६	१५	३८	१७	५५	२०	०६	२१	५३	२३	२७	०१	०४	०२	४८	21
22	०४	४३	०६	४७	०९	०५	११	१५	१३	२२	१५	३४	१७	५१	२०	०२	२१	४९	२३	२३	०१	००	०२	४४	22
23	०४	३९	०६	४३	०९	०१	११	११	१३	१८	१५	३०	१७	४७	१९	५८	२१	४५	२३	१९	००	५६	०२	४०	23
24	०४	३५	०६	३९	०८	५७	११	०७	१३	१४	१५	२६	१७	४३	१९	५४	२१	४१	२३	१५	००	५२	०२	३६	24
25	०४	३१	०६	३५	०८	५३	११	०३	१३	१०	१५	२२	१७	३९	१९	५०	२१	३७	२३	११	००	४८	०२	३२	25
26	०४	२७	०६	३१	०८	४९	१०	५९	१३	०६	१५	१८	१७	३५	१९	४६	२१	३३	२३	०७	००	४४	०२	२८	26
27	०४	२३	०६	२७	०८	४५	१०	५५	१३	०२	१५	१४	१७	३१	१९	४२	२१	२९	२३	०३	००	४०	०२	२४	27
28	०४	१९	०६	२३	०८	४१	१०	५१	१२	५९	१५	१०	१७	२७	१९	३८	२१	२५	२२	५९	००	३६	०२	२०	28
29	०४	१५	०६	२०	०८	३७	१०	४७	१२	५४	१५	०६	१७	२३	१९	३४	२१	२१	२२	५५	००	३२	०२	१६	29
30	०४	११	०६	१६	०८	३३	१०	४३	१२	५०	१५	०२	१७	१९	१९	३०	२१	१७	२२	५१	००	२८	०२	१२	30

(दैनिकलग्नसारिणी, श्रीजगन्नाथपञ्चाङ्गम्-संवत्-२०७७ / पृ.सं. 85)

जुलाई-मासस्य दैनिक-लग्नसारिणी भारतीय-स्टैण्डर्ड (IST) समयानुसारेण प्रदत्तोऽस्ति

दिनांकः	कर्कः		सिंहः		कन्या		तुला		वृश्चिकः		धनुः		मकरः		कुम्भः		मीनः		मेघः		वृष		मिथुनः		दिनांकः
	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	
1	०६	१२	०८	३०	१०	४०	१२	४६	१४	५८	१७	१५	१९	२६	२१	१३	२२	४७	००	२४	०२	०८	०४	०८	1
2	०६	०८	०८	२६	१०	३६	१२	४२	१४	५४	१७	१२	१९	२२	२१	०९	२२	४४	००	२०	०२	०४	०४	०४	2
3	०६	०४	०८	२२	१०	३२	१२	३९	१४	५१	१७	०८	१९	१८	२१	०६	२२	४०	००	१७	०२	००	०४	००	3
4	०६	००	०८	१८	१०	२८	१२	३४	१४	४७	१७	०४	१९	१४	२१	०२	२२	३६	००	१३	०१	५७	०३	५६	4
5	०५	५६	०८	१४	१०	२४	१२	३०	१४	४३	१७	००	१९	१०	२०	५८	२२	३२	००	०९	०१	५३	०३	५३	5
6	०५	५२	०८	१०	१०	२०	१२	२६	१४	३९	१६	५६	१९	०६	२०	५४	२२	२८	००	०५	०१	४९	०३	४९	6
7	०५	४८	०८	०६	१०	१६	१२	२२	१४	३५	१६	५२	१९	०२	२०	५०	२२	२४	००	०१	०१	४५	०३	४५	7
8	०५	४४	०८	०२	१०	१२	१२	१८	१४	३१	१६	४८	१९	५८	२०	४६	२२	२०	२३	५७	०१	४१	०३	४१	8
9	०५	४०	०७	५८	१०	०८	१२	१४	१४	२७	१६	४४	१८	५४	२०	४२	२२	१६	२३	५३	०१	३७	०३	३७	9
10	०५	३६	०७	५४	१०	०४	१२	१०	१४	२३	१६	४०	१८	५१	२०	३८	२२	१२	२३	४९	०१	३३	०३	३३	10
11	०५	३२	०७	५०	१०	००	१२	०६	१४	१९	१६	३६	१८	४७	२०	३४	२२	०८	२३	४५	०१	२९	०३	२९	11
12	०५	३०	०७	४६	०९	५६	१२	०२	१४	१५	१६	३२	१८	४३	२०	३०	२२	०४	२३	४१	०१	२५	०३	२५	12
13	०५	२८	०७	४२	०९	५२	११	५८	१४	११	१६	२८	१८	३९	२०	२६	२२	००	२३	३७	०१	२१	०३	२१	13
14	०५	२६	०७	३८	०९	४८	११	५४	१४	०७	१६	२४	१८	३५	२०	२२	२१	५६	२३	३३	०१	१७	०३	१७	14
15	०५	२३	०७	३४	०९	४४	११	५०	१४	०३	१६	२०	१८	३१	२०	१८	२१	५२	२३	२९	०१	१३	०३	१३	15
16	०५	२०	०७	३०	०९	४०	११	४६	१३	५९	१६	१६	१८	२७	२०	१४	२१	४८	२३	२५	०१	०९	०३	०९	16
17	०५	१६	०७	२६	०९	३६	११	४२	१३	५५	१६	१२	१८	२३	२०	१०	२१	४४	२३	२१	०१	०५	०३	०५	17
18	०५	१२	०७	२२	०९	३२	११	३८	१३	५१	१६	०८	१८	१९	२०	०६	२१	४०	२३	१७	०१	०१	०३	०१	18
19	०५	०८	०७	१८	०९	२८	११	३४	१३	४७	१६	०४	१८	१५	२०	०२	२१	३६	२३	१३	००	५७	०२	५७	19
20	०५	०४	०७	१४	०९	२४	११	३०	१३	४३	१६	००	१८	११	१९	५८	२१	३२	२३	०९	००	५३	०२	५३	20
21	०५	००	०७	१०	०९	२०	११	२६	१३	३९	१५	५६	१८	०७	१९	५४	२१	२८	२३	०५	००	४९	०२	४९	21
22	०४	५६	०७	०६	०९	१६	११	२२	१३	३५	१५	५२	१८	०३	१९	५०	२१	२४	२३	०१	००	४५	०२	४५	22
23	०४	५२	०७	०२	०९	१२	११	१८	१३	३१	१५	४८	१७	५९	१९	४६	२१	२०	२२	५७	००	४१	०२	४१	23
24	०४	४८	०६	५८	०९	०८	११	१४	१३	२७	१५	४४	१७	५५	१९	४२	२१	१६	२२	५३	००	३७	०२	३७	24
25	०४	४४	०६	५४	०९	०४	११	१०	१३	२३	१५	४०	१७	५१	१९	३८	२१	१२	२२	४९	००	३३	०२	३३	25
26	०४	४०	०६	५०	०९	००	११	०६	१३	१९	१५	३६	१७	४७	१९	३४	२१	०८	२२	४५	००	२९	०२	२९	26
27	०४	३६	०६	४६	०८	५६	११	०२	१३	१५	१५	३२	१७	४३	१९	३०	२१	०४	२२	४१	००	२५	०२	२५	27
28	०४	३२	०६	४२	०८	५२	१०	५८	१३	११	१५	२८	१७	३९	१९	२६	२१	००	२२	३७	००	२१	०२	२१	28
29	०४	२८	०६	३८	०८	४८	१०	५४	१३	०७	१५	२४	१७	३५	१९	२२	२०	५६	२२	३३	००	१७	०२	१७	29
30	०४	२४	०६	३४	०८	४४	१०	५०	१३	०३	१५	२०	१७	३२	१९	१८	२०	५२	२२	२९	००	१३	०२	१३	30
31	०४	२०	०६	३०	०८	४०	१०	४६	१३	००	१५	१६	१७	२८	१९	१४	२०	४८	२२	२५	००	०९	०२	०९	31

(दैनिकलग्नसारिणी, श्रीजगन्नाथपञ्चाङ्गम्-संवत्-२०७७ / पृ.सं. 86)

अगस्त-मासस्य दैनिक-लग्नसारिणी भारतीय-स्टैण्डर्ड (IST) समयानुसारेण प्रदत्तोऽस्ति

दिनांक	सिंहः		कन्या		तुला		वृश्चिकः		धनुः		मकरः		कुम्भः		मीनः		मेषः		वृष		मिथुनः		कर्कः		दिनांक
	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	
1	०६	२७	०८	३६	१०	४३	१२	५६	१५	१२	१७	२४	१९	१०	२०	४५	२२	२१	००	०५	०२	०५	०४	१६	1
2	०६	२३	०८	३३	१०	३९	१२	५२	१५	०८	१७	२०	१९	०७	२०	४१	२२	१८	००	०१	०२	०१	०४	१२	2
3	०६	१९	०८	२९	१०	३५	१२	४८	१५	०५	१७	१६	१९	०३	२०	३७	२२	१४	२३	५७	०१	५७	०४	०८	3
4	०६	१५	०८	२५	१०	३१	१२	४४	१५	०१	१७	१२	१८	५९	२०	३३	२२	१०	२३	५३	०१	५३	०४	०४	4
5	०६	११	०८	२१	१०	२७	१२	४०	१४	५७	१७	०८	१८	५५	२०	२९	२२	०६	२३	४९	०१	५०	०४	०१	5
6	०६	०७	०८	१७	१०	२३	१२	३६	१४	५३	१७	०४	१८	५१	२०	२५	२२	०२	२३	४५	०१	४६	०३	५७	6
7	०६	०३	०८	१३	१०	१९	१२	३२	१४	४९	१७	००	१८	४७	२०	२१	२१	५८	२३	४१	०१	४२	०३	५३	7
8	०५	५९	०८	०९	१०	१५	१२	२८	१४	४५	१६	५६	१८	४३	२०	१७	२१	५४	२३	३७	०१	३८	०३	४९	8
9	०५	५५	०८	०५	१०	११	१२	२४	१४	४१	१६	५२	१८	३९	२०	१३	२१	५०	२३	३३	०१	३४	०३	४५	9
10	०५	५१	०८	०१	१०	०७	१२	२०	१४	३७	१६	४८	१८	३५	२०	०९	२१	४६	२३	२९	०१	३०	०३	४१	10
11	०५	४७	०७	५७	१०	०३	१२	१६	१४	३३	१६	४४	१८	३१	२०	०५	२१	४२	२३	२५	०१	२६	०३	३७	11
12	०५	४३	०७	५३	०९	५९	१२	१२	१४	२९	१६	४०	१८	२७	२०	०१	२१	३८	२३	२१	०१	२२	०३	३३	12
13	०५	४१	०७	४९	०९	५५	१२	०८	१४	२५	१६	३६	१८	२३	१९	५७	२१	३४	२३	१८	०१	१८	०३	२९	13
14	०५	३९	०७	४५	०९	५१	१२	०४	१४	२१	१६	३२	१८	१९	१९	५३	२१	३०	२३	१४	०१	१४	०३	२५	14
15	०५	३७	०७	४१	०९	४७	१२	००	१४	१७	१६	२८	१८	१५	१९	४९	२१	२६	२३	१०	०१	१०	०३	२१	15
16	०५	३४	०७	३७	०९	४३	११	५६	१४	१३	१६	२४	१८	११	१९	४५	२१	२२	२३	०६	०१	०६	०३	१७	16
17	०५	३१	०७	३३	०९	३९	११	५२	१४	०९	१६	२०	१८	०७	१९	४१	२१	१८	२३	०२	०१	०२	०३	१३	17
18	०५	२७	०७	२९	०९	३५	११	४८	१४	०५	१६	१६	१८	०३	१९	३७	२१	१४	२२	५८	००	५८	०३	०९	18
19	०५	२३	०७	२५	०९	३१	११	४४	१४	०१	१६	१३	१७	५९	१९	३३	२१	१०	२२	५४	००	५४	०३	०५	19
20	०५	१९	०७	२१	०९	२७	११	४०	१३	५७	१६	०९	१७	५५	१९	२९	२१	०६	२२	५०	००	५०	०३	०१	20
21	०५	१५	०७	१७	०९	२३	११	३६	१३	५३	१६	०५	१७	५१	१९	२५	२१	०२	२२	४६	००	४६	०२	५७	21
22	०५	११	०७	१३	०९	१९	११	३२	१३	४९	१६	०१	१७	४७	१९	२१	२०	५८	२२	४२	००	४२	०२	५३	22
23	०५	०७	०७	०९	०९	१५	११	२८	१३	४५	१५	५७	१७	४३	१९	१७	२०	५४	२२	३८	००	३८	०२	४९	23
24	०५	०३	०७	०५	०९	११	११	२४	१३	४१	१५	५३	१७	३९	१९	१३	२०	५०	२२	३४	००	३४	०२	४५	24
25	०४	५९	०७	०१	०९	०७	११	२०	१३	३७	१५	४९	१७	३५	१९	०९	२०	४६	२२	३०	००	३०	०२	४१	25
26	०४	५५	०६	५७	०९	०३	११	१६	१३	३३	१५	४५	१७	३१	१९	०५	२०	४२	२२	२६	००	२६	०२	३७	26
27	०४	५१	०६	५३	०८	५९	११	१२	१३	२९	१५	४१	१७	२७	१९	०१	२०	३८	२२	२२	००	२२	०२	३३	27
28	०४	४७	०६	४९	०८	५५	११	०८	१३	२५	१५	३७	१७	२३	१८	५७	२०	३४	२२	१८	००	१८	०२	२९	28
29	०४	४३	०६	४५	०८	५१	११	०४	१३	२१	१५	३३	१७	१९	१८	५३	२०	३०	२२	१४	००	१४	०२	२५	29
30	०४	३९	०६	४१	०८	४७	११	००	१३	१७	१५	२९	१७	१५	१८	४९	२०	२६	२२	१०	००	१०	०२	२१	30
31	०४	३५	०६	३८	०८	४३	१०	५६	१३	१३	१५	२५	१७	११	१८	४५	२०	२२	२२	०६	००	०६	०२	१७	31

(दैनिकलग्नसारिणी, श्रीजगन्नाथपञ्चाङ्गम्-संवत्-२०७७ / पृ.सं. 87)

सितम्बर-मासस्य दैनिक-लग्नसारिणी भारतीय-स्टैण्डर्ड (IST) समयानुसारेण प्रदत्तोऽस्ति

दिनांक	कन्या		तुला		वृश्चिकः		धनुः		मकरः		कुम्भः		मीनः		मेषः		वृष		मिथुनः		कर्कः		सिंहः		दिनांक
	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	
1	०६	३४	०८	४०	१०	५३	१३	१०	१५	२०	१७	०८	१८	४२	२०	१९	२२	०३	००	०३	०२	१४	०४	३१	1
2	०६	३०	०८	३६	१०	४९	१३	०६	१५	१६	१७	०४	१८	३८	२०	१५	२१	५९	२३	५९	०२	१०	०४	२७	2
3	०६	२६	०८	३२	१०	४५	१३	०२	१५	१२	१७	००	१८	३४	२०	११	२१	५५	२३	५५	०२	०६	०४	२३	3
4	०६	२२	०८	२८	१०	४१	१२	५८	१५	०८	१६	५६	१८	३०	२०	०७	२१	५१	२३	५१	०२	०२	०४	२०	4
5	०६	१८	०८	२४	१०	३७	१२	५४	१५	०४	१६	५२	१८	२६	२०	०३	२१	४७	२३	४७	०१	५८	०४	१६	5
6	०६	१४	०८	२०	१०	३३	१२	५०	१४	००	१६	४८	१८	२२	१९	५९	२१	४३	२३	४३	०१	५४	०४	१२	6
7	०६	१०	०८	१६	१०	२९	१२	४६	१४	५६	१६	४४	१८	१८	१९	५५	२१	३९	२३	३९	०१	५०	०४	०८	7
8	०६	०६	०८	१२	१०	२५	१२	४२	१४	५२	१६	४०	१८	१४	१९	५१	२१	३५	२३	३५	०१	४६	०४	०४	8
9	०६	०२	०८	०८	१०	२१	१२	३८	१४	४८	१६	३६	१८	१०	१९	४७	२१	३१	२३	३१	०१	४२	०४	००	9
10	०५	५८	०८	०४	१०	१७	१२	३४	१४	४४	१६	३२	१८	०६	१९	४३	२१	२७	२३	२७	०१	३८	०३	५६	10
11	०५	५४	०८	००	१०	१३	१२	३०	१४	४०	१६	२८	१८	०२	१९	३९	२१	२३	२३	२३	०१	३४	०३	५२	11
12	०५	५०	०७	५६	१०	०९	१२	२६	१४	३६	१६	२४	१७	५८	१९	३५	२१	१९	२३	१९	०१	३०	०३	४८	12
13	०५	४८	०७	५२	१०	०५	१२	२२	१४	३२	१६	२०	१७	५४	१९	३१	२१	१५	२३	१५	०१	२६	०३	४४	13
14	०५	४६	०७	४८	१०	०१	१२	१८	१४	२८	१६	१६	१७	५०	१९	२७	२१	११	२३	११	०१	२२	०३	४०	14
15	०५	४४	०७	४४	०९	५७	१२	१४	१४	२४	१६	१२	१७	४६	१९	२३	२१	०७	२३	०७	०१	१८	०३	३६	15
16	०५	४१	०७	४०	०९	५३	१२	१०	१४	२०	१६	०८	१७	४२	१९	१९	२१	०३	२३	०३	०१	१४	०३	३२	16
17	०५	३८	०७	३६	०९	४९	१२	०६	१४	१६	१६	०४	१७	३८	१९	१५	२०	५९	२२	५९	०१	१०	०३	२८	17
18	०५	३४	०७	३२	०९	४५	१२	०२	१४	१२	१६	००	१७	३४	१९	११	२०	५५	२२	५५	०१	०६	०३	२४	18
19	०५	३०	०७	२८	०९	४१	११	५८	१४	०८	१५	५६	१७	३०	१९	०७	२०	५१	२२	५१	०१	०२	०३	२०	19
20	०५	२६	०७	२४	०९	३६	११	५४	१४	०४	१५	५२	१७	२६	१९	०३	२०	४७	२२	४७	००	५८	०३	१६	20
21	०५	२२	०७	२०	०९	३३	११	५०	१३	००	१५	४८	१७	२२	१८	५९	२०	४३	२२	४३	००	५४	०३	१२	21
22	०५	१८	०७	१६	०९	२९	११	४६	१३	५६	१५	४४	१७	१८	१८	५५	२०	३९	२२	३९	००	५०	०३	०८	22
23	०५	१४	०७	१२	०९	२५	११	४२	१३	५२	१५	४०	१७	१४	१८	५१	२०	३५	२२	३५	००	४६	०३	०४	23
24	०५	१०	०७	०८	०९	२१	१	३८	१३	४८	१५	३६	१७	१०	१८	४७	२०	३१	२२	३१	००	४२	०३	००	24
25	०५	०६	०७	०४	०९	१७	११	३४	१३	४४	१५	३२	१७	०६	०६	४३	२०	२७	२२	२७	००	३८	०२	५६	25
26	०५	०२	०७	००	०९	१३	११	३०	१३	४०	१५	२८	१७	०२	१८	३९	२०	२३	२२	२३	००	३४	०२	५२	26
27	०४	५८	०६	५६	०९	०९	११	२६	१३	३६	१५	२४	१६	५८	१८	३५	२०	१९	२२	१९	००	३०	०२	४८	27
28	०४	५४	०६	५२	०९	०५	११	२२	१३	३३	१५	२०	१६	५४	१८	३१	२०	१५	२२	१५	००	२६	०२	४४	28
29	०४	५०	०६	४८	०९	०१	११	१८	१३	२९	१५	१६	१६	५०	१८	२७	२०	११	२२	११	००	२२	०२	४०	29
30	०४	४६	०६	४४	०८	५७	११	१४	१३	२५	१५	१२	१६	४७	१८	२४	२०	०७	२२	०७	००	१८	०२	३६	30

अक्टूबर-मासस्य दैनिक-लग्नसारिणी भारतीय-स्टैण्डर्ड (IST) समयानुसारेण प्रदत्तोऽस्ति

दिनांक	तुला		वृश्चिकः		धनुः		मकरः		कुम्भः		मीनः		मेषः		वृष		मिथुनः		कर्कः		सिंहः		कन्या		दिनांक
	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	
1	०६	४१	०८	५३	११	११	१३	२१	१५	०९	१६	४३	१८	२०	२०	०३	२२	०३	००	१४	०२	३३	०४	४२	1
2	०६	३७	०८	५०	११	०७	१३	१७	१५	०५	१६	३९	१८	१६	२०	००	२१	५९	००	११	०२	२९	०४	३८	2
3	०६	३३	०८	४६	११	०३	१३	१३	१५	०१	१६	३५	१८	१२	१९	५६	२१	५५	००	०७	०२	२५	०४	३५	3
4	०६	२९	०८	४२	१०	५९	१३	०९	१४	५७	१६	३१	१८	०८	१९	५२	२१	५२	००	०३	०२	२१	०४	३१	4
5	०६	२५	०८	३८	१०	५५	१३	०५	१४	५३	१६	२७	१८	०४	१९	४८	२१	४८	२३	५९	०२	१७	०४	२७	5
6	०६	२१	०८	३४	१०	५१	१३	०१	१४	४९	१६	२३	१८	००	१९	४४	२१	४४	२३	५५	०२	१३	०४	२३	6
7	०६	१७	०८	३०	१०	४७	१२	५७	१४	४५	१६	१९	१७	५६	१९	४०	२१	४०	२३	५१	०२	०९	०४	१९	7
8	०६	१३	०८	२६	१०	४३	१२	५३	१४	४१	१६	१५	१७	५२	१९	३६	१९	३६	२३	४७	०२	०५	०४	१५	8
9	०६	०९	०८	२२	१०	३९	१२	४९	१४	३७	१६	११	१७	४८	१९	३२	२१	३२	२३	४३	०२	०१	०४	११	9
10	०६	०५	०८	१८	१०	३५	१२	४५	१४	३३	१६	०७	१७	४४	१९	२८	२१	२८	२३	३९	०१	५७	०४	०७	10
11	०६	०१	०८	१४	१०	३१	१२	४१	१४	२९	१६	०३	१७	४०	१९	२४	२१	२४	२३	३५	०१	५३	०४	०३	11
12	०५	५७	०८	१०	१०	२७	१२	३७	१४	२५	१५	५९	१७	३६	१९	२०	२१	२०	२३	३१	०१	४९	०३	५९	12
13	०५	५४	०८	०६	१०	२३	१२	३३	१४	२१	१५	५५	१७	३२	१९	१६	२१	१६	२३	२७	०१	४५	०३	५५	13
14	०५	५३	०८	०२	१०	१९	१२	२९	१४	१७	१५	५१	१७	२८	१९	१२	२१	१२	२३	२३	०१	४१	०३	५१	14
15	०५	५०	०७	५८	१०	१५	१२	२५	१४	१३	१५	४७	१७	२४	१९	०८	२१	०८	२३	१९	०१	३७	०३	४७	15
16	०५	४८	०७	५४	१०	११	१२	२१	१४	०९	१५	४३	१७	२०	१९	०४	२१	०४	२३	१५	०१	३३	०३	४३	16
17	०५	४५	०७	५०	१०	०७	१२	१८	१४	०५	१५	३९	१७	१६	१९	००	२१	००	२३	११	०१	२९	०३	३९	17
18	०५	४१	०७	४६	१०	०३	१२	१४	१४	०१	१५	३५	१७	१२	१८	५६	२०	५६	२३	०७	०१	२५	०३	३५	18
19	०५	३७	०७	४२	०९	५९	१२	१०	१३	५७	१५	३१	१७	०८	१८	५२	२०	५२	२३	०३	०१	२१	०३	३१	19
20	०५	३३	०७	३८	०९	५५	१२	०६	१३	५३	१५	२७	१७	०४	१८	४८	२०	४८	२२	५९	०१	१७	०३	२७	20
21	०५	२९	०७	३४	०९	५१	१२	०२	१३	४९	१५	२३	१७	००	१८	४४	२०	४४	२२	५५	०१	१३	०३	२३	21
22	०५	२५	०७	३०	०९	४७	११	५८	१३	४५	१५	१९	१६	५६	१८	४०	२०	४०	२२	५१	०१	०९	०३	१९	22
23	०५	२१	०७	२६	०९	४३	११	५४	१३	४१	१५	१५	१६	५२	१८	३६	२०	३६	२२	४७	०१	०५	०३	१५	23
24	०५	१७	०७	२२	०९	३९	११	५०	१३	३७	१५	११	१६	४८	१८	३२	२०	३२	२२	४३	०१	०१	०३	११	24
25	०५	१३	०७	१८	०९	३५	११	४६	१३	३३	१५	०७	१६	४४	१८	२८	२०	२८	२२	३९	००	५७	०३	०७	25
26	०५	०९	०७	१४	०९	३१	११	४२	१३	२९	१५	०३	१६	४०	१८	२४	२०	२४	२२	३५	००	५३	०३	०३	26
27	०५	०५	०७	१०	०९	२७	११	३८	१३	२५	१४	५९	१६	३६	१८	२०	२०	२०	२२	३१	००	४९	०२	५९	27
28	०५	०१	०७	०६	०९	२३	११	३४	१३	२१	१४	५५	१६	३२	१८	१६	२०	१६	२२	२७	००	४५	०२	५५	28
29	०४	५७	०७	०२	०९	१९	११	३०	१३	१७	१४	५१	१६	२८	१८	१२	२०	१२	२२	२३	००	४१	०२	५१	29
30	०४	५३	०६	५८	०९	१५	११	२६	१३	१३	१४	४८	१६	२४	१८	०८	२०	०८	२२	१९	००	३७	०२	४७	30
31	०४	४९	०६	५४	०९	११	११	२२	१३	०९	१४	४४	१६	२१	१८	०४	२०	०४	२२	१५	००	३३	०२	४३	31

(दैनिकलग्नसारिणी, श्रीजगन्नाथपञ्चाङ्गम्-संवत्-२०७७ / पृ.सं. 89)

नवम्बर-मासस्य दैनिक-लग्नसारिणी भारतीय-स्टैण्डर्ड (IST) समयानुसारेण प्रदत्तोऽस्ति

दिनांक	वृश्चिकः		धनुः		मकरः		कुम्भः		मीनः		मेषः		वृष		मिथुनः		कर्कः		सिंहः		कन्या		तुला		दिनांक
	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	
1	०६	५१	०९	०८	११	१८	१३	०६	१४	४०	१६	१७	१८	०१	२०	००	२२	१२	००	२९	०२	३९	०४	४६	1
2	०६	४७	०९	०४	११	१४	१३	०२	१४	३६	१६	१३	१७	५७	१९	५७	२२	०८	००	२६	०२	३६	०४	४२	2
3	०६	४३	०९	००	११	१०	१२	५८	१४	३२	१६	०९	१७	५३	१९	५३	२२	०४	००	२२	०२	३२	०४	३८	3
4	०६	३९	०८	५६	११	०६	१२	५४	१४	२८	१६	०५	१७	४९	१९	४९	२२	००	००	१८	०२	२८	०४	३४	4
5	०६	३५	०८	५२	११	०२	१२	५०	१४	२४	१६	०१	१७	४५	१९	४५	२१	५६	००	१४	०२	२४	०४	३०	5
6	०६	३१	०८	४८	१०	५९	१२	४६	१४	२०	१५	५७	१७	४१	१९	४१	२१	५२	००	१०	०२	२०	०४	२६	6
7	०६	२७	०८	४४	१०	५५	१२	४२	१४	१६	१५	५३	१७	३७	१९	३७	२१	४८	००	०६	०२	१६	०४	२२	7
8	०६	२३	०८	४०	१०	५१	१२	३८	१४	१२	१५	४९	१७	३३	१९	३३	२१	४४	००	०२	०२	१२	०४	१८	8
9	०६	१९	०८	३६	१०	४७	१२	३४	१४	०८	१५	४५	१७	२९	१९	२९	२१	४०	२३	५८	०२	०८	०४	१४	9
10	०६	१५	०८	३२	१०	४३	१२	३०	१४	०४	१५	४१	१७	२५	१९	२५	२१	३६	२३	५४	०२	०४	०४	१०	10
11	०६	११	०८	२८	१०	३९	१२	२६	१४	००	१५	३७	१७	२१	१९	२१	२१	३२	२३	५०	०२	००	०४	०६	11
12	०६	०८	०८	२४	१०	३५	१२	२२	१३	५६	१५	३३	१७	१७	१९	१७	२१	२८	२३	४६	०१	५६	०४	०२	12
13	०६	०६	०८	२०	१०	३१	१२	१८	१३	५२	१५	२९	१७	१३	१९	१३	२१	२४	२३	४२	०१	५२	०३	५८	13
14	०६	०४	०८	१६	१०	२७	१२	१४	१३	४८	१५	२५	१७	०९	१९	०९	२१	२०	२३	३८	०१	४८	०३	५४	14
15	०६	०२	०८	१२	१०	२३	१२	१०	१३	४४	१५	२१	१७	०५	१९	०५	२१	१६	२३	३४	०१	४४	०३	५०	15
16	०५	५९	०८	०८	१०	१९	१२	०६	१३	४०	१५	१७	१७	०१	१९	०१	२१	१२	२३	३०	०१	४०	०३	४६	16
17	०५	५५	०८	०४	१०	१५	१२	०२	१३	३६	१५	१३	१६	५७	१८	५७	२१	०८	२३	२६	०१	३६	०३	४२	17
18	०५	५१	०८	००	१०	११	११	५८	१३	३२	१५	०९	१६	५३	१८	५३	२१	०४	२३	२२	०१	३२	०३	३८	18
19	०५	४७	०७	५६	१०	०७	११	५४	१३	२८	१५	०५	१६	४९	१८	४९	२१	००	२३	१८	०१	२८	०३	३४	19
20	०५	४३	०७	५२	१०	०३	११	५०	१३	२४	१५	०१	१६	४५	१८	४५	२०	५६	२३	१४	०१	२४	०३	३०	20
21	०५	३९	०७	४८	०९	५९	११	४६	१३	२०	१४	५७	१६	४१	१८	४१	२०	५२	२३	१०	०१	२०	०३	२६	21
22	०५	३५	०७	४४	०९	५५	११	४२	१३	१६	१४	५३	१६	३७	१८	३७	२०	४८	२३	०६	०१	१६	०३	२२	22
23	०५	३१	०७	४०	०९	५१	११	३८	१३	१२	१४	४९	१६	३३	१८	३३	२०	४४	२३	०२	०१	१२	०३	१८	23
24	०५	२७	०७	३६	०९	४७	११	३४	१३	०८	१४	४५	१६	२९	१८	२९	२०	४०	२२	५८	०१	०८	०३	१४	24
25	०५	२३	०७	३२	०९	४३	११	३०	१३	०४	१४	४१	१६	२५	१८	२५	२०	३६	२२	५४	०१	०४	०३	१०	25
26	०५	१९	०७	२८	०९	४०	११	२६	१३	००	१४	३७	१६	२१	१८	२१	२०	३२	२२	५०	०१	००	०३	०६	26
27	०५	१५	०७	२४	०९	३६	११	२२	१२	५६	१४	३३	१६	१७	१८	१७	२०	२८	२२	४७	००	५६	०३	०२	27
28	०५	११	०७	२०	०९	३२	११	१८	१२	५२	१४	२९	१६	१३	१८	१३	२०	२४	२२	४३	००	५२	०२	५८	28
29	०५	०७	०७	१६	०९	२८	११	१४	१२	४९	१४	२५	१६	०९	१८	०९	२०	२०	२२	३९	००	४८	०२	५४	29
30	०५	०३	०७	१२	०९	२४	११	११	१२	४५	१४	२१	१६	०५	१८	०५	२०	१६	२२	३५	००	४५	०२	५०	30

(दैनिकलग्नसारिणी, श्रीजगन्नाथपञ्चाङ्गम्-संवत्-२०७७ / पृ.सं. 90)

❖दिसम्बर-मासस्य दैनिक-लग्नसारिणी भारतीय-स्टैण्डर्ड (IST) समयानुसारेण प्रदत्तोऽस्ति❖

दिनांक	धनुः		मकरः		कुम्भः		मीनः		मेषः		वृषः		मिथुनः		कर्कः		सिंहः		कन्या		तुला		वृश्चिकः		दिनांक
	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	घ.	मि.	
1	०७	०८	०९	२०	११	०७	१२	४१	१४	१८	१६	०२	१८	०१	२०	१२	२२	३१	००	४१	०२	४७	०५	००	1
2	०७	०५	०९	१६	११	०३	१२	३७	१४	१४	१५	५८	१७	५८	२०	०८	२२	२७	००	३७	०२	४३	०४	५६	2
3	०७	०१	०९	१२	१०	५९	१२	३३	१४	१०	१५	५४	१७	५४	२०	०५	२२	२३	००	३३	५२	३९	०४	५२	3
4	०६	५७	०९	०८	१०	५५	१२	२९	१४	०६	१५	५०	१७	५०	२०	०१	२२	१९	००	२९	०२	३५	०४	४८	4
5	०६	५३	०९	०४	१०	५१	१२	२५	१४	०२	१५	४६	१७	४६	१९	५७	२२	१५	००	२५	०२	३१	०४	४४	5
6	०६	४९	०९	००	१०	४७	१२	२१	१३	५८	१५	४२	१७	४२	१९	५३	२२	११	००	२१	०२	२७	०४	४०	6
7	०६	४५	०८	५६	१०	४३	१२	१७	१३	५४	१५	३८	१७	३८	१९	४९	२२	०७	००	१७	०२	२३	०४	३६	7
8	०६	४१	०८	५२	१०	३९	१२	१३	१३	५०	१५	३४	१७	३४	१९	४५	२२	०३	००	१३	०२	१९	०४	३२	8
9	०६	३७	०८	४८	१०	३५	१२	०९	१३	४६	१५	३०	१७	३०	१९	४१	२१	५९	००	०९	०२	१५	०४	२८	9
10	०६	३३	०८	४४	१०	३१	१२	०५	१३	४२	१५	२६	१७	२६	१९	३७	२१	५५	००	०५	०२	११	०४	२४	10
11	०६	२९	०८	४०	१०	२७	१२	०१	१३	३८	१५	२२	१७	२२	१९	३३	२१	५१	००	०१	०२	०७	०४	२०	11
12	०६	२६	०८	३६	१०	२३	११	५७	१३	३४	१५	१८	१७	१८	१९	२९	२१	४७	२३	५७	०२	०३	०४	१६	12
13	०६	२४	०८	३२	१०	१९	११	५३	१३	३०	१५	१४	१७	१४	१९	२५	२१	४३	२३	५३	०१	५९	०४	१२	13
14	०६	२२	०८	२८	१०	१५	११	४९	१३	२६	१५	१०	१७	१०	१९	२१	२१	३९	२३	४९	०१	५५	०४	०८	14
15	०६	२०	०८	२५	१०	११	११	४५	१३	२२	१५	०६	१७	०६	१९	१७	२१	३५	२३	४५	०१	५१	०४	०४	15
16	०६	१७	०८	२१	१०	०७	११	४१	१३	१८	१५	०२	१७	०२	१९	१३	२१	३१	२३	४१	०१	४७	०४	००	16
17	०६	१३	०८	१७	१०	०३	११	३७	१३	१४	१४	५८	१६	५८	१९	०९	२१	२७	२३	३७	०१	४३	०३	५६	17
18	०६	०९	०८	१३	०९	५९	११	३३	१३	१०	१४	५४	१६	५४	१९	०५	२१	२३	२३	३३	०१	३९	०३	५२	18
19	०६	०५	०८	०९	०९	५५	११	२९	१३	०६	१४	५०	१६	५०	१९	०१	२१	१९	२३	२९	०१	३५	०३	४८	19
20	०६	०१	०८	०५	०९	५१	११	२५	१३	०२	१४	४६	१६	४६	१८	५७	२१	१५	२३	२५	०१	३१	०३	४४	20
21	०५	५७	०८	०१	०१	४७	११	२१	१२	५८	१४	४२	१६	४२	१८	५३	२१	११	२३	२१	०१	२७	०३	४०	21
22	०५	५३	०७	५७	०९	४३	११	१७	१२	५४	१४	३८	१६	३८	१८	४९	२१	०७	२३	१७	०१	२३	०३	३६	22
23	०५	४९	०७	५३	०९	३९	११	१३	१२	५०	१४	३४	१६	३४	१८	४५	२१	०३	२३	१३	०१	१९	०३	३२	23
24	०५	४५	०७	४९	०९	३५	११	०९	१२	४६	१४	३०	१६	३०	१८	४१	२०	५९	२३	०९	०१	१५	०३	२८	24
25	०५	४१	०७	४५	०९	३१	११	०५	१२	४२	१४	२६	१६	२६	१८	३७	२०	५६	२३	०५	०१	११	०३	२४	25
26	०५	३७	०७	४१	०९	२७	११	०१	१२	३८	१४	२२	१६	२२	१८	३३	२०	५२	२३	०१	०१	०७	०३	२०	26
27	०५	३३	०७	३७	०९	२३	१०	५७	१२	३४	१४	१८	१६	१८	१८	२९	२०	४८	२२	५७	०१	०३	०३	१६	27
28	०५	२९	०७	३३	०९	१९	१०	५३	१२	३०	१४	१४	१६	१४	१८	२५	२०	४४	२२	५३	००	५९	०३	१२	28
29	०५	२५	०७	२९	०९	१५	१०	५०	१२	२६	१४	१०	१६	१०	१८	२१	२०	४०	२२	४९	००	५५	०३	०८	29
30	०५	२१	०७	२५	०९	११	१०	४६	१२	२३	१४	०६	१६	०६	१८	१७	२०	३६	२२	४५	००	५१	०३	०४	30
31	०५	१७	०७	२१	०९	०८	१०	४२	१२	१९	१४	०३	१६	०२	१८	१३	२०	३२	२२	४१	००	४८	०३		31

(दैनिकलग्नसारिणी, श्रीजगन्नाथपञ्चाङ्गम्-संवत्-२०७७ / पृ.सं. 91)

षड्वर्ग - चक्रम्

अंश	२	३	४	५	६	७	८	१०	१२	१२	१२	१३	१५	१६	१७	१७	१८	२०	२१	२२	२३	२५	२५	२६	२७	३०
कला	३०	२०	१७	००	४०	३०	३४	००	००	३०	५१	२०	००	४०	०८	३०	००	००	२५	३०	२०	००	४२	४०	३०	००
विकला	००	००	०८	००	००	००	१७	००	००	००	२५	००	००	००	३४	००	००	००	४२	००	००	००	५०	००	००	००
मेषः	हो.	०५	०५	०५	०५	०५	०५	०५	०५	०५	०५	०५	०५	०५	०४	०४	०४	०४	०४	०४	०४	०४	०४	०४	०४	०४
	द्रे.	०१	०१	०१	०१	०१	०१	०१	०५	०५	०५	०५	०५	०५	०५	०५	०५	०५	०५	०९	०९	०९	०९	०९	०९	०९
	स.	०१	०१	०१	०२	०२	०२	०२	०३	०३	०३	०३	०४	०४	०४	०४	०५	०५	०५	०५	०६	०६	०६	०६	०७	०७
	न.	०१	०१	०२	०२	०२	०३	०३	०३	०४	०४	०४	०४	०५	०५	०५	०६	०६	०६	०७	०७	०७	०८	०८	०८	०९
	द्वा.	०१	०२	०२	०२	०३	०३	०४	०४	०५	०५	०६	०६	०६	०७	०७	०७	०८	०८	०९	०९	१०	१०	११	११	१२
	त्रि.	०१	०१	०१	०१	११	११	११	११	०९	०९	०९	०९	०९	०९	०९	०९	०९	०९	०३	०३	०३	०३	०७	०७	०७
वृषः	हो.	०४	०४	०४	०४	०४	०४	०४	०४	०४	०४	०४	०४	०४	०४	०५	०५	०५	०५	०५	०५	०५	०५	०५	०५	०५
	द्रे.	०२	०२	०२	०२	०२	०२	०२	०२	०६	०६	०६	०६	०६	०६	०६	०६	०६	०६	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०
	स.	०८	०८	०८	०९	०९	०९	०९	१०	१०	१०	१०	११	११	११	११	१२	१२	१२	१२	०१	०१	०१	०१	०२	०२
	न.	१०	१०	११	११	११	१२	१२	१२	०१	०१	०१	०१	०२	०२	०३	०३	०३	०३	०४	०४	०४	०५	०५	०५	०६
	द्वा.	०२	०३	०३	०३	०४	०४	०५	०५	०६	०६	०७	०७	०७	०८	०८	०८	०९	०९	१०	१०	११	११	१२	१२	१२
	त्रि.	०२	०२	०२	०२	०६	०६	०६	०६	०६	१२	१२	१२	१२	१२	१२	१२	१२	१२	१०	१०	१०	१०	०८	०८	०८
मिथुनः	हो.	०५	०५	०५	०५	०५	०५	०५	०५	०५	०५	०५	०५	०५	०४	०४	०४	०४	०४	०४	०४	०४	०४	०४	०४	०४
	द्रे.	०३	०३	०३	०३	०३	०३	०३	०३	०७	०७	०७	०७	०७	०७	०७	०७	०७	०७	११	११	११	११	११	११	११
	स.	०३	०३	०३	०४	०४	०४	०४	०५	०५	०५	०५	०६	०६	०६	०६	०७	०७	०७	०७	०८	०८	०८	०८	०९	०९
	न.	०७	०७	०८	०८	०८	०९	०९	०९	१०	१०	१०	१०	११	११	१२	१२	१२	१२	०१	०१	०१	०२	०२	०२	०३
	द्वा.	०३	०४	०४	०४	०५	०५	०६	०६	०७	०७	०८	०८	०८	०९	०९	०९	१०	१०	११	११	१२	१२	०१	०१	०२
	त्रि.	०१	०१	०१	१	११	११	११	११	०९	०९	०९	०९	०९	०९	०९	०९	०९	०३	०३	०३	०३	०३	०७	०७	०७

षोडशवर्गभ्यः विचारणीयाः विषयाः- लग्ने देहस्य विज्ञानं होरायां सम्पदादिकम् । द्रेष्काणे भ्रातृजं सौख्यं तुर्यांशे भाग्यचिन्तनम् ॥

पुत्रपौत्रादिकानां वै चिन्तनं सप्तमांशके । नवमांशे कलत्राणां दशमांशे महत्फलम् ॥ (शेषांशः अग्रिमे पृष्ठे)

(उत्तरार्द्धम्, श्रीजगन्नाथपञ्चाङ्गम्-संवत्-२०७७ / पृ.सं. ९३)

षड्वर्ग - चक्रम्

अंश	२	३	४	५	६	७	८	१०	१२	१२	१२	१३	१५	१६	१७	१७	१८	२०	२१	२२	२३	२५	२५	२६	२७	३०
कला	३०	२०	१७	००	४०	३०	३४	००	००	३०	५१	२०	००	४०	०८	३०	००	००	२५	३०	२०	००	४२	४०	३०	००
विकला	००	००	०८	००	००	००	१७	००	००	००	२५	००	००	००	३४	००	००	००	४२	००	००	००	५०	००	००	००
कर्कः	हो.	०४	०४	०४	०४	०४	०४	०४	०४	०४	०४	०४	०४	०५	०५	०५	०५	०५	०५	०५	०५	०५	०५	०५	०५	०५
	द्रे.	०४	०४	०४	०४	०४	०४	०४	०८	०८	०८	०८	०८	०८	०८	०८	०८	०८	१२	१२	१२	१२	१२	१२	१२	१२
	स.	१०	१०	१०	११	११	११	११	१२	१२	१२	१२	०१	०१	०१	०१	०२	०२	०२	०३	०३	०३	०३	०४	०४	०४
	न.	०४	०४	०५	०५	०५	०६	०६	०६	०७	०७	०७	०७	०८	०८	०९	०९	०९	०९	१०	१०	१०	११	११	११	१२
	द्वा.	०४	०५	०५	०५	०६	०६	०७	०७	०८	०८	०९	०९	०९	१०	१०	१०	११	११	१२	१२	०१	०१	०२	०२	०३
	त्रि.	०२	०२	०२	०२	०६	०६	०६	०६	०६	१२	१२	१२	१२	१२	१२	१२	१२	१२	१०	१०	१०	१०	०८	०८	०८
सिंहः	हो.	०५	०५	०५	०५	०५	०५	०५	०५	०५	०५	०५	५	०४	०४	०४	०४	०४	०४	०४	०४	०४	०४	०४	०४	०४
	द्रे.	०५	०५	०५	०५	०५	०५	०५	०९	०९	०९	०९	०९	०९	०९	०९	०९	०९	०९	०१	०१	०१	०१	०१	०१	०१
	स.	०५	०५	०५	०६	०६	०६	०६	०७	०७	०७	०७	०८	०८	०८	०८	०९	०९	०९	०९	१०	१०	१०	१०	११	११
	न.	०१	०१	०२	०२	०२	०३	०३	०३	०४	०४	०४	०४	०५	०५	०६	०६	०६	०६	०७	०७	०७	०८	०८	०८	०९
	द्वा.	०५	०६	०६	०६	०७	०७	०८	०८	०९	०९	१०	१०	१०	११	११	११	१२	१२	०१	०१	०२	०२	०३	०३	०४
	त्रि.	०१	०१	०१	०१	११	११	११	११	०९	०९	०९	०९	०९	०९	०९	०९	०९	०३	०३	०३	०३	०३	०७	०७	०७
कन्या	हो.	०४	०४	०४	०४	०४	०४	०४	०४	०४	०४	०४	०४	०५	०५	०५	०५	०५	०५	०५	०५	०५	०५	०५	०५	०५
	द्रे.	०६	०६	०६	०६	०६	०६	०६	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	०२	०२	०२	०२	०२	०२	०२
	स.	१२	१२	१२	०१	०१	०१	०१	०२	०२	०२	०३	०३	०३	०३	०४	०४	०४	०४	०५	०५	०५	०५	०६	०६	०६
	न.	१०	१०	११	११	११	१२	१२	१२	०१	०१	०१	०१	०२	०२	०३	०३	०३	०३	०४	०४	०४	०५	०५	०५	०६
	द्वा.	०६	०७	०७	०७	०८	०८	०१	०१	१०	१०	११	११	११	१२	१२	१२	०१	०१	०२	०२	०३	०३	०४	०४	०५
	त्रि.	०२	०२	०२	०२	०६	०६	०६	०६	०६	१२	१२	१२	१२	१२	१२	१२	१२	१०	१०	१०	१०	०८	०८	०८	०८

षोडशवर्गभ्यः विचारणीयाः विषयाः- (पूर्वपृष्ठस्य शेषांशः) द्वादशांशे तथा पित्रोश्चिन्तनं षोडशांशके। सुखासुखस्य विज्ञानं वाहनानां तथैव च।।

उपासनायाः विज्ञानं साध्यं विंशतिभागके।। विद्यायाः वेदवाहंशे भांशे चैव बलाबलम्। त्रिंशांशके रिष्टफलं खवेदांशे शुभाशुभम्। अक्षवेदविभागे च षष्ठ्यंशेऽखिलमीक्षयेत्।

(उत्तरार्द्धम्, श्रीजगन्नाथपञ्चाङ्गम्-संवत्-२०७७ / पृ.सं. ९४)

षड्वर्ग - चक्रम्																											
अंश	२	३	४	५	६	७	८	१०	१२	१२	१२	१३	१५	१६	१७	१७	१८	२०	२१	२२	२३	२५	२५	२६	२७	३०	
कला	३०	२०	१७	००	४०	३०	३४	००	००	३०	५१	२०	००	४०	०८	३०	००	००	२५	३०	२०	००	४२	४०	३०	००	
विकला	००	००	०८	००	००	००	१७	००	००	००	२५	००	००	००	३४	००	००	००	४२	००	००	००	५०	००	००	००	
तुला	हो.	०५	०५	०५	०५	०५	०५	०५	०५	०५	०५	०५	०५	०५	०४	०४	०४	०४	०४	०४	०४	०४	०४	०४	०४	०४	
	द्रे.	०७	०७	०७	०७	०७	०७	०७	०७	११	११	११	११	११	११	११	११	११	११	०३	०३	०३	०३	०३	०३	०३	
	स.	०७	०७	०७	०८	०८	०८	०८	०९	०९	०९	०९	१०	१०	१०	१०	११	१	११	११	१२	१२	१२	१२	०१	०१	
	न.	०७	०७	०८	०८	०८	०९	०९	०९	१०	१०	१०	१०	११	११	१२	१२	१२	१२	०१	०१	०१	०२	०२	०२	०३	
	द्वा.	०७	०८	०८	०८	०९	०९	१०	१०	११	११	१२	१२	१२	०१	०१	०१	०२	०२	०३	०३	०४	०४	०५	०५	०६	
	त्रि.	०१	०१	०१	०१	११	११	११	११	०९	०९	०९	०९	०९	०९	०९	०९	०९	०३	०३	०३	०३	०३	०७	०७	०७	
वृश्चिक	हो.	०४	०४	०४	०४	०४	०४	०४	०४	०४	०४	०४	०४	०४	०५	०५	०५	०५	०५	०५	०५	०५	०५	०५	०५	०५	
	द्रे.	०८	०८	०८	०८	०८	०८	०८	०८	१२	१२	१२	१२	१२	१२	१२	१२	१२	१२	०४	०४	०४	०४	०४	०४	०४	
	स.	०२	०२	०२	०३	०३	०३	०३	०४	०४	०४	०४	०५	०५	०५	०५	०६	०६	०६	०६	०७	०७	०७	०७	०८	०८	
	न.	०४	०४	०५	०५	०५	०६	०६	०६	०७	०७	०७	०७	०८	०८	०९	०९	०९	०९	१०	१०	१०	११	११	११	१२	
	द्वा.	०८	०९	०९	०९	१०	१०	११	११	१२	१२	०१	०१	०१	०२	०२	०२	०३	०३	०४	०४	०५	०५	०६	०६	०७	
	त्रि.	०२	०२	०२	०२	०६	०६	०६	०६	०६	१२	१२	१२	१२	१२	१२	१२	१२	१२	१०	१०	१०	१०	०८	०८	०८	
धनुः	हो.	०५	०५	०५	०५	०५	०५	०५	०५	०५	०५	०५	०५	०५	०४	०४	०४	०४	०४	०४	०४	०४	०४	०४	०४	४०	
	द्रे.	०९	०९	०९	०९	०९	०९	०९	०९	०१	०१	०१	०१	०१	०१	०१	०१	०१	०१	०५	०५	०५	०५	०५	०५	०५	
	स.	०९	०९	०९	१०	१०	१०	१०	११	११	११	११	१२	१२	१२	१२	०१	०१	०१	०१	०२	०२	०२	०२	०३	०३	
	न.	०१	०१	०२	०२	०२	०३	०३	०३	०४	०४	०४	०४	०५	०५	०६	०६	०६	०६	०७	०७	०७	०८	०८	०८	०९	
	द्वा.	०९	१०	१०	१०	११	११	१२	१२	०१	०१	०२	०२	०२	०३	०३	०३	०४	०४	०५	०५	०६	०६	०७	०७	०८	
	त्रि.	०१	०१	०१	०१	११	११	११	११	०९	०९	०९	०९	०९	०९	०९	०९	०९	०३	०३	०३	०३	०३	०७	०७	०७	

षड्वर्ग - चक्रम्																										
अंश	२	३	४	५	६	७	८	१०	१२	१२	१२	१३	१५	१६	१७	१७	१८	२०	२१	२२	२३	२५	२५	२६	२७	३०
कला	३०	२०	१७	००	४०	३०	३४	००	००	३०	५१	२०	००	४०	०८	३०	००	००	२५	३०	२०	००	४२	४०	३०	००
विकला	००	००	०८	००	००	००	१७	००	००	००	२५	००	००	००	३४	००	००	००	४२	००	००	००	५०	००	००	००
मकरः	हो.	०४	०४	०४	०४	०४	०४	०४	०४	०४	०४	०४	०४	०५	०५	०५	०५	०५	०५	०५	०५	०५	०५	०५	०५	०५
	द्रे.	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	०२	०२	०२	०२	०२	०२	०२	०२	०२	०६	०६	०६	०६	०६	०६	०६	०६
	स.	०४	०४	०४	०५	०५	०५	०५	०६	०६	०६	०६	०७	०७	०७	०७	०८	०८	०८	०९	०९	०९	०९	१०	१०	१०
	न.	१०	१०	११	११	११	१२	१२	१२	०१	०१	०१	०१	०२	०२	०३	०३	०३	०४	०४	०४	०५	०५	०५	०६	०६
	द्वा.	१०	११	११	११	१२	१२	०१	०१	०२	०२	०२	०३	०३	०४	०४	०४	०५	०५	०६	०६	०७	०७	०८	०८	०९
	त्रि.	०२	०२	०२	०२	०६	०६	०६	०६	०६	१२	१२	१२	१२	१२	१२	१२	१२	१०	१०	१०	१०	०८	०८	०८	०८
कुम्भः	हो.	०५	०५	०५	०५	०५	०५	०५	०५	०५	०५	०५	०५	०४	०४	०४	०४	०४	०४	०४	०४	०४	०४	०४	०४	०४
	द्रे.	११	११	११	११	११	११	११	११	०३	०३	०३	०३	०३	०३	०३	०३	०३	०७	०७	०७	०७	०७	०७	०७	०७
	स.	११	११	११	१२	१२	१२	१२	०१	०१	०१	०१	०२	०२	०२	०२	०३	०३	०३	०३	०४	०४	०४	०४	०५	०५
	न.	०७	०७	०८	०८	०८	०९	०९	०९	१०	१०	१०	१०	११	११	१२	१२	१२	१२	०१	०१	०१	०२	०२	०२	०३
	द्वा.	११	१२	१२	१२	०१	०१	०२	०२	०३	०३	०४	०४	०४	०५	०५	०५	०६	०६	०७	०७	०८	०८	०९	०९	१०
	त्रि.	०१	०१	०१	०१	११	११	११	११	०९	०९	०९	०९	०९	०९	०९	०९	०९	०३	०३	०३	०३	०३	०७	०७	०७
मीनः	हो.	०४	०४	०४	०४	०४	०४	०४	०४	०४	०४	०४	०४	०५	०५	०५	०५	०५	०५	०५	०५	०५	०५	०५	०५	०५
	द्रे.	१२	१२	१२	१२	१२	१२	१२	१२	०४	०४	०४	०४	०४	०४	०४	०४	०४	०८	०८	०८	०८	०८	०८	०८	०८
	स.	०६	०६	०६	०७	०७	०७	०७	०८	०८	०८	०८	०९	०९	०९	०९	१०	१०	१०	१०	११	११	११	११	११	१२
	न.	०४	०४	०५	०५	०५	०६	०६	०६	०७	०७	०७	०७	०८	०८	०९	०९	०९	०९	१०	१०	१०	११	११	११	१२
	द्वा.	१२	०१	०१	०१	०२	०२	०३	०३	०४	०४	०५	०५	०५	०६	०६	०६	०७	०७	०८	०८	०९	०९	१०	१०	१०
	त्रि.	०२	०२	०२	०२	०६	०६	०६	०६	०६	१२	१२	१२	१२	१२	१२	१२	१२	१०	१०	१०	१०	०८	०८	०८	०८

लग्नसारिणीपरिवर्तनचक्रम्												
स्थानानि	मेषः	वृषः	मिथुनः	कर्कः	सिंहः	कन्या	तुला	वृश्चिकः	धनुः	मकरः	कुम्भः	मीनः
अम्बाला	+२५	+१७	+२१	+१४	+२१	+३१	+४३	+५२	+५७	+५४	+४६	+३६
आरा	- ०३	-०७	-१०	-०८	-०४	+०१	+०७	+१२	+१५	+१३	+०९	+०४
इन्दौर	+३५	+३३	+३१	+३३	+३४	+३७	+४०	+४३	+४४	+४३	+४१	+२९
कटक	-०३	-०३	-०४	-०३	-०३	-००	-०२	-०१	-००	-०१	-०३	-०२
कलकत्ता	-१५	-१६	-१८	-१७	-१५	-१३	-१०	-०७	-०६	-०७	-०९	-१२
काशी	+०४	+०१	-०३	-०१	+०३	+०८	+१४	+१९	+२१	+१९	+१५	+१०
काँगडा	+२५	+२५	+०९	+१२	+२१	+३३	+४७	+५८	+६४	+६०	+५१	+३९
गरली	+२४	+१४	+०७	+१०	+१९	+३१	+४४	+५४	+६१	+५७	+४८	+३७
जम्मू	+३०	+२०	+१३	+१६	+२६	+३९	+५३	+६४	+७१	+६७	+५७	+४८
जयपुर	+३२	+२७	+२३	+२५	+२९	+३६	+४४	+५०	+५४	+५१	+४६	+३९
तिरुपति	+२७	+३३	+३५	+३४	+३०	+३५	+२०	+१५	+१३	+१३	+१७	+२२
दरभङ्गा	-०८	-१२	-१६	-१५	-१०	-०४	+०३	+०८	+१२	+०९	+०५	-०१
दिल्ली	+२५	+१८	+१३	+१६	+२२	+३०	+४०	+४७	+५२	+४९	+४२	+३४
पटना	-०५	-०९	-१२	-१०	-०७	-०१	+०५	+१०	+१३	+११	+०६	+०२
बराकर/कुल्टी	-१०	-१२	-१५	-१३	-११	-०७	-०३	+०१	+०३	+०१	-०२	-०५
भोपाल	+२८	+२६	+२४	+२५	+२७	+३०	+३४	+३७	+३९	+३८	+३५	+३२
मुम्बई	+५०	+५१	+५१	+५२	+५१	+५०	+५०	+४९	+४९	+४८	+४९	+५०
मुजफ्फरपुर	-०६	-१०	-१४	-१२	-०८	-०२	+०५	+१०	+१४	+११	+०७	+०१
मोतिहारी	-०६	-११	-१५	-१३	-०८	-०२	+०५	+११	+१४	+१२	+०७	+०२
लखनऊ	+१२	+०६	+०२	+०५	+०९	+१६	+२४	+२९	+३३	+००	+२५	+१९
लुधियाना	+२८	+१९	+१३	+१६	+२४	+३५	+४७	+५७	+६३	+६०	+५१	+४०
शिलिगुडी	-१९	-२४	-२८	-२६	-२२	-१४	-०७	-०१	+०३	-००	-०५	-११
श्रृंगेरी	+४४	+५०	+५२	+५२	+४७	+४१	+३६	+३१	+२९	+२९	+३३	+२९
सितामढी	-०७	-१२	-१६	-१३	-०९	-०२	+०५	+११	+१४	+१२	+०७	+०१

लग्नसारिणीपरिवर्तनप्रकारः

पञ्चाङ्गेऽस्मिन् प्रदत्ता लग्नसारिणी घण्टा-मिनटात्मकरूपा पुरी(उडिसा)नगरस्य लग्नारम्भकालं द्योतयति । परं पृष्ठेऽस्मिन् प्रदत्त-लग्नसारिणीपरिवर्तन-चक्रानुसारेण तत्र प्रदत्ताभीष्टकस्यचिन्नगरस्यापि लग्ना-रम्भकालं ज्ञातुं शक्यते । इदानीमुदाहरणेन पञ्चाङ्गेऽस्मिन् प्रदत्त-पुरीलग्नसारिणीद्वारा मोतिहारीनगरस्य लग्न-मानीयते । तद्यथा- अस्य पञ्चाङ्गस्यानुसारेण ०१ अप्रैल २००६ दिनाङ्के प्रातः ०६/१८ वादनकाले पुर्यां मेषलग्नारम्भो विद्यते । परं मोतिहारीनगरे मेषलग्नारम्भः कदा भविष्यति ? इत्यस्य समाधानार्थमत्र वामभागे प्रदत्त-लग्नसारिणीपरिवर्तनचक्रानुसारेण प्रदत्त-मोतिहारीशब्दस्य सम्मुखे मेषलग्नस्य कोष्ठके दृश्यते तदा -०६ संख्या मिनटात्मकरूपा प्राप्यते । इयं संख्या मेषलग्नारम्भस्य ०६/१८ संख्यायां संस्क्रियते तदा ०६/१२ घण्टात्मकरूपा संख्या समागता । अतः मोतिहारी-नगरे अप्रैलमासस्य प्रथमे दिनाङ्के मेषलग्नारम्भस्य घण्टात्मक-कालः ०६/१२ समागतः । द्वितीयोदाहरणानुसारेण गरली-नगरस्य तद्दिने एव यदि मेषलग्नारम्भकालः अपेक्षितः स्यात्तदा पुरीनगरस्य मेषलग्नारम्भस्य ०६/१८ संख्यायां +२४ मिनटात्मकसंख्या संस्क्रियते तदा गरलीनगरस्य तद्दिनस्य मेषलग्नारम्भकालः समायाति । इत्थमन्येषु नगरेषु अभीष्टलग्नस्य तत्तत् संस्कारं विधाय अभीष्ट-नगरस्य कस्यचिदपि लग्नस्यारम्भकालं ज्ञातुं शक्यते । संक्षेपेणेति दिक् ।।

पुरीनगरस्य अक्षांशः- १९/४८ लग्नसारिणी आदिलाबाद, औरङ्गाबाद, कोणार्क, चान्दा (म.प्र.) दौलताबाद, हिंगोली, इगतपुरी, दहाणु (गुज.) उदयमानं- २३५, २६४, ३०९, ३३७, ३३४, ३२९																															
देशान्तरम् -८५/५७																															
अंशा	०	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	
मेषः ० ३/५५	०३ ०६ २७	०३ १४ २७	०३ २२ ३५	०३ २९ ४२	०३ ३७ ४६	०३ ४५ ५३	०४ ५३ २६	०४ ०१ १०	०४ ०९ १६	०४ १६ २४	०४ २४ ३२	०४ ३२ ४०	०४ ४० ४८	०४ ४८ ५६	०५ ५६ ०३	०५ ०३ ११	०५ ११ १९	०५ १९ २७	०५ २७ ३५	०५ ३५ ४३	०५ ४३ ५०	०५ ५० ५८	०६ ५८ ०६	०६ ०६ १४	०६ १४ २२	०६ २२ ३०	०६ ३० ३८	०६ ३८ ४६	०६ ४६ ५४	०६ ५४ ०३	मेषः ० ३/५५
वृषः १ ४/२४	०७ १६ ४२	०७ १९ ४३	०७ २६ ५०	०७ ३३ ५७	०७ ४० ६४	०७ ४७ ७१	०८ ५४ ७८	०८ ६१ ८५	०८ ६८ ९२	०८ ७५ ९९	०८ ८२ १०६	०८ ८९ ११३	०८ ९६ १२०	०९ १०३ १२७	०९ ११० १३४	०९ ११७ १४१	०९ १२४ १४८	०९ १३१ १५५	०९ १३८ १६२	०९ १४५ १६९	१० १५२ १७६	१० १६६ १९०	१० १७३ १९७	१० १८० २०४	१० १८७ २११	१० १९४ २१८	१० २०१ २२५	१० २०८ २३२	वृषः १ ४/२४		
मिथुनः २ ५/०९	२८ १३ ००	२८ १६ ०३	२८ २३ १०	२८ ३० १७	२८ ३७ २४	२९ ४४ ३१	२९ ५१ ३८	२९ ५८ ४५	३० ०५ ५२	३० १२ ५९	३० १९ ०६	३० २६ १३	३१ ०३ २०	३१ १० २७	३१ १७ ३४	३१ २४ ४१	३१ ३१ ४८	३१ ३८ ५५	३१ ४५ ६२	३१ ५२ ६९	३२ ०१ ७६	३२ ०८ ८३	३२ १५ ९०	३२ २२ ९७	३२ २९ १०४	३२ ३६ १११	३२ ४३ ११८	३२ ५० १२५	मिथुनः २ ५/०९		
कर्कः ३ ५/३७	१६ ३७ ३२	१६ ४० ३५	१७ ०० ३८	१७ ०७ ४५	१७ १४ ५२	१७ २१ ५९	१७ २८ ०६	१७ ३५ १३	१८ ०२ २०	१८ ०९ २७	१८ १६ ३४	१८ २३ ४१	१८ ३० ४८	१८ ३७ ५५	१९ ०४ ६२	१९ ११ ६९	१९ १८ ७६	१९ २५ ८३	१९ ३२ ९०	१९ ३९ ९७	२० ०६ १०४	२० १३ १११	२० २० ११८	२० २७ १२५	२० ३४ १३२	२० ४१ १३९	२० ४८ १४६	२१ ०५ १५३	कर्कः ३ ५/३७		
सिंहः ४ ५/३४	२२ १५ ५०	२२ १८ ५३	२२ २५ ००	२२ ३२ ०७	२२ ३९ १४	२३ ०० २१	२३ ०७ २८	२३ १४ ३५	२३ २१ ४२	२३ २८ ४९	२४ ०५ ५६	२४ १२ ०३	२४ १९ १०	२४ २६ १७	२५ ०३ २४	२५ १० ३१	२५ १७ ३८	२५ २४ ४५	२५ ३१ ५२	२५ ३८ ५९	२५ ४५ ०६	२६ ०२ १३	२६ ०९ २०	२६ १६ २७	२६ २३ ३४	२६ ३० ४१	२६ ३७ ४८	२६ ४४ ०५	सिंहः ४ ५/३४		
कन्या ५ ५/२१	२७ ४८ ०६	२७ ५१ ०९	२८ ०० १६	२८ ०७ २३	२८ १४ ३०	२८ २१ ३७	२९ २८ ४४	२९ ३५ ५१	२९ ४२ ५८	३० ०५ ०६	३० १२ १३	३० १९ २०	३० २६ २७	३१ ०३ ३४	३१ १० ४१	३१ १७ ४८	३१ २४ ५५	३१ ३१ ६२	३१ ३८ ६९	३१ ४५ ७६	३२ ०२ ८३	३२ ०९ ९०	३२ १६ ९७	३२ २३ १०४	३२ ३० १११	३२ ३७ ११८	३२ ४४ १२५	३२ ५१ १३२	कन्या ५ ५/२१		
तुला ६ ५/२१	३३ २० ०६	३३ २३ ०९	३३ ३० १६	३३ ३७ २३	३४ ०४ ३०	३४ ११ ३७	३४ १८ ४४	३४ २५ ५१	३४ ३२ ५८	३५ ०१ ०६	३५ ०८ १३	३५ १५ २०	३५ २२ २७	३५ २९ ३४	३६ ०६ ४१	३६ १३ ४८	३६ २० ५५	३६ २७ ६२	३६ ३४ ६९	३६ ४१ ७६	३६ ४८ ८३	३७ ०५ ९०	३७ १२ ९७	३७ १९ १०४	३७ २६ १११	३७ ३३ ११८	३७ ४० १२५	३७ ४७ १३२	तुला ६ ५/२१		
वृश्चिः ७ ५/३४	३८ ५४ ५०	३८ ५७ ५३	३८ ०४ ००	३९ ०७ ०७	३९ १४ १४	३९ २१ २१	३९ २८ २८	४० ०५ ३५	४० १२ ४२	४० १९ ४९	४० २६ ५६	४१ ०३ ०३	४१ १० १०	४१ १७ १७	४१ २४ २४	४१ ३१ ३१	४१ ३८ ३८	४१ ४५ ४५	४१ ५२ ५२	४१ ५९ ५९	४२ ०६ ०६	४२ १३ १३	४२ २० २०	४२ २७ २७	४२ ३४ ३४	४२ ४१ ४१	४२ ४८ ४८	४२ ५५ ५५	वृश्चिः ७ ५/३४		
धनुः ८ ५/३७	४४ ३४ ३२	४४ ३७ ३५	४४ ०४ ०८	४४ ०७ ११	४४ १४ १८	४५ २१ २५	४५ २८ ३२	४५ ३५ ३९	४५ ४२ ४६	४६ ०१ ५०	४६ ०८ ५७	४६ १५ ०४	४६ २२ ११	४६ २९ १८	४७ ०६ २७	४७ १३ ३४	४७ २० ४१	४७ २७ ४८	४७ ३४ ५५	४७ ४१ ६२	४७ ४८ ६९	४८ ०५ ७६	४८ १२ ८३	४८ १९ ९०	४८ २६ ९७	४८ ३३ १०४	४८ ४० १११	४८ ४७ ११८	४८ ५४ १२५	धनुः ८ ५/३७	
मकरः ९ ५/०९	४९ ०० ००	४९ ०३ ०३	५० ०६ ०९	५० ०९ १२	५० १६ १९	५० २३ २६	५० ३० ३३	५१ ०० ३६	५१ ०७ ४३	५१ १४ ५०	५१ २१ ५७	५१ २८ ०४	५१ ३५ ११	५१ ४२ १८	५२ ०१ २७	५२ ०८ ३४	५२ १५ ४१	५२ २२ ४८	५२ २९ ५५	५२ ३६ ०२	५३ ०३ ०९	५३ १० १६	५३ १७ २३	५३ २४ ३०	५३ ३१ ३७	५३ ३८ ४४	५३ ४५ ५१	५३ ५२ ५८	मकरः ९ ५/०९		
कुम्भः १० ४/२४	५४ ०८ ४२	५४ ११ ४५	५५ १४ ४८	५५ २१ ००	५५ २८ ०७	५५ ३५ १४	५५ ४२ २१	५५ ४९ २८	५६ ०६ ३५	५६ १३ ४२	५६ २० ४९	५६ २७ ५६	५६ ३४ ०३	५६ ४१ १०	५७ ०८ १७	५७ १५ २४	५७ २२ ३१	५७ २९ ३८	५७ ३६ ४५	५७ ४३ ५२	५८ ०० ०७	५८ ०७ १४	५८ १४ २१	५८ २१ २८	५८ २८ ३५	५८ ३५ ४२	५८ ४२ ४९	५९ ०० ५६	कुम्भः १० ४/२४		
मीनः ११ ३/५५	५९ ३७ २६	५९ ४० २९	५९ ४३ ३२	५९ ४६ ३५	५९ ४९ ३८	६० ०० ४१	६० ०३ ४४	६० ०६ ४७	६० ०९ ५०	६० १२ ५३	६० १५ ५६	६० १८ ५९	६० २१ ०२	६० २४ ०५	६१ ०० ०८	६१ ०३ ११	६१ ०६ १४	६१ ०९ १७	६१ १२ २०	६१ १५ २३	६१ १८ २६	६१ २१ २९	६१ २४ ३२	६१ २७ ३५	६१ ३० ३८	६१ ३३ ४१	६१ ३६ ४४	६१ ३९ ४७	मीनः ११ ३/५५		
इष्टार्कशयंशतले घटीपलं स्वाभीष्टनाडीपलसंयुतञ्च । यद्राशिभागस्य तले स्थितं भवेत्तदेव लग्नञ्च कलानुपातात् ॥																															

इष्टार्काशयंशतले घटीपलं स्वाभीष्टनाडीपलसंयुतञ्च । यद्राशिभागस्य तले स्थितं भवेत्तदेव लग्नञ्च कलानुपातात् ॥

मोतिहारीनगरस्य अक्षांशः-२६/४०
देशान्तरम्-८५/५७

लग्नसारिणी

मोतिहारीनगरस्य पलभा-०६/०१/०४, उदयमानं-२१८, २५१, ३०३, ३४३, ३४७, ३३८,
अजमेर, अयोध्या, दरभङ्गा, गुहाटी, ग्वालियर, लखनउ, रायबरेली, रक्सौल, सितामढी, सिलिगुडी ।

अंशा	०	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	
मेषः ० ३८	२ ५४ २४	३ ०१ ४०	३ ०८ ५६	३ १६ १२	३ २३ २८	३ ३० ४४	३ ३८ ०२	३ ४५ १६	३ ५२ ३२	४ ५९ ४८	४ ०७ ०४	४ १४ २०	४ २१ ३६	४ २८ ५२	४ ३६ ०८	४ ४३ ०४	४ ५० ४०	४ ५७ ५६	५ ०५ १२	५ १२ २८	५ १९ ४४	५ २७ ००	५ ३४ १६	५ ४१ ३२	५ ४८ ४८	५ ५६ ०४	६ ०३ २०	६ १० ३६	६ १७ ५२	६ २५ ०८	मेषः ०
वृषः १ ४ ११	६ ३२ २४	६ ३९ ४०	६ ४६ ५६	६ ५४ १२	७ ०१ २८	७ ०८ ४४	७ १७ ०६	७ २५ २८	७ ३३ ५०	७ ४२ १२	७ ५० ३४	७ ५८ ५६	८ ०७ १८	८ १५ ४०	८ २४ ०२	८ ३२ २४	८ ४० ४६	८ ४९ ०८	८ ५७ ३०	९ ०५ ५२	९ १४ १४	९ २२ ३६	९ ३० ५८	९ ३९ २०	९ ४७ १२	९ ५६ ०४	१० ०४ २६	१० १२ ४८	१० २१ १०	१० २९ ३२	वृषः १
मिथुनः २ ५ ०३	१० ३७ ५४	१० ४६ १६	१० ५४ ३८	११ ०३ ००	११ ११ २२	११ १९ ४४	११ २९ ५०	११ ३९ ०२	११ ५० ०८	१२ ०० १४	१२ १० २०	१२ २० ३०	१२ ३० ४०	१२ ४० ५०	१२ ५० ००	१३ ०० १०	१३ १० २०	१३ २० ३०	१३ ३१ ४१	१३ ४१ ५१	१३ ५१ ०१	१४ ०१ ११	१४ ११ २१	१४ २१ ३१	१४ ३१ ४१	१४ ४१ ५१	१५ ०१ ०१	१५ १२ १२	१५ २२ २२	१५ ३२ ०८	मिथुन २
कर्कः ३ ५ ४३	१५ ३२ १४	१५ ४२ २०	१५ ५२ २६	१६ ०२ ३२	१६ १२ ३८	१६ २२ ४४	१६ ३२ १०	१६ ४२ ३६	१६ ५२ ०२	१७ ०८ २८	१७ १९ ५४	१७ २९ २०	१७ ४२ ४६	१७ ५४ १२	१८ ०५ ३८	१८ १७ ०४	१८ २८ ३०	१८ ३९ ५६	१९ ०२ २२	१९ ११ ४८	१९ २१ १४	१९ ३१ ४०	१९ ४१ ०६	१९ ५१ ३२	१९ ६१ ५८	२० ११ २४	२० २२ ३६	२० ३२ ४८	२० ४२ ५७	कर्कः ३	
सिंहः ४ ५ ४७	२१ ०८ ३४	२१ २० ००	२१ ३१ २६	२१ ४२ ५२	२१ ५४ १८	२२ ०५ ४४	२२ १७ १८	२२ २८ ५२	२२ ४० २६	२२ ५२ ०८	२३ ०३ ३४	२३ १५ ४२	२३ २६ १६	२३ ३८ २८	२३ ४९ २४	२४ ०१ २४	२४ १२ ३२	२४ २४ ३२	२४ ३६ ०६	२४ ४७ ४०	२४ ५९ १४	२५ १० ४८	२५ २२ २२	२५ ३३ ५६	२५ ४५ ५७	२५ ५७ ०४	२६ ०८ ३८	२६ २० १२	२६ ३१ ४६	२६ ४३ २०	सिंहः ४
कन्या ५ ५ ३८	२६ ५४ ५४	२७ ०६ २८	२७ १८ ०२	२७ २९ ३६	२७ ४१ १०	२७ ५२ ००	२८ ०४ १६	२८ १५ ३२	२८ २६ ४८	२८ ३७ ०४	२९ ४९ २०	२९ ०० ३६	२९ ११ ५२	२९ २२ ०८	२९ ३४ २४	२९ ४५ ४०	३० ५६ ५०	३० ०७ ५६	३० १९ २८	३० ३० ४४	३० ४१ ००	३० ५३ १६	३० ६३ ३२	३१ ०४ ४८	३१ १५ ०४	३१ २६ ३८	३१ ३६ ०४	३१ ४९ २०	३१ ५२ ३६	३१ ६२ ०८	कन्या ५
तुला ६ ५ ३८	३२ ३४ २४	३२ ४५ ४०	३२ ५६ ५६	३३ ०८ १२	३३ १९ २८	३३ ३० ४४	३३ ४२ ००	३३ ५३ १६	३४ ०४ ३२	३४ १५ ४८	३४ २७ ०४	३४ ३८ २०	३४ ४९ ३६	३५ ०० ५२	३५ १२ ०८	३५ २३ २४	३५ ३४ ४०	३५ ४५ ५६	३५ ५७ १२	३६ ०८ १८	३६ १९ ४४	३६ ३१ ००	३६ ४२ १६	३६ ५३ ३२	३६ ६४ ४८	३७ ०४ ०४	३७ १६ ०४	३७ २७ २०	३७ ३८ ५२	३७ ४९ ०८	तुला ६
वृश्चिकः ७ ५ ४७	३८ १२ २४	३८ २३ ४०	३८ ३४ ५६	३८ ४६ १२	३९ ५७ २८	३९ ०८ ४४	३९ २० १८	३९ ३१ ५२	३९ ४३ २६	४० ५५ ००	४० ०६ ३४	४० १८ ४२	४० २९ १६	४० ४१ ५०	४० ५२ २४	४१ ०२ ५८	४१ १५ १८	४१ २७ ३२	४१ ३९ ०६	४१ ५० ४०	४२ ०२ १४	४२ १३ २५	४२ २५ ५६	४२ ३६ ३०	४२ ४८ ४०	४३ ०० ०४	४३ ११ ३८	४३ २३ १२	४३ ३४ ४६	वृश्चिकः ७	
धनुः ८ ५ ४३	४३ ४७ ५४	४४ ०९ २८	४४ २१ ०२	४४ ३२ ३६	४४ ४४ १०	४५ ५५ ४४	४५ ०७ १०	४५ १८ ३६	४५ ३० ०२	४५ ४१ २८	४५ ५२ ५४	४६ ०४ २०	४६ १६ ४६	४६ २७ १२	४६ ३८ ०४	४७ ५० ३०	४७ ०१ ५६	४७ १२ २२	४७ २४ ४८	४७ ३५ १४	४७ ४७ ४०	४८ ५८ ०६	४८ १० ३२	४८ २१ ५८	४८ ३२ २४	४८ ४४ ५०	४९ ०७ १६	४९ १८ ४२	४९ ३० ०८	धनुः ८	
मकरः ९ ५ ०३	४९ ४१ ३४	४९ ५३ ००	५० ०४ २६	५० १५ ५२	५० २७ १८	५० ३८ ४४	५० ४८ ५०	५० ५८ ५६	५१ ०९ ०२	५१ १९ ०८	५१ २९ १४	५१ ३९ २०	५१ ४९ २६	५१ ५९ ३२	५२ ०९ ३८	५२ १९ ४४	५२ २९ ५०	५२ ३९ ५६	५२ ५० ०२	५३ ०० ०८	५३ १० १४	५३ २० २०	५३ ३० २६	५३ ४० ३२	५३ ५० ३८	५४ ०० ४४	५४ १० ५०	५४ २० ५६	५४ ३१ ०२	मकरः ९	
कुम्भः १० ४ ११	५४ ५१ १४	५५ ०१ २०	५५ ११ २६	५५ २१ ३२	५५ ३१ ३८	५५ ४१ ०६	५५ ५० ०६	५६ ०८ ५०	५६ १५ ५०	५६ २३ २४	५६ ३१ ३४	५६ ४० ४८	५६ ४८ १८	५६ ५७ ०२	५७ ०५ २४	५७ १३ ४६	५७ २२ ०८	५७ ३० ३०	५७ ४० ५२	५७ ५५ ३६	५८ ०३ ५८	५८ १२ २०	५८ २२ ३६	५८ ३२ ४८	५८ ४२ ०४	५८ ५२ ०४	५८ ६२ २६	५९ ०२ ४८	५९ १२ ३२	कुम्भः १०	
मीनः ११ ३ ३८	५९ १० ५४	५९ १९ १६	५९ २७ ३८	५९ ३६ ००	५९ ४४ २२	० ५२ ४४	० ०० ००	० ०७ १६	० १४ ३२	० २१ ४८	० २९ ०४	० ३६ २०	० ४३ ३६	० ५० ५२	१ ०५ २४	१ १२ ४०	१ १९ ५६	१ २७ १२	१ ३४ २८	१ ४१ ४४	१ ४९ ००	१ ५६ १६	२ ०३ ३२	२ १० ४८	२ १८ ०४	२ २५ २०	२ ३२ ३६	२ ३९ ५२	२ ४७ ०८	मीनः ११	

इष्टार्कराश्यंशतले घटीपलं स्वाभीष्टनाडीपलसंयुतञ्च । यद्राशिभागस्य तले स्थितं भवेत्तदेव लग्नञ्च कलानुपातात् ॥

गरलीनगरस्य अक्षांशः- ३१/४८
देशान्तरम्- ७६/१८

लग्नसारिणी

पलभा- उदयमानं- २०४, २३९, २९८, ३४८, ३५९, ३५२

अमृतसर, बिलासपुर, गुरदासपुर, होशियारपुर, जलंधर, नङ्गल, रामपुर ।

अंशा	०	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९						
0 3 24	०२ ४३ १२	०२ ५० ००	०२ ५६ ४८	०३ ०३ ३६	०३ १० २४	०३ १७ १२	०३ २४ ००	०३ ३० ४८	०३ ३७ ३६	०३ ४४ २४	०३ ५१ १२	०३ ५८ ००	०४ ०४ ४८	०४ ११ ३६	०४ १८ २४	०४ २५ १२	०४ ३२ ००	०४ ३८ ४८	०४ ४५ ३६	०४ ५२ २४	०४ ५९ १२	०५ ०६ ००	०५ ०६ ४८	०५ १२ ३६	०५ १९ २४	०५ २६ १२	०५ ३३ ००	०५ ४० ४८	०५ ४६ ३६	०५ ५३ २४	०६ ०० २४	मेषः ०				
1 3 59	६ ०७ १२	६ १४ ००	६ २० ४८	६ २७ ३६	६ ३४ २४	६ ४१ १२	६ ४९ ००	६ ५७ ४८	७ ०५ ०६	७ १३ ०४	७ २१ ००	७ २९ ००	७ ३६ ४८	७ ४४ ५२	७ ५२ ००	७ ५९ ०८	८ ०६ १६	८ १४ २४	८ २२ ३२	८ २९ ४०	८ ३६ ४८	८ ४३ ५६	८ ५० ०४	८ ५७ १२	९ ०४ २०	९ ११ २८	९ १९ ३६	९ २६ ४४	९ ३३ ५२	९ ४० ००	९ ४७ ४८	वृषः १				
2 4 58	१० ०० २२	१० ०८ २०	१० १६ १८	१० २४ १६	१० ३२ १४	१० ४० १२	१० ४८ ००	११ ०० ४८	११ ०८ ००	११ १६ ५२	११ २४ ४८	११ ३२ ४८	११ ४० ४०	११ ४८ ३६	११ ५६ २४	११ ०४ १२	११ १२ ००	११ २० ४८	११ २८ ३६	११ ३६ २४	११ ४४ १२	११ ५२ ००	११ ०० ४८	११ ०८ ३६	११ १६ २४	११ २४ १२	११ ३२ ००	११ ४० ४८	११ ४८ ३६	११ ५६ २४	११ ०४ १२	मिथुन २				
3 5 48	१४ ४८ ३२	१४ ५८ २८	१५ ०८ २४	१५ १८ २०	१५ २८ १६	१५ ३८ १२	१५ ४८ ०८	१६ ०० ४८	१६ ०८ ००	१६ १६ ५२	१६ २४ ४८	१६ ३२ ४८	१६ ४० ४०	१६ ४८ ३६	१६ ५६ २४	१६ ०४ १२	१६ १२ ००	१६ २० ४८	१६ २८ ३६	१६ ३६ २४	१६ ४४ १२	१६ ५२ ००	१६ ०० ४८	१६ ०८ ३६	१६ १६ २४	१६ २४ १२	१६ ३२ ००	१६ ४० ४८	१६ ४८ ३६	१६ ५६ २४	१६ ०४ १२	कर्कः ३				
4 5 59	२० २८ १२	२० ३९ ४८	२० ५१ २४	२१ ०३ ००	२१ १४ ३६	२१ २६ १२	२१ ३८ ०८	२२ ०० ४८	२२ ०८ ००	२२ १६ ५२	२२ २४ ४८	२२ ३२ ४८	२२ ४० ४०	२२ ४८ ३६	२२ ५६ २४	२२ ०४ १२	२२ १२ ००	२२ २० ४८	२२ २८ ३६	२२ ३६ २४	२२ ४४ १२	२२ ५२ ००	२२ ०० ४८	२२ ०८ ३६	२२ १६ २४	२२ २४ १२	२२ ३२ ००	२२ ४० ४८	२२ ४८ ३६	२२ ५६ २४	२२ ०४ १२	सिंहः ४				
5 5 52	२६ २५ २२	२६ ३७ २०	२६ ४९ १८	२७ ०१ १६	२७ १३ १४	२७ २५ १२	२७ ३६ ०८	२८ ०० ४८	२८ ०८ ००	२८ १६ ५२	२८ २४ ४८	२८ ३२ ४८	२८ ४० ४०	२८ ४८ ३६	२८ ५६ २४	२८ ०४ १२	२८ १२ ००	२८ २० ४८	२८ २८ ३६	२८ ३६ २४	२८ ४४ १२	२८ ५२ ००	२८ ०० ४८	२८ ०८ ३६	२८ १६ २४	२८ २४ १२	२८ ३२ ००	२८ ४० ४८	२८ ४८ ३६	२८ ५६ २४	२८ ०४ १२	कन्या ५				
6 5 52	३२ १८ ३२	३२ ३० १६	३२ ४२ ०४	३२ ५३ ४८	३३ ०५ १७	३३ १७ २८	३३ २८ ४०	३३ ३८ ५२	३३ ४८ ०८	३४ ०० ५२	३४ ०८ ५२	३४ १६ ४८	३४ २४ ४०	३४ ३२ ४८	३४ ४० ४८	३४ ४८ ३६	३४ ५६ २४	३४ ०४ १२	३४ १२ ००	३४ २० ४८	३४ २८ ३६	३४ ३६ २४	३४ ४४ १२	३४ ५२ ००	३४ ०० ४८	३४ ०८ ३६	३४ १६ २४	३४ २४ १२	३४ ३२ ००	३४ ४० ४८	३४ ४८ ३६	३४ ५६ २४	तुला ६			
7 5 59	३८ १० ३२	३८ २२ १६	३८ ३४ ०४	३८ ४५ ४८	३९ ०९ १२	३९ २१ ०८	३९ ३३ ०८	४० ०४ ४८	४० १२ ००	४० २० ५८	४० २८ ५६	४० ३६ ५४	४० ४४ ५२	४० ५२ ५०	४० ६० ४८	४० ६८ ४६	४० ७६ ४४	४० ८४ ४२	४० ९२ ४०	४० १०० ४८	४० १०८ ४६	४० ११६ ४४	४० १२४ ४२	४० १३२ ४०	४० १४० ४८	४० १४८ ३६	४० १५६ २४	४० १६४ १२	४० १७२ ००	४० १८० ४८	४० १८८ ३६	४० १९६ २४	४० २०४ १२	वृश्चिकः ७		
8 5 48	४४ ०८ २२	४४ २० १८	४४ ३२ १६	४४ ४४ १४	४५ ०८ १२	४५ १९ ०८	४५ ३१ ०४	४५ ४३ ००	४५ ५४ ३६	४६ ०६ १२	४६ १७ ४८	४६ २९ २४	४६ ४१ ००	४६ ५२ ३६	४६ ६४ २४	४६ ७६ १२	४६ ८८ ००	४६ ९९ ४८	४६ १०७ ३६	४६ ११५ २४	४६ १२३ १२	४६ १३१ ००	४६ १४० ४८	४६ १४८ ३६	४६ १५६ २४	४६ १६४ १२	४६ १७२ ००	४६ १८० ४८	४६ १८८ ३६	४६ १९६ २४	४६ २०४ १२	धनुः ८				
9 4 58	४९ ५८ १२	५० ०९ ४८	५० २१ २४	५० ३३ ००	५० ४५ ३६	५० ५६ १२	५१ ०६ ०८	५१ १६ ०४	५१ २६ ००	५१ ३६ ५२	५१ ४६ ४८	५१ ५६ ४०	५१ ६६ ३६	५१ ७६ २४	५१ ८६ १२	५१ ९६ ००	५१ १०४ ४८	५१ ११२ ३६	५१ १२० २४	५१ १२८ १२	५१ १३६ ००	५१ १४४ ४८	५१ १५२ ३६	५१ १६० २४	५१ १६८ १२	५१ १७६ ००	५१ १८४ ४८	५१ १९२ ३६	५१ २०० २४	५१ २०८ १२	५१ २१६ ००	५१ २२४ ४८	५१ २३२ ३६	५१ २४० २४	मकरः ९	
10 3 59	५५ ०४ ३२	५५ १४ २८	५५ २४ २०	५५ ३४ १६	५५ ४४ १२	५५ ५४ ०८	५६ ०२ ०८	५६ १० १८	५६ २६ ०४	५६ ३४ ००	५६ ४२ ५८	५६ ५० ५८	५६ ५८ ४८	५६ ६६ ३८	५६ ७४ २८	५६ ८२ १८	५६ ९० ०८	५६ ९८ ४८	५६ १०६ ३८	५६ ११४ २८	५६ १२२ १८	५६ १३० ०८	५६ १३८ ४८	५६ १४६ ३८	५६ १५४ २८	५६ १६२ १८	५६ १७० ०८	५६ १७८ ४८	५६ १८६ ३८	५६ १९४ २८	५६ २०२ १८	५६ २१० ०८	५६ २१८ ४८	कुम्भः १०		
11 3 24	५९ १३ २२	५९ २१ २०	५९ २९ १८	५९ ३७ १६	५९ ४५ १४	५९ ५३ १२	० ०० ४८	० ०८ ३६	० १६ २४	० २४ १२	० ३२ ००	० ४० ४८	० ४८ ३६	० ५६ २४	० ६४ १२	० ७२ ००	० ८० ४८	० ८८ ३६	० ९६ २४	० १०४ १२	० ११२ ००	० १२० ४८	० १२८ ३६	० १३६ २४	० १४४ १२	० १५२ ००	० १६० ४८	० १६८ ३६	० १७६ २४	० १८४ १२	० १९२ ००	० २०० ४८	० २०८ ३६	० २१६ २४	० २२४ १२	मीनः ११

इष्टार्कशयंशतले घटीपलं स्वाभीष्टनाडीपलसंयुतञ्च । यद्वाशिभागस्य तले स्थितं भवेत्तदेव लग्नञ्च कलानुपातात् ॥

दशमलग्नसारिणी

दशमलग्नोदयमनानि-पलात्मकानि- २७८, २९९, ३२३, ३२३, २९९, २७८,

अंशाः	०	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	अंशाः
० मेघः ०	०३ ४० ०६	०३ ४९ २४	०३ ५८ ४२	०४ ०८ ००	०४ १७ ३६	०४ २६ ५४	०४ ३५ ४२	०४ ४५ १०	०४ ५५ ०८	०५ ०५ ०६	०५ १५ ०४	०५ २५ ०२	०५ ३५ ००	०५ ४५ ५८	०६ ०४ ५६	०६ १४ ५४	०६ २४ ५२	०६ ३४ ५०	०६ ४४ ४८	०६ ५४ ४६	०७ ०४ ४४	०७ १४ ४२	०७ २४ ४०	०७ ३४ ३८	०७ ४४ ३६	०७ ५४ ३४	०८ ०४ ३२	०८ १४ ३०	०८ २४ २८	मेघः ०	
वृषः १	०८ ३४ २६	०८ ४४ २४	०८ ५४ २२	०९ ०४ २०	०९ १४ १८	०९ २४ १६	०९ ३४ १४	०९ ४४ १२	०९ ५४ १०	१० ०५ ०८	१० १६ ०६	१० २७ ०८	१० ३७ ५२	११ ४८ ३६	११ ५९ २०	११ १० १०	११ २० ४८	११ ३१ ३२	११ ४२ १६	११ ५३ ००	१२ ०३ ४४	१२ १४ २८	१२ २५ १२	१२ ३५ ५६	१२ ४६ ४०	१३ ५७ २४	१३ ०८ ०८	१३ १८ ५२	१३ २९ ३६	१३ ४० २०	वृषः १
मिथुनः २	१३ ४१ ०४	१४ ०१ ४८	१४ १२ ३२	१४ २३ १६	१४ ३४ ००	१४ ४४ ४४	१५ ५५ २८	१५ ०६ १२	१५ १६ १०	१५ २७ ०८	१५ ३८ ०६	१५ ४९ ०४	१५ ५९ ०२	१६ ०९ ००	१६ १९ ५८	१६ २९ ४७	१६ ३९ ३६	१६ ४९ २५	१६ ५९ १४	१७ ०९ ०२	१७ १९ ४८	१७ २९ ४०	१७ ३९ ३२	१७ ४९ २४	१७ ५९ १६	१८ ०९ ०८	१८ १९ ५२	१८ २९ ४०	१८ ३९ ३०	१९ ०२ २०	थिनः २
कर्कः ३	१९ १३ ०४	१९ २३ ४८	१९ ३४ ३२	१९ ४५ १६	२० ५६ ००	२० ०६ ४४	२० १७ २८	२० २८ १२	२० ३८ १०	२० ४८ ०८	२० ५८ ०६	२१ ०८ ०४	२१ १८ ०२	२१ २९ ००	२१ ३९ ५८	२१ ४९ ४७	२१ ५९ ३६	२२ ०९ २५	२२ १९ १४	२२ २९ ०३	२२ ३९ ४४	२२ ४९ ३२	२२ ५९ २०	२३ ०९ १०	२३ १९ ००	२३ २९ ५८	२३ ३९ ४७	२३ ४९ ३६	२४ ०९ २८	२४ १९ १८	कर्कः ३
सिंहः ४	२४ १७ २६	२४ २७ २४	२४ ३७ २२	२४ ४७ २०	२४ ५७ १८	२५ ०७ १६	२५ १७ १४	२५ २७ १२	२५ ३७ १०	२५ ४७ ०८	२६ ०६ ०६	२६ १६ ०४	२६ २६ ०२	२६ ३६ ००	२६ ४६ ५८	२६ ५६ ४७	२७ ०६ ३६	२७ १६ २५	२७ २६ १४	२७ ३६ ०३	२७ ४६ ४४	२७ ५६ ३२	२७ ६६ २०	२८ ०६ १०	२८ १६ ००	२८ २६ ५८	२८ ३६ ४७	२८ ४६ ३६	२८ ५६ २८	२९ ०६ १८	सिंहः ४
कन्या ५	२९ ०१ ०६	२९ १० २४	२९ २१ ४२	२९ ३८ ००	२९ ४७ ३६	२९ ५७ ५४	३० ०६ १२	३० १६ ३०	३० २६ ४८	३० ३६ ०६	३० ४६ २४	३० ५६ ४२	३१ ०६ ००	३१ १६ १८	३१ २६ ३६	३१ ३६ ५४	३१ ४६ ७२	३१ ५६ ९०	३१ ०७ ०८	३१ १७ २६	३१ २७ ४४	३१ ३७ ६२	३१ ४७ ८०	३१ ५७ ९८	३१ ०८ १६	३१ १८ ३४	३१ २८ ५२	३१ ३८ ७०	३१ ४८ ८८	कन्या ५	
तुला ६	३३ ४० ०६	३३ ४९ २४	३३ ५८ ४२	३४ ०८ ००	३४ १७ ३६	३४ २६ ५४	३४ ३५ १२	३४ ४५ १०	३५ ५५ ०८	३५ ०६ ०६	३५ १६ ०४	३५ २६ ०२	३५ ३६ ००	३५ ४६ ५८	३५ ५६ ४७	३६ ०६ ३६	३६ १६ २५	३६ २६ १४	३६ ३६ ०३	३६ ४६ ४४	३६ ५६ ३२	३६ ०७ २०	३६ १७ १०	३६ २७ ००	३६ ३७ ५८	३६ ४७ ४७	३६ ५७ ३६	३६ ०८ २४	३६ १८ १४	३६ २८ ०४	तुला ६
वृश्चिकः ७	३८ ३४ २६	३८ ४४ २४	३८ ५४ २२	३९ ०४ २०	३९ १४ १८	३९ २४ १६	३९ ३४ १४	३९ ४४ १२	३९ ५४ १०	४० ०६ ०८	४० १६ ०६	४० २७ ०८	४० ३७ ५२	४० ४७ ३६	४१ ०६ ५८	४१ १६ ४७	४१ २६ ३६	४१ ३६ २५	४१ ४६ १४	४१ ५६ ०३	४२ ०६ ४४	४२ १६ ३२	४२ २६ २०	४२ ३६ १०	४२ ४६ ००	४२ ५६ ५८	४२ ०७ ४७	४२ १७ ३६	४२ २७ २५	४२ ३७ १४	वृश्चिकः ७
धनुः ८	४३ ५१ ०४	४४ ०१ ४८	४४ १२ ३२	४४ २३ १६	४४ ३४ ००	४४ ४४ ४४	४५ ५५ २८	४५ ०६ १२	४५ १६ १०	४५ २७ ०८	४५ ३८ ०६	४५ ४९ ०४	४५ ५९ ०२	४६ ०९ ००	४६ १९ ५८	४६ २९ ४७	४६ ३९ ३६	४६ ४९ २५	४६ ५९ १४	४७ ०९ ०३	४७ १९ ४४	४७ २९ ३२	४७ ३९ २०	४७ ४९ १०	४७ ५९ ००	४८ ०९ ५८	४८ १९ ४७	४८ २९ ३६	४८ ३९ २५	४९ ०२ २०	धनुः ८
मकरः ९	४९ १३ ०४	४९ २३ ४८	४९ ३४ ३२	४९ ४५ १६	५० ५६ ००	५० ०६ ४४	५० १७ २८	५० २८ १२	५० ३८ १०	५० ४८ ०८	५० ५८ ०६	५१ ०८ ०४	५१ १८ ०२	५१ २९ ००	५१ ३९ ५८	५१ ४९ ४७	५१ ५९ ३६	५२ ०९ २५	५२ १९ १४	५२ २९ ०३	५२ ३९ ४४	५२ ४९ ३२	५२ ५९ २०	५३ ०९ १०	५३ १९ ००	५३ २९ ५८	५३ ३९ ४७	५३ ४९ ३६	५३ ५९ २८	५४ ०९ २८	मकरः ९
कुम्भः १०	५४ १७ २६	५४ २७ २४	५४ ३७ २२	५४ ४७ २०	५५ ०७ १८	५५ १७ १६	५५ २७ १४	५५ ३७ १२	५५ ४७ १०	५५ ५७ ०८	५६ ०८ ०६	५६ १८ ०४	५६ २८ ०२	५६ ३८ ००	५६ ४८ ५८	५६ ५८ ४७	५७ ०८ ३६	५७ १८ २५	५७ २८ १४	५७ ३८ ०३	५७ ४८ ४४	५७ ५८ ३२	५७ ०९ २०	५७ १९ १०	५७ २९ ००	५८ ०९ ५८	५८ १९ ४७	५८ २९ ३६	५८ ३९ २५	५९ ०१ २८	कुम्भः १०
मीनः ११	५९ ०१ ०६	५९ १० २४	५९ २१ ४२	५९ ३८ ००	५९ ४७ ३६	५९ ५७ ५४	०० ०६ १२	०० १६ ३०	०० २६ ४८	०० ३६ ०६	०० ४६ २४	०० ५६ ४२	०१ ०६ ००	०१ १६ १८	०१ २६ ३६	०१ ३६ ५४	०१ ४६ ७२	०१ ५६ ९०	०१ ०७ ०८	०१ १७ २६	०१ २७ ४४	०१ ३७ ६२	०१ ४७ ८०	०१ ५७ ९८	०२ ०६ ०८	०२ १६ २६	०२ २६ ४४	०२ ३६ ६२	०३ ०८ २८	०३ १८ १४	मीनः ११

इष्टार्कशयंशतले घटीपलं स्वाभीष्टनाडीपलसंयुतञ्च । यद्वाशिभागस्य तले स्थितं भवेत्तदेव लग्नञ्च कलानुपातात् ॥

वेधसिद्धनूतनवर्षप्रवेशसारिणी वर्षप्रवेशायनप्रकारश्च-

गताब्दः	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	गताब्दः
वारः	१	२	३	५	६	०	१	३	४	५	६	०	१	२	३	५	६	०	१	३	४	५	६	१	२	३	४	६	०	१	वारः
घटी	१५	३०	४६	०१	१६	३२	४७	०३	१८	३३	४९	०४	१९	३५	५०	०६	२१	३६	५२	०७	२३	३८	५३	०९	२४	३९	५५	१०	२६	४१	घटी
पलम्	२२	४५	०८	३१	५४	१७	४०	३०	२६	४९	१२	३५	५७	२०	४३	०६	२९	५२	१५	३८	०१	२४	४७	१०	३२	५५	१८	४१	०४	२७	पलम्
विपलम्	५५	५०	४५	४०	३५	३०	२५	२०	१५	१०	०५	००	५५	५०	४५	४०	३५	३०	२५	२०	१५	१०	०५	००	५५	५०	४५	४०	३५	३०	विपलम्

गताब्दः	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	गताब्दः
वारः	२	४	५	६	०	२	३	४	५	०	१	२	४	५	६	०	२	३	४	५	०	१	२	३	५	६	०	१	३	४	वारः
घटी	५६	१२	२७	४२	५८	१३	२९	४४	५९	१५	३०	४६	०१	१६	३२	४७	०२	१८	३३	४९	०४	१९	३५	५०	०६	२१	३६	५२	०७	२२	घटी
पलम्	५०	१३	३६	५९	२२	४५	०७	३०	५३	१६	३९	०२	२५	४८	११	३४	५७	२०	४२	०५	२८	५१	१४	३७	००	२३	४६	०९	३२	५५	पलम्
विपलम्	२५	२०	१५	१०	०५	००	५५	५०	४५	४०	३५	३०	२५	२०	१५	१०	०५	००	५५	५०	४५	४०	३५	३०	२५	२०	१५	१०	०५	००	विपलम्

गताब्दः	६१	६२	६३	६४	६५	६६	६७	६८	६९	७०	७१	७२	७३	७४	७५	७६	७७	७८	७९	८०	८१	८२	८३	८४	८५	८६	८७	८८	८९	९०	गताब्दः
वारः	५	६	१	२	३	४	५	०	१	२	४	५	६	०	२	३	४	५	०	१	२	४	५	६	०	२	३	४	५	७	वारः
घटी	३८	५३	०९	२४	३९	५५	१०	२५	४१	५६	१२	२७	४२	५८	१३	२९	४४	५९	१५	३०	४५	०१	१६	३२	४७	०२	१८	३३	४८	०४	घटी
पलम्	१७	४०	०३	२६	४९	१२	३५	५८	२१	४४	०७	३०	५२	१५	३८	०१	२४	४७	१०	३३	५६	१९	४२	०५	२७	५०	१३	३६	५९	२२	पलम्
विपलम्	५५	५०	४५	४०	३५	३०	२५	२०	१५	१०	०५	००	५५	५०	४५	४०	३५	३०	२५	२०	१५	१०	०५	००	५५	५०	४५	४०	३५	३०	विपलम्

वर्षप्रवेशसाधनप्रकारः- अत्र सारण्यां प्रदत्ता वार-घटी-पल-विपलरूपा संख्या वर्तते । अभीष्टगताब्दस्य संख्येयं जन्मवारादिष्टकालसंख्यायां संयोज्यते तदा समागतं फलमभीष्टवर्षारम्भस्य विगतं वार-घटी-पल-विपलरूपं भवति । अत्रोदाहरणम्- जन्मदिनाङ्कः २७ फरवरी, गताब्दः- ४१, जन्मवारादिष्टकालः- १/११/०६/४३ । अस्यां जन्मवारादिष्टकाल- (१/११/०६/४३) संख्यायां ४१ गताब्दस्योपकरणं १/३०/३९/३५ वारादीष्टकालसंख्यां योज्यते तदा २/४१/४६/१८ संख्या समागता । अतः अस्य जातकस्य कृते ४२ वर्षारम्भः २७/२/२००६ दिनाङ्के भौमवासरे भविष्यति । अत्रेदं ध्यातव्यं यदत्रागता वारसंख्या गतवारसंख्यां द्योतयति ।

मुद्वादशासाधनप्रकारः- गतवर्षसंख्या + जन्मनक्षत्रसंख्या - २ ÷ ९ = फलमत्र एकादि शेषे समागते आ. चं. कु. रा. जी. श. बु. के. शु. इति ग्रहाणां क्रमः ज्ञातव्यः । मुद्वादशादिनादि- आदित्यस्य- १८, चन्द्रस्य- ३०, कुजस्य- २१, राहोः- ५४, गुरोः- ४८, शनेः- ५७, बुधस्य- ५१, केतोः- २१, शुकस्य- ६० दिनानि मुद्वादशाः भवन्ति ।

मुन्थादशासाधनप्रकारः- जन्मलग्नराश्यादि + गताब्दः, मुन्थाराश्यादि । वर्षप्रवेशकुण्डल्यां ग्रहवदस्य स्थापना कर्तव्या । **मुन्थाफलम्-** प्रथमे शत्रुनाशः, भाग्यवृद्धिः, यानसुखम्, देशाटनं, स्थानान्तरणम् । द्वितीये- सश्रमधनलाभः, भोगार्थं धनव्ययः । तृतीये शत्रुनाशः, चतुर्थे शारीरिकं कष्टं, वायुविकारः, कार्यक्षेत्रे विघ्नानि, स्थानान्तरणं, पञ्चमे- व्यवसाये लाभः, धन-पुत्र-वित्त-विद्या-उद्योगलाभश्च, षष्ठे- शारीरिकं मानसिकञ्च कष्टं, ऋण-रिपु-रोगवृद्धिः, मातुलपक्षे हानिः, सप्तमे- पारिवारिकं कष्टं, कार्यभ्रंशः, अष्टमे- नैराश्यम्, गुप्ताङ्गेषु रोगभयम्, स्थानपरिवर्तनम्, स्वास्थ्यहानिश्च, नवमे- उत्तमफलदायिनी, पदवृद्धिः, व्यवसाये लाभः, भाग्योन्नतिश्च, दशमे- अवरुद्धकार्यसिद्धिः, आर्थिकलाभः, एकादशे- धनलाभः, सुखाप्तिः, द्वादशे- स्थानहानिः, यात्रायां हानिः, व्यवसाये अपव्ययश्च ।

शतपदचक्रम्

राशि:	मेषः			वृषः			मिथुनः				कर्कः																		
वर्णः	क्षत्रियः			वैश्यः			शूद्रः				विप्रः																		
वश्यः	मानवः १५/ चतुष्पद् १५			चतुष्पद् १५/ जलचर १५			मानवः				जलचरः, कीटः																		
राशीशः	मङ्गलः			शुक्रः			बुधः				चन्द्रः																		
घातमासः	कार्तिकः			मार्गशीर्षः			आषाढ़ः				पौषः																		
घाततिथिः	१-६-११			५-१०-१५			२-७-१२				२-७-१२																		
घातवारः	रविवासरः			शनिवासरः			सोमवासरः				बुधवासरः																		
घातनक्षत्रम्	मघा			हस्तः			स्वाती				अनुराधा																		
घातयोगः	विष्कुम्भः			सुकर्मा			परिघः				व्याघातः																		
घातकरणम्	बवः			शकुनिः			चतुष्पद्				नागः																		
घातप्रहरः	प्रथमः			चतुर्थः			तृतीयः				प्रथमः																		
स्त्रीघातचन्द्रः	१			८			७				९																		
पुरुषघातचन्द्रः	१			५			९				२																		
नक्षत्रम्	अश्विनी		भरणी		कृतिका		रोहिणी		मृगशिरा		आर्द्रा		पुनर्वसुः		पुष्यः		आश्लेषा												
योनिः	अश्वः		गजः		मेषः		सर्पः		सर्पः		श्वानः		मार्जारः		मेषः		मार्जारः												
गणः	देवः		मनुष्यः		राक्षसः		मनुष्यः		देवः		मनुष्यः		देवः		देवः		राक्षसः												
नाडी	आद्या		मध्या		अन्त्या		अन्त्या		मध्या		आद्या		आद्या		मध्या		अन्त्या												
चरणानि	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४	१	२	३	४									
अक्षराणि	चु.	चे.	चो.	ला.	ली.	लु.	ले.	लो.	अ.	इ.	उ.	ए.	ओ.	बा.	बी.	बु.	बे.	बो.	का.कि.	कु. घ. ड. छ.	के. को. हा.	ही.	हू. हे. हो. डा.	डी. डू. डे. डो.					
वर्गः	सि.	सि.	सि.	मृ.	मृ.	मृ.	मृ.	मृ.	ख.	ख.	ख.	ख.	ख.	मृ.	मृ.	मृ.	मृ.	मृ.	मा.मा.	मा.मा. मा. ख.	ख. ख. मे.	मे.	मे. मे. मे. श्वा.	श्वा.श्वा.श्वा.श्वा.					
नवाशेषः	मे.	बृ.	मि.	क.	सिं.	क.	तु.	बृ.	ध.	म.	कु.	मी.	मे.	बृ.	मि.	क.	सिं.	क.	तु.	बृ.	ध.	म.	कु.	मी.					
चन्द्रः प्र.पं.	राशिः	०	०	०	०	०	०	०	१	१	१	१	१	२	२	२	२	२	२	२	२	३	३	३	३	३	३	३	४
	अंशः	३	६	१०	१३	१६	२०	२३	२६	०	३	६	१०	१३	१६	२०	२३	२६	०	३	६	१०	१३	१६	२०	२३	२६	०	
	कला	२०	४०	०	२०	४०	०	२०	४०	०	२०	४०	०	२०	४०	०	२०	४०	०	२०	४०	०	२०	४०	०	२०	४०	०	
दिशः विशो. क्रिय	विकला	५	३	१	०	१५	१०	५	०	४	३	१	०	७	५	२	०	५	३	१	०	१३	१	४	०	१२	८	४	०
	मासः	३	६	९	०	०	०	०	०	६	०	६	०	६	०	६	०	३	६	९	०	०	०	०	०	३	६	९	०
	दिवसः	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
दशाधीशः	केतुः		शुक्रः		सूर्यः		चन्द्रः		मङ्गलः		राहुः		गुरुः		शनिः		बुधः												

शतपदचक्रम्

राशि:	सिंहः	कन्या	तुला	वृश्चिकः						
वर्णः	क्षत्रियः	वैश्यः	शूद्रः	विप्रः						
वश्यः	चतुष्पद्	मानवः	मानवः	कीटः,सरीसृपः						
राशीशः	सूर्यः	बुधः	शुक्रः	मङ्गलः						
घातमासः	ज्येष्ठः	भाद्रपद	माघः	आश्विनः						
घाततिथिः	३-८-१३	५-१०-१५	४-९-१४	१-६-११						
घातवारः	शनिवासरः	शनिवासरः	गुरुवासरः	शुक्रवासरः						
घातनक्षत्रं	मूलः	श्रवणा	शतभिषा	रेवती						
घातयोगः	धृतिः	शुभः	शुक्लः	व्यतीपातः						
घातकरणं	बवः	कौलवः	तैतील	गरः						
घातप्रहरः	प्रथमः	प्रथमः	चतुर्थः	प्रथमः						
स्त्रीघातचन्द्रः	४	३	६	२						
पुरुषघातचन्द्रः	६	१०	३	७						
नक्षत्रम्	मघा	पूर्वाफाल्गुनी	उत्तराफाल्गुनी	हस्तः	चित्रा	स्वाती	विशाखा	अनुराधा	ज्येष्ठा	
योनिः	मूषकः	मूषकः	गोः	महिषी	व्याघ्रः	महिषी	व्याघ्रः	मृगः	मृगः	
गणः	राक्षसः	मनुष्यः	मनुष्यः	देवः	राक्षसः	देवः	राक्षसः	देवः	राक्षसः	
नाडी	अन्त्या	मध्या	आद्या	आद्या	मध्या	अन्त्या	अन्त्या	मध्या	आद्या	
चरणानि	१ २ ३ ४	१ २ ३ ४	१ २ ३ ४	१ २ ३ ४	१ २ ३ ४	१ २ ३ ४	१ २ ३ ४	१ २ ३ ४	१ २ ३ ४	
अक्षराणि	मा. मि. सु. मे	मो. टा. टी. टु.	टे टो पा पी	पु ष ण ठ	पे पो रा रि	रु रे रो ता	ती तु ते तो	ना नि नु ने	नो या यि यु	
वर्गः	आ. आ. आ. आ.	आ श्वा.श्वा.श्वा.	श्वा. श्वा. आ.आ.	आ. आ श्वा. श्वा.	आ. आ मृ. मृ.	मृ. मृ. मृ. स.	स. स. स. स.	स. स. स. स.	स. मृ. मृ. म.	
नवांशेशः	मे. वृ. मि. क.	सिं. क. तु. वृ.	ध. म. कु.मी.	मे. वृ. मि. क.	सिं. क. तु. वृ.	ध. म. कु. मी.	मे. वृ. मि. क.	सिं. क. तु. वृ.	ध. म. कु. मी.	
चन्द्रः	राशिः	४ ४ ४ ४	४ ४ ४ ४	५ ५ ५ ५	५ ५ ५ ५	५ ६ ६ ६	६ ६ ६ ६	६ ६ ७ ७	७ ७ ७ ७	७ ७ ७ ८
	अंशः	३ ६ १० १३	१६ २० २३ २६	० ३ ६ १०	१३ १६ २० २३	२६ ० ३ ६	१० १३ १६ २०	२३ २६ ० ३	६ १० १३ १६	२० २३ २६ ०
	कला	२० ४० ० २०	४० ० २० ४०	० २० ४० ०	२० ४० ० २०	४० ० २० ४०	० २० ४० ०	२० ४० ० २०	४० ० २० ४०	० २० ४० ०
विशोः	वर्षः	५ ३ १ ०	१५ १० ५ ०	४ ३ १ ०	७ ५ २ ०	५ ३ १ ०	१३ ९ ४ ०	१२ ८ ४ ०	१४ ९ ४ ०	१२ ८ ४ ०
	मासः	३ ६ ९ ०	० ० ० ०	६ ० ६ ०	६ ० ६ ०	३ ६ ९ ०	६ ० ६ ०	० ० ० ०	३ ६ ९ ०	९ ६ ३ ०
	दिवसः	० ० ० ०	० ० ० ०	० ० ० ०	० ० ० ०	० ० ० ०	० ० ० ०	० ० ० ०	० ० ० ०	० ० ० ०
दशाधीशः	केतुः	शुक्रः	सूर्यः	चन्द्रः	मङ्गलः	राहुः	गुरुः	शनिः	बुधः	

शतपदचक्रम्

राशि:	धनुः			मकरः			कुम्भः			मीनः		
वर्णः	क्षत्रियः			वैश्यः			शूद्रः			विप्रः		
वश्यः	मानवः १५/ चतुष्पद् १५			चतुष्पद् १५/जलचर १५			मानवः			जलचरः		
राशीशः	गुरुः			शनिः			शनिः			गुरुः		
घातमासः	श्रावण			वैशाख			चैत्रः			फाल्गुनः		
घाततिथिः	३-८-१३			४-९-१४			३-८-१३			५-१०-१५		
घातवारः	शुक्रवासरः			मंगलवासरः			गुरुवासरः			शुक्रवासरः		
घातनक्षत्रम्	भरणी			रोहिणी			आर्द्रा			आश्लेषा		
घातयोगः	वज्रा			वैधृतिः			गण्डः			वज्रा		
घातकरणम्	तैतिलः			शकुनिः			वणिजः			विष्टिः		
घातप्रहरः	प्रथमः			चतुर्थः			तृतीयः			चतुर्थः		
स्त्रीघातचन्द्रः	१०			११			५			१२		
पुरुषघातचन्द्रः	४			८			११			१२		
नक्षत्रम्	मूल	पूर्वाषाढा	उत्तराषाढा	श्रवणा	धनिष्ठा	शतभिषा	पूर्वाभाद्रपदा	उत्तराभाद्रपदा	रेवती			
योनिः	श्वानः	वानरः	नकुलः	वानरः	सिंहः	अश्वः	सिंहः	गोः	गजः			
गणः	राक्षसः	मनुष्यः	मनुष्यः	देवः	राक्षसः	राक्षसः	मनुष्यः	मनुष्यः	देवः			
नाडी	आद्या	मध्या	अन्त्या	अन्त्या	मध्या	आद्या	आद्या	मध्या	अन्त्या			
चरणानि	१ २ ३ ४	१ २ ३ ४	१ २ ३ ४	१ २ ३ ४	१ २ ३ ४	१ २ ३ ४	१ २ ३ ४	१ २ ३ ४	१ २ ३ ४			
अक्षराणि	ये. यो. भा. भि.	भू. धा. फा. ढा.	भे. भो. जा. जी.	खी. खु. खे. खो.	गा. गी.	गू. गे.	गो. सा. सि. सू.	से. सो. दा. दी.	दू. थ. झ. ज.			
वर्गः	मृ. मृ. आ. आ.	आ. सर्प. आ. स्वा.	आ. आ. सि. सि.	मा. मा. मा. मा.	मा. मा.	मी. मा.	मी. मे. मे. मे.	मे. मे. स. स.	स. स. सि. सी.			
नवांशेशः	मे. वृ. मि. क.	सि. क. तु. वृ.	ध. म. कु. मी.	मे. वृ. मि. क.	सि. क. तु. वृ.	ध. म. कु. मी.	मे. वृ. मि. क.	सि. क. तु. वृ.	ध. म. कु. मी.			
ॐ	राशिः	८ ८ ८ ८	८ ८ ८ ८	९ ९ ९ ९	९ ९ ९ ९	९ १० १० १०	१० १० १० १०	१० १० ११ ११	११ ११ ११ ११			
	अंशः	३ ६ १० १३	१६ २० २३ २६	० ३ ६ १०	१३ १६ २० २३	२६ ० ३ ६	१० १३ १६ २०	२३ २६ ० ३	६ १० १३ १६			
	कला	२० ४० ० २०	४० ० २० ४०	० २० ४० ०	२० ४० ० २०	४० ० २० ४०	० २० ४० ०	२० ४० ० २०	४० ० २० ४०			
ॐ	वर्षः	५ ३ १ ०	१५ १० ५ ०	४ ३ १ ०	७ ५ २ ०	५ ३ १ ०	१३ ९ ४ ०	१२ ८ ४ ०	१४ ९ ४ ०			
	मासः	३ ६ ९ ०	० ० ० ०	६ ० ६ ०	६ ० ६ ०	३ ६ ९ ०	६ ० ६ ०	० ० ० ०	३ ६ ९ ०			
	दिवसः	० ० ० ०	० ० ० ०	० ० ० ०	० ० ० ०	० ० ० ०	० ० ० ०	० ० ० ०	० ० ० ०			
दशाधीशः	केतुः	शुक्रः		सूर्यः	चन्द्रः	मङ्गलः	राहुः	गुरुः	शनिः			
									बुधः			

(उत्तरार्द्धम्, श्रीजगन्नाथपञ्चाङ्गम्-संवत्-२०७७ / पृ.सं. 105)

विवाहे मेलापकविचारः

पुरुषविवाहाकालः २४ वर्षानन्तरं विषमवर्षे, कन्या विवाहाकालः १५ वर्षानन्तरं समवर्षे । विवाहपूर्वं कन्यावरणं वर-वरणञ्च विवाह-प्रकरणोक्ते शुभमुहूर्ते कर्तव्यम् । तत्र जन्मराशितो नामराशितश्च विचारणीयाः विषयाः समुपस्थान्ते । तद्यथा-

विवाहे सर्वमाङ्गल्ये यात्रायां ग्रहगोचरे । जन्मराशेः प्रधानत्वं नामराशिं न चिन्तयेत् ॥
कुर्यात् षोडशकर्माणि नामराशौ बलान्विते । सर्वाण्यन्यानि कर्माणि नामराशौ बलान्विते ॥

यत्र वर-बन्धोः जन्मराशिज्ञानं न स्यात्तदा तत्र नामराशि-प्रमाणेनैव तयोः मेलापकः कार्यः । परं जन्मराशेः मेलापकः जन्मराशिना, नामराशेः विचारः नामराशिना एव कर्तव्यः । तद्यथा -

जन्मभं जन्मधिष्येन नामधिष्येन नामभम् । व्यत्ययेन यदा योज्यं दाम्पत्यो निर्धनप्रदम् ॥

मेलापकविचारः-

वर्णो वश्य तथा तारा योनिश्च ग्रहमैत्रकम् । गणमैत्रं भकूटञ्च नाडीचैते गुणाधिकाः ॥

गुणविचारः-

गुणैः षोडशभिर्निन्द्यो मध्यमा विंशतिस्तथा । श्रेष्ठस्त्रिंशुणाः प्रोक्ताः परतस्तूतमोत्तमाः ॥
सर्वगुणैक्यम् १+२+३+४+५+६+७+८=३६ । शतपदचक्रात् वर्णादिज्ञानं क्रियते । मेलापक-चक्रात् गुणज्ञानम् ।

दुष्टभकूट-गणकूट-ग्रहकूटानां परिहारः-

प्रोक्ते दुष्टभकूटके परिणयस्त्वेकाधिपत्ये शुभोऽथोराशीश्वरसौहृदेऽपि गदितो नाड्यर्क्षशुद्धिर्यदि । अन्यक्षेऽशपयोर्बलित्वसहिते नाड्यर्क्षशुद्धौ तथा ताराशुद्धिवशेन राशिवशतो भावे निरुक्तो बुधैः ॥

वर्णादिपरिहारः-

मैत्र्याराशि स्वामिनोऽंशनाथद्वन्द्वस्यापि स्याद् गणनां न दोषः ।
खेटारित्वं नाशयेत् सद्भकूटं खेटप्रीतिश्चापिदुष्टं भकूटम् ।

गणदोषविचारः-

राशीशयोरमित्रत्वे मित्रत्वेचांशनाथयोः । गणादिदौष्ट्येऽप्युद्वाहः पुत्रपौत्रप्रदः स्मृतः ।

नाडीदोषादिपरिहारः-

राश्यैक्यचेदिभन्नमृक्षं द्वयोः स्यान्नक्षत्रैक्ये राशियुगं तथैव ।
नाडीदोषो नो गणानाञ्च दोषो नक्षत्रैक्ये पादभेदे शुभं स्यात् ॥
रोहिण्याद्रामृगेन्द्राणां पुष्यश्रवण-पौष्णभम् । अहिर्बुध्न्यर्क्षमेतेषां नाडीदोषो न विद्यते ॥

वरस्य रविबलं, कन्यायाः गुरुबलं तथोभयोश्च चन्द्रबलं विचार्यते:-

बलम्-	सूर्यः	चन्द्रः	गुरुः
श्रेष्ठराशयः	३,६,१०,११	३,६,७,१०,११	२,५,७,९,११
पूज्यराशयः	१,२,५,७,९,	१,२,५,९,	१,३,६,१०
नेष्टराशयः	४,८,१२,	४,८,१२,	४,८,१२,

वरकन्ययोः शरीरं, मनः, बुद्धिस्तथा आत्मतत्त्वं कियन्मितं साम्यं भजत इत्यादीनां विषयानां विचारः मेलापकेनैव ज्ञायते । यदि परस्परं विपरीतयोगाः स्युः । अर्थाद् वर-बन्धोः गुणसाम्यं न भवेत्तदा तयोः दाम्पत्यजीवनं सर्वदा कष्टप्रदमथवा कदाचिद् वैवाहिकजीवने सम्बन्धविच्छेदोऽपि भवत्यतस्तन्निराकरणाय केचन अनिष्टप्रदायकयोगाः विचार्यन्ते ।

त्रिज्येष्ठ-विचारः-

ज्येष्ठद्वन्द्वं मध्यमं सम्प्रदिष्टं त्रिज्येष्ठं चेन्नैव युक्तं कदापि ।

केचित्सूर्यं वह्निगं प्रोह्यचाहुर्नैवान्योन्यं ज्येष्ठयोः स्याद् विवाहः ॥ मु.चि. वि.प्र.श्लो.सं.- १५
अनपत्यादिदोषः-यदि वरकन्ययोः चन्द्रराशिः परस्परं ९-५ भवेत्तदा अनपत्यदोषः ६-८ भवेत्तदा मरणं २-१२ स्याच्चेद् दारिद्र्यं जायते । तद्यथा-

मृत्युः षष्ठाष्टगे ज्ञेयोऽपत्यहानिर्नैवात्मजे । द्विर्द्वादशे निर्धनत्वं द्वयोरन्यत्र सौख्यकृत् ॥

अथमङ्गलदोषविचारः

लग्ने व्यये च पाताले यामित्रे चाष्टमे कुजे । कन्या भर्तृविनाशाय भर्ताकन्याविनाशकः ॥

अयं विचारः लग्नाच्चन्द्राच्च क्रियते । मङ्गलस्थितिर्यदि १,४,७,८,१२ भावे भवेत्तदा मङ्गलदोषो भवति ।

मङ्गलदोषपरिहारः

शनिः भौमोऽथवा कश्चित्पापो वा तादृशो भवेत् ॥ तेष्वेव भवनेष्वेव भौमदोषो विनाशकृत् ॥१॥

यामित्रे च यदा सौरिर्लग्ने वा हिबुकेऽथवा ॥ अष्टमे द्वादशे चैव भौमदोषो विनाशकृत् ॥२॥

अजे लग्ने व्यये चापे पाताले वृश्चिके कुजे ॥ द्यूनमृगेकाङ्क चाष्टौ भौमदोषो न विद्यते ॥३॥

लग्नाद् विधोर्वा यदि जन्मकाले शुभग्रहो वा मदनाधिपश्च ॥

द्यूनस्थितो हन्त्यनपत्यदोषं वैधव्यदोषञ्च विषाख्यदोषम् ॥४॥

केन्द्रे कोणे शुभाः सर्वे त्रिषडायेऽप्यसद्ग्रहाः ॥ तदा भौमस्य दोषो न मदने मदपस्तथा ॥५॥

सबले गुरौ मृगौ वा लग्ने द्यूनेऽथवा भौमे ॥ वक्रौ वारिगृहस्थे वा सोऽपि न कुजदोषः ॥६॥

न मङ्गली चन्द्रभृगू द्वितीये न मङ्गली पश्यति यस्य जीवः ॥

न मङ्गली केन्द्रगते च राहु न मङ्गली मङ्गलराहुयोगे ॥७॥

राशिमैत्रं यदा यति गणैक्यं वा यदा भवेत् ॥ अथवा गुणबाहुल्ये भौमदोषो न विद्यते ॥८॥

प्रबलतमबैधव्ययोगे सति सावित्रीव्रतं तथाच्युतमूर्तिपिप्पल-कुम्भादिभिः पूर्वं विवाहं कृत्वा चिरजीविने वराय कन्यादाने न पुनर्भूभवो दोषो भवति अपितु वैधव्यदोषस्य निराकरणमपि भवति । अतः प्रबलतमवैधव्यदोषे ऊपर्युक्तं विधानमावश्यं विधेयम् । एवमेव जातकस्य चाष्टवर्ग-संशुद्धं विलोक्य व्रतोद्वाहौ कार्यौ । इत्थं विवाह-प्रसङ्गे लतादि ये दशदोषाः उक्तास्ते मुहूर्तग्रन्थाद् विचारणीयाः ।।

विवाहप्रसङ्गे प्रतिकूल (अशौचादि)दोषः-

वध्वा वरस्यापि कुले त्रिपुरुषे नाशं व्रजेत्कश्चन निश्चयोत्तरम् ।।

मासोत्तरं तत्र विवाह इष्यते शान्त्याथवा सूतकनिर्गमे परैः ।।

अर्थात् वरस्य कन्यायाः वा वाग्दानानन्तरं तयोर्वशे कश्चिज्जनः यदि पञ्चत्वं गच्छति तदा अशौचनिवृत्तेः मासानन्तरं शान्तिकं कर्म विधाय विवाहादिकं शुभकृत्यं कर्तुं शक्यते ।

प्रातिकूल्य-परिभाषा-

वरवध्वोः पितामातापितृव्यश्च सहोदरः । एतेषां प्रातिकूल्य (मरणं) च महाविघ्नप्रदं भवेत् ।।

पितापितामहश्चैव मातावापि पितामही । पितृव्यः स्त्री सुतो भ्रता भगिनी वा विवाहिता ।।

एभिरेव विपन्नैश्च प्रातिकूल्यं बुधैः स्मृतम् ।। पुरुषत्रयपर्यन्तं प्रतिकूलं संगोत्रिणाम् ।

प्रवेशनिर्गमौ तद्वत्तथा मुण्डनमण्डने ।। मुहूर्तचिन्तामणेः पौयूषधारा टीका

योनिक्लृप्तं शार्दूलविक्रीडिताभ्यामाह-

अश्विन्यम्बुपयोहयो निगदितः स्वात्यर्कयोः कासरः

सिंहो वस्वजपाद्भयोः समुदितो याम्यान्त्ययोः कुञ्जरः ।

मेघो देवपुरोहितानलभयोः कर्णाम्बुनोर्वानरः

स्याद् वैश्वभिजितोस्तथैव नकुलश्चान्द्राब्जयोन्योरहिः ।।

ज्येष्ठामैत्रभयोः कुरङ्ग उदितो मूलार्द्रयोः श्वा तथा

माजरोऽदितिसार्पयोरथ मघायोन्योस्तथैवोन्दुरुः ।

व्याघ्रो द्वीशभचित्रयोरपि च गौर्यम्णबुध्यःयो-

योनिः पादगयोः परस्परमहावैरं भयोन्योस्त्यजेत् ।।

योनिक्लृप्तचक्रम् (४)

अश्वः	महिषः	सिंहः	गजः	मेघः	कविः	नकुलः	सर्पः	मृगः	श्वानः	मार्जारः	मूषकः	व्याघ्रः	गोः
अश्वि, शत.	हस्त, स्वा.	धनि., पू.भा.	भर., रेव.	पुष्य, कृति.	श्रव., पू.भा.	उ.भा. अभि.	मृग., रोहि.	ज्ये., शतु.	मूल, आर्द्रा	पुन., श्ले.	मघा, पू.फा.	चित्रा, चित्रा	उ.फा, उ.भा.

अथ गणकूटं वसन्ततिलका-मालिनीभ्यामाह-

रक्षोनरामरगणाः क्रमतो मघाहिवस्विन्द्रमूलवरुणानलतक्षराधाः ।

पूर्वोत्तरात्रयविधातृयमेशभानि मैत्रादितीन्दुहरिपौष्णमरुल्लघूनि ।।

निजनिजमध्ये प्रीतिरत्युत्तमा स्यादमरमनुजयोः सा मध्यमा सम्प्रदिष्टा ।

असुरमनुजयोश्चेन्मृत्युरेव प्रदिष्टो दनुजविबुधयोः स्याद्वैरमेकान्ततोऽत्र ।।

अथ नाडीकूटं स्रग्धरयाऽऽह-

ज्येष्ठार्यम्प्योशनीराधिपभयुगयुगं दास्रभं चैकनाडी,

पुष्येन्दुत्वाष्ट्रमित्रान्तकवसुजलभं योनिबुध्ये च मध्या ।

वाय्वग्निव्यालविश्वोदुयुगयुगमथो पौष्णभं चापरा स्याद्,

दम्पत्योरेकनाड्यां परिणयनमसन्मध्यनाड्यां हि मृत्युः ।।

गणकूटचक्रम् (६)

वर → कन्या ↓	देव	मनुष्य	राक्षस
देव	६	५	१
मनुष्य	६	६	०
राक्षस	०	०	६
नक्षत्राणि	अनु.पुन.पुष्य मृग.स्वा, श्रव.रेव.अश्वि.हस्त	३ पूर्वा., ३ उत्तरा., रोहि. भर. आर्द्रा,	मघा, आश्ले. धनि. ज्ये. मूल, शत. कृति. चि. वि.

नाडीकूटचक्रम् (८)

वर → कन्या ↓	आदिः	मध्यः	अन्त्यः
आदिः	०	८	८
मध्यः	८	०	८
अन्त्यः	८	८	०
नक्षत्राणि	आर्द्रा, पुन. उ.फा. हस्त, ज्ये.मूल,शत. पू.भा, अश्विनी	भर. मृग. पु. पू.फा. चित्रा, अनु. पू.भा. धनि. उ.भा.	कृ. रो. आश्ले. मघा, स्वाती, विशा. उ.भा. श्रवण, रेवती

वरकन्यागुणैक्यचक्रम्

		cesee			JeeYee			eteeLagee			kelKalee			efnehe			kelh'ee			leagee			Jee/akehe			Oeev			cekehej'ee			keheYee			cearee			
उपरि- वरः पाशर्व-	राशिः	अश्वि.	भरणी	कु.१	कु.३	रोहि.	मृ.२	मृ.२	आर्द्रा	पुन.३	पुन.१	पुष्य	आश्ले.	मघा.	पू.फा.	उ.फा.१	उ.फा.३	हस्त	चि.२	चि.२	स्वा	वि.३	वि.१	अनु.	ज्येष्ठा	मूला	पू.षा.	उ.षा.१	उ.षा.३	श्रवणा	धनि.२	धनि.२	शत	पू.भा.३	पू.भा.१	उ.भा.	रेवती	
कन्या		१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१	३२	३३	३४	३५	३६	
अश्वि.	मेषः	२८	३३	२९	१९	२२	२३	२६	१७	१९	२४	३२	२८	२३	२७	१८	११	०९	१३	२३	२७	२३	१९	२६	१४	१३	२५	२३	२६	२७	२१	२१	१६	१७	१६	२६	२७	
भरणी		३४	२८	२९	१९	२३	१५	१८	२६	२७	३२	२४	२५	२०	१८	२८	२२	२०	०४	१३	३०	२१	१८	१८	२०	२०	१८	२६	२९	२७	११	११	२१	२५	२४	१९	२८	
कु.१		२८	२८	२८	१८	१०	१७	२०	२०	२१	२६	२७	२४	१९	२२	२२	१६	१६	१८	२८	१६	२०	१६	२०	२६	२४	१८	१२	१५	१३	२६	२६	२८	२०	१९	२१	१३	
कु.३	वृषभः	१९	२०	१९	२८	२०	२७	१७	१८	१९	२२	२३	२०	२१	२४	२४	२१	२१	२४	२३	११	१५	२१	२५	३१	२०	१३	०७	१३	११	२५	३१	३३	२५	२१	२३	१५	
रोहि.		२४	२४	११	२०	२८	३६	२७	२४	२२	२६	२७	१२	१३	२७	२९	२६	२६	२०	१९	१६	१०	१६	३०	२४	१४	१९	११	१७	१८	२१	२७	२६	३२	२८	२८	२०	
मृ.२		२४	१५	१९	२८	३५	२८	१९	२४	२२	२६	१९	२१	२२	१८	२७	२४	२६	१३	१२	२५	१८	२५	२२	२५	१५	१०	१७	२३	२६	१४	२०	२८	३१	२७	१९	२८	
मृ.२	मिथुन	२७	२१	२१	१९	२६	२०	२८	३३	३२	१९	१२	१४	२४	२०	२९	३२	३४	२१	१४	२७	२१	१४	१४	२३	१८	२५	२०	२३	११	१२	२०	२३	२६	१८	२७		
आर्द्रा		१९	२७	२१	१९	२५	२६	३४	२८	२५	१३	२०	१३	२४	२९	२२	२५	२५	२७	२०	२७	२०	१४	१७	०३	१६	२८	२८	२३	२३	१८	१९	११	१७	२१	२७	२७	
पुन.३		१९	२६	२२	२०	२२	२३	३२	२४	२८	१६	२२	१७	२३	२७	२२	२५	२६	२८	२१	२८	२२	१६	२२	०७	१४	२७	२७	२२	२३	१८	१९	१३	१६	२०	२९	२८	
पुन.१		२२	३०	२६	२२	२४	२५	१८	११	१५	२८	३५	२९	१६	२१	१६	१८	१९	२१	२०	२७	२२	२०	२६	११	०८	२१	२२	२५	२६	२१	१४	०९	१२	१६	२५	२५	
पुष्य	कर्कः	३१	२२	२७	२३	२५	१८	११	१८	२२	३५	२८	३०	२०	१६	२४	२६	२७	१२	१२	२६	२१	१९	१८	२१	१७	११	२१	२५	२४	१२	०५	१५	१९	२३	१७	२६	
आश्ले.		२६	२५	२३	१९	११	१९	१२	१२	१५	२९	२९	२८	१५	१६	१९	२१	२१	२६	२५	१२	१७	१६	२०	२६	२२	१६	०८	१२	१२	२६	१९	२०	१३	१८	२०	१२	
मघा.		२२	२२	१९	२०	१२	२०	२२	२३	२१	१७	२०	१६	२८	३०	२८	१७	१७	२२	२५	१२	१७	२४	२७	३४	२६	२०	०९	०५	०६	१९	२६	२८	२०	१९	२१	१४	
पू.फा.	सिंहः	२७	२०	२२	२३	२६	१८	२०	२९	२७	२३	१८	१७	३०	२८	३५	२४	२३	०८	११	२६	१९	२६	२५	२७	२०	१८	२५	२०	२०	०५	१२	२२	२२	२६	२५	१९	२७
उ.फा.१		१९	२८	२२	२०	२८	२७	२९	२१	२२	१८	२६	१९	२८	३५	२८	१८	१५	१४	१७	२४	१७	२४	३३	१९	१०	२६	२६	२१	२१	१३	२०	१४	१८	१७	२८	२७	
उ.फा.३		१३	२२	१७	२१	२५	२४	३२	२४	२५	२०	२८	२२	१८	२५	१८	२८	२५	२५	१७	२४	१७	१८	२७	१३	१६	३०	३०	२४	२४	१६	१६	१०	१४	१८	२९	२८	
हस्त	कन्या	१०	२०	१७	२१	२४	२६	३३	२३	२५	२०	२८	२३	१८	२३	१७	२६	२८	२८	२०	२७	१९	२०	२६	१२	१४	२७	२९	२३	२४	१८	१८	०८	१३	१७	२८	२८	
चि.२		१३	०४	१९	२३	२०	१२	१९	२६	२६	२१	१२	२७	२३	०९	१६	२५	२७	२८	२०	१९	२७	२८	११	२५	२८	१४	२२	१७	१८	१५	१५	२३	१६	२०	१२	२०	
चि.२		२३	१४	२९	२४	२०	१२	१३	२१	२०	२०	१२	२६	२६	१२	१९	१८	२०	२१	२८	२७	३५	२३	०७	२१	२८	१४	२२	२५	२६	२३	१७	२५	१८	१३	०५	१३	
स्वा	तुला	२८	३०	१८	१३	१५	२५	२७	२६	२८	२९	२८	१४	१४	२६	२७	२६	२८	२१	२८	२८	२०	०९	२१	१६	२३	२७	१९	२२	२३	२६	२०	१९	२४	२०	२१	१३	
वि.३		२३	२२	२१	१६	११	१९	२०	२१	२१	२२	२१	१८	१८	२०	१९	१८	१९	२८	३५	१९	२८	१७	१६	२१	२८	२२	१४	१७	१७	३०	२४	२५	१९	१५	१५	०५	
वि.१		१७	१७	१५	२०	१५	२३	१२	१४	१४	१९	१८	१६	२३	२५	२४	१८	१८	२३	०७	१६	२८	२७	३२	२३	१७	०९	१२	१२	२५	२५	२७	२१	१९	१९	१०		
अनु.	वृश्चि.	२५	१६	२०	२५	२८	२१	१०	१६	२१	२६	१८	२१	२५	२२	३१	२५	२६	११	०७	२२	१६	२८	२८	३१	१६	१४	२२	२५	२६	१४	१४	२२	२८	२६	१८	२७	
ज्येष्ठा		१२	१९	२५	३०	२३	२३	१२	०२	०५	११	२०	२६	३२	२५	१८	१२	१२	२४	२०	१६	२०	३२	३०	२८	१४	१७	१७	२०	२०	२७	२७	१९	१३	१२	२१	२१	
मूला		१२	२०	२५	१९	१३	१२	२१	१५	१२	०८	१७	२४	२५	१९	१०	१३	१३	२७	२७	२१	२७	२४	१६	१५	२८	२८	२७	१५	१५	२१	२९	२१	१५	१८	२६	२७	
पू.षा.	धनुः	२६	१७	१८	१३	१७	०९	१८	२७	२७	२३	१३	१७	१९	१७	२५	२९	२७	१३	१३	२७	२१	१८	१६	१८	२८	३४	२२	२३	०७	१५	२३	२९	३२	२४	३२		
उ.षा.१		२६	२५	१६	१३	१७	१६	२०	२७	२७	२३	२३	०९	०९	२४	२५	२९	२७	१३	११	२१	२३	१०	२४	१८	२७	३४	२८	१६	१४	१५	२३	२३	२९	३२	३२	२३	
उ.षा.३		२८	३०	१६	१३	१७	२३	२१	२२	२२	२७	२७	१३	०७	२१	२२	२५	२५	१७	२४	२२	१६	१३	२७	२१	१६	२४	१८	२८	२६	२७	१९	१९	२५	३१	३१	२३	
श्रवणा	मकरः	२८	२७	१५	१२	१७	२६	२३	२१	२२	२७	२५	१४	०८	२०	२१	२४	२५	१९	२६																		

अष्टविध-मेलापकविचारः

१ वर्णगुणाः ॥ वरस्य ॥						४ योनिंकूटगुणाः ॥ वरस्य ॥												७ राशिंकूटगुणाः ॥ वरस्य ॥																
वर्णः	विप्रः	क्षत्रिः	वैश्यः	शूद्रः	कन्यायाः	→ योनिः↓	अश्वः	गजः	मेषः	सर्पः	श्वानः	माजोरः	मूषकः	गो	महिषः	व्याघ्रः	मृगः	वानरः	नकुलः	सिंहः	राशयः	मे.	वृ.	मि.	क.	सि.	क.	तु.	वृ.	ध.	म.	कु.	मी.	कन्यायाः
विप्रः	१	०	०	०		अश्वः	४	२	३	२	२	३	३	३	०	१	३	२	२	१	मेघः	७	०	७	७	०	०	७	०	०	७	७	०	
क्षत्रिः	१	१	०	०		गजः	२	४	३	२	२	३	३	३	३	१	३	२	२	०	वृषः	०	७	०	७	७	०	०	७	०	०	७	७	
वैश्यः	१	१	१	०		मेषः	३	३	४	२	२	३	३	३	३	१	३	०	२	१	मिथुनः	७	०	७	०	७	७	०	०	७	०	०	७	
शूद्रः	१	१	१	१		सर्पः	२	२	२	४	२	१	१	२	२	२	२	१	०	२	कर्कः	७	७	०	७	०	७	७	०	०	७	०	०	
२ वश्यगुणाः ॥ वरस्य ॥						श्वानः	२	२	२	२	४	१	२	२	२	२	०	२	२	सिंहः	०	०	७	०	७	०	७	७	०	०	७	०	०	
वश्यः	चतु.	मान.	जल.	वन	कीट	कन्यायाः	माजोरः	३	३	३	१	१	४	०	३	३	२	३	२	२	कन्याः	०	०	७	७	०	७	०	७	७	०	०	७	
चतु.	२	१	१	०	१		मूषकः	३	३	३	१	२	०	४	३	३	२	३	२	१	तुला	७	०	०	७	७	०	७	०	७	७	०	०	
मान.	१	२	॥	०	१		गो	३	३	३	२	२	३	३	४	३	०	३	२	१	वृश्चिकः	०	७	०	०	७	७	०	७	०	७	७	०	
जल.	१	॥	२	१	१		महिषः	०	३	३	२	२	३	३	३	४	१	३	२	१	धनुः	०	०	७	०	०	७	७	०	७	०	७	७	
वन	०	०	१	२	०		व्याघ्रः	१	१	१	२	२	२	२	०	१	४	१	२	२	मकरः	७	०	०	७	०	०	७	७	०	७	०	७	
कीट	१	१	१	०	२		मृगः	३	३	३	२	०	३	२	३	३	१	४	२	३	कुम्भः	७	७	०	०	७	०	०	७	७	०	७	०	
३ तारागुणाः ॥ वरस्य ॥						वानरः	२	२	०	१	२	२	२	२	२	२	२	४	२	मीनः	०	७	७	०	०	७	०	०	७	७	०	७	०	
३ तारागुणाः ॥ वरस्य ॥						नकुलः	२	२	२	०	२	२	१	२	२	२	२	२	४	२														
ता.	१	२	३	४	५	६	७	८	९	५ ग्रहमैत्रीगुणाः ॥ वरस्य ॥												ग्रहमैत्रीविचारः												
१	३	३	१॥	३	१॥	३	१॥	३	३	ग्रहः	सूर्यः	चन्द्रः	मङ्गलः	बुधः	गुरुः	शुक्रः	शनिः	ग्रहाः	मित्रग्रहाः	समग्रहाः	शत्रुग्रहाः													
२	३	३	१॥	३	१॥	३	१॥	३	३	सूर्यः	५	५	५	४	५	०	०	सूर्यः	चं. मं. बृ.	बु.	शु. श. रा.													
३	१॥	१॥	०	१॥	०	१॥	०	१॥	१॥	चन्द्रः	५	५	४	१	४	॥	॥	चन्द्रः	सू. बु.	मं.बृ.शु.श.	- - -													
४	३	३	१॥	३	१॥	३	१॥	३	३	मङ्गलः	५	४	५	॥	५	३	॥	भौमः	सू. चं. बृ.	शु. श.	बु.													
५	१॥	१॥	०	१॥	०	१॥	०	१॥	१॥	बुधः	४	१	॥	५	॥	५	४	बुधः	सू. शु.	मं. बृ. श.	चं.													
६	३	३	१॥	३	१॥	३	१॥	३	३	गुरुः	५	४	५	॥	५	॥	३	गुरुः	सू. चं. मं.	श.	बु. शु.													
७	१॥	१॥	०	१॥	०	१॥	०	१॥	१॥	शुक्रः	०	॥	३	५	॥	५	५	शुक्रः	बु. श.रा.	मं. बृ.	सू. चं. के.													
८	३	३	१॥	३	१॥	३	१॥	३	३	शनिः	०	॥	॥	४	३	५	५	शनिः	बु. शु.रा.	- बृ. -	सू. चं. मं. के.													
९	३	३	१॥	३	१॥	३	१॥	३	३	६ गणगुणाः वरस्य				८ नाडीगुणाः वरस्य -				गणः				देवः				नाडी				आद्या				
तारानामानि- जन्माख्यसम्पद्विपदः क्षेमप्रत्यरिसाधकाः । वध मैत्रातिमैत्राः स्युस्तारा नामासद्वृक्फलाः ॥ मु.चि.४/१२ तारानयनप्रकारः- कन्यक्षाद्विभं यावत्कन्याभं वरभादपि । गणयेन् नवहच्छेषे त्रीषद्विभमसत् स्मृतम् ॥ मु.चि. ६/२४ ॥										मानवः	राक्षसः			नाडी	आद्या	मध्या	अन्त्या	देवः	६	५	०			नाडी	०	८	८							
										मानवः	५	६	०		मध्या	८	०	८	मानवः	५	६	०			मध्या	८	०	८						
										राक्षसः	०	०	६		अन्त्या	८	८	०	राक्षसः	०	०	६			अन्त्या	८	८	०						
										कन्यायाः																								

अथायुर्दायसाधनम्			दीर्घ-मध्याल्पायुषः मानम् -
दीर्घायुः	मध्यमायुः	अल्पायुः	दीर्घायुः- दीर्घे योगत्रयेणैव नखचन्द्र १२० समाब्दकाः । योगद्वयेन वस्वाशाः १०८ योगैकेन रसकाङ्ककाः ९६ ॥ मध्यायुः- मध्ये योगत्रयेणैव खाष्ट ८० तुल्याब्दकाः स्मृताः । द्वयगाः ७२ योगद्वयेनात्र योगैकेनाब्धिषण्मिताः ६४ ॥ अल्पायुः- अल्पे योगत्रयेणात्र द्वात्रिंशन्मित ३२ वत्सराः । योगद्वयेन षट्त्रिंशत् ३६ योगैकेन च खाब्धयः ४० ॥ प्रसङ्गादत्र भाव-होरा-घटीलग्नानामानयनम्- हतं जन्मकालेष्वष्टादिमानं रसैरकसंख्यैश्च शून्याग्निभिश्च । फलं यत् पृथङ्मंशकाद्यं भवेत्तद्वै योजनीयं ततः सम्भवेयुः ॥ क्रमाद् भाव-होरा-घटीलग्नकानि बुधव्यूहप्रीत्यै मदीयः प्रकारः ॥ त्रिविधा बालमृत्यवः - चतुर्विंशतिवर्षान्तमायुर्जातुं न शक्यते । जपहोमचिकित्साद्यैर्बालरक्षाञ्च कारयेत् ॥ पितृदोषैर्मातृदोषैर्घ्नियन्ते केचिदन्यथा । स्वकीयारिष्टयोगाच्च त्रिविधा बालमृत्यवः ॥ बृ.पा.हो. मारक.अ.५-६
चरभे १ लग्नेशः चरभे १ अष्टमेशः	चरभे १ लग्नेशः स्थिरभे २ अष्टमेशः	चरभे १ लग्नेशः द्विस्वभावभे ३ अष्टमेशः	
स्थिरभे २ लग्नेशः द्विस्वभावभे ३ अष्टमेशः	स्थिरभे २ लग्नेशः चरभे १ अष्टमेशः	स्थिरभे १ लग्नेशः स्थिरभे २ अष्टमेशः	
द्विस्वभावभे ३ लग्नेशः स्थिरभे २ अष्टमेशः	द्विस्वभावभे ३ लग्नेशः द्विस्वभावभे ३ अष्टमेशः	द्विस्वभावभे ३ लग्नेशः चरभे १ अष्टमेशः	

अथायुर्निर्णयः ॥ जन्मलग्नाष्टमेशाभ्यां, लग्नसप्तमयोः स्थिते चन्द्रे लग्नचन्द्राभ्या-
मन्यथा शनिचन्द्राभ्यां, लग्नहोरालग्नाभ्यां चेति प्रकार- त्रयेणायुर्निर्णेतव्यम् । प्रकार-
त्रयेऽप्येकरूपायुष्यागते तदेव ग्राह्यम् । विभेदे प्रकारद्वयागतायुर्ग्राह्यम् । त्रयाणां विसंवादे
लग्नहोरालग्नायुर्ग्राह्यम् ॥ जै. सू. २/१-९
लग्नसप्तमाभ्यां यौ अष्टमेशौ, तयोर्मध्ये यो बलीग्रहस्तस्य केन्द्रे स्थिते दीर्घायुः,
पणफरे- मध्यमायुः, आपोक्लिमे स्थिते हीनायुः ज्ञेयः ॥ एवमेवात्मकारकवशेनापि
आयुर्निर्णेतव्यम् ॥ जै. सू. २/१९
लग्नेशो रवेर्मित्रं स्यात्तदा दीर्घायुः, समश्चेन्मध्यायुः, शत्रुश्चेदल्पायुरिति,
एवमेव अष्टमेशादपि निर्णयो विधेयः ॥ बृ.पा.हो.- आयुर्दा. ७१-७२ ॥
परमायुषः अधिकारिणो जनाः-
पथ्याशिनानां शीलवतां नराणां सद्वृत्तभाजां विजितेन्द्रियाणाम् ।
एवं विधानामिदमायुर्त्र चिन्त्यं सदा वृद्धमुनिप्रणीतम् ॥ सारा-३९/२५
अत्र पराशरकारिका-
आदौ लग्नाष्टमेशाभ्यां योगमेकं विचिन्तयेत् । जन्म-होरा-विलग्नभ्यां द्वितीयं परिचिन्तयेत् ॥
तृतीयं शनिचन्द्राभ्यां चिन्तयेत्तु द्विजोत्तम ! । योगत्रयेण योगाभ्यां सिद्धं यद्ग्राह्यमेव तत् ॥
योगत्रयविसंवादे लग्न-होरा-विलग्नतः । लग्ने वा सप्तमे चन्द्रे चिन्तयेन्मन्दचन्द्रतः ॥
दीर्घ-मध्याल्पायुसाधनस्य सरलप्रकारः-
चरे चरस्थिरद्वन्द्वाः, स्थिरे द्वन्द्वचरस्थिराः ।
द्वन्द्वे स्थिरद्वन्द्वचराः, दीर्घ-मध्याल्पकाः क्रमात् ॥

॥ अथ विंशोत्तरीयमहादशान्तर्दशाचक्रम् ॥									
दशाधीशाः	सूर्यः	चन्द्रः	मङ्गलः	राहुः	गुरुः	शनिः	बुधः	केतुः	शुक्रः
नक्षत्राणि	कृ.उ.फा. उ.षा.	रो.ह.श्रव.	मृग.चि.धनि.	आर्द्रा.स्वा.शत.	पुन. वि. पू.भा.	पुष्य अनु. उ.भा.	अश्ले.ज्ये.रेव.	मघा.मू.अश्वि.	पू.फा.पू.षा.भर.
अन्तर्दशामानि-	ग्र.व.मा.दि.	ग्र.व.मा.दि.	ग्र.व.मा.दि.	ग्र.व.मा.दि.	ग्र.व.मा.दि.	ग्र.व.मा.दि.	ग्र.व.मा.दि.	ग्र.व.मा.दि.	ग्र.व.मा.दि.
	सू.०.०३.१८	चं.०.१०.००	मं.०.०४.२७	रा.२.०८.१२	बृ.२.०१.१८	श.३.००.०३	बु.२.०४.२७	के.०.०४.२७	शु.३.०४.००
	चं.०.०६.००	मं.०.०७.००	रा.१.००.१८	बृ.२.०४.२४	श.२.०६.१२	बु.२.०८.०९	के.०.११.२७	शु.१.०२.००	सू.१.००.००
	मं.०.०४.०६	रा.१.०६.००	बृ.०.११.०६	श.२.१०.०६	बु.२.०३.०६	के.१.०१.०९	शु.२.१०.००	सू.०.०४.०६	चं.१.०८.००
	रा.०.१०.२४	बृ.१.०४.००	श.१.०१.०९	बु.२.०६.१८	के.०.११.०६	शु.३.०२.००	सू.०.१०.०६	चं.०.०७.००	मं.१.०२.००
	बृ.०.०९.१८	श.१.०७.००	बु.०.११.२७	के.१.००.१८	शु.२.०८.००	सू.०.११.१२	चं.१.०५.००	मं.०.०४.२७	रा.३.००.००
	श.०.११.१२	बु.१.०५.००	के.०.०४.२७	शु.३.००.००	सू.०.०९.१८	चं.१.०७.००	मं.०.११.२७	रा.१.००.१८	बृ.२.०८.००
	बु.०.१०.०६	के.०.०७.००	शु.१.०२.००	सू.०.१०.२४	चं.१.०४.००	मं.१.०१.०९	रा.२.०६.१८	बृ.०.११.०६	श.३.०२.००
	के.०.०४.०६	शु.१.०८.००	सू.०.०४.०६	चं.१.०६.००	मं.०.११.०६	रा.२.१०.०६	बृ.२.०३.०६	श.१.०१.०९	बु.२.१०.००
	शु.१.००.००	सू.०.०६.००	चं.०.०७.००	मं.१.००.१८	रा.२.०४.२४	बृ.२.०६.१२	श.२.०८.०९	बु.०.११.२७	के.१.०२.००
अथ योगिनीदशान्तर्दशाचक्रम्									
मंगला १	पिङ्गला २	धान्या ३	भ्रमरी ४	भद्रिका ५	उल्का ६	सिद्धा ७	सङ्कटा ८		
श्रव. आर्द्रा	धनि. पुन.	शत. पुष्य	अ. अनु.	भर. मघा	कृति. पू.फा.	रोहि. उ.फा.	मृग.हस्त		
चित्रा	स्वा.	विशा.	श्ले.पू.भा.	ज्ये.उ.भा.	मूल,रे.	पू.षा.	उ.षा.		
मास-१२-चं.	मा.२४-सू.	मा.३६-बृ.	मा.४८-मं.	मा.६०-बु.	मा.७२-श.	मा.८४-शु.	मा.९६-के.		
मं.०/१०	पिं.१/१०	धा.३/०	भ्र.५/१०	भ.८/१०	उ.१२/०	सि.१६/१०	सं.२१/१०		
पिं.०/२०	धा.२/०	भ्र.५/०	भ.६/२०	उ.१०/०	सि.१४/०	सं.१८/२०	मं.२/२०		
धा.१/००	भ्र.२/२०	भ.५/०	उ.८/०	सि.११/२०	सं.१६/०	मं.२/१०	पिं.५/१०		
भा.१/१०	भ.३/१०	उ.६/०	सि.९/१०	सं.१३/१०	मं.२/०	पिं.४/२०	धा.८/०		
भ.१/२०	उ.४/०	सि.७/०	सं.१०/२०	मं.१/२०	पिं.४/०	धा.७/०	भ्र.१०/२०		
उ.२/००	सि.४/२०	सं.८/०	मं.१/१०	पिं.३/१०	धा.६/०	भ्र.९/१०	भ.१३/१०		
सि.२/१०	सं.५/१०	मं.१/०	पिं.२/२०	धा.५/०	भ्र.८/०	भ.९/२०	उ.१६/२०		
सं.२/२०	मं.०/२०	पिं.२/०	धा.४/०	भ्र.६/२०	भ.१०/०	उ.१४/०	सि.१८/२०		

:- योगिनीदशाभुक्तभोग्यानयनप्रकार :-

जन्मक्षीं त्रियुतं भुक्तमष्टभिः शेषतः क्रमात् । मङ्गलाद्या सङ्कटान्तं वर्षवृद्ध्या दशा स्मृताः ॥

ततो विंशोत्तरीदशावद्भुक्तभोग्यवर्षानयनं कार्यम् । मङ्गलादियोगिनीनां शान्तिमन्त्राः- मङ्गला-
ॐ ह्रीं मंगले मंगलायै स्वाहा । पिङ्गला- ॐ ग्लौ पिङ्गले वैरिकारिणि प्रसीद फट् स्वाहा । धान्या-
ॐ श्रीं धनदे धनदायै स्वाहा । भ्रमरी- ॐ भ्रमारी जगतामधिश्वरि क्लीं स्वाहा । भद्रिका- ॐ
भद्रिके भद्रं देहि अभद्रं नाशय स्वाहा । उल्का- ॐ उल्के मम रोगं नाशय जुंभय स्वाहा ।
सिद्धा- ॐ ह्रीं सिद्धे मे सर्वमानसं साधय स्वाहा । सङ्कटा- ॐ ह्रीं सङ्कटे मम रोगं नाशय स्वाहा ।

वर्गेशः	गरुडः	मार्जारः	सिंहः	श्वानः	सर्पः	इन्दुरः	गजः	मेघः
शरसंख्या	८	५	६	४	७	१	२	३
वर्गनाम	स्वरवर्णः	कवर्गः	चवर्गः	टवर्गः	तवर्गः	पवर्गः	यवर्गः	शवर्गः
वर्गदिक्	पूर्वः	अग्निः	दक्षिणः	नैऋत्यं	पश्चिमः	वायव्यः	उर्ध्वः	ईशानः
वर्गशत्रुः	सर्पः	इन्दुरः	गजः	मेघः	गरुडः	मार्जारः	सिंहः	श्वानः
वर्गसमः	सिंहः	श्वानः	सर्पः	इन्दुरः	गजः	मेघः	गरुडः	मार्जारः
वर्गमित्रम्	श्वानः	सर्पः	इन्दुरः	गजः	मेघः	गरुडः	मार्जारः	सिंहः

अथ नेत्रस्फुरणफलम्- नेत्रस्योर्ध्वं हरति सकलं मानसं दुःखजालं नेत्रोपान्ते दिशति च धनं
नासिकान्ते च मृत्युः । नेत्रस्याधः स्फुरणमसकृत् संगरेऽभद्रहेतुः वामे चैतत् फलमविकलं दक्षिणे
वैपरीत्यम् । एतानि फलानि पुरुषाणां ज्ञेयानि स्त्रीणान्तु प्रोक्तवैपरीत्येन बोध्यानि ।

(उत्तरार्द्धम्, श्रीजगन्नाथपञ्चाङ्गम्-संवत्-२०७७ / पृ.सं. 111)

अथ ग्रहकृतानिष्टफलशमनार्थं ग्रहाणां दानादिपदार्थाः सर्वेषां सुगमार्थं हिन्दी-भाषया लिख्यते-

ग्रहः	दानपदार्थाः												दान-कालः	जपनीय-मन्त्रः	जप-संख्या	हवन-समिधा
सूर्यः	माणिक्य	सुवर्ण	ताम्र	गोधूम	गुड	धृत	रक्तपुष्प	केशर	मूगं	लाल	र.वस्त्र	रक्त-चन्दन	सूर्योदय	ॐ ह्रीं हौं सूर्याय नमः	७०००	अर्क
चन्द्रः	मुक्ता	सुवर्ण	रजत	चावल	मिश्री	दही	श्वेतपुष्प	शंख	कर्पूर	श्वेतबैल	श्वेतवस्त्र	श्वेत-चन्दन	सन्ध्या	ॐ ऐं क्लीं सोमाय नमः	११०००	पलाश
मङ्गलः	मूंगा	सुवर्ण	ताम्र	मसूर	गुड	धृत	रक्तकेशर	केशर	कस्तुरी	रक्तबैल	रक्तवस्त्र	रक्तचन्दन	२ घ.शेष दिन	ॐ हूं श्रीं भौमाय नमः	१००००	खदिर
बुध	पन्ना	सुवर्ण	काँसी	मूग	खाड	धृत	सर्वपुष्प	हाथीदन्त	कर्पूर	शस्त्र	हरावस्त्र	फल	५ घ.शेष दिन	ॐ ऐं श्रीं श्रीं बुधाय नमः	९०००	अपामार्गः
गुरु	पुखराज	सुवर्ण	काँसी	दाजना	खांड	घृत	पीतपुष्प	हरीद्रा	पुस्तक	घोड़ा	पीतवस्त्र	पीतफल	सन्ध्या	ॐ ह्रीं क्लीं हूं बृहस्पतये नमः	१९०००	अश्वत्थ
शुक्र	हीरा	सुवर्ण	रजत	चावल	मिश्री	दूध	श्वेतपुष्प	सुगन्ध	दधि	श्वेतघोड़ा	श्वेतवस्त्र	श्वेत-चन्दन	सूर्योदय	ॐ ह्रीं श्रीं शुक्राय नमः	१६०००	उदुंबर
शनि	नीलम	सुवर्ण	लोहा	उडद	कुलथी	तेल	कृष्णपुष्प	कस्तुरी	कृष्णांग	भैस	कृष्णवस्त्र	उपानह	मध्याह्न	ॐ ऐं ह्रीं श्रीं शनैश्चराय नमः	२३०००	शमी
राहु	गोमेद	सुवर्ण	सीसा	तिल	सरसो	तेल	कृष्णपुष्प	खड्ग	कम्बल	घोड़ा	नीलवस्त्र	शस्त्र	रात्रि	ॐ ऐं ह्रीं राहवे नमः	१८०००	दूर्वा
केतु	वैर्यमणि	सुवर्ण	लोहा	तिल	सप्तधान्य	तेल	धूम्रपुष्प	नारीयल	कम्बल	बकरा	धूम्रवस्त्र	शस्त्र	रात्रि	ॐ ह्रीं ऐं केतवे नमः	१७०००	कुश

अथ ग्रहणां दानरत्नधारणजपादिकालः- सूर्यादीनाञ्च यद्दानं जपहोमार्चनादिकम् । तेषां वारे प्रकुर्वीत सन्तुष्टास्ते भवन्ति हि ।। कन्यामीनपत्न्योः राहुकेत्वोर्जपादिकं शनौ बुधे वा कार्यम् । **ग्रहाणां ययुर्वेदीयशान्तिमन्त्राः-** तत्रादौ सूर्यस्य- ॐ आकृष्णेन रजसा वर्तमानो निवेशयन्नमृतं मर्त्यञ्च हिरण्ययेन सविता रथेनादेवो याति भुवनानि पश्यन् ।। चन्द्रस्य- इमं देवाऽअसपत्नं सुवध्वं महते क्षत्राय महते ज्यैष्ठ्याय महते जानराज्यायेन्द्रस्येन्द्रियाय । इमममुष्य पुत्रममुष्यै पुत्रमस्यै विशऽएष वोऽमी राजा सोमोऽस्माकं ब्रह्मणानां राजा ।। **कुजस्य-** ॐ अग्निर्मूर्द्धा दिवः ककुत्पतिः पृथिव्या अयम् । अपा रेतां सि जिन्वति ।। **बुधस्य-** ॐ उद्बुध्यस्वाग्ने प्रति जागृहि त्वमिष्टापूर्तेसं सृजेथामयञ्च । अस्मिन्तसधस्ते अयुत्तरस्मिन् विश्वेदेवा यजमानश्च सीदत ।। **गुरोः-** ॐ बृहस्पते अतिथयः अर्हाद्युमद्विभाति क्रतुमज्जनेषु । यदीदयच्छवसऽऋत प्रजात तदस्मासु द्रविणन्धेहि चित्रम् ।। **भृगोः-** ॐ अन्नात्परिश्रुतो रसं ब्रह्मणा व्यपिबत्क्षत्रं पयः सोमं प्रजापतिः । ऋतेन सत्यमिद्रियं विपानं शुक्रमन्थस इन्द्रस्येन्द्रियमिदं पयोऽमृतं मधु ।। **शनेः-** ॐ शन्नो देवीरभीष्टयऽआपो भवन्तु पीतये शंयोरभिस्रवन्तु नः ।। **राहोः-** ॐ कयानश्चित्रऽआ भुव दूती सदावृधः सखा । कया शचिष्ठया वृता ।। **केतोः-** ॐ केतुं कृण्वन् केतवे पेशो मर्याऽअपेशसे । समुषद्भिर्जायथाः ।।

क्रान्तिसारिणी

निाङ्कः	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१	दिनाङ्कः	
जनवरी +	२३	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२१	२२	२१	२१	२१	२१	२१	२०	२०	२०	२०	२०	१९	१९	१९	१९	१९	१८	१८	१८	१८	१७	१७	जनवरी +	
फरवरी +	१७	१६	१६	१६	१६	१५	१५	१५	१४	१४	१४	१३	१३	१३	१२	१२	१२	११	११	११	१०	१०	०९	०९	०९	०८	०८	०८	०७			फरवरी +	
मार्च -+	७	७	६	६	६	५	५	५	४	४	३	३	३	२	२	१	१	१	०	+०	-०	०	०	१	१	२	२	२	२	३	३	४	मार्च -
अप्रैल -	४	४	५	५	५	६	६	७	७	७	८	८	८	९	९	१०	१०	१०	११	११	११	१२	१२	१२	१३	१३	१३	१४	१४	१४		अप्रैल -	
मई -	१५	१५	१५	१५	१६	१६	१६	१७	१७	१७	१७	१८	१८	१८	१८	१९	१९	१९	१९	१९	२०	२०	२०	२०	२०	२१	२१	२१	२१	२१	२१	मई -	
जून -	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२३	२३	२३	२३	२३	२३	२३	२३	२३	२३	२३	२३	२३	२३	२३	२३	२३	२३	२३	२३	२३	२३	जून -	
जुलाई -	२३	२३	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२०	२०	२०	२०	२०	१९	१९	१९	१९	१९	१८	१८	१८	जुलाई -	
अगस्त -	१८	१७	१७	१७	१७	१६	१६	१६	१५	१५	१५	१५	१४	१४	१४	१३	१३	१३	१२	१२	१२	११	११	११	१०	१०	१०	९	९	९	८	अगस्त -	
सितम्बर -	८	८	७	७	६	६	६	५	५	५	४	४	३	३	३	२	२	१	१	१	०	-०	+०	०	०	१	१	१	२	२		सितम्बर +	
अक्टुबर +	३	३	३	४	४	५	५	५	६	६	६	७	७	८	८	८	९	९	९	१०	१०	१०	११	११	१२	१२	१२	१३	१३	१३	१४	अक्टुबर +	
नवम्बर +	१४	१४	१४	१५	१५	१५	१६	१६	१६	१७	१७	१७	१७	१८	१८	१८	१९	१९	१९	१९	२०	२०	२०	२०	२०	२१	२१	२१	२१	२१		नवम्बर +	
दिसम्बर +	२१	२१	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२३	२३	२३	२३	२३	२३	२३	२३	२३	२३	२३	२३	२३	२३	२३	२३	२३	२३	२३	२३	दिसम्बर +	
दिनाङ्कः	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१	दिनाङ्कः	

अत्र विशेषः- रविक्रान्तिः २१ मार्चतः २२ सितम्बर यावत् उत्तरा (-) एवं २३ सितम्बरतः २० मार्च यावत् रविक्रान्तिः दक्षिणा (+) भवति । अत्र प्रदत्ता संख्या अंश-कलायामेव सन्तीति बोध्यम् ।

वेलान्तरसारिणी

दिनाङ्कः	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१	दिनाङ्कः	
जनवरी	३	४	४	४	५	५	६	६	७	७	७	८	८	८	९	९	१०	१०	१०	१०	११	११	११	१२	१२	१२	१२	१२	१३	१३	१३	जनवरी	
-	३२	००	२८	२५	२२	४५	०९	३४	००	२४	४८	११	३५	५७	१९	३९	००	१९	३८	५६	१४	३०	४७	०२	१७	३०	४३	५५	०६	१६	२६	-	
फरवरी	१३	१३	१३	१३	१४	१४	१४	१४	१४	१४	१४	१४	१४	१४	१४	१४	१४	१४	१३	१३	१३	१३	१३	१३	१३	१३	१२	१२	१२	*	*	फरवरी	
-	३०	४०	५०	५६	०१	०५	०९	१२	१४	१५	१६	१५	१५	१३	११	०८	०४	००	५५	४९	४२	३४	२७	१९	१०	००	५१	४०	३४	*	*	-	
मार्च	१२	१२	१२	११	११	११	११	१०	१०	१०	१०	९	९	९	९	८	८	८	७	७	७	७	६	६	६	५	५	५	४	४	४	मार्च	
-	२९	१७	०५	५२	३९	२५	११	५६	४१	२५	१०	५४	३८	२१	०५	४८	३१	१३	५६	३८	२१	०३	४५	२७	९	५१	३३	१४	५६	३८	२०	-	
अप्रैल	४	३	३	३	२	२	२	२	१	१	१	०	०	-०	+०	०	०	०	०	१	१	१	१	१	१	२	२	२	२	२	८	अप्रैल	
-	२	४२	२६	०८	५१	३४	१७	००	४३	२६	१०	५४	३८	२४	०९	१४	२०	३३	४७	००	१३	२४	३६	४७	५८	०८	१८	२७	३६	४४	८	+	
मई	२	२	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	२	२	२	२	मई	
+	५२	५९	६	१२	१८	२२	२७	३१	३५	३८	४०	४२	४३	४३	४३	४३	४१	३९	३७	३३	३०	२६	२२	१६	११	४	५८	५१	४४	३५	२७	+	
जून	२	२	२	१	१	१	१	१	०	०	०	०	०	+०	-०	०	०	०	१	१	१	१	२	२	२	२	२	३	३	३	*	जून	
+	१९	१०	००	५०	४०	२९	१९	०७	५६	४४	३२	२०	०८	१३	१७	३०	४३	५६	९	२२	३६	४९	०२	१५	२८	४०	५३	०६	२८	३०	*	-	
जुलाई	३	३	४	४	४	४	४	४	५	५	५	५	५	५	५	६	६	६	६	६	६	६	६	६	६	६	६	६	६	६	६	जुलाई	
-	४२	५३	०४	१५	२६	३६	४६	५६	०५	१३	२२	३०	३७	४४	५१	५७	०२	०७	१२	१६	२०	२३	२५	२६	२८	२८	२८	२७	२७	२५	२२	-	
अगस्त	६	६	६	६	५	५	५	५	५	५	५	५	४	४	४	४	४	३	३	३	३	२	२	२	२	२	१	१	१	१	०	०	अगस्त
-	१८	१४	१०	४	५९	५२	४६	३९	३१	२२	१३	०३	५३	४२	३१	१९	०७	५४	५१	२७	१३	५८	१३	१७	१२	५५	३८	२०	०६	४५	२७	-	
सितम्बर	+०	०	०	०	१	१	१	२	२	२	३	३	३	४	४	५	५	५	६	६	६	७	७	७	८	८	८	९	९	९	८	सितम्बर	
+	८	१९	३१	५१	१०	३०	५१	११	३२	५३	१४	३५	५६	१७	३८	०	२१	४२	३	२४	४६	७	२८	४९	९	३०	५१	११	३१	५१	८	-	
अक्टुबर	१०	१०	१०	११	११	११	१२	१२	१२	१२	१२	१३	१३	१३	१४	१४	१४	१४	१५	१५	१५	१५	१५	१५	१५	१५	१५	१६	१६	१६	१६	अक्टुबर	
+	११	३०	४९	०७	२६	४४	०२	१९	३६	५२	०८	२३	२८	४२	०६	१०	३२	४३	५५	००	१६	२५	३४	४२	५०	५६	०३	०८	१३	१७	२०	+	
नवम्बर	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१५	१५	१५	१५	१५	१५	१४	१४	१४	१४	१३	१३	१३	१३	१२	१२	१२	११	११	*	नवम्बर	
+	२२	२४	२५	२४	२४	२२	१९	१६	१२	०६	००	५३	४६	२८	२८	१७	०६	५४	४१	२७	१३	५७	४२	०२	०८	४९	३०	१०	४०	२९	*	+	
दिसम्बर	११	१०	१०	९	९	९	८	८	७	७	६	६	६	५	५	४	४	३	३	२	२	१	१	०	+०	-०	०	१	१	२	२	दिसम्बर	
+	८	४५	२२	५८	३४	०९	४४	१७	४१	२४	५७	२९	०१	३२	०३	३४	०५	३६	००	३७	०७	३७	०७	३७	०७	२९	५२	२२	५१	२०	४९	-	
दिनाङ्कः	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१	दिनाङ्कः	

अत्र विशेषः- २६ दिसम्बर तः १४ अप्रैलमासं यावत् तथा १५ जून तः ३१ अगस्तावधिं ऋणम् (-), तथा १५ अप्रैलतः १४ जूनं यावत् एवञ्च १ सितम्बर तः २५ दिसम्बर यावत् धनं (+) बोध्यम् । मानामिदं मिनिटसेकेण्डात्मकमस्तीति विशेषः ।

भारतस्य केषाञ्चन प्रसिद्धनगराणाम् अक्षांश- देशान्तर-स्टेण्डर्डसमय-सारिणी

नगर	अक्षांश (उत्तर)	रेखांश (पूर्व)	स्टैण्डर्ड अन्तर मि.सै.	नगर	अक्षांश (उत्तर)	रेखांश (पूर्व)	स्टैण्डर्ड अन्तर मि.सै.	नगर	अक्षांश (उत्तर)	रेखांश (पूर्व)	स्टैण्डर्ड अन्तर मि.सै.	नगर	अक्षांश (उत्तर)	रेखांश (पूर्व)	स्टैण्डर्ड अन्तर मि.सै.
अमृतसर	३१ ३७	७४ ५५	-३० २०	कुराली	३० ५०	७६ ३५	-२३ ४०	दिल्ली	२८ ३९	७७ १२	-२१ १२	लुधियाना	३० ५५	७५ ५४	-२६ २४
अलवर	२७ ३५	७६ ३८	-२३ २८	कुल्लू	३१ ५८	७७ १०	२१ २०	देहरादून	३० १९	७८ ०४	-१७ ४४	लखीसराय	२५ १२	८६ ०६	१४ २४
अयोध्या	२६ ४८	८२ १४	-०१ ०४	खजियार	३२ ३१	७६ ०३	-२५ ४०	धनबाद	२३/४७	८६ ३०	१६ ००	लखनऊ	२६ ५२	८० ५६	-६ १६
आगरा	२७ ११	७८ २६	-१८ ००	खन्ना	३० ४२	७६ १३	-२५ ०८	धर्मशाला	३२ १६	७६ २३	-२४ २८	लखीमपुर	२७ ५७	८० ४९	-०६ ४४
अम्ब	३१ ४३	७६ ०७	-२५ ३५	खूर्जा	२८ १५	७७ ५०	-१८ ४०	थानेसर	२९ ५८	७६ ५६	-२२ १६	विशाखापट्टनम	१७ ४२	८३ २०	०३ २०
अजमेर	२६ २७	७४ ४२	-३१ १२	गोवा	१५ २७	७३ ५०	-३४ ४०	नासिक	२० ०२	७३ ५०	-३४ ४०	वाराणसी	२५ २०	८३ ००	०२ ००
अलीगढ़	२७ ५८	७८ ०७	-१७ ३७	गजीपुर	२५ ३५	८३ ३४	४ १६	नागपुर	२१ ०९	७९ ०९	-१३ २४	शिलांग	२५ ३४	९१ ५६	३७ ४४
अम्बाला	३० २१	७६ ५२	-२२ ३२	गोलकुण्डा	१७ २४	७८ २३	-१६ २८	नैनीताल	२९ २३	७९ ३०	-१२ ००	शिमला	३१ ०६	७७ १३	-२१ ०८
अगरतला	२३ ४९	९१ १८	३५ १२	गोपालगंज	२६ २८	८४ २६	०७ ४४	पटना	२५ ३७	८५ १३	१० ५२	शेखपुरा	२५ ०९	८५ ५६	१३ ३२
अटारी	३१ ३६	७४ ३५	-३१ ४०	गरलीप्रागपुर	३१ ४८	७६ १८	-२४ ४८	पालमपुर	३२ ०२	७६ ३३	-२३ ४८	सूरत	२१ १०	७२ ५०	-३८ ४०
अहमदन.	१९ ०५	७४ ४८	-३० ४८	गुवाहटी	२६ ११	९१ ४७	३७ ०८	पुरी	१९ ४८	८५ ५२	१३ २८	सोमनाथ	२१ ०४	७० २६	-४८ १६
अहमदाबाद	२३ ०३	७२ ४०	-३९ २०	गया	२४ ४९	८५ ०१	१० ०४	पुरुलिया	२३ २०	८६ २४	१५ ३६	सुन्दरनगर	३१ ३३	७६ ५४	-२२ २४
अखनूर	३२ ५४	७४ ४५	-३१ ००	ग्वालियर	२६ १४	७८ १०	-१७ २०	पूना	१८ ३४	७३ ५३	-३४ २८	सिहोर	२३ १२	७७ ००	-२२ ००
आसनसोल	२३ ४२	८७ ०१	१८ ०४	गोरखपुर	२६ ४५	८३ २४	०३ ३६	मेरठ	२९ ००	७७ ४२	-१९ १२	सरकाघाट	३१ ४३	७६ २२	-२४ ३२
आरा	२५ ३४	८४ ४०	०८ ४०	गंगानगर	२९ ४९	७३ ५०	-३४ ४०	बगहाँ	२७ ०६	८४ ०५	०६ २०	समस्तीपुर	२५ ५५	८५ ५०	१३ २०
इलाहाबाद	२५ २५	८१ ५४	-०२ २४	गुरगाँव	२८ २८	७७ ०४	-२१ ४४	बीकानेर	२८ ०१	७३ २२	-३६ ३२	सीतामढी	२६ ३५	८५ ३२	१२ ०८
ऊना	३१ ३२	७६ १७	-२४ ४७	गाजियाबाद	२८ ४०	७७ २७	-२० १६	बेतिया	२६ ४८	८४ ३३	०८ १२	सीतापुर	२७ ३४	८० ४१	-०७ १२
उज्जैन	२३ ०९	७५ ४३	-२७ ०८	चण्डीगढ़	३० ४४	७६ ५२	-२२ ३२	बेला	३० ५६	७६ २३	-२४ २३	सोनपुर	२५ ४२	८५ १२	१० ४८
उत्तरकाशी	३० ४५	७८ २८	-१६ १२	चम्बा	३२/३४	७६ ०८	-२५ २८	बैजनाथ	३२ ०४	७६ ३७	-२३ ३२	हाबड़ा	२२ २५	८८ २३	२३ ३२
उधमपुर	३२ ५४	७५ ०७	-२९ ३३	चिन्तपुरी	३१/४७	७६ ०४	-२५ ४४	बोम्डिला	२७ १९	९२ २५	३९ ४०	हरिद्वार	२९ ५८	७८ १२	-१७ १२
ऋषिकेश	३० ०७	७८ १८	-१५ १२	छपरा	२५ ४७	८४ ४५	०९ ००	बुद्धगया	२४ ४१	८४ ५८	०९ ५२	हमीरपुर	३१ ४२	७६ ३०	-२४ ००
औरंगाबाद	१९/५३	७५ २३	-२८ २८	जामनगर	२२ २७	७० ०७	-४९ ३२	बरेली	२८ २२	७९ २७	-१२ १२	हिसार	२९ १०	७५ ४६	-२६ ५६
कानपुर	२६ २८	८० २२	-८० ३२	जमशेदपुर	२२ ५०	८६ १०	१४ ४०	बद्रीनाथ	३० ४४	७९ ३०	-१२ ००	हैदराबाद	१७ २४	७८ ३०	-१६ ००
कटरा	३३ ०१	७४ ५८	-३० ०८	जम्मू	३२/४४	७४ ५४	-३० २४	भुवनेश्वर	२० १०	८५ ५०	१३ २०	होशियारपुर	३१ ३२	७५ ५७	-२६ १२
कटक	२०/२८	८५ ५४	१३ ३६	जयपुर	२६/५५	७५ ५२	-२६ ३२	मुम्बई	१९ ००	७२ ५४	-३८ २४	हरिपुर	३१ ५९	७६ ०५	-२५ ४०
कलकत्ता	२२/३४	८८ २४	२३ ३६	जालन्धर	३१/१९	७५ ३४	-२७ ४४	मुजफ्फरपुर	२६ ०७	८५ २७	११ ४८	हांसी	२९ ०६	७६ ००	-२६ ००
करनाल	२९ ४२	७७ ०२	-२१ ५२	ज्वालामुखी	३१ ५३	७६ २०	-२४ ४०	मोतिहारी	२६ ४०	८५ ५७	१३ ४८	हरदोई	२७ २५	८० ०७	-९ ३२
कुरुक्षेत्र	२९ ५९	७६ ४७	-२२ ४८	झांसी	२५/२७	७८ ३७	-१५ ३२	रायपुर	२१ १५	८१ ४१	-०३ १६	हाजीपुर	२५ ४३	८५ १४	१० ५६
कांगड़ा	३२ ०५	७६ १८	-२४ ४८	झरिया	२३/५०	८६ २४	१५ ३६	रायबरेली	२६ १४	८१ १६	-०४ ५६	हटिया	२२ ०२	८८ ०५	२२ २०
				तिरुपति	१३/४०	७९ २४	-१२ २४	रांची	२३ २३	८५ २३	११ ३२	हनुमानगढ़	२९ ३५	७४ २१	-३२ ३६
				दरभङ्गा	२६ १०	८५ ५१	१३ २४	रक्सौल	२६ ५८	८४ ५१	०९ २४	हीराकुण्ड	२१ ३१	८३ ५७	५ ४८
				द्वारिका	२२ १४	६९ ०१	-५३ ५६	रामेश्वरम्	०९ १८	७९ १९	-१२ ४४	हास्सन	१३ ०१	७६ ०३	-२५ ४८
												हरदोई	२७ २५	८० ०७	-०९ २०

अथ केचन स्वप्नविचाराः		छिपिकिलीदर्शनम्	दुर्भाग्यसंकेतः	पहरेदारदर्शनम्	चोरी	लौहदर्शनम्	स्वास्थ्यहानिः
स्वप्नः	फलम्	जलपानम्	भाग्योदयः	प्रसन्नतादर्शनम्	विफलता	वर्षादर्शनम्	हानिः / चिन्ता
अग्निउत्थापनम्	कष्टम्	जले पतनम्	चिन्ता	प्रसादप्राप्तिः	धनलाभः	वाटिकादर्शनम्	सुखप्राप्तिः
अग्निदर्शनम्	शुभकार्यम्	जादूगरदर्शनम्	अशुभलक्षणम्	पाषाणदर्शनम्	विपत्तिः	विकृतशरीरदर्शनम्	दुःखप्राप्तिः
अग्निलग्नदर्शनम्	दुःखाप्तिः	टिकटग्रहणम्	पदत्यागः	पितृदर्शनम्	धनलाभः	विदेशगमनम्	कार्यवरुद्धः
अजादर्शनम्	धनलाभः	डोलीदर्शनम्	समस्यायुक्तः	पुष्पप्राप्तिः	धनलाभः	विधवादर्शनम्	हानिः
अर्थोदर्शनम्	सफलता	तण्डुलखादनम्	शुभसामाचारः	पूर्वदिग्गमनम्	विजयः	विमानदर्शनम्	सौभाग्यसूचकम्
आकाशात्पतनम्	चिन्ता, मानहानिः	तपस्वीदर्शनम्	आत्मोन्नतिः	फकीरदर्शनम्	शुभफलदायकम्	विवाहः	मृत्युः
आपणदर्शनम्	धनलाभः	ताम्बूलखादनम्	मिलापः	फलप्राप्तिदर्शनम्	धनलाभः	विषभक्षणम्	परेशानी
आम्रखादनम्	लाभः	ताम्रदर्शनम्	यात्रादुर्घटना	बालकक्रन्दश्रवणम्	रोगः / निराशासूचकम्	वृद्धस्त्रीदर्शनम्	दुःखप्राप्तिः
आशीर्वादग्रहणम्	धनलाभः	तिलखादनम्	ऋणम्	बारातदर्शनम्	चिन्ता / परेशानी	वृषदर्शनम्	धर्मकार्यम्
उत्तरदिग्गमनम्	गृहत्यागः	तीर्थस्नानम्	त्यागः	बिच्छुर्दशः	कष्टभयम्	वृषेण हननम्	हानिः
उपानत्धारणम्	सम्मानप्राप्तिः	तैलपानम्	मृत्युः	भगिनीदर्शनम्	सौभाग्यवृद्धिः	वैद्यदर्शनम्	रोगः
उष्ट्रदर्शनम्	भयम्	त्रिशूलदर्शनम्	सफलताप्राप्तिः	भाषणश्रवणम्	वादविवादः	शवदर्शनम्	सफलता
उष्ट्रात् पतनम्	अवनतिः	दक्षिणदिग्गमनम्	रोगः	भूकम्पदर्शनम्	सन्तानकष्टम्	शस्त्रदर्शनम्	युद्धः
उष्णजलपानम्	अशुभः	दधिदर्शनम्	सफलता	भोजनं पाचनम्	रोगः	शस्त्रपतनम्	पराजयः
औषधिग्रहणम्	स्वस्थः	दर्पणदर्शनम्	विचलितः	मदिरापानम्	मृत्युः	शस्त्रोत्थापनम्	विजयः
कच्चाफलदर्शनम्	अशुभः	दाडिमखादनम्	रोगः	मधुमक्खीदर्शनम्	शुभफलम्	शुकदर्शनम्	धनलाभः
कन्यादर्शनम्	तीर्थयात्रा	दाहसंस्कारदर्शनम्	दीर्घायुः	मन्दिरदर्शनम्	धनलाभः	श्रृंगारकरणम्	अपमानम्
कपिलवस्त्रधारणम्	ख्यातिः	दुग्धदोहनम्	भारोत्थापनम्	मयूरदर्शनम्	शोकः	श्वेतश्वानारुढदर्शनम्	सुखसमृद्धिप्राप्तिः
कपोतदर्शनम्	शुभसंदेशः	दुग्धपानम्	प्रतिष्ठा	मल्लयुद्धदर्शनम्	मुकदमा	शौचगमनम्	व्ययः
कमलदर्शनम्	धनप्राप्तिः	दुग्धस्नानम्	धनलाभः	महात्मादर्शनम्	धनप्राप्तिः	समुद्रदर्शनम्	धनलाभः
करतलदर्शनम्	प्रसन्नताप्राप्तिः	दुर्घटनादर्शनम्	रोगसम्भावना	मीनदर्शनम्	मङ्गलकार्यम्	समाचारपठनम्	सफलता
काकदर्शनम्	अशुभः	देवदर्शनम्	धनलाभः	मिष्टान्नखादनम्	संकटम्	सर्पदर्शनम्	धनलाभः
कारागारगमनम्	बन्धनग्रस्तः	देवस्थलदर्शनम्	सुखमयजीवनम्	मिष्टान्नवितरणम्	मृत्युः	स्वर्गदर्शनम्	आयुपूर्णम्
कुक्कुरपालनम्	संकटम्	द्युतक्रीडनम्	धनहानिः	मुद्राप्राप्तिः	रोजगारः	सर्पभक्षणम्	विफलता
कोलाहलदर्शनम्	राजभयम्	द्विचक्रचालनदर्शनम्	कार्यसिद्धिः	मुण्डनम्	मृत्युः	सर्पहननम्	शत्रुदमनम्
खड्गधारणम्	उच्चपदप्राप्तिः	धर्मशास्त्रश्रवणम्	धनप्राप्तिः	मूषकदर्शनम्	दुर्भाग्यसूचकम्	सीताफलदर्शनम्	सौभाग्यसूचकम्
खाटोपरिशयनम्	सौभाग्यसूचकम्	धावनम्	समस्या	यज्ञदर्शनम्	सौभाग्यसूचकम्	सुवर्णदर्शनम्	रोगः / धनहानिः
गङ्गास्नानम्	सन्ध्यासः	धूपदर्शनम्	शत्रुनाशः	यमुनादर्शनम्	गापतिः	सूर्यदर्शनम्	राजाज्ञा
गजदर्शनम्	सन्ध्यासः	ध्वजदर्शनम्	धनलाभः, सुयशः	युवतीदर्शनम्	नगदलाभः	सैनिकदर्शनम्	मृत्युः
गुरुदर्शनम्	व्यवसायवृद्धिः	नक्रदर्शनम्	शत्रुकष्टम्	रक्तदर्शनम्	उन्नतिः	स्वपादप्रक्षालनम्	चिन्तामुक्तिः
गुलाबदर्शनम्	कार्यसफलता	नदीदर्शनम्	आकांक्षापूर्तिः	रजकदर्शनम्	सफलता	स्वयं जलनम्	लोकापवादः
गुलाबदर्शनम्	मनोकामनापूर्णम्	नागदर्शनम्	लज्जितः	रजतदर्शनम्	विश्वासघातः	स्वयं ताडनम्	चिन्तानाशः
गृहजलनम्	लाभः	नृत्यदर्शनम्	मृत्युः	रथदर्शनम्	यात्रा	हत्यादर्शनम्	दरिद्रनाशः
गृहनिर्माणम्	प्रसिद्धिप्राप्तिः	निराशः	सफलता	रसोद्गृहे प्रवेशः	मृत्युः	हाटदर्शनम्	
गोः दुग्धपानम्	धनलाभः	पक्वफलदर्शनम्	शुभः	रक्षासदर्शनम्	कष्टनिवृत्तिः		
ग्रहणदर्शनम्	रोगः / चिन्ता	पदच्युतदर्शनम्	मृत्युः	रुद्राक्षदर्शनम्	कल्याणम्		
चन्द्रदर्शनम्	बन्धनम्	पर्वदर्शनम्	शुभम्	रोगीदर्शनम्	दुःखनिवृत्तिः		
चितादर्शनम्	सफलता	पश्चिमदिग्गमनम्	बाधायुक्तः	रोटिकाखादनम्	रोगः		

॥ हरिः ॐ ॥

षोडशोपचार-देवपूजनविधिः

यज्ञकर्त्ता पूजन के दिन शान्तचित्त होकर शुद्ध-आसन पर पूर्वाभिमुख अथवा उत्तराभिमुख बैठकर आचमन प्राणायामादि करके अपने अभीष्ट देवता का स्मरण करके पूजन प्रारम्भ करे ।

सर्वप्रथम जल शुद्धि हेतु हाथ में जल कुश लेकर निम्नलिखित मन्त्र को पढ़े -

ॐ अपवित्रः पवित्रो वा सर्वावस्थाङ्गतोऽपि वा ।

यः स्मरेत् पुण्डरीकाक्षं सबाह्याऽभ्यन्तरः शुचिः ॥

इस जल को पूजनोपकरण सामग्री एवं अपने शरीर पर छीटें ।

पुनः हाथ में जल लेकर गंगादि नदियों एवं प्रयागादि तीर्थों का स्मरण करते हुए निम्नलिखित मन्त्र से जल शुद्धि करे -

ॐ गङ्गे च यमुने चैव गोदावरी सरस्वती ।

नर्मदे सिन्धु-कावेरी जलेऽस्मिन् सन्निधिं कुरु ॥

निम्नलिखित मन्त्र को पढ़कर आसन शुद्ध्यर्थ जल को आसन पर छीटें -

ॐ पृथिव त्वया धृता लोका देवि त्वं विष्णुना धृता ।

त्वं च धारय मां देवि पवित्रं कुरु चासनम् ॥

निम्नलिखित मन्त्र से दिग्बन्धन हेतु पीला सरसों अथवा अक्षत दिशाओं में छीटें-

ॐ अपसर्पन्तु ते भूता ये भूता भूतले स्थिताः ।

ये भूता विघ्नकर्तारस्ते नश्यन्तु शिवाज्ञया ॥

हाथ में पुष्पाक्षत लेकर अपने इष्टदेवता का स्मरण करते हुए स्वस्तिवाचन करे ।

शान्तिवाचनम्-

ॐ आ नो भद्राः क्रतवो यन्तु विश्वतोऽदब्धासोऽपरीतासऽउद्भिदः ।

देवा नो यथा सदमिद् वृधेऽअसन्नप्रायुवो रक्षितारो दिवे दिवे ॥ १ ॥

देवानां भद्रा सुमर्तिः ऋजूयतां देवानां रातिरभि नो निर्वर्तताम् ।

देवानां सख्यमुपसेदिमा वयं देवा नऽआयुः प्रतिरन्तु जीवसे ॥ २ ॥

तान्पूर्वया निविदा हूमहे वयं भगं मित्रमदितिं दक्षमस्त्रिधम् ।

अर्यमणं वरुणं सोममश्विना सरस्वती नः सुभगा मयस्करत् ॥ ३ ॥

तन्नो वातो मयोभु वातु भेषजं तन्माता पृथिवी तत्पिता द्यौः ।

तद् ग्रावाणः सोमसुतो मयोभुवस्तदश्विना शृणुतं धिष्ण्या युवम् ॥ ४ ॥

तमीशानं जगतस्तस्थुषस्पतिं धियन्जिन्वमवसे हूमहे वयम् ।

पूषा नो यथा वेदसामसद् वृधे रक्षिता पायुरदब्धः स्वस्तये ॥ ५ ॥

स्वस्ति नऽइन्द्रो वृद्धश्रवाः स्वस्ति नः पूषा विश्ववेदाः ।

स्वस्ति नस्तार्क्ष्योऽरिष्टनेमिः स्वस्ति नो बृहस्पतिर्दधातु ॥ ६ ॥

पृषदश्वा मरुतः पृश्निमातरः शुभं यावानो विदथेषु जग्मयः ।

अग्निजिह्वा मनवः सूरचक्षसो विश्वे नो देवाऽअवसा गमन्निह ॥ ७ ॥

भद्रं कर्णेभिः शृणुयाम देवा भद्रं पश्येमाक्षभिर्यजत्राः ।

स्थिरैरङ्गैस्तुष्टुवाग्ँसस्तनूभिर्व्यशेमहि देवहितं यदायुः ॥ ८ ॥

शतमिन्नु शरदोऽअन्ति देवा यत्रा नश्चक्रा जरसं तनूनाम् ।

पुत्रासो यत्र पितरो भवन्ति मा नो मध्या रीरिषतायुर्गन्तोः ॥ ९ ॥

अदितिर्द्यौरदितिरन्तरिक्षमदितिर्माता स पिता स पुत्रः ।

विश्वे देवाऽअदितिः पञ्च जनाऽअदितिर्जातमदितिर्जनित्वम् ॥ १० ॥

ॐ द्यौः शान्तिरन्तरिक्षं शान्तिः पृथिवी शान्तिरापः शान्तिरोषधयः शान्तिः ।

वनस्पतयः शान्तिर्विश्वेदेवाः शान्तिर्ब्रह्म शान्तिः सर्वं शान्तिः शान्तिरेव शान्तिः सामाशान्तिरेधि ॥

यतो यतः समीहसे ततो नोऽअभयं कुरु । शं नः कुरु प्रजाभ्योऽअभयं नः पशुभ्यः ॥

ॐ श्रीमन्महागणाधिपतये नमः । ॐ लक्ष्मी-नारायणाभ्यां नमः । ॐ उमामहेश्वराभ्यां नमः । ॐ वाणी-हिरण्यगर्भाभ्यां नमः । ॐ शची-पुरन्दराभ्यां नमः । ॐ मातृ-

पितृचरणकमलेभ्यो नमः । ॐ इष्टदेवताभ्यो नमः । ॐ कुलदेवताभ्यो नमः ।

ॐ ग्रामदेवताभ्यो नमः । ॐ स्थानदेवताभ्यो नमः । ॐ वास्तुदेवताभ्यो नमः ।

ॐ सर्वेभ्यो देवेभ्यो नमः । ॐ सर्वेभ्यो ब्राह्मणेभ्यो नमः । ॐ सिद्धि-बुद्धिसहिताय

श्रीमन्महागणाधिपतये नमः ॥

ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥

अथ संकल्प :-

ॐ विष्णुर्विष्णुर्विष्णुः श्रीमद्भगवतो महापुरुषस्य विष्णोराज्ञया प्रवर्तमानस्य ब्रह्मणोऽहिन द्वितीयपराद्धे श्रीश्वेतवाराहकल्पे वैवस्वतमन्वन्तरे अष्टाविंशतितमे कलियुगे कलिप्रथमचरणे जम्बूद्वीपे भारतवर्षे आर्यावर्ते कदेशान्तरगते .....नगरे/ग्रामे/क्षेत्रे....संवत्सरे ..... अयने ..... ऋतौ..... मासे..... पक्षे.....तिथौ..... वासरे.... गोत्रः ..... शर्मा/वर्मा/गुप्त/दासोऽहं श्रुतिस्मृतिपुराणोक्त-फलप्राप्त्यर्थं मम सकुटुम्बस्य सपरिवारस्य आयुरारोग्यैश्वर्याभिवृद्ध्यर्थं दैहिक-दैविक-भौतिक-त्रिविध-तापोपशमनार्थं धर्मार्थ-काम-मोक्षफलप्राप्त्यर्थं सकलदुरितोपशमनार्थं नित्यकल्याणप्राप्त्यर्थं यथोपलब्ध-पूजनोपकरणैः अङ्गदेवतापूजनपूर्वक- (पूर्वाङ्गी-कृतं) श्री.....प्रधानदेवतापूजनञ्चाहं करिष्ये ।

आवाहनम्- लौकिकम् : आगच्छन्तु सुरश्रेष्ठ ! भवन्तवत्र स्थिराः समे ।

यावत्पूजां करिष्यामि तावत्तिष्ठन्तु सन्निधौ ॥

वैदिकम्- ॐ सहस्रशीर्षाः पुरुषः सहस्राक्षः सहस्रपात् ।

सभूमिं सर्वतस्पृत्वात्यतिष्ठद्दशाङ्गुलम् ॥ आवाहनार्थं पुष्पं सम० ।

लौकिकम्- : ॐ आगच्छागच्छ देवेश त्रैलोक्यतिमिरापह ।

क्रियमाणां मया पूजां गृहाण सुरसत्तम ॥

देव्याः- ॐ अम्बेऽअम्बिकेऽम्बालिके न मा नयति कश्चन ।

ससस्त्यश्वकः सुभद्रिकां काम्पीलवासिनीम् ॥ आवाहनार्थं पुष्पाक्षतान् सम० ।

आसनम्- लौ. : अनेकरत्नसंयुक्तं नानामणिगणान्वितम् ।

इमं हेममयं दिव्यमासनं प्रतिगृह्यताम् ॥ पुष्पासनं सम० ॥

(वै.) : ॐ पुरुषोऽएवेद् सर्वं यद् भूतं यच्च भाव्यम् ।

उतामृतत्वस्येशानो यदन्नेनातिरोहति ॥

प्रतिष्ठा -(लौ.) अस्यै प्राणाः प्रतिष्ठन्तु अस्यै प्राणाः क्षरन्तु च ।

अस्यै देवत्वमर्चायै मामहेति च कश्चन ॥

प्राणप्रतिष्ठापूर्वकं नमस्करोमि ।

(वै.) : ॐ मनोजूतिर्जुषतामाज्यस्य बृहस्पतिर्यज्ञमिमं तनोत्विरिष्टं

यज्ञं समिमं दधातु । विश्वेदेवास इहमादयन्तामौ ३ प्रतिष्ठ ॥

पाद्यम्- (लौ.) : ॐ गङ्गोदकं निर्मलञ्च सर्वसौगन्ध्य संयुतम् ।

पादप्रक्षालनार्थाय दत्तं ते प्रतिगृह्यताम् ॥

(वै.) : ॐ एतावानस्य महिमातो ज्यायाँश्च पुरुषः ।

पादोऽस्य विश्वाभूतानि त्रिपादस्यामृतं दिवि ॥ पाद्यं सम० ॥

अर्घ्यम्- (लौ.) : गन्धपुष्पाक्षतैर्युक्तं मध्ये सम्पादितं मया ।

गृहाण भगवन् देव ! प्रसन्नो वरदो भव ॥

(वै.) : ॐ त्रिपादूर्ध्वोऽउदैत्पुरुषः पादोऽस्येहाभवत्पुनः ।

ततो विष्वङ् व्यक्रामत्साशनानशनेऽअभि ॥ अर्घ्यं सम० ॥

आचमनम्- (लौ.) : कपूरिण सुगन्धेन वासितं स्वादु-शीतलम् ।

तोयमाचमनीयार्थं गृहाण परमेश्वर ॥

(वै.) : ॐ ततो विराडजायत विराजोऽअधिपूरुषः ।

सजातोऽअत्यरिच्यत पश्चाद्भूमिमथो पुरः ॥ आचमनीयं जलं सम० ।

जलस्नानम्- (लौ.) मन्दाकिन्यास्तु यद्वारि सर्वपापहरं शुभम् ।

तदिदं कल्पितं देव स्नानार्थं प्रतिगृह्यताम् ॥

(वै.) : ॐ तस्माद्यज्ञात्सर्वहुतः सम्भृतं पृषदाज्यम् ।

पशूस्ताँश्चक्रे वायव्या नारण्या ग्राम्याश्च ये ॥ स्नानीयं जलं सम० ।

दुग्धस्नानम्- (लौ.) : कामधेनुसमुद्भूतं सर्वेषां जीवनं परम् ।

पावनं यज्ञहेतुश्च पयः स्नानार्थमर्पितम् ॥

(वै.) : ॐ पयः पृथिव्यां पयः ओषधीषु पयो दिव्यन्तरिक्षे पयोधाः ।

पयस्वतीः प्रदिशः सन्तु मह्यम् ॥ पयः स्नानं सम० ।

दधिस्नानम्- (लौ.) : पयसस्तु समुद्भूतं मधुराम्लं शशिप्रभम् ।

दध्यानीतं मया देव ! स्नानार्थं प्रतिगृह्यताम् ॥

(वै.) : ॐ दधिक्राव्णोऽअकारिषं जिष्णोरश्वस्य वाजिनः ।
 सुरभि नो मुखाकरत्प्रणऽआयूँषितारिषत् । दधिस्नानं सम० ।
 घृतस्नानम्- (लौ.) : नवनीतं समुत्पन्नं सर्वसन्तोषकारकम् ।
 घृतं तुभ्यं प्रदास्यामि स्नानार्थं प्रतिगृह्यताम् ॥
 (वै.) : ॐ घृतं मिमिक्षे घृतमस्य योनिर्घृते श्रितो घृतं वस्य धाम ।
 अनुष्वधमा वह मादयस्व स्वाहा कृतं वृषभवर्क्षि हव्यम् ॥ घृतस्नानं सम० ।
 मधुस्नानम् (लौ.) : पुष्परेणुसमुद्भूतं सुस्वादु मधुरं मधु ।
 तेजः पुष्टिकरं दिव्यं स्नानार्थं प्रतिगृह्यताम् ॥
 (वै.) : ॐ मधु वाता ऋतायते मधु क्षरन्ति सिन्धवः ।
 माध्वीर्नः सन्त्वोषधीः । मधु नक्तमुतोषसो मधुमत्पार्थिवर्जः ।
 मधुद्यौरस्तु नः पिता । मधुमान्नो वनस्पतिर्ममधुमाँरऽअस्तु सूर्यः माध्वीर्गावो
 भवन्तु नः ॥ मधुस्नानं समर्पयामि ।
 शर्करास्नानम् (लौ.) : इक्षुरससमुद्भूतां शर्करां पुष्टिदां शुभाम् ।
 मलापहारिकां दिव्यां स्नानार्थं प्रतिगृह्यताम् ।
 (वै.) : ॐ अपाँरसमुद्वयसँसूर्ये सन्तँसमाहितम् । अपाँरसस्य योरसस्तं वो
 गृह्णाम्युतममुपयाम गृहीतोसीन्द्रायत्वा जुष्टङ् गृह्णाम्येष ते योनिरिन्द्राय त्वा जुष्टत-
 मम् । शर्करास्नानं समर्पयामि ।
 पञ्चामृतस्नानम्- (लौ.) : पयो दधि घृतं चैव मधु च शर्करान्वितम् ।
 पञ्चामृतं मयाऽऽनीतं स्नानार्थं प्रतिगृह्यताम् ॥
 (वै.) ॐ पञ्चनद्यः सरस्वतीमपियन्ति सप्तोतसः ।
 सरस्वती तु पञ्चधासो देशेऽभवत्सरित् ॥ पञ्चामृतस्नानं सम० ।
 शुद्धोदकस्नानम्- (लौ.) : शुद्धं यत्सलिलं दिव्यं गंगाजलसमं स्मृतम् ।
 समर्पितं मया भक्त्या शुद्धस्नानाय गृह्यताम् ॥ स्नानार्थं शुद्धोदकं सम० ।
 (वै.) ॐ शुद्धवालः सर्वशुद्धवालो मणिवालस्तऽआश्विनाः श्येतः श्येताक्षो रुणस्ते रुद्राय
 पशुपतये कर्णा यामा अवालिप्ता रौद्रा नभो रूपाः पार्जन्याः । स्नानार्थं शुद्धोदकं सम० ।

वस्त्रम्- (लौ.) : शीतवातोष्णसंत्राणं लज्जाया रक्षणं परम् ।
 देहालङ्करणं वस्त्रमतः शान्तिं प्रयच्छ मे ॥
 (वै.) : ॐ तस्माद्यज्ञात् सर्व्वहुतऋच सामानिजज्ञिरे ।
 छन्दाँसि जज्ञिरे तस्माद्यजुस्तस्मादजायत । वस्त्रोपवस्त्रञ्च सम० ।
 यज्ञोपवीतम्- (लौ.) : यज्ञोपवीतं परमं पवित्रं प्रजापतेर्यत्सहजं पुरस्तात् ।
 आयुष्यमग्र्यं प्रतिमुञ्च शुभ्रं यज्ञोपवीतं बलमस्तु तेजः ॥
 (वै.) : ॐ तस्मादश्वाऽअजायन्त ये के चोभयादतः ।
 गावो ह जज्ञिरे तस्मात्तस्माज्जाताऽअजावयः ॥ यज्ञोपवीतं सम० ।
 चन्दनम्- (लौ.) : श्रीखण्डं चन्दनं दिव्यं गन्धाढ्यं सुमनोहरम् ।
 विलेपनं सुरश्रेष्ठ ! चन्दनं प्रतिगृह्यताम् ॥
 (वै.) : ॐ त्वां गन्धर्वा अखनँस्त्वामिन्द्रस्त्वां बृहस्पतिः ।
 त्वामोषधे सोमोराजा विद्वान्यक्षमादमुच्यत ॥ चन्दनं सम० ।
 अक्षतम्- (लौ.) : अक्षताश्च सुरश्रेष्ठ ! कुङ्कुमाक्ताः सुशोभिताः ।
 मया निवेदिता भक्त्या गृहाण परमेश्वर ॥
 (वै.) : ॐ अक्षन्नमीमदन्तह्यवप्रियाऽअधूषत ।
 अस्तोषत स्वभानवो विप्रानविष्टया मतीयोजान्विन्द्रते हरी । अक्षतं सम० ।
 पुष्पाणि- (लौ.) : ॐ माल्यादीनि सुगन्धीनि मालत्यादीनि वै प्रभो ।
 मयानीतानि पुष्पाणि गृहाण परमेश्वर ! ॥
 (वै.) : ॐ यत्पुरुषं व्यदधुः कतिधाव्यकल्पयन् ।
 मुखङ्किमस्यासीत्किम्बाहूकिमूरूपादा उच्येते ॥ पुष्पाणि सम० ।
 पुष्पमाला- (लौ.) : ॐ माल्यादीनि सुगन्धीनि मालत्यादीनि वै प्रभो ।
 मयानीतानि पुष्पाणि गृहाण परमेश्वर ! ॥
 (वै.) : ॐ ओषधीः प्रतिमोदध्वं पुष्पवतीः प्रसूवरीः ।
 अश्वा इव सजित्वरी वीरुधः पारयिष्णवः ॥ ॐ पुष्पमालां सम० ।
 दूर्वा- (लौ.) : ॐ दूर्वाङ्कुरान् सुहरितानमृतान् मङ्गलप्रदान् ।
 आनीतांस्तव पूजार्थं गृहाण परमेश्वर ! ॥

(वै.): ॐ काण्डात्काण्डाप्ररोहन्ती परुषः परुषस्परि ।
 एवानो दूर्वे प्रतनुसहस्रेण शतेन च ॥ ॐ दूर्वादलं सम० ।
 धूपः - (लौ.) : ॐ वनस्पतिरसोद्भूतो गन्धाढ्यो गन्ध उत्तमः ।
 आग्नेयः सर्वदेवानां धूपोऽयं प्रतिगृह्यताम् ॥
 (वै.): ॐ ब्राह्मणोऽस्यमुखमासीद् बाहूराजन्यः कृतः ।
 ऊरू तदस्य यद्वैश्यः पद्भ्यां शूद्रोऽजायत ॥ धूपमाग्रापयामि ।
 दीपः-(लौ.) : ॐ साज्यञ्च वर्तिसंयुक्तं वह्निना योजितं मया ।
 दीपं गृहाण देवेश त्रैलोक्यतिमिरापहम् ॥
 (वै.): ॐ चन्द्रमा मनसो जातश्चक्षोः सूर्योऽजायत ।
 श्रोत्राद्वायुश्च प्राणश्च मुखादग्निरजायत ॥ ॐ दीपं दर्शयामि ।
 नैवेद्यम्-(लौ.) : ॐ शर्कराखण्डखाद्यानि दधिक्षीरघृतानि च ।
 आहारं भक्ष्यभोज्यञ्च नैवेद्यं प्रतिगृह्यताम् ॥
 (वै.): ॐ नाभ्या आसीदन्तरिक्षं शीर्ष्णो द्यौः समवर्तत । पद्भ्यां
 भूमिर्दिशः श्रोत्रात्तथा लोकाँऽऽकल्पयन् ॥ ॐ नैवेद्यं निवेदयामि ।
 ऋतुफलम्-(लौ.) : ॐ इदं फलं मया देव! स्थापितं पुरतस्तव ।
 तेन मे सफलावाप्तिर्भवेज्जन्मनि जन्मनि ॥
 (वै.): ॐ याः फलिनीर्याऽअफलाऽअपुष्पा याश्च पुष्पिणीः ।
 बृहस्पति प्रसूतास्तानो मुञ्चन्त्वहसः ॥ ऋतुफलं सम० ।
 ताम्बूलम्-(लौ.) : ॐ पूगीफलं महद् दिव्यं नागवल्लीदलैर्युतम् ।
 एलालवङ्गसंयुक्तं ताम्बूलं प्रतिगृह्यताम् ॥
 (वै.): ॐ यत्पुरुषेण हविषा देवा यज्ञमतन्वत ।
 वसन्तोऽस्यासीदाज्यं ग्रीष्मऽइध्मः शरद्धविः ॥ ताम्बूलं सम० ।
 दक्षिणा- (लौ.): ॐ हिरण्यगर्भगर्भस्थं हेमबीजं विभावसोः ।
 अनन्तपुण्यफलदमतः शान्तिं प्रयच्छ मे ॥
 (वै.): ॐ हिरण्यगर्भः समवर्तताग्रे भूतस्य जातः पतिरेकऽआसीत् ।
 सदाधारपृथिवीं द्यामुतेमां कस्मै देवाय हविषा विधेम ॥ दक्षिणाद्रव्यं सम० ।
 मन्त्रपुष्पाञ्जलिः (लौ.) : ॐ श्रद्धया सिक्तया भक्त्या हार्दप्रेम्णा समर्पितः ।
 मन्त्रपुष्पाञ्जलिश्चायं कृपया प्रतिगृह्यताम् ॥

(वै.) ॐ यज्ञेन यज्ञमयजन्त देवास्तानि धर्माणि प्रथमान्यासन् ।
 तेहनाकं महिमानः सचन्त यत्र पूर्वं साध्याः सन्ति देवाः ॥ मन्त्रपुष्पाञ्जलिं सम० ।
 ॐ यज्ञेन यज्ञमयजन्त देवास्तानि धर्माणि प्रथमान्यासन् ।
 ते ह नाकम्महिमानः सचन्त यत्र पूर्व्वं साध्याः सन्ति देवाः ॥
 ॐ राजाधिराजाय प्रसह्य साहिने नमो वयं वै श्रवणाय कुर्महे ।
 स मे कामान् काम कामाय मह्यं कामेश्वरो वैश्रवणो ददातु ॥
 कुबेराय वैश्रवणाय महाराजाय नमः ॥
 ॐ स्वस्ति साम्राज्यं भोज्यं स्वाराज्यं वैराज्यं पारमेष्ठ्यं राज्यं महाराज्यमाधि-
 पत्यमयं समन्तपर्यायी स्यात् सार्वभौमः सार्वायुष आन्तादापरार्थात् पृथिव्यै समुद्रपर्यन्ताया
 एकराडिति तदप्येषश्लोकोऽभिगीतो मरुतः परिवेष्टारो मरुतस्यावसन गृहे । आवीक्षितस्य
 कामप्रेर्विश्वेदेवाः सभासद इति ॥
 ॐ विश्वतश्चक्षुरुत विश्वतोमुखो विश्वतोबाहुरुत विश्वतस्पात् ।
 सं बाहुभ्यां धमति सं पतत्रैर्घावाभूमी जनयन् देव एकः ॥
 ॐ तत्पुरुषाय विदाहे नारायणाय धीमहि तन्नो विष्णुः प्रचोदयात् ॥
 कायेन वाचा मनसेन्द्रियैर्वा बुद्ध्यात्मना वाऽनुसूतस्वभावात् ।
 करोमि यद्यत् सकलं परस्मै नारायणायेति समर्पयेत्तत् ॥ पुष्पाञ्जलिं समर्पयामि ।
प्रदक्षिणा- ॐ ये तीर्थानि प्रचरन्ति सूकाहस्ता निषङ्गिणः ।
 तेषां सहस्रयोजनेव धन्वानि तन्मसि ॥
क्षमा-प्रार्थना
 मन्त्रहीनं क्रियाहीनं भक्तिहीनं जनार्दन । यत्पूजितं मया देव! परिपूर्णं तदस्तु मे ॥
 यदक्षरपदभ्रष्टं मात्राहीनं च यद्भवेत् । तत्सर्वं क्षम्यतां देव! प्रसीद परमेश्वर ॥
विसर्जनम्-
 यजमानहितार्थाय पुनरागमनाय च । गच्छन्तु च सुरश्रेष्ठाः स्वस्थानं परमेश्वर ॥
यजमान को आशीर्वाद-मन्त्र-
 अक्षतान् विप्रहस्तात् नित्यं गृह्णन्ति ये नराः । चत्वारि तेषां वर्धन्ते आयुः कीर्तिर्यशोबलम् ॥
 मन्त्रार्थाः सफलाः सन्तु पूर्णाः सन्तु मनोरथाः । शत्रूणां बुद्धिनाशोऽस्तु मित्राणामुदयस्तव ॥
श्रीवर्चस्वमायुमायुष्यमारोग्यमाविधात् पवमानं महीयते ।
धनं धान्यं पशुं बहुपुत्रलाभं शतसंवत्सरं दीर्घमायुः ॥ यजमान को आशीर्वादात्मक अक्षत दें ।
 ॥ ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥

अथ तर्पणविधिः

प्रातः सन्ध्यां कृत्वा गायत्र्या एकमेकमञ्जलिं दद्यात्। ततः सूर्याभिमुखमुत्तिष्ठन् वदेत्-
ॐ असावादित्यो ब्रह्मः। ॐ उद्वयं तमसस्यरिः स्वः पश्यन्त उत्तरम्। देवं देवत्रा सूर्यमगन्म
ज्योतिरुत्तमम्। ॐ उदुत्यं जातवेदसं देवं वहन्ति केतवः। दृशे विश्वाय सूर्यम्।

ॐ चित्रं देवानामुदगादनीकं चक्षुर्मित्रस्य वरुणस्याग्नेः। आप्राद्यावा पृथिवीऽअन्तरिक्षं
सूर्यऽआत्मा जगतस्तस्थुषश्च। तच्चक्षुर्देवहितं पुरस्ताच्छुक्रमुच्चरत्। पश्येम शरदः
शतं जीवेम शरदः शतं शृणुयाम शरदः शतं प्रब्रवाम शरदः शतमदीनाः स्याम शरदः
शतं भूयश्च शरदः शतात्।

इति प्रार्थयन् हस्ते ताम्रपात्रे जलं कुशत्रयं, यवान्नक्षतांश्च गृहीत्वा सङ्कल्पं कुर्यात्।
ततः संकल्पः-

ॐ विष्णुर्विष्णुर्विष्णु अद्येत्यादि.....शुभपुण्यतिथौ श्रुति-स्मृति-पुराणोक्त-
फल-प्राप्त्यर्थं परमेश्वरप्रीत्यर्थं देव-ऋषि-मनुष्य-पितृतर्पणमहं करिष्ये।

(ततः शिवसंकल्पसूक्तं पठेत्। ततो दक्षिणहस्त-अनामिकाया यज्ञोपवीतं धृत्वा निम्नमन्त्रं पठेत्।

ॐ पवित्रेस्थो वैष्णव्यौ सवितुर्वः प्रसवऽउत्पुनाम्य छिद्रेण पवित्रेण सूर्यस्य
रश्मिभिः। तस्य ते पवित्रपते पवित्रपूतस्य यत्कामः पुनेतच्छकेयम्॥

तत आचम्य गायत्रीमन्त्रं त्रिवारं पठित्वा तज्जलमभिमन्त्र्य मुष्टिनिःसृतजलेन
कुशत्रयैः शिरः प्रभृति पादान्तं मार्जयेत्। शेषजलं भूमौ प्रक्षिपेत्। ततः सकृदाचम्य कुशत्रयं
पूर्वाग्र-आवाहनपात्रे स्थापयित्वा दक्षकरेण सम्पुटीकृत्य निम्नलिखितं मन्त्रं पठेत्।

आगच्छन्तु महाभागा विश्वेदेवा महाबलाः।

ये तर्पणेऽत्र विहिताः सावधाना भवन्तु ते॥

ॐ विश्वेदेवाः शृणुतेम हवं मे ये अन्तरिक्षे य उपद्यविष्ट।

ये अग्निर्जिह्वाऽउत वा यजत्राऽआसद्यास्मिन् बर्हिषि मादयध्वम्॥ (यजु.३३-५३)

१. देवतर्पणम्-

(पूर्वाभिमुख बैठें, यज्ञोपवीत सव्य हो, दाहिना घुटना जमीन पर हो, अर्घपात्र में
चावल रखें, त्रिकुशा का अग्रभाग पूर्वाभिमुख हो, देवतीर्थ (अङ्गुली के अग्रभाग) से 1-1
जलाञ्जलि निम्नलिखित मन्त्र को पढ़ते हुए तर्पण करें)

ॐ ब्रह्मा तृप्यताम्। ॐ विष्णुस्तृप्यताम्। ॐ रुद्रस्तृप्यताम्। ॐ प्रजापतिस्तृप्यताम्।

ॐ देवास्तृप्यताम्। ॐ छन्दांसि तृप्यताम्। ॐ वेदास्तृप्यताम्। ॐ ऋषयस्तृप्यताम्।

ॐ पुराणाचार्यास्तृप्यताम्। ॐ गन्धर्वाचार्यास्तृप्यताम्। ॐ इतराचार्यास्तृप्यताम्।

ॐ सम्बत्सरः सावयवस्तृप्यताम्। ॐ देव्यस्तृप्यताम्। ॐ अप्सरसस्तृप्यताम्।

ॐ देवानुगास्तृप्यताम्। ॐ नागास्तृप्यताम्। ॐ सागरास्तृप्यताम्।

ॐ पर्वतास्तृप्यताम्। ॐ सरितस्तृप्यताम्। ॐ मनुष्यास्तृप्यताम्। ॐ यक्षास्तृप्यताम्।

ॐ रक्षांसि तृप्यताम्। ॐ पिशाचास्तृप्यताम्। ॐ सुपर्णास्तृप्यताम्। ॐ भूतानि

तृप्यताम्। ॐ पशवस्तृप्यताम्। ॐ वनस्पतयस्तृप्यताम्। ॐ ओषधयस्तृप्यताम्।

ॐ भूतग्रामचतुर्विधस्तृप्यताम्।

2. ऋषितर्पणम्- (पूर्व विधि से)

ॐ मरीचिस्तृप्यताम्। ॐ अत्रिस्तृप्यताम्। ॐ अङ्गिरास्तृप्यताम्।

ॐ पुलस्त्यस्तृप्यताम्। ॐ पुलहस्तृप्यताम्। ॐ क्रतुस्तृप्यताम्। ॐ वशिष्ठस्तृप्यताम्।

ॐ प्रचेतास्तृप्यताम्। ॐ भृगुस्तृप्यताम्। ॐ नारदस्तृप्यताम्।

3. दिव्यमनुष्यतर्पणम्-

(उत्तराभिमुख होकर यज्ञोपवीत कण्ठ में धारण करें, गमछा भी कण्ठी की तरह हो,
घुटना जमीन पर न होवे, यव मिश्रित जल से त्रिकुशा को उत्तराग्र करके प्रजापति तीर्थ अर्थात्
दाहिने हाथ की कनिष्ठा के मूल से, 2-2 अञ्जलि जल दें)।

ततो निर्वीति (उपवीतं माला-इव कण्ठे धारणीयम्) उत्तराभिमुखावाहनकुशानुत्तराग्रान् कृत्वा
पुष्पाक्षतैरावाहयेत्। ॐ सनकाद्या सप्तदिव्यमनुष्याऽत्रागच्छत।

ततः भूमौ यवान् विकीर्य प्रजापतितीर्थेन (कनिष्ठाङ्गुलिमूलेन) निम्नलिखितान् दिव्यमनुष्यान्
प्रत्येकं द्विवारं तर्पयेत्।

ॐ सनकस्तृप्यताम्। (2) ॐ सनन्दनस्तृप्यताम्। (2) ॐ सनातनस्तृप्यताम्। (2)

ॐ कपिलस्तृप्यताम्। (2) ॐ आसुरिस्तृप्यताम्। (2) ॐ वोढुस्तृप्यताम्। (2) ॐ

पञ्चशिखस्तृप्यताम्। (2)

4. दिव्यपितृतर्पणम्-

(दक्षिणाभिमुख हो यज्ञोपवीत और गमछा दाहिने कन्धे पर धारण करें, बायाँ घुटना जमीन पर हो,
तिलाञ्जलि से त्रिकुशा को बीच से मोड़कर जड़ तथा अग्रभाग को तर्जनी और अँगूठे के मूल में
रखकर पितृतीर्थ अर्थात् दाहिने हाथ की तर्जनी और अँगुष्ठ मूल से, 3-3 अञ्जलि जल दें)।

ततो द्विगुणीकृत्य कुशत्रयमूलाग्रेन अञ्जलिना (ताम्रपात्रेण वा) पितृतीर्थेन तर्पयेत्।

ॐ कव्यवाडनलस्तृप्यताम्। इदं सतिलं जलं (गङ्गाजलं वा) तस्मै स्वधा नमः॥ 3

ॐ सोमस्तृप्यताम्। इदं सतिलं जलं (गङ्गाजलं वा) तस्मै स्वधा नमः॥ 3

ॐ यमस्तृप्यताम्। इदं सतिलं जलं (गङ्गाजलं वा) तस्मै स्वधा नमः॥ 3
 ॐ अर्यमास्तृप्यताम्। इदं सतिलं जलं (गङ्गाजलं वा) तस्मै स्वधा नमः॥ 3
 ॐ अग्निष्वात्ताः पितरस्तृप्यन्ताम्। इदं सतिलं जलं तेभ्यः स्वधा नमः॥ 3
 ॐ सोमपाः पितरस्तृप्यन्ताम्। इदं सतिलं जलं (गङ्गाजलं वा) तेभ्यः स्वधा नमः॥ 3
 ॐ बर्हिषदः पितरस्तृप्यन्ताम्। इदं सतिलं जलं (गङ्गाजलं वा) तेभ्यः स्वधा नमः॥ 3
 (इति प्रत्येकं त्रिवारमञ्जलिदानम्)

5. यमतर्पणम्-

(विधि पूर्वोक्त दिव्यपितृतर्पणवत्)

ॐ यमाय नमः (3)। ॐ धर्मराजाय नमः(3)। ॐ मृत्यवे नमः (3)।
 ॐ अन्तकाय नमः (3)। ॐ वैवस्वताय नमः (3)। ॐ कालाय नमः (3)। ॐ
 सर्वभूतक्षयाय नमः (3)। ॐ औदुम्बराय नमः (3)। ॐ दधनाय नमः(3)। ॐ नीलाय
 नमः(3)। ॐ परमेष्ठिने नमः(3)। ॐ वृकोदराय नमः(3)। ॐ चित्राय नमः(3)। ॐ
 चित्रगुप्ताय नमः (3)।

6. मनुष्यपितृतर्पणम्

(पूर्वोक्त विधि से पितरों का आवाहन करें) ।

ततोऽपसव्यः दक्षिणमुखः त्रिकुशान् दक्षिणाग्रं कृत्वा वामजानुं भूमौ निधाय तिल-
 तुलसी-पुष्पैः कव्यवाडनलादयो दिव्यपितृन्वाहयेत्।
 ॐ कव्यवाडनलादयो दिव्यपितरोऽत्रागच्छत। ॐ वसवो रुद्रादित्याचार्या अत्रागच्छत।
 ॐ उशन्तस्त्वा निधीमह्युशन्तः समिधीमहि। उशन्नुशतऽआ वह पितृन् हविषेऽअत्तवे॥
 पितृन्वाहयिष्ये, आवाह्य। ॐ आयन्तुनः पितरः सोम्यसोऽग्निष्वात्ताः पथिभिर्देवयानैः।
 अस्मिन् यज्ञे स्वधया मदन्तोऽधि ब्रुवन्तु तेऽवन्त्वस्मान्॥ (यजु.-19-58)
 उपर्युक्तेन मन्त्रेण पितृन् नमस्कृत्य कुशाग्रान् उत्तराभिमुखं कृत्वा ताम्रपात्रे तिलान् संस्थाप्य
 पितृतीर्थेन प्रत्येकं वारत्रयं तर्पयेत्।
 अमुक गोत्रोऽस्मत्पिता अमुकशर्मा वसुरूपस्तृप्यताम्। इदं सतिलं जलं तस्मै स्वधा नमः॥ ३
 अमुकगोत्रोऽस्मत्पितामह अमुकशर्मा रुद्ररूपस्तृप्यताम्। इदं सतिलं जलं तस्मै स्वधा नमः॥
 अमुकगोत्रोऽस्मत् प्रपितामह अमुकः वसुरूपस्तृप्यताम्। इदं सतिलं जलं तस्मै स्वधा नमः॥ ३
 अमुकगोत्रा अस्मत्माता अमुकी देवी वसुरूपा तृप्यताम्। इदं सतिलं जलं तस्यै स्वधा नमः॥ ३
 अमुकगोत्रा अस्मत्पितामही अमुकी देवी रुद्ररूपा तृप्यताम्। इदं सतिलं जलं तस्यै स्वधा नमः॥ ३
 अमुकगोत्रा अस्मत् प्रपितामही ... देवी आदित्यरूपा तृप्यताम्। इदं सतिलं जलं तस्यै स्वधा नमः॥ ३

द्वितीयगोत्रतर्पणम्-

अमुकगोत्रोऽस्मन्मातामह अमुकशर्मा अत्रागच्छत। इदं सतिलं जलं तस्मै स्वधा नमः॥
 अमुकगोत्रोऽस्मत् प्रमातामह अमुकशर्मा अत्रागच्छत। इदं सतिलं जलं तस्मै स्वधा नमः॥
 अमुकगोत्रोऽस्मत् वृद्धप्रमातामह अमुकः अत्रागच्छत। इदं सतिलं जलं तस्मै स्वधा नमः॥
 मन्त्रः-

आयन्तु नः पितरः सोम्यसोऽग्निष्वात्ताः पथिभिर्देवयानैः।

अस्मिन् यज्ञे स्वधया मदन्तोऽधि ब्रुवन्तु तेऽवन्त्वस्मान्॥ (यजु.-19-58)

इति मन्त्रं कृताञ्जलिः पठेत्।

मन्त्रः- ॐ उदीरतामवरऽउत्परासऽउन्मध्यमाः पितरः सोम्यासः।

असुं यऽईयुरवृकाऽऽऽतज्ञास्ते नोऽवन्तु पितरो हवेषु॥ (यजु.-19-49)

ततः परं निम्नलिखितैः नवभिर्मन्त्रैः पितृतीर्थेन तिलाञ्जलिना तर्पयेत्।

अमुकगोत्रोऽस्मत्पिता अमुकशर्मा वसुरूपस्तृप्यतामिदं सतिलं जलं तस्मै स्वधा नमः।

मन्त्रः- ॐ अङ्गिरसो नः पितरो नवगवाऽअथर्वाणो भृगवः सोम्यासः।

तेषां वयं सुमतौ यज्ञियानामपि भद्रे सौमनसे स्याम॥ (यजु.-19-50)

अमुकगोत्रोऽस्मत्पिता अमुकशर्मा वसुरूपस्तृप्यतामिदं सतिलं जलं तस्मै स्वधा नमः।

मन्त्रः- ॐ आयन्तु नः पितरः सोम्यसोऽग्निष्वात्ताः पथिभिर्देवयानैः।

अस्मिन् यज्ञे स्वधया मदन्तोऽधि ब्रुवन्तु तेऽवन्त्वस्मान्॥ (यजु.-19-58)

अमुकगोत्रोऽस्मत्पिता अमुकशर्मा वसुरूपस्तृप्यतामिदं सतिलं जलं तस्मै स्वधा नमः।

मन्त्रः-

ॐ ऊर्जं वहन्तीरमृतं घृतं पयः कीलालं परिरुतम्। स्वधास्थ तर्पयत मे पितृन्॥

(यजु.-2-34)

अमुकगोत्रोऽस्मत्पितामहोऽमुकशर्मा रुद्ररूपस्तृप्यतामिदं सतिलं जलं तस्मै स्वधा नमः।

मन्त्रः- ॐ अक्षन् पितरोऽमीमदन्त पितरोऽतीतृपन्त पितरः पितरः शुन्धध्वम्॥

अमुकगोत्रोऽस्मत्पितामहोऽमुकशर्मा रुद्ररूपस्तृप्यतामिदं सतिलं जलं तस्मै स्वधा नमः।

मन्त्रः- ये चेह पितरो ये च नेह याँश्च विद्वा याँऽ उ च न प्रविद्वा।

त्वं वेत्थ यति ते जातवेदः स्वधाभिर्यज्ञं सुकृतं जुषस्व॥ (यजु.-19-67)

अमुकगोत्रोऽस्मत्पितामहोऽमुकशर्मा रुद्ररूपस्तृप्यतामिदं सतिलं जलं तस्मै स्वधा नमः।

मन्त्रः-

ॐ मधुवाताऽऽऽतायते मधुक्षरन्ति सिन्धवः। माध्वीर्नः सन्त्वोषधीः॥ (यजु.-13-27)

अमुकगोत्रोऽस्मत् प्रपितामहोऽमुकः आदित्यरूपस्तृप्यतामिदं सतिलं जलं तस्मै स्वधा नमः ।

मन्त्रः-

ॐ मधुनक्तमुतोषसो मधुमत्पार्थिवं रजः । मधुद्यौरस्तुनः पिता ॥ (यजु.-13-28)

अमुकगोत्रोऽस्मत् प्रपितामहोऽमुकः आदित्यरूपस्तृप्यतामिदं सतिलं जलं तस्मै स्वधा नमः ।

मन्त्रः-

ॐ मधुमान्नो वनस्पतिर्मधुमाँ २ऽअस्तु सूर्यः । माध्वीर्गावो भवन्तु नः ॥ (यजु.- 13-29)

अमुकगोत्रोऽस्मत् प्रपितामहोऽमुकः आदित्यरूपस्तृप्यतामिदं सतिलं जलं तस्मै स्वधा नमः ।

मन्त्रः-

ॐ पितृभ्यः स्वधायिभ्यः स्वधा नमः पितामहेभ्यः स्वधायिभ्यः स्वधा नमः प्रपितामहेभ्यः

स्वधायिभ्यः स्वधा नमः । अक्षन् पितरोऽमीमदन्त पितरोऽतीतृपन्तपितरः पितरः

शुन्धध्वम् ॥ (यजु.-19-36)

अमुकगोत्रोऽस्मत्पितृ-पितामह-प्रपितामहाः अमुकामुकशर्माणः तृप्यन्तामिदं जलं
यथाविभागं युष्मभ्यं स्वधा नमः । (एवं सर्वत्र त्रिवारं जलाञ्जलिदानं कर्तव्यम् ।)

पितृनमस्कारः-

ॐ नमो वः पितरो रसाय नमो वः पितरो शोषाय नमो वः पितरो जीवाय नमो वः पितरः

स्वधायै नमो वः पितरो घोराय नमो वः पितरो मन्यवे नमो वः पितरः पितरो नमो वो

गृहान्नः पितरो दत्त सतो वः पितरो देष्मैतद्वः पितरो वासऽआधत्त ॥ (यजु.- 2-32)

मातृतर्पणम्-

अमुकगोत्रोऽस्मन्माता अमुकीदेवी वसुरूपा तृप्यतामिदं जलं तस्यै स्वधा नमः ॥ 3 ॥

अमुकगोत्रोऽस्मत्पितामही अमुकीदेवी रुद्ररूपा तृप्यतामिदं जलं तस्यै स्वधा नमः ॥ 3 ॥

अमुकगोत्रोऽस्मत्प्रपितामही अमुकीदेवी आदित्यरूपा तृप्यतामिदं जलं तस्यै स्वधा नमः ॥ 3 ॥

(ततः समूहरूपेण मातृ-पितामही-प्रपितामहीभ्यः त्रिजलाञ्जलिं दद्यात् ।)

मातामहादितर्पणम्-

अमुकगोत्रोऽस्मन्मातामह अमुकशर्मा वसुरूपस्तृप्यतामिदं जलं तस्मै स्वधा नमः ॥ 3 ॥

अमुकगोत्रोऽस्मत् प्रमातामह अमुकशर्मा रुद्ररूपस्तृप्यतामिदं जलं तस्मै स्वधा नमः ॥ 3 ॥

अमुकगोत्रोऽस्मद् वृद्धप्रमातामह अमुकशर्मणे आदित्यरूपस्तृप्यतामिदं जलं तस्मै स्वधा नमः ॥ 3 ॥

(अत्रैव मन्त्रगुरु-श्वशुर-मातुल-ज्येष्ठकनिष्ठभ्राता-पितृव्यादीनां च स्व स्व गोत्रनामोच्चारणपूर्वकं
प्रत्येकमेकैकमञ्जलिना तर्पयेत् ।)

७. देवासुरयक्षनागादीनां तर्पणम्-

(सव्य विधि द्वारा तर्पण करे)

ततोपनिवीति (सव्यः) पूर्वाभिमुखः, पार्श्वे स्थितकुशाग्रान् पूर्वाभिमुखं कृत्वा देवतीर्थेन
एकैकमञ्जलिं जलं तर्पयेत् । अथ मन्त्रः-

देवासुरास्तथा यक्षा नागा गन्धर्वराक्षसाः । पिशाचा गुह्यकाः सिद्धाः कूष्माण्डास्तरवः खगाः ॥
जलेचरा भूनिलया वाय्वाधाराश्च जन्तवः । तृप्तिमेते प्रयान्त्वाशु महत्तेनाम्बुनाखिलाः ॥

८. नरकस्थितजीवतर्पणम्-

(अपसव्य विधि से)

ततोऽपसव्यः दक्षिणाभिमुखः कुशमूलाग्रान् एकीकृत्य पितृतीर्थेन निम्नमन्त्रं पठित्वा एकाञ्जलिं
सतिलं जलं दद्यात् ।

नरकेषु समस्तेषु यातनासु च ये स्थिताः । तेषामाप्यायनायै तद् दीयते सतिलं मया ॥

येऽबान्धवा बान्धवाश्च येऽन्यजन्मनि बान्धवाः । ते तृप्तिमखिला यान्तु यश्चास्मत्तोऽभिवाञ्छति ॥

ये मे कुले लुप्तपिण्डाः पुत्रदारविवर्जिताः । तेषां हि दत्तमक्षय्यमिदमस्तु तिलोदकम् ॥

आब्रह्मस्तम्बपर्यन्तं देवर्षिपितृमानवाः । तृप्यन्तु पितरः सर्वे मातृमातामहादयः ॥

अतीतकुलकोटीनां सप्तद्वीपनिवासिनाम् । आब्रह्मभुवनाल्लोकादिदमस्तु तिलोदकम् ॥

वस्त्रनिष्पीडनम्-

(गमछा को चार तह करके तिल जल रखकर निम्नलिखित मन्त्र पढ़कर बायें तरफ
निचोड़ें) आवाहनकुशत्रयमञ्जलिकुशत्रयं च द्विगुणितं कृत्वा पात्रे क्षिपेत् ।

मन्त्रः-

ये के चास्मत् कुले जाता अपुत्राः गोत्रिणो मृताः ।

ते गृह्णन्तु मया दत्तं वस्त्रनिष्पीडितोदकम् ॥

भीष्मतर्पणम्-

(भीष्मपितामह हेतु कुशोदक द्वारा पितृतीर्थ से तर्पण करे)

भीष्मपितामहस्य कृते पितृतीर्थेन कुशोदकेन तर्पयेत् ।

व्याघ्रपादसगोत्राय सकृत्तिप्रवराय च । अपुत्राय ददाम्येतत्सतिलं भीष्मवर्मणे ॥

भीष्मः शान्तनवो वीरः सत्यवादी जितेन्द्रियः ।

आभिरद्भिर्वाजोतु पुत्रपौत्रोचितां क्रियाम् ॥

ततः सव्यः पूर्वाभिमुखः आचम्य गायत्र्या ऋष्यादिकं विन्यस्य यथाशक्ति गायत्रीजपं कुर्यात् ।

१. सूर्यार्घ्यदानम्-

(अर्घ्यपात्र को स्वच्छ कर पूर्वाभिमुख सव्य हो निम्नलिखित मन्त्रद्वारा सूर्यार्घ्य देवें)
नमो विवस्वते ब्रह्मन् ! भास्वते विष्णुतेजसे ! । जगत्सवित्रे शुचये सवित्रे कर्मदायिने ॥
तत्पश्चात् परित्रमा करते हुए दिशाओं एवं उनके अधिष्ठित देवों को नमन करें ।

ॐ प्राच्यै नमः, ॐ इन्द्राय नमः । ॐ आग्नेय्यै नमः । ॐ अग्नये नमः । ॐ दक्षिणायै नमः । ॐ यमाय नमः । ॐ नैऋत्यै नमः । ॐ निऋतये नमः । ॐ प्रतीच्यै नमः । ॐ वरुणाय नमः । ॐ वायव्यै नमः । ॐ वायवे नमः । ॐ उदीच्यै नमः । ॐ कुबेराय नमः । ॐ ऐशान्यै नमः । ॐ ईशानाय नमः । ॐ ऊर्ध्वायै नमः । ॐ ब्रह्मणे नमः । ॐ अधरायै नमः । ॐ अनन्ताय नमः ।

(इस प्रकार परिक्रमा के अनन्तर निम्नलिखित मन्त्र से १-१ अञ्जलि देवें ।)

ॐ ब्रह्मणे नमः । ॐ अग्नये नमः । ॐ पृथिव्यै नमः । ॐ ओषधिभ्यो नमः । ॐ वाचे नमः । ॐ वाचस्पतये नमः । ॐ महद्भ्यो नमः । ॐ विष्णवे नमः । ॐ अद्भ्यो नमः । ॐ अपाम्पतये नमः । ॐ वरुणाय नमः ।

समर्पणम्-

ॐ अनेन यथाशक्तिकृतेन देवर्षिमनुष्यपितृतर्पणाख्येन कर्मणा भगवान् पितृस्वरूपी-जनार्दन-वासुदेवः प्रीयतां न मम । ॐ तत्सद् ब्रह्मार्पणमस्तु । ततः प्रार्थनामन्त्रः-

ॐ नमस्ते विष्णुरूपाय नमस्ते ब्रह्मरूपिणे । सहस्ररश्मये नित्यं नमस्ते सर्वतेजसे ॥
नमस्ते रुद्रवपुषे नमस्ते भक्तवत्सले । जगत्स्वामिन्ममस्तेऽस्तु दिव्यचन्दनरूपधृक् ॥
पद्मनाभ ! नमस्तेऽस्तु कुण्डलाङ्गदभूषित ! । नमस्ते सर्वलोकेश ! सुप्तानां सप्रबोधक ! ॥
सत्यदेव ! नमस्तेऽस्तु प्रसीद मम भास्कर ! । दिवाकर ! नमस्तेऽस्तु प्रभाकर ! नमोऽस्तुते ॥

ॐ हिरण्यगर्भः समवर्तताग्रे भूतस्यजातः पतिरेकऽआसीत् ।

सदाधारपृथिवीं द्यामुतेमां कस्मै देवाय हविषा विधेम ॥

प्रमादात् कुर्वतां कर्म प्रच्यवेताध्वरेष यत् । स्मरणादेव तद्विष्णोः सम्पूर्णं स्यादिति श्रुतिः ॥
यस्य स्मृत्या च नामोक्त्या तपोयज्ञक्रियादिषु । न्यूनं सम्पूर्णां याति सद्यो वन्दे तमच्युताम् ॥
यत्पादपङ्कजस्मरणात् यस्य नामजपादपि । न्यूनं कर्म भवेत् पूर्णं तं वन्दे साम्बमीश्वरम् ॥

ॐ विष्णवे नमः । ॐ विष्णवे नमः । ॐ विष्णवे नमः ।

॥ ततो विसर्जनम् ॥ ॥ इति तर्पण-विधिः ॥

पितृदोषविमुक्तये प्रत्यहं पितृतर्पणं कर्तव्यम् । अथवा वर्षे आश्विनकृष्णपक्षे आवश्यकमेव पितृतर्पणं विधेयम् । अनेन सन्तुष्टा पितरः सुखं शान्तिं समृद्धिञ्च प्रयच्छन्ति । तथा अतर्पिताः पितरः शरीरात् रुधिरं पिबन्ति ।

अथ पुरश्चरणविचारः

तत्रादौ पुरश्चरणो स्थलनिर्णयः -

पर्वताग्रे नदीतीरे बिल्वमूले जलाशये । गोष्ठे देवालयेऽश्वत्थे उद्याने तुलसीवने ॥
पुण्यक्षेत्रे गुरोः पार्श्वे चित्तैकाग्रस्थलेऽपि च । पुरश्चरणकृन्मन्त्री सिद्धत्येव विशेषतः ॥
काशीपुरी च केदारो महाकालोऽथ नासिकम् । त्र्यम्बकञ्च महाक्षेत्रं पञ्च द्वीपा इमे भुवि ॥
यज्ञागारे गवां गोष्ठे देवतायतनेषु च । पुण्यस्थानेषु सर्वेषु गङ्गातीरे विशेषतः ॥

अर्थात् ऊपर्युक्तस्थलेषु कृतं पुरश्चरणम् अनुष्ठानादिकं सिद्धिदं पुष्कलफलदायकञ्च भवति । अतः ग्रहाणां सर्वदोषोपद्रवशान्तये ऊपर्युक्तस्थलेषु मध्ये कतमस्मिन् स्थले अनुष्ठानादिकं विधेयमिति विशेषः ।

अथ पुरश्चरणे कालनिर्णयः -

ज्येष्ठाषाढौ भाद्रपदं पौषञ्च मलमासकम् । गुरुभार्गवमौढ्यादि वर्जयेच्च प्रयत्नतः ॥
अङ्गारशनिवारञ्च व्यतिपातञ्च वैधृतीम् । अष्टमीं नवमीं षष्ठीं चतुर्थीञ्च त्रयोदशीम् ॥
चतुर्दशीममावास्यां प्रदोषञ्च तथा निशाम् । यामाग्निरुद्रसर्पेन्द्रवसुश्रवणजन्मभम् ॥
मेष-कर्क-तुला-कुम्भ-मकरालिकलग्नकम् । सर्वाण्येतानि वर्ज्यानि पुरश्चरणकर्मणि ॥
चन्द्रतारानुकूल्ये च शुक्लपक्षे विशेषतः । पुरश्चरणकं कुर्यान्मन्त्रसिद्धिः प्रजायते ॥
अपि च -

यदा वा जायते श्रद्धा यदा वित्तञ्च पुष्कलम् ।

दक्षिणावर्तगे सूर्यं कुर्यान् न तु मलिम्लुचे ॥

रोगोपद्रवोपशान्त्यर्थं केचन विचाराः-

रोगानां त्रिविधत्वं शास्त्रेषु उपलभ्यन्ते । यथा कर्मजा रोगाः, दोषोद्भवाः रोगाः, कर्मदोषोद्भवाश्च रोगाः । यदा औषधादिभक्षणेन ये रोगाः न शम्यन्ति तेषामुपशमनं धर्माचरण-दान-जप-होमार्चनादिभिः सम्भवतीति शास्त्रकाराणामभिमतम् । तद्यथा -
रोगाः कर्मोद्भवाः केचित् केचिद्दोषसमुद्भवाः । कर्मदोषोद्भवाः केचित् एवं रोगास्त्रिधा स्मृताः ॥
ये रोगाः नैव शम्यन्ति कृते ह्यौषधकर्मणि । धर्मणैवोपशाम्यन्ति ते रोगाः कर्मजाः स्मृताः ॥
प्रायश्चित्तेऽपि विहिते न शाम्यन्ति विनौषधम् । ये दृष्टहेतुसम्भूतास्ते रोगाः दोषजाः स्मृताः ॥
येषां सर्वात्मना हानिर्भवेत्पुण्यैर्न केवलैः । न केवलौषधैर्वापि रोगास्ते कर्मदोषजा ॥
पूर्वजन्मकृतं पापं व्याधिरूपेण बाधते । तत्शान्तिरोषधैर्दानैर्जपहोमार्चनादिभिः ॥
असाध्यस्यापि रोगस्य प्रायश्चित्तं समाचरेत् । सर्वरोगविनाशाय जपः कार्यो विशेषतः ॥

॥ हरिः ॐ ॥

अथ वर्धापन-विधिः

तत्रादौ वर्धापनकालनिर्णयो लिख्यते- वर्धापनं वर्षाभ्यन्तरे प्रतिमासं जन्मतिथौ कर्त्तव्यम् । वर्षानन्तरं प्रतिवर्षं जन्मतिथावेव कर्त्तव्यमिति धर्मशास्त्रीया व्यवस्था । तिथिद्वये यत्र जन्मर्क्षयोगः सा एव तिथिग्राह्या । दिनद्वये जन्मनक्षत्रयोगसत्त्वासत्त्वयोरौदयिकी द्विमुहूर्त्ताधिका तिथिरेव ग्राह्या । द्विमुहूर्त्तन्यूनत्वे पूर्वातिथिस्तथा जन्ममासस्य अधिमासत्वे शुद्धमासे प्रत्याब्दिक-वर्धापनविधिः प्रतिपालनीय नत्वधिके मासे इति ।

अथ संक्षेपेण वर्धापनविधिर्लिख्यते । आयुराभिवृद्ध्यर्थं वर्षप्रवेशतिथौ वर्षवृद्धि-कर्म करिष्ये इति सङ्कल्प्य तिलोद्वर्त्तनपूर्वकं तिलोदकेन स्नात्वा तिलकादिकं विधाय गुरुं सम्पूज्य अक्षतादि-यथोपलब्धसामग्रिभिः निम्नलिखितक्रमेण देवताः प्रपूजयेत् ।

तत्रादौ स्वस्त्ययनादिकं विधाय कुलदेवतायै नमः इत्यनेन कुलदेवतामावाह्य ततः जन्मनक्षत्रं-पितरौ-प्रजापतिं-भानुं-विघ्नेशं-मार्कण्डेयं-व्यासं-जामदग्न्यरामं-अश्वत्थामानं-कृपं-बलिं-प्रह्लादं-हनुमन्तं-बिभीषणं-षष्ठीञ्च नाम्नैव आवाह्य प्रपूजयेत् । पूजनं पञ्चोपचारेण षोडशोपचारेण वा कर्त्तव्यम् । तद्यथा-

आवाहनम्- लौकिकम् : आगच्छन्तु सुरश्रेष्ठ ! भवन्तवत्र स्थिराः समे ।

यावत्पूजां करिष्यामि तावत्तिष्ठन्तु सन्निधौ ।।

वैदिकम्-: ॐ सहस्रशीर्षाः पुरुषः सहस्राक्षः सहस्रपात् ।

सभूमिं सर्वतस्पृत्वात्यतिष्ठद्दशाङ्गुलम् ।। आवाहनार्थं पुष्पं सम० ।

देव्याः- ॐ अम्बेऽअम्बिकेऽम्बालिके न मा नयति कश्चन ।

ससस्त्यश्वकः सुभद्रिकां काम्पीलवासिनीम् ।। आवाहनार्थं पुष्पाक्षतान् सम० ।

आसनम्- लौ. : अनेकरत्नसंयुक्तं नानामणिगणान्वितम् ।

इमं हेममयं दिव्यमासनं प्रतिगृह्यताम् ।। पुष्पासनं सम० ।।

(वै.) : ॐ पुरुषऽएवेद् सर्वं यद् भूतं यच्च भाव्यम् ।

उतामृतत्वस्येशानो यदन्नेनातिरोहति ।।

प्रतिष्ठा -(लौ.) अस्यै प्राणाः प्रतिष्ठन्तु अस्यै प्राणाः क्षरन्तु च ।

अस्यै देवत्वमर्चायै मामहेति च कश्चन ।। प्राणप्रतिष्ठापूर्वकं नमस्करोमि ।

(वै.) : ॐ मनोजूतिर्जुषतामाज्यस्य बृहस्पतिर्यज्ञमिमं तनोत्व रिष्टं

यज्ञं समिमं दधातु । विश्वेदेवास इहमादयन्तामौ ३ प्रतिष्ठ ।।

पाद्यम्- (लौ.) : ॐ गङ्गोदकं निर्मलञ्च सर्वसौगन्ध्य संयुतम् ।

पादप्रक्षालनार्थाय दत्तं ते प्रतिगृह्यताम् ।।

(वै.) : ॐ एतावानस्य महिमातो ज्यायाँश्च पुरुषः ।

पादोऽस्य विश्वाभूतानि त्रिपादस्यामृतं दिवि ।। पाद्यं सम० ।।

अर्घ्यम्- (लौ.) : गन्धपुष्पाक्षतैर्युक्तं मध्ये सम्पादितं मया ।

गृहाण भगवन् देव ! प्रसन्नो वरदो भव ।।

(वै.) : ॐ त्रिपादूर्ध्वऽउदैत्पुरुषः पादोऽस्येहाभवत्पुनः ।

ततो विष्वङ् व्यक्रामत्साशनानशनेऽअभि ।। अर्घ्यं सम० ।।

आचमनम्- (लौ.) : कपूरिण सुगन्धेन वासितं स्वादु-शीतलम् ।

तोयमाचमनीयार्थं गृहाण परमेश्वर ।।

(वै.) : ॐ ततो विराडजायत विराजोऽअधिपूरुषः ।

सजातोऽअत्यरिच्यत पश्चाद्भूमिमथो पुरः ।। आचमनीयं जलं सम० ।।

जलस्नानम्- (लौ.) मन्दाकिन्यास्तु यद्वारि सर्वपापहरं शुभम् ।

तदिदं कल्पितं देव स्नानार्थं प्रतिगृह्यताम् ।।

(वै.) : ॐ तस्माद्यज्ञात्सर्वहुतः सम्भृतं पृषदाज्यम् ।

पशूस्तोँश्चक्रे वायव्या नारण्या ग्राम्याश्च ये ।। स्नानीयं जलं सम० ।।

दुग्धस्नानम्- (लौ.) : कामधेनुसमुद्भूतं सर्वेषां जीवनं परम् ।

पावनं यज्ञहेतुश्च पयः स्नानार्थमर्पितम् ।।

(वै.) : ॐ पयः पृथिव्यां पयऽओषधीषु पयो दिव्यन्तरिक्षे पयोधाः ।

पयस्वतीः प्रदिशः सन्तु मह्यम् ।। पयः स्नानं सम० ।।

दधिस्नानम्- (लौ.) : पयसस्तु समुद्भूतं मधुराम्लं शशिप्रभम् ।

दध्यानीतं मया देव ! स्नानार्थं प्रतिगृह्यताम् ।।

(वै.) : ॐ दधिक्राव्णोऽअकारिषं जिष्णोरश्वस्य वाजिनः ।

सुरभि नो मुखाकरत्प्रणऽआयूँ षितारिषत् । दधिस्नानं सम० ।।

घृतस्नानम्- (लौ.) : नवनीतं समुत्पन्नं सर्वसन्तोषकारकम् ।
 घृतं तुभ्यं प्रदास्यामि स्नानार्थं प्रतिगृह्यताम् ॥
 (वै.) : ॐ घृतं मिमिक्षे घृतमस्य योनिर्घृते श्रितो घृतं वस्य धाम ।
 अनुष्वधमा वह मादयस्व स्वाहा कृतं वृषभवक्षि हव्यम् ॥ घृतस्नानं सम० ।
 मधुस्नानम् (लौ.) : पुष्परेणुसमुद्भूतं सुस्वादु मधुरं मधु ।
 तेजः पुष्टिकरं दिव्यं स्नानार्थं प्रतिगृह्यताम् ॥
 (वै.) : ॐ मधु वाता ऋतायते मधु क्षरन्ति सिन्धवः ।
 माध्वीर्नः सन्त्वोषधीः । मधु नक्तमुतोषसो मधुमत्पार्थिवं रजः ।
 मधुद्यौरस्तु नः पिता । मधुमान्नो वनस्पतिर्ममधुमाँरऽस्तु सूर्यः माध्वीर्गावो
 भवन्तु नः ॥ मधुस्नानं समर्पयामि ।
 शर्करास्नानम् (लौ.) : इक्षुरससमुद्भूतां शर्करां पुष्टिदां शुभाम् ।
 मलापहारिकां दिव्यां स्नानार्थं प्रतिगृह्यताम् ।
 (वै.) : ॐ अपाँरसमुद्वयसं सूर्ये सन्तं समाहितम् । अपाँरसस्य
 योरसस्तं वो गृह्णाम्युतममुपयाम गृहीतोसीन्द्रायत्वा जुष्टं गृह्णाम्येष ते योनि-
 रिन्द्राय त्वा जुष्टतमम् । शर्करास्नानं समर्पयामि ।
 पञ्चामृतस्नानम्- (लौ.) : पयो दधि घृतं चैव मधु च शर्करान्वितम् ।
 पञ्चामृतं मयाऽऽनीतं स्नानार्थं प्रतिगृह्यताम् ॥
 (वै.) ॐ पञ्चनद्यः सरस्वतीमपियन्ति सप्तोत्तसः ।
 सरस्वती तु पञ्चधासो देशेऽभवत्सरित् ॥ पञ्चामृतस्नानं सम० ।
 शुद्धोदकस्नानम्- (लौ.) : शुद्धं यत्सलिलं दिव्यं गंगाजलसमं स्मृतम् ।
 समर्पितं मया भक्त्या शुद्धस्नानाय गृह्यताम् ॥ स्नानार्थं शुद्धोदकं सम० ।
 (वै.) ॐ शुद्धवालः सर्वशुद्धवालो मणिवालस्तऽआश्विनाः श्येतः श्येताक्षो रुणस्ते रुद्राय
 पशुपतये कर्णा यामा अवालिप्ता रौद्रा नभो रूपाः पार्जन्याः । स्नानार्थं शुद्धोदकं सम० ।
 वस्त्रम्- (लौ.) : शीतवातोष्णसंत्राणं लज्जाया रक्षणं परम् ।
 देहालङ्करणं वस्त्रमतः शान्तिं प्रयच्छ मे ॥

(वै.) : ॐ तस्माद्यज्ञात् सर्व्वहुतऋच सामानिजज्ञिरे ।
 छन्दाँसि जज्ञिरे तस्माद्यजुस्तस्मादजायत । वस्त्रोपवस्त्रञ्च सम० ।
 यज्ञोपवीतम्- (लौ.) : यज्ञोपवीतं परमं पवित्रं प्रजापतेर्यत्सहजं पुरस्तात् ।
 आयुष्यमग्र्यं प्रतिमुञ्च शुभ्रं यज्ञोपवीतं बलमस्तु तेजः ॥
 (वै.) : ॐ तस्मादश्वाऽअजायन्त ये के चोभयादतः ।
 गावो ह जज्ञिरे तस्मात्तस्माज्जाताऽअजावयः ॥ यज्ञोपवीतं सम० ।
 चन्दनम्- (लौ.) : श्रीखण्डं चन्दनं दिव्यं गन्धाढ्यं सुमनोहरम् ।
 विलेपनं सुरश्रेष्ठ ! चन्दनं प्रतिगृह्यताम् ॥
 (वै.) : ॐ त्वां गन्धर्वा अखनंस्त्वामिन्द्रस्त्वां बृहस्पतिः ।
 त्वामोषधे सोमोराजा विद्वान्यक्षमादमुच्यत ॥ चन्दनं सम० ।
 अक्षतम्- (लौ.) : अक्षताश्च सुरश्रेष्ठ ! कुङ्कुमाक्ताः सुशोभिताः ।
 मया निवेदिता भक्त्या गृहाण परमेश्वर ॥
 (वै.) : ॐ अक्षन्नमीमदन्तह्यवप्रियाऽअधूषत ।
 अस्तोषत स्वभानवो विप्रानविष्टया मतीयोजान्विन्द्रते हरी । अक्षतं सम० ।
 पुष्पाणि- (लौ.) : ॐ माल्यादीनि सुगन्धीनि मालत्यादीनि वै प्रभो ।
 मयानीतानि पुष्पाणि गृहाण परमेश्वर ! ॥
 (वै.) : ॐ यत्पुरुषं व्यदधुः कतिधाव्यकल्पयन् ।
 मुखङ्किमस्यासीत्किम्बाहूकिमूरूपादा उच्येते ॥ पुष्पाणि सम० ।
 पुष्पमाला- (लौ.) : ॐ माल्यादीनि सुगन्धीनि मालत्यादीनि वै प्रभो ।
 मयानीतानि पुष्पाणि गृहाण परमेश्वर ! ॥
 (वै.) : ॐ ओषधीः प्रतिमोदध्वं पुष्पवतीः प्रसूवरीः ।
 अश्वा इव सजित्वरी वीरुधः पारयिष्णवः ॥ ॐ पुष्पमालां सम० ।
 दूर्वा- (लौ.) : ॐ दूर्वाङ्कुरान् सुहरितानमृतान् मङ्गलप्रदान् ।
 आनीतांस्तव पूजार्थं गृहाण परमेश्वर ! ॥
 (वै.) : ॐ काण्डात्काण्डाप्ररोहन्ती परुषः परुषस्पतिः ।
 एवानो दूर्वे प्रतनुसहस्रेण शतेन च ॥ ॐ दूर्वादलं सम० ।

धूपः - (लौ.) : ॐ वनस्पतिरसोद्भूतो गन्धाढ्यो गन्ध उत्तमः ।
 आग्नेयः सर्वदेवानां धूपोऽयं प्रतिगृह्यताम् ॥
 (वै.) : ॐ ब्राह्मणोऽस्यमुखमासीद् बाहूराजन्यः कृतः ।
 ऊरू तदस्य यद्वैश्यः पद्भ्यां शूद्रोऽअजायत ॥ धूपमाग्रापयामि ।
 दीपः-(लौ.) : ॐ साज्यञ्च वर्तिसंयुक्तं वह्निना योजितं मया ।
 दीपं गृहाण देवेश त्रैलोक्यतिमिरापहम् ॥
 (वै.) : ॐ चन्द्रमा मनसो जातश्चक्षोः सूर्योऽअजायत ।
 श्रोत्राद्वायुश्च प्राणश्च मुखादग्निरजायत ॥ ॐ दीपं दर्शयामि ।
 नैवेद्यम्-(लौ.) : ॐ शर्कराखण्डखाद्यानि दधिक्षीरघृतानि च ।
 आहारं भक्ष्यभोज्यञ्च नैवेद्यं प्रतिगृह्यताम् ॥
 (वै.) : ॐ नाभ्या आसीदन्तरिक्षं शीर्ष्णो द्यौः समवर्तत ।
 पद्भ्यां भूमिर्दिशः श्रोत्रात्तथा लोकाँरऽअकल्पयन् ॥ ॐ नैवेद्यं निवेदयामि ।
 ऋतुफलम्-(लौ.) : ॐ इदं फलं मया देव! स्थापितं पुरतस्तव ।
 तेन मे सफलावाप्तिर्भवेज्जन्मनि जन्मनि ॥
 (वै.) : ॐ याः फलिनीर्याऽअफलाऽअपुष्पा याश्च पुष्पिणीः ।
 बृहस्पति प्रसूतास्तानो मुञ्चन्त्वहसः ॥ ऋतुफलं सम० ।
 ताम्बूलम्-(लौ.) : ॐ पूगीफलं महद् दिव्यं नागवल्लीदलैर्युतम् ।
 एलालवङ्गसंयुक्तं ताम्बूलं प्रतिगृह्यताम् ॥
 (वै.) : ॐ यत्पुरुषेण हविषा देवा यज्ञमतन्वत ।
 वसन्तोऽस्यासीदाज्यं ग्रीष्मऽइध्मः शरद्धविः ॥ ताम्बूलं सम० ।
 दक्षिणा- (लौ.) : ॐ हिरण्यगर्भगर्भस्थं हेमबीजं विभावसोः ।
 अनन्तपुण्यफलदमतः शान्तिं प्रयच्छ मे ॥
 (वै.) : ॐ हिरण्यगर्भः समवर्तताग्रे भूतस्य जातः पतिरेकऽआसीत् ।
 सदाधारपृथिवीं द्यामुतेमां कस्मै देवाय हविषा विधेम ॥ दक्षिणाद्रव्यं सम० ।
 मन्त्रपुष्पाञ्जलिः (लौ.) : ॐ श्रद्धया सिक्तया भक्त्या हार्दप्रेम्णा समर्पितः ।
 मन्त्रपुष्पाञ्जलिश्चायं कृपया प्रतिगृह्यताम् ॥

(वै.) ॐ यज्ञेन यज्ञमयजन्त देवास्तानि धर्माणि प्रथमान्यासन् ।
 तेहनाकं महिमानः सचन्त यत्र पूर्वं साध्याः सन्ति देवाः ॥ मन्त्रपुष्पाञ्जलिं सम० ।
 षष्ठ्यै दधिभक्तनैवेद्यं समर्पयेत् । पूजान्ते प्रार्थना -
 चिरञ्जीवी यथा त्वं भो ! भविष्यामि तथा मुने ।
 रूपवान्वित्तवांश्चैव श्रियायुक्तश्च सर्वदा ॥
 मार्कण्डेयनमस्तेऽस्तु सप्तकल्पान्तजीवन ।
 आयुरारोग्यसिद्ध्यर्थं प्रसीद भगवन् मुने ॥
 चिरञ्जीवी यथा त्वं तु मुनीनां प्रवरो द्विज ! ।
 कुरुष्व मुनिशार्दूल ! तथा मां चिरजीविनम् ॥
 मार्कण्डेयमहाभाग ! सप्तकल्पान्तजीवन ।
 आयुरारोग्यसिद्ध्यर्थमस्माकं वरदो भव ॥
 अथ षष्ठीप्रार्थना -
 जय देवि ! जगन्मातर्जगदानन्दकारिणि ।
 प्रसीद मम कल्याणि नमस्ते षष्ठीदेवते ॥
 त्रैलोक्ये यानि भूतानि स्थावराणि चराणि च ।
 ब्रह्मविष्णुशिवैः सार्धं रक्षां कुर्वन्तु तानि मे ॥
 ततस्तिलगुडमिश्रं पयः पिबेत् । तन्मन्त्रः -
 सतिलगुडसंमिश्रमञ्जल्यर्धमितं पयः ।
 मार्कण्डेयाद्वरं लब्ध्वा पिबाम्यायुर्विवृद्धये ॥
 क्वचित् पूजितषोडशदेवताभ्यो नाम्ना प्रत्येकमष्टाविंशतिसंख्यकतिलहोमस्यापि विधानं
 प्राप्यते । तदनन्तरमावाहितदेवानां विसर्जनं, यज्ञाचार्यादाशीर्वादग्रहणम् । ततो यथेष्टं
 विप्रभोजनं, तेभ्यो दक्षिणादानञ्च दद्यादिति संक्षेपेण वर्धापनविधिः प्रदर्शितः ।
 जन्मदिवसे पालनीयाः केचन नियमाः -
 खण्डनं नखकेशानां मैथुनाध्वगमौ तथा ।
 आमिषं कलहं हिंसां वर्षवृद्धौ विवर्जयेत् ॥
 मृते जन्मनि सङ्क्रान्तौ श्राद्धे जन्मदिने तथा ।
 अस्पृश्यस्पर्शने चैव नस्नायादुष्णवारिणा ॥
 ॥ हरिः ॐ ॥

केचन मन्त्रप्रयोगाः -

तत्रादौ विद्यावर्धकमन्त्रप्रयोगः- (1)-

ॐ नमो ॐ ह्रीं श्रीं क्लीं वद वद वाग्वादिनी बुद्धिं वर्धय ॐ ह्रीं नमः स्वाहा ॥

मन्त्रस्यास्य अष्टोत्तरसहस्रसंख्यकजपः ग्रहणावसरे क्रियते तदा अयं सिद्धो भवति । तदनन्तरं अष्टोत्तरशतं प्रतिदिनं जपः कर्तव्यः । अनेन अनुदिनमभ्यस्ता विद्या वृद्धिं गच्छति ।

विद्यावर्धकमन्त्रप्रयोगः- (2)

ॐ ह्रीं श्रीं माम वद वद वाग्वादिनी भगवती सरस्वती ऐं नमः स्वविद्यां देहि मम ह्रीं सरस्वती स्वाहा ॥

मन्त्रस्यास्य अष्टोत्तरसहस्रसंख्यकजपः ग्रहणावसरे कर्तव्यः । तदनन्तरं एकविंशतिदिनं यावत् त्रिकालं अष्टोत्तरशतसंख्यक सप्रद्वं जपः कर्तव्यः । ततोऽनुदिनं अष्टोत्तरशतसंख्यकजपकर्म विद्याविवृद्धये सिद्धिदायकं भवति ।

धनवर्धकमन्त्रप्रयोगः- (3)

ॐ ह्रीं श्रीं क्लीं श्रीं क्लीं श्रीं लक्ष्मी मम गृहे धनं पूरय पूरय चिन्तां दूरय दूरय स्वाहा ।

मन्त्रस्यास्य अष्टोत्तरसहस्रसंख्यकजपः चतुर्विंशति दिनं यावत् क्रियते तदा मन्त्रोऽयं सिद्धिं गच्छति । तदनन्तरमनुदिनं धनविवृद्धये मालात्रयं जपः कर्तव्यः । सात्विकाचरणेन सह अस्य प्रयोगः कर्तव्यः ।

पत्निप्राप्त्यर्थं वैदिकमन्त्रप्रयोगः- (4)

ॐ आगच्छत आगतस्य नाम गृह्णाम्यायतः । इन्द्रस्य वृत्रघ्नो वन्धे वासवस्य शतक्रतोः ॥

येन सूर्या सावित्रीमश्विनोहतुः पथा । तेन मामब्रवीद् भगो जायामा वहतादिति ॥

यस्तेऽङ्गुशो वसुदानो बृहन्निद्र हिरण्ययः । तेना जनीयते जायां मह्यं धेहि शचिपते ॥

अथर्ववेदे अष्टमेऽनुवाके 6/82/1,2,3 ।

अस्य चतुःपञ्चाशतसहस्रजपेन तद्दशांशहवनतर्पणमार्जनेन मनोनुकूला पत्निप्राप्तिर्भवति ।

पत्निप्राप्त्ये पौराणिकमन्त्रप्रयोगः- (5)

ॐ पत्नीं मनोरमां देहि मनोवृत्तानुसारिणीम् । तारिणीं दुर्गसंसारसागरस्य कुलोद्भवाम् ॥

मन्त्रस्यास्य “दुर्गासप्तशती” मन्त्रैः सम्पुटितैः पाठैः मनोनुकूलापत्नी प्राप्यते । पाठसंख्या- निदर्शनं जातकस्य जन्मपत्रस्थपत्नीसुखबाधकग्रहोपरि आधारितमस्ति ।

मनोनुकूलपतिप्राप्त्ये वैदिकमन्त्रप्रयोगः- (6)

ॐ त्र्यम्बकं यजामहे सुगन्धिर्मपतिवेदनम् । ऊर्वारुकमिव बन्धनादितोमुक्षीय मामुतः ॥

अस्य मन्त्रस्यानुष्ठानेन (सश्रद्धं शिवाचनेन रुद्राभिषेकेन च) प्राप्ते काले मनोनुकूलपतिप्राप्तिर्भवति ।

मनोनुकूलपतिप्राप्त्ये पौराणिकमन्त्रप्रयोगः- (7)

ॐ कात्यायिनि! महामाये ! महायोगिन्यधीश्वर !

नन्दगोपसुतं देवि ! पतिं मे कुरु ते नमः ॥

अस्य मन्त्रस्यानुष्ठाने भगवत्याः जगदम्बायाः सम्मुखं दीपं प्रज्वाल्य कमलाक्षमालया एकपञ्चाशतसहस्रसंख्यकं जपकर्म कर्तव्यम् । तदनन्तरं तद्दशांशहवनं-मार्जनं-ब्राह्मणभोजनं-दक्षिणादानञ्च मनोनुकूलपतिप्राप्त्ये कर्तव्यम् ।

कुपथगामी पति/पत्नीवशीकरणमन्त्रप्रयोगः- (8)

ॐ कामातुरे काममेखले विद्योषिणि नीललोचने ।

अमुकं मे वश्यं कुरु कुरु ह्रीं स्वाहा ॥

अत्र अमुकस्थाने पत्न्या वा पत्युर्नामोल्लेखः कर्तव्यः । सुमुहूर्ते प्रारभ्य चतुर्विंशति-सहस्रसंख्यकं जपकर्म भगवतीं पञ्चोपचारैः प्रपूज्य कर्तव्यम् ।

कुपथगामी पति/पत्नीवशीकरणवैदिकमन्त्रप्रयोगः- (9)

ॐ यथा नकुलो विच्छिद्य संदधात्यहिं पुनः ।

एवा कामस्य विच्छिन्नं सन्धेहि वीर्यावति ॥

अस्य जपसंख्या चतुर्विंशतिसहस्रमस्ति । विधानं विमृश्य कर्तव्यम् ।

॥ अथशारदोक्तमहामृत्युञ्जयजपविधिः ॥

ॐ अस्य श्रीमहामृत्युञ्जयमन्त्रस्य वसिष्ठऋषिः अनुष्टुप्छन्दः श्रीत्र्यम्बकरुद्रो देवता श्रीं बीजं ह्रीं शक्तिः मम यजमानस्य वा शरीरे सर्वांरिष्ट निवृत्तिपूर्वकसकलमनोरथसिद्ध्यर्थे जपे विनियोगः ।

अथ ऋष्यादिन्यासः

ॐ वसिष्ठऋषये नमः शिरसि । अनुष्टुप्छन्दसे नमः मुखे । श्रीत्र्यम्बकरुद्र देवतायै नमः हृदये ।

श्रीं बीजाय नमः गुह्ये । ह्रीं शक्तये नमः पादयोः ॥

अथ करन्यासः

ॐ हौं ॐ जूं सः भूर्भुवः स्वः त्र्यम्बकं ॐ नमो भगवते रुद्राय शूलपाणये स्वाहा अङ्गुष्ठाभ्यां नमः ।

ॐ हौं ॐ जूं सः भूर्भुवः स्वः यजामहे ॐ नमो भगवते रुद्राय अमृतमूर्तये मां जीवय जीवय तर्जनीभ्यां स्वाहा ।

ॐ हौं ॐ जूं सः भूर्भुवः स्वः सुगन्धिमुष्टिवर्धनम् ॐ नमो भगवते रुद्राय चन्द्रशिरसे जटिने स्वाहा मध्यमाभ्यां वषट् ।

ॐ हौं ॐ जूं सः भूर्भुवः स्वः उर्वारुकमिव बन्धनात् ॐ नमो भगवते रुद्राय त्रिपुरान्तकाय हां ह्रीं अनामिकाभ्यां हुम् ।

ॐ हौं ॐ जूं सः भूर्भुवः स्वः मृत्योर्मुक्षीय ॐ नमो भगवते रुद्राय त्रिलोचनाय ऋग्यजुः साममन्त्राय कनिष्ठिकाभ्यां वौषट् ।

ॐ हौं ॐ जूं सः भूर्भुवः स्वः मामृतात् ॐ नमो भगवते रुद्राय अग्नित्रयाय ज्वल ज्वल मां रक्ष रक्ष अघोरास्त्राय करतलकरपृष्ठाभ्यां फट् ।

एवं हृदयादि०

ॐ हौं ॐ जूं सः भूर्भुवः स्वः त्र्यम्बकं ॐ नमो भगवते रुद्राय शूलपाणये स्वाहा हृदयाय नमः ।
ॐ हौं ॐ जूं सः भूर्भुवः स्वः यजामहे ॐ नमो भगवते रुद्राय अमृतमूर्त्ये मां जीवय जीवय शिरसे स्वाहा ।
ॐ हौं ॐ जूं सः भूर्भुवः स्वः सुगन्धिष्णुष्टिवर्धनम् ॐ नमो भगवते रुद्राय चन्द्रशिरसे जटिने स्वाहा शिखायै वषट् ।
ॐ हौं ॐ जूं सः भूर्भुवः स्वः उर्वारुकमिव बन्धनात् ॐ नमो भगवते रुद्राय त्रिपुरान्तकाय ह्रां ह्रीं कवचाय हुँ ।
ॐ हौं ॐ जूं सः भूर्भुवः स्वः मृत्योर्मुक्षीय ॐ नमो भगवते रुद्राय त्रिलोचनाय ऋग्यजुः साममन्त्राय नेत्रत्रयाय वौषट् ।
ॐ हौं ॐ जूं सः भूर्भुवः स्वः मामृतात् ॐ नमो भगवते रुद्राय अग्नित्रयाय ज्वल ज्वल मां रक्ष रक्ष अघोरास्त्राय अस्त्राय फट् ॥

॥ अथ वर्णन्यासः ॥

ॐ त्र्यं नमः दक्षिणचरणाग्रे । बं नमः कं नमः यं नमः जां नमः दक्षिणचरणसन्धिचतुष्केषु । मं नमः वामचरणाग्रे । हे नमः सं नमः गं नमः धिं नमः वामचरणसन्धिचतुष्केषु । पुं नमः गुह्ये । ष्टिं नमः आधारे । वं नमः जठरे । ङ् नमः हृदये । नं नमः कण्ठे । ॐ नमः दक्षिणकराग्रे । उं नमः रं नमः कं नमः मि नमः दक्षिणकरसन्धिचतुष्केषु । वं नमः वामकराग्रे । वं नमः धं नमः नां नमः मं नमः वामकरसन्धिचतुष्के । त्यो नमः वदने । मुं नमः ओष्ठयोः । क्षीं नमः घ्राणयोः । यं नमः दृशोः । मां नमः श्रवणयोः । मुं नमः भ्रुवोः । तां नमः शिरसि । पदन्यासः । त्र्यम्बकं शिरसि । यजामहे भ्रुवोः । सुगन्धि दृशोः । पुष्टिवर्धनम् मुखे । उर्वारुकं गण्डयोः । इव हृदये । बन्धनात्-जठरे, मृत्योर्-गुह्ये । मुक्षीय-उर्वोः । मा जानुनोः । अमृतात् पादयोः ॥

अथ ध्यानम्

हस्ताभ्यां कलशद्वयामृतरसेराप्लवयन्तं शिरो, द्वाभ्यां तो दधत् मृगाक्षवलये द्वाभ्यां वहन्तं परम् ।
अंकन्यस्तकरद्वयामृतघट कैलाशकान्तं शिवम्, स्वच्छाम्भोजगतं नवेन्दुमुकुटाभान्तं त्रिनेत्रं भजे ॥१॥
इति ध्यात्वा मानसोपचारैः सम्पूज्य पूर्ववत् मालापूजनं पूर्ववत् मूलमन्त्र जपेत् ॥

॥ मन्त्रस्वरूपम् ॥

हौं ॐ जूं सः भूर्भुवः स्वः त्र्यम्बकं यजामहे सुगन्धिष्णुष्टिवर्धनम् । उर्वारुकमिव बन्धनान्मृत्योर्-
मुक्षीय मामृतात् भूर्भुवः स्वरो जूं सः हौं ओम् ॥ १ ॥

जपान्ते प्रार्थना-

मृत्युञ्जय! महारुद्र! त्राहि मां शरणागतम् । जन्ममृत्युजरारोगैः पीडितं कर्मबन्धनैः ॥ १ ॥
तावकस्त्वद्गतप्राणस्त्वच्चित्तोऽहं सदा मृड । इति विज्ञाप्य देवेशं जपेन्मन्त्रं त्र्यम्बकम् ॥ २ ॥

बालस्य दृष्टिदोषादौ रक्षाविधिः- भस्म गृहीत्वाऽभिमंत्रयेत् -

वासुदेवो जगन्नाथः पूतनातर्जनो हरिः । रक्षंतु त्वरितं बालं मुंच मुंच कुमारकम् ॥
कृष्ण रक्ष शिशुं शंखमधुकैटभमर्दन । प्रातः संगवमध्याह्ने सायान्हे मुंच संध्ययोः ॥
महानिशि सदा रक्ष कंसारिष्टनिषूदन । महोरगान् पिशाचांश्च ग्रहान्मातृगणांस्तथा ॥
बालग्रहान्विशेषेण छिंधि छिंधि महाभयान् । त्राहि त्राहि हरे नित्यं त्वद्रक्षाभूषितं शिशुम् ॥
इति भस्माभिमंत्र्यैव भूषयेत्तेन भस्मना । शिरो ललाटाद्यंगेषु रक्षां कुर्याद्यथाविधि ॥
रक्ष रक्ष महादेव नीलग्रीव जटाधर । ग्रहैस्तु सहितो रक्ष मुंच मुंच कुमारकम् ॥
अमुं मंत्रं भूर्जपत्रे विलिख्य तत्पत्रं बालस्य दक्षिणभुजे बन्धीयात् ।

बालरोदनपरिहारार्थं यंत्रमुक्तं मयूखे

षड्लमध्ये ह्रींकारस्तन्मध्ये शिशोर्नाम विलिख्य षट्कोणेषु - ॐ लुलुव स्वाहा' इति
मंत्रषडक्षराणि विलिख्य तद्बहिर्नेमिवद्वत्तद्वयं विलिख्य तद्बहिर्धोमुखैरर्धचंद्रावेष्टय
यंत्रदेवताभ्यो नमः' इति षोडशोपचारैः संपूज्य बालहस्ते बन्धीयात्
(बालग्रहशांत्यादिकं शांत्यादिग्रंथे द्रष्टव्यम्)

इति बालस्य रक्षाविधिः ॥

अथ बगलामुखी मन्त्र जपविधिः (मेरु तंत्रोक्त)

विनियोगः

'ॐ अस्य श्रीबगलामुखीमन्त्रस्य नारदऋषिः बृहतीछन्दः बगलामुखीदेवता शत्रूणां स्तम्भनार्थे
जपे विनियोगः ।

षडङ्गन्यासः-

ॐ ह्रीं हृदयाय नमः, ॐ बगलामुखि शिरसे स्वाहा, ॐ सर्वदुष्टानां शिखायै वषट्, ॐ वाचं
मुखं पदं स्तम्भय कवचाय हुम्, ॐ जिहवां कीलय नेत्रत्रयाय वौषट्, ॐ बुद्धिं विनाशय ह्रीं
ॐ स्वाहा अस्त्राय फट् ॥

षडङ्गन्यासः

ह्रीं हृदयाय नमः, ॐ बगलामुखि शिरसे स्वाहा, ॐ सर्वदुष्टानां शिखायै वषट्, ॐ वाचंमुखं
पदं स्तम्भय कवचाय हुं, ॐ जिहवां कीलय नेत्रत्रयाय वौषट्, ॐ बुद्धिं विनाशय ह्रीं ॐ
स्वाहा अस्त्राय फट् ।

अथ मन्त्रः

॥ ॐ ह्रीं बगलामुखि सर्वदुष्टानां वाचं मुखं पदं जिहवां कीलय बुद्धिं विनाशय ह्रीं
ॐ स्वाहाः ॥

अथ प्रातःस्मरणीयगणेशस्तोत्रम्

ॐ प्रणम्य शिरसा देवं गौरीपुत्रं विनायकम् । भक्तावासं स्मरेन्नित्यमायुष्कामार्थसिद्धये । १ ।
प्रथमं वक्रतुण्डञ्च एकदन्तं द्वितीयकम् ॥ तृतीयं कृष्णपिङ्गाक्षं गजवक्त्रं चतुर्थकम् ॥ २ ॥
लम्बोदरं पञ्चमञ्च षष्ठं विकटमेव च ॥ सप्तमं विघ्नराजञ्च धूम्रवर्णं तथाष्टमम् ॥ ३ ॥
नवमं भालचन्द्रञ्च दशमन्तु विनायकम् ॥ एकादशं गणपतिं द्वादशन्तु गजाननम् ॥ ४ ॥
द्वादशैतानि नामानि त्रिसन्ध्यं यः पठेन्नरः । नास्ति विघ्नभयं तस्य सर्वसिद्धिं लभेद् ध्रुवम् ॥ ५ ॥
विद्यार्थी लभते विद्यां धनार्थी लभते धनम् ॥ पुत्रार्थी लभते पुत्रान् मोक्षार्थी लभते गतिम् ॥ ६ ॥
जपेद् गणपतिस्तोत्रं षड्भिर्मासैः फलं लभेत् ॥ संवत्सरेण सिद्धिञ्च लभते नात्र संशयः ॥ ७ ॥
अष्टभ्यो ब्रह्मणेभ्यश्च लिखित्वा यः समर्पयेत् । तस्य विद्या भवेत् सद्यो गणेशस्य प्रसादतः ॥ ८ ॥

श्रीनारदपुराणे सङ्कष्टनाशनं नाम गणेशस्तोत्रं सम्पूर्णम् ॥

अथनवग्रहस्तोत्रम्

जपाकुसुमसंकाशं काश्यपेयं महाद्युतिम् । तमोऽरिं सर्वपापघ्नं प्रणतोऽस्मि दिवाकरम् ॥ १ ॥
दधिशङ्खतुषाराभं क्षीरोदार्णवसम्भवम् ॥ नमामि शशिनं सोमं शम्भोर्मुकुटभूषणम् ॥ २ ॥
धरणीगर्भसम्भूतं विद्युत्कान्तिसमप्रभम् ॥ कुमारं शक्तिहस्तं तं मङ्गलं प्रणमाम्यहम् ॥ ३ ॥
प्रियङ्गुकलिकाश्यामं रूपेणाप्रतिमं बुधम् ॥ सौम्यं सौम्यगुणोपेतं तं बुधं प्रणमाम्यहम् ॥ ४ ॥
देवानां च ऋषीणां च गुरुं काञ्चनसंनिभम् ॥ बुद्धिभूतं त्रिलोकेशं तं नमामि बृहस्पतिम् ॥ ५ ॥
हिमकुन्दमृणालाभं दैत्यानां परमं गुरुम् ॥ सर्वशास्त्रप्रवक्तारं भार्गवं प्रणमाम्यहम् ॥ ६ ॥
नीलाञ्जनसमाभासं रविपुत्रं यमाग्रजम् ॥ छायामार्तण्डसम्भूतं तं नमामि शनैश्चरम् ॥ ७ ॥
अर्धकायं महावीर्यं चन्द्रादित्यविमर्दनम् ॥ सिंहिकागर्भसम्भूतं तं राहुं प्रणमाम्यहम् ॥ ८ ॥
पलाशपुष्पसङ्काशं तारकाग्रहमस्तकम् ॥ रौद्रं रौद्रात्मकं घोरं तं केतुं प्रणमाम्यहम् ॥ ९ ॥
इति व्यासमुखोद्गीतं यः पठेत् सुसमाहितः ॥ दिवा वा यदि वा रात्रौ विघ्नशान्तिर्भविष्यति ॥ १० ॥
नरनारीनृपाणाञ्च भवेद्दुःस्वप्ननाशनम् ॥ ऐश्वर्यमतुलं तेषामारोग्यं पुष्टिवर्धनम् ॥ ११ ॥
ग्रहनक्षत्रजाः पीडास्ताडकाग्निसमुद्भवाः ॥ ताः सर्वाः प्रशमं यान्ति व्यासो ब्रूते न संशयः ॥

॥ महर्षिव्यासविरचितं नवग्रहस्तोत्रं सम्पूर्णम् ॥

नवग्रहाणां समिधाः-

अर्कः पलाशः खदिरो ह्यपामार्गश्च पीपलः ।
उदुम्बरः शमी दूर्वा कुशाश्च समिधः क्रमात् ॥

याज्ञवल्क्यसंहिता-१/३०२

अथ कनकधारास्तोत्रम्

अङ्गं हरेः पुलकभूषणमाश्रयन्ति भृङ्गाङ्गनेव मुकुलाभरणं तमालम् ।
अङ्गीकृताखिलविभूतिरपाङ्गलीला माङ्गल्यदाऽस्तु मम मङ्गलदेवतायाः ॥ १ ॥
मुग्धा मुहुर्विदधती वदने मुरारेः प्रेमत्रपाप्रणिहितानि गतागतानि ।
माला दृशोर्मधुकरीव महोत्पले या सा मे श्रियं दिशतु सागरसम्भवायाः ॥ २ ॥
विश्वामरेन्द्रपदविभ्रमदानदक्षमानन्दहेतुरधिकं मुरविद्विषोऽपि ।
ईषन्निषीदतु मयि क्षणमीक्षणार्थमिन्दीवरोदरसहोदरमिन्दिरायाः ॥ ३ ॥
आमीलिताक्षमधिगम्य मुदा मुकुन्दमानन्दकन्दमनिमेषमनङ्गतन्त्रम् ।
आकेकरस्थितकनीनिकपक्ष्मनेत्रं भूत्यै भवेन्मम भुजङ्गशयाङ्गनायाः ॥ ४ ॥
बाह्वन्तरे मधुजितः श्रितकौस्तुभे या हारावलीव हरिनीलमयी विभाति ।
कामप्रदा भगवतोऽपि कटाक्षमाला कल्याणमावहतु मे कमलालयायाः ॥ ५ ॥
कालाम्बुदालिललितोरसि कैटभारेर्धाराधरे स्फुरति या तडिदङ्गनेव ।
मातुः समस्तजगतां महीयमूर्तिर्भद्राणि मे दिशतु भार्गवनन्दनायाः ॥ ६ ॥
प्राप्तं पदं प्रथमतः किल यत्प्रभावान्माङ्गल्यभाजि मधुमाथिनि मन्मथेन ।
मय्यापतेत्तदिह मन्थरमीक्षणार्थं मन्दालसं च मकरालयकन्यकायाः ॥ ७ ॥
दद्याद्व्यानुपवनो द्रविणाम्बुधारास्मिन्नकिञ्चनविहङ्गशिशौ विषण्णे ।
दुष्कर्मघर्ममपनीय चिराय दूरं नारायणप्रणयिनीनयनाम्बुवाहः ॥ ८ ॥
इष्टा विशिष्टमतयोऽपि यया दयार्द्रदृष्ट्या त्रिविष्टपपदं सुलभं लभन्ते ।
दृष्टिः प्रहृष्टकमलोदरदृष्टिरिष्टां पुष्टिं कृषीष्ट मम पुष्करविष्टरायाः ॥ ९ ॥
गीर्देवतेति गरुडध्वजसुन्दरीति शाकम्भरीति शशिशेखरवल्लभेति ।
सृष्टिस्थितिप्रलयकेलिषु संस्थितायै तस्यै नमस्त्रिभुवनैकगुरोस्तरुण्यै ॥ १० ॥
श्रुत्यै नमोऽस्तु शुभकर्मफलप्रसूत्यै रत्यै नमोऽस्तु रमणीयगुणार्णवायै ।
शक्त्यै नमोऽस्तु शतपत्रनिकेतनायै पुष्ट्यै नमोऽस्तु पुरुषोत्तमवल्लभायै ॥ ११ ॥
नमोऽस्तु नालीकनिभाननायै नमोऽस्तु दुग्धोदधिजन्मभूत्यै ।
नमोऽस्तु सोमामृतसोदरायै नमोऽस्तु नारायणवल्लभायै ॥ १२ ॥
सम्पत्कराणि सकलेन्द्रियनन्दनानि साम्राज्यदानविभवानि सरोरुहाक्षि ।
त्वद्वन्दनानि दुरिताहरणोद्यतानि मामेव मातरनिशं कलयन्तु मान्ये! ॥ १३ ॥

यत्कटाक्षसमुपासनाविधिः सेवकस्य सकलार्थसम्पदः ।
सन्तनोति वचनाङ्गमानसैस्त्वां मुरारिहृदयेश्वरीं भजे ॥१४॥

सरसिजनिलये सरोजहस्ते धवलतमांशुकगन्धमाल्यशोभे ।
भगवति! हरिवल्लभे! मनोज्ञे! त्रिभुवनभूतिकरि! प्रसीद मह्यम् ॥१५॥

दिग्घस्तिभिः कनककुम्भमुखावसृष्टस्वर्वाहिनीविमलचारुजलप्लुताङ्गीम् ।
प्रातर्नमामि जगतां जननीमशेषलोकाधिनाथगृहिणीममृताब्धिपुत्रीम् ॥१६॥

कमले! कमलाक्षवल्लभे! त्वं करुणापूरतरङ्गितैरपाङ्गैः ।
अवलोकय मामकिञ्चनानां प्रथमं पात्रमकृत्रिमं दयायाः ॥१७॥

स्तुवन्ति ये स्तुतिभिरमूभिरन्वहं त्रयीमयीं त्रिभुवनमातरं रमाम् ।
गुणाधिका गुरुतरभाग्यभागिनो भवन्ति ते भुवि बुधभाविताशयाः ॥१८॥

॥ श्रीभगवत्पादशङ्करविरचितं कनकधारास्तोत्रं सम्पूर्णम् ॥

अथ अन्नपूर्णास्तोत्रम्

नित्यानन्दकरी वराभयकरी सौन्दर्यरत्नाकरी निर्धूताखिलघोरपावनकरी प्रत्यक्षमाहेश्वरी ।
प्रालेयाचलवंशपावनकरी काशीपुराधीश्वरी भिक्षां देहि कृपावलम्बनकरी मातान्नपूर्णेश्वरी ॥१॥

नानारत्नविचित्रभूषणकरी हेमाम्बराडम्बरी मुक्ताहारविलम्बमानविलसद्वक्षोजकुम्भान्तरी ।
काश्मीरागरुवासिताङ्गरुचिरा काशीपुराधीश्वरी ॥ भिक्षां देहि ॥२॥

योगानन्दकरी रिपुक्षयकरी धर्मार्थनिष्ठाकरी चन्द्रार्कानलभासमानलहरी त्रैलोक्यरक्षाकरी ।
सर्वैश्वर्यसमस्तवाञ्छितकरी काशीपुराधीश्वरी ॥ भिक्षां देहि ॥३॥

कैलासाचलकन्दरालयकरी गौरी उमा शङ्करी कौमारी निगमार्थगोचरकरी ओंकारबीजाक्षरी ।
मोक्षद्वारकपाटपाटनकरी काशीपुराधीश्वरी ॥ भिक्षां देहि ॥४॥

दृश्यादृश्यविभूतिवाहनकरी ब्रह्माण्डभाण्डोदरी लीलानाटकसूत्रभेदनकरी विज्ञानदीपाङ्करी ।
श्रीविश्वेशमनःप्रसादनकरी काशीपुराधीश्वरी ॥ भिक्षां देहि ॥५॥

उर्वीसर्वजनेश्वरी भगवती मातान्नपूर्णेश्वरी वेणीनीलसमानकुन्तलहरी नित्यानन्दानेश्वरी ।
सर्वानन्दकरी सदा शुभकरी काशीपुराधीश्वरी ॥ भिक्षां देहि ॥६॥

आदिक्षान्तसमस्तवर्णनकरी शम्भोस्त्रिभावाकरी काश्मीरात्रिजलेश्वरी त्रिलहरी नित्याङ्कुरा शर्वरी ।
कामाकाङ्क्षकरी जनोदयकरी काशीपुराधीश्वरी ॥ भिक्षां देहि ॥७॥

देवी सर्वविचित्ररत्नरचिता दाक्षायणी सुन्दरी वामं स्वादु पयोधरप्रियकरी सौभाग्यमाहेश्वरी ।
भक्ताभीष्टकरी सदाशुभकरी काशीपुराधीश्वरी ॥ भिक्षां देहि ॥८॥

चन्द्रार्कानलकोटिकोटिसदृशा चन्द्रांशुबिम्बाधरी चन्द्रार्कानिसमानकुन्तलधरी चन्द्रार्कवर्णेश्वरी ।
मालापुस्तकपाशाङ्कुशधरी काशीपुराधीश्वरी ॥ भिक्षां देहि ॥९॥

क्षत्रत्राणकरी महाऽभयकरी माता कृपासागरी साक्षान्मोक्षकरी सदा शिवकरी विश्वेश्वरश्रीधरी ।
दक्षाक्रन्दकरी निरामयकरी काशीपुराधीश्वरी ॥ भिक्षां देहि ॥१०॥

अन्नपूर्णे! सदापूर्णे! शङ्करप्राणवल्लभे! ज्ञानवैराग्यसिद्ध्यर्थं भिक्षां देहि च पार्वति! ॥११॥
माता च पार्वती देवी पिता देवो महेश्वरः । बान्धवाः शिवभक्ताश्च स्वदेशो भुवनत्रयम् ॥१२॥
इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यस्य श्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यस्य श्रीमच्छङ्करभगवतः कृतौ अन्नपूर्णास्तोत्रं सम्पूर्णम् ।

अथ श्रीसूक्तम्

ॐ हिरण्यवर्णां हरिणीं सुवर्णरजतस्रजाम् । चन्द्रां हिरण्मयीं लक्ष्मीं जातवेदो म आ वह ॥ १ ॥
तां म आ वह जातवेदो लक्ष्मीमनपगामिनीम् । यस्यां हिरण्यं विन्देयं गामश्वं पुरुषानहम् ॥२॥
अश्वपूर्वां रथमध्यां हस्तिनादप्रमोदिनीम् । श्रियं देवीमुप ह्वये श्रीर्मा देवी जुषताम् ॥३॥
कां सोस्मितां हिरण्यप्राकारामाद्रां ज्वलन्तीं तृप्तां तर्पयन्तीम् । पद्मेस्थितां पद्मवर्णां तामिहोपह्वये श्रियम् ४॥

चन्द्रां प्रभासां यशसा ज्वलन्तीं श्रियं लोके देवजुष्टामुदाराम् ।
तां पद्मनीमीं शरणं प्रपद्ये अलक्ष्मीर्मे नश्यतां त्वां वृणे ॥५॥

आदित्यवर्णे तपसोऽधि जातो वनस्पतिस्तव वृक्षोऽथ बिल्वः ।
तस्य फलानि तपसा नुदन्तु या अन्तरा याश्च बाह्या अलक्ष्मीः ॥६॥

उपैतु मां देवसखः कीर्तिश्च मणिना सह । प्रादुर्भूतोऽस्मि राष्ट्रेऽस्मिन् कीर्तिमृद्धिं ददातु मे ॥७॥
क्षुत्पिपासामलां ज्येष्ठामलक्ष्मीं नाशयाम्यहम् । अभूतिमसमृद्धिं च सर्वां निर्गुद मे गृहात् ॥८॥

गन्धद्वारां दुराधर्षां नित्यपुष्टां करीषिणीम् । ईश्वरीं सर्वभूतानां तामिहोपह्वये श्रियम् ॥९॥
मनसः काममाकूतिं वाचः सत्यमशीमहि । पशूनां रूपमन्नस्य मयि श्रीः श्रयतां यशः ॥१०॥

कर्दमेन प्रजा भूता मयि सम्भव कर्दम । श्रियं वासय मे कुले मातरं पद्ममालिनीम् ॥११॥
आपः सृजन्तु स्निग्धानि चिकलीत वस मे गृहे । नि च देवीं मातरं श्रियं वासय मे कुले ॥१२॥

आर्द्रां पुष्करिणीं पुष्टिं पिङ्गलां पद्ममालिनीम् । चन्द्रां हिरण्मयीं लक्ष्मीं जातवेदो म आ वह ॥१३॥
आर्द्रां यः करिणीं यष्टिं सुवर्णां हेममालिनीम् । सूर्यां हिरण्मयीं लक्ष्मीं जात वेदो म आ वह ॥१४॥

तां म आ वह जातवेदो लक्ष्मीमनपगामिनीम् ।

यस्यां हिरण्यं प्रभूतं गावो दास्योऽश्वान् विन्देयं पुरुषानहम् ॥१५॥

यः शुचिः प्रयतो भूत्वा जुहुयादाज्यमन्वहम् । सूक्तं पञ्चदशर्चं च श्रीकामः सततं जपेत् ॥१६॥

॥ इति श्रीसूक्तं सम्पूर्णम् ॥

श्रीजगन्नाथाष्टकम्

कदाचित्कालिन्दीतटविपिनसङ्गीतकरवो मुदाऽऽभीरीनारीवदनकमलाऽऽस्वादमधुपः ।
रमा-शम्भुर्ब्रह्मावरपतिगणेशार्चिवत्तपदो जगन्नाथस्वामी नयनपथगामी भवतु मे ॥१॥
भुजे सव्ये बेणुं शिरसि शिखिपिच्छं कटितटे दुकूलं नेत्रान्ते सहचर-कटाक्षं विदधते ।
सदा श्रीमद्वृन्दावनवसतिलीलापरिचयो जगन्नाथस्वामी नयनपथगामी भवतु मे ॥२॥
महाम्भोधेस्तीरे कनकरुचिरे नीलशिखरे वसन् प्रासादान्तःसहजबलभद्रेण बलिना ।
सुभद्रामध्यस्थः सकलसुरसेवाऽवसरदो जगन्नाथस्वामी नयनपथगामी भवतु मे ॥३॥
कृपापारावारःसजलजलदश्रेणिरुचिरो रमावाणीरामःस्फुरदमलपद्मे क्षणमुखः ।
सुरेन्द्रैराराध्यःश्रुतिगणेशिखा-गीतचरितो जगन्नाथस्वामी नयनपथगामी भवतु मे ॥४॥
रथारुढो गच्छन् पथि मिलित-भूदेव-पटलैः श्रुतिप्रादुर्भावं प्रतिपदमुपाकर्ण्य सदयः ।
दयासिन्धुर्बन्धुः सकलजगतां सिन्धुसुतया जगन्नाथस्वामी नयनपथगामी भवतु मे ॥५॥
परं ब्रह्मापीडःकुबलयदलोत्फुल्लनयनो निवासी नीलाद्रौ निहितचरणोऽनन्तशिरसि ।
रसानन्दो राधा-सरसवपुरालिङ्गनसुखो जगन्नाथस्वामी नयनपथगामी भवतु मे ॥६॥
न वै प्रार्थ्यं राज्यं न च कनकमाणिक्यविभवं न याचेऽहं रम्यां निखिलजनकाम्यां वरवधूम् ।
सदा काले काले प्रमथपतिना गीतचरितो जगन्नाथस्वामी नयनपथगामी भवतु मे ॥७॥
हर त्वं संसारं दुरतरमसारं सुरपते! हरत्वं पापानां विततिमपरां यादवपते! ।
अहो दीनेऽनाथे निहितचरणो निश्चितमिदं जगन्नाथस्वामी नयनपथगामी भवतु मे ॥८॥

इति जगन्नाथाष्टकं सम्पूर्णम्

ॐ पूर्णमदः पूर्णमिदं पूर्णात् पूर्णमुदच्यते । पूर्णस्य पूर्णमादाय पूर्णमेवावशिष्यते ॥
सर्वे भवन्तु सुखिनः सर्वे सन्तु निरामयाः । सर्वे भद्राणि पश्यन्तु मा कश्चिद् दुःखभाग्यवेत् ॥
॥ॐ शान्तिःशान्तिः शान्तिः ॥

अपने जन्मपत्री में अपने भविष्य को देखें- जन्मपत्र-निर्माणशुल्क का विवरण निम्नलिखित है । जन्मपत्र बड़ा - ५१५१/- जन्मपत्र मध्यम- २५०१/-
जन्मपत्र छोटा- ११०१/- वर्षफल- २१५१/- मेलापक- ५५१/-
जन्मपत्रविश्लेषण- ११००/-
विशेष:- जन्मपत्र निर्माण शुल्क मनिआर्डर अथवा रेखांकित बैंकड्राफ्ट के साथ निम्नलिखित विवरण अवश्य लिखें । यथा- जन्मदिनाङ्क, दिन, जन्मसमय, जन्मस्थान, जातक का नाम, लिङ्ग, पितृनाम । वि.द्र.:- www.vedanandashram.in

ज्योतिर्विज्ञान-अनुसन्धान-केन्द्रम्

श्रीजगन्नाथपञ्चाङ्गकार्यालयः

वेदानन्द-आश्रमः, न्यू वेलबनवा, (श्रीकृष्णनगरम्) टाउन थाना से पूर्व मोतिहारी - ८४५४०१

तमसो मा ज्योतिर्गमय

क्या आप जानते हैं? कर्म भाग्य के बिना अपूर्ण तथा असफल एवं भाग्य भी समुचित कर्म के अभाव में मन्द पड़ जाता है । समुद्रमन्थन से उत्पन्न लक्ष्मी तथा हलाहल विष भाग्य-वश ही भगवान विष्णु तथा सकल कल्याणमय भगवान शिव को प्राप्त हुए हैं । आप भी अपने भाग्य के आइने से अनुचित भविष्य के प्रतिकूलताओं से सचेष्ट रह सकते हैं । काल का समुचित ज्ञान एवं देवाराधन के साथ अपने अनुकूल रत्नधारण आपके भाग्य के सम्बर्धन में सहायक सिद्ध हो सकते हैं । अतः अब विलम्ब क्यों? आप श्रीजगन्नाथपञ्चाङ्ग कार्यालय में सम्पर्क कर सकते हैं ।

केन्द्र-संस्थापक:- स्व. पं. बैद्यनाथपाठकः

संयोजकः

प्रो. मदनमोहनपाठकः

(अध्यक्ष:- ज्योतिषविभागः, राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थानम्, लखनऊ - २२६०१०)

मोबाइल:-९४५५४३७०६६, ७००७७९७८१३, लखनऊ-(उ.प्र.) www.vedanandashram.in

०९००६८-०४९३३ मोतिहारी- (बिहार)

सदस्य-गण -

पं. नन्दकिशोरपाठक:- ९५४६८-५९००८ पं. जगदीशपाठक:- ९८०१६-८७५११
पं. अशोकपाठक:- ९८३५२-२७४३२ पं. कौशलकिशोरपाठक:- ९४३१४-३५८६२
पं. राघवतिवारी - ९१६२२-८७७९२ पं. कृष्णाकान्ततिवारी - ९००६२-५०५८७
पं. राजकुमारतिवारी - ७६४४६-९६९९५ पं. मिथिलेशपाठक:- ९९०५०-३४९२०
डॉ. पुरुषोत्तमकुमारशास्त्री ७५४२८३३१३१ डॉ. बालकिशोरशास्त्री - ९१६२२-८७७९२
पं. ओमप्रकाशशास्त्री - ९१९९७-४३२२८ पं. आनन्दप्रकाशपाठक:- ७९०५१३५ ३९१

संरक्षक-गण- प्रो. सर्वनारायण झा (कुलपति, कामेश्वरसिंह दरभङ्गा संस्कृत विश्वविद्यालय, बिहार)

पं. इन्द्रासनचौबे- ९४३१५-००४८३	पं. श्रीसुशीलपाण्डेय - ९४३१२-०४२५३
पं. हरेकृष्णमिश्र - ९४३१६-५२५१७	पं. ओंकारपाण्डेय- ९९३१०-९६३७७
पं. दिनेश्वर पाठक - ९७७१७६४२३२	श्रीविभूतिनारायणसिंह- ९४३१४-२९२०७
पं. संजयकुमारपाण्डेय- ९८३५२-५२९५२	पं. रविशंकरतिवारी- ९४३०९-८४२२९
पं. रामदेवपाण्डेय- ७६३१९-९०६८३	श्रीसंतोषकुमारसिंह(अधिवक्ता)-९४३००-०८५८१
पं. वीरेन्द्रपाण्डेय- ९६६१६-०१८७१	पं. बिन्दुपाठक- ९८३५०-५५६६९
पं. वेदप्रकाशपाठक - ८७६५१ ७१५३२	श्रीबबनसिंह- ९४३१२-६९९४१

महामहोपाध्यायः पण्डितकल्याणदत्तशर्माजः
पञ्चाङ्गपथप्रदर्शकः अस्मद्गुरुचरणाः

पञ्चाङ्गकर्तुः पूज्यपितृचरणाः
पण्डितबैद्यनाथपाठकमहोदयाः

पञ्चाङ्गकर्तुः पूज्यामातृचरणाः
लालमतीदेवीमहोदयाः

पुरीधामि श्रीजगन्नाथपञ्चाङ्गस्य (दशमाङ्कस्य)
लोकार्पणं कुर्वन्तः अस्मात्कुलपतयः श्रीमदाचार्याः
राधावल्लभत्रिपाठिमहोदयाः, तेषां वामभागे पुरी-
विद्यापीठस्य प्राचार्याः श्री जी. गङ्गबामहोदयाः, दाक्षिणे
आन्ध्र-प्रदेशस्य-तिरुपति-संस्कृत-विद्यापीठस्य
कुलपतयः श्रीमदाचार्याः हरिकृष्णशतपीमहोदयाः,
सत्रत्या एव कुलपतिचराः श्री. डी. प्रह्लादाचार्यवर्याः।

श्रीइन्दिरारमणसमानुजदासजी
अध्यक्ष
श्रीरामचन्द्रस्वामीसेवाश्रम

चतुर्दशमङ्कस्य लोकार्पणं कुर्वन्तः उदाप्रदेशशासनस्य विधानसभापक्षाः
भा. श्रीमत्समस्तपञ्चमहोदयाः, श्रीशिखान्विताः भा. श्रीमत्समस्तपञ्चमहोदयाः,
सम्पूर्णसंस्कृत विश्वविद्यालयस्य कुलपतिव्याः श्री. आनन्दकुमारकलितपामहोदयाः,
समस्तसंस्कृतसंस्थायाः श्री. सुरेन्द्रसामहोदयाः, संस्था वसुधासविद्याः
श्री. के. वी. मुन्नागपुडुमहोदयाः, श्री. ए. ए. ए. श्री. वेदविज्ञसमस्तपञ्चमहोदयाः
श्री. रामचन्द्रसमस्तपञ्चमहोदयाः। दिनाङ्क- १/१२/२०१२ रविवारः।

स्व. श्रीरामचन्द्रस्वामी
आद्य पंचांग प्रकाशक

॥ ॐ श्रीमते रामानुजाय नमः ॥ श्री रामचन्द्रस्वामी सेवाश्रम लोकनाथरोड, पुरी-२

श्रीहृदयारमणरामानुजदासजी
अध्यक्ष, श्रीरामचन्द्रस्वामीसेवाश्रम

पुरीराष्ट्र में स्थित भगवान लोकनाथजी के मन्दिर से कुछ ही दूर दक्षिण में स्थित स्वामी जी की यह तपः स्थली अब असंख्य निर्धन जनता जनार्दन के स्वास्थ्य-सेवा का मुख्य केन्द्र बन गया है। इस सेवाश्रम द्वारा निर्धनों के शारीरिक रोग निवारणार्थीनः शूलक चिकित्सा एवं औषधि की व्यवस्था की जाती है। यहाँ वर्ष में विशेष रूप से एक बार मुपुत आँख का आपरेसन देश के लम्ब-मतिष्ठित चक्षुःविशेषज्ञों की सहायता से कराया जाता है। जिससे इस वर्ष तक इस संस्था के द्वारा आयोजित अनेक नेत्र-चिकित्सा-शिविरों में शताधिक चक्षुःहीन लोगों को नयनज्योति की प्राप्ति हुई है।

शिक्षा मनुष्य जीवन की प्रथम आवश्यकता है। इस भावना से आप्लावित स्वामीजी ने आन्ध्रप्रदेश केवलविद्यालय की व्यवस्था की है। इसे कालान्तर में आध्यात्मिक वैदिकशोधसंस्थान बनाने का विचार था लेकिन इसके मध्य आश्रम के संस्थापक महन्तश्रीरामचन्द्ररामानुजदासजी का गोलाक में महप्रयाण हो गया। जिससे सनातन वैदिकसंस्कृति की अपूर्णीय क्षति हुई। लेकिन श्रीरामचन्द्ररामानुजदासजी की कृपा से अब इस इस पुनीत कार्य को जियर स्वामी मठ के वरास्वी श्रीमहन्त तथा इस सेवाश्रम के अध्यक्ष स्वामी श्रीहृदयारमणरामानुजदासजी महाराज ने दायित्व सम्भाला है। इनके निर्देश से यह संस्था अतुलित विकासोन्मुख होते हुए वरास्विता को प्राप्त कर रही है। आश्रम संस्थापक स्वामीजी की तरह इनकी भी अभिरूचि संस्कृत तथा वैदिक संस्कृति की रक्षा में सर्वदा रहती है। इसके लिए श्रीरामचन्द्र स्वामीजी के सम्पादकमण्डल इनका हार्दिक अभिनन्दन करता है। -आइये हम सब मिलकर स्वामीजी के जनहित पक्ष में तन-मन-धनसे सहयोग प्रदानकर पुण्य तथा वरा के भागी बनें।

पञ्चाङ्गकर्ता प्रधानसम्पादकः -
श्री.मदनमोहनपाठकः

ISSN-2320-3501